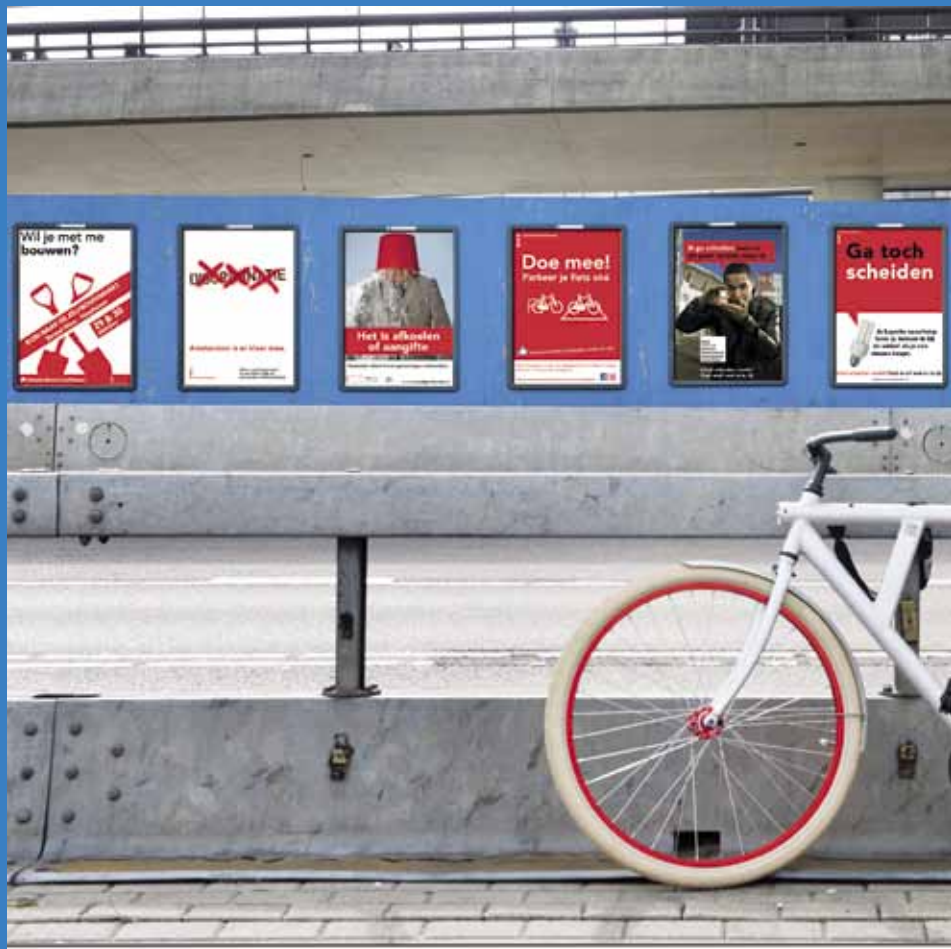




Gemeente Amsterdam  
Bureau Onderzoek en Statistiek

# Amsterdam in cijfers 2012







Gemeente Amsterdam  
Bureau Onderzoek en Statistiek

# Amsterdam in cijfers 2012



# Colofon

## Verkrijgbaar bij

SDA Print + Media, Donauweg 8b, telefoon 020 551 1811 en in de boekhandel

## Informatie

Bureau Onderzoek en Statistiek, telefoon 020 251 0464

## Redactionele informatie

### Samenstelling

Bureau Onderzoek en Statistiek

### Redactie

Cor Hylkema (eindredactie)	Willem Bosveld	Robert Selten
Els de Boer	Ivo de Bruijn	

### Met medewerking van

Chris Beijer	Rogier van der Groep	Willem van Noorden
Lieselotte Bicknese	Merijn Heijnen	Nienke Nottelman
Josca Boers	Peter van Hinte	Manilde van der Oord
Hester Booij	Marcel Janssen	Carine van Oosteren
Jolijn Broekhuizen	Idske de Jong	Steven Poppelaars
Lotje Cohen	Nienke Laan	Sanna de Ruiter
Tanja Fedorova	Ellen Lindeman	Harry Smeets
Jessica Greven	Laure Michon	Hans de Waal

### Vormgeving, zetwerk, omslag, druk en afwerking

SDA Print + Media

### Fotografie

Nienke Laan  
 Fotobank Intranet Amsterdam, Edwin van Eis  
 Mediabank ATCB, Rene den Engelsman

### Bronvermelding

Het overnemen van gegevens is met de volgende bronvermelding toegestaan: O+S Amsterdam

*Amsterdam in cijfers, Jaarboek 2012* is een productie van O+S in opdracht van de Gemeente Amsterdam

### Verklaring der tekens

. = de gegevens ontbreken  
 x = geheim  
 – = nul  
 – = (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met  
 0(0,0) = het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid  
 niets (blank) = een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen  
 \* = niet berekend i.v.m. kleine aantallen  
 2011-2012 = 2011 tot en met 2012  
 2011/2012 = het gemiddelde over de jaren 2011 tot en met 2012  
 2011/'12 = oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2011 en eindigend in 2012

prijs: € 30,- incl. BTW en excl. verzendkosten

ISBN 978-90-816390-3-3

november 2012

## Woord vooraf



Amsterdam maakt een bijzondere periode door. Aan de ene kant blijkt dat de stad voor velen aantrekkelijk blijft als plaats om te wonen en om een baan te vinden. Aan de andere kant is er sprake van onzekerheid over de economie, blijft de woningproductie laag en staan veel kantoren leeg. De lokale overheid heeft minder geld ter beschikking, maar kan door decentralisatie meer zelf vormgeven aan bijvoorbeeld de jeugdzorg in de stad.

Juist in tijden van onzekerheid en verandering is het van belang over een stevige cijfermatige basis te beschikken, waarmee de toestand van de stad in beeld kan worden gebracht. Het jaarboek biedt die basis. Het is niet alleen onmisbaar voor fact checkers die op gedetailleerd niveau gegevens zoeken, maar vooral ook voor wie gegevens op verschillende deelterreinen en over een langere periode wil combineren tot de spreekwoordelijke som die groter is dan de delen. Het jaarboek is daarmee een inspiratiebron voor iedereen die wil bijdragen aan het toekomstig succes van Amsterdam.

Alle gegevens uit dit jaarboek zijn via de website van O+S digitaal beschikbaar. Iedereen die in de stad geïnteresseerd is, kan de gegevens naar believen selecteren, bewerken en koppelen. Daarmee ontstaat de mogelijkheid meningen, analyses en beschouwingen van een stevig cijfermatig fundament te voorzien.

Het jaarboek 'Amsterdam in cijfers 2012' is tot stand gekomen dankzij de medewerking van talloze organisaties in de stad, binnen en buiten de gemeente. Ik wil een ieder die betrokken is geweest bij de totstandkoming van het jaarboek hartelijk bedanken.

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'E.E. van der Laan'. The signature is written in a cursive style with a long horizontal line extending to the right.

mr. E.E. van der Laan  
Burgemeester van Amsterdam

## Leeswijzer

### Opbouw publicatie

- |                                     |                |
|-------------------------------------|----------------|
| ■ Inhoud per hoofdstuk en paragraaf | blz. 5 – 7     |
| ■ Samenvatting jaarboek 2012        | blz. 8 – 16    |
| ■ Hoofdstuk 1 t/m 19                | blz. 17 – 572  |
| ■ Bijlagen 1 t/m 5                  | blz. 573 – 592 |

### Opbouw hoofdstuk

- Titelpagina met vermelding van paragraaftitels
- Samenvatting met grafieken en kaarten
- Lijst van tabellen, grafieken en kaarten
- Tabellen, grafieken en kaarten per paragraaf

### Bronvermelding

Indien onder een tabel geen bron is vermeld, is het cijfermateriaal afkomstig van het Bureau Onderzoek en Statistiek (O+S). Voor deze informatie is onder andere gebruik gemaakt van de (administratieve) bestanden van de Dienst Basisinformatie (DBI), van de Dienst Wonen, Zorg en Samenleven (WZS) en van de Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam (DBGGA).

### Website

*Amsterdam in cijfers 2012* staat volledig op de website van O+S, [www.os.amsterdam.nl](http://www.os.amsterdam.nl)

De tabellen zijn zowel in html- als in xls-formaat opgenomen, de kaarten en grafieken in html- en gif-formaat. De hoofdstukken van het jaarboek 2012 zijn als PDF te vinden.

De directe link is

[www.os.amsterdam.nl/publicaties/amsterdamincijfers](http://www.os.amsterdam.nl/publicaties/amsterdamincijfers)

# Inhoud

	<b>Woord vooraf</b>	<b>3</b>
	<b>Leeswijzer</b>	<b>4</b>
	<b>Samenvatting jaarboek 2012</b>	<b>8</b>
<b>1</b>	<b>Kerncijfers</b>	<b>17</b>
1.1	Kerncijfers Amsterdam	24
1.2	Kerncijfers stadsdelen	29
1.3	Kerncijfers buurtcombinaties	33
1.4	Kerncijfers ouderen	41
1.5	Kerncijfers jongeren	44
<b>2</b>	<b>Bevolking</b>	<b>47</b>
2.1	Stand van de bevolking	55
2.2	Loop van de bevolking	70
2.3	Geboorte en sterfte	73
2.4	Huwelijken, partnerschappen en echtscheidingen	75
2.5	Vestiging, vertrek en verhuizingen	77
2.6	Nationaliteitswijzigingen	86
2.7	Prognoses	87
<b>3</b>	<b>Openbare orde en veiligheid</b>	<b>93</b>
3.1	Politie	101
3.2	Brandweer	124
<b>4</b>	<b>Werk en inkomen</b>	<b>125</b>
4.1	Beroepsbevolking	133
4.2	Niet-werkende werkzoekenden (NWW)	140
4.3	Werkgelegenheid	156
4.4	Uitkeringen	169
4.5	Armoedebestrijding	178
4.6	Inkomen en bestedingen	184
<b>5</b>	<b>Zorg</b>	<b>191</b>
5.1	Maatschappelijke zorg	196
5.2	Gezondheid	200
<b>6</b>	<b>Educatie, jeugd en diversiteit</b>	<b>211</b>
6.1	Kerncijfers	218
6.2	Primair onderwijs	221
6.3	Speciaal onderwijs	226
6.4	Secundair onderwijs	227
6.5	Tertiair onderwijs	231
6.6	Diversiteit	236

<b>7</b>	<b>Verkeer en infrastructuur</b>	<b>239</b>
7.1	Mobiliteit	245
7.2	Parkeren	251
7.3	Verkeersveiligheid	252
7.4	Openbaar vervoer	253
7.5	Communicatie	254
<b>8</b>	<b>Openbare ruimte en groen</b>	<b>255</b>
8.1	Ruimtegebruik	260
8.2	Woonomgeving	265
<b>9</b>	<b>Cultuur en monumenten</b>	<b>267</b>
9.1	Cultuur	271
9.2	Monumenten	278
<b>10</b>	<b>Milieu en water</b>	<b>279</b>
10.1	Afvalverwerking	284
10.2	Drinkwatervoorziening	286
10.3	Milieu	287
10.4	Waterbeheer	293
<b>11</b>	<b>Sport en recreatie</b>	<b>297</b>
11.1	Sport	301
11.2	Recreatie	304
<b>12</b>	<b>Economie en haven</b>	<b>307</b>
12.1	Zeehavens Amsterdam	314
12.2	Schiphol	317
12.3	Toerisme	321
12.4	Winkelen	331
12.5	Detailhandel	336
12.6	Financiële en zakelijke dienstverlening	342
12.7	Creatieve industrie	345
12.8	ICT	346
<b>13</b>	<b>Facilitair en bedrijven</b>	<b>347</b>
13.1	Facilitair en bedrijven	352
<b>14</b>	<b>Stedelijke ontwikkeling</b>	<b>357</b>
14.1	Woningvoorraad	366
14.2	Woningmarkt	369
14.3	Huisvesting	379
14.4	Vastgoed	382
<b>15</b>	<b>Middelen</b>	<b>385</b>
15.1	Gemeentefinanciën	389
15.2	Personeel	392
15.3	Belastingen	397
15.4	Stadsdelen	398



<b>16</b>	<b>Bestuur en concern</b>	<b>399</b>
16.1	Verkiezingen Gemeenteraad	403
16.2	Verkiezingen Provinciale Staten	408
16.3	Verkiezingen Tweede Kamer	414
16.4	Burger en bestuur	419
<b>17</b>	<b>Vier grote steden en Nederland</b>	<b>421</b>
17.1	Bevolking	427
17.2	Openbare orde en veiligheid	436
17.3	Werk en inkomen	437
17.4	Zorg	449
17.5	Educatie	450
17.6	Verkeer en infrastructuur	451
17.7	Stedelijke ontwikkeling	453
17.8	Verkiezingen	455
<b>18</b>	<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>459</b>
18.1	Bevolking	466
18.2	Openbare orde en veiligheid	480
18.3	Werk en inkomen	488
18.4	Zorg	527
18.5	Educatie	528
18.6	Verkeer en infrastructuur	531
18.7	Milieu	533
18.8	Stedelijke ontwikkeling	538
18.9	Verkiezingen	546
<b>19</b>	<b>Amsterdam in Europa</b>	<b>553</b>
19.1	Bevolking	558
19.2	Openbare orde en veiligheid	560
19.3	Werk en inkomen	561
19.4	Educatie	563
19.5	Economie en haven	564
19.6	Stedelijke ontwikkeling	569
19.7	Bestuur	572
	<b>Bijlagen</b>	<b>573</b>
1	Omschrijving buurtcombinaties en stadsdelen	575
2	Kaart van Amsterdam	576
3	Kaart van Stadsregio Amsterdam	578
4	Kaart van Europa	579
5	Begrippen en gebruikte afkortingen	580

## Samenvatting

### Bevolking

Op 1 januari 2012 telde Amsterdam 790.044 inwoners. Ondanks een toename van bijna 9.500 inwoners is voor het eerst in drie jaar sprake van een afname in de bevolkingsgroei. Het afnemend groeitempo is vooral het gevolg van minder migratie. De natuurlijke aanwas blijft een groeifactor. De laatste drie jaar komt het aantal geboorten in de stad zelfs boven de 11.000 uit, iets wat sinds de jaren 70 niet meer is voorgekomen. Tegelijkertijd neemt het sterftecijfer in de stad af. In 2011 zijn er 5.291 Amsterdammers gestorven, in de jaren 70 had Amsterdam nog een sterftecijfer van rond de 8.000.

Begin 2012 is de helft van de Amsterdammers autochtoon en heeft 35% een niet-westerse en 16% een westerse herkomst. Opvallend is dat gedurende 2011 het aandeel niet-westerse Amsterdammers voor het eerst licht is afgenomen. Vanaf 2008 komen uit het buitenland meer mensen naar Amsterdam dan er naartoe vertrekken. De buitenlandse migratie wordt niet meer gedomineerd door immigratie uit de traditionele niet-westerse herkomstlanden, maar steeds meer door immigranten uit Oost-Europese landen, zoals de voormalige Sovjet-Unie, Bulgarije, Roemenië en Polen. Ook uit de rest van Nederland verhuizen er meer personen naar Amsterdam dan er naartoe vertrekken. In 2011 is het vestigingssaldo met 2.100 personen lager dan in voorgaande jaren, maar nog steeds erg hoog. Veel nieuwe Amsterdammers komen uit de studentensteden Groningen, Leiden en Nijmegen.

In 2030 heeft Amsterdam naar verwachting ruim 865.000 inwoners. De vergrijzing zal minder sterk zijn dan in de rest van het land, maar gaat door de toenemende levensverwachting wel sneller dan tot voor kort gedacht.

### Openbare orde en veiligheid

In 2011 werd in Amsterdam 82.952 keer aangifte gedaan bij de politie, een stijging van 1,5% ten opzichte van 2010. Daarnaast verrichtte de politie ruim 40.000 aanhoudingen, een stijging van bijna 7%. Eén op de tien aangehouden personen was jonger dan 18 jaar. In 2011 vonden voor het eerst sinds lange tijd minder inbraken plaats. Het aantal aangiften daalde met 6% naar 6.393. Het aantal aanhoudingen naar aanleiding van woninginbraken steeg met 7% naar 663. Tussen 2003 en 2011 is de objectieve veiligheid in Amsterdam sterk verbeterd. In 2011 is een lichte verbetering zichtbaar op de Objectieve Veiligheidsindex naar 74 punten. De index is opgebouwd uit zeven elementen. De verbetering is zichtbaar op de elementen inbraak, geweld, vandalisme en verkeer. Het element diefstal is min of meer gelijk gebleven, terwijl de elementen overlast en drugs slechter scoren ten opzichte van 2010. De Subjectieve Veiligheidsindex volgt

hoe Amsterdammers de veiligheid van hun woonomgeving ervaren. Ook deze index laat een lichte verbetering zien tot 74 punten. Drie buurten in de stad worden als onveilig ervaren: Geuzenveld/Spieringhorn, Slotermeer-Noordoost en Bijlmer Centrum.

In 2011 kent Amsterdam twaalf buurten die een hoge score hebben op de leefbaarheidsindex en daarmee een lage leefbaarheid. Vijf van deze buurten liggen in Nieuw-West. De stadsdelen Centrum, West en Noord hebben ieder twee buurten met een lage leefbaarheid, Zuidoost één buurt en de stadsdelen Oost en Zuid geen.

### Werk en inkomen

In 2012 is in Nederland 6,5% van de beroepsbevolking op zoek naar een baan. De laatste cijfers over Amsterdam laten zien dat in 2011 8,2% van de beroepsbevolking werkloos is. Een veel gebruikte indicator voor de hoogte van de werkloosheid is sinds kort komen te vervallen. Door administratieve wijzigingen is het aantal mensen dat als niet-werkende werkzoekende geregistreerd staat bij het UWV Werkbedrijf niet meer bruikbaar als indicatie voor de hoogte van de werkloosheid en de samenstelling van de groep werklozen.

Op 1 januari 2010 ontvingen 15.456 Amsterdammers een ww-uitkering. Begin 2012 ligt dit aantal lager (13.508), maar in de eerste helft van 2012 is echter weer een toename zichtbaar in het aantal ww'ers.

Begin 2012 ontvingen 36.978 Amsterdammers een bijstandsuitkering (www of wii), 4% meer dan in 2011. Daarmee is het aantal bijstandsuitkeringen in Amsterdam voor het tweede opeenvolgende jaar gestegen (in totaal met 12%). Toch is het aantal bijstandsontvangers in 2012 nog altijd lager dan in 2008 toen dit er 39.817 waren.

De afgelopen 10 jaar is het aantal Amsterdammers met een arbeidsongeschiktheidsuitkering met 24% gedaald.

In 2009 hebben Amsterdamse huishoudens gemiddeld 30.700 euro te besteden, ongeveer evenveel als in 2008. In de jaren voor de recessie (2005-2008) steeg het besteedbaar inkomen jaarlijks nog met gemiddeld 5,5%.

Gedurende 2011 is zowel het aantal vestigingen als het aantal werkzame personen in Amsterdam toegenomen met respectievelijk 4,8% en 1,4%. De toename is hiermee minder sterk dan in de afgelopen drie jaar.

### Zorg

De gemiddelde levensverwachting van een pasgeborene in Amsterdam voor de periode 2007-2010 is 80,0 jaar en ligt hiermee onder het landelijke gemiddelde van 80,5 jaar. Sinds 2007 is kanker de meest voorkomende doodsoorzaak in de stad. Het aantal sterfgevallen aan kanker stijgt, terwijl het aantal sterfgevallen door hart- en vaatziekten daalt.

Zowel Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam, als het Advies- en Meldpunt

Kinder mishandeling en de GGD zijn in 2011 vaker ingeschakeld bij huiselijk geweld dan in voorgaande jaren. Dit duidt niet zozeer op een toename in huiselijk geweld maar vooral op de toegenomen aandacht ervoor door politie en hulpverlening en de inzet van de GGD bij interventies zoals het tijdelijk huisverbod. In 2011 gingen bijna 25.600 kinderen naar een kinderdagverblijf in Amsterdam. Dat is 62% van alle kinderen van nul tot en met drie jaar. Bijna 16.400 kinderen gingen naar de buitenschoolse opvang, ofwel 22% van de vier tot en met elf jarigen. Door een combinatie van bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag (en andere voorzieningen) en de economische recessie nemen ouders minder dagen kinderopvang af en stopt een kleine groep ouders met kinderopvang. De wachtlijsten voor kinderopvang zijn dan ook grotendeels verdwenen.

### Educatie, jeugd en diversiteit

In het schooljaar 2011/12 wonen er 20.897 MBO-leerlingen in Amsterdam. Van hen volgen drie op de tien de richting 'handel, administratie en juridische dienstverlening' en een kwart 'gezondheidszorg en welzijn'.

Het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs is tussen schooljaar 2007/08 en 2011/12 afgenomen van 1.617 naar 1.369. In dezelfde periode nam het aantal scholen in het speciaal basisonderwijs af van 16 naar 13. Dit is waarschijnlijk het gevolg van het beleid om zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere basisonderwijs te houden.

Bij Marokkaanse, Turkse en Antilliaanse Amsterdammers is de tweede generatie hoger opgeleid dan de eerste generatie. Zo is 60% van de eerste generatie Marokkaanse Amsterdammers laag opgeleid tegen 51% van de tweede generatie. Bij Amsterdammers van Surinaamse afkomst is er geen verschil tussen de eerste en tweede generatie: van beide groepen is 40% laag opgeleid.

Om de mate van spanningen tussen bevolkingsgroepen in beeld te brengen, heeft O+S in samenwerking met het Verwey-Jonker Instituut en de Leerstoel Veiligheid en Burgerschap van de Vrije Universiteit een spanningenindex ontwikkeld. In stadsdeel Nieuw-West is in 2011 het meest sprake van spanningen tussen bevolkingsgroepen. Ook in Noord en Zuidoost zijn er meer spanningen dan gemiddeld. In Centrum en Zuid zijn er relatief weinig spanningen tussen bevolkingsgroepen. West en Oost nemen een middenpositie in.

### Verkeer en infrastructuur

Begin jaren zeventig vielen er jaarlijks nog meer dan 100 doden in het verkeer. Door verbeteringen in de infrastructuur en voertuigen is dit aantal sterk gedaald. Begin deze eeuw vielen er jaarlijks gemiddeld 34 dodelijke verkeersslachtoffers en in de periode 2009-2011 is dit gemiddelde verder gedaald naar 14 per jaar. Een van de doelen van de gemeente Amsterdam is het aantal ernstig gewonden in het verkeer in 2020 met een kwart terug te brengen ten opzichte van 2010.

Door een dalende registratiegraad is er echter geen goed beeld van het totaal aantal ernstig gewonden door verkeersongevallen. Naar schatting waren er in 2007-2009 per jaar gemiddeld 908 ernstige verkeersgewonden, ofwel 120 per 100.000 inwoners. Voor 2020 is het streven dit aantal te reduceren tot 90. Sinds 2008 is het aantal motorvoertuigen in de stad met ruim 11.000 toegenomen tot bijna 267.000 in 2011. Dit komt door een toename van het aantal personenauto's en motorrijwielen. Het aantal bedrijfsauto's nam in deze periode af met 3%.

Vergeleken met tien jaar geleden is het internetgebruik van Amsterdammers sterk toegenomen: in 2001 maakte 67% gebruik van internet, in 2011 was dit 92%. Het aandeel Amsterdammers dat thuis beschikt over internet is in deze periode toegenomen van 58% naar 90%. Van de sociale media blijkt Facebook veruit het populairst: een meerderheid van de Amsterdammers (53%) die toegang heeft tot internet maakt gebruik van deze site.

### Openbare ruimte en groen

In de afgelopen jaren is de bevolkingsdichtheid van Amsterdam toegenomen. Dit is vooral een gevolg van een hogere woningbezetting, en niet van een hogere woningdichtheid. In 2012 wonen er gemiddeld 4.791 personen op een vierkante kilometer land. In stadsdeel West, het dichtstbevolkte stadsdeel, is dit 15.319 mensen per vierkante kilometer. Hoe intensiever de openbare ruimte wordt gebruikt, hoe belangrijker het is deze schoon te houden. Amsterdammers zijn kritisch over het schoonhouden van de straten en stoepen, gemiddeld geven zij hier het rapportcijfer 6,3 voor. Dit cijfer is in 2011 gelijk aan 2009, ondanks de bezuinigingen die verschillende stadsdelen op het beheer van de openbare ruimte hebben doorgevoerd. Uit onderzoek blijkt dat verschillen tussen bewoners in opvattingen over hoe om te gaan met het schoonhouden van de (semi-) openbare ruimte één van de risicofactoren is voor het ontstaan van spanningen in de buurt. Het gaat daarbij vooral om portieken en algemene ruimten in een gebouw, maar ook om de openbare ruimte zelf.

### Cultuur en Monumenten

Uit een grootschalig bezoekersonderzoek van het Amsterdam Toerisme en Congres Bureau (ATCB) blijkt dat cultuur steeds vaker als één van de meest positieve aspecten van de stad wordt gezien. In 2011 noemde bijna 32% van alle bezoekers dit aspect spontaan tegenover 22% in 2006-2007.

In 2011 vonden in Amsterdam 8.154 voorstellingen plaats in een van de 17 grotere theater- of concertzalen. Dit is een toename van 10% ten opzichte van 2010. Het aantal bezoekers steeg 5% tot 3,3 miljoen. Voor grotere theater- en concertzalen geldt dat het gemiddeld aantal toeschouwers per voorstelling de laatste jaren daalt.

De 29 Amsterdamse musea werden in totaal 7,2 miljoen keer bezocht. Dit zijn 150.000 meer bezoeken dan in 2010. Het Van Goghmuseum is de absolute koploper met 1,6 miljoen bezoekers (een stijging van 12%), het Anne Frankhuis ontving 1,1 miljoen bezoekers (stijging van 5%) en de tijdelijke locatie van het Rijksmuseum werd bezocht door ruim 1 miljoen bezoekers (een stijging van 13%). Een belangrijk museum dat in 2011 niet meer bezoekers wist te trekken is de Hermitage. Met 335.000 bezoekers in 2011 is het bezoekersaantal bijna gehalveerd ten opzichte van 2009 en 2010.

In 2011 kwamen er in Amsterdam 17 filmdoeken en 463 bioscoopstoelen bij. In totaal trokken de Amsterdamse bioscopen 4,7 miljoen bezoekers, 4,1% meer dan in 2010. In heel Nederland nam het bioscoopbezoek in deze periode met 9% toe.

### Milieu en water

In de Europese richtlijn en in de nationale wetgeving zijn normen genoemd voor de aanwezigheid in de lucht van onder andere fijn stof (zwevende deeltjes die kleiner zijn dan 0,01 mm) en stikstofdioxide. Van beide mag uiteindelijk maximaal 40 microgram per kubieke meter lucht aanwezig zijn. Voor fijn stof werd in 2011, net als in voorgaande jaren, de Europese norm bij alle meetpunten in Amsterdam gehaald. Voor stikstofdioxide geldt dat de toekomstige norm alleen gehaald bij de achtergrondmeetpunten, ofwel meetpunten die niet worden beïnvloed door de directe aanwezigheid van verkeer.

Het Amsterdamse Afval Energie Bedrijf (AEB) zet afval om in elektriciteit en warmte en bouwstoffen. In 2011 nam de hoeveelheid afval die is aangevoerd bij het AEB met 3% toe ten opzichte van 2010. In totaal werd ongeveer 1,38 miljoen ton afval verwerkt. Nog niet eerder verwerkte het AEB zoveel afval. De afdeling Milieu & Gezondheid van de GGD Amsterdam registreert het aantal gezondheidsklachten in Amsterdam dat gerelateerd is aan de leefomgeving. In 2011 kwamen in totaal 389 klachten binnen. Dit zijn er minder dan in voorgaande jaren. Van de klachten had 26% te maken met vocht en schimmel.

### Sport en recreatie

Ondanks een lichte stijging van het aantal voetballers is de behoefte aan voetbalvelden sinds 1990 sterk gedaald. Amsterdam heeft een ruime overcapaciteit van 27 velden. Voor hockey is een tekort van 13 velden. Bij onveranderde capaciteit zal het tekort in 2020 zijn toegenomen tot 28 velden. Ook aan het aantal tennisbanen in Amsterdam is niet voldoende. Er is een tekort van 89 tennisbanen en dat zal in 2020 opgelopen zijn tot 100. De stad heeft voldoende capaciteit voor honkbal, softbal, korfbal en handbal.

Vrijwel alle attracties in Amsterdam werden in 2011 beter bezocht dan in 2010. Net als in alle voorgaande jaren zijn de rondvaarten met ruim drie miljoen

bezoekers het meest populair. Ook Artis en Madame Tussauds ontvingen aanzienlijk meer bezoekers dan in 2010.

### **Economie en haven**

De afgelopen dertig jaar lag de economische groei van Amsterdam gemiddeld een half procentpunt boven het Nederlandse gemiddelde. In 2011 was dit andersom: de Amsterdamse economie groeide 0,9% tegenover 1,4% in Nederland. Voor 2012 wordt voor Amsterdam een groei van 1,4% voorspeld en voor Nederland een krimp van 0,75%. De overslag in de Amsterdamse haven neemt licht toe. De overslag van met name brandstoffen was een van de belangrijkste oorzaken van de groei. Sinds 2011 wordt er minder vracht vervoerd via Schiphol. In de zomer van 2011 lag het aantal passagiers echter boven de 5 miljoen per maand, hetgeen hoger is dan in 2008.

In 2011 trok Amsterdam 5,3 miljoen hotelgasten, goed voor 9,7 miljoen overnachtingen. Het aantal overnachtingen bleef in 2011 en 2010 ongeveer gelijk, maar ligt op een structureel hoger niveau dan in de voorgaande jaren. Het record aantal overnachtingen in 2010 kwam mede door SAIL (+14%).

Sinds 2008 zijn in de financiële sector bijna 5.000 banen verdwenen, waarvan het merendeel bij banken. De sector biedt nu nog werk aan 42.000 personen. De financiële dienstverlening levert nog steeds de grootste bijdrage aan de toegevoegde waarde van de Amsterdamse economie. Bovendien vertoonde de sector de sterkste gemiddelde groei in de periode 2001-2011. In de zakelijke dienstverlening groeide de werkgelegenheid wel tussen 2008 en 2012. De groei deed zich volledig voor bij het onderdeel advisering en onderzoek. De bijdrage van de zakelijke diensten aan de toegevoegde waarde is ongeveer gelijk aan die van de financiële sector. Een belangrijk verschil is echter dat de toegevoegde waarde van de zakelijke dienstensector het afgelopen decennium veel minder snel groeide.

### **Facilitair en bedrijven**

Onder facilitair en bedrijven vallen de gemeenteonderdelen waarvan de gemeente zelf de belangrijkste opdrachtgever is. Net als in 2010 waren in 2011 de kosten van deze diensten hoger dan de baten. In totaal is er 343,5 miljoen euro uitgegeven en kwam er 300 miljoen euro binnen. Dit levert een tekort op van 43,5 miljoen euro. Dit tekort is echter minder groot dan in voorgaande jaren. Het grootste deel van het tekort is voor rekening van de dienst ICT. In 2011 liep het tekort hier op tot 26,5 miljoen euro, 2 miljoen euro meer dan het jaar ervoor. In 2011 is het aantal formatieplaatsen binnen alle diensten afgenomen met 299 FTE tot 8.835. Omgerekend had de gemeente in 2010 9.843 werknemers en in 2011 9.587, een verschil van 256 werknemers.

De totale kosten voor de inhuur van extern personeel bedroegen 63 miljoen euro in 2011. De meeste kosten voor externe inhuur zijn gemaakt door de dienst

ICT (19 miljoen euro). Het gaat hier met name om ondersteunend personeel.

### **Wonen**

In 2011 werden in Amsterdam 2.939 woningen gebouwd. Dit zijn er veel meer dan in de periode 2000-2004, maar minder dan in de periode 2006-2010 toen elk jaar meer dan 4.000 woningen werden gebouwd. Als gevolg van de economische crisis zullen ook de eerstkomende jaren relatief weinig woningen worden gebouwd.

In de periode 2009-2011 nam de bevolking met 34.000 inwoners toe, terwijl er slechts 6.600 woningen bijkwamen. Andere factoren die de groei mogelijk maakten zijn minder leegstand, meer inwoning en een toename van de gemiddelde huishoudensgrootte. De conclusie is dat Amsterdammers de afgelopen jaren qua woonruimte flink hebben moeten inschikken. Voor een groot deel is dit een gevolg van de economische crisis. Alhoewel de groei van de gemiddelde huishoudensgrootte ook een gevolg is van de toename van het aantal gezinnen in Amsterdam.

De prijs per vierkante meter is een goede indicator voor de gewildheid van een locatie of type woning. Woningen die voor 1918 zijn gebouwd zijn het duurst. De naoorlogse woningen die voor 1990 zijn gebouwd zijn het goedkoopst, vooral als ze buiten de Ring liggen. Het gaat daarbij veelal om flatgebouwen. De afgelopen jaren is een groot deel van deze woningen gesloopt en dat gaat de komende jaren door.

### **Middelen**

Amsterdam heeft voor 2013 ruim 5,2 miljard euro aan uitgaven begroot. De grootste uitgaven liggen op het terrein van Werk en Inkomen (1 miljard euro). De begroting wordt voor een deel gedekt met algemene middelen, waarvan de rijksbijdrage uit het Gemeentefonds de belangrijkste is. Deze algemene uitkering kan de gemeente naar eigen inzicht besteden. In 2013 bedraagt de bijdrage uit dit fonds 1,48 miljard euro, ofwel 29% van de totale begroting. Dit is 40 miljoen euro minder dan in 2012. Andere belangrijke inkomsten van de gemeente zijn inkomsten uit belastingen en de erfpacht.

Vanaf 2013 wordt 193 miljoen euro extra bezuinigd bovenop de bezuinigingen die al in het Programakkoord zijn vastgesteld (208 miljoen euro). Er wordt 172,5 miljoen euro bespaard op de organisatie van de stad. De overige 20 miljoen euro wordt gerealiseerd door belastingen te verhogen (waaronder de toeristenbelasting) en onderhoudskosten (van bijvoorbeeld het stadhuis) te verlagen.

### **Bestuur en concern**

De verkiezingen voor de Tweede Kamer zijn uitgelopen op een race tussen VVD en PvdA. De VVD is daarbij, net als in 2010, als winnaar uit de strijd gekomen.



Ondanks de massale media-aandacht lag de opkomst in Amsterdam met 69,9% een fractie lager dan in 2010 (70,8%). De uitslag in Amsterdam volgt in grote lijnen de landelijke trend. Wel heeft de PvdA minder gewonnen dan landelijk. Dat geldt in iets mindere mate ook voor de VVD, terwijl D66 en SP juist beter presteerden. GroenLinks is ook in Amsterdam de grote verliezer, evenals de PVV. Ook het CDA, dat in Amsterdam veel kleiner is dan landelijk, verloor. Uitgesplitst naar stadsdeel, valt op dat de VVD in Zuid de grootste partij is geworden en ook meer heeft gewonnen dan in de stad gemiddeld. Dat laatste geldt ook voor D66. De PvdA verloor in Zuid stemmen. In mindere mate zien we hetzelfde patroon terug in Centrum.

### Vier grote steden en Nederland

Amsterdammers hebben van de G4-bewoners met € 31.600 per jaar (bruto) gemiddeld het hoogste persoonlijk inkomen. Dit is € 100 meer dan in Den Haag en € 400 meer dan in Utrecht. In Rotterdam is het gemiddelde persoonlijk inkomen met gemiddeld € 28.000 per jaar het laagst. Het relatief lage persoonlijke inkomen in Rotterdam hangt samen met het feit dat in die stad ook het opleidingsniveau relatief laag is. In Rotterdam heeft 22% van de potentiële beroepsbevolking een HBO of WO studie afgerond. Dit is bijna de helft van het aandeel hoogopgeleiden in Utrecht (43%). Ook Amsterdam (38%) en in mindere mate Den Haag (29%) kennen naar verhouding veel hoogopgeleiden. De gemeentelijke woonlasten zijn bij vergelijking van de vier grote steden in Utrecht het hoogst. Hier betaalt een eenpersoonshuishouden gemiddeld € 684 aan woonlasten en een meerpersoonshuishouden € 720. Amsterdam staat na Rotterdam op de derde plek met gemiddeld € 551 euro voor een eenpersoonshuishouden en € 631 voor een meerpersoonshuishouden. Ten opzichte van 2001 zijn in 2012 in alle vier de grote steden de woonlasten gestegen.

### Stadsregio Amsterdam

De Stadsregio Amsterdam is een samenwerkingsverband van zestien gemeenten in de regio's Waterland, Amstel-Meerlanden, Zaanstreek en de gemeente Amsterdam. Een van de taakgebieden is volkshuisvesting. In 2011 telde de stadsregio 270.912 sociale huurwoningen, waarvan een ruime meerderheid (69%) in Amsterdam staat. Van deze woningen kreeg 4,6% in 2011 een nieuwe huurder. Hiermee zet de dalende trend in de mutatiegraad zich voort. Volgens de AFWC is een mutatiegraad van 6 à 7% normaal in een gezonde woningmarkt. Eind 2011 stonden 490.991 woningzoekenden ingeschreven bij Woningnet. Van hen is 16% actief woningzoekend en heeft minstens eenmaal gereageerd op een woning. Opvallend is dat het aandeel actief woningzoekenden daalt. Het AFWC noemt hier twee verklaringen voor: enerzijds de economische crisis (mensen zijn minder geneigd te verhuizen), anderzijds de nieuwe inkomensgrens volgens

de Europese richtlijn (woningzoekenden met een bruto gezinsinkomen boven de € 33.614 kunnen niet meer in aanmerking komen voor een sociale huurwoning).

De studentenwoningen in de Stadsregio Amsterdam bevinden zich in de gemeenten Amsterdam (60%), Amstelveen (20%), Diemen (13%) en Haarlemmermeer (7%). In 2011 zijn in totaal 2.807 studentenwoningen beschikbaar gekomen voor nieuwe huurders, 277 minder dan in 2010.

### **Amsterdam in Europa**

Het afgelopen jaar is in vele opzichten positief geweest voor de internationale positie van Amsterdam. Amsterdam behoort weer tot de vijf beste businesslocaties in Europa, is ook een van de prettigste Europese steden om in te wonen en is tegelijkertijd minder duur geworden voor expats. Ook groeide het aantal passagiers op Schiphol in 2011 sneller dan op de meeste andere Europese luchthavens: Amsterdam is Madrid voorbij gegaan en is nu de 4e grootste luchthaven van Europa.

In 2011 behoorde Amsterdam weer tot de beste vijf vestigingslocaties voor bedrijven in Europa. De top drie bestaat sinds jaar en dag uit Londen, Parijs en Frankfurt. De concurrentie voor de 4e en de 5e plaats gaat meestal tussen Amsterdam, Barcelona en Brussel. Het succes van Amsterdam in 2011 is voor een groot deel te danken aan de hogere score op de factor bekendheid als zakenstad (van de 10e naar de 4e plaats). Verder scoort Amsterdam beter op de factoren levenskwaliteit en milieu. Een andere verklaring voor de stijging van Amsterdam is dat Brussel en Barcelona op een aantal punten sterker daalden dan Amsterdam waardoor Amsterdam in relatieve zin goed presteert.

## Kerncijfers

- 1.1 Kerncijfers Amsterdam
- 1.2 Kerncijfers stadsdelen
- 1.3 Kerncijfers buurtcombinaties
- 1.4 Kerncijfers ouderen
- 1.5 Kerncijfers jongeren



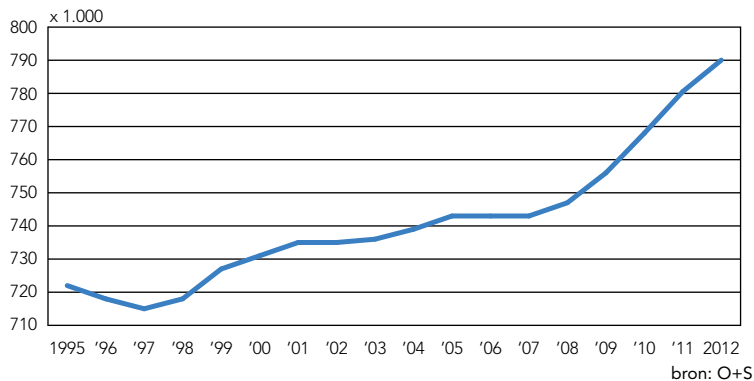
## 1

## Kerncijfers

### Toename bevolkingsomvang zet door, maar minder sterk

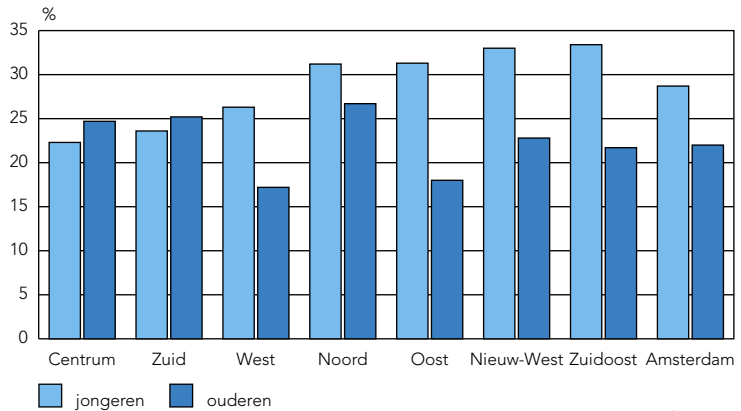
Vanaf 2007 neemt het aantal Amsterdammers fors toe. In de afgelopen jaren werd deze toename steeds sterker. Ook het laatste jaar is het inwonersaantal gestegen, op 1 januari 2012 telde Amsterdam 790.044 inwoners, dat zijn er 9.485 meer dan een jaar daarvoor. Deze stijging is iets minder sterk dan het jaar daarvoor, toen het aantal inwoners met 12.786 steeg. De afname in bevolkingsgroei komt vooral doordat het vestigingsoverschot kleiner is dan in 2010. In 2011 vestigden zich minder mensen in de stad dan in 2010: bijna 57.000 versus 59.900 terwijl het aantal vertrekkende Amsterdammers nauwelijks is veranderd. Het geboorteoverschot is ongeveer gelijk aan 2010: in 2011 werden er ongeveer 5.800 mensen meer geboren dan er overleden en in 2010 waren dat er 6.000.

Bevolking van Amsterdam, 1 januari 1995-2012



Opvallend is dat er sinds 2006 een positief binnenlands migratiesaldo bestaat: er vestigden zich meer mensen van buiten de stad in Amsterdam dan dat er inwoners uit Amsterdam vertrokken om zich elders in Nederland te vestigen. Vanaf de jaren zestig was er – op enkele uitzonderingen na – jaarlijks sprake van een negatief binnenlands migratiesaldo. Vanaf de inkomensstijging in de jaren zestig konden steeds meer Amsterdammers zich permitteren om hun etagewoning in te ruilen voor een eengezinswoning buiten de stad, bijvoorbeeld voor gezinsvorming. En toen er in de jaren daarna veel nieuwbouw buiten de stad kwam steeg het vertrek uit de stad nog sterker. Vanaf midden jaren tachtig stabiliseerde het binnenlandse vertrek, wonen in de stad werd weer aantrekkelijker.

Jongeren en ouderen in Amsterdam als percentage van aantal inwoners naar stadsdeel, 1 januari 2012 (procenten)



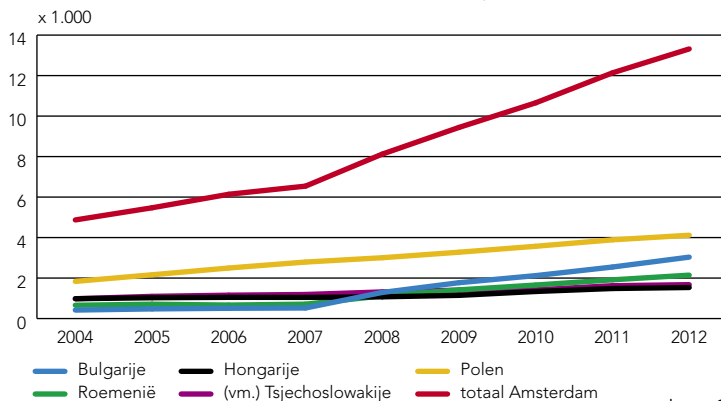
bron: O+S

Gezinsvorming wordt tegenwoordig minder vaak de reden om (direct) de stad te verlaten. In de laatste jaren blijkt dat vooral autochtonen meer kinderen krijgen terwijl zij nog in de stad wonen. Hadden autochtone Amsterdamse vrouwen in 1996 nog gemiddeld 0,99 kinderen, in 2010 steeg dat tot 1,53. Na deze piek in het vruchtbaarheidscijfer volgde een daling tot 1,43 in 2011. Ook landelijk was deze stijging en daarop volgende daling van het vruchtbaarheidscijfer zichtbaar.

### Allochtone ouderen meestal van Surinaamse herkomst, jongeren vooral van Marokkaanse

Op 1 januari 2012 is ruim een vijfde van de Amsterdamse bevolking (22%) 55 jaar of ouder en van hen is ruim een derde allochtoon. Van deze allochtone ouderen zijn zes van de tien van niet-westerse afkomst en de grootste groep allochtone ouderen is van Surinaamse afkomst. Bijna drie van de tien Amsterdammers is jonger dan 25 jaar. Onder jongeren is een groter deel van allochtone afkomst dan onder ouderen, namelijk zes van de tien. Van deze allochtone jongeren is bijna viervijfde van niet-westerse afkomst. De grootste groep van deze jongeren is – anders dan bij ouderen – van Marokkaanse herkomst. De prognose is dat op 1 januari 2015 het aandeel ouderen iets is toegenomen en het percentage jongeren jonger dan 25 jaar is afgenomen.

Nieuw-West en Zuidoost hebben het grootste aandeel jongeren van alle stadsdelen. Centrum heeft het kleinste aandeel jongeren. Noord is het stadsdeel met het hoogste aandeel 55-plussers, gevolgd door Zuid en Centrum. In West en Oost is het kleinste aandeel van de bevolking 55 jaar of ouder.

Oost-Europeaanen in Amsterdam naar land van herkomst, 1 januari 2004-2012<sup>1</sup>

### Bulgaren en Roemenen snelst groeiende groepen van de Oost-Europese EU-landen

In 2004 werden acht Oost-Europese landen lid van de Europese Unie (EU): Polen, Hongarije, Estland, Letland, Litouwen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië. In 2007 kwamen daar Bulgarije en Roemenië bij. Sinds de toetreding groeit het aantal inwoners uit die landen in Amsterdam. Amsterdam telde in 2004 ongeveer 4.900 inwoners uit deze Oost-Europese EU-landen, in 2012 waren dit er 13.000.<sup>2</sup> Polen vormen hiervan de grootste groep, gevolgd door Bulgaren. Het is pas vanaf 2008 – dus een jaar nadat zij tot de EU waren toegetreden – dat het aantal inwoners uit Bulgarije en Roemenie echt begon te groeien: de groep Bulgaren groeide van ruim 500 op 1 januari 2007 tot bijna 1.300 een jaar later en de groep Roemenen van ongeveer 700 naar ruim 1.100. De omvang van beide groepen stijgt in Amsterdam momenteel nog steeds sterker dan het aantal inwoners uit de andere Oost-Europese landen.

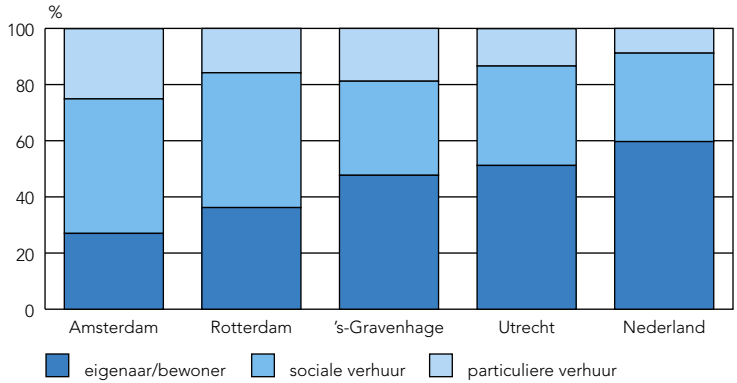
### Weinig verandering in samenstelling Amsterdamse huishoudens

Ruim de helft van de Amsterdamse huishoudens (53,6%) bestaat uit alleenstaanden. Een van de vijf huishoudens (19,9%) bestaat uit samenwonenden zonder kinderen, 16,1% is samenwonend met kinderen en 9,1% bestaat uit eenoudergezinnen. De samenstelling van de Amsterdamse huishoudens is gedurende de laatste jaren nauwelijks veranderd.

### Amsterdam kleinste aandeel koopwoningen van de G4

Het grootste deel van de woningvoorraad in Amsterdam en Rotterdam betreft sociale huurwoningen (in 2012 zijn dit woningen met een huur tot 664 euro per maand), in beide steden lag dit aandeel op 1 januari 2011 op 48%. In Den Haag en Utrecht, de andere twee steden van de G4, bestaat het grootste deel van de

### Woningvoorraad in Nederland en de G4 naar eigendom, 1 januari 2011 (procenten)

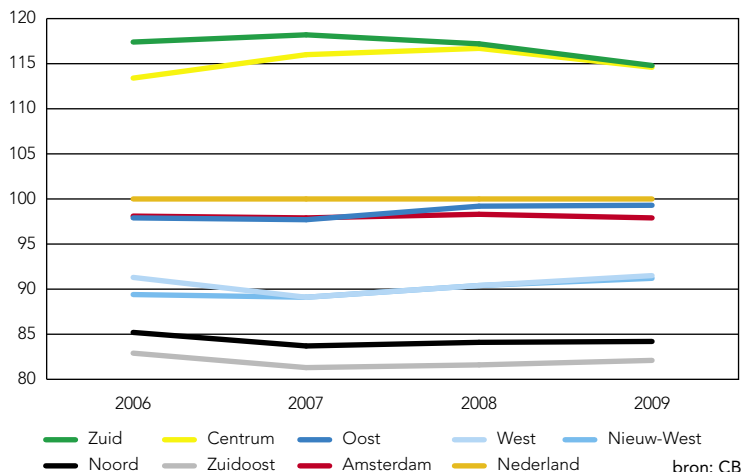


bron: VROM/SYSWOW/bewerking O+S

woningvoorraad uit koopwoningen. Van de vier grote steden had Amsterdam op 1 januari 2011 het kleinste aandeel koopwoningen, namelijk 27%. In Rotterdam was dit 36%, in Den Haag 48% en in Utrecht lag dit aandeel met 51% het hoogst. Over heel Nederland lag het gemiddelde aandeel koopwoningen op 60%.

In alle vier de grote steden en in Nederland is over de laatste vijf jaar een daling van het aantal sociale huurwoningen en een stijging van het aantal particuliere huur- en koopwoningen zichtbaar.

### Gestandaardiseerd inkomen huishoudens naar stadsdelen, 2006-2009 (indexcijfers; Nederland=100)



bron: CBS

### **Gestandaardiseerd inkomen huishoudens in Amsterdam blijft onder landelijk gemiddelde**

Het Amsterdamse gestandaardiseerde inkomen per huishouden ligt al een aantal jaar net iets onder het landelijk gemiddelde. In 2006 had Amsterdam een gestandaardiseerde indexscore van 98,1, waarbij voor Nederland de score op 100 is gesteld. In 2009 lag de indexscore in Amsterdam op 97,9.<sup>3</sup>

Zuid en Centrum waren in 2009 de enige twee stadsdelen waar het indexcijfer boven het landelijk gemiddelde van 100 lag. Dat wil zeggen dat het welvaartniveau van de huishoudens in deze stadsdelen hoger lag dan gemiddeld in Nederland. Echter, in beide stadsdelen daalt het gestandaardiseerde inkomen per huishouden. In Zuid zette deze daling in 2008 in en hier lag het indexcijfer in 2009 2,2% lager dan in 2006. In Centrum daalde het gestandaardiseerde inkomen per huishouden in 2009. Het indexcijfer lag in 2009 nog wel 1,1% boven het indexcijfer van 2006. In de overige stadsdelen lag de index gestandaardiseerd inkomen per huishouden ook in 2009 onder de landelijke index, al kwam Oost met een index van 99,3 wel heel dichtbij. Zuidoost en Noord zagen vanaf 2006 de grootste daling ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

<sup>1</sup> Het aantal Amsterdammers afkomstig uit Slovenië, Estland, Letland, Litouwen zijn niet apart weergegeven in deze figuur, maar zij zijn wel meegenomen in het totaal van Amsterdam.

<sup>2</sup> Dit is een benadering van het werkelijke aantal. Ten eerste kan de herkomst van inwoners uit de voormalig Sovjet-Unie (Estland, Letland, Litouwen) niet uitgesplitst worden. Daarbij zijn er geen schattingen van het aantal niet-ingeschreven Oost-Europeaanen in Amsterdam.

<sup>3</sup> Het gestandaardiseerd besteedbaar inkomen is het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Een score onder 100 betekent een lager gestandaardiseerd inkomen per huishouden dan landelijk en een score boven 100 betekent een hoger gestandaardiseerd inkomen per huishouden dan landelijk.



<b>1.1</b>	<b>Kerncijfers Amsterdam</b>	<b>24</b>
	<u>tabellen</u>	
1.1.1	Standgegevens	24
1.1.2	Jaarcijfers	27
1.1.3	Inkomensgegevens	28
1.1.4	Index gestandaardiseerd inkomen huishoudens naar stadsdelen	28
<b>1.2</b>	<b>Kerncijfers stadsdelen</b>	<b>29</b>
	<u>tabellen</u>	
1.2.1	Standgegevens	29
1.2.2	Jaarcijfers bevolking	32
<b>1.3</b>	<b>Kerncijfers buurtcombinaties</b>	<b>33</b>
	<u>tabellen</u>	
1.3.1	Standgegevens	33
1.3.2	Jaarcijfers bevolking	39
<b>1.4</b>	<b>Kerncijfers ouderen</b>	<b>41</b>
	<u>tabellen</u>	
1.4.1	Ouderen	41
<b>1.5</b>	<b>Kerncijfers jongeren</b>	<b>44</b>
	<u>tabellen</u>	
1.5.1	Jongeren	44

## 1.1.1 Standgegevens, 1 januari 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
totale oppervlakte (ha)	21933	21933	21933	21933	21933
oppervlakte land (ha)	16574	16512	16518	16501	16489
bevolkingsdichtheid (inwoners/km <sup>2</sup> land)	4509	4580	4648	4730	4791
woningdichtheid (woningen/km <sup>2</sup> land)	2319	2357	2377	2391	2401
<b>bevolking naar leeftijdsgroepen</b>					
0- 4 jaar	45288	45674	46980	48304	49151
5-19 jaar	110148	110714	111718	112555	112536
20-34 jaar	195934	201353	205689	212246	216791
35-49 jaar	186552	185674	186273	185519	184959
50-64 jaar	125758	128760	131673	135835	137025
65 jaar e.o.	83610	84172	85440	86100	89582
<b>totaal</b>	<b>747290</b>	<b>756347</b>	<b>767773</b>	<b>780559</b>	<b>790044</b>
mannen	367616	372319	378297	384283	388972
vrouwen	379674	384028	389476	396276	401072
<b>potentiële beroepsbevolking (bevolking 15-64 jaar)</b>	<b>546138</b>	<b>553675</b>	<b>561855</b>	<b>571524</b>	<b>576227</b>
<b>bevolking naar nationaliteit</b>					
Nederlanders	658947	663833	672669	681464	687068
niet-Nederlanders	88343	92514	95104	99095	102976
w.o. Marokkanen	16975	16028	15241	14304	13200
Turken	10128	10240	10190	10082	9907
Britten	6592	6917	7087	7405	7531
Duitsers	4954	5324	5601	5916	6066
Amerikanen	3682	3841	3905	4220	4305
<b>bevolking naar herkomstgroepering</b>					
Surinamers	68813	68761	68881	68971	68538
Antillianen	11440	11559	11689	11777	11891
Turken	38913	39654	40370	41075	41519
Marokkanen	67153	68099	69439	70646	71460
overige niet-westerse allochtonen	72175	74686	77832	80682	82984
<b>totaal niet-westerse allochtonen</b>	<b>258494</b>	<b>262759</b>	<b>268211</b>	<b>273151</b>	<b>276392</b>
westerse allochtonen	107422	111640	114553	119373	122839
autochtonen	381374	381948	385009	388035	390813
<b>totaal</b>	<b>747290</b>	<b>756347</b>	<b>767773</b>	<b>780559</b>	<b>790044</b>
<b>bevolking naar generatie</b>					
eerste generatie allochtonen	209581	214175	218108	223257	226520
tweede generatie allochtonen	156335	160224	164656	169267	172711
autochtonen	381374	381948	385009	388035	390813
<b>huishoudens naar huishoudenstypen</b>					
alleenstaand	223124	225629	225343	227228	228958
samenwonend zonder kinderen	80936	81958	83439	84384	85188
samenwonend met kinderen	62450	63176	66160	67571	68791
eenoudergezin	38536	38932	37763	38381	38866
overig	4396	4626	4837	5276	5397
<b>totaal</b>	<b>409442</b>	<b>414321</b>	<b>417542</b>	<b>422840</b>	<b>427200</b>

bron: DRO/O+S

## 1.1.1 Standgegevens, 1 januari 2008-2012 (vervolg)

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>woningvoorraad naar aantal kamers</b>					
1 en 2 kamers (+ onbekend)	115545	116346	115956	114837	114686
3 kamers	135976	137974	139503	140613	141432
4 kamers	95703	96649	97821	98634	98776
5 en meer kamers	37099	38261	39378	40384	40981
<b>totaal</b>	<b>384323</b>	<b>389230</b>	<b>392658</b>	<b>394468</b>	<b>395875</b>
<b>gemiddelde woningbezetting</b>	1,94	1,94	1,96	1,98	2,00
<b>woningvoorraad naar eigendom</b>					
eigenaar/bewoner	99442	100707	104180	107138	110084
sociale verhuur	193121	192020	191005	187307	185125
particuliere verhuur	91760	96503	97473	100023	100666
<b>totaal</b>	<b>384323</b>	<b>389230</b>	<b>392658</b>	<b>394468</b>	<b>395875</b>
<b>woningvoorraad naar bouwperiode</b>					
voor 1919	83671	82908	82060	80680	79584
1919-1930	58529	58107	57850	57658	57367
1931-1945	33912	33856	33794	33619	33479
1946-1960	39143	38452	38384	37867	37157
1961-1970	31512	31309	30675	30072	41380
1971-1980	23433	23494	23288	22751	22446
1981-1990	47878	47917	47960	47952	47926
1991-2000	38170	38188	38161	38141	38119
2001-2011	28075	34999	40486	45728	38417
<b>totaal</b>	<b>384323</b>	<b>389230</b>	<b>392658</b>	<b>394468</b>	<b>395875</b>
<b>hoofdbewoners naar bewoningstypen</b>					
echtpaar met kinderen	39336	39209	40758	41479	42271
eenoudergezin	32574	32669	32717	33098	33334
echtpaar zonder kinderen	35687	35281	37757	37419	37301
2 alleenstaanden	45776	46956	45183	46004	46776
1 alleenstaande + eenoudergezin	17076	17750	17603	18359	19309
alleenwonende	176442	177976	178127	178820	178842
3+ alleenstaanden	9903	10414	11009	11835	12660
overig	13213	13543	14136	14141	13642
<b>totaal</b>	<b>370007</b>	<b>373798</b>	<b>377290</b>	<b>381155</b>	<b>384135</b>
<b>werkzame geneeskundigen</b>					
specialisten	2181	2232	2209	2418	2459
huisartsen	384	390	428	440	468
verpleeghuisartsen	50	56	55	51	58
tandartsen	534	572	580	607	651
fysiotherapeuten	1002	1084	1150	1127	1179
apotheken	89	89	100	99	104
<b>uitkeringen Dienst Werk en Inkomen</b>					
WWB - levensonderhoud	33320	30600	32032	32916	32988
WIJ				1470	2809
IOAW + IOAZ	336	384	459	535	539
Wwik	494	524	622	770	879

bron: DBI/DBGA/OGA/GAN/1ste Lijn Amsterdam/  
ANT/NMT/De Telefoonbids BV/DWI/O+S

## 1.1.1 Standgegevens, 1 januari 2008-2012 (slot)

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>uitkeringen UWV</b>					
WIA	1871	3242	4448	5725	7209
WAO	31757	32048	27452	25712	23201
WAZ	1264	1249	1005	905	783
Wajong	5679	6490	6466	7298	7812
WW	10075	9445	15456	14246	12887
<b>werkgelegenheid</b>					
vestigingen met werkzame personen	64015	69177	80575	87443	91628
werkzame personen	432338	449331	461238	468763	475277
<b>niet-werkende werkzoekenden (NWW)</b>	36746	38752	42361	36119	
mannen	17392	17590	20354	17369	
vrouwen	19354	21162	22007	18750	
15-22 jaar	1465	1535	1559	1155	
23-26 jaar	1762	2064	2510	1921	
27-34 jaar	5318	6948	8236	6514	
35-44 jaar	10518	11033	12317	10119	
45-54 jaar	10500	10344	10831	9877	
55-64 jaar (+ onbekend)	7183	6828	6908	6533	
werkloosheid <sup>1)</sup>	6,7	7,0	7,5	6,3	
werkloosheid niet-westerse allochtonen <sup>1)</sup>	11,6	13,3	13,2	10,5	

	schooljaar				
	2007/'08	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12
<b>scholen/opleidingen</b>					
basisonderwijs	206	207	208	211	208
speciaal onderwijs	53	54	52	48	47
praktijkonderwijs	9	9	9	9	8
voortgezet onderwijs (AVO, LWOO, VMBO, HAVO en VWO)	54	55	56	60	63
middelbaar beroepsonderwijs (BOL/BBL)	3	3	3	3	3
hoger beroepsonderwijs (HBO)	4	4	4	4	4
universiteit (WO)	2	2	2	2	2
<b>totaal</b>	<b>331</b>	<b>334</b>	<b>334</b>	<b>337</b>	<b>335</b>
<b>leerlingen/studenten <sup>2)</sup></b>					
basisonderwijs	56928	57696	58453	58773	59658
speciaal onderwijs	5250	5104	4984	4796	4744
praktijkonderwijs	1526	1426	1384	1314	1305
voortgezet onderwijs (AVO, LWOO, VMBO, HAVO en VWO)	33138	32875	33494	34639	35727
middelbaar beroepsonderwijs (BOL)	21174	20635	21450	21116	21766
middelbaar beroepsonderwijs (BBL)	7142	7855	6955	6917	6449
hoger beroepsonderwijs (HBO)	41661	43407	46425	46688	49855
universiteit (WO)	46360	49315	53562	57242	57157
<b>totaal</b>	<b>213179</b>	<b>218313</b>	<b>226707</b>	<b>231485</b>	<b>236661</b>

<sup>1)</sup> Niet-werkende werkzoekenden (NWW) als % van de (niet-westerse allochtone) bevolking van 15-64 jaar.

<sup>2)</sup> Voltijdonderwijs.

bron: UWV/OCW/DUO/CBS/UvA/VU/O+S

## 1.1.2 Jaarcijfers, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>loop van de bevolking</b>					
geboorte	10400	10595	11008	11381	11070
sterfte	5567	5702	5286	5381	5291
geboorteoverschot	+ 4833	+ 4893	+ 5722	+ 6000	+ 5779
vestiging	51587	57162	57117	59900	56761
w.v. binnenland	31802	31601	30753	32378	31140
w.v. buitenland	19785	25561	26364	27522	25621
vertrek	52245	53950	51501	52774	53215
w.v. binnenland	30254	29550	28849	28795	28971
w.v. buitenland	21991	24400	22652	23979	24244
vestigingsoverschot	- 658	+ 3212	+ 5616	+ 7126	+ 3546
bevolkingsgroei	+ 4186	+ 9057	+ 11426	+ 12786	+ 9485
verhuizingen (interne migratie)	77308	79227	79263	81677	80052
huwelijken	3172	3301	3378	3175	3045
partnerschappen	530	488	465	387	510
echtscheidingen	1235	1247	1112	1067	1027
ontbonden partnerschappen	184	117	113	108	132
naturalisaties	2838	2635	2937	2917	3015
vermeerdering woningvoorraad	7915	7672	5891	7165	4557
w.o. nieuwbouw	6346	5044	4427	4044	2939
vermindering woningvoorraad	2894	2765	2463	5355	3150
w.o. sloop	1484	1224	1072	1551	603
drugsdoden (overdosis drugs)	25	22	29	27	18
<b>Amsterdam Airport Schiphol</b>					
aangekomen passagiers (x 1.000)	23850	23704	21826	22661	24918
vertrokken passagiers (x 1.000)	23895	23688	21697	22476	24763
vliegtuigbewegingen	454361	446693	406974	402375	437083
aangekomen zeeschepen	5303	5979	5352	5304	5239
geloste goederen (x 1.000 ton)	44445	51593	49410	48844	50509
geladen goederen (x 1.000 ton)	20908	24246	23983	23873	24209
opgenomen aangiften Amsterdam	84506	82990	79012	81702	82952
w.o. diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	13087	12964	11514	11844	11405
inbraak woning	4469	4538	5297	5519	5216
mishandeling	3937	3723	3761	3519	3533
straatroof	2112	2145	1968	1869	1883
winkeldiefstal	4486	4998	4697	4785	4665
aanhoudingen Amsterdam	39667	37440	38414	35927	38320

bron: DBI/OGA/GGD Amsterdam/Amsterdam Airport Schiphol/Haven Amsterdam/Politie ASD-ASL/O+S

## 1.1.3 Inkomensgegevens, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)</b>					
per inwoner	13,3	14,0	15,0	15,5	15,5
per persoon met een heel jaar inkomen	19,0	19,4	20,7	21,1	21,2
per huishouden	26,4	27,6	29,6	30,6	30,7
eenpersoonshuishouden	18,7	19,5	20,9	21,5	21,3
paar met minderjarige kinderen	39,0	41,4	45,3	41,0	41,3
paar zonder minderjarige kinderen	35,5	36,8	39,9	47,3	47,8
eenoudergezin		23,7	24,9	25,7	26,1
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)</b>					
per inwoner	19,0	20,3	21,6	22,6	22,9
per persoon met een heel jaar inkomen	27,5	28,4	30,0	31,1	31,6
autochtonen		30,9	32,8	34,1	34,6
westerse allochtonen		32,6	35,0	36,1	36,1
niet-westerse allochtonen		20,8	21,8	22,7	23,5
totaal actief	34,7	36,1	37,9	39,2	39,6
totaal niet-actief	16,4	16,3	16,8	17,3	17,9
werklozen en bijstandsontvangers	13,8	13,9	13,9	14,0	15,1
arbeidsongeschikt	18,7	18,7	19,4	20,6	21,3
pensioentvangers	19,0	19,3	20,2	21,2	20,3
<b>huishoudens naar inkomensklassen (x 1.000) <sup>1) 2)</sup></b>					
minder dan 17.900 euro	110,3	109,1	110,2	112,0	113,0
17.900-<25.200 euro	85,0	83,9	85,0	85,3	84,1
25.200-<34.500 euro	63,6	63,8	64,8	64,6	66,3
34.500-<47.100 euro	48,6	48,7	50,1	50,5	52,4
47.100 euro en meer	54,3	55,0	56,8	58,8	60,2
totaal	361,8	360,5	366,9	371,2	376,0

<sup>1)</sup> De klassengrenzen betreffen landelijke 20%-klassen. Dat wil zeggen dat in geheel Nederland iedere klasse 20% van de huishoudens bevat.

bron: CBS

<sup>2)</sup> De inkomensklassen betreffen niveau 2009, de andere jaren hebben (iets) afwijkende bedragen.

1.1.4 Index gestandaardiseerd inkomen huishoudens naar stadsdelen, 2006-2009 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2006	2007	2008	2009	verandering 2009 t.o.v. 2006 (%)
A Centrum	113,4	116,0	116,7	114,6	1,1
E West	89,4	89,1	90,4	91,2	2,0
F Nieuw-West	91,3	89,1	90,4	91,5	0,2
K Zuid	117,4	118,2	117,2	114,8	-2,2
M Oost	97,9	97,7	99,2	99,3	1,4
N Noord	85,2	83,7	84,1	84,2	-1,2
T Zuidoost	82,9	81,3	81,6	82,1	-1,0
Amsterdam	98,1	97,9	98,3	97,9	-0,2

<sup>1)</sup> Nederland=100.

bron: CBS

## 1.2.1 Standgegevens, 1 januari 2012

stadsdeel	totale bevolking	% niet- westerse alloch- tonen	% 65- plussers	bevolking 15-64 jaar 1)	bevol- kings- dichtheid per km <sup>2</sup> land	gemid- delde woonduur op adres (jaren)
A Centrum	84541	14,4	11,0	66995	13419	7,8
B Westpoort	448	20,5	5,1	400	17	4,9
E West	135083	31,8	8,1	105616	15527	7,7
F Nieuw-West	139886	50,2	13,1	95286	4850	8,1
K Zuid	137603	17,4	14,2	100820	8889	9,0
M Oost	122275	33,7	8,2	90103	6908	7,2
N Noord	87342	37,4	15,5	57656	2087	10,0
T Zuidoost	82866	64,1	9,5	59351	4143	8,0
<b>Amsterdam</b>	<b>790044</b>	<b>35,0</b>	<b>11,3</b>	<b>576227</b>	<b>4791</b>	<b>8,2</b>

stadsdeel	huishoudens						gemiddeld besteed- baar inkomen 2009 (x 1.000 euro)	prognose 2011 bevolking 1 januari 2015
	totaal	waarvan		% lage inkomens 2009 <sup>2)</sup>	prognose 2011 bevolking 1 januari 2015			
		% gezinnen met kinderen	% alleen- staanden					
A Centrum	53746	14,6	63,9	32,3	33,9	85909		
B Westpoort	186	9,1	72,0	50,0	15,9	444		
E West	78728	20,4	58,6	33,2	27,7	137159		
F Nieuw-West	65617	33,5	44,3	25,7	30,4	143934		
K Zuid	80940	19,4	57,8	28,6	35,0	139017		
M Oost	64081	27,5	52,1	28,5	31,9	125169		
N Noord	42298	33,3	44,9	29,3	27,9	90043		
T Zuidoost	41604	34,5	48,3	33,4	26,4	83781		
<b>Amsterdam</b>	<b>427200</b>	<b>25,2</b>	<b>53,6</b>	<b>30,1</b>	<b>30,7</b>	<b>805456</b>		

stadsdeel	woning- voorraad	woning- dichtheid per km <sup>2</sup> land	gemid- delde woning- bezetting	gemid- delde waarde woning- gen <sup>3)</sup>	% koop- woningen	prognose 2011
						woningen 1 januari 2015
A Centrum	49829	7909	1,70	330	29,9	50304
B Westpoort	86	3	5,21	205	7,0	88
E West	73446	8442	1,84	230	25,4	74258
F Nieuw-West	61010	2115	2,29	203	29,2	62540
K Zuid	76839	4964	1,79	333	28,1	77020
M Oost	57778	3264	2,12	263	28,8	59115
N Noord	39898	953	2,19	196	25,8	40591
T Zuidoost	36989	1849	2,24	161	27,4	37552
<b>Amsterdam</b>	<b>395875</b>	<b>2401</b>	<b>2,00</b>	<b>253</b>	<b>27,8</b>	<b>401468</b>

1) Potentiële beroepsbevolking.

2) % huishoudens met een besteedbaar inkomen minder dan 17.900 euro per jaar.

3) Gemiddelde waarde woningen = WOZ-waarde x 1.000 euro (prijspijs 2011).

bron: CBS/DBI/DRO/  
DBGA/OGA/O+5

## 1.2.1 Standgegevens, 1 januari 2012 (vervolg)

stadsdeel	huis- artsen <sup>1)</sup>	tand- artsen <sup>2)</sup>	fysio- thera- peuten <sup>3)</sup>	apo- theken	werkgelegenheid	
					vestigingen met werkz. personen	totaal werkz. personen
A Centrum	51	68	181	12	20244	93044
B Westpoort	–	–	7	1	2304	48778
E West	79	63	222	17	15541	40241
F Nieuw-West	70	93	216	16	8911	49904
K Zuid	94	301	351	19	19566	94521
M Oost	73	55	190	15	13151	56526
N Noord	52	44	129	13	6652	29383
T Zuidoost	49	27	108	11	5259	62880
<b>Amsterdam</b>	<b>468</b>	<b>651</b>	<b>1404</b>	<b>104</b>	<b>91628</b>	<b>475277</b>

stadsdeel	uitkeringen Dienst Werk en Inkomen			minima- huishou- dens	minima- jongeren	toe- kenningen huur- toeslag minima 2009
	WWB levens- onderhoud	IOAW + IOAZ	overige regelingen			
A Centrum	2399	85	501	5870	1210	6563
B Westpoort	29	–	41	49	8	x
E West	6624	103	848	14368	5840	13642
F Nieuw-West	5321	70	769	11762	8217	10460
K Zuid	4653	105	656	10380	2535	9456
M Oost	4735	74	770	11524	5734	11933
N Noord	3864	58	592	8643	5954	8580
T Zuidoost	5333	43	665	9665	6381	8249
X onbekend	30	1	27	–	–	–
<b>Amsterdam</b>	<b>32988</b>	<b>539</b>	<b>4869</b>	<b>72261</b>	<b>35879</b>	<b>68918</b>

stadsdeel	niet-werkende werkzoekenden (NWW) <sup>4)</sup>			werkloosheid <sup>5)</sup>		
	mannen	vrouwen	totaal	totaal	niet- westerse allochtonen	
A Centrum	1581	1368	2949	4,4	8,4	
B Westpoort	10	5	15	3,9	1,4	
E West	3498	3540	7038	6,7	11,7	
F Nieuw-West	2663	3476	6139	6,5	9,4	
K Zuid	2575	2570	5145	5,1	10,4	
M Oost	2665	2851	5516	6,2	10,7	
N Noord	1994	2198	4192	7,3	11,9	
T Zuidoost	2351	2711	5062	8,6	10,5	
X onbekend	32	31	63	–	–	
<b>Amsterdam</b>	<b>17369</b>	<b>18750</b>	<b>36119</b>	<b>6,3</b>	<b>10,5</b>	

<sup>1)</sup> Gevestigde huisartsen exclusief verpleeghuisartsen en inclusief huisartsen in loondienst.

<sup>2)</sup> Tandartsen met een bekend praktijkadres.

<sup>3)</sup> Inclusief dubbeltellingen; exclusief dubbeltellingen: 1.179.

<sup>4)</sup> 1 januari 2011.

<sup>5)</sup> Niet-werkende werkzoekenden als % van de (niet-westerse allochtone) bevolking van 15-64 jaar.

bron: 1ste Lijn Amsterdam/NMT/KNGF/  
De Telefoongids BV/DWI/DIA/VROM/  
UWV WERKbedrijf/O+S



## 1.2.1 Standgegevens, kerncijfers inkomen 2009 (vervolg)

stadsdeel	inwoners (x 1.000)	gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)	gemiddeld persoonlijk inkomen per pers. met een heel jaar inkomen (x 1.000 euro)	huis- houdens (x 1.000)	gemiddeld besteed- baar inkomen per huis- houden (x 1.000 euro)	index gestan- daardi- seerd inkomen huis- houdens (Ned.=100)
A Centrum	82,7	29,5	61,6	38,7	45,8	33,9	114,6
B Westpoort	0,4	14,7	0,2	19,6	0,2	15,9	55,8
E West	131,2	22,2	96,3	29,6	68,4	27,7	91,2
F Nieuw-West	135,2	19,1	88,5	27,9	57,3	30,4	91,5
K Zuid	133,8	29,5	99,2	38,7	71,7	35,0	114,8
M Oost	116,6	23,1	80,9	32,6	54,1	31,9	99,3
N Noord	86,3	17,9	59,5	25,3	39,3	27,9	84,2
T Zuidoost	81,5	17,9	53,7	25,9	37,7	26,4	82,1
Amsterdam	767,8	22,9	542,2	31,6	376,0	30,7	97,9

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)			gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)		
	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen
A Centrum	61,6	33,0	28,6	38,7	44,8	31,7
B Westpoort	0,2	x	x	19,6	x	x
E West	96,3	49,3	47,0	29,6	32,3	26,8
F Nieuw-West	88,5	44,5	43,9	27,9	32,7	22,9
K Zuid	99,2	47,4	51,8	38,7	46,7	31,3
M Oost	80,9	41,1	39,7	32,6	36,7	28,4
N Noord	59,5	29,2	30,3	25,3	29,4	21,3
T Zuidoost	53,7	26,0	27,7	25,9	28,6	23,3
Amsterdam	542,2	271,8	270,3	31,6	36,4	26,8

stadsdeel	gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen (x 1.000 euro)					
	een- persoons	paar zonder kinderen	paar met kinderen	eenouder- gezin	overig	totaal
A Centrum	24,5	50,5	61,0	26,6	44,5	33,9
B Westpoort	11,0	x	x	x	x	15,9
E West	20,1	38,6	42,7	24,6	37,8	27,7
F Nieuw-West	20,3	36,2	42,3	26,7	42,2	30,4
K Zuid	24,1	48,5	61,6	28,5	47,6	35,0
M Oost	21,0	41,7	50,0	26,3	41,2	31,9
N Noord	18,0	33,2	41,0	25,3	40,1	27,9
T Zuidoost	17,7	35,3	41,2	25,2	37,8	26,4
Amsterdam	21,3	41,3	47,8	26,1	41,6	30,7

bron: CBS/RIO 2009

## 1.2.1 Standgegevens, schooljaar 2011/'12 (slot)

stadsdeel	basisonderwijs		speciaal basisonderwijs		speciaal onderwijs	
	scholen	leerlingen	scholen	leerlingen	scholen	leerlingen
A Centrum	12	4211	–	–	2	80
B Westpoort	–	–	–	–	2	290
E West	31	8350	–	–	1	35
F Nieuw-West	38	11999	4	580	11	1454
K Zuid	35	9448	3	208	5	534
M Oost	33	10474	2	149	2	221
N Noord	31	7620	2	232	3	341
T Zuidoost	28	7556	2	200	8	420
<b>Amsterdam</b>	<b>208</b>	<b>59658</b>	<b>13</b>	<b>1369</b>	<b>34</b>	<b>3375</b>

bron: OCW/DUO

## 1.2.2 Jaarcijfers bevolking 2011

stadsdeel	geboorte	sterfte	externe migratie		interne migratie (=verhuizingen)	
			vestiging	vertrek	vestiging	vertrek
A Centrum	855	569	8220	7163	9892	10853
B Westpoort	2	3	152	104	68	110
E West	2165	676	9706	9032	14744	15114
F Nieuw-West	2014	1096	8179	8114	13616	12713
K Zuid	1953	1067	12149	11025	14039	14342
M Oost	1892	556	8183	7805	12406	12170
N Noord	1119	815	3978	4316	7435	6702
T Zuidoost	1070	509	6194	5656	7852	8048
<b>Amsterdam</b>	<b>11070</b>	<b>5291</b>	<b>56761</b>	<b>53215</b>	<b>80052</b>	<b>80052</b>

bron: O+S

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2012

buurtcombinatie	totale bevolking	% niet- westerse alloch- tonen	% 65- plussers	gezinnen m. kinderen als % van huishoud.	progn. 2011	woning- voorraad	
					bevolking 1-1-2015		
A00	Burgwallen - Oude Zijde	4013	14,4	6,9	9,3	4078	2465
A01	Burgwallen - Nieuwe Zijde	4407	17,5	5,7	6,3	4538	2747
A02	Grachtengordel - West	7033	8,7	12,6	12,6	7070	4196
A03	Grachtengordel - Zuid	4274	9,3	13,1	13,2	4409	2621
A04	Nieuwmarkt/Lastage	9021	12,2	11,8	14,2	9587	5146
A05	Haarlemmerbuurt	9046	15,2	10,7	18,5	9148	5127
A06	Jordaan	19093	12,0	11,9	13,6	19221	12477
A07	Weteringschans	7146	11,5	10,0	13,5	7261	4401
A08	Weesperbuurt/Plantage	7405	13,0	15,2	13,3	7560	3743
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	13103	24,9	9,2	21,7	13037	6906
B10	Westelijk Havengebied	242	7,9	6,2	13,0	244	47
B11	Bedrijventerrein Sloterdijk	206	35,4	3,9	6,4	200	39
E12	Houthavens	1909	16,4	3,4	5,1	1939	389
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	10583	32,7	9,6	22,4	10543	5889
E14	Staatsliedenbuurt	12400	25,4	7,1	19,0	12293	7458
E15	Centrale Markt	2587	25,6	8,4	34,0	2550	1140
E16	Frederik Hendrikkbuurt	7876	21,1	9,6	16,3	7948	4869
E17	Da Costabuurt	4448	14,7	9,8	16,2	4477	2541
E18	Kinkerbuurt	5399	22,2	7,1	15,9	5287	3289
E19	Van Lennepbuurt	6937	31,3	10,2	16,2	6879	4282
E20	Helmersbuurt	7337	11,8	7,6	18,2	7372	3912
E21	Overtoomse Sluis	7547	12,8	6,9	17,1	7596	4264
E22	Vondelbuurt	1752	13,4	16,2	20,4	1750	857
E36	Sloterdijk	113	8,0	15,9	19,6	120	42
E37	Landlust	18098	48,9	7,4	25,9	18812	9221
E38	Erasmuspark	5710	33,7	6,9	20,2	5653	3035
E39	De Kolenkit	7952	69,1	8,2	31,2	9165	3397
E40	De Krommert	12302	29,1	7,6	22,5	12702	6399
E41	Van Galenbuurt	5583	41,6	8,1	18,7	5521	3173
E42	Hoofdweg e.o.	10149	40,4	8,2	19,8	10061	5700
E43	Westindische Buurt	6401	20,7	8,3	19,1	6491	3589
F75	Spieringhorn	4	*	*	*	3	1
F76	Slotermeer-Noordoost	9301	64,4	10,0	33,2	9414	4170
F77	Slotermeer-Zuidwest	16479	60,2	12,7	31,0	16663	7452
F78	Geuzenveld	14020	61,8	10,8	37,0	14765	5748
F79	Eendracht	2327	36,3	14,0	41,4	2328	932
F80	Lutkemeer/Ookmeer	873	9,7	11,1	39,1	885	305
F81	Osdorp-Oost	15536	44,2	22,0	23,8	16136	7803
F82	Osdorp-Midden	14573	63,0	11,9	33,9	14982	6415
F83	De Punt	5099	47,0	16,4	29,6	5338	2320
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	14825	37,1	9,6	47,0	14724	5649
F85	Slotervaart	16792	49,0	16,5	31,7	17095	7474
F86	Overtoomse Veld	10302	64,9	9,8	34,3	10146	4234
F87	Westlandgracht	6349	39,3	9,9	22,3	8338	3181
F88	Sloter-/Riekerpolder	13406	24,9	11,3	41,3	13117	5326
K24	Oude Pijp	14425	17,7	6,5	13,1	14548	8898
K25	Nieuwe Pijp	11666	21,5	10,2	14,6	11928	7103
K26	Diamantbuurt	8047	35,4	12,2	22,6	8000	4545
K44	Hoofddorppleinbuurt	11062	13,5	9,0	18,1	11035	6414

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2012 (vervolg)

buurtcombinatie		totale bevolking	% niet-westerse allochtonen	% 65-plussers	gezinnen m. kinderen als % van huishoud.	progn. 2011	woning-voorraad
						bevolking 1-1-2015	
K45	Schinkelbuurt	3732	17,0	9,3	16,3	3796	2226
K46	Willemspark	5396	10,3	10,2	29,3	5474	2517
K47	Museumkwartier	11347	8,0	16,3	23,7	11492	5746
K48	Stadionbuurt	12487	26,9	12,1	20,0	12623	6426
K49	Apollobuurt	8452	8,3	16,4	30,2	8469	3848
K50	Duivelseiland	1330	9,5	6,8	13,6	1318	850
K52	Scheldebuurt	14025	10,3	13,5	22,7	14061	7312
K53	IJselbuurt	5147	21,1	10,8	19,7	5073	2951
K54	Rijnbuurt	8889	19,7	13,0	17,3	8907	5218
K59	Station Zuid/WTC e.o.	1357	15,3	22,0	18,8	1392	698
K90	Buitenveldert-West	12922	18,8	26,1	18,5	13680	7853
K91	Buitenveldert-Oost	7319	18,3	33,0	17,0	7221	4234
M27	Weesperzijde	4708	18,4	7,1	17,9	4796	2586
M28	Oosterparkbuurt	10287	37,4	8,1	20,7	10595	5517
M29	Dapperbuurt	8228	42,8	10,0	21,8	8522	4415
M30	Transvaalbuurt	9190	48,5	7,2	26,5	9209	4540
M31	Indische Buurt West	12650	50,8	7,1	22,6	12411	6439
M32	Indische Buurt Oost	10258	55,9	10,4	27,6	10273	4929
M33	Oostelijk Havengebied	17897	22,0	5,4	33,4	18226	8324
M34	Zeeburgereiland/Nieuwe Diep	802	15,8	2,1	5,6	698	24
M35	IJburg West	13657	34,9	2,9	50,9	14107	5185
M51	IJburg Zuid	5474	40,9	3,5	45,4	6519	2334
M55	Frankendael	10015	24,6	14,9	19,5	10254	5091
M56	Middenmeer	13930	12,3	10,6	31,3	14126	5984
M57	Betondorp	3089	22,8	26,1	17,6	3163	1953
M58	De Omval	2090	20,1	4,8	6,8	2270	457
M74	IJburg Oost					-	
N60	Volewijk	9394	40,2	12,4	29,7	9487	4804
N61	IJplein/Vogelbuurt	8201	48,4	9,2	28,5	8161	4022
N62	Tuindorp Nieuwendam	3418	11,9	24,7	26,8	3427	1843
N63	Tuindorp Buiksloot	1867	15,2	18,0	32,8	1912	911
N64	Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk	1680	4,1	12,5	46,8	1783	638
N65	Tuindorp Oostzaan	10313	22,9	18,8	32,4	10731	4882
N66	Oostzanerwerf	8635	27,8	13,9	40,7	8446	3681
N67	Kadoelen	2830	13,7	16,4	40,7	2882	1151
N68	Nieuwendam-Noord	12310	58,0	12,7	38,7	13106	5195
N69	Buikslotermeer	12578	42,0	21,1	28,2	12587	5773
N70	Banne Buiksloot	12747	49,1	15,4	37,5	13756	5838
N71	Buiksloterham	1115	20,2	4,4	15,5	1459	290
N72	Nieuwendammerham	117	15,4	15,4	21,0	127	65
N73	Waterland	2137	4,0	16,6	37,7	2179	805
T92	Amstel III/Bullewijk	178	30,3	3,9	9,2	176	13
T93	Bijlmer Centrum (D,F,H)	21894	76,2	5,7	32,4	21831	9544
T94	Bijlmer Oost (E,G,K)	26023	70,0	10,0	33,9	26726	12022
T95	Nellestein	2953	29,0	19,0	19,7	2972	1678
T96	Holendrecht/Reigersbos	18485	60,6	12,2	36,9	18668	8232
T97	Gein	11848	50,6	8,4	40,9	11902	4878
T98	Driemond	1485	8,4	15,7	39,8	1506	622
<b>Amsterdam</b>		<b>790044</b>	<b>35,0</b>	<b>11,3</b>	<b>25,2</b>	<b>805456</b>	<b>395875</b>

bron: DBI/O+S

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2012 (vervolg)

buurtcombinatie		gemiddelde woning- bezetting	gemiddelde woning- grootte (= kamers)	gemiddelde waarde woningen <sup>1)</sup>	% koop- woningen	gemiddelde woonduur op het adres (in jaren)	WVB levens- onder- houd <sup>2)</sup>
A00	Burgwallen - Oude Zijde	1,63	2,55	282	22,4	5,8	2,6
A01	Burgwallen - Nieuwe Zijde	1,60	2,45	290	21,1	4,8	1,7
A02	Grachtengordel - West	1,68	2,91	518	45,0	7,4	0,7
A03	Grachtengordel - Zuid	1,63	3,08	506	41,1	7,6	1,2
A04	Nieuwmarkt>Lastage	1,75	2,75	309	28,8	8,2	3,6
A05	Haarlemmerbuurt	1,76	2,77	317	27,8	7,3	4,3
A06	Jordaan	1,53	2,48	286	25,4	9,0	4,4
A07	Weteringschans	1,62	2,86	368	38,1	7,5	1,9
A08	Weesperbuurt/Plantage	1,98	2,86	320	32,1	7,7	4,6
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	1,90	2,83	265	26,8	8,5	5,7
B10	Westelijk Havengebied	5,15	4,27	*	12,8	6,6	8,7
B11	Bedrijventerrein Sloterdijk	5,28	3,92	*	0,0	3,0	5,7
E12	Houthavens	4,91	2,50	165	50,1	2,3	0,7
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	1,80	2,77	223	16,8	7,7	9,7
E14	Staatsliedenbuurt	1,66	2,56	226	28,4	7,5	6,5
E15	Centrale Markt	2,27	3,24	282	36,7	8,4	4,7
E16	Frederik Hendrikkbuurt	1,62	2,64	241	25,3	8,1	6,5
E17	Da Costabuurt	1,75	3,00	282	29,4	8,5	3,5
E18	Kinkerbuurt	1,64	2,64	233	20,6	7,5	5,5
E19	Van Lennepbuurt	1,62	2,41	230	19,6	8,3	8,0
E20	Helmersbuurt	1,88	3,15	327	35,5	7,9	3,0
E21	Overtoomse Sluis	1,77	2,99	284	34,1	7,7	3,1
E22	Vondelbuurt	2,04	3,76	621	41,7	8,4	3,4
E36	Sloterdijk	2,69	3,00	320	47,6	13,3	1,2
E37	Landlust	1,96	2,93	185	22,5	7,8	7,8
E38	Erasmuspark	1,88	3,08	185	39,9	7,5	4,1
E39	De Kolenkit	2,34	3,17	177	13,6	6,3	8,2
E40	De Krommert	1,92	3,24	222	27,8	8,1	5,3
E41	Van Galenbuurt	1,76	2,79	187	20,4	7,5	9,7
E42	Hoofdweg e.o.	1,78	2,79	190	19,3	7,6	7,9
E43	Westindische Buurt	1,78	3,32	236	26,2	8,4	3,8
F75	Spieringhorn	4,00	5,00	*	*	*	*
F76	Slotermeer-Noordoost	2,23	3,10	161	26,1	8,7	8,8
F77	Slotermeer-Zuidwest	2,21	3,23	163	21,6	8,7	8,6
F78	Geuzenveld	2,44	3,50	187	17,9	6,6	6,2
F79	Eendracht	2,50	3,76	257	41,5	11,2	2,3
F80	Lutkemeer/Ookmeer	2,86	3,94	410	60,0	12,8	3,1
F81	Osdorp-Oost	1,99	3,31	188	26,2	9,3	6,0
F82	Osdorp-Midden	2,27	3,36	198	23,3	5,2	6,6
F83	De Punt	2,20	3,63	168	38,7	9,5	7,3
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	2,62	3,83	287	54,3	9,0	1,9
F85	Slotervaart	2,25	3,65	192	24,8	8,7	5,9
F86	Overtoomse Veld	2,43	3,62	184	17,8	6,9	6,7
F87	Westlandgracht	2,00	3,20	211	23,9	5,1	4,4
F88	Sloter-/Riekerpolder	2,52	3,86	270	50,1	10,0	1,3
K24	Oude Pijp	1,62	2,56	261	24,7	7,3	4,1
K25	Nieuwe Pijp	1,64	2,74	247	25,8	8,1	5,0
K26	Diamantbuurt	1,77	3,04	247	10,8	10,0	9,1
K44	Hoofddorppleinbuurt	1,72	3,09	250	36,3	8,6	3,3

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2012 (vervolg)

buurtcombinatie		gemiddelde woning- bezetting	gemiddelde woning- grootte (= kamers)	gemiddelde waarde woningen <sup>1)</sup>	% koop- woningen	gemiddelde woonduur op het adres (in jaren)	WWB levens- onder- houd <sup>2)</sup>
K45	Schinkelbuurt	1,68	2,94	251	27,9	8,0	4,7
K46	Willemspark	2,14	4,70	632	45,2	8,8	1,1
K47	Museumkwartier	1,97	4,63	644	37,9	9,7	1,3
K48	Stadionbuurt	1,94	3,21	287	11,4	7,8	14,2
K49	Apollobuurt	2,20	5,42	704	48,1	9,5	0,2
K50	Duivelseiland	1,56	2,89	300	32,9	7,2	1,7
K52	Scheldebouurt	1,92	3,98	322	25,7	9,5	2,2
K53	IJselbuurt	1,74	3,38	255	14,6	9,2	6,5
K54	Rijnbuurt	1,70	3,11	247	16,5	9,4	5,7
K59	Station Zuid/WTC e.o.	1,94	4,17	547	76,4	9,9	-
K90	Buitenveldert-West	1,65	3,60	282	35,0	9,9	2,2
K91	Buitenveldert-Oost	1,73	3,44	262	35,7	10,5	3,2
M27	Weesperzijde	1,82	3,05	289	35,6	7,6	3,6
M28	Oosterparkbuurt	1,86	2,91	238	22,0	8,4	7,4
M29	Dapperbuurt	1,86	2,88	222	18,2	8,6	8,1
M30	Transvaalbuurt	2,02	3,09	220	18,1	8,6	7,9
M31	Indische Buurt West	1,96	2,73	197	24,0	7,3	7,2
M32	Indische Buurt Oost	2,08	2,83	204	17,0	8,0	8,9
M33	Oostelijk Havengebiet	2,15	3,19	340	39,2	6,9	3,0
M34	Zeeburgereiland/Nieuwe Diep	x	4,06	154	50,0	2,4	0,4
M35	IJburg West	2,63	3,82	367	48,9	3,0	3,3
M51	IJburg Zuid	2,35	3,72	308	39,9	1,8	4,2
M55	Frankendael	2,93	2,93	231	16,5	9,1	4,9
M56	Middenmeer	2,33	4,14	303	43,2	8,9	1,4
M57	Betondorp	1,58	3,08	203	7,1	11,1	10,6
M58	De Omval	4,57	3,29	165	42,9	3,6	0,2
N60	Volewijk	1,96	3,12	166	7,7	9,4	10,0
N61	IJplein/Vogelbuurt	2,04	3,14	169	16,0	8,8	10,2
N62	Tuindorp Nieuwendam	1,85	3,04	192	10,9	13,2	5,5
N63	Tuindorp Buiksloot	2,05	3,25	178	11,1	14,3	5,7
N64	Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk	2,63	4,02	424	86,7	12,7	0,3
N65	Tuindorp Oostzaan	2,11	3,18	184	23,0	10,8	5,4
N66	Oostzanerwerf	2,35	3,62	215	39,9	11,1	3,6
N67	Kadoelen	2,46	3,74	288	54,8	13,6	1,6
N68	Nieuwendam-Noord	2,37	3,67	172	28,3	8,9	7,7
N69	Buikslotermeer	2,18	3,49	189	29,4	9,0	6,8
N70	Banne Buiksloot	2,18	3,43	184	21,9	9,4	7,7
N71	Buiksloterham	3,84	3,46	189	29,0	2,5	2,1
N72	Nieuwendammerham	1,80	4,08	*	24,6	9,2	5,7
N73	Waterland	2,65	3,67	465	79,6	14,5	0,6
T92	Amstel III/Bullewijk	x	4,50	*	46,2	2,9	1,2
T93	Bijlmer Centrum (D,F,H)	2,29	3,12	145	20,8	6,4	11,0
T94	Bijlmer Oost (E,G,K)	2,16	3,43	160	29,5	6,6	10,3
T95	Nellestein	1,76	3,34	162	37,4	8,5	2,3
T96	Holendrecht/Reigersbos	2,25	3,42	162	22,6	9,4	8,5
T97	Gein	2,43	3,45	177	37,1	10,5	5,9
T98	Driemond	2,39	3,68	253	49,5	15,2	1,3
Amsterdam		2,00	3,21	253	27,8	8,2	5,7

<sup>1)</sup> Gemiddelde waarde woningen = WOZ-waarde x 1.000 euro (prijsspeil 2011).

bron: DBI/DBGA/OGA/DWI/O+S

<sup>2)</sup> Uitkeringen WWB levensonderhoud als % van de bevolking van 15-64 jaar.

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2012 (vervolg)

buurtcombinatie	huishoudens		niet-werkende werkzoekenden (NWW) <sup>2)</sup>	% werkloosheid <sup>3)</sup>	werkgelegenheid		
	% lage inkomens 2009 <sup>1)</sup>	gemiddeld ink. 2009 (x 1.000 euro)			vestingen met werkz. personen	totaal werkzame personen	
A00	Burgwallen - Oude Zijde	42,9	27,9	137	4,0	1581	8399
A01	Burgwallen - Nieuwe Zijde	48,1	24,8	161	4,0	2245	15651
A02	Grachtengordel - West	21,1	47,7	148	2,7	2619	9580
A03	Grachtengordel - Zuid	23,8	48,4	84	2,5	1641	7933
A04	Nieuwmarkt/Lastage	30,6	33,3	292	4,0	1905	10492
A05	Haarlemmerbuurt	32,0	32,4	335	4,8	1874	6218
A06	Jordaan	35,8	30,5	731	4,8	3479	8117
A07	Weteringschans	29,3	38,4	176	3,0	1991	11577
A08	Weesperbuurt/Plantage	28,6	35,7	233	4,0	1247	9972
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	31,8	30,1	652	6,4	1662	5105
B10	Westelijk Havengebied	x	16,0	8	4,0	1036	19151
B11	Bedrijventerrein Sloterdijk	x	x	7	3,9	1268	29627
E12	Houthavens	40,0	31,8	28	1,6	234	465
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	38,9	25,6	746	9,4	1208	3682
E14	Staatsliedenbuurt	35,7	26,9	734	7,6	1526	2469
E15	Centrale Markt	30,8	33,3	121	6,3	409	2633
E16	Frederik Hendrikbuurt	36,4	26,8	407	6,4	1049	1884
E17	Da Costabuurt	30,8	30,7	178	5,0	695	1541
E18	Kinkerbuurt	39,3	25,6	327	7,6	788	1331
E19	Van Lennepbuurt	38,5	25,0	470	8,6	801	1511
E20	Helmersbuurt	28,2	33,3	262	4,6	1302	3247
E21	Overtoomse Sluis	31,7	29,9	258	4,2	1092	2021
E22	Vondelbuurt	22,2	58,6	60	5,0	475	3375
E36	Sloterdijk	x	x	5	5,7	21	2652
E37	Landlust	34,5	25,3	1058	7,6	1569	3726
E38	Erasmuspark	25,9	27,0	255	5,7	538	908
E39	De Kolenkit	32,1	24,9	517	10,3	292	1249
E40	De Krommert	30,0	28,5	494	5,2	1398	2378
E41	Van Galenbuurt	34,5	23,6	300	6,9	484	1566
E42	Hoofdweg e.o.	37,0	26,0	575	7,4	962	1841
E43	Westindische Buurt	27,3	30,1	243	4,7	698	1762
F75	Spieringhorn	x	x	x	x	4	435
F76	Slotermeer-Noordoost	34,1	26,3	554	8,6	552	1364
F77	Slotermeer-Zuidwest	34,7	25,2	1025	9,2	895	2876
F78	Geuzenveld	30,6	28,3	764	8,6	670	1681
F79	Eendracht	20,0	37,3	60	3,6	146	219
F80	Lutkemeer/Ookmeer	x	36,0	18	2,8	197	1149
F81	Osdorp-Oost	29,7	27,8	626	6,4	941	4066
F82	Osdorp-Midden	24,6	28,4	689	7,3	716	2076
F83	De Punt	27,3	28,1	212	6,4	339	1343
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	16,1	39,4	402	3,8	952	1682
F85	Slotervaart	26,0	29,3	703	6,5	1022	9204
F86	Overtoomse Veld	23,1	28,8	581	8,0	684	6489
F87	Westlandgracht	24,0	30,8	223	5,1	851	7125
F88	Sloter-/Riekerpolder	13,5	40,6	281	2,9	942	10195
K24	Oude Pijp	35,9	29,6	636	5,3	2528	5675
K25	Nieuwe Pijp	35,8	27,9	584	6,2	1645	4343
K26	Diamantbuurt	37,0	25,6	537	8,8	718	1264
K44	Hoofddorppleinbuurt	23,3	32,6	374	4,3	1599	5704

## 1.3.1 Standgegevens, 1 januari 2012 (slot)

buurtcombinatie		huishoudens			niet-werkende werkzoekenden (NWW) <sup>2)</sup>	werkgelegenheid	
		% lage inkomens 2009 <sup>1)</sup>	gemiddeld besteedb. ink. 2009 (x 1.000 euro)	% werkloosheid <sup>3)</sup>		vestigingen met werkz. personen	totaal werkzame personen
K45	Schinkelbuurt	28,6	28,2	180	6,0	544	3008
K46	Willemspark	20,8	53,5	98	2,6	1336	4607
K47	Museumkwartier	19,6	53,5	209	2,7	2556	10328
K48	Stadionbuurt	42,3	27,2	777	8,2	1134	3010
K49	Apollobuurt	13,9	58,9	115	2,1	1390	4720
K50	Duivelseiland	25,0	35,0	45	4,1	219	751
K52	Scheldebouurt	21,7	37,6	406	4,0	1588	4566
K53	Jselsebuurt	29,6	28,9	246	6,3	555	906
K54	Rijnbuurt	33,3	28,3	437	6,5	929	3827
K59	Station Zuid/WTC e.o.	14,3	49,8	16	1,8	596	9112
K90	Buitenveldert-West	22,7	36,6	321	4,2	1558	26607
K91	Buitenveldert-Oost	23,1	34,9	164	4,0	671	6093
M27	Weesperzijde	25,0	35,2	213	5,5	834	2945
M28	Oosterparkbuurt	35,7	27,0	597	7,3	1227	5400
M29	Dapperbuurt	36,6	25,9	534	8,5	914	3212
M30	Transvaalbuurt	34,9	25,5	632	8,9	667	1038
M31	Indische Buurt West	38,3	23,9	814	8,4	1039	2086
M32	Indische Buurt Oost	36,7	24,7	698	9,3	655	1689
M33	Oostelijk Havengebied	16,0	40,4	673	5,0	2848	8647
M34	Zeeburgereiland/Nieuwe Diep	x	20,8	12	1,7	82	400
M35	IJburg West	14,0	44,3	314	3,8	1375	2891
M51	IJburg Zuid	13,3	37,3	148	4,7	437	1015
M55	Frankendael	36,2	28,5	385	5,3	850	8123
M56	Middenmeer	17,2	41,1	324	3,3	1567	5203
M57	Betondorp	44,4	22,6	137	6,9	182	592
M58	De Omval	16,7	43,0	35	1,9	474	13285
N60	Volewijck	38,6	23,6	651	9,8	663	1884
N61	IJplein/Vogelbuurt	37,5	24,0	593	9,8	585	1222
N62	Tuindorp Nieuwendam	33,3	25,7	126	5,8	205	411
N63	Tuindorp Buiksloot	33,3	26,5	62	4,9	76	147
N64	Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk	14,3	44,0	21	1,9	256	383
N65	Tuindorp Oostzaan	30,0	26,9	406	6,0	497	1510
N66	Oostzanerwerf	23,1	32,3	275	4,8	503	1207
N67	Kadoelen	23,1	34,7	45	2,3	240	437
N68	Nieuwendam-Noord	27,5	27,2	750	9,7	541	1601
N69	Buikslotermeer	28,6	28,1	537	7,2	769	4078
N70	Banne Buiksloot	29,1	26,9	671	8,3	497	2381
N71	Buiksloterham	x	25,3	17	2,0	1029	10714
N72	Nieuwendammerham	x	x	6	6,7	455	2734
N73	Waterland	12,5	45,2	32	2,3	336	674
T92	Amstel III/Bullewijk	x	26,5	5	2,9	1135	39962
T93	Bijlmer Centrum (D,F,H)	41,0	23,4	1640	10,5	1183	15087
T94	Bijlmer Oost (E,G,K)	35,9	25,3	1720	9,4	1319	3544
T95	Nellestein	18,8	31,1	113	5,6	211	511
T96	Holendrecht/Reigersbos	32,1	27,2	967	7,6	782	2436
T97	Gein	25,9	30,6	586	6,6	522	1137
T98	Driemond	x	39,2	31	3,1	107	203
X99	onbekend			63			
Amsterdam		30,1	30,7	36119	6,3	91628	475277

<sup>1)</sup> % huishoudens met een besteedbaar inkomen minder dan 17.900 euro per jaar. bron: CBS/UWV WERKbedrijf/O+O

<sup>2)</sup> 1 januari 2011.

<sup>3)</sup> Niet-werkende werkzoekenden als % van de bevolking van 15-64 jaar.



## 1.3.2 Jaarcijfers bevolking 2011

buurtcombinatie		geboorte	sterfte	externe migratie		interne migratie (=verhuizingen)	
				vestiging	vertrek	vestiging	vertrek
A00	Burgwallen - Oude Zijde	42	11	589	485	678	729
A01	Burgwallen - Nieuwe Zijde	29	13	835	707	837	1116
A02	Grachtengordel - West	71	21	828	699	934	999
A03	Grachtengordel - Zuid	41	17	437	369	442	633
A04	Nieuwmarkt/Lastage	77	57	895	770	944	1046
A05	Haarlemmerbuurt	108	50	634	607	824	820
A06	Jordaan	185	148	1375	1211	2067	2232
A07	Weteringschans	81	40	830	654	903	1089
A08	Weesperbuurt/Plantage	65	164	878	787	960	962
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	156	48	919	874	1303	1227
B10	Westelijk Havengebied	1	1	68	40	21	45
B11	Bedrijventerrein Sloterdijk	1	2	84	64	47	65
E12	Houthavens	9	1	585	546	209	361
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	145	78	616	589	1258	1027
E14	Staatsliedenbuurt	189	48	735	673	1232	1137
E15	Centrale Markt	34	7	92	129	173	179
E16	Frederik Hendrikkbuurt	125	77	494	481	823	937
E17	Da Costabuurt	65	25	299	329	510	518
E18	Kinkerbuurt	84	18	435	369	718	623
E19	Van Lennepbuurt	106	39	394	354	670	692
E20	Helmersbuurt	139	32	558	525	821	849
E21	Overtoomse Sluis	118	37	565	584	853	878
E22	Vondelbuurt	15	15	169	118	180	189
E36	Sloterdijk	2	-	25	19	19	22
E37	Landlust	310	74	1186	1119	1777	2315
E38	Erasmuspark	112	25	429	434	601	596
E39	De Kolenkit	107	49	668	407	1318	962
E40	De Krommert	203	47	870	845	1338	1340
E41	Van Galenbuurt	110	32	430	353	570	650
E42	Hoofdweg e.o.	178	53	699	681	1032	1071
E43	Westindische Buurt	114	19	457	477	642	768
F75	Spieringhorn	-	-	1	-	-	-
F76	Slotermeer-Noordoost	165	51	519	548	785	892
F77	Slotermeer-Zuidwest	254	124	825	904	1306	1433
F78	Geuzenveld	238	123	908	721	2297	1692
F79	Eendracht	24	7	61	92	126	131
F80	Lutkemeer/Ookmeer	15	6	67	63	49	33
F81	Osdorp-Oost	201	171	880	770	1211	1234
F82	Osdorp-Midden	294	113	885	726	1757	1501
F83	De Punt	71	49	332	354	739	697
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	165	54	521	673	687	697
F85	Slotervaart	225	250	1035	1116	1793	1811
F86	Overtoomse Veld	147	64	640	715	1047	1221
F87	Westlandgracht	103	28	694	722	1157	699
F88	Sloter-/Riekerpolder	112	56	811	710	662	672
K24	Oude Pijp	199	48	1365	1041	1781	1933
K25	Nieuwe Pijp	161	94	839	820	1213	1299
K26	Diamantbuurt	80	54	428	438	688	714
K44	Hoofddorppleinbuurt	209	65	786	864	1059	1048

## 1.3.2 Jaarcijfers bevolking 2011 (slot)

buurtcombinatie		geboorte	sterfte	externe migratie		interne migratie (=verhuizingen)	
				vestiging	vertrek	vestiging	vertrek
K45	Schinkelbuurt	64	32	297	280	332	425
K46	Willemspark	72	22	414	398	533	504
K47	Museumkwartier	133	52	928	873	1144	1234
K48	Stadionbuurt	183	85	1446	1343	1918	2057
K49	Apollobuurt	126	39	671	675	790	735
K50	Duivelseiland	25	3	125	107	122	146
K52	Scheldebuurt	298	110	1001	968	1217	1309
K53	IJselbuurt	76	20	378	347	473	460
K54	Rijnbuurt	133	66	669	675	842	844
K59	Station Zuid/WTC e.o.	11	5	630	556	81	158
K90	Buitenveldert-West	131	185	1436	1103	1199	1020
K91	Buitenveldert-Oost	52	187	736	537	647	456
M27	Weesperzijde	78	13	368	362	639	737
M28	Oosterparkbuurt	139	51	659	607	1024	1167
M29	Dapperbuurt	94	63	457	456	725	759
M30	Transvaalbuurt	131	45	481	486	963	1107
M31	Indische Buurt West	198	37	883	902	1384	1349
M32	Indische Buurt Oost	148	73	606	597	1181	1372
M33	Oostelijk Havengebied	287	40	813	1033	1229	1341
M34	Zeeburgereiland/Nieuwe Diep	2	-	216	109	114	186
M35	IJburg West	290	21	805	679	1470	866
M51	IJburg Zuid	144	8	381	238	836	267
M55	Frankendael	112	101	1063	944	1069	1251
M56	Middenmeer	223	59	938	945	1272	1222
M57	Betondorp	30	45	81	129	197	165
M58	De Omval	16	-	432	318	303	381
N60	Volewijck	127	78	473	522	878	881
N61	IJplein/Vogelbuurt	126	48	477	565	766	752
N62	Tuindorp Nieuwendam	22	37	99	119	178	151
N63	Tuindorp Buiksloot	11	22	56	79	133	103
N64	Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk	21	8	49	48	103	109
N65	Tuindorp Oostzaan	136	125	305	397	626	581
N66	Oostzanerwerf	95	64	274	341	635	453
N67	Kadoelen	14	16	55	77	103	107
N68	Nieuwendam-Noord	226	79	643	682	1327	1337
N69	Buikslotermeer	171	199	782	649	1146	908
N70	Banne Buiksloot	138	120	509	626	1242	1052
N71	Buiksloterham	21	1	198	137	172	151
N72	Nieuwendammerham	1	-	14	20	13	18
N73	Waterland	10	18	44	54	113	99
T92	Amstel III/Bullewijk	-	-	230	130	22	149
T93	Bijlmer Centrum (D,F,H)	320	106	2384	1743	2646	2747
T94	Bijlmer Oost (E,G,K)	368	141	1899	1876	2660	2722
T95	Nellestein	36	37	171	174	243	197
T96	Holendrecht/Reigersbos	209	132	895	1036	1465	1355
T97	Gein	123	84	585	639	777	845
T98	Driemond	14	9	30	58	39	33
Amsterdam		11070	5291	56761	53215	80052	80052

bron: O+S

## 1.4.1 Ouderen, 1 januari 2008-2012

leeftijdsgroep	1 januari				1 januari 2012	
	2008	2009	2010	2011	abs.	%
55-59 jaar	42335	42341	43007	43600	44813	25,7
60-64 jaar	35590	37385	38545	40686	39650	22,8
65-69 jaar	24625	25250	26135	26198	29435	16,9
70-74 jaar	18858	19251	19771	20558	21013	12,1
75-79 jaar	15914	15607	15502	15484	15497	8,9
80 jaar e.o.	24213	24064	24032	23860	23637	13,6
totaal abs.	161535	163898	166992	170386	174045	100
als % van de totale bevolking	21,6	21,7	21,8	21,8	22,0	
55-74 jaar	121408	124227	127458	131042	134911	77,5
75 jaar e.o.	40127	39671	39534	39344	39134	22,5

herkomstgroepering	1 januari 2012						totaal
	leeftijdsgroep in jaren						
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80+	
Surinamers	4795	3156	2100	1450	979	964	13444
Antillianen	708	566	351	184	98	73	1980
Turken	1437	1125	822	623	298	95	4400
Marokkanen	2472	1876	1496	1329	593	208	7974
overige niet-westerse allochtonen	4141	2242	1086	621	368	295	8753
totaal niet-westerse allochtonen	13553	8965	5855	4207	2336	1635	36551
westerse allochtonen	6562	6377	4110	3125	2268	2698	25140
autochtonen	24698	24308	19470	13681	10893	19304	112354
totaal	44813	39650	29435	21013	15497	23637	174045

	procenten						
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80+	
Surinamers	10,7	8,0	7,1	6,9	6,3	4,1	7,7
Antillianen	1,6	1,4	1,2	0,9	0,6	0,3	1,1
Turken	3,2	2,8	2,8	3,0	1,9	0,4	2,5
Marokkanen	5,5	4,7	5,1	6,3	3,8	0,9	4,6
overige niet-westerse allochtonen	9,2	5,7	3,7	3,0	2,4	1,2	5,0
totaal niet-westerse allochtonen	30,2	22,6	19,9	20,0	15,1	6,9	21,0
westerse allochtonen	14,6	16,1	14,0	14,9	14,6	11,4	14,4
autochtonen	55,1	61,3	66,1	65,1	70,3	81,7	64,6
totaal	100	100	100	100	100	100	100

## 1.4.1 Ouderen, 2007-2012 (vervolg)

stadspasbezitters	2007	2008	2009	2010	2011
65 jaar en ouder	79122	79415	80180	80670	83019
in % van de bevolking van 65 jaar e.o.	94,6	94,3	93,8	93,7	92,7

stadsdeel	1 januari 2012						totaal
	leeftijdsgroep in jaren						
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80+	
A Centrum	5810	5741	3936	2336	1303	1738	20864
B Westpoort	34	20	9	10	3	1	77
E West	6549	5706	4046	2761	1835	2330	23227
F Nieuw-West	7460	6219	4826	4101	3476	5874	31956
K Zuid	7430	7677	6141	4395	3303	5683	34629
M Oost	6647	5309	3696	2466	1646	2252	22016
N Noord	5161	4589	3873	3176	2664	3814	23277
T Zuidoost	5722	4389	2908	1768	1267	1945	17999
<b>Amsterdam</b>	<b>44813</b>	<b>39650</b>	<b>29435</b>	<b>21013</b>	<b>15497</b>	<b>23637</b>	<b>174045</b>

stadsdeel	55-74 jaar			75 jaar e.o.		
	1 januari 2012	prognose 2011: 1 jan.		1 januari 2012	prognose 2011: 1 jan.	
		2015	2020		2015	2020
A Centrum	17823	19213	20831	3041	3301	4061
B Westpoort	73	85	96	4	10	13
E West	19062	20397	22486	4165	4236	4759
F Nieuw-West	22606	24121	26411	9350	9374	9301
K Zuid	25643	26707	28410	8986	8955	9433
M Oost	18118	19855	23355	3898	4092	4721
N Noord	16799	17790	19769	6478	6564	6746
T Zuidoost	14787	15963	17976	3212	3205	3582
<b>Amsterdam</b>	<b>134911</b>	<b>144131</b>	<b>159334</b>	<b>39134</b>	<b>39737</b>	<b>42616</b>

## 1.4.1 Ouderen, 1 januari 2012 (slot)

stadsdeel		55-74 jaar						totaal
		alleenstaand	samenwonend zonder kinderen	samenwonend met kinderen	eenoudergezin	overig gezin	tehuisbewoner	
A	Centrum	9119	5988	1521	796	163	236	17823
B	Westpoort	13	28	4	1	1	26	73
E	West	9365	5878	2407	990	239	183	19062
F	Nieuw-West	7057	10053	4008	1038	221	229	22606
K	Zuid	11676	9494	2783	1238	245	207	25643
M	Oost	7448	6596	2721	1023	221	109	18118
N	Noord	5403	8103	2264	754	134	141	16799
T	Zuidoost	5872	5089	2385	1097	211	133	14787
Amsterdam		55953	51229	18093	6937	1435	1264	134911

stadsdeel		75 jaar en ouder						totaal
		alleenstaand	samenwonend zonder kinderen	samenwonend met kinderen	eenoudergezin	overig gezin	tehuisbewoner	
A	Centrum	1626	767	33	55	10	550	3041
B	Westpoort	1	2	-	1	-	-	4
E	West	2490	1084	125	102	48	316	4165
F	Nieuw-West	4765	3587	168	164	90	576	9350
K	Zuid	5100	2771	154	149	45	767	8986
M	Oost	2096	1259	90	104	25	324	3898
N	Noord	3332	2448	135	107	64	392	6478
T	Zuidoost	1838	869	70	63	24	348	3212
Amsterdam		21248	12787	775	745	306	3273	39134

bron: DWI/Stadspas/DRO/O+S

## 1.5.1 Jongeren, 1 januari 2008-2012

leeftijdsgroep	1 januari				1 januari 2012	
	2008	2009	2010	2011	abs.	%
0- 3 jaar	36944	37475	38559	39998	40597	17,9
4- 7 jaar	32104	31925	32108	32307	32445	14,3
8-12 jaar	34942	35893	36703	37087	37357	16,5
13-17 jaar	34618	33988	33781	33630	33631	14,9
18-24 jaar	73795	76501	78290	81270	82337	36,4
totaal abs.	212403	215782	219441	224292	226367	100
als % van de totale bevolking	28,4	28,5	28,6	28,7	28,7	

herkomstgroepering	1 januari 2012					totaal
	leeftijdsgroep in jaren					
	0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	
Surinamers	2559	2660	4011	4473	7963	21666
Antillianen	536	488	625	725	1639	4013
Turken	2390	2390	3335	3401	5173	16689
Marokkanen	5520	5788	6941	6035	8681	32965
overige niet-westerse allochtonen	5645	4805	5769	4911	8756	29886
totaal niet-westerse allochtonen	16650	16131	20681	19545	32212	105219
westerse allochtonen	5755	4085	3852	3005	11727	28424
autochtonen	18192	12229	12824	11081	38398	92724
totaal	40597	32445	37357	33631	82337	226367

	procenten					
	0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	totaal
Surinamers	6,3	8,2	10,7	13,3	9,7	9,6
Antillianen	1,3	1,5	1,7	2,2	2,0	1,8
Turken	5,9	7,4	8,9	10,1	6,3	7,4
Marokkanen	13,6	17,8	18,6	17,9	10,5	14,6
overige niet-westerse allochtonen	13,9	14,8	15,4	14,6	10,6	13,2
totaal niet-westerse allochtonen	41,0	49,7	55,4	58,1	39,1	46,5
westerse allochtonen	14,2	12,6	10,3	8,9	14,2	12,6
autochtonen	44,8	37,7	34,3	32,9	46,6	41,0
totaal	100	100	100	100	100	100

stadspasbezitters	2007	2008	2009	2010	2011	
0- 4 jaar		2940	3162	3550	4004	1625
5-12 jaar		13664	14392	14766	15586	11612
13-17 jaar		9609	9554	9282	9698	8107

uitkeringen	1 januari				
	2008	2009	2010	2011	2012
<b>t/m 24 jaar</b>					
WWB levensonderhoud (vanaf 2011 + WIJ)	937	644	712	901	1699
<b>15-24 jaar</b>					
WIA	25	31	37	29	24
WAO	15	8	3	-	-
WAZ	-	-	-	-	-
Wajong	1410	1694	1687	2028	2246
WW	128	171	380	248	295

## 1.5.1 Jongeren, 1 januari 2008-2015 (slot)

niet-werkende werkzoekenden (NWW)	1 januari				
	2008	2009	2010	2011	2012
t/m 19 jaar	644	643	603	409	228
20-24 jaar	1624	1791	2035	1566	1147

NWW naar herkomstgroepering	1 januari 2010		1 januari 2011		1 januari 2012	
	t/m 19 jaar	20-24 jaar	t/m 19 jaar	20-24 jaar	t/m 19 jaar	20-24 jaar
Surinamers	140	362	77	305	43	255
Antillianen	28	89	27	73	8	44
Turken	60	227	29	150	25	110
Marokkanen	101	434	63	342	24	239
overige niet-westerse allochtonen	76	407	57	249	25	142
totaal niet-westerse allochtonen	405	1519	253	1119	125	790
westerse allochtonen	28	153	18	102	15	73
autochtonen	161	311	130	301	86	268
onbekend	9	52	8	44	2	16
totaal	603	2035	409	1566	228	1147

stadsdeel	1 januari 2012					totaal
	leeftijdsgroep in jaren					
	0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	
A Centrum	2985	2061	2354	2073	9416	18889
B Westpoort	11	7	5	8	37	68
E West	6899	4650	5113	4416	14391	35469
F Nieuw-West	7916	6815	8212	8162	15119	46224
K Zuid	6456	4368	4788	3976	12952	32540
M Oost	7300	6140	6489	5245	13061	38235
N Noord	4566	4312	5294	4910	8204	27286
T Zuidoost	4464	4092	5102	4841	9157	27656
Amsterdam	40597	32445	37357	33631	82337	226367

stadsdeel	prognose 2011: 1 januari 2015					totaal
	leeftijdsgroep in jaren					
	0-3	4-7	8-12	13-17	18-24	
A Centrum	2935	2179	2300	2228	9378	19020
B Westpoort	16	4	14	9	37	80
E West	6886	4906	4941	4645	13826	35204
F Nieuw-West	8200	7457	8387	8394	14290	46728
K Zuid	6398	4763	4779	4268	12149	32357
M Oost	7098	6215	6841	5739	12339	38232
N Noord	4610	4605	5339	5179	7914	27647
T Zuidoost	4665	4421	5006	5094	8412	27598
Amsterdam	40808	34550	37607	35556	78345	226866

bron: Stadspas/DWI/UWV/O+5





- 2.1 Stand van de bevolking
- 2.2 Loop van de bevolking
- 2.3 Geboorte en sterfte
- 2.4 Huwelijken, partnerschappen en echtscheidingen
- 2.5 Vestiging, vertrek en verhuizingen
- 2.6 Nationaliteitswijzigingen
- 2.7 Prognoses



## 2

## Bevolking

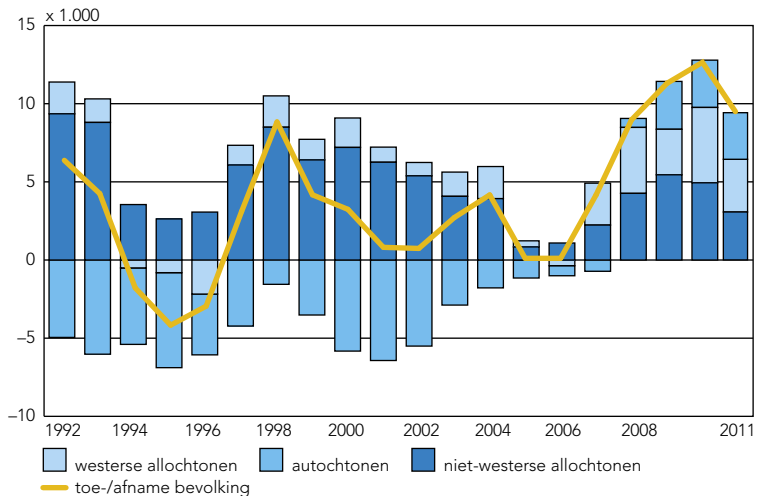
**790 duizend Amsterdammers**

Amsterdam groeit nog steeds maar de vaart is er wel uit: dit jaar is voor het eerst sprake van een afnemende groei na de explosieve groei van de afgelopen drie jaar. Op 1 januari 2012 telde Amsterdam 790.044 inwoners, een toename van bijna 9.500 inwoners.

Het afnemend groeitempo is vooral het gevolg van minder migratie, zowel binnenlandse als buitenlandse. De natuurlijke aanwas, geboorte – sterfte, is nog steeds een groeifactor. Van de bevolkingsgroei in 2011 wordt 23% verklaard door het positieve binnenlands migratiesaldo, 15% door het positieve buitenlandse migratiesaldo en 61% door natuurlijke aanwas.

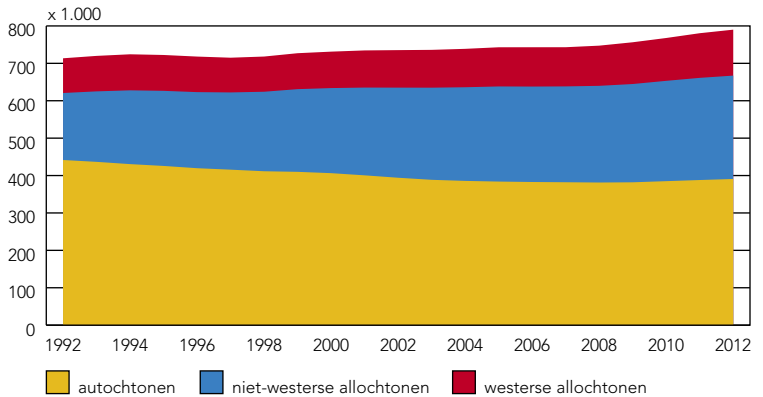
Het aandeel autochtone Amsterdammers in de groei is de afgelopen drie jaar redelijk stabiel. Het afnemend groeitempo ligt dan ook bij de niet-westerse en de westerse allochtonen. Het aandeel niet-westerse allochtonen in de groei is met een derde afgenomen, het aandeel westerse allochtonen met 28%.

Verandering van de bevolkingsomvang naar herkomstgroepering, 1992-2011



bron: O+S

Bevolkingsomvang naar herkomstgroepering, 1 januari 1992-2012



bron: O+S

Voor het eerst is het aandeel niet-westerse Amsterdammers afgenomen. De afname is klein, 0,01 procentpunt van 34,99% tot 34,98%, maar historisch want het aandeel niet-westerse Amsterdammers is nog niet eerder afgenomen. Op 1 januari 2012 was de helft van de Amsterdammers van autochtone herkomst, 35% niet-westers en vormen Amsterdammers met een westerse achtergrond 16% van de totale bevolking.

### Buitenlandse migratie

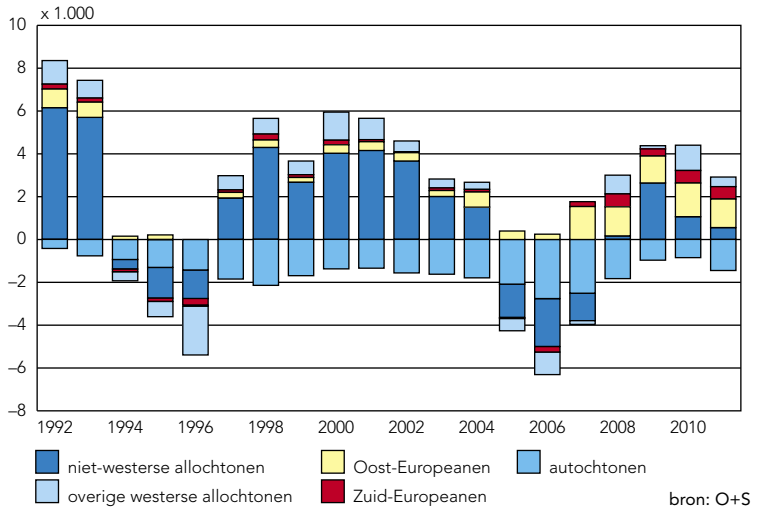
Vanaf 2008 komen er uit het buitenland meer mensen naar Amsterdam dan er weggaan, de drie jaren daarvoor was er nog sprake van een negatief buitenlands migratiesaldo. In 2009 en 2010 piekte de buitenlandse migratie met een saldo van meer dan +3.500. In 2011 is het terug gezakt naar een positief saldo van 1.377 personen, net boven het aantal van 2008 (+1.161).

Anders dan in de periode voor 2005 wordt de buitenlandse migratie niet meer gedomineerd door immigratie uit de traditionele niet-westerse herkomstlanden Turkije, Marokko, Suriname en Nederlandse Antillen, maar steeds meer door immigranten uit Oost-Europese landen, zoals de voormalige Sovjet-Unie, Bulgarije, Roemenië en Polen. Daarnaast vestigden zich de laatste vier jaar ook iets meer immigranten uit Zuid-Europa, zoals Italië, Griekenland en Portugal, in Amsterdam dan voorheen.

### Binnenlandse migratie

De jaren zestig en zeventig werden gedomineerd door de suburbanisatie. Door de grote inkomensstijging vanaf de jaren zestig kon een steeds groter deel van de

Buitenlands migratiesaldo naar herkomstgroepering, 1992-2011

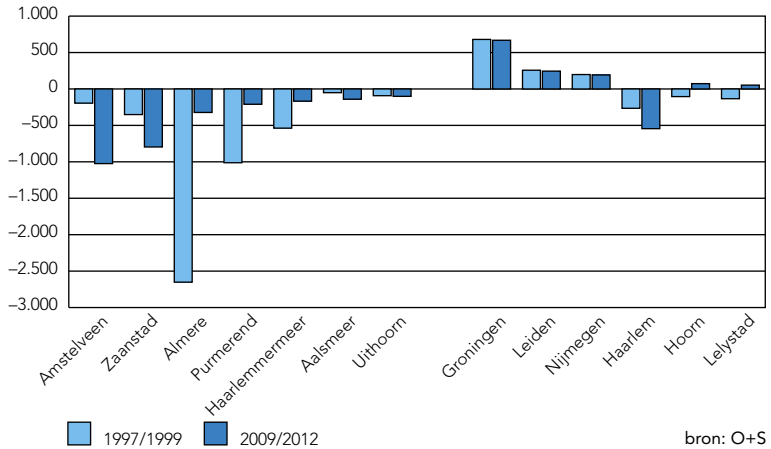


bevolking hun etagewoningen verlaten en zich vestigen in een eengezinswoning in de omgeving van de stad. Toen de welvaart verder steeg en buiten de stad veel nieuwbouw tot stand kwam, vertrokken steeds meer mensen. Vanaf midden jaren tachtig stabiliseerde het vertrek zich deels als gevolg van het verminderde aanbod van nieuwbouw buiten de stad maar ook door hernieuwde belangstelling voor het wonen in de centrale stadsdelen.

In de loop van de jaren negentig nam de vestiging vanuit de rest van het land geleidelijk toe. Sinds 2005 vestigden zich zelfs meer mensen vanuit andere delen van Nederland in Amsterdam dan er vertrokken, met als hoogtepunt een positief binnenlands migratiesaldo in 2010 van ruim 3.500 personen. In 2011 is het positief saldo iets teruggezakt naar 2.100 personen maar is nog steeds historisch hoog.

Populaire gemeenten waar eind jaren negentig meer Amsterdammers naar toe vertrokken dan vandaan kwamen waren Almere, Purmerend en Haarlemmermeer. Ruim tien jaar later zijn deze traditionele groeikernen ingeruild voor Amstelveen, Zaanstad en Haarlem. Uit de studentensteden Groningen, Leiden en Nijmegen komen evenals eind jaren negentig ook nu nog veel nieuwe Amsterdammers. Daarnaast is het vertrekoverschot naar Hoorn en Lelystad van eind jaren negentig de laatste jaren omgezet in een klein vestigingsoverschot.

Binnenlands migratiesaldo van de belangrijkste vestiging en vertrek gemeenten, 3 jaargemiddelden 1997/1999 en 2009/2012



bron: O+S

### Natuurlijke aanwas

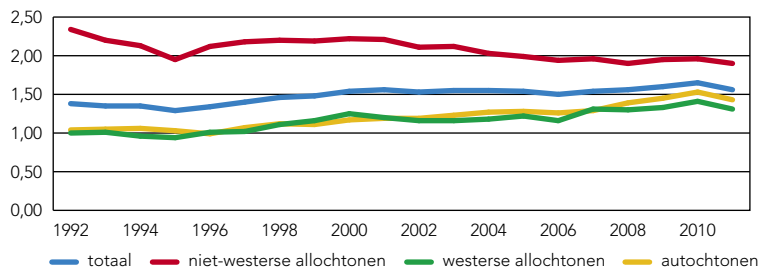
In 2011 zijn er iets minder Amsterdammertjes geboren dan vorig jaar, om precies te zijn 311 minder. Ondanks deze lichte afname is een totaal aantal geboorten van 11.070 nog steeds hoog voor Amsterdam. Pas de laatste drie jaar komt het aantal geboorten boven de 11.000 uit, iets wat sinds de jaren 70 niet meer is voorgekomen in Amsterdam.

Naast een hoog geboortecijfer is er in Amsterdam tegelijk sprake van een dalend sterftecijfer. In 2011 zijn er 5.291 Amsterdammers gestorven, in de jaren 70 had Amsterdam nog een sterftecijfer van rond de 8.000. Door relatief weinig sterfte en veel geboorten is er ook in 2011 weer sprake van een geboorteoverschot: in 2011 zijn er 5.779 personen meer geboren dan overleden.

### Vruchtbaarheid Amsterdamse vrouwen

Sinds 2000 ligt het gemiddeld aantal kinderen dat Amsterdamse vrouwen krijgen boven de 1,50. In 2009 en 2010 piekte het vruchtbaarheidscijfer naar 1,60 en 1,65 om in 2011 weer te dalen naar 1,56, hetzelfde cijfer als in 2008. Dit is dezelfde ontwikkeling die ook landelijk plaatsvindt. Een oorzaak van de huidige daling van het gemiddeld aantal kinderen lijkt de kredietcrisis.

In de jaren negentig waren vooral niet-westerse vrouwen verantwoordelijk voor de natuurlijke aanwas in Amsterdam, maar deze vrouwen krijgen nu gemiddeld steeds minder kinderen. Amsterdamse autochtone en westerse allochtone vrou-

Vruchtbaarheid<sup>1</sup> naar herkomstgroepering, 1992-2011

bron: O+S

wen krijgen daarentegen steeds meer kinderen. In 2011 is het gemiddeld aantal kinderen bij alle drie de herkomstgroeperingen gedaald: de kredietcrisis lijkt effect te hebben op iedereen.

### Prognose

Alles wijst erop dat de Amsterdamse bevolking voorlopig blijft groeien. Volgens de jongste Amsterdamse bevolkingsprognose zal Amsterdam in 2030 gegroeid zijn tot ruim 865.000 inwoners. Een gevolg van een sterk groeiende bevolking en achterblijvende woningbouw is een toenemende gemiddelde woningbezetting: Amsterdammers hebben de afgelopen jaren qua woonruimte flink moeten inschikken. Voor een groot deel is dit een gevolg van de economische crisis. Daarnaast is de toegenomen gemiddelde huishoudensgrootte ook een gevolg van de groei van het aantal gezinnen met kinderen in Amsterdam.

Dit jaar neemt het aandeel 65-plussers in Amsterdam voor het eerst sinds de jaren 70 weer toe. Dit heeft alles te maken met het feit dat de eerste babyboomers 65 jaar zijn geworden. Door de toenemende levensverwachting zal deze groep voor een veroudering van Amsterdam zorgen. De vergrijzing zal minder sterk zijn dan in de rest van het land gezien de omvang van de groep 65-plussers in Amsterdam maar gaat sneller dan we tot voor kort hebben gedacht.

<sup>1</sup> Het vruchtbaarheidscijfer (*Total Fertility Rate* of TFR) kan worden opgevat als het gemiddeld kindertal per vrouw. Dit cijfer wordt bepaald door het aantal in een jaar geboren kinderen per leeftijdsjaar van de moeder te delen op het totaal aantal vrouwen van die leeftijd, en vervolgens de uitkomsten hiervan te sommeren over de vruchtbare levensjaren.

<b>2.1</b>	<b>Stand van de bevolking</b>	<b>55</b>
	<u>tabellen</u>	
2.1.1	Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1900-2012	55
2.1.2	Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht	55
2.1.3	Bevolking naar huishoudenstypen	56
2.1.4	Huishoudens naar huishoudenstypen	56
2.1.5	Bevolking naar meest voorkomende nationaliteiten	56
2.1.6	Bevolking naar nationaliteiten	57
2.1.7	Bevolking naar herkomstgroepering (7 groepen)	59
2.1.8	Bevolking naar herkomstgroepering en generatie	59
2.1.9	Gehuwde bevolking naar herkomstgroepering echtgenoot/echtgenote	59
2.1.10	Bevolking naar herkomstgroepering (alle landen)	60
2.1.11	Bevolking naar meest voorkomende herkomstgroepering (meer dan 1.000 personen per groep)	62
2.1.12	Bevolking naar leeftijdsgroepen en herkomstgroepering	64
2.1.13	Bevolking naar stadsdelen	65
2.1.14	Bevolking naar stadsdelen, geslacht en leeftijdsgroepen	66
2.1.15	Bevolking naar stadsdelen en herkomstgroepering	67
2.1.16	Bevolking naar stadsdelen en huishoudenstypen	68
2.1.17	Huishoudens naar stadsdelen en huishoudenstypen	68
2.1.18	Bevolking naar stadsdelen en (gemiddelde) woontijd op het adres	69
	<u>grafieken en kaarten</u>	
2.1a	Bevolking naar leeftijd, geslacht en herkomstgroepering	63
2.1b	Niet-westerse allochtonen naar buurtcombinaties	65
2.1c	Bevolking naar (gemiddelde) woontijd op het adres per stadsdeel	69
<b>2.2</b>	<b>Loop van de bevolking</b>	<b>70</b>
	<u>tabellen</u>	
2.2.1	Loop van de bevolking, 1985-2011	70
2.2.2	Loop van de bevolking naar stadsdelen	72
	<u>grafieken</u>	
2.2a	De verandering van de bevolkingsomvang naar oorzaak	71
<b>2.3</b>	<b>Geboorte en sterfte</b>	<b>73</b>
	<u>tabellen</u>	
2.3.1	Geboorte naar leeftijdsgroep van de moeder	73
2.3.2	Geboorte naar herkomstgroepering van het kind	74
2.3.3	Sterfte naar herkomstgroepering	74
2.3.4	Sterfte naar leeftijdsgroepen en geslacht	74
	<u>grafieken</u>	
2.3a	Geboorte per 1.000 vrouwen naar leeftijd van de moeder	73

<b>2.4</b>	<b>Huwelijken, partnerschappen en echtscheidingen</b>	<b>75</b>
	<u>tabellen</u>	
2.4.1	Huwelijken, partnerschappen en huwende Amsterdammers naar geslacht	75
2.4.2	Echtscheidingen, ontbonden partnerschappen en echtscheidende Amsterdammers naar geslacht	75
2.4.3	Gehuwde Amsterdammers naar herkomstgroepering	76
2.4.4	Echtscheidende Amsterdammers naar herkomstgroepering	76
2.4.5	Huwende Amsterdammers en partnerschappen van Amsterdammers naar stadsdeel van woonadres	76
	<u>grafieken</u>	
2.4a	Huwende Amsterdammers naar leeftijd en geslacht per 100 inwoners	75
<b>2.5</b>	<b>Vestiging, vertrek en verhuizingen</b>	<b>77</b>
	<u>tabellen</u>	
2.5.1	Vestiging naar leeftijdsgroepen en geslacht	77
2.5.2	Vertrek naar leeftijdsgroepen en geslacht	77
2.5.3	Vestiging en vertrek naar herkomstgroepering	77
2.5.4	Vestiging en vertrek naar gemeente of gebied van herkomst/bestemming	79
2.5.5	Vestiging uit het buitenland naar herkomstgroepering	80
2.5.6	Vestiging en vertrek naar stadsdelen	81
2.5.7	Verhuizingen naar stadsdelen	82
2.5.8	Vestiging en vertrek naar stadsdelen en herkomstgroepering	83
2.5.9	Verhuizingen naar stadsdelen en herkomstgroepering	84
2.5.10	Migratiebeweging	85
	<u>grafieken</u>	
2.5a	Binnenlandse migratie naar leeftijd	78
<b>2.6</b>	<b>Nationaliteitswijzigingen</b>	<b>86</b>
	<u>tabellen</u>	
2.6.1	Genaturaliseerde personen naar herkomstgroepering	86
2.6.2	Genaturaliseerde personen naar herkomstgroepering en leeftijdsgroepen	86
<b>2.7</b>	<b>Prognoses</b>	<b>87</b>
	<u>tabellen</u>	
2.7.1	Bevolking naar leeftijdsgroepen en de prognoses hiervan	87
2.7.2	Bevolking naar leeftijdsgroepen en herkomstgroepering en de prognoses hiervan	88
2.7.3	Bevolking naar herkomstgroepering en de prognoses hiervan	90
2.7.4	Bevolking naar huishoudentypen en de prognoses hiervan	90
2.7.5	Huishoudens naar huishoudentypen en de prognoses hiervan	91
2.7.6	Bevolking naar stadsdelen en herkomstgroepering en de prognoses hiervan	91
2.7.7	Bevolking naar stadsdelen en de prognoses hiervan	91
	<u>grafieken</u>	
2.7a	Bevolking naar leeftijd en geslacht	89



## 2.1.1 Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 1900-2012

1 januari	leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal
	0-19	20-34	35-49	50-64	65+	mannen	vrouwen	
1900	221554	123546	86125	52991	26637	241357	269496	510853
1921	253496	182869	129132	79615	38054	329955	353211	683166
1940	245414	201904	179391	117563	56322	389394	411200	800594
1950	255102	199490	178759	136755	65728	405813	430021	835834
1960	268942	174481	178392	153699	94088	421724	447878	869602
1970	225574	192179	150158	148408	115144	403140	428323	831463
1980	160303	206570	115465	120987	113642	346980	369987	716967
1990	134421	221267	144084	91527	103922	338383	356838	695221
1995	143285	226177	164979	91006	96903	354549	367801	722350
1996	143378	219545	168850	90947	95371	352559	365532	718091
1997	144418	215071	167905	94322	93347	350369	364694	715063
1998	145656	212583	169907	97963	92066	352207	365968	718175
1999	148286	213148	173681	101213	90767	357139	369956	727095
2000	149825	210586	177738	103814	89326	359572	371717	731289
2001	151474	207442	180570	106974	88080	361630	372910	734540
2002	153130	202541	183221	109725	86711	362602	372726	735328
2003	154757	198720	184323	112950	85295	363087	372958	736045
2004	156149	196608	186383	115395	84228	364274	374489	738763
2005	157035	195663	188180	118148	83925	366345	376606	742951
2006	156439	193945	188339	120420	83884	366114	376913	743027
2007	155479	193616	187286	123134	83589	365872	377232	743104
2008	155436	195934	186552	125758	83610	367616	379674	747290
2009	156388	201353	185674	128760	84172	372319	384028	756347
2010	158698	205689	186273	131673	85440	378297	389476	767773
2011	160859	212246	185519	135835	86100	384283	396276	780559
2012	161687	216791	184959	137025	89582	388972	401072	790044

bron: O+S

## 2.1.2 Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht, 1 januari 2008-2012

burgerlijke staat	geslacht	2008	2009	2010	2011	2012	index 2008=100
ongetrouwd	m	230960	235797	240859	246238	250477	108
ongetrouwd	v	216594	221809	226923	233458	238752	110
getrouwd	m	97033	96888	97746	98367	98622	102
getrouwd	v	94465	93990	94607	95198	95045	101
partnerschap	m	2962	3202	3466	3785	4087	138
partnerschap	v	2396	2614	2891	3130	3361	140
weduwstaats	m	5478	5426	5339	5233	5143	94
weduwstaats	v	23920	23198	22590	22022	21288	89
weduwstaats partnerschap	m	90	105	113	126	133	148
weduwstaats partnerschap	v	65	76	91	101	115	177
gescheiden	m	30024	29737	29574	29339	29289	98
gescheiden	v	41203	41203	41201	41194	41316	100
gescheiden partnerschap	m	1069	1164	1200	1195	1221	114
gescheiden partnerschap	v	1031	1138	1173	1173	1195	116
totaal	m+v	747290	756347	767773	780559	790044	106

bron: O+S

## 2.1.3 Bevolking naar huishoudentypen, 1 januari 2008-2012

huishoudentype	2008	2009	2010	2011	2012	index 2008=100
alleenstaand	223124	225629	225343	227228	228958	103
gehuwd samenwonend zonder kinderen <sup>1)</sup>	82658	82258	82254	81448	80866	98
ongehuwd samenwonend zonder kinderen	79215	81658	84624	87320	89510	113
gehuwd samenwonend met kinderen <sup>1)</sup>	186574	187339	191385	194041	195796	105
ongehuwd samenwonend met kinderen	54571	56842	64089	67098	69950	128
eenoudergezin	97992	98864	95613	97133	98291	100
overig	14741	15647	16389	18161	18582	126
tehuisbewoner	8415	8110	8076	8130	8091	96
<b>totaal</b>	<b>747290</b>	<b>756347</b>	<b>767773</b>	<b>780559</b>	<b>790044</b>	<b>106</b>

<sup>1)</sup> Gehuwd inclusief geregistreerd partnerschap en homohuwelijken.

bron: O+S

## 2.1.4 Huishoudens naar huishoudentypen, 1 januari 2008-2012

huishoudentype	2008	2009	2010	2011	2012	index 2008=100
alleenstaand	223124	225629	225343	227228	228958	103
gehuwd samenwonend zonder kinderen <sup>1)</sup>	41329	41129	41127	40724	40433	98
ongehuwd samenwonend zonder kinderen	39607	40829	42312	43660	44755	113
gehuwd samenwonend met kinderen <sup>1)</sup>	47169	47288	48297	48882	49317	105
ongehuwd samenwonend met kinderen	15281	15888	17863	18689	19474	127
eenoudergezin	38536	38932	37763	38381	38866	101
overig	4396	4626	4837	5276	5397	123
<b>totaal</b>	<b>409442</b>	<b>414321</b>	<b>417542</b>	<b>422840</b>	<b>427200</b>	<b>104</b>

<sup>1)</sup> Gehuwd inclusief geregistreerd partnerschap en homohuwelijken.

bron: O+S

2.1.5 Bevolking naar meest voorkomende nationaliteiten, 1 januari 2012 <sup>1)</sup>

land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden	land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden
Marokko	13200	56835	meervoudige vreemde nationaliteiten	3416	
Turkije	9907	30597	<b>totaal</b>	<b>99857</b>	<b>140013</b>
Groot-Brittannië	7531	3884	Nederland	547055	
Duitsland	6066	2566	personen met onbekende nationaliteit	3013	
Ghana	3144	3403	personen zonder nationaliteit	106	
Verenigde Staten	4305	2036	<b>totaal-generaal</b>	<b>650031</b>	<b>140013</b>
Italië	4150	1938			
Frankrijk	3511	2051			
Suriname	1502	4055			
Egypte	777	3863			
overige	42348	28785			
<b>subtotaal</b>	<b>96441</b>	<b>140013</b>			

<sup>1)</sup> Er zijn in Amsterdam 181 verschillende nationaliteiten (zie tabel 2.1.6).

bron: O+S

## 2.1.6 Bevolking naar nationaliteiten, 1 januari 2012

land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden	land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden
Afghanistan	331	1590	Finland	452	88
Albanië	90	30	Frankrijk	3511	2051
Algerije	130	488	Gambia	38	85
Angola	62	135	Georgië	66	31
Antigua en Barbuda	–	1	Ghana	3144	3403
Argentinië	135	228	Grenada	–	1
Armenië	40	53	Griekenland	1027	438
Australië	757	344	Groot-Brittannië	7531	3884
Azerbeidzjan	41	44	Guatemala	10	29
Bahama's	2	6	Guinee	44	16
Bahrein	–	4	Guinee-Bissau	1	–
Bangladesh	86	171	Guyana	22	379
Barbados	1	11	Haiti	4	27
Belarus (Wit-Rusland)	101	50	Honduras	13	16
België	1620	869	Hongarije	811	506
Belize	–	1	Ierland	955	313
Benin	24	20	IJsland	83	23
Bhutan	4	–	India	1791	525
Bolivia	43	19	Indonesië	1374	450
Bosnië en Herzegovina	114	699	Irak	208	377
Botswana	3	4	Iran	335	1763
Brazilië	967	662	Israël	450	1109
Bulgarije	2685	198	Italië	4150	1938
Burkina Faso	45	35	Ivoorkust	59	41
Burundi	21	23	Jamaica	22	53
Cambodja	1	11	Japan	1159	114
Canada	786	639	Jemen	5	5
Centraal-Afrika	3	–	Joegoslavië (voormalig)	4	18
Chili	182	264	Jordanië	22	135
China	1835	349	Kaapverdië	19	98
Colombia	360	834	Kameroen	86	28
Comoren	1	–	Kazachstan	66	15
Congo (-Brazzaville)	32	5	Kenya	49	30
Congo (-Kinshasa)	48	7	Kirgizië	9	8
Costa Rica	22	20	Koeweit	2	–
Cuba	84	51	Kosovo	15	3
Cyprus	58	17	Kroatië	229	419
Denemarken	439	137	Laos	–	8
Djibouti	1	–	Lesotho	2	2
Dominica	–	7	Letland	220	9
Dominicaanse Republiek	221	665	Libanon	57	278
Duitsland	6066	2566	Liberia	74	12
Ecuador	156	181	Libië	19	25
Egypte	777	3863	Liechtenstein	1	–
El Salvador	9	7	Litouwen	420	17
Equatoriaal-Guinea	1	–	Luxemburg	40	17
Eritrea	39	131	Macedonië	67	75
Estland	120	8	Madagaskar	2	1
Ethiopië	122	113	Malawi	4	1
Filipijnen	585	417	Maldiven	1	1

## 2.1.6 Bevolking naar nationaliteiten, 1 januari 2012 (slot)

land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden	land van nationaliteit	vreemdelingen	bipatriden
Maleisië	159	119	Slowakije	550	67
Mali	7	16	Soedan	142	277
Malta	45	10	Somalië	105	35
Marokko	13200	56835	Sovjet-Unie (voormalig)	–	1
Mauretanië	1	2	Spanje	3259	1056
Mauritius	4	21	Sri Lanka	64	82
Mexico	246	194	Suriname	1502	4055
Moldavië	41	25	Swaziland	2	–
Monaco	2	1	Syrië	52	248
Mongolië	12	13	Tadzjikistan	5	1
Montenegro	30	20	Taiwan	119	41
Mozambique	4	3	Tanzania	8	17
Myanmar	47	4	Thailand	409	203
Namibië	1	2	Togo	65	139
Nepal	193	19	Tonga	–	2
Nicaragua	3	21	Trinidad en Tobago	12	38
Nieuw-Zeeland	243	167	Tsjaad	1	2
Niger	20	10	Tsjechië	345	78
Nigeria	712	575	Tsjecho-Slowakije (voormalig)	–	3
Noord-Korea	11	1	Tunesië	131	885
Noorwegen	334	68	Turkije	9907	30597
Oekraïne	304	224	Turkmenistan	1	–
Oezbekistan	16	10	Uganda	95	17
Oman	2	–	Uruguay	28	89
Oostenrijk	566	187	Venezuela	111	131
Pakistan	842	2282	Verenigde Arabische Emiraten	–	3
Panama	8	8	Verenigde Staten	4305	2036
Papoea-Nieuw-Guinea	1	–	Vietnam	134	249
Paraguay	4	8	Zambia	12	12
Peru	141	196	Zimbabwe	23	12
Polen	2396	953	Zuid-Afrika	407	319
Portugal	2652	571	Zuid-Korea	192	17
Roemenië	1627	291	Zweden	845	232
Rusland	796	576	Zwitserland	412	392
Rwanda	13	21			
Saint Kitts en Nevis	–	2	<b>subtotaal</b>	<b>96441</b>	<b>140013</b>
Saint Lucia	3	6			
Saint Vincent en de Grenadines	–	3	meervoudige vreemde nationaliteiten	3416	
Saoedi-Arabië	12	2	<b>totaal</b>	<b>99857</b>	<b>140013</b>
Senegal	41	54			
Servië	184	86	Nederland	547055	
Servië en Montenegro	1	–	personen met onbekende nationaliteit	3013	
Seychelen	–	4	personen zonder nationaliteit	106	
Sierra Leone	88	105			
Singapore	138	96	<b>totaal-generaal</b>	<b>650031</b>	<b>140013</b>
Slovenië	125	24			

bron: O+S

## 2.1.7 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2008-2012

herkomstgroepering	2008	2009	2010	2011	2012	index 2008=100
Surinamers	68813	68761	68881	68971	68538	100
Antillianen	11440	11559	11689	11777	11891	104
Turken	38913	39654	40370	41075	41519	107
Marokkanen	67153	68099	69439	70646	71460	106
overige niet-westerse allochtonen	72175	74686	77832	80682	82984	115
totaal niet-westerse allochtonen <sup>1)</sup>	258494	262759	268211	273151	276392	107
westerse allochtonen	107422	111640	114553	119373	122839	114
autochtonen	381374	381948	385009	388035	390813	102
totaal	747290	756347	767773	780559	790044	106

<sup>1)</sup> Niet-westerse allochtonen = Surinamers, Antillianen, Turken, Marokkanen en overige niet-westerse allochtonen.

bron: O+S

## 2.1.8 Bevolking naar herkomstgroepering en generatie, 1 januari 2012

herkomstgroepering	absoluut				procenten			
	1e generatie	2e generatie	autochtonen	totaal	1e generatie	2e generatie	autochtonen	totaal
Surinamers	38655	29883		68538	56,4	43,6		100
Antillianen	6934	4957		11891	58,3	41,7		100
Turken	22071	19448		41519	53,2	46,8		100
Marokkanen	34200	37260		71460	47,9	52,1		100
overige niet-westerse allocht.	55214	27770		82984	66,5	33,5		100
totaal niet-westerse allocht.	157074	119318		276392	56,8	43,2		100
westerse allochtonen	69446	53393		122839	56,5	43,5		100
autochtonen			390813	390813			100,0	100
totaal	226520	172711	390813	790044	28,7	21,9	49,5	100

bron: O+S

## 2.1.9 Gehuwde bevolking naar herkomstgroepering echtgenoot/echtgenote, 1 januari 2012

herkomstgroepering	gehuwd in eigen groep	vrouw in andere groep	man in andere groep	totaal mannen	totaal vrouwen	% man gehuwd in eigen groep	% vrouw gehuwd in eigen groep
Surinamers	3005	1097	1374	4379	4102	68,6	73,3
Antillianen	185	385	376	561	570	33,0	32,5
Turken	7680	469	272	7952	8149	96,6	94,2
Marokkanen	11200	605	526	11726	11805	95,5	94,9
overige niet-westerse allochtonen	5594	2323	3010	8604	7917	65,0	70,7
totaal niet-westerse allochtonen	27664	4879	5558	33222	32543	83,3	85,0
westerse allochtonen	5531	6320	8520	14051	11851	39,4	46,7
autochtonen	35788	10288	7409	43197	46076	82,8	77,7
totaal	68983	21487	21487	90470	90470	76,2	76,2

bron: O+S

## 2.1.10 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2011-2012

herkomstgroepering	2011	2012	herkomstgroepering	2011	2012
Afghanistan	2712	2752	Finland	627	653
Albanië	157	161	Frankrijk	5246	5427
Algerije	1239	1222	Frans-Guyana	178	167
Amerikaanse Maagdeneilanden	2	1	Frans-Polynesië	-	2
Andorra	1	1	Gabon	4	4
Angola	441	426	Gambia	174	174
Anguilla	3	4	Ghana	11282	11464
Antigua en Barbuda	5	5	Gibraltar	6	7
Argentinië	882	907	Grenada	4	3
Australië	1605	1644	Griekenland	1243	1455
Bahama's	20	22	Groot-Brittannië	10242	10392
Bahrein	14	19	Guadeloupe	46	40
Bangladesh	167	169	Guam	1	1
Barbados	7	10	Guatemala	82	84
België	4628	4744	Guinee	242	240
Belize	5	4	Guinee-Bissau	10	15
Benin	53	56	Guyana	1016	1004
Bermuda	7	6	Haiti	78	84
Bhutan	13	15	Honduras	45	49
Bolivia	147	146	Hongkong	2418	2409
Botswana	11	12	Hongarije	1484	1534
Brazilië	2623	2811	Ierland	1185	1231
Britse Maagdeneilanden	1	2	IJsland	105	109
Brunei	64	70	India	4554	4721
Bulgarije	2545	3034	Indonesië/Nederlands Indië (voorm.)	26406	26407
Burkina Faso	112	125	Irak	2654	2727
Burundi	112	121	Iran	2598	2705
Cambodja	30	35	Israël	2044	2041
Canada	1548	1637	Italië	5251	5550
Centraal-Afrikaanse Republiek	11	12	Ivoorkust	221	235
Chili	951	965	Jamaica	253	250
China	4336	4637	Japan	1491	1497
Colombia	1706	1799	Jemen	24	23
Comoren	6	6	Joegoslavië (voormalig)	5778	5808
Congo (-Brazzaville)	144	146	w.v. Bosnië-Herzegovina	16	18
Congo (-Kinshasa)	359	353	Fed. Rep. Joegoslavië	21	20
Costa Rica	73	81	Joegoslavië	5716	5742
Cuba	255	252	Kroatië	11	13
Cyprus	103	115	Macedonië	1	2
Denemarken	680	731	Servië	5	5
Djibouti	14	13	Servië en Montenegro	6	5
Dominica	13	12	Slovenië	2	3
Dominicaanse Republiek	2379	2444	Jordanië	146	148
Duitsland	17348	17448	Kaapverdië	544	545
Ecuador	539	579	Kameroen	256	276
Egypte	5784	5757	Kanaaleilanden	10	7
El Salvador	49	52	Kenya	266	300
Equatoriaal-Guinea	13	15	Koeweit	111	113
Eritrea	200	247	Laos	21	23
Ethiopië	1737	1770	Lesotho	7	9
Faeröer	3	2	Libanon	544	550
Falklandeilanden	2	2	Liberia	345	330
Fiji	15	15	Libië	124	143
Filipijnen	2116	2142	Luxemburg	111	110

## 2.1.10 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2011-2012 (slot)

herkomstgroepering	2011	2012	herkomstgroepering	2011	2012
Macau	24	20	Singapore	494	495
Madagaskar	28	27	Soedan	669	641
Malawi	41	41	Somalië	1229	1319
Maldiven	5	5	Sovjet Unie (voormalig)	4818	5365
Maleisië	536	553	w.v. Armenië	4	5
Mali	56	56	Azerbeidzjan	6	13
Malta	63	68	Belarus (Wit-Rusland)	6	6
Marokko	70646	71456	Estland	126	145
Martinique	24	24	Georgië	12	11
Mauretanië	19	21	Kazachstan	10	8
Mauritius	61	60	Letland	220	245
Mayotte	6	6	Litouwen	334	421
Mexico	581	614	Moldavië	4	7
Monaco	14	12	Oekraïne	34	47
Mongolië	37	42	Oezbekistan	5	6
Montserrat	1	1	Rusland	118	151
Mozambique	106	111	Rusland (oud)	1	1
Myanmar	123	146	Sovjet Unie	3938	4298
Namibië	27	25	Tadzjikistan	-	1
Nederland	388035	390840	Spaanse Sahara (voormalig)	17	15
Nederlandse Antillen en Aruba	11777	11888	Spanje	4180	4378
Nepal	287	351	Sri Lanka	442	444
Nicaragua	49	50	Suriname	68971	68521
Nieuw-Caledonië	3	1	Swaziland	9	10
Nieuw-Zeeland	567	595	Syrië	473	495
Niger	52	57	Taiwan	217	229
Nigeria	1577	1711	Tanzania	142	140
Noord-Korea	10	23	Thailand	1206	1227
Noorwegen	518	505	Togo	268	285
Oman	16	18	Tonga	-	2
Oostenrijk	1191	1206	Trinidad en Tobago	117	112
Pakistan	5258	5309	Tsjaad	11	11
Panama	48	53	Tsjechoslowakije (voormalig)	1623	1675
Papoea-Nieuw-Guinea	10	9	w.v. Slowakije	12	12
Paraguay	21	22	Tsjechië	27	26
Peru	613	642	Tsjechoslowakije	1584	1637
Polen	3889	4115	Tunesië	1175	1163
Portugal	3334	3329	Turkije	41075	41518
Puerto Rico	29	30	Uganda	210	243
Qatar	6	6	Uruguay	236	246
Réunion	7	9	Vanuatu	1	1
Roemenië	1912	2145	Venezuela	575	606
Rwanda	86	89	Verenigde Arabische Emiraten	49	45
Saint Kitts en Nevis	8	10	Verenigde Staten	6960	7114
Saint Lucia	12	13	Vietnam	463	522
Saint Vincent en de Grenadines	2	2	Zambia	107	124
Samoa	2	3	Zimbabwe	141	157
Salomonseilanden	1	1	Zuid-Afrika	1590	1690
Sao Tomé en Principe	10	11	Zuid-Korea	520	539
Saoedi-Arabië	106	124	Zweden	1118	1170
Senegal	337	345	Zwitserland	1354	1421
Seychellen	7	8	onbekend	72	99
Sierra Leone	382	392	totaal	780559	790044

bron: O+S

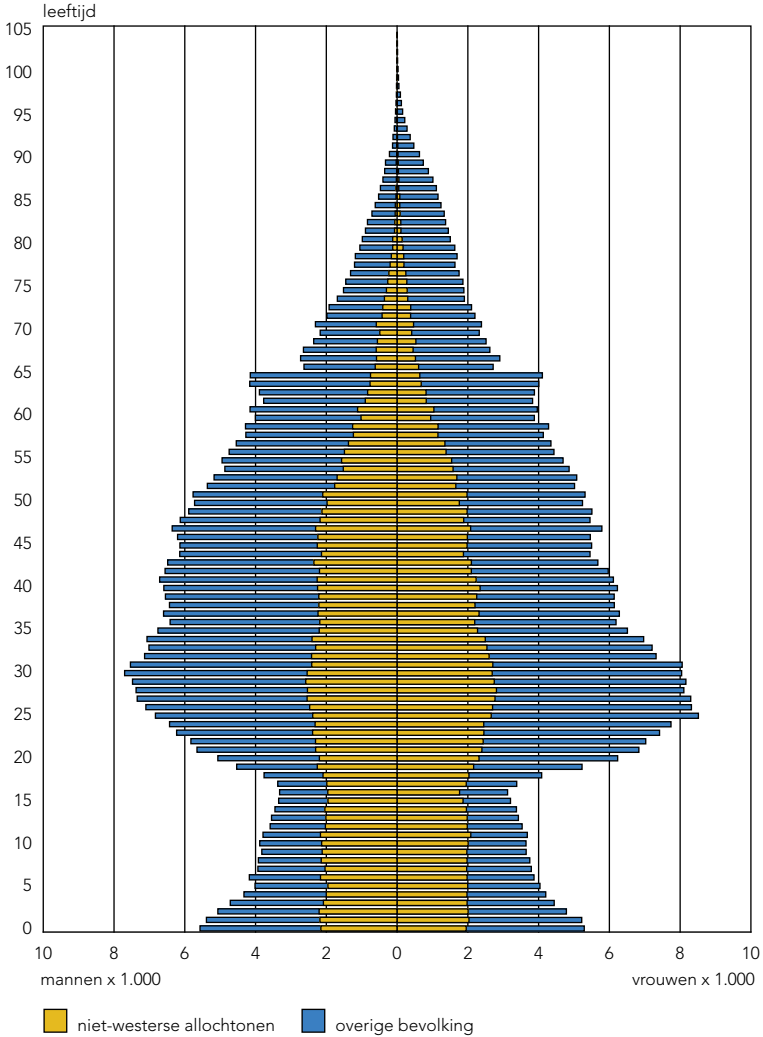
2.1.11 Bevolking naar meest voorkomende herkomstgroepering (meer dan 1.000 personen per groep),  
1 januari 2008-2012

herkomstgroepering	2008	2009	2010	2011	2012	index 2008=100
Nederland	381374	381948	385009	388035	390840	102
Marokko	67153	68099	69439	70646	71456	106
Suriname	68813	68761	68881	68971	68521	100
Turkije	38913	39654	40370	41075	41518	107
Indonesië/Nederlands Indië (vm)	26503	26519	26458	26406	26407	100
Duitsland	16740	16969	17080	17348	17448	104
Nederlandse Antillen en Aruba	11440	11559	11689	11777	11888	104
Ghana	10084	10233	10934	11282	11464	114
Groot-Brittannië	9236	9608	9825	10242	10392	113
Verenigde Staten	6036	6337	6535	6960	7114	118
Joegoslavië (vm)	5467	5601	5654	5778	5808	106
Egypte	5502	5505	5722	5784	5757	105
Italië	4426	4734	4966	5251	5550	125
Frankrijk	4423	4741	4938	5246	5427	123
Sovjet Unie (vm)	3601	4034	4354	4818	5365	149
Pakistan	5114	5097	5219	5258	5309	104
België	4333	4402	4462	4628	4744	109
India	3906	4191	4392	4554	4721	121
China	3530	3875	4060	4336	4637	131
Spanje	3474	3689	3868	4180	4378	126
Polen	3004	3277	3570	3889	4115	137
Portugal	3074	3184	3288	3334	3329	108
Bulgarije	1289	1771	2121	2545	3034	235
Brazilië	2124	2319	2443	2623	2811	132
Afghanistan	2520	2573	2645	2712	2752	109
Irak	2449	2549	2621	2654	2727	111
Iran	2329	2383	2456	2598	2705	116
Dominicaanse Republiek	2151	2216	2307	2379	2444	114
Hongkong	2399	2432	2429	2418	2409	100
Roemenië	1119	1418	1656	1912	2145	192
Filipijnen	1861	1975	2047	2116	2142	115
Israël	1933	1969	2020	2044	2041	106
Colombia	1445	1489	1580	1706	1799	124
Ethiopië	1662	1665	1707	1737	1770	106
Nigeria	1204	1319	1473	1577	1711	142
Zuid-Afrika	1426	1512	1565	1590	1690	119
Tsjechoslowakije (vm)	1316	1403	1419	1623	1675	127
Australië	1458	1511	1503	1605	1644	113
Canada	1261	1383	1443	1548	1637	130
Hongarije	1073	1146	1337	1484	1534	143
Japan	1597	1585	1500	1491	1497	94
Griekenland	992	1078	1107	1243	1455	147
Zwitserland	1251	1294	1313	1354	1421	114
Somalië	900	957	1067	1229	1319	147
Ierland	1065	1096	1122	1185	1231	116
Thailand	1126	1146	1187	1206	1227	109
Algerije	1181	1203	1214	1239	1222	103
Oostenrijk	1164	1182	1180	1191	1206	104
Zweden	979	1034	1080	1118	1170	120
Tunesië	1122	1150	1153	1175	1163	104
Guyana	1015	1027	1023	1016	1004	99

bron: O+S



2.1a Bevolking naar leeftijd, geslacht en herkomstgroepering, 1 januari 2012 <sup>1)</sup>



<sup>1)</sup> Niet-westerse allochtonen = Surinamers, Antillianen, Turken, Marokkanen en overige niet-westerse allochtonen.  
Overige bevolking = westerse allochtonen en autochtonen.

bron: O+S

## 2.1.12 Bevolking naar leeftijdsgroepen en herkomstgroepering, 1 januari 2012

leeftijd in jaren	Surina- mers	Antil- lianen	Turken	Marok- kanen	overige niet- westerse alloch- tonen	totaal niet- westerse alloch- tonen	westerse alloch- tonen	autoch- tonen	totaal
0	596	133	588	1327	1478	4122	1556	5216	10894
1	639	137	638	1332	1481	4227	1510	4903	10640
2	673	131	564	1456	1402	4226	1409	4246	9881
3	651	135	600	1405	1284	4075	1280	3827	9182
4	648	131	587	1414	1211	3991	1188	3375	8554
5	660	119	567	1392	1227	3965	998	3112	8075
6	656	107	640	1534	1221	4158	966	2944	8068
7	696	131	596	1448	1146	4017	933	2798	7748
8	696	116	635	1481	1208	4136	833	2722	7691
9	774	143	612	1410	1164	4103	827	2561	7491
10	815	112	694	1388	1146	4155	758	2633	7546
11	866	123	689	1379	1207	4264	759	2466	7489
12	860	131	705	1283	1044	4023	675	2442	7140
13	850	142	713	1252	1051	4008	650	2336	6994
14	926	141	690	1264	993	4014	602	2226	6842
15	849	139	681	1194	968	3831	560	2177	6568
16	900	151	597	1145	944	3737	591	2130	6458
17	948	152	720	1180	955	3955	602	2212	6769
18	1080	182	695	1201	980	4138	764	2965	7867
19	1069	211	735	1285	1134	4434	1051	4305	9790
20	1132	240	748	1227	1180	4527	1396	5413	11336
21	1206	254	707	1293	1256	4716	1755	6059	12530
22	1210	258	737	1222	1329	4756	1984	6158	12898
23	1130	245	763	1225	1495	4858	2351	6486	13695
24	1136	249	788	1228	1382	4783	2426	7012	14221
25+	46872	7878	24830	38495	53098	171173	94415	298089	563677
<b>totaal</b>	<b>68538</b>	<b>11891</b>	<b>41519</b>	<b>71460</b>	<b>82984</b>	<b>276392</b>	<b>122839</b>	<b>390813</b>	<b>790044</b>
0- 4	3207	667	2977	6934	6856	20641	6943	21567	49151
5- 9	3482	616	3050	7265	5966	20379	4557	14137	39073
10-14	4317	649	3491	6566	5441	20464	3444	12103	36011
15-19	4846	835	3428	6005	4981	20095	3568	13789	37452
20-24	5814	1246	3743	6195	6642	23640	9912	31128	64680
25-29	5997	1300	3999	6281	8714	26291	14573	36939	77803
30-34	5082	1174	4201	6203	8536	25196	14736	34376	74308
35-39	4877	868	3573	5473	7568	22359	12631	29234	64224
40-44	5586	922	3311	4967	7130	21916	10876	29334	62126
45-49	6036	822	3216	4247	6754	21075	9029	28505	58609
50-54	5850	812	2130	3350	5643	17785	7430	27347	52562
55-59	4795	708	1437	2472	4141	13553	6562	24698	44813
60-64	3156	566	1125	1876	2242	8965	6377	24308	39650
65-69	2100	351	822	1496	1086	5855	4110	19470	29435
70-74	1450	184	623	1329	621	4207	3125	13681	21013
75-79	979	98	298	593	368	2336	2268	10893	15497
80-84	557	51	67	166	195	1036	1501	9212	11749
85 +	407	22	28	42	100	599	1197	10092	11888
<b>totaal</b>	<b>68538</b>	<b>11891</b>	<b>41519</b>	<b>71460</b>	<b>82984</b>	<b>276392</b>	<b>122839</b>	<b>390813</b>	<b>790044</b>

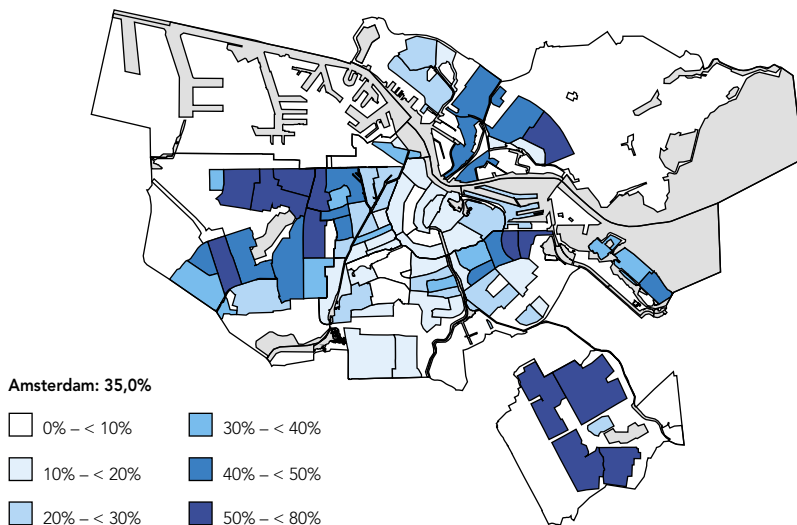
bron: O+S

2.1.13 Bevolking naar stadsdelen, 1 januari 2008-2012

stadsdeel	2008	2009	2010	2011	2012
A Centrum	81318	81305	82713	84030	84541
B Westpoort	355	389	409	434	448
E West	129616	129910	131203	133229	135083
F Nieuw-West	131978	132974	135188	138087	139886
K Zuid	130454	132153	133810	135862	137603
M Oost	107717	112445	116615	120234	122275
N Noord	86930	86681	86327	86675	87342
T Zuidoost	78922	80490	81508	82008	82866
Amsterdam	747290	756347	767773	780559	790044

bron: O+S

2.1b Niet-westerse allochtonen naar buurtcombinaties, 1 januari 2012 (procenten)



bron: O+S

## 2.1.14 Bevolking naar stadsdelen, geslacht en leeftijdsgroepen, 1 januari 2012

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren													totaal				
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64		65-69	70-74	75-79	80+
<b>mannen</b>																		
A Centrum	1808	1241	1144	1201	3497	4647	4275	3908	3940	3913	3488	3127	3042	2061	1228	611	602	43733
B Westpoort	5	3	4	13	17	30	29	43	47	36	31	23	16	7	7	2	—	313
E West	4221	2772	2431	2395	5006	7601	8410	6853	5957	5287	4258	3438	2960	2068	1376	850	707	66590
F Nieuw-West	4914	4309	4227	4373	5345	5579	5533	4914	5164	5359	4549	3838	3130	2378	1948	1420	2060	69040
K Zuid	3925	2527	2245	2158	4505	7032	7229	6182	5670	4798	4168	3649	3653	2824	1970	1370	1703	65608
M Oost	4556	3758	3000	2926	4663	5430	5527	5413	5595	4937	4254	3386	2723	1905	1265	727	759	60824
N Noord	2909	2731	2644	2590	2958	2687	2675	2826	3218	3336	3071	2550	2299	1829	1443	1149	1334	42249
T Zuidoost	2798	2573	2604	2716	3307	3241	2895	2719	2997	3143	3150	2845	2210	1462	841	522	592	40615
Amsterdam	25136	19914	18299	18372	29298	36247	36573	32858	32588	30809	26969	22856	20033	14534	10078	6651	7757	388972
<b>vrouwen</b>																		
A Centrum	1744	1242	1054	1395	4563	5084	3923	3112	2889	2849	2760	2683	2699	1875	1108	692	1136	40808
B Westpoort	6	6	1	6	7	23	16	16	14	9	9	11	4	2	3	1	1	135
E West	3927	2730	2414	2728	6845	9527	8835	6362	5069	4319	3909	3111	2746	1978	1385	985	1623	68493
F Nieuw-West	4725	4032	4116	4326	5857	6133	5551	4729	4774	4955	4466	3622	3089	2448	2153	2056	3814	70846
K Zuid	3756	2564	2244	2534	6082	8395	7387	5848	5157	4456	4112	3781	4024	3317	2425	1933	3980	71995
M Oost	4363	3546	2889	2976	5558	5974	5924	5416	5161	4555	3838	3261	2586	1791	1201	919	1493	61451
N Noord	2730	2610	2535	2529	3050	3044	3019	3042	3335	3419	3107	2611	2290	2044	1733	1515	2480	45093
T Zuidoost	2764	2429	2459	2586	3420	3376	3080	2841	3139	3238	3392	2877	2179	1446	927	745	1353	42251
Amsterdam	24015	19159	17712	19080	35382	41556	37735	31366	29538	27800	25593	21957	19617	14901	10935	8846	15880	401072
<b>mannen + vrouwen</b>																		
A Centrum	3552	2483	2198	2596	8060	9731	8198	7020	6829	6762	6248	5810	5741	3936	2336	1303	1738	84541
B Westpoort	11	9	5	19	24	53	45	59	61	45	40	34	20	9	10	3	1	448
E West	8148	5502	4845	5123	11851	17128	17245	13215	11026	9606	8167	6549	5706	4046	2761	1835	2330	135083
F Nieuw-West	9639	8341	8343	8699	11202	17112	11084	9643	9938	10314	9015	7460	6219	4826	4101	3476	5874	139886
K Zuid	7681	5091	4489	4692	10587	15427	14616	12030	10827	9254	8280	7430	7677	6141	4395	3303	5683	137603
M Oost	8919	7304	5889	5902	10221	11404	11451	10829	10756	9492	8092	6647	5309	3696	2466	1646	2252	122275
N Noord	5639	5341	5179	5119	6008	5731	5694	5868	6553	6755	6178	5161	4589	3873	3176	2664	3814	87342
T Zuidoost	5562	5002	5063	5302	6727	6617	5975	5560	6136	6381	6542	5722	4389	2908	1768	1267	1945	82866
Amsterdam	49151	39073	36011	37452	64680	77803	74308	64224	62126	58609	52562	44813	39650	29435	21013	15497	23637	790044

bron: O+S

2.1.15 Bevolking naar stadsdelen en herkomstsgroepering, 1 januari 2012

stadsdeel	Surinamers	Antillianen	Turken	Marokkanen	overige niet-westerse allochtonen	westerse allochtonen	autochtonen	niet-westerse allochtonen		
								abs.	%	
A Centrum	2724	721	787	1413	6541	20339	52016	84541	12186	14,4
B Westpoort	23	4	11	12	42	153	203	448	92	20,5
E West	6876	1413	8500	14300	11871	23000	69123	135083	42960	31,8
F Nieuw-West	10066	1347	17597	28383	12787	16610	53096	139886	70180	50,2
K Zuid	5194	1290	2191	4578	10687	28762	84901	137603	23940	17,4
M Oost	9818	1379	6078	12777	11166	17781	63276	122275	41218	33,7
N Noord	7205	1176	5545	8424	10317	8639	46036	87342	32667	37,4
T Zuidoost	26632	4561	810	1573	19573	7555	22162	82866	53149	64,1
<b>Amsterdam</b>	<b>68538</b>	<b>11891</b>	<b>41519</b>	<b>71460</b>	<b>82984</b>	<b>122839</b>	<b>390813</b>	<b>790044</b>	<b>276392</b>	<b>35,0</b>
<b>procenten</b>										
A Centrum	4,0	6,1	1,9	2,0	7,9	16,6	13,3	10,7	4,4	
B Westpoort	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	
E West	10,0	11,9	20,5	20,0	14,3	18,7	17,7	17,1	15,5	
F Nieuw-West	14,7	11,3	42,4	39,7	15,4	13,5	13,6	17,7	25,4	
K Zuid	7,6	10,8	5,3	6,4	12,9	23,4	21,7	17,4	8,7	
M Oost	14,3	11,6	14,6	17,9	13,5	14,5	16,2	15,5	14,9	
N Noord	10,5	9,9	13,4	11,8	12,4	7,0	11,8	11,1	11,8	
T Zuidoost	38,9	38,4	2,0	2,2	23,6	6,2	5,7	10,5	19,2	
<b>Amsterdam</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	

bron: O+S

## 2.1.16 Bevolking naar stadsdelen en huishoudenstypen, 1 januari 2012 (procenten)

stadsdeel	alleenstaand	samenwonend zonder kinderen	samenwonend met kinderen	eenoudergezin	overig	tehuisbewoner	totaal (=100%)
A Centrum	40,6	25,7	20,7	8,5	3,0	1,6	84541
B Westpoort	29,9	14,7	11,4	1,6	2,7	39,7	448
E West	34,1	22,7	28,7	10,5	3,0	0,9	135083
F Nieuw-West	20,8	19,7	45,0	11,6	1,9	0,9	139886
K Zuid	34,0	25,2	27,5	9,3	2,8	1,2	137603
M Oost	27,3	20,3	37,8	11,9	2,0	0,8	122275
N Noord	21,8	20,3	40,8	15,0	1,3	0,9	87342
T Zuidoost	24,3	15,9	32,2	24,4	2,3	0,9	82866
Amsterdam	29,0	21,6	33,6	12,4	2,4	1,0	790044

bron: O+S

## 2.1.17 Huishoudens naar stadsdelen en huishoudenstypen, 1 januari 2012 (procenten)

stadsdeel	alleenstaand	samenwonend zonder kinderen	samenwonend met kinderen	eenoudergezin	overig	totaal (=100%)
A Centrum	63,9	20,2	8,9	5,7	1,3	53746
B Westpoort	72,0	17,7	7,5	1,6	1,1	186
E West	58,6	19,5	12,9	7,5	1,5	78728
F Nieuw-West	44,3	21,0	23,9	9,6	1,2	65617
K Zuid	57,8	21,4	12,7	6,7	1,4	80940
M Oost	52,1	19,3	18,5	9,0	1,1	64081
N Noord	44,9	20,9	21,5	11,8	0,8	42298
T Zuidoost	48,3	15,8	16,6	17,9	1,3	41604
Amsterdam	53,6	19,9	16,1	9,1	1,3	427200

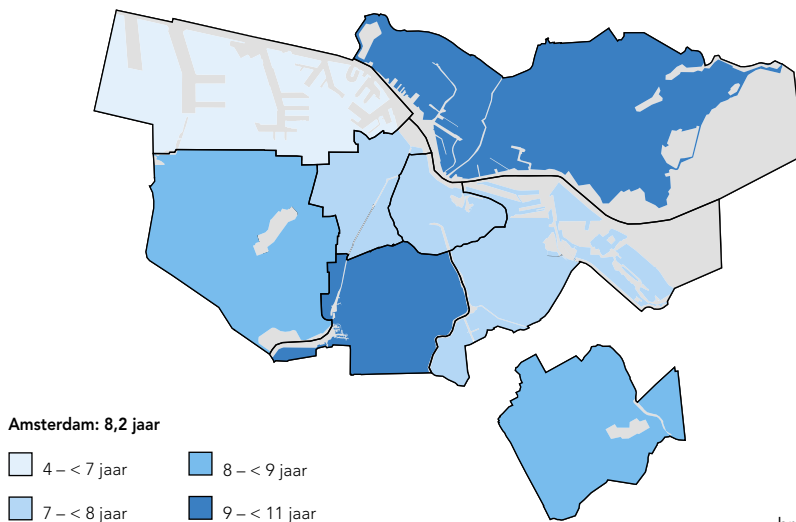
bron: O+S

2.1.18 Bevolking naar stadsdelen en (gemiddelde) woonduur op het adres, 1 januari 2008-2012

stadsdeel	bevolking 1 januari 2012	gemiddelde woonduur in jaren					index 2008=100
		2008	2009	2010	2011	2012	
A Centrum	84541	7,7	7,7	7,6	7,7	7,8	101,3
B Westpoort	448	6,0	5,4	5,1	4,9	4,9	81,7
E West	135083	7,7	7,6	7,6	7,7	7,7	100,0
F Nieuw-West	139886	8,2	8,2	8,1	8,1	8,1	98,8
K Zuid	137603	9,3	9,1	9,0	9,0	9,0	96,8
M Oost	122275	7,1	7,0	7,0	7,1	7,2	101,4
N Noord	87342	9,7	9,8	9,7	10,0	10,0	103,1
T Zuidoost	82866	7,4	7,4	7,3	7,7	8,0	108,1
Amsterdam	790044	8,2	8,1	8,1	8,1	8,2	100,0

bron: O+S

2.1c Bevolking naar (gemiddelde) woonduur op het adres per stadsdeel, 1 januari 2012



bron: O+S

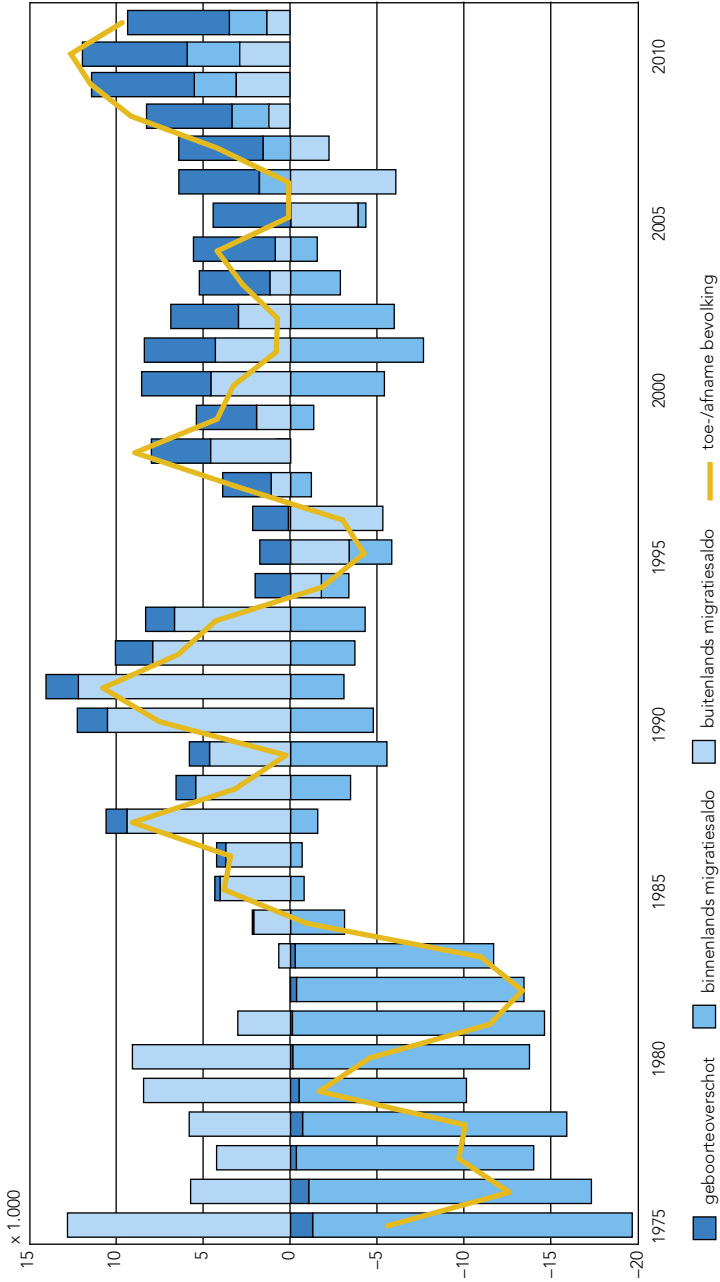
## 2.2.1 Loop van de bevolking, 1985-2011

jaar	inwoners begin	geboorte	sterfte	geboorte- overschot	binnenlandse migratie			buitenlandse migratie			totale migratie			saldo administr. correcties	toe-/ afname bevol- king
					vesti- ging	vertrek	saldo	vesti- ging	vertrek	saldo	vesti- ging	vertrek	saldo		
1985	675570	7780	7485	+295	24473	25251	-778	11840	7791	+4049	36313	33042	+3271	+227	+3793
1986	679363	8131	7609	+522	24850	25515	-665	14774	11050	+3724	39624	36565	+3059	-165	+3416
1987	682779	8497	7300	+1197	25084	26643	-1559	19388	9995	+9393	44472	36638	+7834	+27	+9058
1988	691837	8752	7626	+1126	23435	26878	-3443	14705	9256	+5449	38140	36134	+2006	+21	+3153
1989	694990	8812	7655	+1157	23145	28677	-5532	16583	11932	+4651	39728	40609	-881	-45	+231
1990	695221	9240	7510	+1730	23461	28210	-4749	20885	10370	+10515	44346	38580	+5766	+14	+7510
1991	702731	9275	7416	+1859	23743	26807	-3064	20789	8603	+12186	44522	35410	+9122	-219	+10762
1992	713493	9503	7364	+2139	23681	27373	-3692	20596	12675	+7921	44277	40048	+4229	+62	+6430
1993	719923	9383	7727	+1656	23681	27961	-4280	18845	12182	+6663	42526	40143	+2383	+233	+4272
1994	724195	9476	7441	+2035	24095	25680	-1585	14151	15918	-1767	38246	41598	-3352	-528	-1845
1995	722350	8968	7201	+1767	24688	27137	-2449	9584	12944	-3360	34272	40081	-5809	-217	-4259
1996	718091	9210	7160	+2050	27045	26921	+124	13515	18811	-5296	40560	45732	-5172	+94	+3028
1997	715063	9611	6826	+2785	26986	28181	-1195	14090	12979	+1111	41076	41160	-84	+411	+3112
1998	718175	10108	6702	+3406	29134	28328	+806	15939	11335	+4604	45073	39663	+5410	+104	+8920
1999	727095	10225	6770	+3455	26086	27416	-1330	15928	13976	+1952	42014	41392	+622	+117	+4194
2000	731289	10643	6669	+3974	22907	28293	-5386	16908	12332	+4576	39815	40625	-810	+87	+3251
2001	734540	10720	6644	+4076	22055	29684	-7629	16197	11881	+4316	38252	41565	-3313	+25	+788
2002	735328	10432	6551	+3881	24079	30030	-5951	16128	13137	+2991	40207	43167	-2960	-204	+717
2003	736045	10611	6563	+4048	26055	28913	-2858	14994	13805	+1189	41049	42718	-1669	+339	+2718
2004	738763	10596	5900	+4696	27514	29045	-1531	15773	14896	+877	43287	43941	-654	+146	+4188
2005	742951	10567	5955	+4612	29875	30320	-445	14503	18353	-3850	44378	48673	-4295	-241	+76
2006	743027	10191	5747	+4444	31400	29617	+1783	16827	22869	+6042	48227	52486	-4259	-108	+77
2007	743104	10400	5567	+4833	31802	30254	+1548	19785	21991	-2206	51587	52245	-658	+11	+4186
2008	747290	10595	5702	+4893	31601	29550	+2051	25561	24400	+1161	57162	53950	+3212	+952	+9057
2009	756347	11008	5286	+5722	30753	28849	+1904	26364	22652	+3712	57117	51501	+5616	+88	+11426
2010	767773	11381	5381	+6000	32378	28795	+3583	27522	23979	+3543	59900	52774	+7126	-340	+12786
2011	780559	11070	5291	+5779	31140	28971	+2169	25621	24244	+1377	56761	53215	+3546	+160	+9485
2012	790044														

bron: O+S



2.2a De verandering van de bevolkingssomvang naar oorzaak, 1975-2011



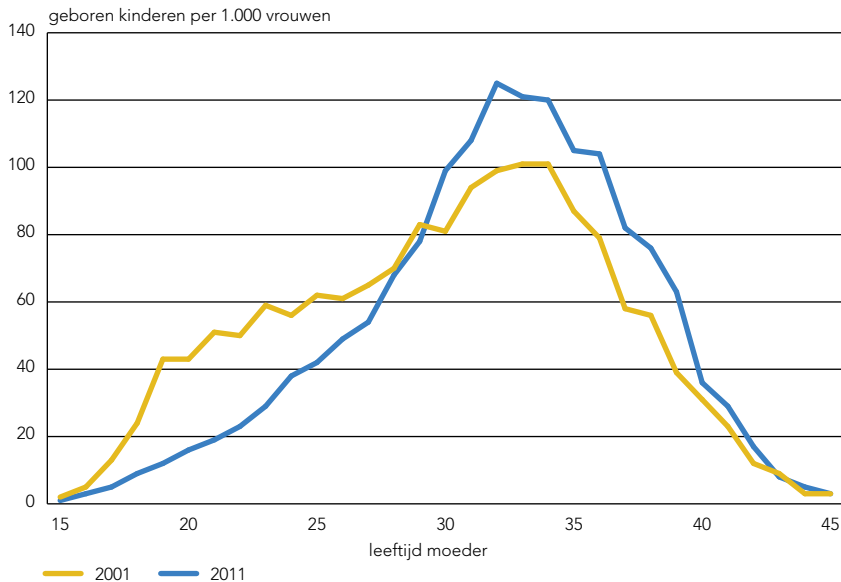
bron: O+S

## 2.2.2 Loop van de bevolking naar stadsdelen, 2011

stadsdeel	geboorte	sterfte	geboorte-overschot	interne migratie (= verhuizingen)				externe migratie				stand per 1-1-2012
				vestiging	vertrek	verhuizingsoverschot	w.v. verhuizingen binnen het stadsdeel/de stad	vestiging	vertrek	vestigingsoverschot		
A Centrum	855	569	+ 286	9892	10853	- 961	4330	8220	7163	+ 1057	84541	
B Westpoort	2	3	- 1	68	110	- 42	8	152	104	+ 48	448	
E West	2165	676	+ 1489	14744	15114	- 370	6360	9706	9032	+ 674	135083	
F Nieuw-West	2014	1096	+ 918	13616	12713	+ 903	7251	8179	8114	+ 65	139886	
K Zuid	1953	1067	+ 886	14039	14342	- 303	6584	12149	11025	+ 1124	137603	
M Oost	1892	556	+ 1336	12406	12170	+ 236	5473	8183	7805	+ 378	122275	
N Noord	1119	815	+ 304	7435	6702	+ 733	3816	3978	4316	- 338	87342	
T Zuidoost	1070	509	+ 561	7852	8048	- 196	5218	6194	5656	+ 538	82866	
Amsterdam	11070	5291	+5779	80052	80052	-	80052	56761	53215	+ 3546	790044	

bron: O+S

## 2.3a Geboorte per 1.000 vrouwen naar leeftijd van de moeder, 2001 en 2011



bron: O+S

## 2.3.1 Geboorte naar leeftijdsgroep van de moeder, 2007-2011

leeftijdsgroep moeder	2007	2008	2009	2010	2011
<15 jaar	2	2	3	2	—
15-19 jaar	171	177	175	127	127
20-24 jaar	1139	1063	1036	861	912
25-29 jaar	2213	2320	2425	2112	2406
30-34 jaar	3715	3736	3964	3984	4305
35-39 jaar	2616	2727	2785	3113	2708
40-44 jaar	519	543	575	1094	575
45+ jaar	25	27	45	87	37
onbekend	—	—	—	1	—
<b>totaal</b>	<b>10400</b>	<b>10595</b>	<b>11008</b>	<b>11381</b>	<b>11070</b>

bron: O+S

## 2.3.2 Geboorte naar herkomstgroepering van het kind, 2007-2011

herkomstgroepering	2007	2008	2009	2010	2011
Surinamers	663	657	679	663	590
Antillianen	146	135	140	136	137
Turken	593	610	565	633	576
Marokkanen	1443	1404	1464	1338	1316
overige niet-westerse allochtonen	1341	1307	1418	1529	1666
totaal niet-westerse allochtonen	4186	4113	4266	4299	4285
westerse allochtonen	1276	1325	1411	1482	1482
autochtonen	4938	5157	5331	5600	5303
totaal	10400	10595	11008	11381	11070

bron: O+S

## 2.3.3 Sterfte naar herkomstgroepering, 2007-2011

herkomstgroepering	2007	2008	2009	2010	2011
Surinamers	262	312	265	293	287
Antillianen	27	38	35	36	40
Turken	85	79	61	70	92
Marokkanen	110	125	120	100	135
overige niet-westerse allochtonen	119	119	124	137	191
totaal niet-westerse allochtonen	603	673	605	636	745
westerse allochtonen	671	676	633	622	625
autochtonen	4293	4353	4048	4123	3921
totaal	5567	5702	5286	5381	5291

bron: O+S

## 2.3.4 Sterfte naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2011

leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal	leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal
0	32	18	50	50-54	112	71	183
1-4	–	6	6	55-59	160	111	271
5-9	4	–	4	60-64	212	146	358
10-14	2	3	5	65-69	231	161	392
15-19	6	2	8	70-74	284	192	476
20-24	12	4	16	75-79	309	271	580
25-29	18	15	33	80-84	364	475	839
30-34	20	11	31	85-89	361	545	906
35-39	28	14	42	90-94	186	438	624
40-44	31	31	62	95-99	48	186	234
45-49	81	53	134	100+	5	32	37
				<b>totaal</b>	<b>2506</b>	<b>2785</b>	<b>5291</b>

bron: O+S

## 2.4.1 Huwelijken, partnerschappen en huwende Amsterdammers naar geslacht, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>gesloten huwelijken in Amsterdam</b>	3172	3301	3378	3175	3045
waarvan homohuwelijken	217	196	216	203	204
<b>gesloten partnerschappen in Amsterdam</b>	530	488	465	387	510
<b>huwende Amsterdammers</b>					
in Amsterdam: mannen	2671	2817	2926	2634	2551
vrouwen	2563	2699	2740	2550	2454
in Nederland: mannen	3556	3773	4090	3824	3670
vrouwen	3314	3443	3736	3606	3376

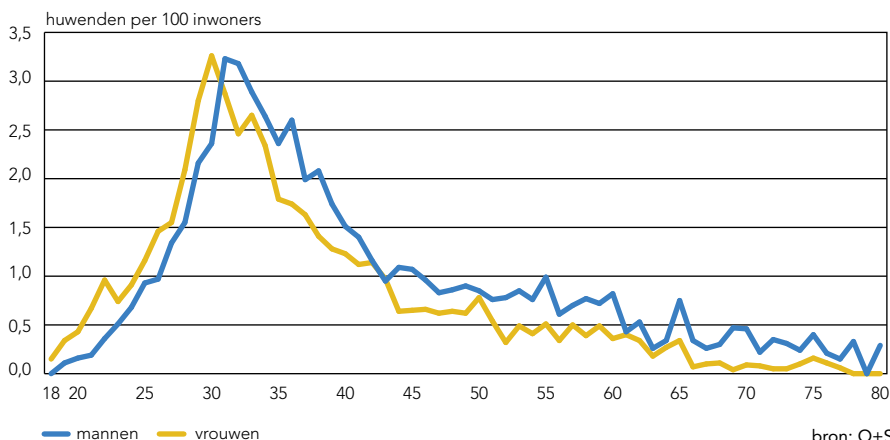
bron: O+S

## 2.4.2 Echtscheidingen, ontbonden partnerschappen en echtscheidende Amsterdammers naar geslacht, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>ingeschreven echtscheidingen in Amsterdam</b>	1235	1247	1112	1067	1027
waarvan homo-echtscheidingen	17	23	12	11	17
<b>ingeschreven ontbonden partnerschappen in Amsterdam</b>	184	117	113	108	132
<b>echtscheidende Amsterdammers</b>					
mannen	1408	1389	1279	1228	1223
vrouwen	1426	1403	1287	1216	1228

bron: O+S

## 2.4a Huwende Amsterdammers naar leeftijd en geslacht per 100 inwoners, 2011



bron: O+S

## 2.4.3 Gehuwde Amsterdammers naar herkomstgroepering, 2007-2011

herkomstgroepering	2007	2008	2009	2010	2011
Surinamers	349	344	454	381	351
Antillianen	63	60	81	89	80
Turken	349	391	531	454	450
Marokkanen	567	674	690	634	527
overige niet-westerse allochtonen	467	555	728	631	665
totaal niet-westerse allochtonen	1795	2024	2484	2189	2073
westerse allochtonen	1130	1178	1248	1292	1277
autochtonen	3945	4014	4094	3949	3696
totaal	6870	7216	7826	7430	7046

bron: O+S

## 2.4.4 Echtscheidende Amsterdammers naar herkomstgroepering, 2007-2011

herkomstgroepering	2007	2008	2009	2010	2011
Surinamers	233	227	237	186	224
Antillianen	27	41	38	28	35
Turken	222	201	244	192	204
Marokkanen	374	376	385	381	335
overige niet-westerse allochtonen	354	355	352	330	354
totaal niet-westerse allochtonen	1210	1200	1256	1117	1152
westerse allochtonen	323	325	345	357	319
autochtonen	1301	1267	965	970	980
totaal	2834	2792	2566	2444	2451

bron: O+S

## 2.4.5 Huwende Amsterdammers en partnerschappen van Amsterdammers naar stadsdeel van woonadres, 2010-2011

stadsdeel	huwende Amsterdammers		w.v. huwende Amsterdammers met hetzelfde geslacht		partnerschappen van Amsterdammers	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
A Centrum	847	804	89	114	126	124
B Westpoort	-	8	-	-	-	-
E West	1451	1398	54	92	213	244
F Nieuw-West	1253	1176	60	36	112	90
K Zuid	1489	1456	65	68	211	219
M Oost	1221	1109	64	76	163	198
N Noord	673	611	26	38	97	90
T Zuidoost	496	484	21	18	48	57
Amsterdam	7430	7046	379	442	970	1022

bron: O+S

## 2.5.1 Vestiging naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2011

leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal	leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal
0- 4	920	945	1865	45-49	1284	661	1945
5- 9	544	567	1111	50-54	865	467	1332
10-14	499	462	961	55-59	562	302	864
15-19	2178	3731	5909	60-64	336	206	542
20-24	6639	8709	15349	65-69	213	127	340
25-29	6709	5975	12685	70-74	98	85	183
30-34	3937	2822	6760	75-79	52	64	116
35-39	2471	1449	3920	80+	81	179	260
40-44	1750	869	2619	<b>totaal</b>	<b>29138</b>	<b>27620</b>	<b>56761</b>

bron: O+S

## 2.5.2 Vertrek naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2011

leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal	leeftijdsgroep in jaren	mannen	vrouwen	totaal
0- 4	2013	1800	3813	45-49	1581	812	2393
5- 9	941	930	1871	50-54	1017	552	1569
10-14	643	647	1290	55-59	637	437	1074
15-19	1061	1375	2436	60-64	485	337	822
20-24	4158	5722	9880	65-69	290	228	518
25-29	4942	4954	9896	70-74	198	150	348
30-34	4053	3532	7585	75-79	97	132	229
35-39	3148	2186	5334	80+	160	443	603
40-44	2266	1288	3554	<b>totaal</b>	<b>27690</b>	<b>25525</b>	<b>53215</b>

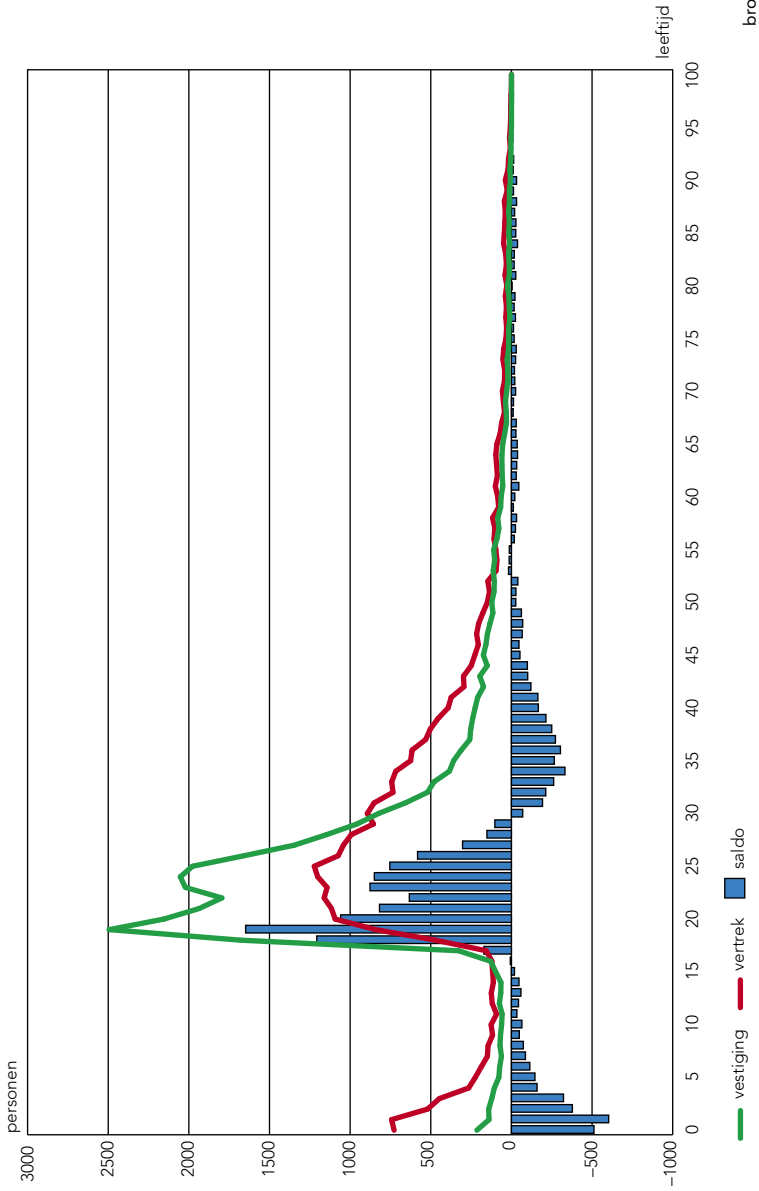
bron: O+S

## 2.5.3 Vestiging en vertrek naar herkomstgroepering, 2009-2011

herkomstgroepering	2009	2010	2011		
	saldo	saldo	vestiging	vertrek	saldo
Surinamers	- 344	- 322	3290	3918	- 628
Antillianen	+ 21	- 96	1089	1076	+ 13
Turken	+ 230	+ 173	1652	1651	+ 1
Marokkanen	- 9	+ 26	2274	2583	- 309
overige niet-westerse allochtonen	+2243	+ 619	9443	9525	- 82
<b>totaal niet-westerse allochtonen</b>	<b>+2141</b>	<b>+ 400</b>	<b>17748</b>	<b>18753</b>	<b>- 1005</b>
westerse allochtonen	+2345	+4119	16954	14062	+2892
autochtonen	+1130	+2607	22059	20400	+1659
<b>totaal</b>	<b>+5616</b>	<b>+7126</b>	<b>56761</b>	<b>53215</b>	<b>+3546</b>

bron: O+S

2.5a Binnenlandse migratie naar leeftijd, 2011





## 2.5.4 Vestiging en vertrek naar gemeente of gebied van herkomst/bestemming, 2009-2011

gemeente/gebied van herkomst/bestemming	2009	2010	2011		saldo
	saldo	saldo	vestiging	vertrek	
<b>provincies</b>					
Groningen	+ 747	+ 738	1041	423	+ 618
Friesland	+ 150	+ 217	490	350	+ 140
Drenthe	+ 60	+ 92	296	200	+ 96
Overijssel	+ 496	+ 774	1083	670	+ 413
Gelderland	+ 736	+ 862	2341	1470	+ 871
Utrecht	+ 965	+1304	3740	2713	+1027
Noord-Holland	- 3864	-2996	11705	15013	-3308
Zuid-Holland	+ 1344	+1360	5065	3736	+1329
Zeeland	+ 41	+ 137	273	159	+ 114
Noord-Brabant	+ 943	+ 885	2278	1487	+ 791
Limburg	+ 478	+ 437	916	549	+ 367
Flevoland	- 192	- 227	1912	2201	- 289
<b>totaal binnenland</b>	<b>+ 1904</b>	<b>+3583</b>	<b>31140</b>	<b>28971</b>	<b>+2169</b>
buitenland	+10709	+9617	20182	12161	+8021
ambtshalve	- 6997	-6074	5439	12083	-6644
<b>totaal-generaal</b>	<b>+ 5616</b>	<b>+7126</b>	<b>56761</b>	<b>53215</b>	<b>+3546</b>
<b>gemeente/subregio</b>					
Beemster	- 1	- 18	49	81	- 32
Edam-Volendam	+ 4	+ 45	73	76	- 3
Landsmeer	- 86	- 46	142	252	- 110
Purmerend	- 239	- 211	533	712	- 179
Waterland	- 86	- 117	145	164	- 19
Wormerland	- 30	+ 6	63	70	- 7
Zeevang	+ 4	+ 10	25	36	- 11
Waterland	- 434	- 331	1030	1391	- 361
Oostzaan	- 20	- 32	58	90	- 32
Zaanstad	- 801	- 791	1058	1855	- 797
Zaanstreek	- 821	- 823	1116	1945	- 829
Aalsmeer	- 302	- 114	154	160	- 6
Amstelveen	- 1005	- 928	1787	2927	-1140
Diemen	- 160	- 70	860	914	- 54
Haarlemmermeer	- 142	- 213	947	1094	- 147
Ouder-Amstel	- 146	+ 51	215	370	- 155
Uithoorn	- 156	- 41	221	328	- 107
Amstel-Meerlanden	- 1911	-1315	4184	5793	-1609
Almere	- 421	- 372	1680	1854	- 174
<b>totaal regio (excl. Amsterdam)</b>	<b>- 3587</b>	<b>-2841</b>	<b>8010</b>	<b>10983</b>	<b>-2973</b>
<b>grote steden</b>					
Rotterdam	+ 227	+ 332	1139	811	+ 328
Den Haag	+ 137	+ 54	1090	1074	+ 16
Utrecht	+ 808	+ 981	1862	922	+ 940
<b>belangrijke migratiegemeenten</b>					
Groningen	+ 690	+ 688	933	305	+ 628
Leiden	+ 259	+ 249	574	347	+ 227
Nijmegen	+ 147	+ 200	392	162	+ 230
Alkmaar	+ 83	+ 165	431	283	+ 148
Haarlem	- 543	- 608	880	1364	- 484
Hoorn	+ 7	+ 150	401	338	+ 63
Lelystad	+ 114	- 1	291	246	+ 45

bron: O+S

2.5.5 Vestiging uit het buitenland naar herkomstgroepering, 2007-2011 <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	2007	2008	2009	2010	2011
Nederland	770	1264	1458	1632	1337
Verenigde Staten	953	1170	1087	1168	1172
Groot-Brittannië	864	1206	982	1098	944
Duitsland	708	1001	855	962	885
Bulgarije	932	820	650	688	684
Marokko	517	604	762	744	676
Sovjet Unie (vm)	330	501	570	625	657
Italië	406	612	601	582	624
India	492	718	894	996	620
Frankrijk	508	716	630	680	612
Turkije	459	685	643	691	606
Suriname	496	630	716	642	575
Spanje	317	477	515	567	548
Polen	530	597	551	543	490
Roemenië	501	511	476	536	463
Ghana	246	435	869	525	446
China	223	352	325	396	444
Egypte	197	160	320	223	298
Brazilië	239	281	288	259	272
Griekenland	123	157	151	209	261
Tsjechoslowakije (vm)	214	310	180	366	254
Nederlandse Antillen en Aruba	240	297	389	196	247
Pakistan	152	189	235	192	239
België	183	296	209	259	234
Australië	228	299	249	277	230
Indonesië/Nederlands Indië (vm)	164	198	215	211	223
Canada	189	241	222	234	222
Japan	207	270	257	261	219
Hongarije	133	157	252	260	218
Portugal	168	246	281	206	204
Zweden	136	166	159	138	169
Zuid-Afrika	147	219	159	136	165
Colombia	48	108	111	140	134
Joegoslavië (vm)	113	181	181	170	133
Israël	106	147	129	103	132
Ierland	76	115	110	122	127
Nigeria	79	108	163	101	116
Filippijnen	69	147	170	152	113
Zwitserland	72	100	80	108	112
Denemarken	80	86	84	93	100
Finland	81	99	88	88	95
Nieuw-Zeeland	96	95	88	97	95
Dominicaanse Republiek	80	110	131	125	92
Oostenrijk	63	106	73	80	85
Thailand	61	90	87	84	84
Iran	85	77	106	102	79
Mexico	59	98	75	70	73
Argentinië	49	75	68	91	72
Zuid-Korea	57	51	72	63	61
Noorwegen	41	58	58	80	60
Afghanistan	50	52	78	67	52
Singapore	39	36	32	66	39
overig	993	1154	1337	1129	3090
totaal	14369	18878	19471	19633	20182

<sup>1)</sup> Exclusief ambtshalve vestiging.

bron: O+S

## 2.5.6 Vestiging en vertrek naar stadsdelen, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009	2010	2011
<b>vestiging</b>					
A Centrum	8094	8428	8241	8889	8220
B Westpoort	59	82	88	135	152
E West	9942	10406	10221	10331	9706
F Nieuw-West	7239	7879	8638	8745	8179
K Zuid	10004	11639	11755	12223	12149
M Oost	7089	8017	7731	9036	8183
N Noord	3663	4291	4041	4152	3978
T Zuidoost	5497	6420	6402	6389	6194
Amsterdam	51587	57162	57117	59900	56761
<b>vertrek</b>					
A Centrum	7099	7262	6800	6921	7163
B Westpoort	84	105	60	61	104
E West	9574	9739	8874	8865	9032
F Nieuw-West	7655	7938	8038	8126	8114
K Zuid	10089	10855	10283	10952	11025
M Oost	6867	7074	7014	7520	7805
N Noord	5205	5039	4717	4450	4316
T Zuidoost	5672	5938	5715	5879	5656
Amsterdam	52245	53950	51501	52774	53215
<b>saldo vestiging en vertrek</b>					
A Centrum	+ 995	+1166	+1441	+1968	+1057
B Westpoort	- 25	- 23	+ 28	+ 74	+ 48
E West	+ 368	+ 667	+1347	+1466	+ 674
F Nieuw-West	- 416	- 59	+ 600	+ 619	+ 65
K Zuid	- 85	+ 784	+1472	+1271	+1124
M Oost	+ 222	+ 943	+ 717	+1516	+ 378
N Noord	-1542	- 748	- 676	- 298	- 338
T Zuidoost	- 175	+ 482	+ 687	+ 510	+ 538
Amsterdam	- 658	+3212	+5616	+7126	+3546

bron: O+S

## 2.5.7 Verhuizingen naar stadsdelen, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009	2010	2011
<b>vestiging</b>					
A Centrum	9976	9267	9715	9723	9892
B Westpoort	50	102	66	65	68
E West	13307	14835	14207	14818	14744
F Nieuw-West	13780	11755	14306	15124	13616
K Zuid	11570	13889	13062	14016	14039
M Oost	11297	13311	12837	12708	12406
N Noord	7788	7569	7175	6964	7435
T Zuidoost	9540	8499	7895	8259	7852
Amsterdam	77308	79227	79263	81677	80052
<b>vertrek</b>					
A Centrum	10368	11035	9991	10614	10853
B Westpoort	42	50	70	121	110
E West	15200	16541	15765	15733	15114
F Nieuw-West	12712	11576	13492	13614	12713
K Zuid	12259	13790	13656	14268	14342
M Oost	10697	10739	11123	11891	12170
N Noord	7242	7448	7043	6601	6702
T Zuidoost	8788	8048	8123	8835	8048
Amsterdam	77308	79227	79263	81677	80052
<b>saldo verhuizingen</b>					
A Centrum	- 392	- 1768	- 276	- 891	- 961
B Westpoort	+ 8	+ 52	- 4	- 56	- 42
E West	- 1893	- 1706	- 1558	- 915	- 370
F Nieuw-West	+ 1068	+ 179	+ 814	+ 1510	+ 903
K Zuid	- 689	+ 99	- 594	- 252	- 303
M Oost	+ 600	+ 2572	+ 1714	+ 817	+ 236
N Noord	+ 546	+ 121	+ 132	+ 363	+ 733
T Zuidoost	+ 752	+ 451	- 228	- 576	- 196

bron: O+S

2.5.8 Vestiging en vertrek naar stadsdelen en herkomstgroepering, 2011

stadsdeel	Surina- mers	Anti-lla- nen	Turken	Marok- kanen	overige niet- westere allochtonen	totaal niet- westere allochtonen	westere allochtonen	autoch- tonen	totaal
<b>vestiging</b>									
A Centrum	175	74	103	101	1107	1560	3537	3123	8220
B Westpoort	2	1	3	4	34	44	85	23	152
E West	329	148	282	432	1214	2405	2862	4439	9706
F Nieuw-West	449	147	615	798	1388	3397	2193	2589	8179
K Zuid	353	148	140	245	2050	2936	3780	5433	12149
M Oost	438	116	239	363	1145	2301	2250	3632	8183
N Noord	332	90	187	259	719	1587	839	1552	3978
T Zuidoost	1212	365	83	72	1786	3518	1408	1268	6194
<b>Amsterdam</b>	<b>3290</b>	<b>1089</b>	<b>1652</b>	<b>2274</b>	<b>9443</b>	<b>17748</b>	<b>16954</b>	<b>22059</b>	<b>56761</b>
<b>vertrek</b>									
A Centrum	193	70	108	109	1157	1637	3139	2387	7163
B Westpoort	-	-	-	-	33	33	40	31	104
E West	385	119	299	461	1220	2484	2617	3931	9032
F Nieuw-West	542	121	580	898	1560	3701	1843	2570	8114
K Zuid	396	119	112	278	1962	2867	3088	5070	11025
M Oost	542	117	266	404	1161	2490	1798	3517	7805
N Noord	447	135	221	331	768	1902	686	1728	4316
T Zuidoost	1413	395	65	102	1664	3639	851	1166	5656
<b>Amsterdam</b>	<b>3918</b>	<b>1076</b>	<b>1651</b>	<b>2583</b>	<b>9525</b>	<b>18753</b>	<b>14062</b>	<b>20400</b>	<b>53215</b>
<b>saldo vestiging en vertrek</b>									
A Centrum	- 18	+ 4	- 5	- 8	- 50	- 77	+ 398	+ 736	+ 1057
B Westpoort	+ 2	+ 1	+ 3	+ 4	+ 1	+ 11	+ 45	- 8	+ 48
E West	- 56	+ 29	- 17	- 29	- 6	- 79	+ 245	+ 508	+ 674
F Nieuw-West	- 93	+ 26	+ 35	- 100	- 172	- 304	+ 350	+ 19	+ 65
K Zuid	- 43	+ 29	+ 28	- 33	+ 88	+ 69	+ 692	+ 363	+ 1124
M Oost	- 104	- 1	- 27	- 41	+ 16	- 189	+ 452	+ 115	+ 378
N Noord	- 115	- 45	- 34	- 72	- 49	- 315	+ 153	- 176	- 338
T Zuidoost	- 201	- 30	+ 18	- 30	+ 122	- 121	+ 557	+ 102	+ 538
<b>Amsterdam</b>	<b>- 628</b>	<b>+ 13</b>	<b>+ 1</b>	<b>- 309</b>	<b>- 82</b>	<b>- 1005</b>	<b>+ 2892</b>	<b>+ 1659</b>	<b>+ 3546</b>

bron: O+S

## 2.5.9 Verhuizingen naar stadsdelen en herkomstgroepering, 2011

stadsdeel	Surina- mers	Antil- lianen	Turken	Marok- kanen	overige niet- westerse allochtonen	totaal niet- westerse allochtonen	westerse allochtonen	autoch- tonen	totaal
<b>vestiging</b>									
A Centrum	402	117	138	231	958	1846	2544	5502	9892
B Westpoort	8	2	3	7	6	26	16	26	68
E West	706	183	818	1284	1305	4296	3099	7349	14744
F Nieuw-West	1042	176	2184	3245	1383	8030	1962	3624	13616
K Zuid	614	183	277	515	1392	2981	3069	7989	14039
M Oost	1006	160	544	1200	1301	4211	2118	6077	12406
N Noord	747	154	537	888	1056	3382	842	3211	7435
T Zuidoost	2314	444	100	179	2707	5744	816	1292	7852
<b>Amsterdam</b>	<b>6839</b>	<b>1419</b>	<b>4601</b>	<b>7549</b>	<b>10108</b>	<b>30516</b>	<b>14466</b>	<b>35070</b>	<b>80052</b>
<b>vertrek</b>									
A Centrum	411	127	153	247	1099	2037	2942	5874	10853
B Westpoort	8	2	8	5	13	36	42	32	110
E West	765	174	1084	1653	1350	5026	2934	7154	15114
F Nieuw-West	963	176	1867	2930	1415	7351	1858	3504	12713
K Zuid	600	199	246	564	1377	2986	3038	8318	14342
M Oost	951	173	647	1158	1296	4225	2082	5863	12170
N Noord	748	132	487	817	878	3062	706	2934	6702
T Zuidoost	2393	436	109	175	2680	5793	864	1391	8048
<b>Amsterdam</b>	<b>6839</b>	<b>1419</b>	<b>4601</b>	<b>7549</b>	<b>10108</b>	<b>30516</b>	<b>14466</b>	<b>35070</b>	<b>80052</b>
<b>saldo verhuizingen</b>									
A Centrum	- 9	- 10	- 15	- 16	- 141	- 191	- 398	- 372	- 961
B Westpoort	-	-	- 5	+ 2	- 7	- 10	- 26	- 6	- 42
E West	-59	+ 9	- 266	- 369	- 45	- 730	+ 165	+ 195	- 370
F Nieuw-West	+79	-	+ 317	+ 315	- 32	+ 679	+ 104	+ 120	+ 903
K Zuid	+14	- 16	+ 31	- 49	+ 15	- 5	+ 31	- 309	- 303
M Oost	+55	- 13	- 103	+ 42	+ 5	- 14	+ 36	+ 214	+ 236
N Noord	- 1	+ 22	+ 50	+ 71	+ 178	+ 320	+ 136	+ 277	+ 733
T Zuidoost	- 79	+ 8	- 9	+ 4	+ 27	- 49	- 48	- 99	- 196

bron: O+S

2.5.10 Migratiebeweging, 2011

stadsdeel van vertrek	stadsdeel van vestiging										totaal	vertrek naar elders	totaal-generaal vertrek	stadsdeel van vertrek
	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw-West	K Zuid	M Oost	N Noord	T Zuidoost	Totaal					
A Centrum	4330	6	1951	618	1880	1341	446	281	10853	7163	18016	A		
B Westpoort	17	8	13	26	23	8	12	3	110	104	214	B		
E West	1497	7	6360	2454	2094	1503	792	407	15114	9032	24146	E		
F Nieuw-West	532	8	1739	7251	977	926	677	603	12713	8114	20827	F		
K Zuid	1625	22	2281	1174	6584	1805	458	393	14342	11025	25367	K		
M Oost	1280	3	1497	871	1608	5473	838	600	12170	7805	19975	M		
N Noord	333	11	465	652	404	674	3816	347	6702	4316	11018	N		
T Zuidoost	278	3	438	570	469	676	396	5218	8048	5656	13704	T		
<b>totaal vestiging</b>	<b>9892</b>	<b>68</b>	<b>14744</b>	<b>13616</b>	<b>14039</b>	<b>12406</b>	<b>7435</b>	<b>7852</b>	<b>80052</b>	<b>53215</b>	<b>133267</b>			
vestiging van elders	8220	152	9706	8179	12149	8183	3978	6194	56761					
<b>totaal-generaal vestiging</b>	<b>18112</b>	<b>220</b>	<b>24450</b>	<b>21795</b>	<b>26188</b>	<b>20589</b>	<b>11413</b>	<b>14046</b>	<b>136813</b>					
totaal-generaal vertrek	18016	214	24146	20827	25367	19975	11018	13704	133267					
<b>vestigingsoverschot</b>	<b>+96</b>	<b>+6</b>	<b>+304</b>	<b>+968</b>	<b>+821</b>	<b>+614</b>	<b>+395</b>	<b>+342</b>	<b>+3546</b>					

bron: O+S

## 2.6.1 Genaturaliseerde personen naar herkomstgroepering, 2007-2011

herkomstgroepering	2007	2008	2009	2010	2011
Surinamers	26	25	84	85	80
Antillianen	1	1	3	-	-
Turken	286	225	307	446	447
Marokkanen	1128	932	899	1115	1216
overige niet-westerse allochtonen	859	930	1133	936	998
totaal niet-westerse allochtonen	2300	2113	2426	2582	2741
westerse allochtonen	308	312	325	295	261
autochtonen	230	210	186	40	13
totaal	2838	2635	2937	2917	3015

bron: O+S

## 2.6.2 Genaturaliseerde personen naar herkomstgroepering en leeftijdsgroepen, 2011

herkomstgroepering	leeftijdsgroep in jaren				totaal
	0-9	10-19	20-39	40 e.o.	
Surinamers	5	9	40	26	80
Antillianen	-	-	-	-	-
Turken	32	64	244	107	447
Marokkanen	97	233	514	372	1216
overige niet-westerse allochtonen	126	75	466	331	998
totaal niet-westerse allochtonen	260	381	1264	836	2741
westerse allochtonen	20	11	145	85	261
autochtonen	6	1	1	5	13
<b>totaal 2011</b>	<b>286</b>	<b>393</b>	<b>1410</b>	<b>926</b>	<b>3015</b>
2010	359	436	1328	794	2917
2009	489	400	1442	606	2937
2008	324	385	1389	537	2635
2007	341	470	1391	636	2838
2006	417	577	1545	546	3085
2005	408	606	1537	384	2935

bron: O+S



## 2.7.1 Bevolking naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2012 en de prognoses hiervan, 1 januari 2015-2030

leeftijdsgroep in jaren	prognose 2011									
	2012		2015		2020		2025		2030	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
0- 4	49151	6,2	50061	6,2	49984	6,0	49963	5,9	49791	5,8
5- 9	39073	4,9	40713	5,1	42437	5,1	42366	5,0	42306	4,9
10-14	36011	4,6	36846	4,6	37949	4,6	39424	4,6	39318	4,5
15-19	37452	4,7	37275	4,6	39189	4,7	40219	4,7	41313	4,8
20-24	64680	8,2	61971	7,7	61396	7,4	63778	7,5	64516	7,5
25-29	77803	9,8	80101	9,9	79087	9,6	80606	9,5	82794	9,6
30-34	74308	9,4	76850	9,5	78702	9,5	78857	9,3	80412	9,3
35-39	64224	8,1	64381	8,0	66868	8,1	67724	8,0	67672	7,8
40-44	62126	7,9	60749	7,5	58456	7,1	59975	7,1	60166	6,9
45-49	58609	7,4	57515	7,1	56709	6,9	55034	6,5	55999	6,5
50-54	52562	6,7	55126	6,8	54089	6,5	53720	6,3	52396	6,1
55-59	44813	5,7	47086	5,8	51100	6,2	50418	5,9	50322	5,8
60-64	39650	5,0	39786	4,9	43118	5,2	46646	5,5	46183	5,3
65-69	29435	3,7	34361	4,3	35307	4,3	38326	4,5	41457	4,8
70-74	21013	2,7	22898	2,8	29809	3,6	30768	3,6	33528	3,9
75-79	15497	2,0	16256	2,0	18758	2,3	24401	2,9	25333	2,9
80-84	11749	1,5	11487	1,4	12108	1,5	14030	1,7	18272	2,1
85 e.o.	11888	1,5	11994	1,5	11750	1,4	12268	1,4	13955	1,6
<b>totaal</b>	<b>790044</b>	<b>100</b>	<b>805456</b>	<b>100</b>	<b>826816</b>	<b>100</b>	<b>848523</b>	<b>100</b>	<b>865733</b>	<b>100</b>
0- 3	40597	5,1	40808	5,1	40904	4,9	40868	4,8	40723	4,7
4- 7	32445	4,1	34550	4,3	34952	4,2	35010	4,1	34933	4,0
8-12	37357	4,7	37607	4,7	39920	4,8	40290	4,7	40288	4,7
13-17	33631	4,3	35556	4,4	36123	4,4	38128	4,5	38404	4,4
18-24	82337	10,4	78345	9,7	79056	9,6	81454	9,6	82896	9,6
25-29	77803	9,8	80101	9,9	79087	9,6	80606	9,5	82794	9,6
30-39	138532	17,5	141231	17,5	145570	17,6	146581	17,3	148084	17,1
40-49	120735	15,3	118264	14,7	115165	13,9	115009	13,6	116165	13,4
50-64	137025	17,3	141998	17,6	148307	17,9	150784	17,8	148901	17,2
65 e.o.	89582	11,3	96996	12,0	107732	13,0	119793	14,1	132545	15,3
<b>totaal</b>	<b>790044</b>	<b>100</b>	<b>805456</b>	<b>100</b>	<b>826816</b>	<b>100</b>	<b>848523</b>	<b>100</b>	<b>865733</b>	<b>100</b>

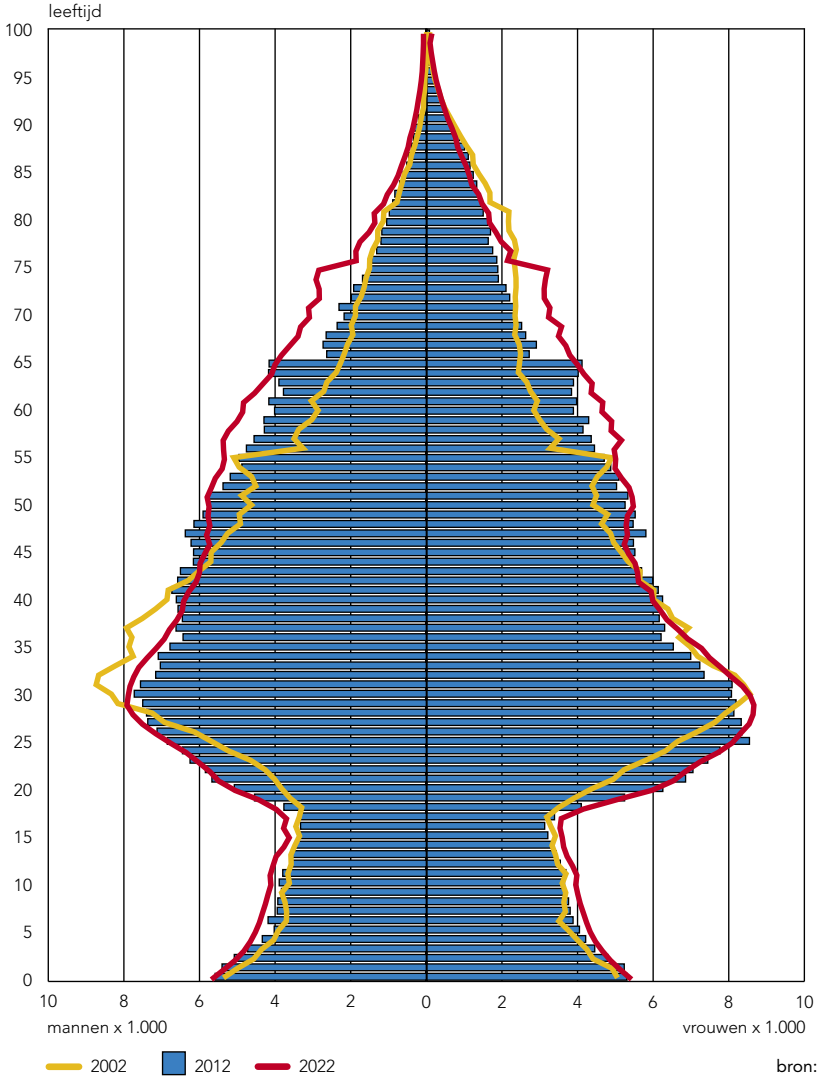
bron: DRO/O+S

2.7.2 Bevolking naar leeftijdsgroepen en herkomstgroepering, 1 januari 2012 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020 en 2030 (procenten)

leeftijdsgroep in jaren	niet-westerse allochtonen			westerse allochtonen			autochtonen		
	2012	prognose 2011		2012	prognose 2011		2012	prognose 2011	
		2020	2030		2020	2030		2020	2030
0- 4	42,0	36,5	31,6	14,1	16,9	17,9	43,9	46,7	50,6
5- 9	52,2	45,7	38,2	11,7	14,6	16,7	36,2	39,7	45,2
10-14	56,8	52,1	44,0	9,6	11,7	15,0	33,6	36,1	41,0
15-19	53,7	54,0	47,3	9,5	10,9	13,9	36,8	35,1	38,9
20-24	36,5	40,0	39,3	15,3	16,6	18,1	48,1	43,4	42,6
25-29	33,8	35,6	36,8	18,7	20,1	21,2	47,5	44,3	42,0
30-34	33,9	35,2	37,5	19,8	20,9	22,0	46,3	44,0	40,4
35-39	34,8	37,6	39,9	19,7	21,0	22,0	45,5	41,4	38,2
40-44	35,3	38,6	41,2	17,5	19,9	20,9	47,2	41,5	37,9
45-49	36,0	37,3	42,0	15,4	18,1	19,6	48,6	44,5	38,4
50-54	33,8	35,8	40,7	14,1	16,8	18,7	52,0	47,4	40,6
55-59	30,2	34,6	36,6	14,6	15,1	18,0	55,1	50,3	45,3
60-64	22,6	31,2	34,2	16,1	14,8	17,2	61,3	54,0	48,6
65-69	19,9	27,1	33,2	14,0	15,3	15,3	66,1	57,6	51,5
70-74	20,0	19,9	30,0	14,9	15,0	14,7	65,1	65,1	55,3
75-79	15,1	19,9	25,8	14,6	14,1	15,3	70,3	66,0	58,9
80-84	8,8	17,2	18,7	12,8	14,9	15,1	78,4	67,9	66,3
85 e.o.	5,0	9,5	16,3	10,1	13,3	14,5	84,9	77,3	69,3
<b>totaal</b>	<b>35,0</b>	<b>36,4</b>	<b>37,2</b>	<b>15,5</b>	<b>17,0</b>	<b>18,5</b>	<b>49,5</b>	<b>46,6</b>	<b>44,4</b>
0- 3	41,0	35,5	30,8	14,2	17,0	17,9	44,8	47,5	51,3
4- 7	49,7	43,6	36,6	12,6	15,5	17,2	37,7	40,9	46,2
8-12	55,4	49,4	41,7	10,3	12,7	15,7	34,3	37,9	42,6
13-17	58,1	55,7	47,3	8,9	10,8	14,2	32,9	33,5	38,5
18-24	39,1	42,4	40,7	14,2	15,4	17,2	46,6	42,2	42,1
25-29	33,8	35,6	36,8	18,7	20,1	21,2	47,5	44,3	42,0
30-39	34,3	36,3	38,6	19,8	20,9	22,0	45,9	42,8	39,4
40-49	35,6	38,0	41,6	16,5	19,1	20,3	47,9	43,0	38,1
50-64	29,4	34,0	37,3	14,9	15,6	18,0	55,7	50,3	44,7
65 e.o.	15,7	20,8	27,2	13,6	14,7	15,0	70,7	64,4	57,8
<b>totaal</b>	<b>35,0</b>	<b>36,4</b>	<b>37,2</b>	<b>15,5</b>	<b>17,0</b>	<b>18,5</b>	<b>49,5</b>	<b>46,6</b>	<b>44,4</b>

bron: DRO/O+S

2.7a Bevolking naar leeftijd en geslacht, 1 januari 2002, 2012 en 2022



## 2.7.3 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2012 en de prognoses hiervan, 1 januari 2015-2030

herkomstgroepering	prognose 2011							
	2012		2015		2020		2030	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Surinamers	68538	8,7	67567	8,4	65529	7,9	59974	6,9
Antillianen	11891	1,5	11818	1,5	11878	1,4	11624	1,3
Turken	41519	5,3	42687	5,3	44221	5,3	45820	5,3
Marokkanen	71460	9,0	74698	9,3	78757	9,5	83263	9,6
overige niet-westerse allochtonen	82984	10,5	89874	11,2	100349	12,1	120948	14,0
<b>totaal niet-westerse allochtonen</b>	<b>276392</b>	<b>35,0</b>	<b>286643</b>	<b>35,6</b>	<b>300734</b>	<b>36,4</b>	<b>321630</b>	<b>37,2</b>
westerse allochtonen	122839	15,5	131130	16,3	140901	17,0	159730	18,5
autochtonen	390813	49,5	387683	48,1	385181	46,6	384374	44,4
<b>totaal</b>	<b>790044</b>	<b>100</b>	<b>805456</b>	<b>100</b>	<b>826816</b>	<b>100</b>	<b>865733</b>	<b>100</b>

bron: O+S

## 2.7.4 Bevolking naar huishoudentypen, 1 januari 2012 en de prognoses hiervan, 1 januari 2015-2030

huishoudentype	prognose 2011							
	2012		2015		2020		2030	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
alleenstaand	228958	29,0	231297	28,7	239112	28,9	256175	29,6
gehuwd samenwonend zonder kinderen <sup>1)</sup>	80866	10,2	83275	10,3	85491	10,3	90100	10,4
ongehuwd samenwonend zonder kinderen	89510	11,3	96062	11,9	101509	12,3	111919	12,9
gehuwd samenwonend met kinderen <sup>1)</sup>	195796	24,8	195538	24,3	193095	23,4	189255	21,9
ongehuwd samenwonend met kinderen	69950	8,9	75171	9,3	80381	9,7	86455	10,0
eenoudergezin	98291	12,4	96881	12,0	99075	12,0	100802	11,6
overig	18582	2,4	18810	2,3	19373	2,3	21061	2,4
tehuisbewoner	8091	1,0	8421	1,0	8781	1,1	9966	1,2
<b>totaal</b>	<b>790044</b>	<b>100</b>	<b>805456</b>	<b>100</b>	<b>826816</b>	<b>100</b>	<b>865733</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Gehuwd inclusief geregistreerd partnerschap en homohuwelijken.

bron: O+S

2.7.5 Huishoudens naar huishoudentypen, 1 januari 2012 en de prognoses hiervan, 1 januari 2015-2030

huishoudentype	prognose 2011							
	2012		2015		2020		2030	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
alleenstaand	228958	53,6	231297	53,2	239112	53,4	256175	54,0
gehuwd samenwonend zonder kinderen <sup>1)</sup>	40433	9,5	41637	9,6	42743	9,5	45046	9,5
ongehuwd samenwonend zonder kinderen	44755	10,5	48031	11,0	50754	11,3	55959	11,8
gehuwd samenwonend met kinderen <sup>1)</sup>	49317	11,5	49185	11,3	48390	10,8	47266	10,0
ongehuwd samenwonend met kinderen	19474	4,6	20903	4,8	22283	5,0	23901	5,0
eenoudergezin	38866	9,1	38193	8,8	38894	8,7	39429	8,3
overig	5397	1,3	5483	1,3	5673	1,3	6203	1,3
<b>totaal</b>	<b>427200</b>	<b>100</b>	<b>434729</b>	<b>100</b>	<b>447849</b>	<b>100</b>	<b>473978</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Gehuwd inclusief geregistreerd partnerschap en homohuwelijken.

bron: O+S

2.7.6 Bevolking naar stadsdelen en herkomstgroepering, 1 januari 2012 en de prognoses hiervan, 1 januari 2020 en 2030 (procenten)

stadsdeel	niet-westerse allochtonen			westerse allochtonen			autochtonen		
	2012	prognose 2011		2012	prognose 2011		2012	prognose 2011	
		2020	2030		2020	2030		2020	2030
A Centrum	14,4	15,6	17,0	24,1	26,4	28,5	61,5	58,0	54,5
B Westpoort	20,5	18,7	19,5	34,2	28,8	30,2	45,3	52,5	50,3
E West	31,8	28,8	27,2	17,0	19,9	22,1	51,2	51,3	50,7
F Nieuw-West	50,2	55,2	57,4	11,9	13,8	15,3	38,0	31,0	27,2
K Zuid	17,4	20,4	23,3	20,9	20,8	21,0	61,7	58,8	55,8
M Oost	33,7	32,4	31,6	14,5	16,4	18,4	51,7	51,1	50,1
N Noord	37,4	41,1	43,3	9,9	11,0	12,5	52,7	47,9	44,2
T Zuidoost	64,1	64,3	62,3	9,1	10,1	11,6	26,7	25,7	26,0
<b>Amsterdam</b>	<b>35,0</b>	<b>36,4</b>	<b>37,2</b>	<b>15,5</b>	<b>17,0</b>	<b>18,5</b>	<b>49,5</b>	<b>46,6</b>	<b>44,4</b>

bron: O+S

2.7.7 Bevolking naar stadsdelen, 1 januari 2012 en de prognoses hiervan, 1 januari 2015-2035

stadsdeel	2012	prognose 2011				
		2015	2020	2025	2030	2035
A Centrum	84541	85909	85624	84984	83587	82452
B Westpoort	448	444	458	461	448	450
E West	135083	137159	137013	140579	138253	137096
F Nieuw-West	139886	143934	144706	148411	147339	145991
K Zuid	137603	139017	141657	143891	143017	144775
M Oost	122275	125169	134988	138904	158230	169868
N Noord	87342	90043	94964	100680	102844	109569
T Zuidoost	82866	83781	87406	90613	92015	90873
<b>Amsterdam</b>	<b>790044</b>	<b>805456</b>	<b>826816</b>	<b>848523</b>	<b>865733</b>	<b>881074</b>

bron: O+S

# Bezoek ook onze website

**Gemeente Amsterdam**  
Bureau Onderzoek en Statistiek

Home  
Inkopen en cijfers  
Publiceren  
Publiekrecht  
Inkopen aanbestedingen  
Nieuws &  
Bezoekers en contact  
Word lid van ons panel!

Links  
Over OS  
Contact  
Zaken  
Projecten  
Partnerschap  
www.os.amsterdam.nl

1 november 2012

**Nieuws**

- OS+5 presentatie op 22 november 2012
- Digitaal verbodsbodgen in de Metropoolregio Amsterdam
- De Amsterdamse Burgerrechter 2012
- Aankondiging over Investerings Oudag
- Een lift is een ongevoerd!
- CSA's betrouwen, maar de mogelijkheden op uw gebied

**Veel geleukt**

- Amsterdam in cijfers
- Stadstafel in cijfers
- Werkzaamheden in cijfers
- Bevallen in cijfers
- 3 maanden stadstafel
- Vrijwillers buurtcommissies
- Programma
- Partnerbrief 2012

**Economische crisis in Amsterdam**

**Nieuw: Odlas PDF**

- Odlas PDF Amsterdam in Cijfers 2011
- Odlas PDF Kennislijst Amsterdam 2012

**Recent verschenen**

- De Amsterdamse Burgerrechter 2011
- Financiële Werkbelegging Metropoolregio Amsterdam 2012
- De Amsterdamse Aankondiging 2011
- Metropoolregio Amsterdam in cijfers 2011
- De Staat van de Stad Amsterdam 07

**OS+5 presentatie op 22 november 2012**

- Demopolis 'Campus'
- OS+5 presenteert op donderdag 22 november het laatste verslag van de presentatie van het jaarlijkse 'Kwaliteit in cijfers 2012'. Het thema van de middag is 'Campus'. U kunt zich hiervoor aanmelden via: [www.os.amsterdam.nl](http://www.os.amsterdam.nl)

**OS online services**

- Stadstafel Amsterdam
- Staat van de Stad Amsterdam
- Metropoolregio Amsterdam
- Odlas onderzoek en panel
- Stafcommissie
- Amsterdamse Werkbelegging
- OS+5 Nieuwsbrief

[www.os.amsterdam.nl](http://www.os.amsterdam.nl)

# 3

## Openbare orde en veiligheid

- 3.1 Politie
- 3.2 Brandweer



## 3

## Openbare orde en veiligheid

### Lichte stijging van aantal aangiften

In 2011 is er bij het politiekorps Amsterdam-Amstelland ruim 92.500 keer aangifte gedaan. Al tien jaar lang is te zien dat ongeveer 90% van al deze aangiften wordt gedaan in Amsterdam, de overige 10% vindt plaats in de Amstelland gemeenten.

Het totaal aantal aangiften in de regio Amsterdam-Amstelland is in 2011 met 1% licht gestegen ten opzichte van 2010, een zelfde beeld is te zien in de gemeente Amsterdam.

Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland 2000-2011

	Amsterdam-Amstelland	Amsterdam		Amsterdam-Amstelland	Amsterdam
2000	135.357	125.744	2006	96.338	86.659
2001	120.305	108.514	2007	94.556	84.506
2002	113.175	101.496	2008	92.563	82.990
2003	106.426	95.440	2009	88.963	79.012
2004	96.709	86.823	2010	91.581	81.702
2005	96.673	86.937	2011	92.534	82.952

De stijging van het aantal aangiften in Amsterdam van 81.702 naar 82.952 wordt veroorzaakt doordat in de stadsdelen Centrum (+6%), Zuid (+5%) en Oost (+5%) meer aangiften zijn gedaan. In de overige stadsdelen nam het aantal aangiften af.

### Meer aanhoudingen

Naast aangiften die gedaan worden door bewoners, verricht de politie zelf aanhoudingen. In 2011 heeft de politie ruim 40.000 aanhoudingen verricht, een stijging van bijna 7% ten opzichte van het jaar daarvoor. Deze toename wordt onder andere veroorzaakt doordat de politie duidelijk meer aanhoudingen heeft verricht als het gaat om zakkenrollerij, straatroof en winkeldiefstal.

In totaal zijn er ruim 4.000 jongeren onder de 18 jaar aangehouden, dit is 10% van alle aanhoudingen. Veelal gaat het hierbij om winkeldiefstal, op afstand gevolgd door straatroof, overige vermogensdelicten, vernieling en diefstal van brom-, snor- en fietsen.



### Veiligheidsmonitor

Sinds 2004 voert O+S een monitor uit die de veiligheidsbeleving van Amsterdammers in kaart brengt. Van 2004 tot 2008 gebeurde dit in de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid, in 2008 is deze vervangen door de Integrale Veiligheidsmonitor. De Integrale Veiligheidsmonitor (IVm) is een landelijk jaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap op landelijk, regionaal en lokaal niveau. De gehele vragenlijst wordt door het Centraal Bureau voor de Statistiek afgenomen onder bijna 19.000 burgers in Nederland, gelijkmatig verdeeld over de huidige 25 Nederlandse politieregio's. Daarnaast neemt O+S in opdracht van de Bestuursdienst van de gemeente Amsterdam en de politie Amsterdam-Amstelland de Veiligheidsmonitor aanvullend af onder de naam Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland (VMAA). De doelstelling is om op jaarbasis minimaal 100 ingevulde enquêtes per buurtcombinatie te verzamelen, in totaal ongeveer 12.000 extra enquêtes. Hierdoor kunnen uitspraken worden gedaan op het niveau van politiewijkteams en buurtcombinaties.

In dit hoofdstuk worden de resultaten weergegeven zoals verzameld door het CBS. Hieruit blijkt dat 35,5% van de bewoners van Amsterdam-Amstelland zich wel eens onveilig voelt en 3,5% voelt zich vaak onveilig.

### Aangiften woninginbraken nemen af, bewoners vinden dat het vaker voorkomt

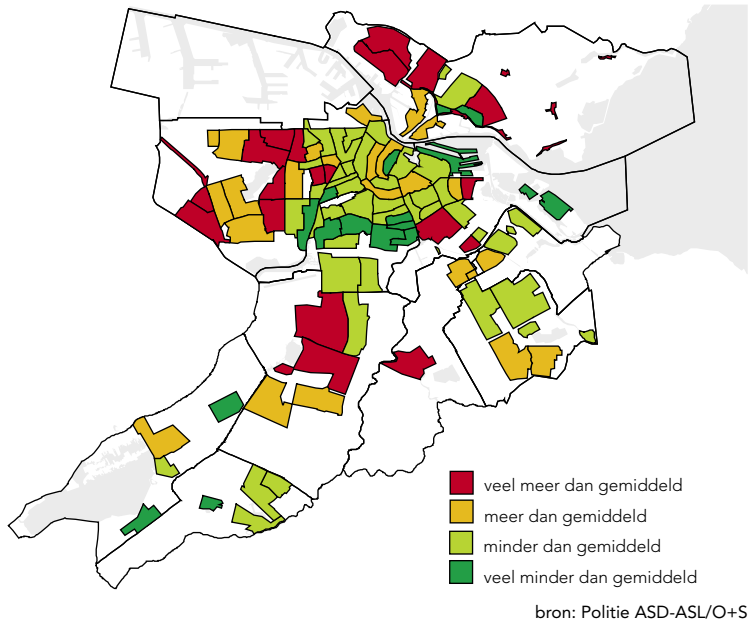
Een belangrijke aantasting van de veiligheid wordt gevormd door woninginbraken. Van 2007 tot 2010 nam het aantal aangiften van woninginbraak fors toe van 5.348 naar 6.828. In het afgelopen jaar vond er voor het eerst sinds lange tijd een daling plaats van het aantal aangiften met 6% van 6.828 in 2010 naar 6.393 in 2011. Het aantal aanhoudingen dat de politie bij woninginbraken verricht is in dezelfde periode 7% gestegen (van 618 in 2010 naar 663 in 2011).

Ontwikkeling inbraak woningen in de politieregio Amsterdam-Amstelland, 2008-2011 (opgenomen aangiften en enquêtegegevens)

	2008	2009	2010	2011
aangifte diefstal/inbraak woning	5.437	6.279	6.828	6.393
% inschatting (hele) grote kans slachtoffer inbraak woning	7,3	3,8	9,1	9,3
% inbraak woning komt vaak voor	8,5	9,2	11,5	12,1
% slachtofferschap inbraak woning afgelopen jaar	2,3	2,4	2,3	2,3

bron: Politie ASD-ASL/Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland

Aangiften van woninginbraak per 1.000 woningen in Amsterdam-Amstelland, 2011



bron: Politie ASD-ASL/O+S

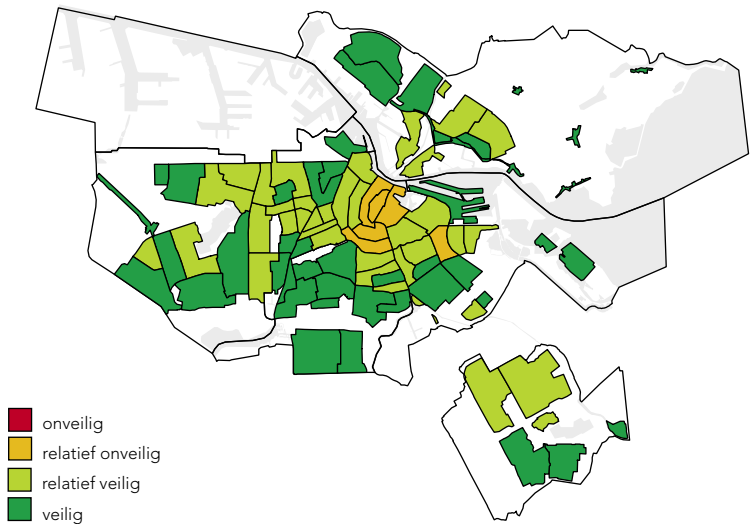
De perceptie van bewoners laat in de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland (nog) niet hetzelfde beeld zien als de politiecijfers. Sinds 2008 is het aandeel bewoners dat vindt dat woninginbraken in de buurt vaak voorkomen gestegen van 7% naar 9%. En ook de geschatte kans op slachtofferschap van een woninginbraak stijgt nog steeds (van 9% naar 12%). Alleen het gerapporteerde slachtofferschap is in de afgelopen jaren min of meer gelijk gebleven. De nog steeds continue stijging van de gepercipieerde kans op woninginbraak en het feit dat bewoners steeds vaker vinden dat woninginbraken in hun buurt voorkomen lijkt daarmee niet gebaseerd te zijn op persoonlijk ervaren slachtofferschap.

De bovenstaande kaart geeft weer hoe de aangiften van inbraak per 1.000 woningen in 2011 verdeeld zijn over de regio Amsterdam-Amstelland. De meeste aangiften per 1.000 woningen zijn er in stadsdeel Noord, stadsdeel Nieuw-West, Amstelveen (KeizerKarelpark/ Groenelaan en Noordwest) en Ouderkerk aan de Amstel.

### Objectieve en subjectieve veiligheid wederom verbeterd

Om aan de veelheid van politiecijfers betekenis te geven produceert O+S jaarlijks zowel de Objectieve als de Subjectieve Veiligheidsindex. Beide indexen samen

Objectieve veiligheidsindex Amsterdam, 2011



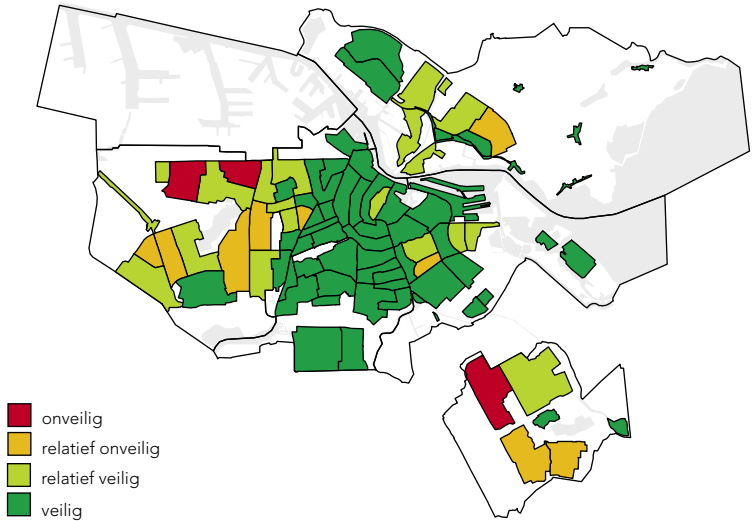
bron: O+S/Veiligheidsmonitor

duiden de veiligheid van een buurt aan en zijn digitaal te raadplegen via [www.eenveiligamsterdam.nl](http://www.eenveiligamsterdam.nl) en [www.os.amsterdam.nl](http://www.os.amsterdam.nl).

De Objectieve Veiligheidsindex Amsterdam laat zien of in een buurt veel delicten worden gepleegd en in hoeverre er sprake is van overlast. Aan de hand van het aantal aangiften en zelf gerapporteerd slachtofferschap krijgt elke buurt een score toebedeeld. De score 100 staat voor het Amsterdams gemiddelde in 2003. Hoe lager de score op de index, hoe veiliger de buurt. In 2011 is de algehele score voor de objectieve veiligheid 74, wederom een lichte verbetering ten opzichte van het voorgaande jaar. De daling wordt veroorzaakt door de daling op vier van de zeven elementen: inbraak, geweld, vandalisme en verkeer. Het element diefstal is min of meer gelijk gebleven, de elementen overlast en drugs laten een stijging zien ten opzichte van het voorgaande jaar. Het element overlast heeft met 120 ook verreweg de hoogste score van alle zeven elementen.

Tussen 2003 en 2011 is de objectieve veiligheid sterk verbeterd. Net als in 2010 is geen enkele buurt meer onveilig en alleen in stadsdeel Centrum (Burgwallen-Nieuwe Zijde, Burgwallen-Oude Zijde, Nieuwmarkt/Lastage, Grachtengordel-Zuid, Weteringschans) en stadsdeel Oost (Dapperbuurt) zijn volgens de Objectieve Veiligheidsindex nog relatief onveilige buurten te vinden.

Subjectieve veiligheidsindex Amsterdam, 2011



bron: O+S/Veiligheidsmonitor

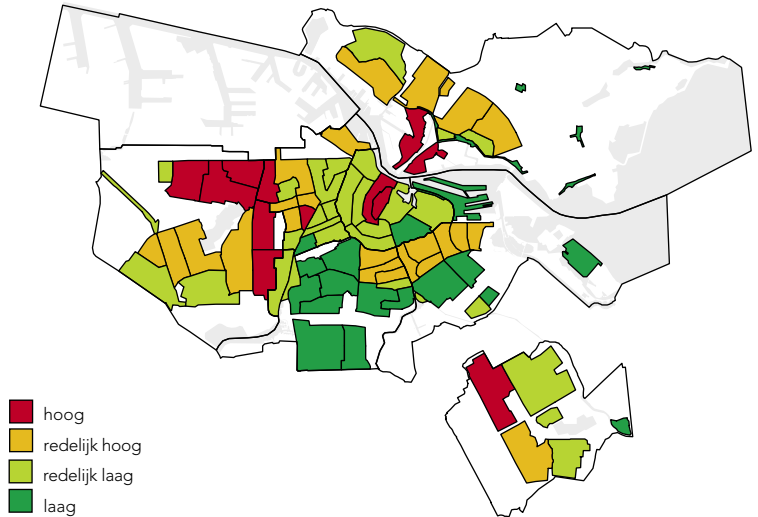
De Subjectieve Veiligheidsindex Amsterdam volgt hoe Amsterdammers de veiligheid van hun woonomgeving ervaren. Er wordt rekening gehouden met de mate waarin burgers bepaalde plekken in hun woonomgeving mijden, de mate waarin zij zich onveilig voelen en hoe vaak bewoners buurtproblemen signaleren. De Subjectieve Veiligheidsindex is gedaald van 76 naar 74 en heeft hiermee net als vorig jaar dezelfde score als de Objectieve Veiligheidsindex.

In tegenstelling tot de Objectieve Veiligheidsindex, duidt de Subjectieve Veiligheidsindex wel drie buurten aan als 'onveilig'. Het gaat hierbij om Geuzenveld/Spieringhorn, Slotermeer-Noordoost en Bijlmer Centrum. In al deze drie de buurten wordt dit met name veroorzaakt door vermijdingsgedrag en onveiligheidsgevoelens en in mindere mate door de perceptie van buurtproblemen.

### Leefbaarheid

In 2011 heeft O+S op verzoek van de directie Openbare Orde en Veiligheid (OOV) van de gemeente Amsterdam een index ontwikkeld om de leefbaarheid in Amsterdamse buurten te monitoren. De leefbaarheidsindex bestaat uit drie deelindexen, die elk uit acht indicatoren bestaan. Alle indicatoren komen uit de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland en meten dus de subjectieve leefbaarheid.

Leefbaarheidsindex, 2011



bron: O+S/Veiligheidsmonitor

In 2011 kent Amsterdam twaalf buurten die een hoge score hebben op de leefbaarheidsindex en daarmee een lage leefbaarheid. Het gaat daarbij om vijf buurten in Nieuw-West (Slotermeer-Noordoost, Slotermeer-Zuidwest, Geuzenveld/Spieringhorn, Overtoomse Veld en Westlandgracht), twee buurten in stadsdeel Centrum (Burgwallen Oude Zijde en Burgwallen-Nieuwe Zijde), twee buurten in West (De Kolenkit en De Krommert), twee buurten in stadsdeel Noord (Volewijck en IJplein/Vogelbuurt) en een buurt in Zuidoost (Bijlmer Centrum). De Amsterdamse buurten laten verschillende beelden zien als wordt gekeken naar de drie deelindexen. De fysieke deelindex is vooral hoog in buurten in stadsdeel Noord en Nieuw-West. De overlast deelindex is hoog in stadsdeel Centrum en Oost. En de sociale deelindex is met name hoog in buurten in Nieuw-West.

Indicatoren leefbaarheidsindex per deelindex

overlast	fysiek	sociaal
1. overlast zwervers en daklozen	1. bekladding muren/gebouwen	1. gezellige buurt, saamhorigheid
2. overlast door horecagelegenheden	2. rommel op straat	2. prettige omgang bevolkingsgroepen
3. dronken mensen op straat	3. onderhoud wegen/paden/pleintjes	3. huissleutel toevertrouwen burens
4. drugsoverlast	4. onderhoud perk/plantsoen/park	4. thuis voelen bij mensen in buurt
5. overlast door omwonenden	5. hondenpoep	5. spanning door overlast jongeren
6. overlast door groepen jongeren	6. beoordeling leefbaarheid	6. spanning door (niet) schoonhouden
7. parkeeroverlast	7. oordeel speelplekken kinderen	7. spanning door verschil religie
8. geluidsoverlast door verkeer	8. oordeel voorzieningen jongeren	8. spanning leidt tot vermijding

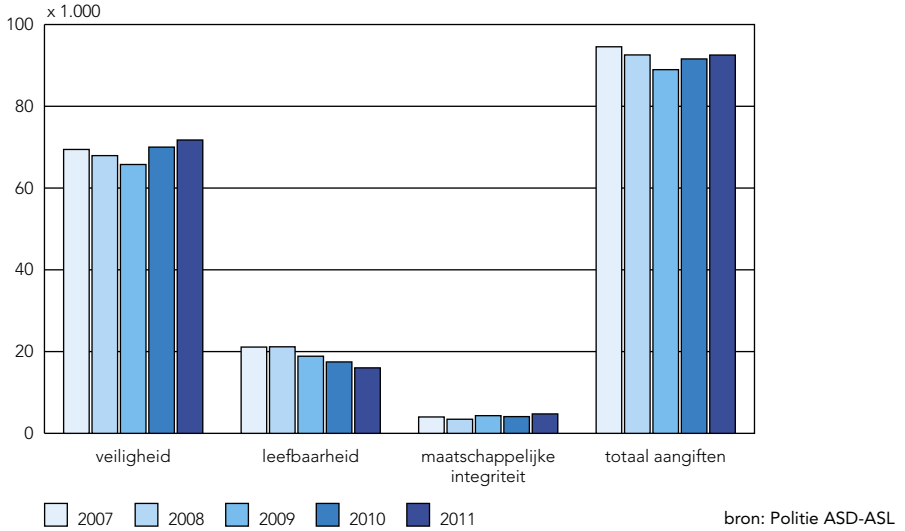
<b>3.1</b>	<b>Politie</b>	<b>101</b>
	<u>tabellen</u>	
3.1.1	Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland	101
3.1.2	Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten	104
3.1.3	Misdrijven in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten en hoofdincidenten	105
3.1.4	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland	106
3.1.5	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten	107
3.1.6	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar geslacht, leeftijd en districten	108
3.1.7	Aanhoudingen in verband met drugs in de Regio Amsterdam-Amstelland	109
3.1.8	Aanhoudingen in verband met drugs in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten	109
3.1.9	Aanhoudingen van minderjarigen in de Regio Amsterdam-Amstelland	110
3.1.10	Aanhoudingen van minderjarigen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar leeftijdsgroepen	111
3.1.11	Aanhoudingen van minderjarigen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar leeftijdsgroepen en geslacht	112
3.1.12	Verwijzingen van delicten naar Bureau HALT Amsterdam	112
3.1.13	Integrale Veiligheidsmonitor	113
3.1.14	Opgenomen aangiften in Amsterdam	115
3.1.15	Aanhoudingen in Amsterdam	116
3.1.16	Misdrijven in Amsterdam naar stadsdelen en hoofdincidenten	118
3.1.17	Opgenomen aangiften in Amsterdam naar stadsdelen	119
3.1.18	Opgenomen aangiften in Amsterdam naar stadsdelen en resultaatgebieden	119
3.1.19	Objectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen en veiligheidselementen	120
3.1.20	Subjectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen en veiligheidselementen	123
	<u>grafieken en kaarten</u>	
3.1a	Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland naar resultaatgebieden	102
3.1b	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar resultaatgebieden	102
3.1c	Politieregio Amsterdam-Amstelland naar districten en stadsdelen/gemeenten	103
3.1d	Misdrijven in de Regio Amsterdam-Amstelland naar hoofdincidenten	105
3.1e	Aanhoudingen van minderjarigen in de Regio Amsterdam-Amstelland	112
3.1f	Integrale Veiligheidsmonitor: functioneren politie in de woonbuurt	113
3.1g	Integrale Veiligheidsmonitor: buurtproblemen en verloedering	114
3.1h	Integrale Veiligheidsmonitor: onveiligheidsgevoelens	114
3.1i	Opgenomen aangiften in Amsterdam naar resultaatgebieden	117
3.1j	Aanhoudingen in Amsterdam naar resultaatgebieden	117
3.1k	Misdrijven in Amsterdam naar hoofdincidenten	117
3.1l	Objectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen	122
3.1m	Subjectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen	122
<b>3.2</b>	<b>Brandweer</b>	<b>124</b>
	<u>tabellen</u>	
3.2.1	Branden en hulpverleningen in Amsterdam	124
	<u>grafieken</u>	
3.2a	Branden en hulpverleningen in Amsterdam	124

## 3.1.1 Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2007-2011

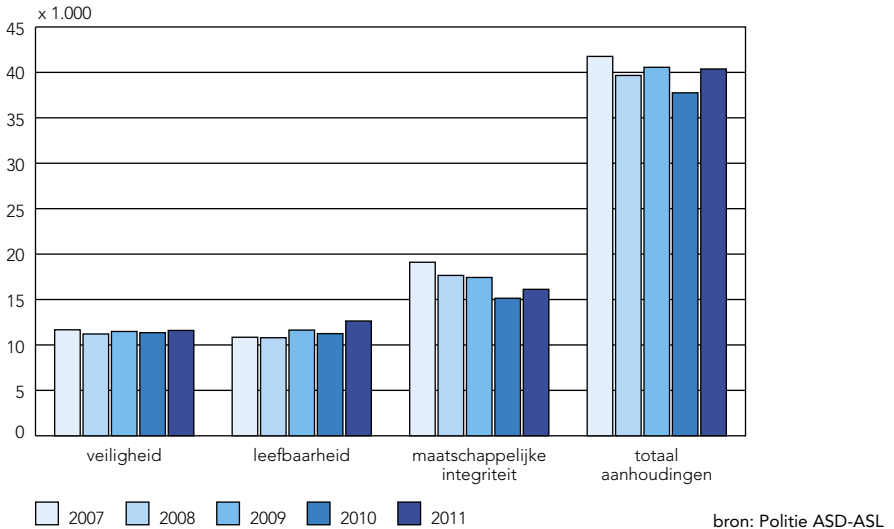
resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	2007	2008	2009	2010	2011
<b>veiligheid</b>	69442	67935	65762	70014	71755
<b>huis</b>	7168	7475	7850	8475	7841
diefstal/inbraak woning	5348	5437	6279	6828	6393
diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	1820	2038	1571	1647	1448
<b>straat</b>	34568	34677	32546	34162	34885
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	14742	14420	13048	13363	12765
diefstal van motorvoertuigen	1963	2326	2324	2421	2154
diefstal van brom-, snor- en fietsen	8583	9642	8860	9767	11054
zakkenrollerij	7400	6511	6354	6444	6635
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	1880	1778	1960	2167	2277
<b>lichamelijke integriteit</b>	11182	10839	10793	10069	10056
zedenmisdrif	379	410	383	317	373
openlijk geweld (persoon)	547	494	420	367	336
bedreiging	2976	2906	3076	2946	2980
mishandeling	4262	4039	4069	3814	3842
straatroof	2225	2260	2079	1952	1980
overval	517	496	547	449	334
<b>water</b>	223	276	248	318	362
diefstal	223	276	248	318	362
<b>overige veiligheid</b>	14752	13047	12764	13867	14547
brand/ontploffing	330	283	309	258	248
overige vermogensdelicten	14421	12762	12454	13609	14299
<b>leefbaarheid</b>	21104	21172	18867	17470	16023
<b>openbare ruimte</b>	10805	10570	8393	7520	6958
vernieling/zaakbeschadiging	10805	10570	8393	7520	6958
<b>wonen</b>	167	189	199	221	180
huisvredebreuk	165	189	197	221	179
<b>bedrijven en instellingen</b>	10086	10372	10214	9655	8817
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	5276	5134	5243	4596	3899
winkeliefstal	4810	5238	4971	5059	4918
<b>maatschappelijke integriteit</b>	4009	3454	4329	4097	4756
<b>illegale handel</b>	3378	2889	3646	3462	4092
fraude	3362	2873	3628	3407	4050
<b> totaal opgenomen aangiften</b>	<b>94556</b>	<b>92563</b>	<b>88963</b>	<b>91581</b>	<b>92534</b>

bron: Politie ASD-ASL

### 3.1a Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland naar resultaatgebieden, 2007-2011

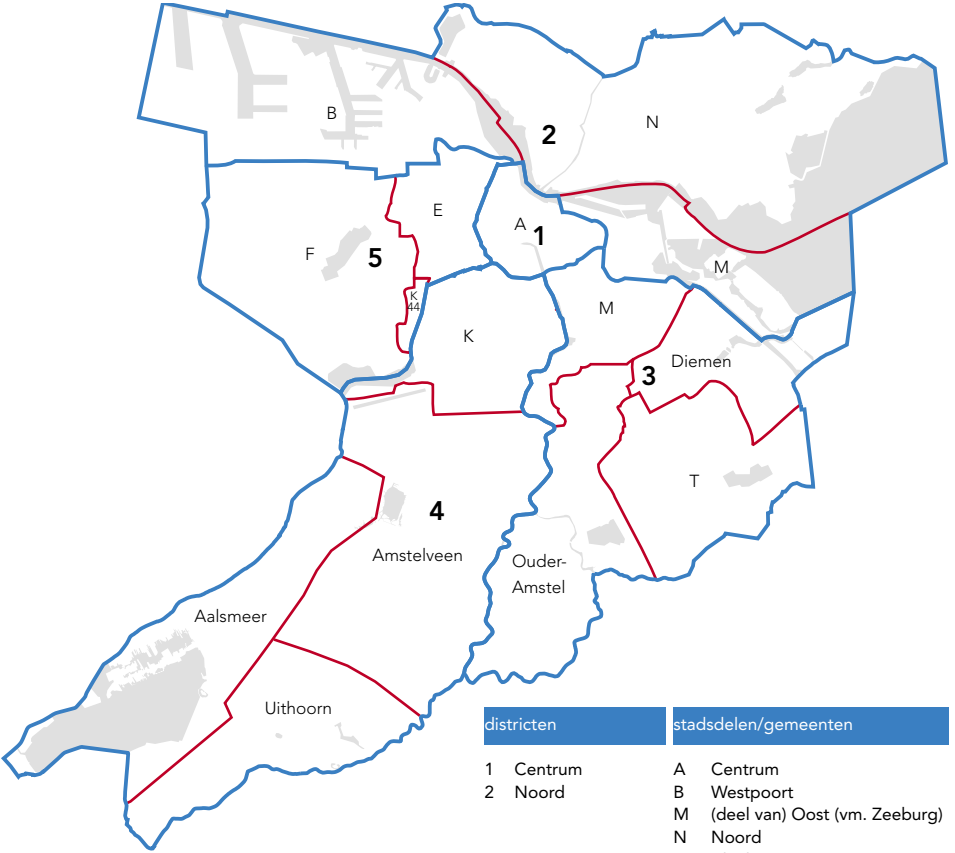


### 3.1b Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar resultaatgebieden, 2007-2011





3.1c Politieregio Amsterdam-Amstelland naar districten en stadsdelen/gemeenten, 2012



3

districten	stadsdelen/gemeenten
1 Centrum	A Centrum
2 Noord	B Westpoort
	M (deel van) Oost (vm. Zeeburg)
	N Noord
3 Oost	M (deel van) Oost
	(vm. Oost-Watergraafsmeer)
	T Zuidoost
	Diemen
	Ouder-Amstel
4 Zuid	K Zuid (vm. Oud-Zuid exclusief
	K44 Hoofddorppleinbuurt
	+ vm. Zuideramstel)
	Aalsmeer
	Amstelveen
	Uithoorn
5 West	E West (vm. Westerpark,
	Oud-West, Bos en Lommer
	en De Baarsjes)
	F Nieuw-West
	(vm. Geuzenveld-Slotermeer,
	Osdorp, Slotervaart en
	K44 Hoofddorppleinbuurt)

— gemeente- en stadsdeelgrens  
 — districtsgrens

bron: Politie ASD-ASL/O+S

## 3.1.2 Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten, 2011

resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	1 Centrum	2 Noord	3 Oost	4 Zuid	5 West	overig/ onbekend	totaal
<b>veiligheid</b>	16700	9547	11999	15309	18008	192	71755
<b>huis</b>	645	1547	1390	1712	2547	–	7841
diefstal/inbraak woning	585	1007	1110	1507	2184	–	6393
diefstal/inbraak box/garage/ schuur/tuinhuis	60	540	280	205	363	–	1448
<b>straat</b>	8449	4318	5261	7830	8995	32	34885
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	1567	1924	2496	3111	3660	7	12765
diefstal van motorvoertuigen	195	388	369	394	805	3	2154
diefstal van brom-, snor- en fietsen	2401	1291	1469	2789	3102	2	11054
zakkenrollerij	3883	343	610	1012	768	19	6635
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	403	372	317	524	660	1	2277
<b>lichamelijke integriteit</b>	2089	1461	2301	1579	2585	41	10056
zedenmisdrif	57	44	81	82	96	13	373
openlijk geweld (persoon)	117	47	67	48	57	–	336
bedreiging	388	486	673	431	993	9	2980
mishandeling	869	572	825	590	978	8	3842
straatroof	573	239	521	331	308	8	1980
overval	52	46	82	66	88	–	334
<b>water</b>	109	48	25	109	70	1	362
diefstal	109	48	25	109	70	1	362
<b>overige veiligheid</b>	5002	1607	2226	2991	2685	36	14547
brand/ontploffing	12	47	49	65	75	–	248
overige vermogensdelicten	4990	1560	2177	2926	2610	36	14299
<b>leefbaarheid</b>	3858	2275	2813	3263	3801	13	16023
<b>openbare ruimte</b>	936	1178	1401	1663	1768	12	6958
vernieling/zaakbeschadiging	936	1178	1401	1663	1768	12	6958
<b>wonen</b>	39	36	20	24	61	–	180
huisvredebreuk	39	35	20	24	61	–	179
<b>bedrijven en instellingen</b>	2870	1049	1382	1564	1951	1	8817
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	761	697	645	893	902	1	3899
winkel-diefstal	2109	352	737	671	1049	–	4918
<b>maatschappelijke integriteit</b>	808	657	961	1006	1280	44	4756
<b>illegale handel</b>	692	540	840	888	1092	40	4092
fraude	681	538	835	885	1075	36	4050
<b>totaal opgenomen aangiften</b>	21366	12479	15773	19578	23089	249	92534

bron: Politie ASD-ASL

3.1.3 Misdriven in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten en hoofdincidenten, 2007-2011 <sup>1)</sup>

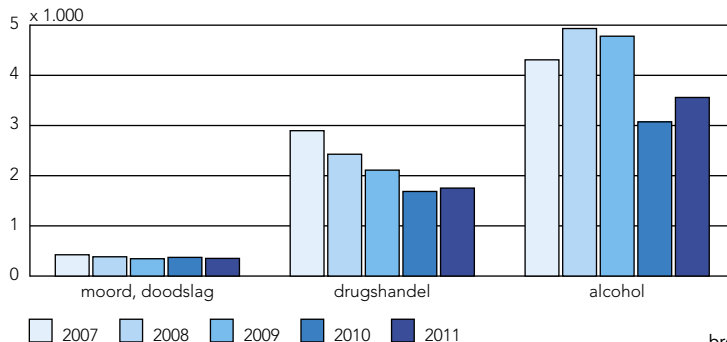
district/hoofdincident	2007	2008	2009	2010	2011
<b>1 Centrum</b>					
moord, doodslag	60	68	47	61	68
drugshandel	1146	829	702	393	390
alcohol	874	795	743	524	451
<b>2 Noord</b>					
moord, doodslag	67	54	48	61	37
drugshandel	247	208	216	184	181
alcohol	513	471	605	332	359
<b>3 Oost</b>					
moord, doodslag	123	115	94	103	89
drugshandel	686	601	585	594	570
alcohol	774	816	886	631	835
<b>4 Zuid</b>					
moord, doodslag	45	34	45	48	55
drugshandel	217	218	182	152	208
alcohol	1056	1525	1196	757	723
<b>5 West</b>					
moord, doodslag	123	111	106	96	98
drugshandel	580	568	425	361	401
alcohol	970	1221	1256	732	1034
<b>overig/onbekend</b>					
moord, doodslag	6	2	5	3	5
drugshandel	21	4	1	2	3
alcohol	122	105	94	97	157
<b>regio Amsterdam-Amstelland</b>					
moord, doodslag	424	384	345	372	352
drugshandel	2897	2428	2111	1686	1753
alcohol	4309	4933	4780	3073	3559

3

<sup>1)</sup> Inclusief pogingen.

bron: Politie ASD-ASL

3.1d Misdriven in de Regio Amsterdam-Amstelland naar hoofdincidenten, 2007-2011



bron: Politie ASD-ASL

## 3.1.4 Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2007-2011

resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	2007	2008	2009	2010	2011
<b>veiligheid</b>	11668	11208	11484	11353	11596
<b>huis</b>	480	470	556	681	714
diefstal/inbraak woning	433	416	512	618	663
diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	47	54	44	63	51
<b>straat</b>	1688	1608	1509	1443	1590
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	445	428	320	303	343
diefstal van motorvoertuigen	294	316	231	250	223
diefstal van brom-, snor- en fietsen	651	606	642	583	640
zakkenrollerij	227	211	243	239	301
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	71	47	73	68	83
<b>weg</b>	343	347	370	337	277
<b>lichamelijke integriteit</b>	7040	6733	7014	6951	7012
zedemisdrijf	244	270	260	226	280
moord, doodslag	497	409	389	401	375
openlijk geweld (persoon)	959	905	847	782	685
bedreiging	1531	1555	1604	1686	1684
mishandeling	2719	2652	2854	2807	2849
straatroof	803	682	731	766	851
overval	287	260	329	283	288
<b>water</b>	29	40	37	44	36
diefstal	29	39	37	44	36
<b>overige veiligheid</b>	2088	2010	1998	1897	1967
brand/ontploffing	126	97	84	80	64
overige vermogensdelicten	1939	1898	1881	1793	1887
<b>leefbaarheid</b>	10847	10795	11635	11247	12635
<b>drugs/drank</b>	12	8	3	7	6
drugs/drankoverlast	12	8	3	7	6
<b>openbare ruimte</b>	1857	1662	1666	1446	1406
vernieling/zaakbeschadiging	1857	1662	1666	1446	1406
<b>bedrijven en instellingen</b>	5443	5654	5609	5814	6203
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	494	529	453	457	404
winkeldiefstal	4949	5125	5156	5357	5799
<b>maatschappelijke integriteit</b>	19103	17653	17427	15140	16122
<b>illegale handel</b>	5227	4323	3929	2964	2983
drugshandel	3634	2875	2407	1710	1721
fraude	1202	991	949	816	749
<b>zedes</b>	39	39	19	13	11
mensenhandel	39	39	19	8	3
<b>weg</b>	5067	5452	5141	3847	4230
<b>overige maatschappelijke integriteit</b>	7061	6243	6386	5631	6149
<b>totaal aanhoudingen</b>	41760	39664	40559	37752	40375

bron: Politie ASD-ASL

## 3.1.5 Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten, 2011

resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	1 Centrum	2 Noord	3 Oost	4 Zuid	5 West	overig/ onbekend	totaal
<b>veiligheid</b>	2706	1502	2341	1669	2927	451	11596
<b>huis</b>	84	107	132	124	261	6	714
diefstal/inbraak woning	82	94	124	117	240	6	663
diefstal/inbraak box/garage/ schuur/tuinhuis	2	13	8	7	21	–	51
<b>straat</b>	464	180	235	276	389	46	1590
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	76	47	63	72	80	5	343
diefstal van motorvoertuigen	34	32	51	40	54	12	223
diefstal van brom-, snor- en fietsen	133	89	102	118	187	11	640
zakkenrollerij	200	2	9	30	42	18	301
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	21	10	10	16	26	–	83
<b>weg</b>	45	43	47	49	80	13	277
<b>lichamelijke integriteit</b>	1632	959	1602	909	1627	283	7012
zedenmisdrif	51	21	41	32	42	93	280
moord, doodslag	68	36	95	49	98	29	375
openlijk geweld (persoon)	299	78	111	84	106	7	685
bedreiging	280	265	370	199	497	73	1684
mishandeling	648	431	659	384	687	40	2849
straatroof	232	90	281	118	113	17	851
overval	54	38	45	43	84	24	288
<b>water</b>	11	3	1	8	9	4	36
diefstal	11	3	1	8	9	4	36
<b>overige veiligheid</b>	470	210	324	303	561	99	1967
brand/ontploffing	9	9	16	5	23	2	64
overige vermogensdelicten	455	199	308	296	535	94	1887
<b>leefbaarheid</b>	6971	744	1477	1212	1984	247	12635
<b>drugs/drank</b>	–	2	–	1	–	3	6
drugs/drankoverlast	–	2	–	1	–	3	6
<b>openbare ruimte</b>	436	172	203	210	353	32	1406
vernieling/zaakbeschadiging	436	172	203	210	353	32	1406
<b>bedrijven en instellingen</b>	2710	455	871	818	1247	102	6203
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	91	59	54	90	103	7	404
winkeliefstal	2619	396	817	728	1144	95	5799
<b>maatschappelijke integriteit</b>	4650	1290	3186	1957	3469	1570	16122
<b>illegale handel</b>	795	236	729	348	676	199	2983
drugshandel	454	128	492	179	391	77	1721
fraude	243	57	130	115	145	59	749
<b>zeden</b>	1	–	1	3	2	4	11
mensenhandel	–	–	–	2	1	–	3
<b>weg</b>	551	389	994	729	1157	410	4230
<b>overige maatschappelijke integriteit</b>	1698	474	1152	647	1305	873	6149
<b>totaal aanhoudingen</b>	14331	3537	7006	4840	8391	2270	40375

bron: Politie ASD-ASL

## 3.1.6 Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar geslacht, leeftijd en districten, 2009-2011

	1 Centrum			2 Noord		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
man <12 jaar	3	5	3	25	17	16
vrouw <12 jaar	2	3	2	2	4	3
man 12-17 jaar	764	593	583	510	582	584
vrouw 12-17 jaar	340	370	269	84	75	80
man >17 jaar	12587	11299	11932	2867	2566	2413
vrouw >17 jaar	1333	1288	1351	419	415	399
onbekend	111	169	191	27	44	42
totaal	15140	13727	14331	3934	3703	3537

	3 Oost			4 Zuid		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
man <12 jaar	18	20	20	8	7	3
vrouw <12 jaar	5	7	9	1	1	6
man 12-17 jaar	686	689	597	630	475	443
vrouw 12-17 jaar	93	109	102	102	70	101
man >17 jaar	5251	5023	5374	3844	3242	3666
vrouw >17 jaar	758	712	821	655	533	556
onbekend	45	53	83	30	40	65
totaal	6856	6613	7006	5270	4368	4840

	5 West			overig/onbekend		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
man <12 jaar	23	19	15	-	1	1
vrouw <12 jaar	4	6	2	-	-	-
man 12-17 jaar	1004	861	799	84	203	213
vrouw 12-17 jaar	109	117	121	17	50	34
man >17 jaar	5949	5547	6305	1013	1385	1748
vrouw >17 jaar	921	856	992	134	145	254
onbekend	78	114	157	23	37	20
totaal	8088	7520	8391	1271	1821	2270

	totaal regio		
	2009	2010	2011
man <12 jaar	77	69	58
vrouw <12 jaar	14	21	22
man 12-17 jaar	3678	3403	3219
vrouw 12-17 jaar	745	791	707
man >17 jaar	31511	29062	31438
vrouw >17 jaar	4220	3949	4373
onbekend	314	457	558
totaal	40559	37752	40375

bron: Politie ASD-ASL

3.1.7 Aanhoudingen in verband met drugs in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
bezit harddrugs	1270	987	955	692	697
bezit softdrugs	96	134	101	113	102
handel e.d. harddrugs	1896	1389	1025	616	564
handel e.d. softdrugs	85	95	95	47	82
<b>totaal</b>	<b>3347</b>	<b>2605</b>	<b>2176</b>	<b>1468</b>	<b>1445</b>

bron: Politie ASD-ASL

3

3.1.8 Aanhoudingen in verband met drugs in de Regio Amsterdam-Amstelland naar districten, 2009-2011

	1 Centrum			2 Noord		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
bezit harddrugs	255	203	196	105	33	31
bezit softdrugs	26	15	17	10	20	6
handel e.d. harddrugs	628	239	231	47	34	31
handel e.d. softdrugs	31	5	7	8	5	8
<b>totaal</b>	<b>940</b>	<b>462</b>	<b>451</b>	<b>170</b>	<b>92</b>	<b>76</b>

	3 Oost			4 Zuid		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
bezit harddrugs	294	247	249	105	57	67
bezit softdrugs	18	20	31	14	10	22
handel e.d. harddrugs	165	172	125	41	35	35
handel e.d. softdrugs	11	12	14	10	1	12
<b>totaal</b>	<b>488</b>	<b>451</b>	<b>419</b>	<b>170</b>	<b>103</b>	<b>136</b>

	5 West			overig/onbekend		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
bezit harddrugs	183	129	114	13	23	40
bezit softdrugs	28	39	22	5	9	4
handel e.d. harddrugs	106	119	117	38	17	25
handel e.d. softdrugs	20	13	39	15	11	2
<b>totaal</b>	<b>337</b>	<b>300</b>	<b>292</b>	<b>71</b>	<b>60</b>	<b>71</b>

bron: Politie ASD-ASL

## 3.1.9 Aanhoudingen van minderjarigen (0-17 jaar) in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2007-2011

resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	2007	2008	2009	2010	2011
<b>veiligheid</b>	2197	1822	1699	1762	1627
<b>huis</b>	98	87	79	144	92
diefstal/inbraak woning	87	67	71	132	85
diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	11	20	8	12	7
<b>straat</b>	514	433	426	346	306
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	147	99	69	60	35
diefstal van motorvoertuigen	62	57	50	29	34
diefstal van brom-, snor- en fietsen	264	239	259	242	206
zakkenrollerij	17	17	20	6	9
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	24	21	28	9	22
<b>weg</b>	9	18	13	8	13
<b>lichamelijke integriteit</b>	1134	849	819	902	877
zedemisdrijf	40	33	30	30	43
moord, doodslag	27	20	18	24	24
openlijk geweld (persoon)	298	215	178	167	152
bedreiging	153	138	126	132	109
mishandeling	251	193	173	185	180
straatroof	314	209	250	308	333
overval	51	41	44	56	36
<b>water</b>	3	7	1	5	3
diefstal	3	7	1	5	3
<b>overige veiligheid</b>	439	428	361	357	336
brand/ontploffing	57	45	33	33	15
overige vermogensdelicten	381	383	328	324	320
<b>leefbaarheid</b>	2016	1598	1658	1495	1331
<b>drugs/drank</b>	–	–	–	–	–
drugs/drankoverlast	–	–	–	–	–
<b>openbare ruimte</b>	568	467	432	313	227
vernieling/zaakbeschadiging	568	467	432	313	227
<b>bedrijven en instellingen</b>	1274	1001	1039	1029	958
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	84	112	70	61	53
winkeldiefstal	1190	889	969	968	905
<b>maatschappelijke integriteit</b>	1250	1017	1154	1036	1045
<b>illegale handel</b>	251	240	229	141	155
drugshandel	73	59	27	20	33
fraude	122	97	104	66	53
<b>zeden</b>	1	–	–	–	1
mensenhandel	1	–	–	–	–
<b>weg</b>	138	164	207	187	185
<b>overige maatschappelijke integriteit</b>	701	506	597	563	584
<b>totaal aanhoudingen</b>	5472	4437	4514	4294	4008

bron: Politie ASD-ASL



3.1.10 Aanhoudingen van minderjarigen in de Regio Amsterdam-Amstelland naar leeftijdsgroepen, 2009-2011

resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	2009		2010		2011	
	<12 jaar	12-17 jaar	<12 jaar	12-17 jaar	<12 jaar	12-17 jaar
<b>veiligheid</b>	29	1670	25	1737	16	1611
<b>huis</b>	1	78	-	144	-	92
diefstal/inbraak woning	-	71	-	132	-	85
diefstal/inbraak box/garage/schuur/ tuinhuis	1	7	-	12	-	7
<b>straat</b>	12	414	4	342	1	305
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	-	69	-	60	-	35
diefstal van motorvoertuigen	-	50	-	29	-	34
diefstal van brom-, snor- en fietsen	10	249	4	238	1	205
zakkenrollerij	-	20	-	6	-	9
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	2	26	-	9	-	22
<b>weg</b>	-	13	-	8	-	13
<b>lichamelijke integriteit</b>	12	807	11	891	11	866
zedemisdrijf	-	30	-	30	1	42
moord, doodslag	-	18	-	24	-	24
openlijk geweld (persoon)	2	176	2	165	2	150
bedreiging	3	123	-	132	2	107
mishandeling	4	169	4	181	4	176
straatroof	3	247	5	303	2	331
overval	-	44	-	56	-	36
<b>water</b>	-	1	-	5	-	3
diefstal	-	1	-	5	-	3
<b>overige veiligheid</b>	4	357	10	347	4	332
brand/ontploffing	1	32	2	31	1	14
overige vermogensdelicten	3	325	8	316	3	317
<b>leefbaarheid</b>	59	1599	63	1432	58	1273
<b>drugs/drank</b>	-	-	-	-	-	-
drugs/drankoverlast	-	-	-	-	-	-
<b>openbare ruimte</b>	11	421	9	304	9	218
vernieling/zaakbeschadiging	11	421	9	304	9	218
<b>bedrijven en instellingen</b>	48	991	54	975	47	911
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	3	67	2	59	-	53
winkeliefstal	45	924	52	916	47	858
<b>maatschappelijke integriteit</b>	3	1151	2	1034	6	1039
<b>illegale handel</b>	1	228	-	141	5	150
drugshandel	-	27	-	20	-	33
fraude	-	104	-	66	5	48
<b>zedes</b>	-	-	-	-	-	1
mensenhandel	-	-	-	-	-	-
<b>weg</b>	-	207	-	187	1	184
<b>overige maatschappelijke integriteit</b>	-	597	2	561	-	584
<b>totaal aanhoudingen</b>	91	4423	90	4204	80	3928

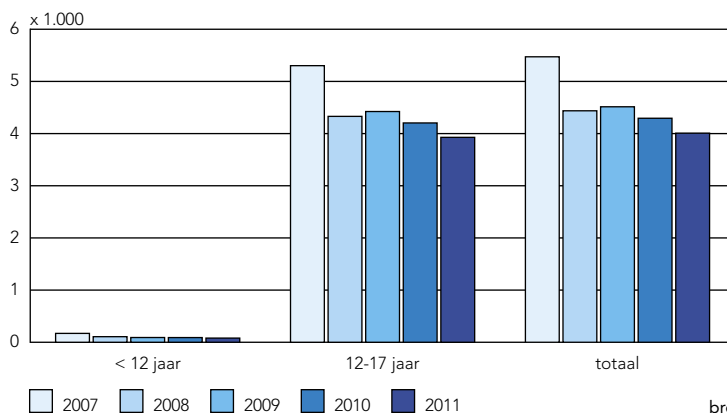
bron: Politie ASD-ASL

### 3.1.11 Aanhoudingen van minderjarigen (0-17 jaar) in de Regio Amsterdam-Amstelland naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>jonger dan 12 jaar</b>					
mannen	137	91	77	69	58
vrouwen	33	16	14	21	22
<b>12-17 jaar</b>					
mannen	4305	3580	3678	3403	3219
vrouwen	997	750	745	791	707
onbekend				10	2
<b>totaal</b>	<b>5472</b>	<b>4437</b>	<b>4514</b>	<b>4294</b>	<b>4008</b>

bron: Politie ASD-ASL

### 3.1e Aanhoudingen van minderjarigen (0-17 jaar) in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2007-2011



bron: Politie ASD-ASL

### 3.1.12 Verwijzingen van delicten naar Bureau HALT Amsterdam, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
vermogensdelicten	964	733	567	619	707
graffiti	51	52	28	10	17
baldadigheid c.q. vernieling	237	187	141	102	139
vuurwerkdelen	190	156	136	107	59
overig	170	186	147	163	341
<b>totaal</b>	<b>1612</b>	<b>1314</b>	<b>1019</b>	<b>1001</b>	<b>1263</b>

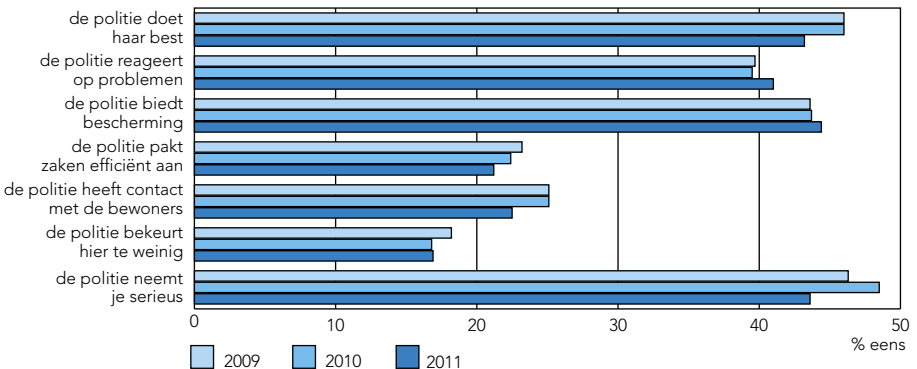
bron: HALT

3.1.13 Integrale Veiligheidsmonitor, 2009-2011

	Regio Amsterdam-Amstelland			Nederland		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
<b>buurtproblemen</b>						
fysieke verloedering (schaalscore 0-10)	4,2	4,1	4,0	3,6	3,5	3,3
sociale overlast (schaalscore 0-10)	2,6	2,6	2,5	1,7	1,7	1,7
verkeersoverlast (schaalscore 0-10)	4,0	3,8	3,9	3,8	3,7	3,6
<b>onveiligheidsbeleving</b>						
percentage 'voelt zich wel eens onveilig'	35,0	36,7	35,5	25,8	26,3	25,2
percentage 'voelt zich vaak onveilig'	3,8	4,4	3,5	2,4	2,4	2,5
<b>slachtofferschap (procenten)</b>						
slachtofferschap totaal	36,2	36,1	34,4	26,9	25,4	24,9
gewelddelicten	8,4	7,9	7,5	5,7	5,5	5,2
seksuele delicten	2,7	2,6	1,9	1,5	1,5	1,4
mishandeling	1,6	1,0	1,3	1,1	1,0	1,0
bedreiging	5,3	5,4	5,2	3,9	3,8	3,5
vermogensdelicten	20,8	20,5	20,1	13,3	12,5	12,9
<b>contacten tussen politie en burgers (procenten)</b>						
contact met politie in eigen gemeente	38,6	39,5	36,4	32,3	31,6	32,1
contact met politie vanwege handhaving	21,8	21,5	21,1	24,9	25,5	21,9
contact met politie vanwege aangifte/melding	34,7	38,2	38,5	35,2	36,3	35,8
contact met politie vanwege andere contacten	43,6	40,3	40,4	39,9	38,2	42,3
<b>politie in de woonbuurt</b>						
functioneren van de politie (schaalscore 0-10)	5,5	5,5	5,5	5,2	5,2	5,3
beschikbaarheid van de politie (schaalscore 0-10)	4,9	4,8	4,9	4,3	4,3	4,4

bron: CBS/IVM

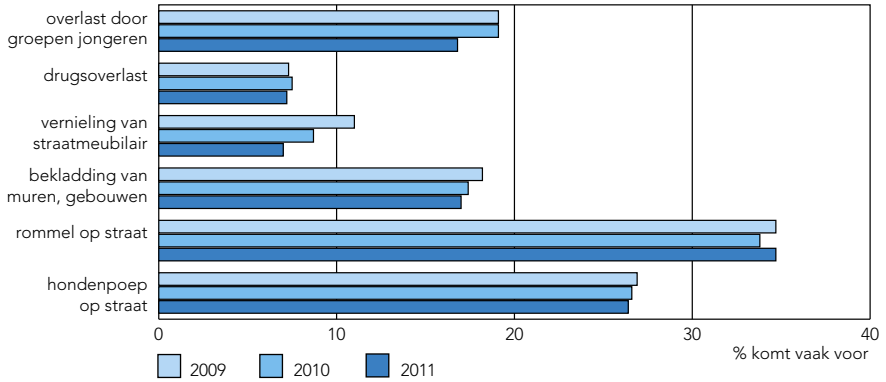
3.1f Integrale Veiligheidsmonitor: functioneren politie in de woonbuurt, 2009-2011 <sup>1)</sup>



<sup>1)</sup> Politieregio Amsterdam-Amstelland.

bron: CBS/IVM

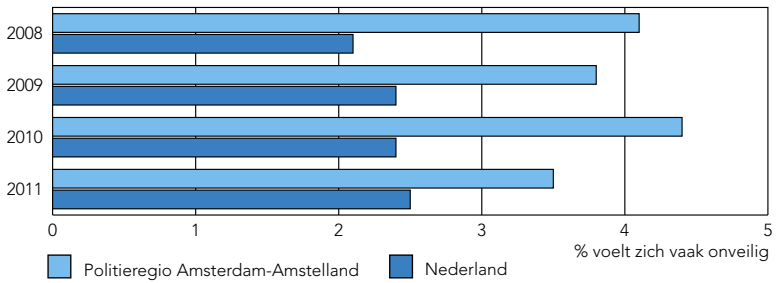
### 3.1g Integrale Veiligheidsmonitor: buurtproblemen en verloedering, 2009-2011 <sup>1)</sup>



<sup>1)</sup> Politieregio Amsterdam-Amstelland.

bron: CBS/IVM

### 3.1h Integrale Veiligheidsmonitor: onveiligheidsgevoelens, 2008-2011



bron: CBS/IVM

## 3.1.14 Opgenomen aangiften in Amsterdam, 2007-2011

resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	2007	2008	2009	2010	2011
<b>veiligheid</b>	62863	61513	59324	62988	64747
<b>huis</b>	6006	6234	6642	6929	6450
diefstal/inbraak woning	4469	4538	5297	5519	5216
diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	1537	1696	1345	1410	1234
<b>straat</b>	31371	31656	29462	31106	31997
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	13087	12964	11514	11844	11405
diefstal van motorvoertuigen	1771	2113	2073	2160	1954
diefstal van brom-, snor- en fietsen	7696	8729	8075	8967	10245
zakkenrollerij	7145	6264	6049	6178	6320
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	1672	1586	1751	1957	2073
<b>lichamelijke integriteit</b>	10404	10072	10007	9344	9321
zedenmisdrif	336	364	337	278	334
openlijk geweld (persoon)	505	441	378	345	307
bedreiging	2775	2707	2856	2710	2765
mishandeling	3937	3723	3761	3519	3533
straatroof	2112	2145	1968	1869	1883
overval	479	467	508	418	305
<b>water</b>	167	206	205	280	312
diefstal	167	206	205	280	312
<b>overige veiligheid</b>	13590	11919	11616	12636	13273
brand/ontploffing	284	250	282	218	209
overige vermogensdelicten	13305	11667	11333	12418	13064
<b>leefbaarheid</b>	18064	18373	15804	15057	13975
<b>openbare ruimte</b>	8789	8727	6459	6008	5605
vernieling/zaakbeschadiging	8789	8727	6459	6008	5605
<b>wonen</b>	163	178	185	211	173
huisvredebreuk	161	178	183	211	172
<b>bedrijven en instellingen</b>	9079	9430	9102	8770	8135
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	4593	4432	4405	3985	3470
winkeliefstal	4486	4998	4697	4785	4665
<b>maatschappelijke integriteit</b>	3579	3104	3884	3657	4230
<b>illegale handel</b>	2997	2592	3248	3082	3624
fraude	2986	2578	3232	3029	3584
<b> totaal opgenomen aangiften</b>	<b>84506</b>	<b>82990</b>	<b>79012</b>	<b>81702</b>	<b>82952</b>

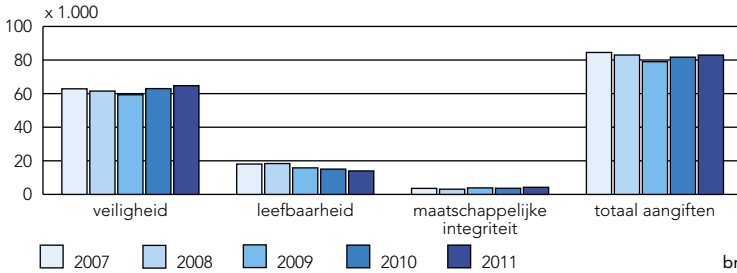
bron: Politie ASD-ASL

## 3.1.15 Aanhoudingen in Amsterdam, 2007-2011

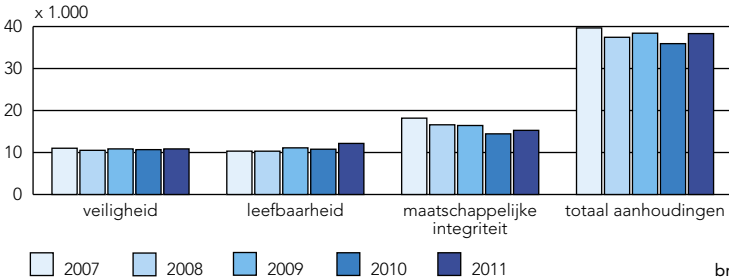
resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	2007	2008	2009	2010	2011
<b>veiligheid</b>	11017	10519	10861	10685	10860
<b>huis</b>	430	424	499	600	633
diefstal/inbraak woning	386	375	458	542	591
diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	44	49	41	58	42
<b>straat</b>	1589	1499	1449	1355	1512
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	417	394	310	286	326
diefstal van motorvoertuigen	273	293	205	228	202
diefstal van brom-, snor- en fietsen	601	567	620	543	612
zakkenrollerij	230	208	244	236	296
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	68	37	70	62	76
<b>weg</b>	299	297	316	302	236
<b>lichamelijke integriteit</b>	6699	6391	6656	6590	6610
zedenmisdrijf	229	261	249	219	266
moord, doodslag	487	403	377	380	352
openlijk geweld (persoon)	910	837	797	759	636
bedreiging	1450	1473	1528	1603	1612
mishandeling	2576	2504	2693	2640	2668
straatroof	766	657	690	715	795
overval	281	256	322	274	281
<b>water</b>	27	35	37	44	32
diefstal	27	34	37	44	32
<b>overige veiligheid</b>	1973	1873	1904	1794	1837
brand/ontploffing	110	85	83	76	59
overige vermogensdelicten	1847	1777	1790	1694	1763
<b>leefbaarheid</b>	10327	10316	11110	10784	12164
<b>drugs/drank</b>	12	8	3	5	5
drugs/drankoverlast	12	8	3	5	5
<b>openbare ruimte</b>	1682	1521	1472	1336	1310
vernieling/zaakbeschadiging	1682	1521	1472	1336	1310
<b>bedrijven en instellingen</b>	5122	5363	5332	5514	5899
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	461	488	410	422	362
winkeldiefstal	4661	4875	4922	5092	5537
<b>maatschappelijke integriteit</b>	18182	16600	16431	14446	15274
<b>illegale handel</b>	5066	4164	3783	2849	2868
drugshandel	3549	2810	2360	1650	1665
fraude	1150	919	877	779	711
<b>zeden</b>	39	39	19	13	10
mensenhandel	39	39	19	8	3
<b>weg</b>	4607	4845	4620	3522	3840
<b>overige maatschappelijke integriteit</b>	6813	6033	6127	5432	5902
<b>totaal aanhoudingen</b>	39667	37440	38414	35927	38320

bron: Politie ASD-ASL

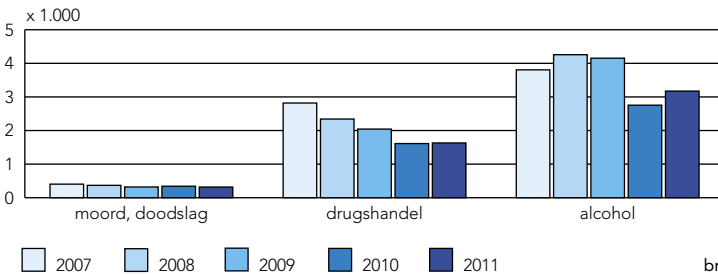
3.1i Opgenomen aangiften in Amsterdam naar resultaatgebieden, 2007-2011



3.1j Aanhoudingen in Amsterdam naar resultaatgebieden, 2007-2011



3.1k Misdrijven in Amsterdam naar hoofdincidenten, 2007-2011



3.1.16 Misdrijven in Amsterdam naar stadsdelen en hoofdincidenten, 2007-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel/hoofdincident	2007	2008	2009	2010	2011
<b>A Centrum</b>					
moord, doodslag	60	68	47	61	68
drugshandel	1146	829	702	393	390
alcohol	874	795	743	524	451
<b>B Westpoort</b>					
moord, doodslag	1	6	–	7	6
drugshandel	22	24	14	30	21
alcohol	51	46	23	38	62
<b>E West</b>					
moord, doodslag	59	52	38	43	36
drugshandel	408	319	234	195	208
alcohol	653	825	965	504	718
<b>F Nieuw-West</b>					
moord, doodslag	62	57	65	50	59
drugshandel	164	241	173	154	181
alcohol	300	363	251	211	288
<b>K Zuid</b>					
moord, doodslag	36	27	35	30	34
drugshandel	177	157	153	116	140
alcohol	768	1043	764	538	493
<b>M Oost</b>					
moord, doodslag	54	43	44	40	34
drugshandel	181	152	162	150	173
alcohol	439	427	654	409	584
<b>N Noord</b>					
moord, doodslag	50	36	29	37	21
drugshandel	177	124	142	88	91
alcohol	287	266	235	154	163
<b>T Zuidoost</b>					
moord, doodslag	77	78	59	71	57
drugshandel	525	492	462	484	425
alcohol	369	420	435	284	267
<b>Amsterdam <sup>2)</sup></b>					
moord, doodslag	404	368	320	342	318
drugshandel	2819	2342	2043	1612	1630
alcohol	3806	4257	4154	2755	3174

<sup>1)</sup> Inclusief pogingen.<sup>2)</sup> Inclusief onbekend.

bron: Politie ASD-ASL



3.1.17 Opgenomen aangiften in Amsterdam naar stadsdelen, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009	2010	2011
A Centrum	23036	21117	19603	20147	21366
B Westpoort	1197	1067	1044	1253	1172
E West	11253	11140	10385	11169	10950
F Nieuw-West	11813	11576	10906	11654	11107
K Zuid	12862	13615	12461	13060	13790
M Oost	10095	10347	10277	10465	11000
N Noord	6417	6089	6488	6812	6780
T Zuidoost	7351	7633	7380	6890	6574
X onbekend	482	406	468	252	213
<b>Amsterdam</b>	<b>84506</b>	<b>82990</b>	<b>79012</b>	<b>81702</b>	<b>82952</b>

bron: Politie ASD-ASL

3.1.18 Opgenomen aangiften in Amsterdam naar stadsdelen en resultaatgebieden, 2011

stadsdeel	veiligheid	leefbaar- heid	maatsch. integriteit	totaal
A Centrum	16700	3858	808	21366
B Westpoort	890	233	49	1172
E West	8512	1836	602	10950
F Nieuw-West	8658	1819	630	11107
K Zuid	11082	2011	697	13790
M Oost	8888	1592	520	11000
N Noord	4975	1424	381	6780
T Zuidoost	4884	1190	500	6574
X onbekend	158	12	43	213
<b>Amsterdam</b>	<b>64747</b>	<b>13975</b>	<b>4230</b>	<b>82952</b>

bron: Politie ASD-ASL

3.1.19 Objectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen en veiligheidselementen, 2003-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel		objectieve index								
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Centrum	130	125	118	110	117	110	95	90	94
E	West	96	89	85	84	87	86	78	75	72
F	Nieuw-West	95	88	89	89	89	85	77	75	70
K	Zuid	75	73	70	67	68	70	64	61	62
M	Oost	98	96	88	87	86	82	81	75	73
N	Noord	95	87	78	74	80	78	75	73	70
T	Zuidoost	99	98	97	89	88	99	74	68	65
Amsterdam		100	95	91	87	90	88	80	76	74

stadsdeel		inbraak								
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Centrum	136	92	71	70	75	72	62	64	61
E	West	85	62	61	67	72	64	69	68	57
F	Nieuw-West	121	104	105	109	113	90	96	99	82
K	Zuid	60	51	43	43	45	43	45	39	36
M	Oost	119	101	83	83	79	86	80	79	80
N	Noord	124	99	76	65	68	68	72	90	90
T	Zuidoost	98	121	84	96	99	152	82	58	61
Amsterdam		100	82	70	72	75	74	69	69	63

stadsdeel		diefstal								
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Centrum	129	123	110	99	101	90	90	92	104
E	West	99	85	76	79	79	79	68	72	75
F	Nieuw-West	88	74	75	76	73	70	64	75	67
K	Zuid	83	72	72	73	66	70	68	76	79
M	Oost	106	101	93	91	85	81	78	83	80
N	Noord	81	61	53	55	53	51	59	62	59
T	Zuidoost	76	63	59	44	45	49	51	41	38
Amsterdam		100	88	82	80	77	76	73	77	78

stadsdeel		geweld								
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Centrum	111	113	95	101	103	97	91	89	86
E	West	101	100	101	90	98	93	81	71	64
F	Nieuw-West	104	101	104	95	86	88	84	74	74
K	Zuid	69	72	65	56	64	64	61	51	57
M	Oost	87	90	88	84	83	89	83	73	70
N	Noord	93	98	87	82	90	88	85	77	70
T	Zuidoost	128	101	119	106	104	107	88	82	85
Amsterdam		100	99	96	89	92	91	84	75	73

3.1.19 Objectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen en veiligheidselementen, 2003-2011 (slot) <sup>1)</sup>

		overlast								
stadsdeel		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Centrum	162	154	170	179	187	200	196	177	192
E	West	108	112	114	130	132	131	128	137	140
F	Nieuw-West	76	76	81	88	96	91	89	83	89
K	Zuid	104	102	107	116	118	121	120	116	126
M	Oost	95	95	101	101	105	103	112	109	117
N	Noord	97	103	102	108	117	117	110	91	104
T	Zuidoost	81	81	99	94	95	107	99	96	98
Amsterdam		100	100	106	113	118	119	118	113	120

		vandalisme								
stadsdeel		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Centrum	97	101	102	97	112	103	87	82	84
E	West	91	90	84	88	83	94	78	71	66
F	Nieuw-West	116	117	119	127	123	122	77	78	69
K	Zuid	81	83	91	89	82	98	67	73	63
M	Oost	98	104	100	101	103	90	76	75	68
N	Noord	133	115	115	119	133	124	107	94	89
T	Zuidoost	104	150	157	131	121	106	78	69	54
Amsterdam		100	103	104	103	104	103	80	76	70

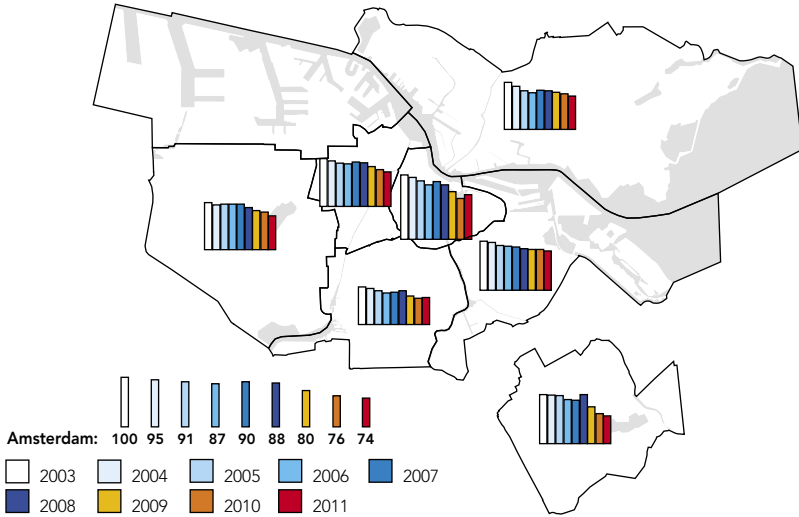
		verkeer								
stadsdeel		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Centrum	93	90	81	68	73	81	66	73	70
E	West	121	109	103	90	93	96	87	88	87
F	Nieuw-West	100	89	87	80	93	91	88	79	66
K	Zuid	105	107	105	97	98	103	83	79	69
M	Oost	100	98	87	88	74	74	74	74	54
N	Noord	81	86	81	67	77	77	69	63	54
T	Zuidoost	95	74	66	63	70	74	53	59	52
Amsterdam		100	95	89	80	83	86	76	75	66

		drugs								
stadsdeel		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A	Centrum	208	245	272	216	235	198	133	102	122
E	West	75	78	71	63	67	70	58	49	56
F	Nieuw-West	25	33	34	33	33	43	32	28	35
K	Zuid	42	55	38	38	35	33	34	33	40
M	Oost	76	82	75	69	87	53	70	43	49
N	Noord	45	45	46	39	43	35	32	27	23
T	Zuidoost	86	88	90	85	72	78	67	78	67
Amsterdam		100	113	111	96	103	92	77	64	72

bron: Veiligheidsindex Amsterdam 2003-2011

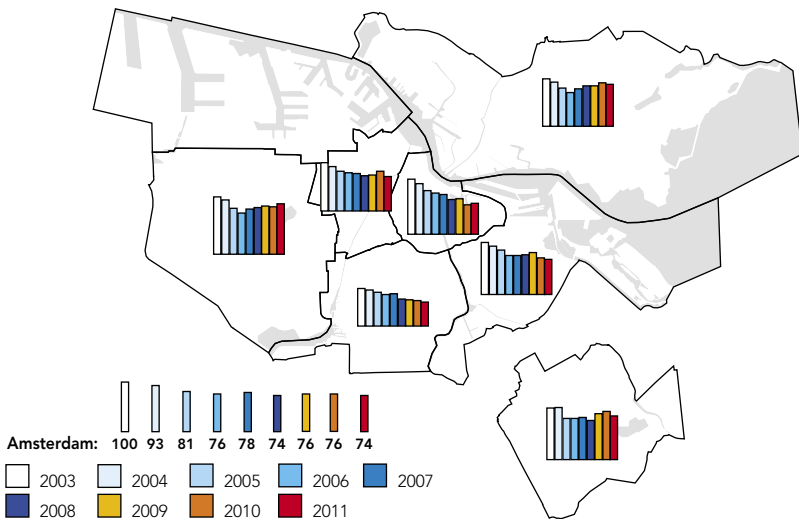
<sup>1)</sup> De Amsterdamse veiligheidsindex, een nieuw instrument dat veiligheid meet, bestaat uit een objectieve en een subjectieve index. Beide indexscores zijn gewogen gemiddelden van een aantal veiligheidselementen. Deze veiligheidselementen zijn berekend op basis van politiecijfers en/of enquêtegegevens. Het stadsgemiddelde van beide indexen is in 2003 op 100 gesteld, het ijkpunt. De stadsdeelscores zijn in 2003 uitgedrukt als een procentuele afwijking van de stadsgemiddelden. De scores van 2004 t/m 2011 zijn afgezet tegen de geijkte scores van 2003. Een score van boven de 100 duidt op een relatief onveilig gebied, een score onder de 100 op een relatief veilig gebied.

3.1 Objectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen, 2003-2011



bron: Veiligheidsindex Amsterdam 2003-2011

3.1m Subjectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen, 2003-2011



bron: Veiligheidsindex Amsterdam 2003-2011

3.1.20 Subjectieve veiligheidsindex Amsterdam naar stadsdelen en veiligheidselementen, 2003-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel	subjectieve index									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
A Centrum	111	102	88	83	79	70	71	63	65	
E West	98	89	79	77	76	73	74	79	72	
F Nieuw-West	109	104	91	83	90	92	95	94	99	
K Zuid	87	79	72	67	68	58	57	56	54	
M Oost	107	98	86	78	78	79	82	75	72	
N Noord	94	89	77	68	75	80	80	86	84	
T Zuidoost	104	105	83	83	85	80	91	95	87	
Amsterdam	100	93	81	76	78	74	76	76	74	

stadsdeel	vermijding									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
A Centrum	104	91	82	77	70	54	55	52	49	
E West	95	87	82	77	73	71	77	80	72	
F Nieuw-West	105	100	90	69	85	103	106	99	111	
K Zuid	105	92	85	77	61	61	60	57	55	
M Oost	100	95	88	78	75	77	84	77	72	
N Noord	92	90	81	71	76	88	95	96	92	
T Zuidoost	101	106	84	74	81	94	106	106	98	
Amsterdam	100	93	84	75	76	76	81	79	76	

stadsdeel	onveiligheidsbeleving									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
A Centrum	94	87	79	77	74	76	76	74	74	
E West	101	91	82	82	81	83	83	91	84	
F Nieuw-West	114	113	101	101	100	99	104	106	109	
K Zuid	87	77	74	69	70	71	69	70	69	
M Oost	106	94	89	82	85	88	90	87	85	
N Noord	97	91	82	75	82	88	87	98	93	
T Zuidoost	104	101	88	98	90	85	98	102	96	
Amsterdam	100	93	85	83	83	84	86	89	86	

stadsdeel	buurtproblemen									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
A Centrum	135	130	104	96	93	78	80	62	71	
E West	100	91	74	72	73	66	61	65	61	
F Nieuw-West	107	98	82	81	85	73	76	77	78	
K Zuid	70	67	56	56	55	43	43	40	37	
M Oost	114	104	82	75	74	71	72	62	58	
N Noord	93	85	68	57	67	63	57	65	67	
T Zuidoost	107	108	77	77	85	60	69	78	67	
Amsterdam	100	93	75	71	73	63	63	62	60	

<sup>1)</sup> Zie noot onder tabel 3.1.19.

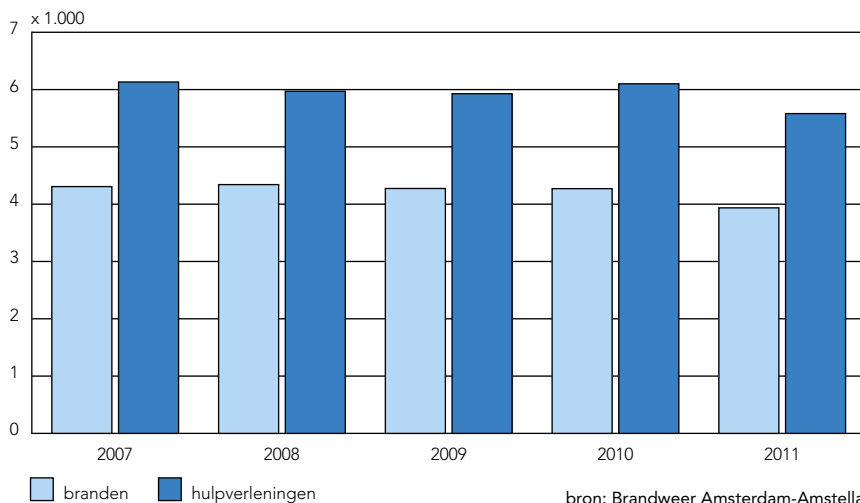
bron: Veiligheidsindex Amsterdam 2003-2011

## 3.2.1 Branden en hulpverleningen in Amsterdam, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>branden</b>	4307	4342	4274	4271	3936
w.v. buitenbranden	1307	1617	1538	1137	952
w.o. container/papierbak	663	614	533	486	454
autobranden	304	296	375	304	241
woningbranden	650	561	470	415	480
<b>hulpverleningen</b>	6132	5971	5928	6101	5581
w.v. mensen in vastgelopen lift	944	947	854	793	703
openen deur	371	350	434	447	120
afhijzen patiënt	1032	1140	1296	1281	1274
wateroverlast	469	428	493	511	299
automatische externe defibrillator	347	433	446	448	534
dieren in nood	196	201	221	217	160

bron: Brandweer Amsterdam-Amstelland

## 3.2.a Branden en hulpverleningen in Amsterdam, 2007-2011



# 4

## Werk en inkomen

- 4.1 Beroepsbevolking
- 4.2 Niet-werkende werkzoekenden
- 4.3 Werkgelegenheid
- 4.4 Uitkeringen
- 4.5 Armoedebestrijding
- 4.6 Inkomen en bestedingen



## 4

## Werk en inkomen

Het onderwerp van dit hoofdstuk is werk en inkomen. In het eerste deel wordt ingegaan op ontwikkelingen in de werkloosheid en op het gebruik van werkloosheidscijfers. Vervolgens komt de stand van zaken betreffende de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen aan bod. Tot slot wordt ingegaan op het inkomen van Amsterdammers en op het aantal startende ondernemers.

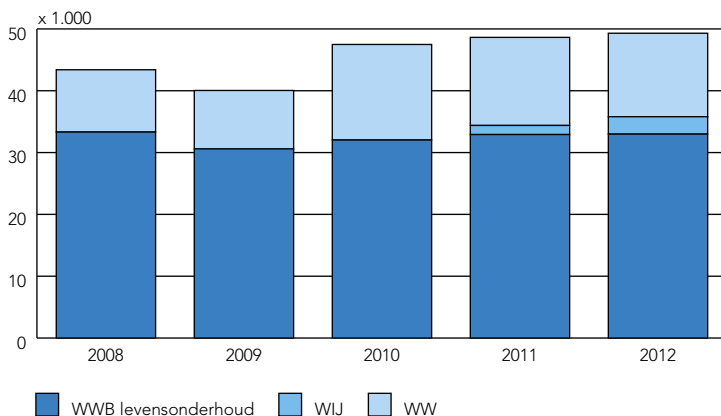
### Steeds meer Amsterdammers werkloos

De werkloosheid stijgt. Uit de meest recente gegevens van het CBS blijkt dat ruim 510.000 mensen in Nederland op zoek zijn naar een baan. Dat is 6,5% van de beroepsbevolking. In Amsterdam stijgt de werkloosheid ook. De laatste cijfers van O+S hierover uit 2011 laten zien dat 8,2% van de beroepsbevolking werkloos is. Dit komt neer op ongeveer 34.600 mensen.

### Aantal ww-uitkeringen gedaald

Op 1 januari 2009 ontvingen 9.445 Amsterdammers een ww-uitkering. Dit aantal steeg als gevolg van de economische crisis tot 15.456 mensen op 1 januari 2010. Sindsdien daalt het aantal ww'ers weer. Op 1 januari 2012 waren er 13.508 ww'ers in Amsterdam. Uit de laatste cijfers van het UWV (augustus 2012) blijkt dat het aantal ww'ers in Amsterdam sinds januari weer is toegenomen.

Ontwikkeling WWB levensonderhoud-, WIJ- en WW-uitkeringen, 2008-2012



bron: DWI/UWV



### Aantal bijstandsuitkeringen gestegen

Begin 2012 ontvingen 36.978 Amsterdammers een bijstandsuitkering (wwb of wj), 4% meer dan in 2011. Daarmee is het aantal bijstandsuitkeringen in Amsterdam voor het tweede opeenvolgende jaar gestegen. Het jaar daarvoor, in 2010, ontvingen 32.951 inwoners een bijstandsuitkering. Dit betekent dat het aantal bijstandsuitkeringen in twee jaar tijd met 12% is gestegen. Toch is het aantal bijstandsontvangers in 2012 nog altijd lager dan in 2008 toen dit er 39.817 waren.

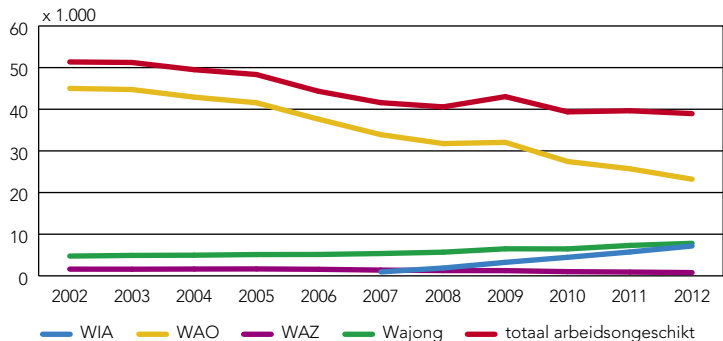
### Geen nieuwe cijfers over niet-werkende werkzoekenden

De mensen die als niet-werkende werkzoekende (nww) geregistreerd staan bij het UWV Werkbedrijf werden tot voor kort gebruikt als indicatie voor het niveau van de werkloosheid en de samenstelling van de groep werklozen. Deze functie is, als gevolg van administratieve veranderingen in de registratie van niet-werkende werkzoekenden (groepen die zich verplicht moeten inschrijven bij het UWV Werkbedrijf zijn de afgelopen jaren gewijzigd), komen te vervallen. De exacte invloed hiervan op de registratie kan op dit moment niet worden bepaald. Daarom worden nieuwe nww-cijfers niet meer gepubliceerd en wordt op dit moment gezocht naar een alternatief. Daarin zal, in aansluiting op het CBS, waarschijnlijk gebruik worden gemaakt van een combinatie van ww'ers, bijstandsgerechtigden (met sollicitatieplicht) en eventueel arbeidsongeschikten met arbeidspotentieel. Daarnaast blijven de cijfers over de werkloze beroepsbevolking tweemaaljaarlijks, maar mogelijk frequenter, verschijnen.

### Lichte daling arbeidsongeschiktheidsuitkeringen

De WIA, WAO, WAZ en Wajong zijn allen zogeheten arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. Het totaal aantal personen dat een van deze uitkeringen ontvangt

Ontwikkeling aantal arbeidsongeschiktheiduitkeringen, 2002-2012



bron: UWV

is het afgelopen jaar licht gedaald met 2% tot 38.953 in 2012. Deze daling is al langere tijd gaande. In de afgelopen 10 jaar is het aantal Amsterdammers met een arbeidsongeschiktheidsuitkering gedaald met 24%.

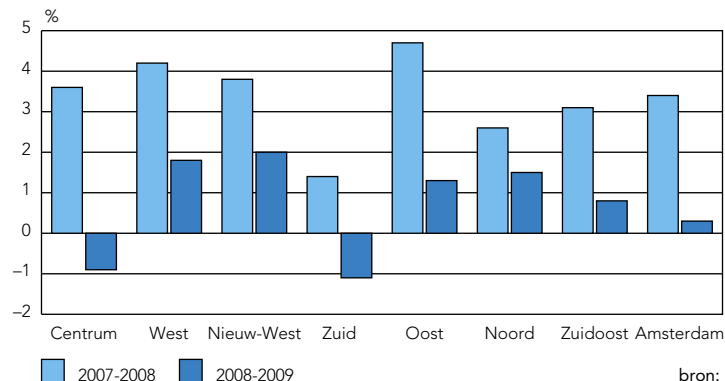
De WIA is eind 2005 ontstaan als vervanger van WAO. De bestaande WAO-regelingen van voor 2005 blijven echter wel van kracht. Dit verklaart waarom het aantal WAO'ers de afgelopen 10 jaar bijna is gehalveerd en het aantal personen met een WIA uitkering in dezelfde periode sterk is toegenomen (met ongeveer 6.000). Desondanks is er sprake van een algemene daling van het aantal arbeidsongeschikten. Daarnaast is de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) sinds 2009 niet meer verplicht voor zelfstandigen. Het aantal WAZ-uitkeringen loopt daardoor geleidelijk terug. In de afgelopen 10 jaar is het aantal personen dat een Wajong-uitkering ontvangt juist fors toegenomen (65%). Ten opzichte van 2011 is hun aantal in 2012 met 7% gegroeid.

### Gemiddeld besteedbaar inkomen stabiliseert

In 2009 hadden Amsterdamse huishoudens gemiddeld 30.700 euro te besteden. Dit is ongeveer evenveel als in 2008. Toen was het gemiddeld besteedbaar inkomen 30.600 euro. In de jaren voor de recessie (2005-2008) steeg het besteedbaar inkomen jaarlijks nog met gemiddeld 5,5%.

Ook in de verschillende stadsdelen is deze ontwikkeling goed zichtbaar. In de periode 2007-2008 was in alle stadsdelen nog sprake van een stijging van het gemiddeld besteedbaar inkomen. Een jaar later is deze stijging een stuk lager of is er sprake van een daling. Het contrast is het grootst in stadsdeel Centrum.

Ontwikkeling van het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden naar stadsdeel, 2007-2008 en 2008-2009 (procenten)



bron: CBS

In 2008 steeg het gemiddeld besteedbaar inkomen hier nog met 3,4%, een jaar later is er sprake van een lichte daling (-1%). Ook in Stadsdeel Zuid was er sprake van een daling van het besteedbaar inkomen (-1,1%). Deze daling doet zich in beide stadsdelen voor onder zowel alleenstaanden als onder gezinnen met kinderen. In stadsdeel Nieuw-West steeg het besteedbaar inkomen het meest, namelijk met 2%. Dit komt vooral doordat het inkomen van gezinnen met kinderen steeg.

### **Stijging aantal startende ondernemers**

In 2011 is zowel het aantal vestigingen als het aantal werkzame personen in Amsterdam toegenomen. Het aantal vestigingen nam tussen 1 januari 2011 en 1 januari 2012 toe met 4,8% en het aantal werkzame personen met 1,4%. Als deze groei wordt vergeleken met de groei van de afgelopen drie jaar, dan is het aantal vestigingen en werkzame personen naar verhouding minder gestegen dan de voorgaande drie jaar. De groei van het aantal werkzame personen blijft sinds 2009 jaarlijks afnemen.

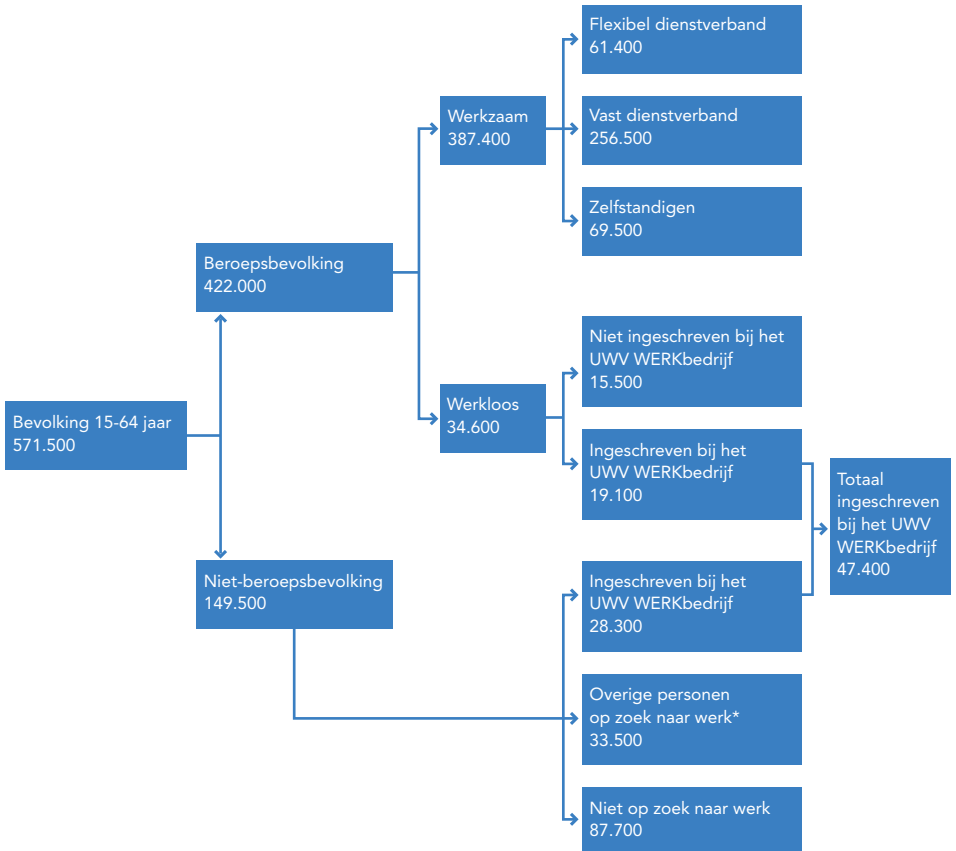
Ondanks de dalende groei van het aantal vestigingen in de afgelopen 2 jaar blijft het aantal startende ondernemers jaarlijks toenemen. In heel 2011 waren er 9.030 starters in Amsterdam, het hoogste aantal van de afgelopen 5 jaar. Dit zijn er bijna duizend (975) meer dan in 2010, een stijging van 12%. In de stadsdelen West (1.764) en Zuid (1.720) waren het afgelopen jaar de meeste startende ondernemers en in Noord (655) en Zuidoost (674) de minste.

<b>4.1</b>	<b>Beroepsbevolking</b>	<b>134</b>
	<u>tabellen</u>	
4.1.1	De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-64 jaar naar herkomstgroepering en geslacht	134
4.1.2	De Amsterdamse beroepsbevolking in procenten van de bevolking per leeftijdsgroep en geslacht	135
4.1.3	De Amsterdamse beroepsbevolking in procenten van de bevolking van 15-64 jaar per opleidingsniveau, leeftijdsgroep en geslacht	135
4.1.4	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar geslacht, leeftijdsgroepen, opleidingsniveau en werkgebied	136
4.1.5	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar geslacht, aantal uren werk per week en leeftijdsgroepen	136
4.1.6	Bevolking en beroepsbevolking naar stadsdelen	137
4.1.7	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar woon- en werkgebied	137
4.1.8	Afleiding van werkloosheidscijfers Amsterdam	137
4.1.9	Werkloosheidspercentages per herkomstgroepering en geslacht	138
4.1.10	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar vervoermiddel naar het werk en werkgebied	139
	<u>grafieken</u>	
4.1a	Schema arbeidsmarkt Amsterdam	133
4.1b	Bruto participatie naar herkomstgroepering en geslacht	134
4.1c	De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking werkzaam in eigen stadsdeel en elders en het aantal arbeidsplaatsen per stadsdeel	138
4.1d	Werkzame jongeren naar geslacht, herkomstgroepering en startkwalificatie	139
<b>4.2</b>	<b>Niet-werkende werkzoekenden (NWW)</b>	<b>140</b>
	<u>tabellen</u>	
4.2.1	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht en leeftijdsgroepen	140
4.2.2	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht en duur niet-werkend	141
4.2.3	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht en herkomstgroepering	142
4.2.4	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht en opleidingsniveau	143
4.2.5	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, herkomstgroepering en duur niet-werkend	145
4.2.6	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, duur niet-werkend en opleidingsniveau	146
4.2.7	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, herkomstgroepering en leeftijdsgroepen	147
4.2.8	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, herkomstgroepering en opleidingsniveau	148
4.2.9	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar beroepsgroep waarvoor een baan wordt gezocht en geslacht	149
4.2.10	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar niveau van de beroepsgroep waarvoor een baan wordt gezocht en geslacht	150
4.2.11	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar niveau van de beroepsgroep waarvoor een baan wordt gezocht en herkomstgroepering	150
4.2.12	Geregistreerde openstaande vacatures naar beroepsgroepen	151
4.2.13	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	152
4.2.14	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen en duur niet-werkend	152
4.2.15	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen en herkomstgroepering	153
4.2.16	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen en opleidingsniveau	153
4.2.17	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen	154
4.2.18	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) per stadsdeel als % van de bevolking van 15-64 jaar	154
4.2.19	Werkloosheid van niet-westerse allochtonen per stadsdeel	155
	<u>grafieken en kaarten</u>	
4.2a	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar leeftijdsgroepen	140
4.2b	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar duur niet-werkend	141
4.2c	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) per herkomstgroepering als % van de bevolking van 15-64 jaar per herkomstgroepering	144
4.2d	Langdurig ingeschreven werkzoekenden als % van het totaal niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht	144
4.2e	Niet-werkende werkzoekenden (NWW) per stadsdeel als % van de bevolking van 15-64 jaar	155
4.2f	Werkloosheid naar herkomstgroepering	155

<b>4.3</b>	<b>Werkgelegenheid</b>	<b>156</b>
	<u>tabellen</u>	
4.3.1	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties	156
4.3.2	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen	157
4.3.3	Vestigingen naar secties en stadsdelen	158
4.3.4	Werkzame personen naar secties en stadsdelen	159
4.3.5	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties, arbeidsduur per week en geslacht	161
4.3.6	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar stadsdelen en grootteklassen	162
4.3.7	Startende ondernemers naar secties	164
4.3.8	Startende ondernemers naar stadsdelen	165
4.3A	Indeling secties samengesteld uit SBI 2008 code van het Centraal Bureau voor de Statistiek	166
	<u>grafieken en kaarten</u>	
4.3a	Arbeidsplaatsen per stadsdeel per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	160
4.3b	Groei arbeidsplaatsen per stadsdeel	160
4.3c	Vestigingen en werkzame personen naar grootteklassen	163
4.3d	Vestigingen en werkzame personen naar bedrijfsklassen	163
4.3e	Startende ondernemers naar meest voorkomende soort activiteit	164
4.3f	Startende ondernemers als % van het aantal vestigingen per stadsdeel	165
<b>4.4</b>	<b>Uitkeringen</b>	<b>169</b>
	<u>tabellen</u>	
4.4.1	Uitkeringen naar soort regeling	169
4.4.2	Uitkeringsafhankelijkheid naar soort regeling	169
4.4.3	Periodieke uitkeringen naar regeling, geslacht en leeftijdsgroep van de cliënten	169
4.4.4	Periodieke uitkeringen naar regeling, geslacht en herkomstgroepering van de cliënten	170
4.4.5	Periodieke uitkeringen naar regeling en uitkeringsduur	171
4.4.6	WWB (levensonderhoud) naar stadsdelen	171
4.4.7	Uitkeringen naar stadsdelen en soort regeling	171
4.4.8	Uitkeringen naar herkomstgroepering en soort regeling	172
4.4.9	Uitgaven aan verstrekte uitkeringen	172
4.4.10	Onderzoeken en resultaten afdeling Handhaving Dienst Werk en Inkomen	173
4.4.11	Uitkeringen WAO	173
4.4.12	Uitkeringen WIA, WAO, WAZ en Wajong	174
4.4.13	Uitkeringen WW	174
4.4.14	Mutaties uitkeringen WW	175
4.4.15	Uitkeringen WIA naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	175
4.4.16	Uitkeringen WAO naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	175
4.4.17	Uitkeringen WAZ naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	176
4.4.18	Uitkeringen Wajong naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	176
4.4.19	Uitkeringen WW naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	176
4.4.20	Uitkeringen AOW	177
	<u>grafieken en kaarten</u>	
4.4a	WWB-uitkeringen per stadsdeel	170
4.4b	Uitkeringen UWV	177

<b>4.5</b>	<b>Armoedebestrijding</b>	<b>178</b>
	<u>tabellen</u>	
4.5.1	Stadspasrechthebbenden naar status	178
4.5.2	Stadspasbezitters naar leeftijdsgroepen	178
4.5.3	Stadspasbezitters naar herkomstgroepering	178
4.5.4	Bijzondere bijstand: uitgaven en inkomsten	179
4.5.5	Uitkeringen Plusvoorziening ouderen	179
4.5.6	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen	180
4.5.7	Toegekende aanvragen huurtoeslag van minima naar stadsdelen	180
4.5.8	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen, huishoudenstypen en leeftijdsgroepen	180
4.5.9	Gemiddelde huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen, huishoudenstypen en leeftijdsgroepen	181
4.5.10	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen en toegekende huurtoeslag	181
4.5.11	Verleende diensten en afgeronde producten bij de Schuldhulpverleningsbureaus	181
4.5.12	Amsterdamse huishoudens tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM)	182
4.5.13	Amsterdammers tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM)	182
4.5.14	Amsterdammers tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) naar herkomstgroepering en leeftijd	182
4.5.15	Amsterdamse huishoudens: minima en overige inkomens naar huishoudenstypen	183
4.5.16	Minimahuishoudens en minimajongeren naar stadsdelen	183
<b>4.6</b>	<b>Inkomen en bestedingen</b>	<b>184</b>
	<u>tabellen</u>	
4.6.1	Kerncijfers inkomen	184
4.6.2	Kerncijfers inkomen stadsdelen	185
4.6.3	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en geslacht	185
4.6.4	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en leeftijdsgroepen	185
4.6.5	Personen met een heel jaar inkomen naar stadsdelen en inkomensklassen	186
4.6.6	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en herkomstgroepering	186
4.6.7	Huishoudens naar stadsdelen en inkomensklassen	187
4.6.8	Huishoudens met inkomen en gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen naar stadsdelen en samenstelling van het huishouden	187
4.6.9	Tarieven woonlasten	188
4.6.10	Gemeentelijke woonlasten per stadsdeel per jaar per huishouden	188
4.6.11	Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens	189
	<u>grafieken en kaarten</u>	
4.6a	Gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon met een heel jaar inkomen per stadsdeel	184
4.6b	Verloop van het consumentenprijsindexcijfer van enkele (hoofd)artikelgroepen	189

## 4.1a Schema arbeidsmarkt Amsterdam, 2011



\* Deze personen willen wel werken maar voldoen niet aan de definitie van werkloze beroepsbevolking en zijn niet bij het CWI ingeschreven.

#### Voornaamste bezigheid van mensen die niet op zoek zijn naar werk van 12 of meer uur per week (87.700)

onderwijsvolgend/studerend	32.700
eigen huishouding	18.800
invalide/arbeidsongeschikt/ziek	18.000
gepensioneerd/rentenierend	8.100
overig	10.100
<b>totaal</b>	<b>87.700</b>

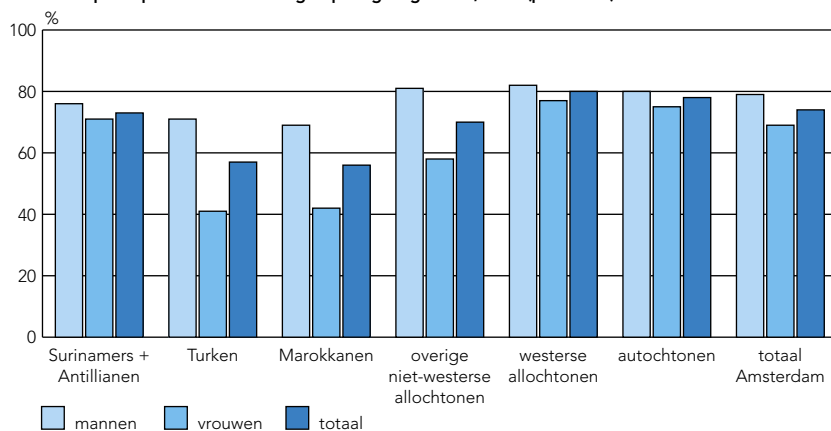
bron: O+S/REB

## 4.1.1 De Amsterdamse beroepsbevolking van 15-64 jaar naar herkomstgroepering en geslacht, 2011 (x 1.000)

herkomstgroepering	beroepsbevolking			niet- beroeps- bevolking	totale bevolking 15-64 jaar	bruto participatie %	netto participatie %
	totaal	werkzaam	werkloos				
<b>mannen</b>							
Surinamers + Antillianen	21,9	18,3	3,6	6,8	28,7	76	64
Turken	11,0	9,3	1,8	4,4	15,5	71	60
Marokkanen	16,3	13,5	2,8	7,2	23,5	69	57
overige niet-westerse allochtonen	25,5	22,8	2,7	6,1	31,6	81	72
westerse allochtonen	36,9	34,6	2,3	8,1	45,1	82	77
autochtonen	112,9	107,7	5,2	27,4	140,3	80	77
<b>totaal</b>	<b>224,5</b>	<b>206,1</b>	<b>18,5</b>	<b>60,1</b>	<b>284,7</b>	<b>79</b>	<b>72</b>
<b>vrouwen</b>							
Surinamers + Antillianen	23,2	19,5	3,7	9,5	32,7	71	60
Turken	5,8	4,8	1,0	8,4	14,2	41	34
Marokkanen	9,6	7,5	2,1	13,2	22,8	42	33
overige niet-westerse allochtonen	16,7	14,8	1,9	12,1	28,8	58	51
westerse allochtonen	37,5	34,6	2,9	11,0	48,5	77	71
autochtonen	104,7	100,1	4,6	35,1	139,9	75	72
<b>totaal</b>	<b>197,5</b>	<b>181,3</b>	<b>16,2</b>	<b>89,4</b>	<b>286,9</b>	<b>69</b>	<b>63</b>
<b>totaal</b>							
Surinamers + Antillianen	45,1	37,8	7,3	16,3	61,4	73	62
Turken	16,8	14,1	2,7	12,8	29,7	57	48
Marokkanen	25,9	21,0	5,0	20,4	46,4	56	45
overige niet-westerse allochtonen	42,1	37,5	4,6	18,2	60,4	70	62
westerse allochtonen	74,4	69,2	5,2	19,1	93,5	80	74
autochtonen	217,7	207,8	9,8	62,5	280,2	78	74
<b>totaal</b>	<b>422,0</b>	<b>387,4</b>	<b>34,6</b>	<b>149,5</b>	<b>571,5</b>	<b>74</b>	<b>68</b>

bron: O+S/REB

## 4.1b Bruto participatie naar herkomstgroepering en geslacht, 2011 (procenten)



bron: O+S/REB



#### 4.1.2 De Amsterdamse beroepsbevolking in procenten van de bevolking per leeftijdsgroep en geslacht, 2003-2011

leeftijdsgroep	2003	2005	2007	2009	2011
<b>mannen</b>					
15-24 jaar	60	51	50	59	54
25-34 jaar	91	90	92	87	90
35-44 jaar	89	88	89	90	92
45-54 jaar	81	82	83	82	84
55-64 jaar	57	56	61	63	61
totaal	80	77	78	79	79
<b>vrouwen</b>					
15-24 jaar	51	44	49	46	50
25-34 jaar	79	81	79	81	81
35-44 jaar	76	77	76	79	79
45-54 jaar	69	71	70	76	72
55-64 jaar	35	37	41	42	52
totaal	66	66	66	68	69
<b>totaal</b>					
15-24 jaar	55	47	49	52	52
25-34 jaar	85	85	85	84	85
35-44 jaar	83	83	83	85	86
45-54 jaar	75	77	76	79	78
55-64 jaar	46	46	51	52	56
totaal	73	72	72	73	74

bron: O+S/REB

#### 4.1.3 De Amsterdamse beroepsbevolking in procenten van de bevolking van 15-64 jaar per opleidingsniveau, leeftijdsgroep en geslacht, 2011

opleidingsniveau	leeftijdsgroep in jaren				geslacht		totaal	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	mannen		vrouwen
BAO/V(M)BO/MAVO	50	69	72	65	43	67	51	59
MBO/HAVO/VWO	52	87	89	83	62	81	70	76
HBO/WO	62	94	96	94	77	92	89	90
totaal	52	85	86	78	56	79	69	74

bron: O+S/REB

#### 4.1.4 De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar geslacht, leeftijdsgroepen, opleidingsniveau en werkgebied, 2011 (procenten)

	werkgebied			totaal (abs. x 1.000)
	Amsterdam	regio	overig	
<b>geslacht</b>				
mannen	72	13	15	206,1
vrouwen	79	10	11	181,3
<b>leeftijdsgroep</b>				
15-24 jaar	84	9	7	42,9
25-34 jaar	74	10	16	119,7
35-44 jaar	72	13	15	101,5
45-54 jaar	77	12	11	79,9
55-64 jaar	77	12	11	43,5
<b>opleidingsniveau</b>				
BAO/V(M)BO/MAVO	80	12	8	114,6
MBO/HAVO/VWO	78	12	10	116,8
HBO/WO	71	10	19	156,0
<b>totaal</b>	<b>76</b>	<b>12</b>	<b>13</b>	<b>387,4</b>

bron: O+S/REB

#### 4.1.5 De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar geslacht, aantal uren werk per week en leeftijdsgroepen, 2011 (procenten)

uren werk per week	leeftijdsgroep in jaren					totaal
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	
<b>mannen</b>						
12-24 uur	48	6	4	6	11	10
25-32 uur	18	10	11	16	18	13
33 uur of meer	34	84	85	78	70	77
totaal werkzame beroepsbevolking (abs. x 1.000 = 100%)	20,7	60,8	57,3	44,1	23,3	206,1
kleine banen (1-11 uur) abs. x 1.000	8,9	1,2	0,7	0,9	0,7	12,4
<b>vrouwen</b>						
12-24 uur	63	15	24	23	29	26
25-32 uur	15	24	34	33	36	28
33 uur of meer	23	61	43	44	34	46
totaal werkzame beroepsbevolking (abs. x 1.000 = 100%)	22,1	58,9	44,2	35,8	20,2	181,3
kleine banen (1-11 uur) abs. x 1.000	13,1	3,4	1,1	1,1	1,0	19,7
<b>totaal</b>						
12-24 uur	56	11	13	14	20	18
25-32 uur	16	17	21	24	27	20
33 uur of meer	28	73	66	63	53	62
totaal werkzame beroepsbevolking (abs. x 1.000 = 100%)	42,9	119,7	101,5	79,9	43,5	387,4
kleine banen (1-11 uur) abs. x 1.000	21,9	4,7	1,8	2,1	1,7	32,2

bron: O+S/REB

## 4.1.6 Bevolking en beroepsbevolking naar stadsdelen, 2011 (x 1.000)

stadsdeel	beroepsbevolking			niet-beroepsbevolking	totale bevolking 15-64 jaar	bruto participatie %
	totaal	werkzaam	werkloos			
A Centrum	50,1	47,7	2,4	17,3	67,4	74
E West	80,5	72,9	7,6	24,4	105,0	77
F Nieuw-West	68,2	61,2	7,0	25,7	93,9	73
K Zuid	77,5	72,4	5,2	22,6	100,1	77
M Oost	62,5	58,2	4,3	26,5	89,0	70
N Noord	38,9	34,8	4,0	18,5	57,3	68
T Zuidoost	44,3	40,2	4,2	14,5	58,8	75
<b>Amsterdam</b>	<b>422,0</b>	<b>387,4</b>	<b>34,6</b>	<b>149,5</b>	<b>571,5</b>	<b>74</b>

bron: O+S/REB

## 4.1.7 De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar woon- en werkgebied, 2011 (procenten)

woongebied	werkgebied					totaal werkzame beroepsbevolking (x 1.000)
	eigen stadsdeel	stadsdeel Centrum	overig Amsterdam	regio rond Amsterdam	overig	
A Centrum	36		42	10	12	47,7
E West	25	18	35	9	13	72,9
F Nieuw-West	17	11	47	14	11	61,2
K Zuid	31	17	27	11	14	72,4
M Oost	28	16	30	12	14	58,2
N Noord	28	13	35	13	11	34,8
T Zuidoost	30	9	34	13	14	40,2
<b>Amsterdam</b>	<b>27</b>	<b>13</b>	<b>36</b>	<b>12</b>	<b>13</b>	<b>387,4</b>

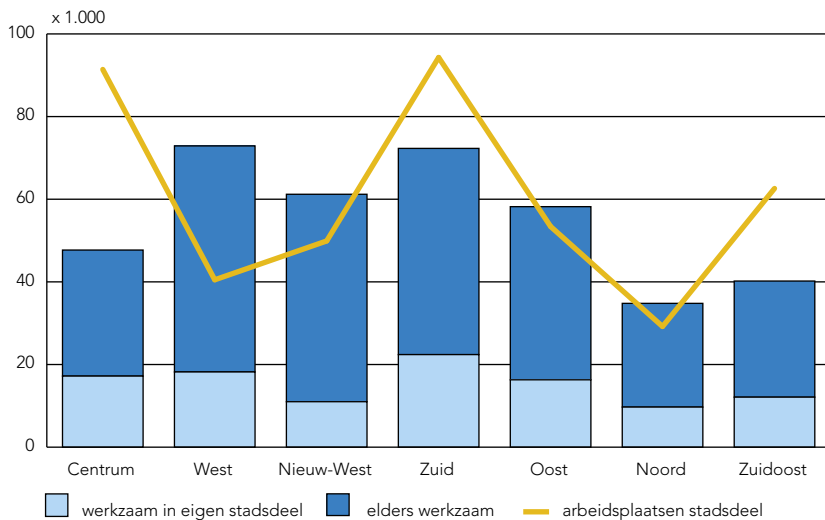
bron: O+S/REB

## 4.1.8 Afleiding van werkloosheidscijfers Amsterdam, 2011 (x 1.000)

	abs.
<b>afleiding werkloze beroepsbevolking</b>	
werkt niet	151,9
werkt minder dan 12 uur	32,2
<b>totaal</b>	<b>184,1</b>
waarvan: wil betaald werk voor 12 of meer uur per week	81,1
waarvan: beschikbaar voor minimaal 12 uur per week	61,9
<b>waarvan: de laatste maand actief gezocht</b>	<b>34,6 (= werkloze beroepsbevolking)</b>

bron: O+S/REB

#### 4.1c De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking werkzaam in eigen stadsdeel en elders en het aantal arbeidsplaatsen per stadsdeel, 2011



bron: O+S/REB

#### 4.1.9 Werkloosheidspercentages per herkomstgroepering en geslacht, 2011 <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	mannen	vrouwen	totaal
Surinamers + Antillianen	16	16	16
Turken	16	16	16
Marokkanen	17	22	19
overige niet-westerse allochtonen	11	11	11
westerse allochtonen	6	8	7
autochtonen	5	4	5
<b>totaal</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>8</b>

<sup>1)</sup> Werkloosheidspercentage = werkloze beroepsbevolking in procenten van de beroepsbevolking.

bron: O+S/REB

4.1.10 De Amsterdamse werkzame beroepsbevolking naar vervoermiddel naar het werk en werkgebied, 2011 (procenten)

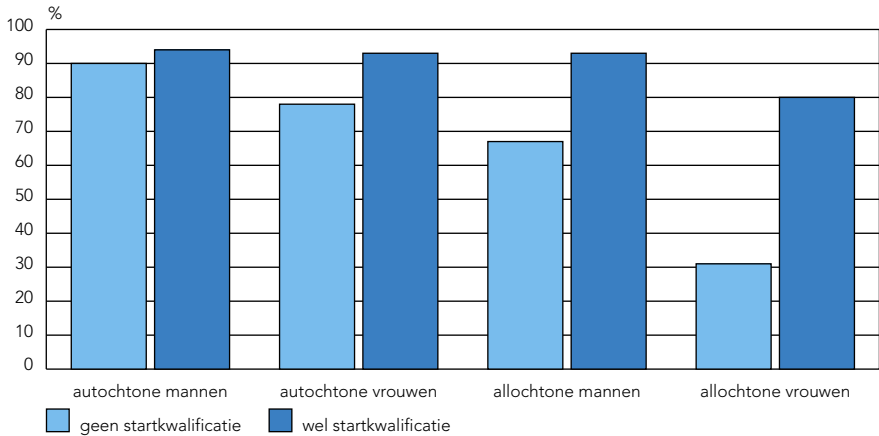
vervoermiddel naar het werk	werkgebied			totaal			
	eigen stadsdeel	stadsdeel Centrum <sup>1)</sup>	overig Amsterdam	regio	overig Nederland	%	abs. (x 1.000)
auto, motor	21	7	31	52	57	32	123,6
trein	1	0	1	17	37	8	31,4
bus of tram	7	19	15	14	2	12	44,9
metro of sneltram	4	7	13	2	1	7	26,3
fiets	48	59	35	12	2	33	129,4
bromfiets, scooter	2	6	4	2	1	3	11,6
lopend	17	1	2	0	1	5	20,1
<b>totaal (x 1.000 = 100%)</b>	<b>106,1</b>	<b>49,2</b>	<b>137,9</b>	<b>44,6</b>	<b>49,6</b>	<b>100</b>	<b>387,4</b>

<sup>1)</sup> Komend vanuit een ander stadsdeel.

bron: O+S/REB

4

4.1d Werkzame jongeren van 20-35 jaar <sup>1)</sup> naar geslacht, herkomstgroepering en startkwalificatie, 2011 (procenten)



<sup>1)</sup> Exclusief studerende jongeren.

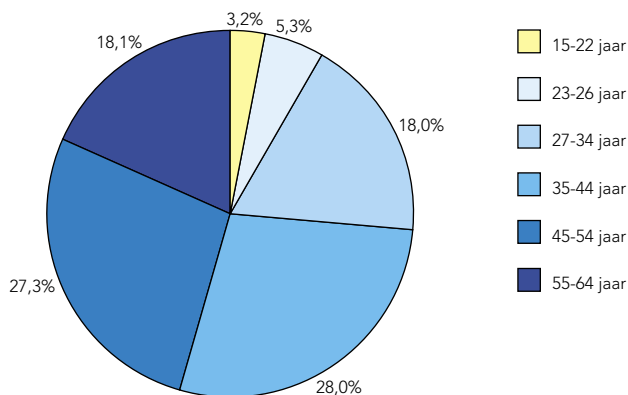
bron: O+S/REB

## 4.2.1 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht en leeftijdsgroepen, 2008-2011

leeftijdsgroep in jaren	1 januari 2008	1 januari 2009	1 januari 2010	1 juli 2010	1 januari 2011
<b>mannen</b>					
15-22 jaar	823	869	969	914	760
23-26 jaar	689	752	1168	1143	860
27-34 jaar	1937	2672	3515	3270	2737
35-44 jaar	4678	4742	5618	5372	4592
45-54 jaar	5284	4918	5395	5453	4908
55-64 jaar	3946	3637	3689	3698	3512
onbekend	35	-	-	-	-
<b>totaal</b>	<b>17392</b>	<b>17590</b>	<b>20354</b>	<b>19850</b>	<b>17369</b>
<b>vrouwen</b>					
15-22 jaar	642	666	590	520	395
23-26 jaar	1073	1312	1342	1301	1061
27-34 jaar	3381	4276	4721	4454	3777
35-44 jaar	5840	6291	6699	6500	5527
45-54 jaar	5216	5426	5436	5601	4969
55-64 jaar	3185	3191	3219	3244	3021
onbekend	17	-	-	-	-
<b>totaal</b>	<b>19354</b>	<b>21162</b>	<b>22007</b>	<b>21620</b>	<b>18750</b>
<b>totaal</b>					
15-22 jaar	1465	1535	1559	1434	1155
23-26 jaar	1762	2064	2510	2444	1921
27-34 jaar	5318	6948	8236	7724	6514
35-44 jaar	10518	11033	12317	11872	10119
45-54 jaar	10500	10344	10831	11054	9877
55-64 jaar	7131	6828	6908	6942	6533
onbekend	52	-	-	-	-
<b>totaal</b>	<b>36746</b>	<b>38752</b>	<b>42361</b>	<b>41470</b>	<b>36119</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2a Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2011 (procenten)



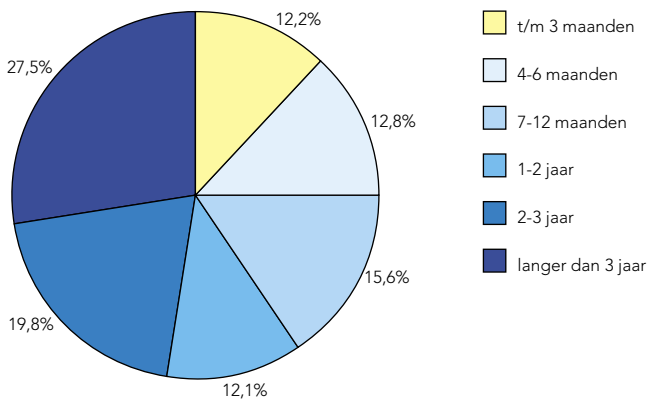
bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2.2 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht en duur niet-werkend, 2008-2011

duur niet-werkend	1 januari 2008	1 januari 2009	1 januari 2010	1 juli 2010	1 januari 2011
<b>mannen</b>					
t/m 3 maanden	1976	2432	2772	2764	2376
4-6 maanden	1496	2144	2885	2862	2537
7-12 maanden	2078	3905	3604	3177	3008
1-2 jaar	2439	1809	4605	3283	2409
2-3 jaar	2123	1204	1076	2720	2770
langer dan 3 jaar	7280	6096	5412	5044	4269
<b>totaal</b>	<b>17392</b>	<b>17590</b>	<b>20354</b>	<b>19850</b>	<b>17369</b>
<b>vrouwen</b>					
t/m 3 maanden	2801	2496	2148	2414	2034
4-6 maanden	1751	2312	2255	2361	2079
7-12 maanden	1990	5257	2940	2477	2615
1-2 jaar	2369	2851	6615	3662	1977
2-3 jaar	2306	1282	2072	5070	4393
langer dan 3 jaar	8137	6964	5977	5636	5652
<b>totaal</b>	<b>19354</b>	<b>21162</b>	<b>22007</b>	<b>21620</b>	<b>18750</b>
<b>totaal</b>					
t/m 3 maanden	4777	4928	4920	5178	4410
4-6 maanden	3247	4456	5140	5223	4616
7-12 maanden	4068	9162	6544	5654	5623
1-2 jaar	4808	4660	11220	6945	4386
2-3 jaar	4429	2486	3148	7790	7163
langer dan 3 jaar	15417	13060	11389	10680	9921
<b>totaal</b>	<b>36746</b>	<b>38752</b>	<b>42361</b>	<b>41470</b>	<b>36119</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2b Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar duur niet-werkend, 1 januari 2011 (procenten)



bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2.3 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht en herkomstgroepering, 2008-2011

herkomstgroepering	1 januari 2008	1 januari 2009	1 januari 2010	1 juli 2010	1 januari 2011
<b>mannen</b>					
Surinamers	2109	1787	2256	2300	1992
Antillianen	416	353	453	449	383
Turken	1482	1650	1800	1669	1416
Marokkanen	2599	2750	2976	2906	2317
overige niet-westerse allochtonen	3204	4387	4411	4180	3532
totaal niet-westerse allochtonen	9810	10927	11896	11504	9640
westerse allochtonen	1810	1891	2330	2198	2046
autochtonen	5476	4653	5934	5725	5518
onbekend	296	119	194	423	165
totaal	17392	17590	20354	19850	17369
<b>vrouwen</b>					
Surinamers	2716	2232	2338	2349	2147
Antillianen	528	412	404	378	351
Turken	1941	2336	2280	2249	1780
Marokkanen	2951	3898	3804	3681	2939
overige niet-westerse allochtonen	3569	5280	4937	4725	3975
totaal niet-westerse allochtonen	11705	14158	13763	13382	11192
westerse allochtonen	2086	2434	2841	2735	2572
autochtonen	5367	4473	5229	5134	4840
onbekend	196	97	174	369	146
totaal	19354	21162	22007	21620	18750
<b>totaal</b>					
Surinamers	4825	4019	4594	4649	4139
Antillianen	944	765	857	827	734
Turken	3423	3986	4080	3918	3196
Marokkanen	5550	6648	6780	6587	5256
overige niet-westerse allochtonen	6773	9667	9348	8905	7507
totaal niet-westerse allochtonen	21515	25085	25659	24886	20832
westerse allochtonen	3896	4325	5171	4933	4618
autochtonen	10843	9126	11163	10859	10358
onbekend	492	216	368	792	311
totaal	36746	38752	42361	41470	36119
<b>totaal (procenten)</b>					
Surinamers	13,1	10,4	10,8	11,2	11,5
Antillianen	2,6	2,0	2,0	2,0	2,0
Turken	9,3	10,3	9,6	9,4	8,8
Marokkanen	15,1	17,2	16,0	15,9	14,6
overige niet-westerse allochtonen	18,4	24,9	22,1	21,5	20,8
totaal niet-westerse allochtonen	58,6	64,7	60,6	60,0	57,7
westerse allochtonen	10,6	11,2	12,2	11,9	12,8
autochtonen	29,5	23,5	26,4	26,2	28,7
onbekend	1,3	0,6	0,9	1,9	0,9
totaal	100	100	100	100	100

bron: UWV WERKbedrijf/O+S



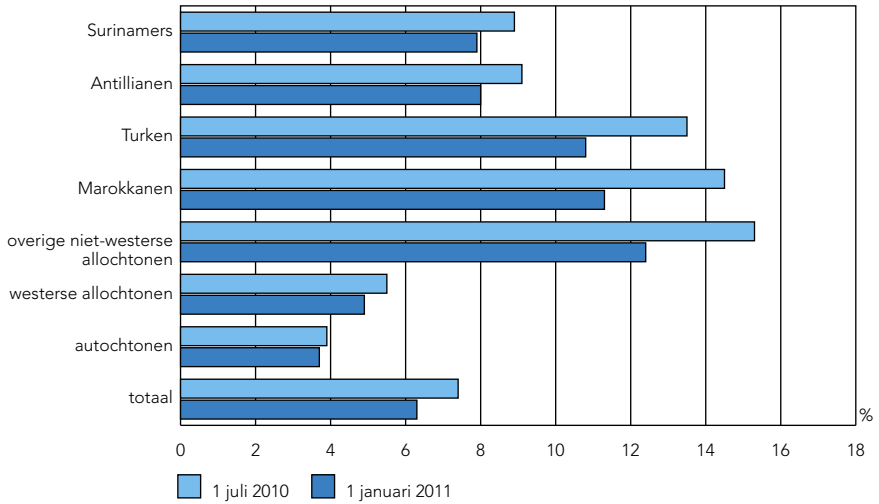
4.2.4 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht en opleidingsniveau, 2008-2011 <sup>1)</sup>

opleidingsniveau	1 januari 2008	1 januari 2009	1 januari 2010	1 juli 2010	1 januari 2011
<b>mannen</b>					
basisonderwijs	5282	6247	6122	5904	6287
VMBO	4727	4410	4906	4778	2998
MBO/HAVO/WVO	4022	3739	5112	5083	4628
HBO/bachelor	2025	1934	2545	2449	1963
WO/master	1333	1257	1666	1636	1493
onbekend	3	3	3	-	-
<b>totaal</b>	<b>17392</b>	<b>17590</b>	<b>20354</b>	<b>19850</b>	<b>17369</b>
<b>vrouwen</b>					
basisonderwijs	6951	9587	8920	8700	8926
VMBO	5097	4887	4747	4573	2449
MBO/HAVO/WVO	3992	3509	4205	4193	3748
HBO/bachelor	2173	2015	2598	2633	2104
WO/master	1138	1161	1533	1521	1523
onbekend	3	3	4	-	-
<b>totaal</b>	<b>19354</b>	<b>21162</b>	<b>22007</b>	<b>21620</b>	<b>18750</b>
<b>totaal</b>					
basisonderwijs	12233	15834	15042	14604	15213
VMBO	9824	9297	9653	9351	5447
MBO/HAVO/WVO	8014	7248	9317	9276	8376
HBO/bachelor	4198	3949	5143	5082	4067
WO/master	2471	2418	3199	3157	3016
onbekend	6	6	7	-	-
<b>totaal</b>	<b>36746</b>	<b>38752</b>	<b>42361</b>	<b>41470</b>	<b>36119</b>
<b>totaal (procenten)</b>					
basisonderwijs	33,3	40,9	35,5	35,2	42,1
VMBO	26,7	24,0	22,8	22,5	15,1
MBO/HAVO/WVO	21,8	18,7	22,0	22,4	23,2
HBO/bachelor	11,4	10,2	12,1	12,3	11,3
WO/master	6,7	6,2	7,6	7,6	8,4
onbekend	0,0	0,0	0,0	-	-
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Een deel van opleidingsniveau (was 'onbekend') is alsnog toegekend op basis van beroepsgroep waarvoor men een baan zoekt.

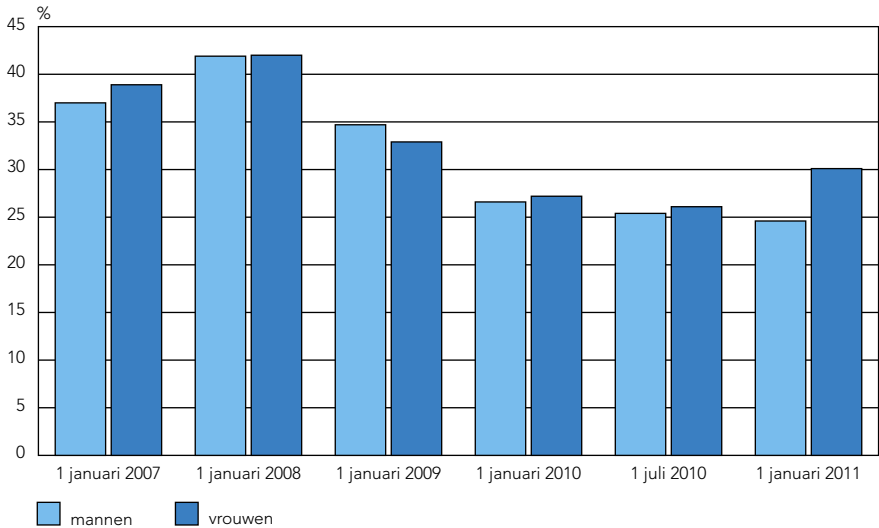
bron: UWW WERKbedrijf/O+S

4.2c Niet-werkende werkzoekenden (NWW) per herkomstgroepering als % van de bevolking van 15-64 jaar per herkomstgroepering, 1 juli 2010 en 1 januari 2011



bron: UWV WERKbedrijf/O+S

4.2d Langdurig (>3 jaar) ingeschreven werkzoekenden als % van het totaal niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, 2007-2011



bron: UWV WERKbedrijf/O+S

#### 4.2.5 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, herkomstgroepering en duur niet-werkend, 1 januari 2011

herkomstgroepering	duur niet-werkend						totaal
	0-3 maanden	4-6 maanden	7-12 maanden	1-2 jaar	2-3 jaar	langer dan 3 jaar	
<b>mannen</b>							
Surinamers	364	424	392	305	160	347	1992
Antillianen	70	80	76	62	36	59	383
Turken	135	129	205	134	297	516	1416
Marokkanen	258	277	314	264	499	705	2317
overige niet-westerse allochtonen	391	382	473	405	1087	794	3532
totaal niet-westerse allochtonen	1218	1292	1460	1170	2079	2421	9640
westerse allochtonen	285	279	347	319	353	463	2046
autochtonen	812	944	1177	905	301	1379	5518
onbekend	61	22	24	15	37	6	165
<b>totaal</b>	<b>2376</b>	<b>2537</b>	<b>3008</b>	<b>2409</b>	<b>2770</b>	<b>4269</b>	<b>17369</b>
<b>vrouwen</b>							
Surinamers	344	343	421	285	180	574	2147
Antillianen	65	64	62	45	37	78	351
Turken	79	85	146	104	533	833	1780
Marokkanen	143	140	204	141	1154	1157	2939
overige niet-westerse allochtonen	339	301	369	311	1549	1106	3975
totaal niet-westerse allochtonen	970	933	1202	886	3453	3748	11192
westerse allochtonen	306	340	402	300	639	585	2572
autochtonen	695	790	1000	785	253	1317	4840
onbekend	63	16	11	6	48	2	146
<b>totaal</b>	<b>2034</b>	<b>2079</b>	<b>2615</b>	<b>1977</b>	<b>4393</b>	<b>5652</b>	<b>18750</b>
<b>totaal</b>							
Surinamers	708	767	813	590	340	921	4139
Antillianen	135	144	138	107	73	137	734
Turken	214	214	351	238	830	1349	3196
Marokkanen	401	417	518	405	1653	1862	5256
overige niet-westerse allochtonen	730	683	842	716	2636	1900	7507
totaal niet-westerse allochtonen	2188	2225	2662	2056	5532	6169	20832
westerse allochtonen	591	619	749	619	992	1048	4618
autochtonen	1507	1734	2177	1690	554	2696	10358
onbekend	124	38	35	21	85	8	311
<b>totaal</b>	<b>4410</b>	<b>4616</b>	<b>5623</b>	<b>4386</b>	<b>7163</b>	<b>9921</b>	<b>36119</b>
<b>totaal (procenten)</b>							
Surinamers	17,1	18,5	19,6	14,3	8,2	22,3	100
Antillianen	18,4	19,6	18,8	14,6	9,9	18,7	100
Turken	6,7	6,7	11,0	7,4	26,0	42,2	100
Marokkanen	7,6	7,9	9,9	7,7	31,4	35,4	100
overige niet-westerse allochtonen	9,7	9,1	11,2	9,5	35,1	25,3	100
totaal niet-westerse allochtonen	10,5	10,7	12,8	9,9	26,6	29,6	100
westerse allochtonen	12,8	13,4	16,2	13,4	21,5	22,7	100
autochtonen	14,5	16,7	21,0	16,3	5,3	26,0	100
onbekend	39,9	12,2	11,3	6,8	27,3	2,6	100
<b>totaal</b>	<b>12,2</b>	<b>12,8</b>	<b>15,6</b>	<b>12,1</b>	<b>19,8</b>	<b>27,5</b>	<b>100</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

#### 4.2.6 Niet-werkende zoekenden (NWW) naar geslacht, duur niet-werkend en opleidingsniveau, 1 januari 2011

duur niet-werkend	basis- onderwijs	VMBO	MBO/ HVO/VWO	HBO/ bachelor	WO/ master	totaal
<b>mannen</b>						
t/m 3 maanden	537	454	781	353	251	2376
4-6 maanden	492	527	821	372	325	2537
7-12 maanden	677	594	973	436	328	3008
1-2 jaar	545	403	822	370	269	2409
2-3 jaar	1780	313	438	134	105	2770
langer dan 3 jaar	2256	707	793	298	215	4269
<b>totaal</b>	<b>6287</b>	<b>2998</b>	<b>4628</b>	<b>1963</b>	<b>1493</b>	<b>17369</b>
<b>vrouwen</b>						
t/m 3 maanden	425	332	589	383	305	2034
4-6 maanden	424	311	567	426	351	2079
7-12 maanden	537	446	761	492	379	2615
1-2 jaar	491	290	648	352	196	1977
2-3 jaar	3453	283	389	141	127	4393
langer dan 3 jaar	3596	787	794	310	165	5652
<b>totaal</b>	<b>8926</b>	<b>2449</b>	<b>3748</b>	<b>2104</b>	<b>1523</b>	<b>18750</b>
<b>totaal</b>						
t/m 3 maanden	962	786	1370	736	556	4410
4-6 maanden	916	838	1388	798	676	4616
7-12 maanden	1214	1040	1734	928	707	5623
1-2 jaar	1036	693	1470	722	465	4386
2-3 jaar	5233	596	827	275	232	7163
langer dan 3 jaar	5852	1494	1587	608	380	9921
<b>totaal</b>	<b>15213</b>	<b>5447</b>	<b>8376</b>	<b>4067</b>	<b>3016</b>	<b>36119</b>
<b>totaal (procenten)</b>						
t/m 3 maanden	6,3	14,4	16,4	18,1	18,4	12,2
4-6 maanden	6,0	15,4	16,6	19,6	22,4	12,8
7-12 maanden	8,0	19,1	20,7	22,8	23,4	15,6
1-2 jaar	6,8	12,7	17,6	17,8	15,4	12,1
2-3 jaar	34,4	10,9	9,9	6,8	7,7	19,8
langer dan 3 jaar	38,5	27,4	18,9	14,9	12,6	27,5
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

#### 4.2.7 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, herkomstgroepering en leeftijdsgroepen, 1 januari 2011

herkomstgroepering	leeftijdsgroep in jaren						totaal
	15-22	23-26	27-34	35-44	45-54	55-64	
<b>mannen</b>							
Surinamers	139	163	352	488	504	346	1992
Antillianen	38	35	72	89	85	64	383
Turken	62	85	301	351	409	208	1416
Marokkanen	184	195	410	591	573	364	2317
overige niet-westerse allochtonen	105	146	577	1098	1091	515	3532
totaal niet-westerse allochtonen	528	624	1712	2617	2662	1497	9640
westerse allochtonen	31	53	321	613	539	489	2046
autochtonen	188	159	656	1322	1678	1515	5518
onbekend	13	24	48	40	29	11	165
<b>totaal</b>	<b>760</b>	<b>860</b>	<b>2737</b>	<b>4592</b>	<b>4908</b>	<b>3512</b>	<b>17369</b>
<b>vrouwen</b>							
Surinamers	92	153	369	553	666	314	2147
Antillianen	21	31	56	92	82	69	351
Turken	34	141	412	611	445	137	1780
Marokkanen	61	196	657	967	739	319	2939
overige niet-westerse allochtonen	68	193	948	1346	1003	417	3975
totaal niet-westerse allochtonen	276	714	2442	3569	2935	1256	11192
westerse allochtonen	23	113	617	708	589	522	2572
autochtonen	85	200	673	1218	1425	1239	4840
onbekend	11	34	45	32	20	4	146
<b>totaal</b>	<b>395</b>	<b>1061</b>	<b>3777</b>	<b>5527</b>	<b>4969</b>	<b>3021</b>	<b>18750</b>
<b>totaal</b>							
Surinamers	231	316	721	1041	1170	660	4139
Antillianen	59	66	128	181	167	133	734
Turken	96	226	713	962	854	345	3196
Marokkanen	245	391	1067	1558	1312	683	5256
overige niet-westerse allochtonen	173	339	1525	2444	2094	932	7507
totaal niet-westerse allochtonen	804	1338	4154	6186	5597	2753	20832
westerse allochtonen	54	166	938	1321	1128	1011	4618
autochtonen	273	359	1329	2540	3103	2754	10358
onbekend	24	58	93	72	49	15	311
<b>totaal</b>	<b>1155</b>	<b>1921</b>	<b>6514</b>	<b>10119</b>	<b>9877</b>	<b>6533</b>	<b>36119</b>
<b>totaal (procenten)</b>							
Surinamers	20,0	16,4	11,1	10,3	11,8	10,1	11,5
Antillianen	5,1	3,4	2,0	1,8	1,7	2,0	2,0
Turken	8,3	11,8	10,9	9,5	8,6	5,3	8,8
Marokkanen	21,2	20,4	16,4	15,4	13,3	10,5	14,6
overige niet-westerse allochtonen	15,0	17,6	23,4	24,2	21,2	14,3	20,8
totaal niet-westerse allochtonen	69,6	69,7	63,8	61,1	56,7	42,1	57,7
westerse allochtonen	4,7	8,6	14,4	13,1	11,4	15,5	12,8
autochtonen	23,6	18,7	20,4	25,1	31,4	42,2	28,7
onbekend	2,1	3,0	1,4	0,7	0,5	0,2	0,9
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

bron: UWW WERKbedrijf/O+S

#### 4.2.8 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, herkomstgroepering en opleidingsniveau, 1 januari 2011

herkomstgroepering	basis- onderwijs	VMBO	MBO/ HAVO/VWO	HBO/ bachelor	WO/ master	totaal
<b>mannen</b>						
Surinamers	544	565	706	137	40	1992
Antillianen	100	116	125	32	10	383
Turken	886	227	221	49	33	1416
Marokkanen	1317	430	461	67	42	2317
overige niet-westerse allochtonen	1829	513	765	235	190	3532
totaal niet-westerse allochtonen	4676	1851	2278	520	315	9640
westerse allochtonen	583	260	577	338	288	2046
autochtonen	951	870	1731	1085	881	5518
onbekend	77	17	42	20	9	165
<b>totaal</b>	<b>6287</b>	<b>2998</b>	<b>4628</b>	<b>1963</b>	<b>1493</b>	<b>17369</b>
<b>vrouwen</b>						
Surinamers	652	514	750	177	54	2147
Antillianen	102	83	118	33	15	351
Turken	1340	193	198	28	21	1780
Marokkanen	2316	259	273	55	36	2939
overige niet-westerse allochtonen	2650	460	500	212	153	3975
totaal niet-westerse allochtonen	7060	1509	1839	505	279	11192
westerse allochtonen	897	273	598	414	390	2572
autochtonen	900	652	1282	1167	839	4840
onbekend	69	15	29	18	15	146
<b>totaal</b>	<b>8926</b>	<b>2449</b>	<b>3748</b>	<b>2104</b>	<b>1523</b>	<b>18750</b>
<b>totaal</b>						
Surinamers	1196	1079	1456	314	94	4139
Antillianen	202	199	243	65	25	734
Turken	2226	420	419	77	54	3196
Marokkanen	3633	689	734	122	78	5256
overige niet-westerse allochtonen	4479	973	1265	447	343	7507
totaal niet-westerse allochtonen	11736	3360	4117	1025	594	20832
westerse allochtonen	1480	533	1175	752	678	4618
autochtonen	1851	1522	3013	2252	1720	10358
onbekend	146	32	71	38	24	311
<b>totaal</b>	<b>15213</b>	<b>5447</b>	<b>8376</b>	<b>4067</b>	<b>3016</b>	<b>36119</b>
<b>totaal (procenten)</b>						
Surinamers	7,9	19,8	17,4	7,7	3,1	11,5
Antillianen	1,3	3,7	2,9	1,6	0,8	2,0
Turken	14,6	7,7	5,0	1,9	1,8	8,8
Marokkanen	23,9	12,6	8,8	3,0	2,6	14,6
overige niet-westerse allochtonen	29,4	17,9	15,1	11,0	11,4	20,8
totaal niet-westerse allochtonen	77,1	61,7	49,2	25,2	19,7	57,7
westerse allochtonen	9,7	9,8	14,0	18,5	22,5	12,8
autochtonen	12,2	27,9	36,0	55,4	57,0	28,7
onbekend	1,0	0,6	0,8	0,9	0,8	0,9
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

#### 4.2.9 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar beroepsgroep waarvoor een baan wordt gezocht en geslacht, 2010-2011

beroepsgroep	1 juli 2010			1 januari 2011		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
elementaire beroepen	4166	6113	10279	3496	4960	8456
lagere (para)medische beroepen	9	70	79	9	60	69
lagere administratieve, commerciële beroepen e.d.	867	2144	3011	783	1884	2667
lagere agrarische beroepen	179	99	278	140	89	229
lagere beveiligingsberoepen	227	57	284	169	47	216
lagere docenten sportvakken	5	3	8	5	2	7
lagere niet-specialistische beroepen	27	25	52	29	23	52
lagere technische beroepen	1290	371	1661	1146	308	1454
lagere transportberoepen	1939	123	2062	1669	120	1789
lagere verzorgende beroepen	2438	4681	7119	2188	4344	6532
lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke ber.	3	7	10	3	8	11
middelbare (para)medische beroepen	50	209	259	49	177	226
middelbare administratieve, commerciële ber. e.d.	1653	1901	3554	1530	1728	3258
middelbare agrarische beroepen	65	33	98	48	19	67
middelbare ber. op het terrein v. gedrag en maatsch.	104	198	302	96	193	289
middelbare docenten transport-, sportvakken	59	21	80	57	22	79
middelbare juridische, bestuurlijke, beveiligingsber.	224	65	289	178	52	230
middelbare taalkundige, culturele beroepen	135	115	250	138	114	252
middelbare technische beroepen	1444	178	1622	1237	161	1398
middelbare transportberoepen e.d.	70	47	117	73	59	132
middelbare verzorgende beroepen e.d.	527	1110	1637	512	904	1416
middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke ber.	4	6	10	2	8	10
hogere (para)medische beroepen	29	76	105	24	64	88
hogere admin., commerciële economische ber. e.d.	1359	927	2286	1290	839	2129
hogere ber. op het terrein v. gedrag en maatsch. e.d.	416	591	1007	373	561	934
hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	51	70	121	48	75	123
hogere landbouwkundige beroepen	20	13	33	18	15	33
hogere pedagogische beroepen	188	318	506	193	321	514
hogere taalkundige, culturele beroepen	722	768	1490	653	683	1336
hogere technische beroepen	194	52	246	173	53	226
hogere transportberoepen	16	-	16	14	-	14
hogere verzorgende beroepen	27	40	67	32	35	67
hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	7	10	17	9	12	21
managers (hbo werk- en denkniveau) e.d.	111	49	160	92	54	146
managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	122	40	162	127	44	171
wetenschappelijke (para)medische beroepen e.d.	47	72	119	50	71	121
wetenschappelijke beroepen op het terrein van gedrag en maatschappij e.d.	117	116	233	99	127	226
wetenschappelijke economische, administratieve beroepen e.d.	91	75	166	89	61	150
wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	104	88	192	108	102	210
wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	12	5	17	9	5	14
wetenschappelijke pedagogische beroepen	138	168	306	148	173	321
wetenschappelijke technische beroepen	114	57	171	88	55	143
wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	54	26	80	63	27	90
onbekend	426	483	909	112	91	203
<b>totaal</b>	<b>19850</b>	<b>21620</b>	<b>41470</b>	<b>17369</b>	<b>18750</b>	<b>36119</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

#### 4.2.10 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar niveau van de beroepsgroep waarvoor een baan wordt gezocht en geslacht, 2010-2011

beroepsgroep	1 juli 2010			1 januari 2011		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
elementaire beroepen	4166	6113	10279	3496	4960	8456
beroepen lager niveau	6984	7580	14564	6141	6885	13026
beroepen middelbaar niveau	4335	3883	8218	3920	3437	7357
beroepen hoger niveau	3140	2914	6054	2919	2712	5631
beroepen wetenschappelijk niveau	799	647	1446	781	665	1446
onbekend	426	483	909	112	91	203
<b>totaal</b>	<b>19850</b>	<b>21620</b>	<b>41470</b>	<b>17369</b>	<b>18750</b>	<b>36119</b>

	procenten					
elementaire beroepen	21,0	28,3	24,8	20,1	26,5	23,4
beroepen lager niveau	35,2	35,1	35,1	35,4	36,7	36,1
beroepen middelbaar niveau	21,8	18,0	19,8	22,6	18,3	20,4
beroepen hoger niveau	15,8	13,5	14,6	16,8	14,5	15,6
beroepen wetenschappelijk niveau	4,0	3,0	3,5	4,5	3,5	4,0
onbekend	2,1	2,2	2,2	0,6	0,5	0,6
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

#### 4.2.11 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar niveau van de beroepsgroep waarvoor een baan wordt gezocht en herkomstgroepering, 1 januari 2011

beroepsgroep	Surina- mers	Antil- lianen	Turken	Marok- kanen	overige niet- westerse alloch- tonen	westerse alloch- tonen	autoch- tonen	on- bekend	totaal
elementaire beroepen	844	173	1280	2040	2532	563	962	62	8456
beroepen lager niveau	1692	288	1347	2306	3237	1576	2459	121	13026
beroepen middelbaar niveau	1144	181	419	676	1114	1034	2732	57	7357
beroepen hoger niveau	377	74	112	168	446	1082	3330	42	5631
beroepen wetenschappelijk niveau	60	13	26	40	150	331	812	14	1446
onbekend	22	5	12	26	28	32	63	15	203
<b>totaal</b>	<b>4139</b>	<b>734</b>	<b>3196</b>	<b>5256</b>	<b>7507</b>	<b>4618</b>	<b>10358</b>	<b>311</b>	<b>36119</b>

	procenten								
elementaire beroepen	20,4	23,6	40,1	38,8	33,7	12,2	9,3	19,9	23,4
beroepen lager niveau	40,9	39,2	42,1	43,9	43,1	34,1	23,7	38,9	36,1
beroepen middelbaar niveau	27,6	24,7	13,1	12,9	14,8	22,4	26,4	18,3	20,4
beroepen hoger niveau	9,1	10,1	3,5	3,2	5,9	23,4	32,1	13,5	15,6
beroepen wetenschappelijk niveau	1,4	1,8	0,8	0,8	2,0	7,2	7,8	4,5	4,0
onbekend	0,5	0,7	0,4	0,5	0,4	0,7	0,6	4,8	0,6
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S



## 4.2.12 Geregistreeerde openstaande vacatures naar beroepsgroepen, 2010-2011

beroepsgroep	1 juli 2010		1 januari 2011	
	openstaand op de peildatum	ingediend in de voorgaande maand	openstaand op de peildatum	ingediend in de voorgaande maand
elementaire beroepen	709	278	404	64
lagere (para)medische beroepen	37	–	–	12
lagere administratieve, commerciële beroepen e.d.	119	61	157	31
lagere agrarische beroepen	30	–	14	–
lagere beveiligingsberoepen	81	20	66	–
lagere docenten sportvakken	–	–	–	–
lagere niet-specialistische beroepen	15	–	–	–
lagere technische beroepen	244	63	180	–
lagere transportberoepen	185	135	222	71
lagere verzorgende beroepen	185	92	129	–
lagere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	–	–	–	–1
middelbare (para)medische beroepen	19	–	17	–
middelbare administratieve, commerciële beroepen e.d.	328	162	246	84
middelbare agrarische beroepen	–	–	–	–
middelbare beroepen op het terrein van gedrag en maatschappij	10	–	–	–
middelbare docenten transport-, sportvakken	–	–	–	–
middelbare juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	164	62	223	54
middelbare taalkundige, culturele beroepen	12	29	–	–
middelbare technische beroepen	262	43	263	25
middelbare transportberoepen e.d.	–	–	18	12
middelbare verzorgende beroepen e.d.	172	73	258	42
middelbare wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	–	–	–	–
hogere (para)medische beroepen	–	–	–	–
hogere administratieve, commerciële economische beroepen e.d.	105	61	73	18
hogere beroepen op het terrein van gedrag en maatschappij e.d.	27	13	67	–
hogere juridische, bestuurlijke, beveiligingsberoepen	14	–	14	–
hogere landbouwkundige beroepen	–	–	–	–
hogere pedagogische beroepen	–	–	–	16
hogere taalkundige, culturele beroepen	10	–	18	16
hogere technische beroepen	15	–	15	–
hogere transportberoepen	–	–	–	–
hogere verzorgende beroepen	–	–	–	–
hogere wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	–	–	–	–
managers (hbo werk- en denkniveau) e.d.	50	–	–	–
managers (wetenschappelijk werk- en denkniveau)	–	–	–	–
wetenschappelijke (para)medische beroepen e.d.	11	–	28	–
wetenschappelijke beroepen op het terrein van gedrag en maatschappij e.d.	–	–	–	–
wetenschappelijke economische, administratieve beroepen e.d.	–	–	–	–
wetenschappelijke juridische, bestuurlijke beroepen	–	–	–	–
wetenschappelijke landbouwkundige beroepen	–	–	–	–
wetenschappelijke pedagogische beroepen	20	–	–	–
wetenschappelijke technische beroepen	–	–	–	–
wetenschappelijke wiskundige, natuurwetenschappelijke beroepen	–	–	–	–
onbekend	61	66	47	50
totaal	2885	1158	2459	494

bron: UWW WERKbedrijf/O+S

## 4.2.13 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2011

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren						totaal
	15-22	23-26	27-34	35-44	45-54	55-64	
A Centrum <sup>1)</sup>	43	97	430	772	854	768	2964
E West	148	363	1312	2053	1916	1246	7038
F Nieuw-West	238	417	1132	1772	1612	968	6139
K Zuid	60	215	935	1429	1394	1112	5145
M Oost	132	255	964	1557	1560	1048	5516
N Noord	333	297	755	1164	1057	586	4192
T Zuidoost	199	275	977	1351	1465	795	5062
X onbekend	2	2	9	21	19	10	63
<b>Amsterdam</b>	<b>1155</b>	<b>1921</b>	<b>6514</b>	<b>10119</b>	<b>9877</b>	<b>6533</b>	<b>36119</b>

stadsdeel	procenten						totaal
	15-22	23-26	27-34	35-44	45-54	55-64	
A Centrum <sup>1)</sup>	1,5	3,3	14,5	26,0	28,8	25,9	100
E West	2,1	5,2	18,6	29,2	27,2	17,7	100
F Nieuw-West	3,9	6,8	18,4	28,9	26,3	15,8	100
K Zuid	1,2	4,2	18,2	27,8	27,1	21,6	100
M Oost	2,4	4,6	17,5	28,2	28,3	19,0	100
N Noord	7,9	7,1	18,0	27,8	25,2	14,0	100
T Zuidoost	3,9	5,4	19,3	26,7	28,9	15,7	100
X onbekend	3,2	3,2	14,3	33,3	30,2	15,9	100
<b>Amsterdam</b>	<b>3,2</b>	<b>5,3</b>	<b>18,0</b>	<b>28,0</b>	<b>27,3</b>	<b>18,1</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Inclusief stadsdeel B Westpoort (totaal=15).

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2.14 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen en duur niet-werkend, 1 januari 2011

stadsdeel	duur niet-werkend						totaal
	0-3 maanden	4-6 maanden	7-12 maanden	1-2 jaar	2-3 jaar	langer dan 3 jaar	
A Centrum <sup>1)</sup>	438	387	457	414	443	825	2964
E West	721	827	1074	821	1302	2293	7038
F Nieuw-West	520	581	736	613	1607	2082	6139
K Zuid	644	737	1036	701	791	1236	5145
M Oost	664	604	655	564	1106	1923	5516
N Noord	396	562	856	669	792	917	4192
T Zuidoost	1024	910	794	597	1101	636	5062
X onbekend	3	8	15	7	21	9	63
<b>Amsterdam</b>	<b>4410</b>	<b>4616</b>	<b>5623</b>	<b>4386</b>	<b>7163</b>	<b>9921</b>	<b>36119</b>

stadsdeel	procenten						totaal
	0-3 maanden	4-6 maanden	7-12 maanden	1-2 jaar	2-3 jaar	langer dan 3 jaar	
A Centrum <sup>1)</sup>	14,8	13,1	15,4	14,0	14,9	27,8	100
E West	10,2	11,8	15,3	11,7	18,5	32,6	100
F Nieuw-West	8,5	9,5	12,0	10,0	26,2	33,9	100
K Zuid	12,5	14,3	20,1	13,6	15,4	24,0	100
M Oost	12,0	10,9	11,9	10,2	20,1	34,9	100
N Noord	9,4	13,4	20,4	16,0	18,9	21,9	100
T Zuidoost	20,2	18,0	15,7	11,8	21,8	12,6	100
X onbekend	4,8	12,7	23,8	11,1	33,3	14,3	100
<b>Amsterdam</b>	<b>12,2</b>	<b>12,8</b>	<b>15,6</b>	<b>12,1</b>	<b>19,8</b>	<b>27,5</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Inclusief stadsdeel B Westpoort (totaal=15).

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2.15 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen en herkomstgroepering, 1 januari 2011

stadsdeel	Surina- mers	Antil- lianen	Turken	Marok- kanen	ov. niet- westerse allocht.	westerse allocht- tonen	autoch- tonen	onbekend	totaal
A Centrum <sup>1)</sup>	188	33	52	106	449	626	1482	28	2964
E West	477	78	780	1152	1222	1082	2202	45	7038
F Nieuw-West	442	59	1176	1876	1010	548	977	51	6139
K Zuid	373	62	172	417	829	1000	2242	50	5145
M Oost	660	78	518	958	929	658	1670	45	5516
N Noord	497	86	419	611	1011	351	1193	24	4192
T Zuidoost	1494	337	77	121	2045	349	577	62	5062
X onbekend	8	1	2	15	12	4	15	6	63
<b>Amsterdam</b>	<b>4139</b>	<b>734</b>	<b>3196</b>	<b>5256</b>	<b>7507</b>	<b>4618</b>	<b>10358</b>	<b>311</b>	<b>36119</b>

	procenten								
A Centrum <sup>1)</sup>	6,3	1,1	1,8	3,6	15,1	21,1	50,0	0,9	100
E West	6,8	1,1	11,1	16,4	17,4	15,4	31,3	0,6	100
F Nieuw-West	7,2	1,0	19,2	30,6	16,5	8,9	15,9	0,8	100
K Zuid	7,2	1,2	3,3	8,1	16,1	19,4	43,6	1,0	100
M Oost	12,0	1,4	9,4	17,4	16,8	11,9	30,3	0,8	100
N Noord	11,9	2,1	10,0	14,6	24,1	8,4	28,5	0,6	100
T Zuidoost	29,5	6,7	1,5	2,4	40,4	6,9	11,4	1,2	100
X onbekend	12,7	1,6	3,2	23,8	19,0	6,3	23,8	9,5	100
<b>Amsterdam</b>	<b>11,5</b>	<b>2,0</b>	<b>8,8</b>	<b>14,6</b>	<b>20,8</b>	<b>12,8</b>	<b>28,7</b>	<b>0,9</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Inclusief stadsdeel B Westpoort (totaal=15).

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2.16 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen en opleidingsniveau, 1 januari 2011

stadsdeel	basis- onderwijs	VMBO	MBO/ HAVO/WVO	HBO/ bachelor	WO/ master	totaal
A Centrum <sup>1)</sup>	795	312	752	581	524	2964
E West	2961	983	1502	899	693	7038
F Nieuw-West	3518	842	1163	407	209	6139
K Zuid	1419	700	1425	882	719	5145
M Oost	2366	725	1167	684	574	5516
N Noord	1783	892	1087	275	155	4192
T Zuidoost	2344	990	1258	334	136	5062
X onbekend	27	3	22	5	6	63
<b>Amsterdam</b>	<b>15213</b>	<b>5447</b>	<b>8376</b>	<b>4067</b>	<b>3016</b>	<b>36119</b>

	procenten					
A Centrum <sup>1)</sup>	26,8	10,5	25,4	19,6	17,7	100
E West	42,1	14,0	21,3	12,8	9,8	100
F Nieuw-West	57,3	13,7	18,9	6,6	3,4	100
K Zuid	27,6	13,6	27,7	17,1	14,0	100
M Oost	42,9	13,1	21,2	12,4	10,4	100
N Noord	42,5	21,3	25,9	6,6	3,7	100
T Zuidoost	46,3	19,6	24,9	6,6	2,7	100
X onbekend	42,9	4,8	34,9	7,9	9,5	100
<b>Amsterdam</b>	<b>42,1</b>	<b>15,1</b>	<b>23,2</b>	<b>11,3</b>	<b>8,4</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Inclusief stadsdeel B Westpoort (totaal=15).

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2.17 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar stadsdelen, 2008-2011

stadsdeel	1 januari 2008	1 januari 2009	1 januari 2010	1 juli 2010	1 januari 2011
A Centrum	3285	2868	3458	3265	2949
B Westpoort	10	13	20	20	15
E West	7195	7613	8605	8446	7038
F Nieuw-West	6347	7396	7958	7851	6139
K Zuid	4364	4589	5555	5605	5145
M Oost	5679	5763	6432	6206	5516
N Noord	4710	4796	4750	4416	4192
T Zuidoost	5020	5603	5506	5568	5062
X onbekend	136	111	77	93	63
Amsterdam	36746	38752	42361	41470	36119

stadsdeel	procenten				
	1 januari 2008	1 januari 2009	1 januari 2010	1 juli 2010	1 januari 2011
A Centrum	8,9	7,4	8,2	7,9	8,2
B Westpoort	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E West	19,6	19,6	20,3	20,4	19,5
F Nieuw-West	17,3	19,1	18,8	18,9	17,0
K Zuid	11,9	11,8	13,1	13,5	14,2
M Oost	15,5	14,9	15,2	15,0	15,3
N Noord	12,8	12,4	11,2	10,6	11,6
T Zuidoost	13,7	14,5	13,0	13,4	14,0
X onbekend	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2
Amsterdam	100	100	100	100	100

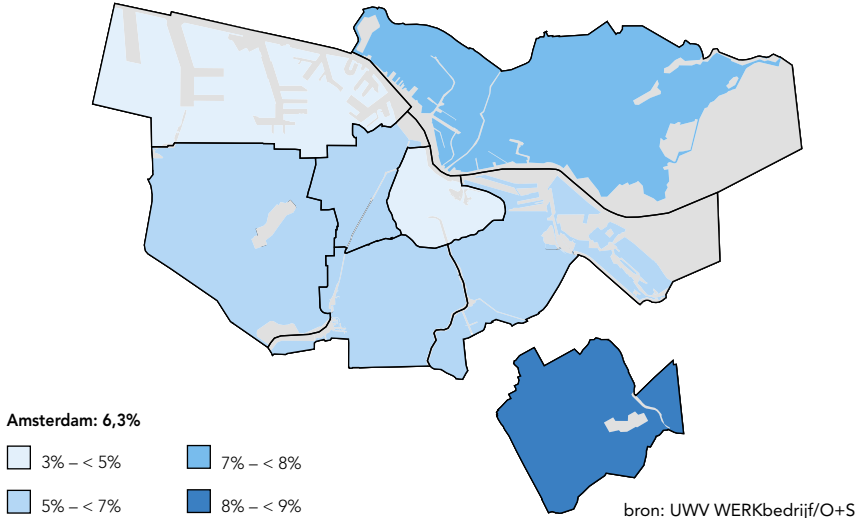
bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 4.2.18 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) per stadsdeel als % van de bevolking van 15-64 jaar, 2008-2011

stadsdeel	1 januari 2008	1 januari 2009	1 januari 2010	1 juli 2010	1 januari 2011
A Centrum	5,0	4,4	5,2	4,9	4,4
B Westpoort	3,4	3,9	5,8	5,8	3,9
E West	7,1	7,5	8,4	8,2	6,7
F Nieuw-West	7,2	8,3	8,7	8,6	6,5
K Zuid	4,5	4,7	5,6	5,7	5,1
M Oost	7,1	6,9	7,4	7,2	6,2
N Noord	8,2	8,4	8,3	7,7	7,3
T Zuidoost	8,9	9,7	9,4	9,5	8,6
Amsterdam	6,7	7,0	7,5	7,4	6,3

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

4.2e Niet-werkende werkzoekenden (NWW) per stadsdeel als % van de bevolking van 15-64 jaar, 1 januari 2011



4

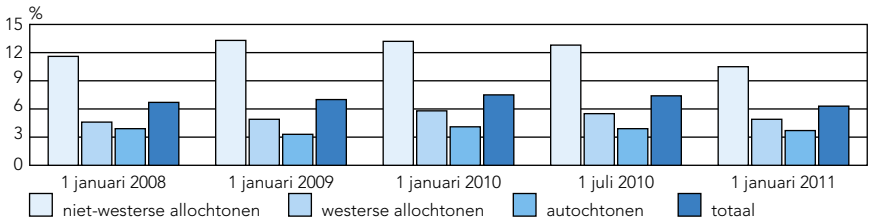
4.2.19 Werkloosheid <sup>1)</sup> van niet-westerse alloctonen per stadsdeel, 1 januari 2008-2011

stadsdeel	2008	2009	2010	2010	2011
A Centrum	10,2	10,0	10,7	10,2	8,4
B Westpoort	6,7	7,8	3,6	5,5	1,4
E West	12,5	14,9	15,5	15,0	11,7
F Nieuw-West	10,8	13,0	13,0	12,8	9,4
K Zuid	9,4	11,5	12,2	12,2	10,4
M Oost	12,9	13,4	13,6	12,9	10,7
N Noord	13,4	15,1	14,2	13,0	11,9
T Zuidoost	11,0	12,5	11,8	11,7	10,5
Amsterdam	11,6	13,3	13,2	12,8	10,5

<sup>1)</sup> Niet-werkende werkzoekenden (NWW) als % van de niet-westerse allochtone bevolking van 15-64 jaar.

bron: UWW WERKbedrijf/O+S

4.2f Werkloosheid naar herkomstgroepering, 2008-2011 (procenten) <sup>1)</sup>



<sup>1)</sup> Niet-werkende werkzoekenden (NWW) als % van de bevolking van 15-64 jaar van de eigen herkomstgroepering.

bron: UWW WERKbedrijf/O+S

4.3.1 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties, 1 januari 2008-2012

sectie	2008				2009				2010				2011				2012			
	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.	vesti- gingen met wp	werk- zame pers.		
A	45	86	48	93	70	116	82	133	80	138										
B	6	82	7	85	10	102	11	107	10	107										
C	1970	12430	2009	12182	2042	12185	2112	12164	2099	12122										
D	9	292	10	324	19	2866	21	2882	30	2883										
E	45	2245	45	2446	44	2600	45	2688	50	2387										
F	4040	13047	4503	13474	4469	13120	4497	12985	4648	12869										
G	12271	54948	12345	55890	12260	56626	12503	56298	12494	55562										
H	2352	19293	2482	19093	2495	19064	2542	18990	2586	18826										
I	3922	24007	3971	27120	3996	27057	4130	27544	4244	28711										
J	5549	26864	5793	28528	7078	29538	7654	30095	8024	31218										
K	3673	46795	3588	47752	3347	44397	3252	42940	3235	42133										
L	1203	6183	1232	6051	1242	6143	1258	5967	1257	6163										
M	14046	65804	16080	69630	19793	74078	21732	77879	23034	80025										
N	3181	26117	3454	26354	3675	24388	4024	23566	4207	24724										
O	150	29117	156	29571	160	30102	153	28044	146	27026										
P	1887	27964	2116	30145	2689	30280	3134	31777	3401	32207										
Q	3308	54882	3828	57202	5366	60804	6283	64158	6936	66198										
R	3487	13450	4430	14272	8422	18160	10435	20746	11324	21812										
S	2854	8582	3063	8971	3380	9464	3557	9655	3803	10018										
T	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—										
U	17	150	17	148	18	148	18	145	20	148										
totaal	64015	432338	69177	449331	80575	461238	87443	468763	91628	475277										

1) Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

4.3.2 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen, 1 januari 2012

sectie	omschrijving SBI 2008	grootteklaas												totaal vestigingen met werkzame pers.	
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen			
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.		
A	landbouw, bosbouw en visserij	50	50	27	60	1	7	2	21	-	-	-	-	80	138
B	winning van delfstoffen	5	5	1	4	-	-	4	98	-	-	-	-	10	107
C	industrie	1282	1282	514	1486	117	847	150	3179	18	1290	18	4038	2099	12122
D	energiebedrijven	9	9	7	18	3	25	7	185	1	95	3	2551	30	2883
E	waterwinning en afvalverwerking	16	16	11	35	5	37	11	257	3	216	4	1826	50	2387
F	bouwnijverheid	3724	3724	635	1581	97	700	157	3054	20	1329	15	2481	4648	12869
G	handel	6144	6144	4723	13441	807	5695	704	13117	75	5136	41	12029	12494	55562
H	transport en logistiek	1747	1747	590	1545	81	567	110	2246	32	2131	26	10590	2586	18826
I	horeca	1195	1195	1933	5757	561	3997	498	8954	33	2234	24	6574	4244	28711
J	informatie en communicatie	6062	6062	1308	3662	246	1755	321	6201	51	3522	36	10016	8024	31218
K	financiële instellingen	2137	2137	689	1880	148	1030	182	3835	20	1311	59	31940	3235	42133
L	handel, verhuur onroerend goed	696	696	404	1206	83	573	57	1083	10	793	7	1812	1257	6163
M	advisering en onderzoek	18159	18159	3241	8760	624	4467	836	16467	84	5704	90	26468	23034	80025
N	overige zakelijke dienstverlening	2626	2626	1063	3025	210	1505	253	5016	27	1804	28	10748	4207	24724
O	overheid	4	4	8	20	2	12	27	881	43	3089	62	23020	146	27026
P	onderwijs	2533	2533	330	858	51	385	368	9899	69	4824	50	13708	3401	32207
Q	gezondheids- en welzijnzorg	4052	4052	1612	4777	470	3357	645	12069	80	5336	77	36607	6936	66198
R	cultuur, sport en recreatie	9933	9933	1091	2695	122	861	137	2581	21	1453	20	4289	11324	21812
S	overige dienstverlening	2752	2752	801	2257	115	798	114	2127	14	964	7	1120	3803	10018
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale org. en lichamen	8	8	4	10	1	6	7	124	-	-	-	-	20	148
<b>totaal</b>		<b>63134</b>	<b>63134</b>	<b>18992</b>	<b>53077</b>	<b>3744</b>	<b>26624</b>	<b>4590</b>	<b>91394</b>	<b>601</b>	<b>41231</b>	<b>567</b>	<b>199817</b>	<b>91628</b>	<b>475277</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam. bron: O+S

## 4.3.3 Vestigingen naar secties en stadsdelen, 1 januari 2012

sectie	stadsdeel										Amsterdam	
	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw- West	K Zuid	M Oost	N Noord	T Zuidoost	T			
omschrijving SBI 2008												
A	3	1	4	21	3	2	38	8	80			
B	-	6	-	-	4	-	-	-	10			
C	412	178	354	179	343	293	226	114	2099			
D	8	3	2	1	6	7	2	1	30			
E	3	18	2	1	7	4	6	9	50			
F	421	183	832	1003	590	523	747	349	4648			
G	2875	558	1723	1551	2497	1277	965	1048	12494			
H	170	215	328	683	201	330	395	264	2586			
I	1805	31	652	229	808	389	189	141	4244			
J	1930	159	1559	518	1628	1354	487	389	8024			
K	842	128	262	256	1028	354	171	194	3235			
L	338	35	121	73	476	111	56	47	1257			
M	5422	385	3887	1528	5900	3802	1269	841	23034			
N	718	187	655	598	823	497	373	356	4207			
O	35	16	15	16	16	20	12	16	146			
P	620	38	591	399	694	583	257	219	3401			
Q	1016	26	1161	841	1613	1072	523	684	6936			
R	2761	92	2729	531	2144	2069	662	336	11324			
S	860	44	660	483	775	464	274	243	3803			
T	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
U	5	1	4	-	10	-	-	-	20			
totaal	20244	2304	15541	8911	19566	13151	6652	5259	91628			

bron: O+S



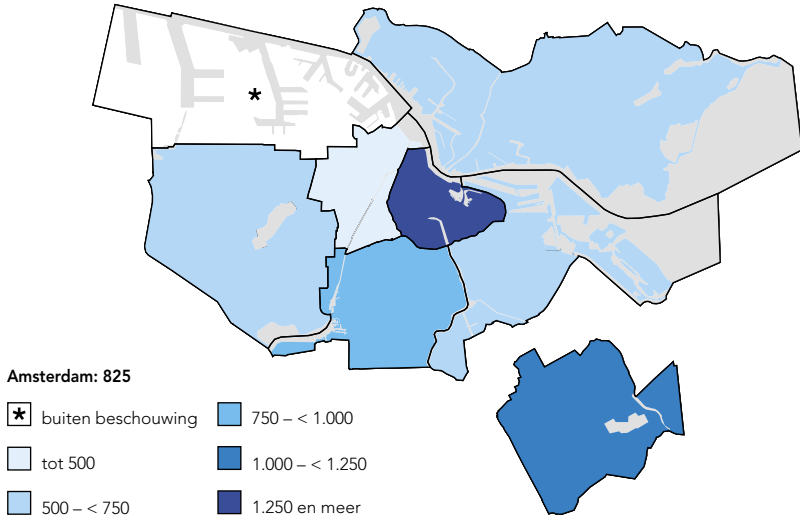
4.3.4 Werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en stadsdelen, 1 januari 2012

sectie	stadsdeel										Amsterdam
	omschrijving SBI 2008										
	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw- West	K Zuid	M Oost	N Noord	T Zuidoost			
A	landbouw, bosbouw en visserij	3	1	5	38	3	2	63	23	138	
B	winning van delfstoffen	—	65	—	—	42	—	—	—	107	
C	industrie	928	4122	745	877	874	960	2660	956	12122	
D	energiebedrijven	64	171	2	1	63	2529	9	44	2883	
E	waterwinning en afvalverwerking	5	860	2	3	113	1194	27	183	2387	
F	bouwnijverheid	858	2526	1312	1448	1325	1245	2436	1719	12869	
G	handel	11202	7086	6026	8123	8061	3914	3719	7431	55562	
H	transport en logistiek	3207	6798	593	2168	2629	703	1704	1024	18826	
I	horeca	13271	267	2654	871	4884	2213	763	3788	28711	
J	informatie en communicatie	7580	5491	2649	2009	4209	3632	1889	3759	31218	
K	financiële instellingen	6666	1837	2833	1231	9796	4801	332	14637	42133	
L	handel, verhuur onroerend goed	1732	713	435	373	1838	621	203	248	6163	
M	advisering en onderzoek	15801	6221	6153	6525	22779	10302	4835	7409	80025	
N	overige zakelijke dienstverlening	2991	4690	1735	3406	3460	2913	1230	4299	24724	
O	overheid	6380	5773	1498	3064	2905	3995	1191	2220	27026	
P	onderwijs	5304	657	2515	4253	9312	5538	1843	2785	32207	
Q	gezondheids- en welzijnszorg	6847	489	6417	13560	15210	7917	4961	10797	66198	
R	cultuur, sport en recreatie	7645	262	3489	844	4795	2852	1069	856	21812	
S	overige dienstverlening	2513	743	1148	1110	2158	1195	449	702	10018	
T	personeel particuliere huishoudens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
U	extraterritoriale organisaties en lichamen	47	6	30	—	65	—	—	—	148	
<b>totaal</b>		<b>93044</b>	<b>48778</b>	<b>40241</b>	<b>49904</b>	<b>94521</b>	<b>56526</b>	<b>29383</b>	<b>62880</b>	<b>475277</b>	

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

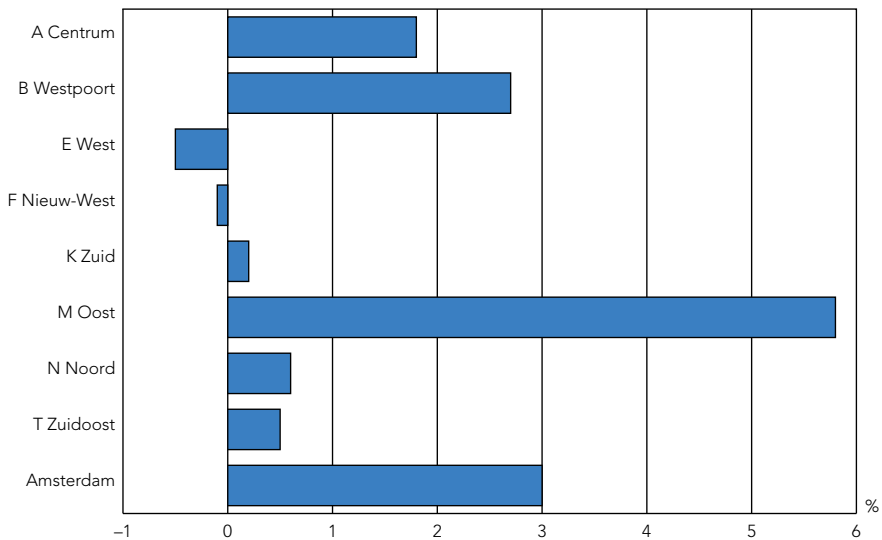
bron: O+S

## 4.3a Arbeidsplaatsen per stadsdeel per 1.000 inwoners van 15-64 jaar, 1 januari 2012



bron: O+S

## 4.3b Groei arbeidsplaatsen per stadsdeel, 1 januari 2012 t.o.v. 2011 (procenten)



bron: O+S

## 4.3.5 Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties, arbeidsduur per week en geslacht, 1 januari 2012

sectie	12 uur of meer per week werkzaam										werkzame personen minder dan 12 uur per week werkzaam			totaal werkzame personen
	werkzame personen					totaal					vrouwen	mannen	totaal vestigingen	
	vestigingen	mannen	vrouwen	totaal	vestigingen	mannen	vrouwen	totaal						
A	80	104	34	138	22	19	41	101	179					
B	10	80	27	107	7	3	10	14	117					
C	2099	9399	2723	12122	580	560	1140	2315	13262					
D	30	2068	815	2883	33	8	41	38	2924					
E	50	1871	516	2387	122	25	147	58	2534					
F	4648	11691	1178	12869	522	162	684	4984	13553					
G	12494	33799	21763	55562	7084	9218	16302	14195	71864					
H	2586	15074	3752	18826	1069	345	1414	2789	20240					
I	4244	16410	12301	28711	5484	5938	11422	4591	40133					
J	8024	21970	9248	31218	2376	827	3203	9668	34421					
K	3235	26523	15610	42133	1347	482	1829	4167	43962					
L	1257	3744	2419	6163	589	221	810	1697	6973					
M	23034	47686	32339	80025	5739	3464	9203	27354	89228					
N	4207	13854	10870	24724	1975	2445	4420	4857	29144					
O	146	16215	10811	27026	89	46	135	167	27161					
P	3401	13761	18446	32207	2343	2666	5009	4295	37216					
Q	6936	16761	49437	66198	2193	7818	10011	8394	76209					
R	11324	13470	8342	21812	2725	2149	4874	12991	26686					
S	3803	3734	6284	10018	785	1384	2169	4474	12187					
T	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
U	20	76	72	148	8	4	12	24	160					
<b>totaal</b>	<b>91628</b>	<b>268290</b>	<b>206987</b>	<b>475277</b>	<b>35092</b>	<b>37784</b>	<b>72876</b>	<b>107173</b>	<b>548153</b>					

bron: O+S

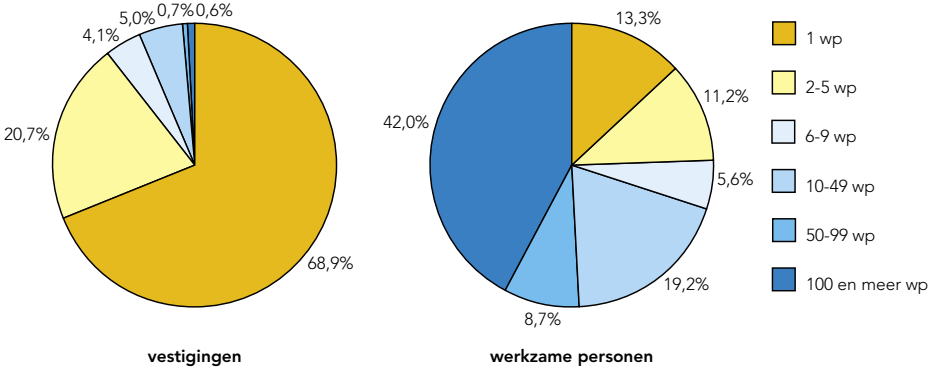
4.3.6 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar stadsdelen en grootteklassen, 1 januari 2012

stadsdeel	grootteklaase																		vestigingen met wp	werkzame pers.
	1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.		
	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.								
A Centrum	12992	12992	4834	13799	1049	7531	1158	22383	100	6865	111	29474	20244	93044						
B Westpoort	756	756	675	2054	236	1685	453	9785	95	6583	89	27915	2304	48778						
E West	11982	11982	2718	7313	378	2647	388	7258	42	2835	33	8206	15541	40241						
F Nieuw-West	6127	6127	1964	5341	339	2381	355	7458	61	4090	65	24507	8911	49904						
K Zuid	13686	13686	3956	11098	813	5776	893	17194	122	8433	96	38334	19566	94521						
M Oost	9877	9877	2280	6215	366	2588	512	10357	57	3863	59	23626	13151	56526						
N Noord	4439	4439	1450	4119	302	2146	387	7806	45	2994	29	7879	6652	29383						
T Zuidoost	3275	3275	1115	3138	261	1870	444	9153	79	5568	85	39876	5259	62880						
Amsterdam	63134	63134	18992	53077	3744	26624	4590	91394	601	41231	567	199817	91628	475277						

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

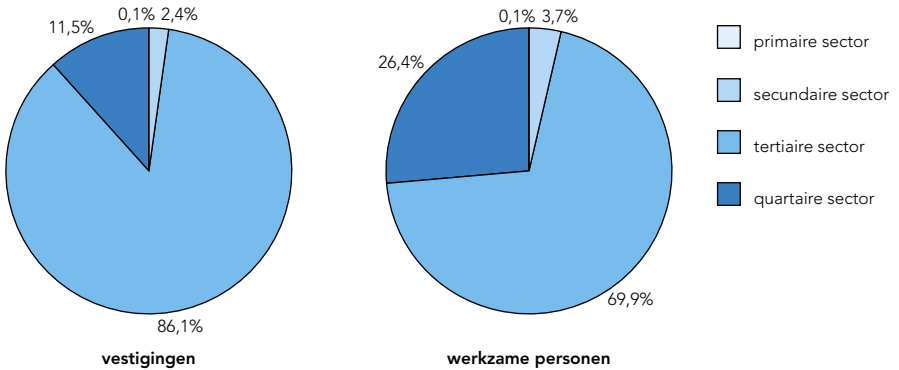
bron: O+S

4.3c Vestigingen en werkzame personen naar grootteklassen, 1 januari 2012



bron: O+S

4.3d Vestigingen en werkzame personen naar bedrijfsklassen, 1 januari 2012



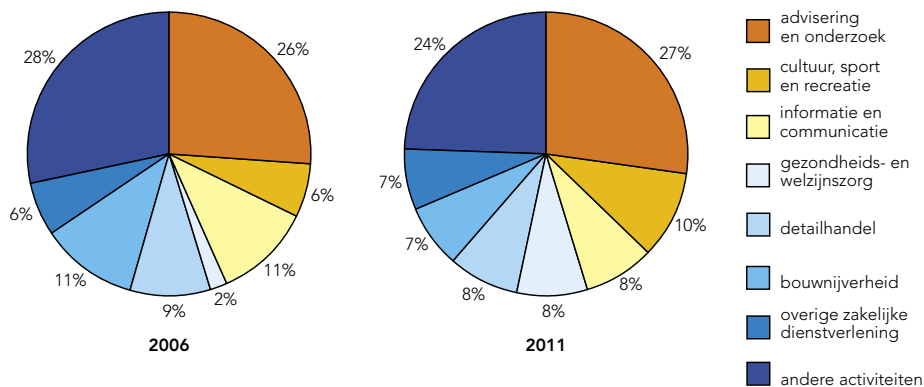
bron: O+S

## 4.3.7 Startende ondernemers naar secties, 2007-2011

sectie	omschrijving SBI 2008	2007	2008	2009	2010	2011
A	landbouw, bosbouw en visserij	3	10	3	7	4
B	winning van delfstoffen	–	2	–	1	–
C	industrie	110	122	107	120	123
D	energiebedrijven	1	3	4	1	4
E	waterwinning en afvalverwerking	1	–	1	–	3
F	bouwnijverheid	707	910	596	582	660
G	handel	830	957	897	1002	1069
H	transport en logistiek	259	350	268	266	322
I	horeca	190	220	208	235	278
J	informatie en communicatie	600	683	615	689	746
K	financiële instellingen	51	100	58	60	64
L	handel, verhuur onroerend goed	88	93	71	77	88
M	advisering en onderzoek	1557	2247	1911	2196	2467
N	overige zakelijke dienstverlening	354	514	517	567	600
O	overheid	–	1	1	2	1
P	onderwijs	179	261	308	415	402
Q	gezondheids- en welzijnzorg	182	362	494	672	742
R	cultuur, sport en recreatie	320	592	647	743	918
S	overige dienstverlening	381	409	396	420	538
U	extraterritoriale organisaties en lichamen	–	–	–	–	1
totaal		5813	7836	7102	8055	9030

bron: O+S

## 4.3e Startende ondernemers naar meest voorkomende soort activiteit, 2006 en 2011



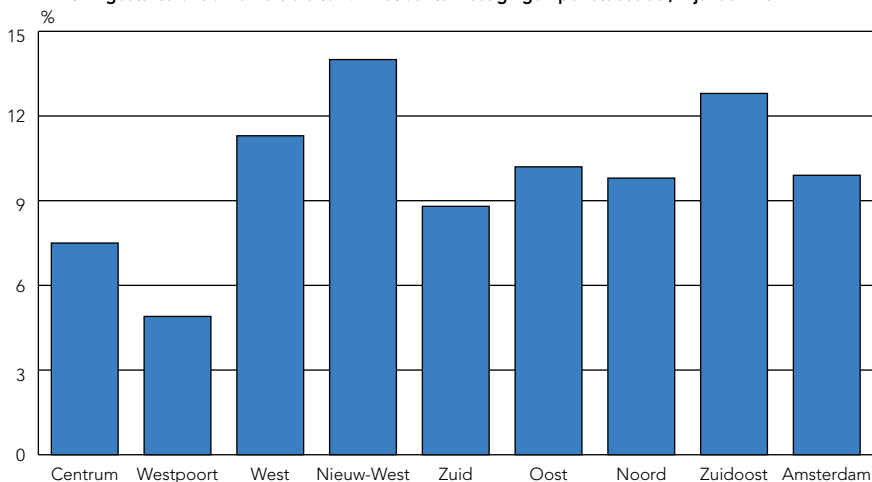
bron: O+S

## 4.3.8 Startende ondernemers naar stadsdelen, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009	2010	2011
A Centrum	1025	1301	1225	1429	1514
B Westpoort	76	109	93	97	113
E West	1070	1611	1423	1639	1764
F Nieuw-West	711	1070	900	1026	1248
K Zuid	1206	1453	1396	1568	1720
M Oost	802	1060	1088	1171	1342
N Noord	500	643	496	570	655
T Zuidoost	423	589	481	555	674
Amsterdam	5813	7836	7102	8055	9030

bron: O+S

## 4.3f In 2011 gestarte ondernemers als % van het aantal vestigingen per stadsdeel, 1 januari 2012



bron: O+S

## 4.3A Indeling secties samengesteld uit SBI 2008 code van het Centraal Bureau voor de Statistiek

sectie	bedrijfs- klasse	omschrijving secties/bedrijfsklassen
<b>A</b>		<b>landbouw, bosbouw en visserij</b>
	01	landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht
	02	bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw
	03	visserij en kweken van vis en schaaldieren
<b>B</b>		<b>winning van delfstoffen</b>
	06	winning van aardolie en aardgas
	08	winning van delfstoffen (geen olie en gas)
	09	dienstverlening voor de winning van delfstoffen
<b>C</b>		<b>industrie</b>
	10	vervaardiging van voedingsmiddelen
	11	vervaardiging van dranken
	12	vervaardiging van tabaksproducten
	13	vervaardiging van textiel
	14	vervaardiging van kleding
	15	vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen
	16	primaire houtbewerking en vervaardiging van art. van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)
	17	vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren
	18	drukkerijen, reproductie van opgenomen media
	19	vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking
	20	vervaardiging van chemische producten
	21	vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten
	22	vervaardiging van producten van rubber en kunststof
	23	vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten
	24	vervaardiging van metalen in primaire vorm
	25	vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)
	26	vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur
	27	vervaardiging van elektrische apparatuur
	28	vervaardiging van overige machines en apparaten
	29	vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers
	30	vervaardiging van overige transportmiddelen
	31	vervaardiging van meubels
	32	vervaardiging van overige goederen
	33	reparatie en installatie van machines en apparaten
<b>D</b>		<b>productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht</b>
	35	productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
<b>E</b>		<b>winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering</b>
	36	winning en distributie van water
	37	afvalwaterinzameling en -behandeling
	38	afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling
	39	sanering en overig afvalbeheer
<b>F</b>		<b>bouwnijverheid</b>
	41	algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling
	42	grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)
	43	gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw
<b>G</b>		<b>groot- en detailhandel; reparatie van auto's</b>
	45	handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers
	46	groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)
	47	detailhandel (niet in auto's)



## 4.3A Indeling secties samengesteld uit SBI 2008 code van het Centraal Bureau voor de Statistiek (vervolg)

sectie	bedrijfs- klasse	omschrijving secties/bedrijfsklassen
<b>H</b>		<b>vervoer en opslag</b>
	49	vervoer over land
	50	vervoer over water
	51	luchtvaart
	52	opslag en dienstverlening voor vervoer
	53	post en koeriers
<b>I</b>		<b>logies-, maaltijd en drankverstrekking</b>
	55	logiesverstrekking
	56	eet- en drinkgelegenheden
<b>J</b>		<b>informatie en communicatie</b>
	58	uitgeverijen
	59	productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen
	60	verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's
	61	telecommunicatie
	62	dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie
	63	dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie
<b>K</b>		<b>financiële instellingen</b>
	64	financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)
	65	verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen)
	66	overige financiële dienstverlening
<b>L</b>		<b>verhuur van en handel in onroerend goed</b>
	68	verhuur van en handel in onroerend goed
<b>M</b>		<b>advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening</b>
	69	rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvisering en administratie
	70	holdings (geen financiële), concerndiensten binnen eigen concern en managementadvisering
	71	architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies; keuring en controle
	72	speur en ontwikkelingswerk
	73	reclame en marktonderzoek
	74	industriële ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy
	75	veterinaire dienstverlening
<b>N</b>		<b>verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening</b>
	77	verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen
	78	arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer
	79	reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus
	80	beveiliging en opsporing
	81	facility management, reiniging en landschapsverzorging
	82	overige zakelijke dienstverlening
<b>O</b>		<b>openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen</b>
	84	openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
<b>P</b>		<b>onderwijs</b>
	85	onderwijs
<b>Q</b>		<b>gezondheids- en welzijnzorg</b>
	86	gezondheidszorg
	87	verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting
	88	maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting

## 4.3A Indeling secties samengesteld uit SBI 2008 code van het Centraal Bureau voor de Statistiek (slot)

sectie	bedrijfs- klasse	omschrijving secties/bedrijfsklassen
R		<b>cultuur, sport en recreatie</b>
	90	kunst
	91	culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen en natuurbehoud
	92	loterijen en kansspelen
	93	sport en recreatie
S		<b>overige dienstverlening</b>
	94	levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs
	95	reparatie van computers en consumentenartikelen
	96	wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche
T		<b>huishoudens als werkgever, niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik</b>
	97	huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel
	98	niet-gespecificeerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik
U		<b>extraterritoriale organisaties en lichamen</b>
	99	extraterritoriale organisaties en lichamen

## 4.4.1 Uitkeringen naar soort regeling, 1 januari 2008-2012

regeling	2008	2009	2010	2011	2012
WWB thuiswonend < 65 jaar, levensonderhoud	33320	30600	32032	32916	32988
WWB thuiswonend 65 jaar en ouder <sup>1)</sup>	5735	5063	3		
WWB verpleegden en verzorgden	762	847	916	927	986
WWB Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)				160	195
IOAW + IOAZ	336	384	459	535	539
WWIK Wet werk en inkomen kunstenaars	494	524	622	770	879
WIJ Wet investeren in jongeren				1470	2809
overige regelingen	141	104	138	-	-
totaal uitkeringen DWI	40788	37522	34170	36778	38396
WIA	1871	3242	4448	5725	7164
WAO	31757	32048	27452	25712	23201
WAZ	1264	1249	1005	905	783
Wajong	5679	6490	6466	7298	7805
WW (Werkloosheidswet)	10075	9445	15456	14246	13508
totaal uitkeringen UWV	50646	52474	54827	53886	52461
totaal-generaal	91434	89996	88997	90664	90857

<sup>1)</sup> Per 1 juli 2009 zijn de WWB thuiswonenden van 65 jaar e.o. overgegaan naar de Sociale Verzekeringsbank.

bron: DWI/UWV

4.4.2 Uitkeringsafhankelijkheid <sup>1)</sup> naar soort regeling, 1 januari 2008-2012

regeling	2008	2009	2010	2011	2012
WWB thuiswonend < 65 jaar, levensonderhoud	6,1	5,5	5,7	5,8	5,7
WIA/WAO/WAZ/Wajong	7,4	7,8	7,0	6,9	6,8
WW (Werkloosheidswet)	1,8	1,7	2,8	2,5	2,3

<sup>1)</sup> Uitkeringen als % van de bevolking van 15-64 jaar.

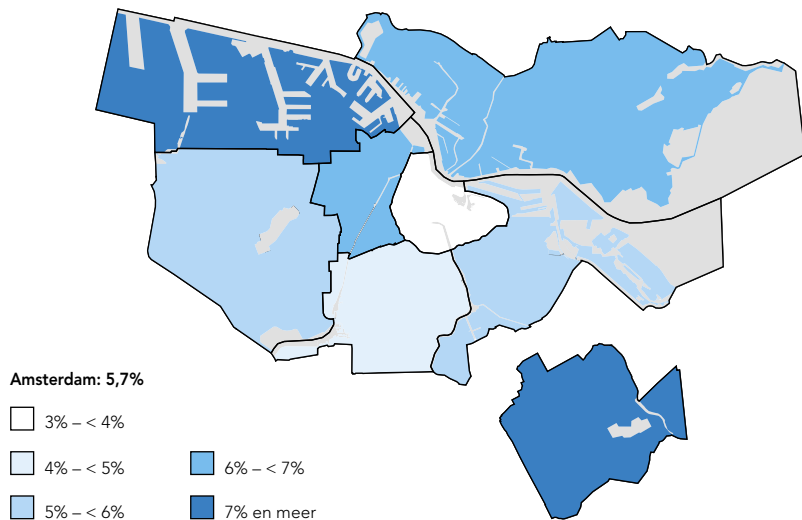
bron: DWI/UWV

## 4.4.3 Periodieke uitkeringen naar regeling, geslacht en leeftijdsgroep van de cliënten, 1 januari 2012

regeling	leeftijdsgroep in jaren						totaal
	t/m 24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	
<b>WWB + WIJ</b>							
mannen	840	2857	4040	5503	4433	69	17742
vrouwen	859	3323	4451	5153	4184	85	18055
<b>totaal</b>	<b>1699</b>	<b>6180</b>	<b>8491</b>	<b>10656</b>	<b>8617</b>	<b>154</b>	<b>35797</b>
<b>IOAW + IOAZ</b>							
mannen	-	-	-	14	316	6	336
vrouwen	-	-	-	6	191	6	203
<b>totaal</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>20</b>	<b>507</b>	<b>12</b>	<b>539</b>
<b>overige regelingen</b>							
mannen	38	315	252	316	274	2	1197
vrouwen	51	345	162	166	137	2	863
<b>totaal</b>	<b>89</b>	<b>660</b>	<b>414</b>	<b>482</b>	<b>411</b>	<b>4</b>	<b>2060</b>

bron: DWI

## 4.4a WWB-uitkeringen (levensonderhoud) per stadsdeel (per 100 inwoners van 15-64 jaar), 1 januari 2012



bron: DWI

## 4.4.4 Periodieke uitkeringen naar regeling, geslacht en herkomstgroepering van de cliënten, 1 januari 2012

regeling	herkomstgroepering				
	niet-westerse alloch-tonen	westerse alloch-tonen	autoch-tonen	onbekend	totaal
<b>WWB + WIJ</b>					
mannen	11356	1633	4718	35	17742
vrouwen	11817	1760	4469	9	18055
<b>totaal</b>	<b>23173</b>	<b>3393</b>	<b>9187</b>	<b>44</b>	<b>35797</b>
<b>IOAW + IOAZ</b>					
mannen	109	46	180	1	336
vrouwen	32	47	124	-	203
<b>totaal</b>	<b>141</b>	<b>93</b>	<b>304</b>	<b>1</b>	<b>539</b>
<b>overige regelingen</b>					
mannen	474	208	508	7	1197
vrouwen	193	226	438	6	863
<b>totaal</b>	<b>667</b>	<b>434</b>	<b>946</b>	<b>13</b>	<b>2060</b>

bron: DWI

## 4.4.5 Periodieke uitkeringen naar regeling en uitkeringsduur, 1 januari 2012

regeling	uitkeringsduur in jaren (%)				totaal	
	tot 1	1-2	2-3	3+	%	abs.
WWB levensonderhoud	17,3	12,7	8,7	61,3	100	32988
WWB verpleegden en verzorgden	24,6	15,2	11,6	48,6	100	986
WWB Besluit bijstandverlening zelfstandigen	80,0	8,9	5,8	5,3	100	195
IOAW + IOAZ	26,5	22,1	14,7	36,7	100	539
WWIK Wet werk en inkomen kunstenaars	44,7	31,5	16,7	7,1	100	879
WIJ Wet investeren in jongeren	72,8	26,5	0,7	0,0	100	2809
<b>totaal uitkeringen DWI</b>	<b>22,6</b>	<b>14,3</b>	<b>8,5</b>	<b>54,6</b>	<b>100</b>	<b>38396</b>

bron: DWI

## 4.4.6 WWB (levensonderhoud) naar stadsdelen, 1 januari 2008-2012

stadsdeel	2008	2009	2010	2011	2012
A Centrum	2726	2474	2538	2536	2399
B Westpoort	13	15	22	25	29
E West	6958	6390	6613	6625	6624
F Nieuw-West	5156	4809	5049	5158	5321
K Zuid	4672	4293	4594	4679	4653
M Oost	5037	4585	4750	4792	4735
N Noord	3783	3433	3611	3781	3864
T Zuidoost	4945	4596	4850	5229	5333
X onbekend	30	5	5	91	30
<b>Amsterdam</b>	<b>33320</b>	<b>30600</b>	<b>32032</b>	<b>32916</b>	<b>32988</b>

bron: DWI

## 4.4.7 Uitkeringen naar stadsdelen en soort regeling, 1 januari 2012

stadsdeel	WWB			IOAW + IOAZ	WIJ	WWIK	totaal-generaal	uitkeringen in % bevolking van 15+ jaar
	levens- onderhoud	verzorging/ verpleging	BBZ <sup>1)</sup>					
A Centrum	2399	58	43	85	197	203	2985	4,5
B Westpoort	29	38	-	-	-	3	70	17,5
E West	6624	105	42	103	453	248	7575	7,2
F Nieuw-West	5321	235	23	70	462	49	6160	6,5
K Zuid	4653	127	38	105	344	147	5414	5,4
M Oost	4735	195	27	74	406	142	5579	6,2
N Noord	3864	85	11	58	442	54	4514	7,8
T Zuidoost	5333	141	11	43	491	22	6041	10,2
X onbekend	30	2	-	1	14	11	58	
<b>Amsterdam</b>	<b>32988</b>	<b>986</b>	<b>195</b>	<b>539</b>	<b>2809</b>	<b>879</b>	<b>38396</b>	<b>6,7</b>

1) Besluit bijstandverlening zelfstandigen.

bron: DWI

## 4.4.8 Uitkeringen naar herkomstgroepering en soort regeling, 1 januari 2012

stadsdeel	WWB			IOAW + IOAZ	WIJ	WWIK	totaal-generaal	uitkeringen in % bevolking van 15+ jaar
	levens- onderhoud	verzorging/ verpleging	BBZ <sup>1)</sup>					
Surinamers	5566	258	12	48	681	27	6592	12,7
Antillianen	1113	59	4	12	126	11	1325	14,3
Turken	2447	19	5	10	194	4	2679	8,9
Marokkanen	4618	83	7	27	568	10	5313	11,3
ov. niet-westerse allocht.	7172	110	17	44	688	41	8072	12,9
westerse allochtonen	3243	114	47	93	150	273	3920	4,1
autochtonen	8799	341	103	304	388	502	10437	3,7
onbekend	30	2	-	1	14	11	58	
<b>totaal</b>	<b>32988</b>	<b>986</b>	<b>195</b>	<b>539</b>	<b>2809</b>	<b>879</b>	<b>38396</b>	<b>6,7</b>

<sup>1)</sup> Besluit bijstandverlening zelfstandigen.

bron: DWI

## 4.4.9 Uitgaven aan verstrekte uitkeringen, 2007-2011 (x 1.000 euro)

	2007	2008	2009	2010	2011
WWB tot 65 jaar	462188	448830	470475	498702	500329
Wet WIJ				9137	34960
WWB 65 jaar en ouder	24170	25989	27639	199	223
personen in inrichting	2881	3299	3845	3863	4448
IOAW	3063	3571	4697	5757	6448
IOAZ	1184	1185	1215	1265	1342
BBZ	6601	6742	7317	8694	7390
bijzondere bijstand	23933	26114	24317	26102	25728
kinderopvang aan bijstandsgerechtigden	2808	3426	3586	2937	4579
Wet Werkloosheidsvoorziening (WWV)	6	3	3	-	-
Wet werk en inkomen kunstenaars (Wwik)	4671	5179	6220	7924	8872
armoedebeleid	22293	26728	28449	27605	31628
VVTV (t.b.v. asielzoekers)	78	3	1	-	-
<b>totaal</b>	<b>553876</b>	<b>551069</b>	<b>577764</b>	<b>592186</b>	<b>625947</b>

bron: DWI

## 4.4.10 Onderzoeken en resultaten afdeling Handhaving Dienst Werk en Inkomen, 2007-2011

	onderzoeken				
	2007	2008	2009	2010	2011
samenloopsignalen	7434	6264	5778	7709	7625
controleonderzoeken	9778	9754	14608	11714	8175
terugvorderingszaken	11482	9516	7026	6746	9789
verhaalszaken	1047	1559	1379	590	740
declaraties	759	622	495	431	404
opsporingsonderzoeken	1095	1211	882	568	577

	ontvangsten (x 1.000 euro)				
	2007	2008	2009	2010	2011
declaraties	6250	5650	4497	1910	1962
terugvordering	14452	13945	13985	15447	15025
verhaal	1529	1548	1658	1570	1610
BBZ/OAZ/Wwik	5236	5322	5402	3748	3999
totaal	27468	26465	25542	22675	22596

bron: DWI

## 4.4.11 Uitkeringen WAO, 1 januari 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>totaal uitkeringen WAO</b>	31757	32048	27452	25712	23201
<b>leeftijdsgroep (in % van de bevolking per leeftijdsgroep)</b>					
15-24 jaar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34 jaar	0,7	0,6	0,4	0,3	0,2
35-44 jaar	3,5	3,2	2,7	2,4	2,0
45-54 jaar	9,9	9,6	8,0	7,3	6,5
55-64 jaar	20,5	21,3	18,1	16,9	15,5
<b>geslacht (in % van de bevolking van 15-64 jaar per geslacht)</b>					
mannen	5,5	5,7	4,6	4,2	3,7
vrouwen	6,1	5,9	5,2	4,8	4,3
<b>mate arbeidsongeschiktheid</b>					
absoluut: geheel	22071	22839	19535	18442	16739
deels	9686	9209	7917	7270	6462
procenten: geheel	69,5	71,3	71,2	71,7	72,1
deels	30,5	28,7	28,8	28,3	27,9

bron: UWW

## 4.4.12 Uitkeringen WIA, WAO, WAZ en Wajong, 1 januari 2012

	WIA	WAO	WAZ	Wajong	totaal AO- uitkeringen
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	24	–	–	2246	2270
25-34 jaar	962	322	1	2282	3567
35-44 jaar	1726	2552	34	1269	5581
45-54 jaar	2343	7276	214	1115	10948
55-64 jaar	2109	13051	534	893	16587
<b>totaal 2012</b>	<b>7164</b>	<b>23201</b>	<b>783</b>	<b>7805</b>	<b>38953</b>
w.v. mannen	3258	10745	479	4317	18799
vrouwen	3906	12456	304	3488	20154
<b>totaal 2011</b>	<b>5725</b>	<b>25712</b>	<b>905</b>	<b>7298</b>	<b>39640</b>
<b>mate arbeidsongeschiktheid</b>					
geheel	5096	16739	542	7233	29610
deels	2068	6462	241	572	9343

bron: UWV

4.4.13 Uitkeringen WW, 1 januari 2008-2012 (procenten) <sup>1)</sup>

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>geslacht</b>					
mannen %	50,0	50,7	54,6	54,0	53,6
vrouwen %	50,0	49,3	45,4	46,0	46,4
<b>totaal %</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>
abs.	10075	9445	15456	14246	13508
in % bevolking 15-64 jaar	1,9	1,7	2,8	2,5	2,3
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	1,3	1,8	2,5	1,7	2,2
25-34 jaar	13,1	16,3	24,5	19,4	21,4
35-44 jaar	28,5	28,7	32,2	31,0	30,1
45-54 jaar	30,6	29,3	25,7	30,8	30,7
55-64 jaar	26,6	23,9	15,2	17,1	15,6
<b>duur van de beëindigde uitkeringen</b>					
minder dan 6 maanden	54,8	58,6	68,1	43,9	57,9
6 maanden tot 1 jaar	15,3	15,7	15,5	19,9	21,6
langer dan 1 jaar (+ onbekend)	29,8	25,6	16,4	17,0	20,5

<sup>1)</sup> Lopende uitkeringen op 1 januari.

bron: UWV



## 4.4.14 Mutaties uitkeringen WW, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
totaal nieuwe uitkeringen	14251	14014	25201	10825	21027
totaal beëindigde uitkeringen	17214	14872	19264	11516	20690
w.v. vanwege werkhervatting (%)	45,9	47,2	41,3	44,2	43,9
maximum duur (%)	29,4	30,9	41,6	36,5	37,9
overig (%)	24,7	21,8	17,1	19,3	18,2
saldo nieuw/beëindigd	-2963	-858	+5937	-691	+337

bron: UWV

## 4.4.15 Uitkeringen WIA naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2012

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal	waarvan	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		WGA	IVA
A Centrum	4	58	147	159	204	572	472	101
B Westpoort	-	2	1	-	1	3	3	-
E West	3	175	329	403	328	1236	1048	188
F Nieuw-West	7	246	356	471	390	1471	1241	230
K Zuid	2	108	248	302	271	933	782	150
M Oost	1	138	268	357	306	1070	903	167
N Noord	3	132	193	327	277	932	765	167
T Zuidoost	4	103	184	324	332	947	758	189
Amsterdam 2012	24	962	1726	2343	2109	7164	5972	1192
2011	29	783	1399	1878	1636	5725	4794	931

bron: UWV

## 4.4.16 Uitkeringen WAO naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2012

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal		
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64		2012	2011
A Centrum	-	11	206	649	1299	2165	2429	
B Westpoort	-	-	3	6	10	19	21	
E West	-	48	449	1284	2159	3940	4422	
F Nieuw-West	-	97	513	1411	2291	4312	4691	
K Zuid	-	35	399	1031	2019	3484	3885	
M Oost	-	58	389	1114	1976	3537	3902	
N Noord	-	48	380	1054	1826	3308	3683	
T Zuidoost	-	25	213	727	1471	2436	2679	
Amsterdam 2012	-	322	2552	7276	13051	23201		
2011	-	441	3023	8020	14228		25712	

bron: UWV

## 4.4.17 Uitkeringen WAZ naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2012

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	2012	2011
A Centrum	–	–	9	39	109	157	178
B Westpoort	–	–	–	–	–	–	–
E West	–	–	4	29	71	104	128
F Nieuw-West	–	–	5	30	79	114	130
K Zuid	–	–	3	45	122	170	192
M Oost	–	1	9	32	68	110	117
N Noord	–	–	3	31	53	87	103
T Zuidoost	–	–	1	8	32	41	57
Amsterdam 2012	–	1	34	214	534	783	
2011	–	2	50	240	613		905

bron: UWV

## 4.4.18 Uitkeringen Wajong naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2012

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	2012	2011
A Centrum	122	179	121	103	100	625	598
B Westpoort	–	–	2	1	1	4	3
E West	326	371	228	188	157	1270	1181
F Nieuw-West	500	403	224	152	128	1407	1289
K Zuid	189	351	227	162	145	1074	1016
M Oost	385	393	195	188	137	1298	1169
N Noord	361	279	175	230	140	1185	1141
T Zuidoost	363	306	97	91	85	942	901
Amsterdam 2012	2246	2282	1269	1115	893	7805	
2011	2028	2042	1215	1093	920		7298

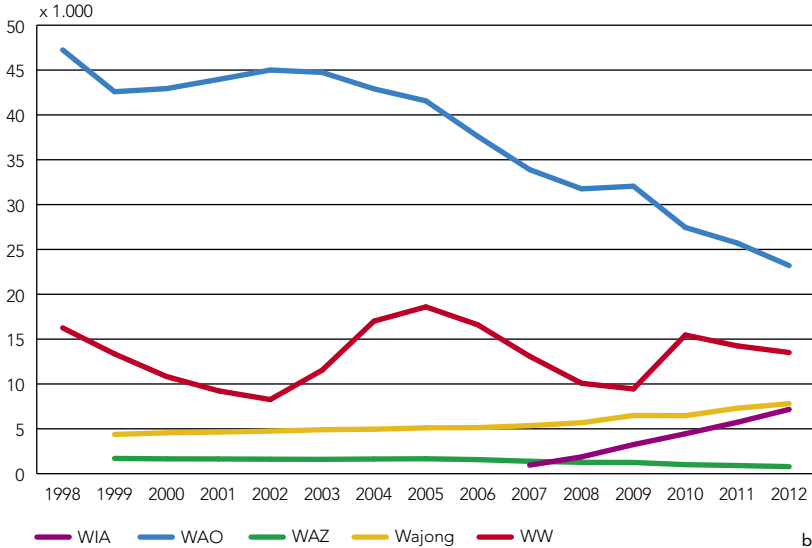
bron: UWV

## 4.4.19 Uitkeringen WW naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 1 januari 2012

stadsdeel	leeftijdsgroep in jaren					totaal	
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	2012	2011
A Centrum	12	266	416	492	313	1499	1642
B Westpoort	–	2	1	2	1	6	10
E West	43	650	863	695	325	2576	2770
F Nieuw-West	87	486	510	572	261	1916	1980
K Zuid	26	473	739	651	378	2267	2430
M Oost	41	434	686	615	301	2077	2131
N Noord	44	244	385	439	213	1325	1394
T Zuidoost	42	329	471	687	313	1842	1889
Amsterdam 2012	295	2884	4071	4153	2105	13508	
2011	248	2765	4412	4385	2436		14246

bron: UWV

4.4b Uitkeringen UWV, 1 januari 1998-2012



bron: UWV

4.4.20 Uitkeringen AOW, 2011-2012

	2011				2012	
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal <sup>1)</sup>
<b>leeftijdsgroep</b>						
65-69 jaar	26440	27460	28370	29150	29870	30550
70-74 jaar	20540	20720	20860	20940	21090	21240
75-79 jaar	15440	15400	15480	15480	15380	15350
80-84 jaar	11850	11800	11820	11800	11730	11720
85-89 jaar	7880	7830	7780	7800	7660	7570
90-94 jaar	3200	3250	3340	3380	3330	3350
95-99 jaar	750	760	770	790	750	720
100 jaar en ouder	80	80	80	90	90	90
<b>geslacht</b>						
mannen	37140	37690	38380	38920	39280	39740
vrouwen	49050	49610	50110	50540	50600	50850
<b>hoogte uitkering</b>						
volledig	65020	65790	66380	66990	67090	67510
gekort	21180	21520	22100	22430	22790	23070
<b>totaal uitkeringen</b>	86200	87310	88480	89420	89880	90580

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 4.5.1 Stadspasrechthebbers naar status, 2008-2011

status	2008		2009		2010		2011	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
rechthebbers	192065		194510		201934		189455	
waarvan:								
heeft/wil pas	159213	83	162509	84	168267	83	148587	78
heeft geen pas	32852	17	32001	16	33667	17	40868	22

bron: Bureau Stadspas

## 4.5.2 Stadspasbezitters naar leeftijdsgroepen, 2008-2011

leeftijdsgroep	2008		2009		2010		2011	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
0- 4 jaar	3162	2	3550	2	4004	2	1625	1
5-12 jaar	14392	9	14766	9	15586	9	11612	8
13-17 jaar	9554	6	9282	6	9698	6	8107	5
18-64 jaar	52690	33	54731	34	58309	35	44224	30
65 jaar en ouder	79415	50	80180	49	80670	48	83019	56
totaal	159213	100	162509	100	168267	100	148587	100

bron: Bureau Stadspas

## 4.5.3 Stadspasbezitters naar herkomstgroepering, 2008-2011

herkomstgroepering	2008		2009		2010		2011	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Surinamers	14057	9	12667	8	12776	8	13007	9
Antillianen	2243	1	2095	1	2141	1	2208	1
Turken	9434	6	10969	7	12318	7	7821	5
Marokkanen	21098	13	22999	14	24181	14	17008	11
overige niet-westerse allochtonen	16952	11	19727	13	22177	13	16477	11
totaal niet-westerse allochtonen	63784	40	68457	43	73593	43	56521	38
westerse allochtonen	78219	10	17390	11	18958	11	16180	11
autochtonen	158467	49	75847	47	75716	45	75886	51
onbekend	746	0	815	1	-	-	-	-
totaal	159213	100	162509	100	168267	100	148587	100

bron: Bureau Stadspas

## 4.5.4 Bijzondere bijstand: uitgaven en inkomsten, 2007-2011 (x 1.000 euro)

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>uitgaven</b>					
langdurigheidstoeslag	5662	5790	8072	10227	11019
directe levensbehoeften <sup>1)</sup>	1736				
voorzieningen voor huishouden <sup>1)</sup>	101				
voorzieningen voor wonen (verstrekkingen) <sup>2)</sup>	1675	1462	1447	1918	3144
voorzieningen voor wonen (leenbijstand)	1607	1295	1472	1443	
voorzieningen voor opvang <sup>1)</sup>	111				
overige voorzieningen <sup>1)</sup>	99				
individuele bijzondere bijstand <sup>1)</sup>		1977	2005	2234	1586
kosten maatschappelijke zorg	5184	6221	6689	5950	5394
financiële transacties <sup>3)</sup>	2107	2028	2079	1557	2245
medische dienstverlening	1751	1838	1922	2063	2022
knipkaart bijzondere bijstand	3900	5503	1627	710	318
eenmalig € 50,- (Tang/Spekman)		4127	484		
<b>totaal</b>	<b>23933</b>	<b>30241</b>	<b>25797</b>	<b>26102</b>	<b>25728</b>
<b>inkomsten</b>					
aflossing leenbijstand <sup>4)</sup>	1774	1635	1373	1380	1303
terugvordering en verhaal	275	253	236	200	186
langdurigheidstoeslag <sup>5)</sup>	5600	5854			
<b>totaal</b>	<b>7649</b>	<b>7742</b>	<b>1609</b>	<b>1580</b>	<b>1489</b>
<b>saldo uitgaven/inkomsten</b>	<b>16284</b>	<b>22499</b>	<b>24188</b>	<b>24522</b>	<b>24239</b>

<sup>1)</sup> In aansluiting op de Jaarrekening van de dienst zijn de rubrieken "directe levensbehoeften", "voorzieningen voor huishouden", "voorzieningen voor opvang" en "overige voorzieningen" vanaf 2008 samengevoegd tot: "individuele bijzondere bijstand".

bron: DWI

<sup>2)</sup> Over 2011 wordt alleen het totaal der verstrekkingen voor wonen gemeld.

<sup>3)</sup> Diverse posten: bewindvoering, inkomensbeheer, huur(schuld) enz.

<sup>4)</sup> Aflossingen, tot 1 januari 2008 inclusief aflossingen verblijfsrechtigden.

<sup>5)</sup> Langdurigheidstoeslag gefinancierd uit WWB-budget t/m 2008.

## 4.5.5 Uitkeringen Plusvoorziening ouderen (65+ jaar), 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
paar zonder kinderen	2008	2191	2428	2495	2702
paar met kinderen	332	332	402	247	251
eenoudergezin	21	31	39	21	10
alleenstaande	7754	8148	8792	8292	9408
<b>totaal</b>	<b>10115</b>	<b>10702</b>	<b>11661</b>	<b>11055</b>	<b>12371</b>

bron: DWI

## 4.5.6 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen, 2007-2009

stadsdeel	toegekende aanvragen huurtoeslag			gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro)		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
A Centrum	7597	7937	8198	1451	1495	1542
B Westpoort	x	x	x	x	x	x
E West	16660	17422	17427	1391	1423	1506
F Nieuw-West	14593	14882	14736	1689	1749	1785
K Zuid	11758	12339	12425	1516	1559	1643
M Oost	14010	15140	15407	1575	1589	1636
N Noord	12542	12599	12206	1678	1730	1756
T Zuidoost	11961	11846	11663	1918	2029	2064
Amsterdam	89173	92183	92118	1600	1643	1696

bron: VROM/O+S

## 4.5.7 Toegekende aanvragen huurtoeslag van minima naar stadsdelen, 2007-2009

stadsdeel	toegekende aanvragen huurtoeslag			gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro)		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
A Centrum	6227	6520	6563	1521	1562	1610
B Westpoort	x	x	x	x	x	x
E West	13480	14179	13642	1465	1495	1591
F Nieuw-West	10980	11308	10460	1814	1869	1905
K Zuid	9251	9738	9456	1612	1660	1743
M Oost	11202	12190	11933	1656	1663	1705
N Noord	9332	9461	8580	1814	1853	1878
T Zuidoost	8742	8876	8249	2123	2207	2244
Amsterdam	69230	72282	68918	1703	1738	1793

bron: VROM/O+S

## 4.5.8 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen, huishoudentypen en leeftijdsgroepen, 2009

stadsdeel	eenpersoonshuishoudens			meerpersoonshuishoudens		
	< 65 jaar	65+ jaar	totaal	< 65 jaar	65+ jaar	totaal
A Centrum	5278	1151	6429	1514	248	1762
B Westpoort	x	x	x	x	x	x
E West	8835	2392	11227	5443	757	6200
F Nieuw-West	3999	3206	7205	6142	1390	7532
K Zuid	6073	2673	8746	3031	637	3668
M Oost	7757	2075	9832	4777	795	5572
N Noord	3997	2659	6656	4601	949	5550
T Zuidoost	4005	2069	6074	5116	473	5589
Amsterdam	39957	16234	56191	30664	5263	35927

bron: VROM/O+S

#### 4.5.9 Gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro) van huishoudens naar stadsdelen, huishoudentypen en leeftijdsgroepen, 2009

stadsdeel	eenpersoonshuishoudens			meerpersoonshuishoudens		
	< 65 jaar	65+ jaar	totaal	< 65 jaar	65+ jaar	totaal
A Centrum	1379	1768	1449	1899	2005	1914
B Westpoort	x	x	x	x	x	x
E West	1363	1593	1412	1677	1839	1697
F Nieuw-West	1459	1872	1643	1905	2071	1936
K Zuid	1498	1747	1574	1830	1811	1827
M Oost	1325	1870	1440	1993	2073	2004
N Noord	1381	1786	1543	2080	1898	2049
T Zuidoost	1817	2139	1927	2227	2274	2231
Amsterdam	1437	1824	1549	1951	1992	1957

bron: VROM/O+S

#### 4.5.10 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar stadsdelen en toegekende huurtoeslag, 2009 (procenten)

stadsdeel	minder dan 500 euro	500 euro - < 1.000 euro	1.000 euro - < 1.500 euro	1.500 euro - < 2.000 euro	2.000 euro - < 2.500 euro	2.500 euro en meer	totaal abs.
A Centrum	15,2	16,3	16,9	17,3	16,7	17,4	8198
B Westpoort	x	x	x	x	x	x	x
E West	13,7	17,3	18,9	19,0	15,9	15,1	17427
F Nieuw-West	11,0	12,4	14,2	17,9	18,5	25,8	14736
K Zuid	11,6	14,6	18,6	17,7	17,4	19,7	12425
M Oost	12,8	15,6	17,1	16,3	16,7	21,3	15407
N Noord	11,2	13,1	14,1	16,0	20,4	24,9	12206
T Zuidoost	5,7	8,3	10,3	15,2	22,5	37,5	11663
Amsterdam	11,8	14,1	15,9	17,2	18,2	22,9	92118

bron: VROM/O+S

#### 4.5.11 Verleende diensten en afgeronde producten bij de Schuldhulpverleningsbureaus, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
cliënten	16314	17297	19489	21949	23763
aanmeldingen	9722	10139	11613	12572	11983
budgetspreekuur	7272	6441	7757	7679	8838
intakes	4570	4878	5003	5066	5096
crisisinterventies	2415	2339	2315	2179	2614
wettelijke trajecten (WSNP)	1085	791	798	933	964
geslaagde WSNP trajecten	641	445	534	556	586
minnelijke trajecten (saneringskredietaanvragen)	2822	2511	2783	3307	3423
toekenningen kredietaanvragen	510	527	704	748	993
budgetbegeleiding	785	1446	1964	2088	2853
nazorg	448	406	510	732	955
ondersteunende begeleiding	754	2312	3596	4020	3872
<b>totaal succesvolle saneringen (wettelijk en minnelijk)</b>	<b>1151</b>	<b>972</b>	<b>1238</b>	<b>1304</b>	<b>1579</b>

bron: DWI/bewerking KWIZ

## 4.5.12 Amsterdamse huishoudens tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM), 2009-2011

	2009		2010		2011		verschil 2011-2010 abs.
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
minima tot 110% WSM	70157	16,5	71564	16,6	72261	16,6	+ 697
overige inkomens	354355	83,5	358855	83,4	362278	83,4	+3423
totaal huishoudens	424512	100	430419	100	434539	100	+4120

bron: DIA/bewerking O+S

4.5.13 Amsterdammers tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM), 2009-2011 <sup>1)</sup>

	2009		2010		2011		verschil 2011-2010 abs.
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
minima tot 110% WSM	135560	17,8	137189	17,8	137329	17,6	+ 140
overige inkomens	624404	82,2	633423	82,2	642733	82,4	+9310
totaal	759964	100	770612	100	780062	100	+9450

<sup>1)</sup> Excl. personen in institutionele huishoudens.

bron: DIA/bewerking O+S

4.5.14 Amsterdammers tot 110% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) naar herkomstgroepering en leeftijd, 2010-2011 <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	2010				2011			
	18 jaar en ouder		jonger dan 18 jaar		18 jaar en ouder		jonger dan 18 jaar	
	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep
Surinamers	14440	26,9	4717	33,3	14650	27,2	4602	34,0
Antillianen	2479	27,1	961	39,0	2580	27,5	949	39,9
Turken	8712	30,2	4200	35,8	8920	30,1	4025	35,0
Marokkanen	17842	39,2	10213	42,3	18238	39,3	9940	41,3
overige niet-westerse allochtonen	16544	27,9	8230	38,9	16936	27,6	8226	38,5
westerse allochtonen	9827	9,6	1950	12,3	9928	9,5	1941	11,7
autochtonen	31021	9,4	6040	11,4	30198	9,1	6196	11,4
totaal	100865	16,1	36311	25,5	101450	15,9	35879	25,0

<sup>1)</sup> Uitgesplitst zijn jongeren tot 18 jaar die deel uitmaken van een huishouden met een minimuminkomen.

bron: DIA/bewerking O+S



## 4.5.15 Amsterdamse huishoudens: minima en overige inkomens naar huishoudenstypen, 2010-2011

huishoudenstype	2010				2011			
	minima		overige inkomens		minima		overige inkomens	
	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep	abs.	als % van totale groep
alleenstaand	39755	16,7	198098	83,3	40906	17,1	198726	82,9
eenoudergezin	14296	37,1	24236	62,9	14404	37,0	24476	63,0
meerpersoons z. kinderen	7582	8,8	78354	91,2	7298	8,4	79139	91,6
meerpersoons m. kinderen	9931	14,6	58160	85,4	9653	13,9	59937	86,1
<b>totaal</b>	<b>71564</b>	<b>16,6</b>	<b>358848</b>	<b>83,4</b>	<b>72261</b>	<b>16,6</b>	<b>362278</b>	<b>83,4</b>

bron: DIA/bewerking O+S

## 4.5.16 Minimahuishoudens en minimajongeren naar stadsdelen, 2010-2011

stadsdeel	minimahuishoudens				minimajongeren			
	2010		2011		2010		2011	
	abs.	% <sup>1)</sup>	abs.	% <sup>1)</sup>	abs.	% <sup>2)</sup>	abs.	% <sup>2)</sup>
A Centrum	5959	10,8	5870	10,6	1158	12,4	1210	12,7
B Westpoort	45	14,6	49	15,7	4	9,5	8	22,9
E West	14483	18,1	14368	17,8	6062	29,2	5840	27,9
F Nieuw-West	11352	17,2	11762	17,7	8476	27,4	8217	26,5
K Zuid	10458	12,8	10380	12,6	2617	13,6	2535	12,9
M Oost	11578	18,2	11524	17,9	5785	23,4	5734	22,9
N Noord	8312	19,8	8643	20,5	5958	31,4	5954	31,2
T Zuidoost	9377	22,4	9665	22,8	6252	33,5	6381	34,5
<b>Amsterdam</b>	<b>71564</b>	<b>16,6</b>	<b>72261</b>	<b>16,6</b>	<b>36312</b>	<b>25,5</b>	<b>35879</b>	<b>25,0</b>

<sup>1)</sup> Aandeel minimahuishoudens van alle huishoudens per stadsdeel.

bron: DIA/bewerking O+S

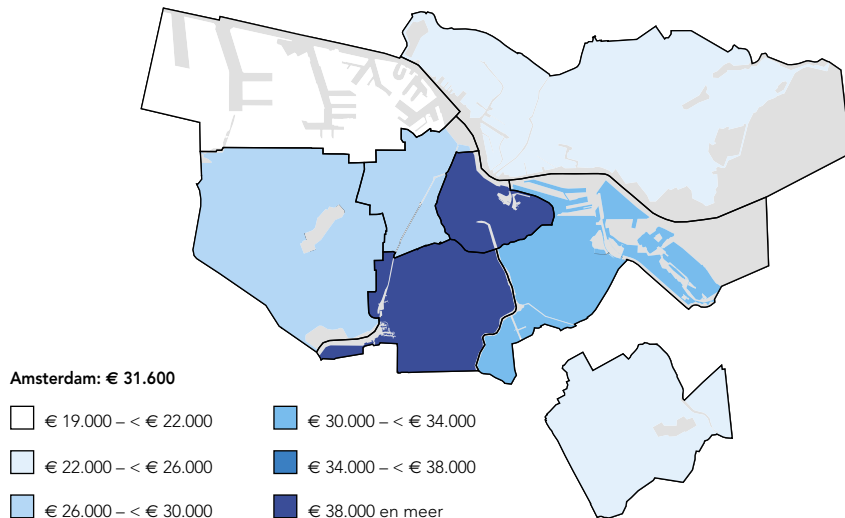
<sup>2)</sup> Aandeel minimajongeren (onder 18 jaar) van het totaal aantal jongeren per stadsdeel.

## 4.6.1 Kerncijfers inkomen, 2005-2009 (x 1.000 euro)

	2005	2006	2007	2008	2009
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)</b>					
per inwoner	19,0	20,3	21,6	22,6	22,9
per persoon met een heel jaar inkomen	27,5	28,4	30,0	31,1	31,6
totaal actief	34,7	36,1	37,9	39,2	39,6
totaal niet-actief	16,4	16,3	16,8	17,3	17,9
werkloosheids- en bijstandsuitkering	13,8	13,9	13,9	14,0	15,1
arbeidsongeschikt	18,7	18,7	19,4	20,6	21,3
pensioenontvanger	19,0	19,3	20,2	21,2	20,3
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)</b>					
per huishouden	26,1	27,5	29,6	30,6	30,7
eenpersoonshuishouden	18,8	19,5	20,9	21,5	21,3
paar zonder kinderen	35,7	37,1	39,9	41,0	41,3
paar met kinderen	38,9	41,8	45,3	47,3	47,8
eenoudergezin	21,6	23,5	24,9	25,7	26,1
overig huishouden	36,2	38,5	40,1	41,7	41,6
gestandaardiseerd huishoudensinkomen per huishouden	20,3	21,2	22,8	23,5	23,5

bron: CBS

## 4.6a Gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon met een heel jaar inkomen per stadsdeel, 2009



bron: CBS/RIO 2009

4.6.2 Kerncijfers inkomen stadsdelen, 2009

stadsdeel	inwoners (x 1.000)	gemidd. persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)	gemidd. pers. ink. per persoon met een heel jaar inkomen (x 1.000 euro)	huis- houdens (x 1.000)	gemidd. besteedbaar inkomen per huish. (x 1.000 euro)	index gestand. inkomen huishoudens (Ned.=100)
A Centrum	82,7	29,5	61,6	38,7	45,8	33,9	114,6
B Westpoort	0,4	14,7	0,2	19,6	0,2	15,9	55,8
E West	131,2	22,2	96,3	29,6	68,4	27,7	91,2
F Nieuw-West	135,2	19,1	88,5	27,9	57,3	30,4	91,5
K Zuid	133,8	29,5	99,2	38,7	71,7	35,0	114,8
M Oost	116,6	23,1	80,9	32,6	54,1	31,9	99,3
N Noord	86,3	17,9	59,5	25,3	39,3	27,9	84,2
T Zuidoost	81,5	17,9	53,7	25,9	37,7	26,4	82,1
Amsterdam	767,8	22,9	542,2	31,6	376,0	30,7	97,9

bron: CBS/RIO 2009

4.6.3 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en geslacht, 2009

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)			gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)		
	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen
A Centrum	61,6	33,0	28,6	38,7	44,8	31,7
B Westpoort	0,2	x	x	19,6	x	x
E West	96,3	49,3	47,0	29,6	32,3	26,8
F Nieuw-West	88,5	44,5	43,9	27,9	32,7	22,9
K Zuid	99,2	47,4	51,8	38,7	46,7	31,3
M Oost	80,9	41,1	39,7	32,6	36,7	28,4
N Noord	59,5	29,2	30,3	25,3	29,4	21,3
T Zuidoost	53,7	26,0	27,7	25,9	28,6	23,3
Amsterdam	542,2	271,8	270,3	31,6	36,4	26,8

bron: CBS/RIO 2009

4.6.4 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en leeftijdsgroepen, 2009

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)				gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)			
	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar e.o.	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar e.o.
A Centrum	5,6	26,4	22,2	7,4	10,7	43,0	44,1	28,8
B Westpoort	x	x	x	x	x	x	x	x
E West	10,4	49,4	26,7	9,7	12,4	35,4	29,8	17,9
F Nieuw-West	10,5	33,5	27,3	17,2	12,1	32,0	34,0	19,9
K Zuid	8,4	44,5	28,7	17,7	12,0	45,1	44,3	26,1
M Oost	8,7	38,0	25,4	8,8	11,7	38,7	35,1	19,3
N Noord	6,3	20,6	19,7	13,0	11,8	28,6	30,5	18,7
T Zuidoost	6,1	20,7	20,5	6,5	11,2	27,7	30,4	19,7
Amsterdam	56,7	234,1	170,9	80,5	11,8	36,8	35,7	21,7

bron: CBS/RIO 2009

4.6.5 Personen met een heel jaar inkomen (x 1.000) naar stadsdelen en inkomensklassen  
(20%-groepen van de landelijke verdeling van het persoonlijk inkomen), 2009

stadsdeel	persoonlijk inkomen per jaar					totaal
	minder dan 12.100 euro	12.100 euro- <19.600 euro	19.600 euro- <29.700 euro	29.700 euro- <42.400 euro	42.400 euro en meer	
A Centrum	10,5	11,4	9,4	11,0	19,3	61,6
B Westpoort	x	x	x	x	x	0,2
E West	17,6	22,0	17,6	19,2	19,9	96,3
F Nieuw-West	17,9	20,3	18,3	17,1	14,9	88,5
K Zuid	15,8	18,9	16,0	18,6	30,0	99,2
M Oost	14,7	16,9	14,2	15,4	19,8	80,9
N Noord	12,0	15,6	13,4	10,9	7,7	59,5
T Zuidoost	9,3	13,6	12,3	11,4	7,1	53,7
<b>Amsterdam</b>	<b>98,6</b>	<b>119,2</b>	<b>101,5</b>	<b>103,9</b>	<b>119,0</b>	<b>542,2</b>

bron: CBS/RIO 2009

4.6.6 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar stadsdelen en  
herkomstgroepering, 2009

stadsdeel	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)				gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)			
	autoch- toon	allochtoon			autoch- toon	allochtoon		
		totaal	westers	niet- westers		totaal	westers	niet- westers
A Centrum	40,8	20,8	13,0	7,8	39,2	37,9	43,1	29,2
B Westpoort	x	x	x	x	x	x	x	x
E West	54,8	41,5	15,7	25,8	32,5	25,8	32,5	21,7
F Nieuw-West	42,0	46,4	10,2	36,2	31,1	24,9	30,6	23,4
K Zuid	65,9	33,3	18,4	14,8	39,6	36,8	43,4	28,4
M Oost	46,2	34,7	11,1	23,6	37,0	26,6	35,0	22,7
N Noord	36,4	23,1	5,9	17,2	27,3	22,2	25,6	21,0
T Zuidoost	17,4	36,3	4,6	31,8	30,2	23,8	27,5	23,3
<b>Amsterdam</b>	<b>305,1</b>	<b>237,0</b>	<b>79,3</b>	<b>157,8</b>	<b>34,6</b>	<b>27,7</b>	<b>36,1</b>	<b>23,5</b>

bron: CBS/RIO 2009

4.6.7 Huishoudens naar stadsdelen en inkomensklassen, 2009 (x 1.000) <sup>1)</sup>

stadsdeel	besteekbaar huishoudensinkomen per jaar					totaal
	minder dan 17.900 euro	17.900 euro- <25.200 euro	25.200 euro- <34.500 euro	34.500 euro- <47.100 euro	47.100 euro en meer	
A Centrum	14,8	8,5	7,2	5,9	9,4	45,8
B Westpoort	0,1	x	x	x	x	0,2
E West	22,7	16,1	12,4	8,8	8,4	68,4
F Nieuw-West	14,7	13,9	11,1	9,0	8,6	57,3
K Zuid	20,5	14,0	12,0	10,0	15,3	71,7
M Oost	15,4	11,7	9,1	7,6	10,2	54,1
N Noord	11,5	10,4	7,3	5,6	4,4	39,3
T Zuidoost	12,6	9,0	7,0	5,3	3,8	37,7
Amsterdam	113,0	84,1	66,3	52,4	60,2	376,0

<sup>1)</sup> Indeling in vijf 20% landelijke inkomensgroepen.

bron: CBS/RIO 2009

4.6.8 Huishoudens met inkomen en gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen naar stadsdelen en samenstelling van het huishouden, 2009

stadsdeel	huishoudens (x 1.000)				gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen (x 1.000 euro)			
	een-persoons	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een-ouder-gezin	een-persoons	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een-ouder-gezin
A Centrum	28,2	9,1	4,4	2,9	24,5	50,5	61,0	26,6
B Westpoort	0,1	x	x	x	11,0	x	x	x
E West	38,1	13,0	9,0	5,5	20,1	38,6	42,7	24,6
F Nieuw-West	23,5	11,9	12,4	5,8	20,3	36,2	42,3	26,7
K Zuid	40,2	15,1	8,9	5,3	24,1	48,5	61,6	28,5
M Oost	26,1	10,3	10,4	5,0	21,0	41,7	50,0	26,3
N Noord	16,5	8,3	8,2	4,4	18,0	33,2	41,0	25,3
T Zuidoost	17,4	5,7	5,5	6,7	17,7	35,3	41,2	25,2
Amsterdam	191,5	73,8	58,8	35,6	21,3	41,3	47,8	26,1

bron: CBS/RIO 2009

## 4.6.9 Tarieven woonlasten, 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
onroerende zaakbelasting woningen <sup>1)</sup>					
eigenaren	0,05315	0,05287	0,05589	0,05723	0,05993
onroerende zaakbelasting niet-woningen <sup>1)</sup>					
eigenaren	0,15947	0,17165	0,18126	0,1867	0,19542
gebruikers	0,12751	0,13723	0,14491	0,14926	0,15624
aansluitrecht riool (x 1 euro)	138,53	145,46	147,93	149,41	150,90

<sup>1)</sup> Vanaf 2009 worden de ozb-tarieven uitgedrukt in percentages van de woz-waarde.

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarplan/-begroting 2012

4.6.10 Gemeentelijke woonlasten per stadsdeel (euro's) per jaar per huishouden, 2010-2012 <sup>1)</sup>

stadsdeel	gemiddelde woning <sup>2)</sup>					
	eenpersoonshuishouden			meerpersoonshuishouden		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
A Centrum/Westpoort	505			578		
A Centrum		514	527		590	605
B Westpoort		479	491		543	557
E West <sup>3)</sup>	536	549	559	620	637	648
F Nieuw-West <sup>4)</sup>	525	546	552	605	632	638
K Zuid <sup>5)</sup>	540	556	558	625	645	647
M Oost <sup>6)</sup>	537	549	555	621	636	642
N Noord	537	554	568	621	643	660
T Zuidoost	580	591	599	633	643	653
Amsterdam <sup>7)</sup>	537	542	551	615	621	631

<sup>1)</sup> De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerende zaakbelasting (OZB), reinigingsheffing en rioolheffing woningen.

bron: COELO/Atlas van de lokale lasten

<sup>2)</sup> De gemiddelde woning is vastgesteld door het CBS, verschilt per gemeente en is gerelateerd aan de waarde van de woning.

<sup>3)</sup> 2010 gemiddelde van de voormalige stadsdelen Westerpark, Oud-West, Bos en Lommer en De Baarsjes.

<sup>4)</sup> 2010 gemiddelde van de voormalige stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart.

<sup>5)</sup> 2010 gemiddelde van de voormalige stadsdelen Oud-Zuid en Zuideramstel.

<sup>6)</sup> 2010 gemiddelde van de voormalige stadsdelen Zeeburg en Oost-Watergraafsmeer.

<sup>7)</sup> Gemiddelde berekend uit de woonlasten per stadsdeel.

4.6.11 Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, 2008-2011 (2006=100)

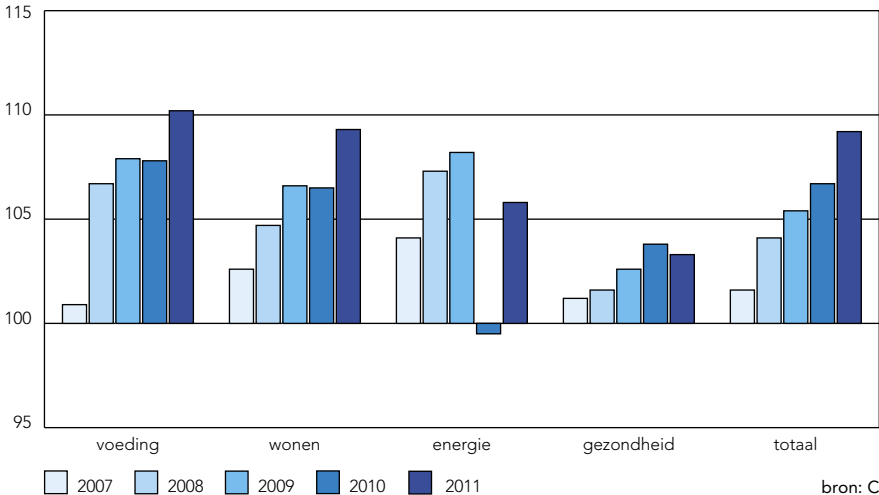
artikelgroep	wegings-coëfficiënt <sup>1)</sup>	jaargemiddelde			
		2008	2009	2010	2011
voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	11264	106,72	107,88	107,78	110,17
alcoholhoudende dranken en tabak	3089	106,79	115,82	119,54	123,74
kleding en schoeisel	4832	101,57	101,09	100,57	101,59
huisvesting, water, elektriciteit en gas	24358	104,74	106,60	106,54	109,27
stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	6123	103,34	105,84	106,67	108,08
gezondheid	1035	101,57	102,55	103,78	103,29
vervoer	11414	105,72	103,54	108,15	112,90
communicatie	3517	93,22	91,41	93,26	95,31
recreatie en cultuur	10376	98,01	98,54	98,79	99,11
onderwijs	136	100,78	102,11	101,31	103,69
hotels, cafés en restaurants	4412	107,88	112,14	114,85	117,92
diverse goederen en diensten	11233	106,80	109,50	111,41	113,99
consumptiegebonden belastingen en overheidsdiensten	3599	107,18	111,48	115,77	117,22
consumptie in het buitenland	4613	107,26	105,32	108,81	113,48
<b>totaal</b>	<b>100000</b>	<b>104,14</b>	<b>105,38</b>	<b>106,72</b>	<b>109,22</b>

4

<sup>1)</sup> Aandeel in de totale consumptieve gezinsuitgaven in 2011.

bron: CBS

4.6b Verloop van het consumentenprijsindexcijfer van enkele (hoofd)artikelgroepen, 2007-2011 (2006=100)



bron: CBS

# Het conjunctuurbeeld van Amsterdam

Gemeente Amsterdam  
Bureau Onderzoek en Statistiek



[www.amsterdamconjunctuur.nl](http://www.amsterdamconjunctuur.nl)



# 5

## Zorg

- 5.1 Maatschappelijke zorg
- 5.2 Gezondheid



## 5

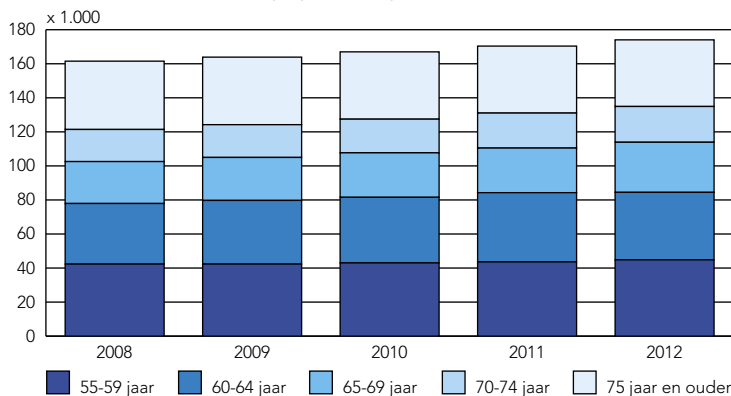
## Zorg

De gezondheid van Amsterdammers en de zorgvoorzieningen in de stad staan centraal in dit hoofdstuk. Hierbij worden cijfers gepresenteerd over ouderen in de stad, levensverwachting en sterfte, het vóórkomen van ziekten, het aantal zorginstellingen en het zorggebruik, leefgewoonten en de ervaren gezondheid. Een aantal van deze thema's wordt hieronder nader toegelicht. Het gaat daarbij om ontwikkelingen in levensverwachting en sterfte en het aantal ouderen, gebruik van genotsmiddelen en zorg voor de jeugd in de vorm van de aanpak van kindermishandeling en het gebruik van kinderopvang.

### Levensverwachting en sterfte

De gemiddelde levensverwachting van een pasgeborene in Amsterdam voor de periode 2007-2010 is 80,0 jaar. De levensverwachting van inwoners van Amsterdam en die van de regio's Zuid-Limburg en van de steden Den Haag, Rotterdam-Rijnmond en Groningen ligt onder het landelijke gemiddelde van 80,5 jaar. Mensen uit de regio's Gooi en Vechtstreek, Hollands Midden, Zeeland en Kennemerland worden gemiddeld genomen ouder, met een levensverwachting van meer dan 81 jaar. De levensverwachting bij geboorte is de afgelopen jaren gestegen. Een pasgeboren Amsterdams jongetje heeft inmiddels een levensverwachting van 77,7 jaar, een meisje van 82,1 jaar. Amsterdams vrouwen van 65 jaar leven gemiddeld nog 20,5 jaar, mannen 17,2 jaar.

Amsterdams ouderen naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2008-2012



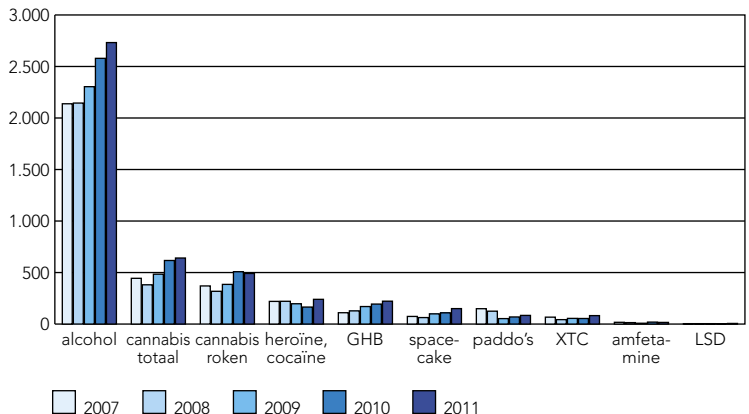
Het aantal ouderen in de stad neemt toe: van nog geen 162 duizend 55-plussers in 2008 tot ruim 174 duizend in 2012, een groei van 7,7%. Het aantal 65-69 jarigen stijgt het sterkst (+19,5%), het aantal 75-plussers daalt licht (-2,5%). Jaarlijks overlijden ruim 5.000 Amsterdammers (5.314 in 2011). Sinds 2007 vormen hart- en vaatziekten niet meer de meest voorkomende doodsoorzaak maar kanker. Het aantal sterfgevallen aan kanker stijgt, terwijl het aantal sterfgevallen aan hart- en vaatziekten daalt.

### Genotsmiddelengebruik

Veel hart- en vaatziekten en andere ziekten en doodsoorzaken worden (mede) veroorzaakt door overmatig alcoholgebruik en roken. Daarnaast kan alcohol- en drugsgebruik leiden tot (verkeers)ongevallen, problemen met de openbare orde en huiselijk geweld. Het aantal incidenten rondom cannabis- en alcoholgebruik is vanaf 2009 gestegen. Ook in verband met veel andere soorten drugs moest de ambulance vaker uitrukken dan in de jaren ervoor.

De GGD Amsterdam signaleert een dalende trend in heroïnegebruik die zich voortzet. Dat is ook terug te zien in een afname van methadonbehandelingen: in de vrijwillige ambulante methadonbehandeling is het aantal patiënten gedaald van 2.533 in 2005 naar 2.270 in 2010. De groep gebruikers die overblijft, is met gemiddeld 50 jaar inmiddels op leeftijd en maakt intensiever gebruik van de zorg. Zij hebben ook minder contact met de politie dan voorheen. Zo werd in 2010 aan 14% van de GGD patiënten op het politiebureau methadon verstrekt, terwijl dat in 2004 nog 30% was. Er zijn naar schatting 1.850 problematische

**Ambulance-interventies met betrekking tot het gebruik van (uitgaans)drugs naar soort middel, 2007-2011**



bron: GGD Amsterdam

gebruikers van heroïne of cocaïne door middel van roken of injecteren in Amsterdam. Het injecterend drugsgebruik blijft overigens laag en daarmee samenhangend zijn er nauwelijks nieuwe HIV-infecties. Ook is het jaarlijks aantal omgeruilde spuiten bij de GGD sterk gedaald (van 391.200 in 2001 naar 169.600 in 2011).

### Zorg voor de jeugd

Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam heeft in 2011 meer adviezen en consulten gegeven inzake kindermishandeling dan in de jaren daarvoor (2009 4.369, 2011 4.566). Ook het aantal onderzochte meldingen bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) is toegenomen: van 645 in 2009 naar 750 in 2011. Uit de Wmo 2-meting blijkt dat zes van de tien volwassen Amsterdammers (62%) bekend zijn met het AMK en dat men vaker dan in 2010 aangeeft dit meldpunt te zullen bellen bij huiselijk geweld of kindermishandeling (12% versus 5%).<sup>1</sup>

Het aantal zaken van huiselijk geweld waarbij de hulp van de GGD wordt ingeroepen, is sinds 2006 bijna verdubbeld (van 634 in 2006 naar 1.248 in 2010). Dit duidt niet zozeer op een toename in huiselijk geweld maar vooral op de toegenomen aandacht ervoor door politie en hulpverlening en de inzet van de GGD bij interventies zoals het tijdelijk huisverbod.<sup>2</sup>

In 2011 gingen bijna 25.600 kinderen naar een kinderdagverblijf in Amsterdam.<sup>3</sup> Dat is 62% van alle kinderen van nul tot en met drie jaar. Bijna 16.400 kinderen gingen naar de buitenschoolse opvang, 22% van de vier tot en met elf jarigen. Het aandeel autochtone kinderen dat naar de opvang gaat is twee keer zo groot als het aandeel niet-westerse allochtone kinderen. Het aantal kinderen dat naar een kinderdagverblijf gaat, steeg in vier jaar tijd met 26%. Het gebruik van buitenschoolse opvang steeg nog sneller, het gebruik in 2011 ligt 65% hoger dan het gebruik in 2007. Tot en met 2011 waren er in heel Amsterdam wachtlijsten voor kinderdagverblijven en buitenschoolse opvanglocaties. Maar uit een recente enquête onder opvangorganisaties en ouders blijkt dat er sinds 2012 een kentering optreedt. Door een combinatie van bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag (en andere voorzieningen) en de economische recessie nemen ouders minder dagen kinderopvang af en stopt een kleine groep ouders met kinderopvang. De wachtlijsten voor kinderopvang zijn dan ook grotendeels verdwenen.

<sup>1</sup> Bron: O+S. *2-meting Wmo*. In opdracht van Dienst Wonen Zorg en Samenleven, Gemeente Amsterdam. Februari 2012.

<sup>2</sup> Bron: GGD Amsterdam. *Amsterdamse OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) monitor 2010*. Oktober 2011.

<sup>3</sup> Bron: O+S. *Kinderopvang in Amsterdam*. In opdracht van Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, gemeente Amsterdam. September 2012.

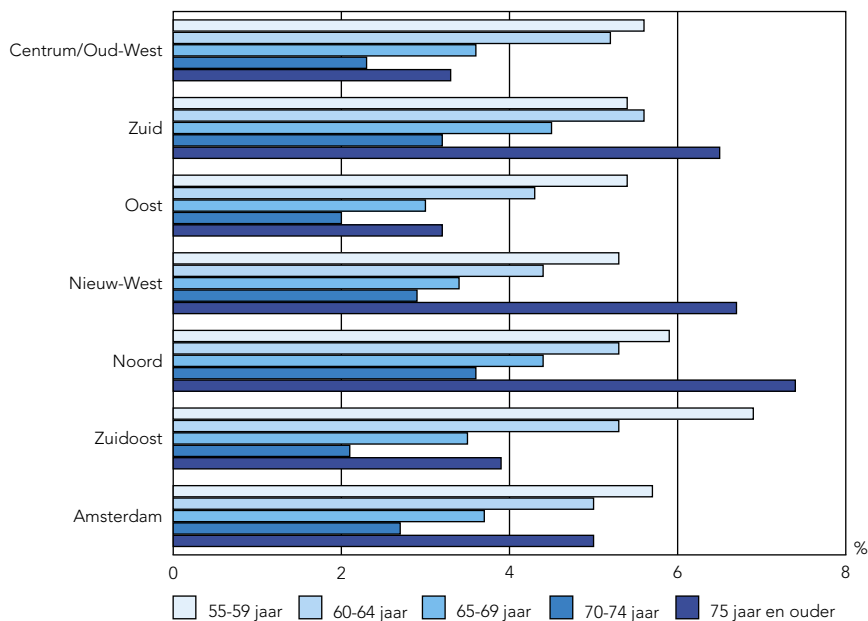
<b>5.1</b>	<b>Maatschappelijke zorg</b>	<b>196</b>
	<u>tabellen</u>	
5.1.1	Amsterdamse ouderen naar leeftijdsgroepen	196
5.1.2	Amsterdamse verzorgingshuizen en verpleeghuizen naar zorgregio's en aantal bedden	197
5.1.3	Verzorgingshuizen naar stadsdelen en aantal bedden	197
5.1.4	Clënten Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam	197
5.1.5	Amsterdamse kinderen (0-3 jaar) op kinderdagverblijf naar stadsdeel van woonadres	198
5.1.6	Amsterdamse kinderen (0-3 jaar) met gastouderopvang naar stadsdeel van woonadres	198
5.1.7	Amsterdamse kinderen (4-12 jaar) op buitenschoolse opvang naar stadsdeel van woonadres	198
5.1.8	Amsterdamse kinderen (4-12 jaar) met gastouderopvang naar stadsdeel van woonadres	199
5.1.9	Capaciteit in kindplaatsen op Amsterdamse kinderdagverblijven	199
5.1.10	Capaciteit in kindplaatsen op Amsterdamse buitenschoolse opvang	199
	<u>grafieken</u>	
5.1a	Ouderen per leeftijdsgroep als % van de totale bevolking per zorgregio	196
<b>5.2</b>	<b>Gezondheid</b>	<b>200</b>
	<u>tabellen</u>	
5.2.1	Aangegeven gevallen van infectieziekten en ziekteoorzaken	200
5.2.2	Nieuwe consulten geslachtsziekten naar geslacht en nationaliteiten	201
5.2.3	HIV antistoffen geteste mannen en vrouwen	202
5.2.4	Activiteiten forensisch artsen en verpleegkundigen GGD in hun werkgebied	202
5.2.5	Spuitenruil	202
5.2.6	Ambulance interventies met betrekking tot het gebruik van (uitgaans)drugs naar soort middel	203
5.2.7	Bezoeken Reizigersadvies- en Vaccinatiebureau	203
5.2.8	Sterfte naar doodsoorzaken, leeftijdsgroepen en geslacht	204
5.2.9	Sterfte naar doodsoorzaken in Amsterdam en Nederland	205
5.2.10	Drugsdoden	205
5.2.11	Sterfte in Nederland en Amsterdam naar geslacht, stadsdelen en doodsoorzaken	206
5.2.12	Standaard sterfgevallen in Nederland en Amsterdam naar geslacht, stadsdelen en doodsoorzaken	207
5.2.13	Werkzame geneeskundigen naar praktijkvoering	208
5.2.14	Huisartsen, tandartsen, fysiotherapeuten en apotheken naar stadsdelen	208
5.2.15	Gewicht 5- en 10-jarige kinderen naar stadsdelen	209
	<u>grafieken</u>	
5.2a	Nieuwe consulten geslachtsziekten	201

## 5.1.1 Amsterdamse ouderen naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2008-2012

leeftijdsgroep	2008	2009	2010	2011	2012
55-59 jaar	42335	42341	43007	43600	44813
60-64 jaar	35590	37385	38545	40686	39650
65-69 jaar	24625	25250	26135	26198	29435
70-74 jaar	18858	19251	19771	20558	21013
75 jaar en ouder	40127	39671	39534	39344	39134
totaal	161535	163898	166992	170386	174045

bron: O+S

## 5.1a Ouderen per leeftijdsgroep als % van de totale bevolking per zorgregio, 1 januari 2012



bron: O+S

## 5.1.2 Amsterdamse verzorgingshuizen en verpleeghuizen naar zorgregio's en aantal bedden, 1 januari 2011

zorgregio	verzorgingshuizen		verpleeghuizen <sup>1)</sup>	
	totaal	bedden	totaal	bedden
Centrum/Oud-West	10	1031	10	928
Nieuw-West	6	702	11	939
Noord	5	206	3	432
Oost	5	380	4	297
Zuid	10	815	4	427
Zuidoost	4	435	3	158
<b>Amsterdam</b>	<b>40</b>	<b>3569</b>	<b>35</b>	<b>3181</b>

<sup>1)</sup> Peildatum 1 januari 2010.

bron: AGIS (verzorgingshuizen)/SIGRA (verpleeghuizen)

## 5.1.3 Verzorgingshuizen naar stadsdelen en aantal bedden, 1 januari 2011

stadsdeel	verzorgingshuizen	bedden in verzorgingshuizen met:				
		5-49 bedden	50-99 bedden	100 en meer bedden	totaal	
					2011	2009
A Centrum	4	74	–	413	487	527
B Westpoort	–	–	–	–	–	–
E West	6	20	226	298	544	601
F Nieuw-West	6	26	86	590	702	747
K Zuid	10	101	158	556	815	821
M Oost	5	25	127	228	380	380
N Noord	5	24	182	–	206	615
T Zuidoost	4	–	91	344	435	451
<b>Amsterdam</b>	<b>40</b>	<b>270</b>	<b>870</b>	<b>2429</b>	<b>3569</b>	<b>4142</b>

bron: AGIS

## 5.1.4 Cliënten Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam, 2010-2011

	2010	2011
advies- en meldpunt	4337 adviezen en consulten	4566 adviezen en consulten
kindermishandeling	659 meldingen in onderzoek	750 meldingen in onderzoek
jeugd- en onderwijshulpverlening	6627 nieuwe cliënten <sup>1)</sup>	5067 nieuwe cliënten <sup>1)</sup>
jeugdbescherming	862 nieuwe cliënten	883 nieuwe cliënten
jeugdreclassering	747 nieuwe cliënten	700 nieuwe cliënten
kindertelefoon ROA-gebied	63800 beantwoorde contacten	65145 beantwoorde contacten

<sup>1)</sup> Inclusief eenmalige en adviescontacten in de jeugdhulpverlening. bron: Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam

## 5.1.5 Amsterdamse kinderen (0-3 jaar) op kinderdagverblijf naar stadsdeel van woonadres, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009 <sup>1)</sup>	2010	2011
A Centrum	1965	2095	2125	2150	2190
E West <sup>2)</sup>	3445	3805	3905	4000	4305
F Nieuw-West	2465	2690	2970	3250	3295
K Zuid	4070	4355	4430	4500	4665
M Oost	3735	4280	4750	5220	5300
N Noord	1615	1830	1965	2095	2165
T Zuidoost	2125	2460	2605	2745	2630
Amsterdam	19420	21515	22750	23960	24550

<sup>1)</sup> Schatting.

bron: CBS

<sup>2)</sup> Inclusief Westpoort.

## 5.1.6 Amsterdamse kinderen (0-3 jaar) met gastouderopvang naar stadsdeel van woonadres, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009 <sup>1)</sup>	2010	2011
A Centrum	165	240	190	140	120
E West <sup>2)</sup>	265	420	345	270	185
F Nieuw-West	230	395	320	240	180
K Zuid	340	485	415	340	255
M Oost	350	550	510	470	375
N Noord	240	375	315	250	210
T Zuidoost	170	420	465	510	435
Amsterdam	1760	2885	2560	2220	1760

<sup>1)</sup> Schatting.

bron: CBS

<sup>2)</sup> Inclusief Westpoort.

## 5.1.7 Amsterdamse kinderen (4-12 jaar) op buitenschoolse opvang naar stadsdeel van woonadres, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009 <sup>1)</sup>	2010	2011
A Centrum	765	950	1045	1140	1300
E West <sup>2)</sup>	1490	1760	1915	2070	2210
F Nieuw-West	1650	1915	2090	2260	2370
K Zuid	1660	1900	2115	2330	2505
M Oost	2035	2615	3130	3640	4170
N Noord	950	1150	1365	1575	1660
T Zuidoost	1390	1825	2045	2260	2150
Amsterdam	9940	12115	13705	15275	16365

<sup>1)</sup> Schatting.

bron: CBS

<sup>2)</sup> Inclusief Westpoort.



## 5.1.8 Amsterdamse kinderen (4-12 jaar) met gastouderopvang naar stadsdeel van woonadres, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009 <sup>1)</sup>	2010	2011
A Centrum	80	105	85	60	50
E West <sup>2)</sup>	140	200	160	120	85
F Nieuw-West	170	290	230	170	115
K Zuid	130	180	170	155	130
M Oost	170	260	240	215	200
N Noord	175	275	225	175	135
T Zuidoost	145	350	360	370	300
Amsterdam	1010	1660	1470	1265	1015

<sup>1)</sup> Schatting.<sup>2)</sup> Inclusief Westpoort.

bron: CBS

5

## 5.1.9 Capaciteit in kindplaatsen op Amsterdamse kinderdagverblijven, 1 januari 2008-2012

stadsdeel	2008	2009	2010	2011	2012
A Centrum	1148	1169	1243	1238	1247
E West	1913	2140	2324	2622	2767
F Nieuw-West	1275	1527	1708	1899	2010
K Zuid	2282	2324	2478	2826	3435
M Oost	1703	1869	2215	2371	2822
N Noord	794	812	923	1069	1149
T Zuidoost	1498	1529	1696	1973	2014
Amsterdam	10613	11370	12587	13998	15444

bron: GGD Amsterdam-Amstelland

## 5.1.10 Capaciteit in kindplaatsen op Amsterdamse buitenschoolse opvang, 1 januari 2008-2012

stadsdeel	2008	2009	2010	2011	2012
A Centrum	761	938	964	1002	1211
E West	869	1047	1175	1426	1517
F Nieuw-West	1093	1382	1388	1582	1846
K Zuid	1267	1766	1815	2034	2658
M Oost	1448	1792	2240	2758	3309
N Noord	562	721	995	1035	1320
T Zuidoost	1054	1145	1445	1618	1762
Amsterdam	7054	8791	10022	11455	13623

bron: GGD Amsterdam-Amstelland

## 5.2.1 Aangegeven gevallen van infectieziekten en ziekteoorzaken, 2007-2011

infectieziekten	2007	2008 <sup>1)</sup>	2009	2010	2011
<b>groep A</b>					
kinderverlamming	–	–	–	–	–
pokken	–	–	–	–	–
sars	–	–	–	–	–
nieuwe influenza A (H1N1)	–	–	275	2	17
<b>groep B1</b>					
aviaire influenza	–	–	–	–	–
difterie	–	–	–	–	1
pest	–	–	–	–	–
rabiës (hondsdolheid)	1	–	–	–	–
tuberculose	131	129	154	127	148
virale haem. koorts	–	–	–	–	–
<b>groep B2</b>					
buiktyfus	4	3	7	6	2
cholera	–	–	–	–	–
E.coli (O 157)	–	3	3	2	10
hepatitis A	20	27	24	45	8
hepatitis B (acuut)	31	23	22	14	11
hepatitis B (drager)	318	295	329	300	234
hepatitis C (acuut)	19	28	11	6	21
hepatitis C (drager) <sup>2)</sup>	274	333	277	250	200
invasieve gr.A streptokokkeninfectie	–	–	9	16	11
kinkhoest	181	306	346	118	198
mazelen	1	–	1	3	14
paratyfus A	4	3	3	6	5
paratyfus B	–	–	–	–	1
paratyfus C	–	–	–	–	–
rubella (rodehond)	–	1	–	–	1
shigellose (bacillaire dysenterie)	54	83	73	81	80
voedselvergiftiging/voedselinfectie explosies	–	6	–	2	3
<b>groep C</b>					
antrax (miltvuur)	–	–	–	–	–
bof	–	–	5	37	49
botulisme	–	–	–	–	–
brucellosis	2	1	1	1	–
Creutzfeld-Jacobs ziekte klassiek	–	1	–	2	1
Creutzfeld-Jacobs ziekte variant	–	–	–	–	–
gele koorts	–	–	–	–	–
hantavirusinfectie	–	–	–	1	–
invasieve haem. influenza-infectie	–	–	1	–	–
invasieve pneumokokkenziekte	–	–	2	7	2
legionellose	11	12	10	24	20
leptospirose	2	3	1	5	1
listeriose	–	–	1	3	4
malaria falciparum	52	41	36	37	37
malaria overig	8	11	5	7	10
meningokokkose	7	10	7	10	4
MRSA infectie	–	–	1	–	–
ornithose/psittacose	–	–	–	1	2
Q-koorts	–	2	2	3	1
tetanus	–	–	–	–	–
trichinose	–	–	–	–	–
West-Nile virusinfectie	–	–	–	1	1
<b>totaal</b>	<b>1120</b>	<b>1321</b>	<b>1606</b>	<b>1117</b>	<b>1096</b>

<sup>1)</sup> Vanaf 2008 is het werkgebied uitgebreid met de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn.

<sup>2)</sup> Sinds 2004 niet meer meldingsplichtig.

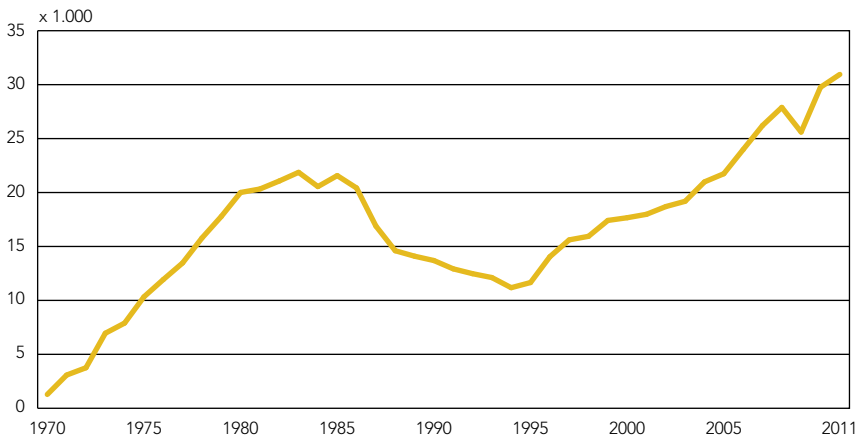
## 5.2.2 Nieuwe consulten geslachtsziekten naar geslacht en nationaliteiten, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>geslacht</b>					
mannen	14458	15937	15481	17469	17482
w.v. heteroseksueel (%)	66,6	61,8	54,0	54,3	53,4
w.v. homoseksueel (%)	29,9	34,2	42,6	41,9	43,0
w.v. biseksueel (%)	3,5	4,0	3,4	3,8	3,6
vrouwen	11750	11952	10124	12287	13467
w.v. prostituee (%)	7,1	7,1	10,2	10,5	11,6
<b>totaal</b>	<b>26208</b>	<b>27889</b>	<b>25605</b>	<b>29756</b>	<b>30949</b>
<b>nationaliteit/herkomst <sup>1)</sup></b>					
Nederlands	22222	23363	21001	24848	17237
Frans	104	136	135	137	
Duits	145	183	207	248	
Engels	231	303	295	307	
Italiaans	130	170	172	163	
Spaans	119	135	145	189	
Noord-Amerikaans/Canadees	181	191	216	280	
Marokkaans	112	151	129	132	934
Turks	104	107	117	96	411
Surinaams	255	246	258	237	3573
Antilliaans	50	29	43	46	776
Zuid- of Midden-Amerikaans	493	523	473	555	1182
Oost-Europees/Russisch	794	974	1030	1222	1619
overige nationaliteiten/herkomstgroeperingen	1199	1317	1325	1252	464
onbekend	69	61	59	44	7
Sub-Sahara Afrikaans					823
Aziatisch					1552
Europees, overig					2371

<sup>1)</sup> Vanaf 2011 herkomst i.p.v. nationaliteit.

bron: GGD Amsterdam

## 5.2a Nieuwe consulten geslachtsziekten, 1970-2011



bron: GGD Amsterdam

## 5.2.3 HIV antistoffen geteste mannen en vrouwen, 2010-2011

SOA Polikliniek	2010			2011		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
<b>leeftijdsgroep</b>						
t/m 19 jaar	423	1183	1606	574	1381	1955
20-29 jaar	6762	8350	15112	6882	9400	16282
30-39 jaar	4183	1771	5954	3934	1742	5676
40-54 jaar	2909	699	3608	2891	712	3603
55 jaar e.o.	648	97	745	737	110	847
<b>woonplaats</b>						
Amsterdam	10658	8761	19419	10951	9725	20676
buiten Amsterdam	3075	2420	5495	2938	2488	5426
onbekend	1192	919	2111	1129	1132	2261
<b>totaal</b>	<b>14925</b>	<b>12100</b>	<b>27025</b>	<b>15018</b>	<b>13345</b>	<b>28363</b>

bron: GGD Amsterdam

5.2.4 Activiteiten forensisch artsen en verpleegkundigen GGD in hun werkgebied <sup>1)</sup>, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
onderzoeken arrestantenzorg	14103	14979	15671	15142	18236
medisch technische onderzoeken	2093	2143	2468	2247	2350
waarvan: - letselbeschrijvingen huiselijk geweld	321	341	356	288	301
- overige letselbeschrijvingen	1137	1187	1163	1200	1262
- zedenonderzoek	101	113	105	89	116
verklaringen overlijden/verslagen Justitie	831	824	782	755	838
waarvan: - leidend tot verslag niet natuurlijke dood <sup>2)</sup>	475	531	548	484	555
beoordeling euthanasie	246	294	316	341	387

<sup>1)</sup> Amsterdam, Diemen, Amstelveen, Aalsmeer, Uithoorn, Ouder-Amstel, Haarlemmermeer en Zaanstreek/Waterland.

bron: GGD Amsterdam

<sup>2)</sup> Moord/doodslag, zelfdoding, (verkeers-, privé-, bedrijfs-)ongeval.

## 5.2.5 Spuitenruil, 1990-2011

jaar	geruilde spuiten	jaar	geruilde spuiten
1990	998400	2001	391200
1991	979200	2002	346800
1992	1082880	2003	316000
1993	996430	2004	232000
1994	857459	2005	201600
1995	744480	2006	200800
1996	608880	2007	171200
1997	460800	2008	184800
1998	485600	2009	139400
1999	479628	2010	153600
2000	344345	2011	169600

bron: GGD Amsterdam

### 5.2.6 Ambulance interventies met betrekking tot het gebruik van (uitgaans)drugs naar soort middel, 2007-2011 (bevolking t/m 65 jaar)

middel	2007	2008	2009	2010	2011
alcohol	2138	2145	2304	2579	2732
cannabis roken	370	318	385	508	491
spacecake	74	63	99	109	150
cannabis totaal	444	381	484	617	641
XTC	67	43	55	54	82
LSD	4	4	4	3	6
amfetamine	17	14	8	19	16
paddo's	149	125	53	69	84
GHB	110	128	170	194	222
roesmiddelen (heroïne, cocaïne <sup>1)</sup> )	220	221	197	165	240

<sup>1)</sup> In 2011: 79 incidenten met vermelding van heroïne/methadon en 174 met cocaïne. bron: GGD Amsterdam

### 5.2.7 Bezoeken Reizigersadvies- en Vaccinatiebureau, 1994-2011

jaar	1e bezoek	volgbezoek	jaar	1e bezoek	volgbezoek
1994	18563	5683	2003	24113	3602
1995	19428	4936	2004	24572	3414
1996	19996	5474	2005	25520	4051
1997	21619	5451	2006	23709	5112
1998	24187	4668	2007	24223	4320
1999	27613	4905	2008	22931	4496
2000	30809	6045	2009	22833	4614
2001 <sup>1)</sup>	27467	2847	2010	21484	4359
2002	25487	4098	2011	22911	4541

<sup>1)</sup> Een deel van de volgbezoeken in 2001 is geteld als 1e bezoek. bron: GGD Amsterdam

## 5.2.8 Sterfte (werkelijke bevolking) naar doodsoorzaken, leeftijdsgroepen en geslacht, 2011

doodsoorzaak	mannen				vrouwen				totaal m+v
	0-49 jaar	50-64 jaar	65+ jaar	totaal	0-49 jaar	50-64 jaar	65+ jaar	totaal	
infectieuze en parasitaire ziekten	5	19	20	44	3	6	33	42	86
nieuwvormingen	52	198	558	808	57	185	571	813	1621
w.o. kwaadaardige nieuwvormingen	51	195	547	793	56	183	550	789	1582
w.o. dikke darm	4	13	47	64	1	12	58	71	135
w.o. luchtpijp(-vertakkingen) en long	11	63	133	207	7	58	104	169	376
w.o. borst	–	–	1	1	13	32	75	120	121
w.o. lymfatisch en bloedvormend weefsel	6	13	43	62	3	7	46	56	118
ziekten van bloed en bloedbereidende organen, immuunstoornissen	1	–	3	4	2	1	7	10	14
endocriene, voedings- en stofwisselingsziekten	5	11	49	65	2	8	79	89	154
psychische stoornissen	1	13	65	79	2	3	177	182	261
ziekten zenuwstelsel en zintuigen	5	10	71	86	8	9	112	129	215
ziekten van hart en vaatstelsel	29	102	491	622	8	45	684	737	1359
w.o. ziekten van de kransvaten	12	42	154	208	2	17	162	181	389
w.o. acuut hartinfarct	8	28	74	110	2	12	108	122	232
w.o. hersenvaatletsels	6	12	111	129	1	12	173	186	315
ziekten ademhalingsorganen	5	20	213	238	4	19	224	247	485
w.o. longontsteking	1	7	81	89	–	6	92	98	187
w.o. cara	3	7	102	112	1	13	105	119	231
ziekten spijsverteringsorganen	9	29	62	100	6	6	94	106	206
ziekten huid, onderhuids bindweefsel	–	–	6	6	–	1	11	12	18
ziekten spieren, beenderen, bindweefsel	2	3	11	16	1	2	25	28	44
ziekten urinewegen en geslachtsorganen	–	8	60	68	1	2	83	86	154
complicaties zwangerschap, bevallingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–
aandoeningen perinatale periode	22	–	–	22	10	–	–	10	32
aangeboren afwijkingen	8	1	–	9	7	2	1	10	19
symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden	38	35	110	183	16	22	108	146	329
uitwendige doodsoorzaken	57	36	76	169	30	22	96	148	317
<b>totaal</b>	<b>239</b>	<b>485</b>	<b>1795</b>	<b>2519</b>	<b>157</b>	<b>333</b>	<b>2305</b>	<b>2795</b>	<b>5314</b>

bron: CBS

## 5.2.9 Sterfte naar doodsoorzaken in Amsterdam en Nederland, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>Amsterdam</b>					
nieuwvormingen	1608	1641	1594	1598	1621
ziekten van hart en vaatstelsel	1598	1550	1403	1464	1359
ziekten van ademhalingsstelsel	523	565	562	486	485
uitwendige doodsoorzaken	292	296	308	300	317
overige doodsoorzaken	1565	1627	1446	1558	1532
totaal	5586	5679	5313	5406	5314
<b>Nederland</b>					
nieuwvormingen	40894	41874	42396	43516	44038
ziekten van hart en vaatstelsel	40849	40129	38897	39009	38132
ziekten van ademhalingsstelsel	13536	13789	13962	13016	13317
uitwendige doodsoorzaken	5207	5415	5618	5748	5845
overige doodsoorzaken	32536	33929	33362	34769	34409
totaal	133022	135136	134235	136058	135741

## procenten

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>Amsterdam</b>					
nieuwvormingen	28,8	28,9	30,0	29,6	30,5
ziekten van hart en vaatstelsel	28,6	27,3	26,4	27,1	25,6
ziekten van ademhalingsstelsel	9,4	9,9	10,6	9,0	9,1
uitwendige doodsoorzaken	5,2	5,2	5,8	5,5	6,0
overige doodsoorzaken	28,0	28,6	27,2	28,8	28,8
totaal	100	100	100	100	100
<b>Nederland</b>					
nieuwvormingen	30,7	31,0	31,6	32,0	32,4
ziekten van hart en vaatstelsel	30,7	29,7	29,0	28,7	28,1
ziekten van ademhalingsstelsel	10,2	10,2	10,4	9,6	9,8
uitwendige doodsoorzaken	3,9	4,0	4,2	4,2	4,3
overige doodsoorzaken	24,5	25,1	24,9	25,6	25,3
totaal	100	100	100	100	100

bron: CBS

## 5.2.10 Drugsdoden, 1997-2011

jaar	overdosis drugs	jaar	overdosis drugs
1997	22	2005	29
1998	25	2006	21
1999	27	2007	25
2000	31	2008	22
2001	32	2009	29
2002	27	2010	27
2003	21	2011	18
2004	22		

bron: GGD Amsterdam

## 5.2.11 Sterfte in Nederland en Amsterdam naar geslacht, stadsdelen en doodsoorzaken, 2007-2010

	totaal	nieuw- vormingen	ziekten van hart en vaatstelsel	ziekten van adem- halings- stelsel	uitwendige doods- oorzaken
<b>mannen</b>					
Nederland	260996	91255	74695	27991	12355
Amsterdam	10518	3338	2732	995	685
A Centrum	1145	367	272	100	83
E West	1405	442	333	130	111
F Nieuw-West	2101	671	583	205	126
K Zuid	2003	623	517	218	130
M Oost	1240	396	319	82	85
N Noord	1625	557	430	170	86
T Zuidoost	993	280	275	90	64
<b>vrouwen</b>					
Nederland	277373	77425	84189	26312	9632
Amsterdam	11491	3117	3301	1134	504
A Centrum	1163	289	311	107	49
E West	1395	373	400	126	73
F Nieuw-West	2465	610	691	278	96
K Zuid	2406	660	713	225	121
M Oost	1237	365	350	120	50
N Noord	1686	490	490	174	69
T Zuidoost	1135	328	345	103	46
<b>totaal</b>					
Nederland	538369	168680	158884	54303	21987
Amsterdam	22009	6455	6033	2129	1189
A Centrum	2308	656	583	207	132
E West	2800	815	733	256	184
F Nieuw-West	4566	1281	1274	483	222
K Zuid	4409	1283	1230	443	251
M Oost	2477	761	669	202	135
N Noord	3311	1047	920	344	155
T Zuidoost	2128	608	620	193	110

bron: GGD Amsterdam



**5.2.12 Standaard sterfgevallen in Nederland en Amsterdam naar geslacht, stadsdelen en doodsoorzaken, 2007-2010 (Nederland=100)**

	totaal	nieuw- vormingen	ziekten van hart en vaatstelsel	ziekten van adem- halings- stelsel	uitwendige doods- oorzaken
<b>mannen</b>					
Nederland	100	100	100	100	100
Amsterdam	110	102	101	99	130
A Centrum	120	105	105	114	142
E West	118	105	104	118	136
F Nieuw-West	105	102	99	89	130
K Zuid	100	95	89	98	129
M Oost	111	101	104	76	119
N Noord	113	114	103	105	131
T Zuidoost	120	97	121	111	128
<b>vrouwen</b>					
Nederland	100	100	100	100	100
Amsterdam	107	107	100	111	127
A Centrum	130	106	121	133	141
E West	111	102	110	111	141
F Nieuw-West	109	105	98	127	121
K Zuid	92	101	87	89	131
M Oost	105	108	101	112	107
N Noord	107	115	101	115	126
T Zuidoost	113	117	116	112	120
<b>totaal</b>					
Nederland	100	100	100	100	100
Amsterdam	108	104	101	105	129
A Centrum	126	106	114	123	144
E West	114	103	107	113	138
F Nieuw-West	107	103	98	108	126
K Zuid	95	96	87	91	129
M Oost	108	104	103	93	114
N Noord	110	115	101	110	128
T Zuidoost	116	106	117	109	124

bron: GGD Amsterdam

## 5.2.13 Werkzame geneeskundigen naar praktijkvoering, 1 januari 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
specialisten	2181	2232	2209	2418	2459
huisartsen <sup>1)</sup>	384	390	428	440	468
verpleeghuisartsen	50	56	55	51	58
tandartsen	534	572	580	607	651

<sup>1)</sup> Vanaf 2010 gevestigde huisartsen en huisartsen in loondienst. bron: 1ste Lijn Amsterdam/GAN/ANT/NMT/O+S

## 5.2.14 Huisartsen, tandartsen, fysiotherapeuten en apotheken naar stadsdelen, 1 januari 2012

stadsdeel	huisartsen <sup>1)</sup>		tandartsen <sup>2)</sup>		fysiotherapeuten <sup>3)</sup>		apotheken <sup>4)</sup>	
	abs.	per 10.000 inwoners	abs.	per 10.000 inwoners	abs.	per 10.000 inwoners	abs.	per 10.000 inwoners
A Centrum	51	6,0	68	8,0	181	21,4	12	1,4
B Westpoort	–	–	–	–	7	156,3	1	22,3
E West	79	5,8	63	4,7	222	16,4	17	1,3
F Nieuw-West	70	5,0	93	6,6	216	15,4	16	1,1
K Zuid	94	6,8	301	21,9	351	25,5	19	1,4
M Oost	73	6,0	55	4,5	190	15,5	15	1,2
N Noord	52	6,0	44	5,0	129	14,8	13	1,5
T Zuidoost	49	5,9	27	3,3	108	13,0	11	1,3
Amsterdam	468	5,9	651	8,2	1404	17,8	104	1,3

<sup>1)</sup> Gevestigde huisartsen en huisartsen in loondienst uit het adressenbestand van de 1ste Lijn Amsterdam. bron: 1ste Lijn Amsterdam/NMT/KNGF/De Telefoongids BV

<sup>2)</sup> Tandartsen met een bekend praktijkadres volgens de NMT-Tandartsenadministratie.

<sup>3)</sup> Fysiotherapeuten aangesloten bij het Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie (KNGF), inclusief dubbelstellingen (exclusief dubbelstellingen: 1.179).

<sup>4)</sup> De Telefoongids BV.

## 5.2.15 Gewicht 5- en 10-jarige kinderen naar stadsdelen, 2009-2010 (procenten)

stadsdeel		5-jarigen							
		2009				2010			
		onder-gewicht	gezond-gewicht	over-gewicht	obesitas	onder-gewicht	gezond-gewicht	over-gewicht	obesitas
A	Centrum	7,0	82,9	8,8	1,3	11,0	79,1	7,2	2,7
E	West	8,3	73,2	12,4	6,2	11,3	72,1	11,8	4,9
F	Nieuw-West	5,8	68,8	18,1	7,2	9,0	72,1	11,8	4,9
K	Zuid	7,0	78,4	11,5	3,1	10,7	78,4	14,0	6,2
M	Oost	5,5	77,5	13,3	3,6	15,4	73,2	8,4	3,0
N	Noord	5,1	71,6	15,8	7,4	19,1	66,1	10,8	4,0
T	Zuidoost	6,9	71,0	14,4	7,7	13,7	69,0	11,3	6,0
	Amsterdam	6,3	74,1	14,1	5,4	12,7	72,3	10,8	4,3

stadsdeel		10-jarigen							
		2009				2010			
		onder-gewicht	gezond-gewicht	over-gewicht	obesitas	onder-gewicht	gezond-gewicht	over-gewicht	obesitas
A	Centrum	3,9	78,9	14,1	3,1	12,3	74,3	11,1	2,3
E	West	5,8	67,2	20,6	6,4	6,9	67,1	19,8	6,3
F	Nieuw-West	5,2	59,0	26,8	8,9	4,8	61,5	25,0	8,8
K	Zuid	5,0	75,4	16,2	3,4	5,3	79,2	12,5	2,9
M	Oost	7,6	71,7	14,6	6,1	10,4	70,7	14,8	4,1
N	Noord	9,5	63,8	20,7	6,0	10,7	59,8	22,9	6,7
T	Zuidoost	5,9	58,8	26,0	9,4	8,4	62,1	21,3	8,1
	Amsterdam	6,4	66,6	20,5	6,6	7,9	66,7	19,3	6,1

bron: GGD Amsterdam

# Hoe gaat het met uw buurt?

Gemeente Amsterdam  
Bureau Onderzoek en Statistiek

## Statstat Amsterdam

Contact  
Amsterdam.nl  
Bureau Onderzoek en Statistiek



### Wat is Statstat?

Statstat staat voor statistatieken. De website bevat cijfers over Amsterdam die laten zien hoe het gaat met de verschillende buurten in de stad en de doelstellingen van het stads(deel)bestuur.

Elke Amsterdammer kan op Statstat makkelijk opzoeken hoe de stad zich ontwikkelt: een belangrijk voorwaarde voor maatschappelijk debat en effectief beleid.

**Bewoners van Amsterdam-Noord hebben vaker een motor dan de overige Amsterdammers**

### Hoe gaat het met uw buurt?

Iedereen heeft wel een beeld van zijn of haar buurt of de keuzes van het stads(deel)bestuur. Maar wat zeggen de cijfers? En kloppen deze met uw gevoel? Op Statstat kunt u de volgende informatie opvragen:

- Welke delen van de stad doen het beter of slechter dan gemiddeld?
- Hoe staat het met de doelstellingen van het bestuur van de stad(stelen)?

Kies een thema door op één van de figuren op deze pagina te klikken.



dienstverlening

openbare orde  
en veiligheid

verkeer  
en infrastructuur



werk, inkomen  
en economie

onderwijs  
en jeugd

welzijn en zorg



sport  
en recreatie

cultuur  
en monumenten

openbare ruimte  
en groen

milieu en water

stedelijke  
ontwikkeling

bestuur  
en ondersteuning

© Gemeente Amsterdam

[+] Dinsdag en zaterdag

[www.stadstat.osamsterdam.nl](http://www.stadstat.osamsterdam.nl)

# 6

## Educatie, jeugd en diversiteit

- 6.1 Kerncijfers
- 6.2 Primair onderwijs
- 6.3 Speciaal onderwijs
- 6.4 Secundair onderwijs
- 6.5 Tertiair onderwijs
- 6.6 Diversiteit



## 6

## Educatie, jeugd en diversiteit

In dit hoofdstuk worden tabellen weergegeven die inzicht verschaffen in de stand van zaken en ontwikkelingen op het terrein van educatie, jeugd en diversiteit. In deze inleiding worden enkele ontwikkelingen uitgelicht.

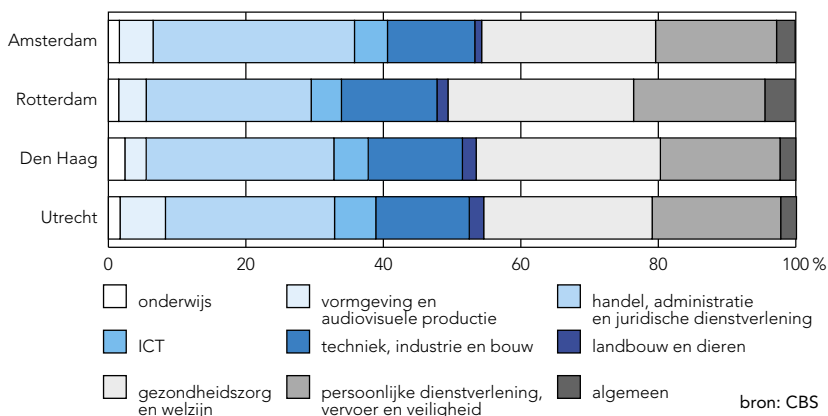
### Meeste MBO-leerlingen woonachtig in Nieuw-West en Zuidoost

In het schooljaar 2011/'12 wonen er 20.897 MBO-leerlingen in Amsterdam, 10.299 mannelijke en 10.598 vrouwelijke. De meeste MBO-leerlingen wonen in de stadsdelen Nieuw-West (5.145) en Zuidoost (4.033), de minste in de stadsdelen Centrum en Zuid, respectievelijk 816 en 1.483.

Drie op de tien in Amsterdam woonachtige MBO-leerlingen volgen de richting 'handel, administratie en juridische dienstverlening' en een kwart 'gezondheidszorg en welzijn'. De richtingen 'persoonlijke dienstverlening, vervoer en veiligheid' en 'techniek, industrie en bouw' worden ook geregeld gevolgd: respectievelijk door 17 en 12% van de MBO-leerlingen.

De studierichtingkeuze van MBO-leerlingen in Amsterdam komt sterk overeen met die van MBO-leerlingen in Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Alleen het aandeel studenten dat de richting 'handel, administratie en juridische dienstverlening' volgt ligt in Amsterdam een fractie hoger dan in de andere G4-steden: (29% versus 24-27%).

Studierichting van MBO-leerlingen in Utrecht, Den Haag, Rotterdam en Amsterdam, schooljaar 2011/'12 (procenten)



Er zijn traditionele verschillen tussen Amsterdamse mannen en vrouwen in de studierichtingkeuze. Waar vrouwen vaker voor de richting ‘gezondheidszorg en welzijn’ (42 versus 7%) kiezen, kiezen mannen vaker voor de richtingen ‘ICT’ (9 versus 0,1%), ‘techniek, industrie en bouw’ (22 versus 4%) en ‘persoonlijke dienstverlening, vervoer en veiligheid’ (20 versus 15%).

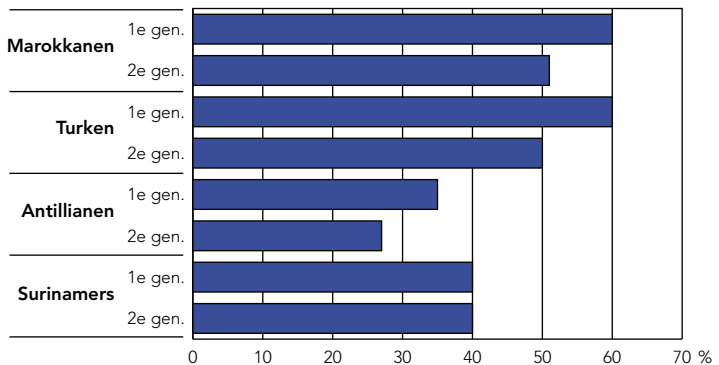
**Opleidingsniveau eerste en tweede generatie Surinamers gelijk**

Het CBS deelt het hoogst behaalde opleidingsniveau van mensen in drie categorieën in: laag, midden en hoog.<sup>1</sup> Wanneer we de eerste en tweede generatie Amsterdammers van verschillende herkomst vergelijken, komen er enkele verschillen naar voren. Het aandeel laag opgeleiden verschilt bij de Surinaamse Amsterdammers niet tussen de eerste en de tweede generatie: zowel 40% van de eerste als 40% van de tweede generatie Surinamers is laag opgeleid. Bij de Marokkaanse, Turkse en Antilliaanse Amsterdammers is de tweede generatie wel hoger opgeleid dan de eerste generatie. Zo is 60% van de eerste generatie Marokkaanse Amsterdammers laag opgeleid tegen 51% van de tweede generatie.

**Afname aantal leerlingen en scholen in het speciaal basisonderwijs**

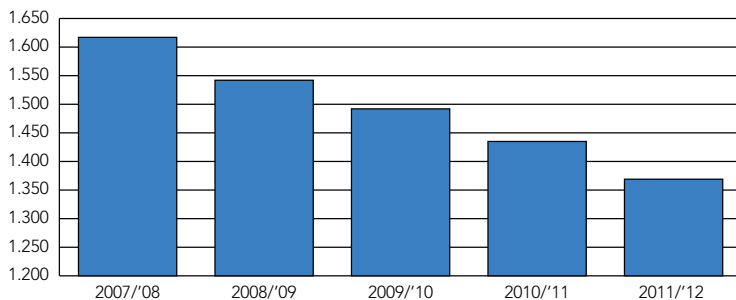
In schooljaar 2011/’12 gaan er in Amsterdam 1.369 leerlingen naar 13 scholen voor speciaal basisonderwijs. Het speciaal basisonderwijs is bedoeld voor moeilijk lerende kinderen, kinderen met opvoedproblemen en kinderen die anderszins speciale zorg en aandacht nodig hebben. Het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs is tussen schooljaar 2007/’08 en 2011/’12 afgenomen van 1.617 naar 1.369. In dezelfde periode nam het aantal scholen in het

Laag opleidingsniveau Amsterdam, 2008<sup>1</sup> (procenten)



<sup>1</sup> Obv steekproef. Vanwege het soms lage aantal respondenten kunnen de betrouwbaarheidsmarges groot zijn.

Bron: CBS/O+S/De staat van de integratie 2012

Leerlingen in het speciaal basisonderwijs<sup>1</sup>, 2007/'08-2011/'12<sup>1</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

speciaal basisonderwijs af van 16 naar 13. Dit is waarschijnlijk het gevolg van het overheidsbeleid om zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere basisonderwijs te houden. Leerlingen kunnen sinds 2003 'met een rugzakje' (extra geld voor middelen om deze leerlingen op school te begeleiden) in het reguliere onderwijs blijven. Landelijk is het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs tussen 2000/'01 en 2010/'11 ook afgenomen van 51.600 naar 42.800 leerlingen. Het ministerie van Onderwijs en Cultuur verwacht dat het in 2020/'21 nog maar om 33.000 leerlingen zal gaan .

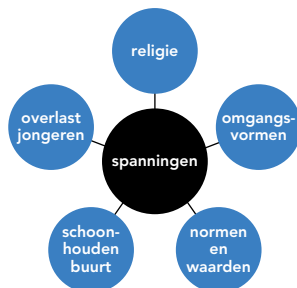
### Relatief veel spanningen in stadsdeel Nieuw-West

Om de mate van spanningen tussen bevolkingsgroepen in beeld te brengen, heeft O+S in samenwerking met het Verwey-Jonker Instituut en de Leerstoel Veiligheid en Burgerschap van de Vrije Universiteit een instrument ontwikkeld. Dit signaleringsinstrument bestaat uit acht stellingen, meet verschillende gradaties van 'spanningen' (cognitie, emotie, gedrag) en biedt inzicht in

Drie 'algemene' stellingen uit het instrument om gradaties van spanningen in buurten te signaleren



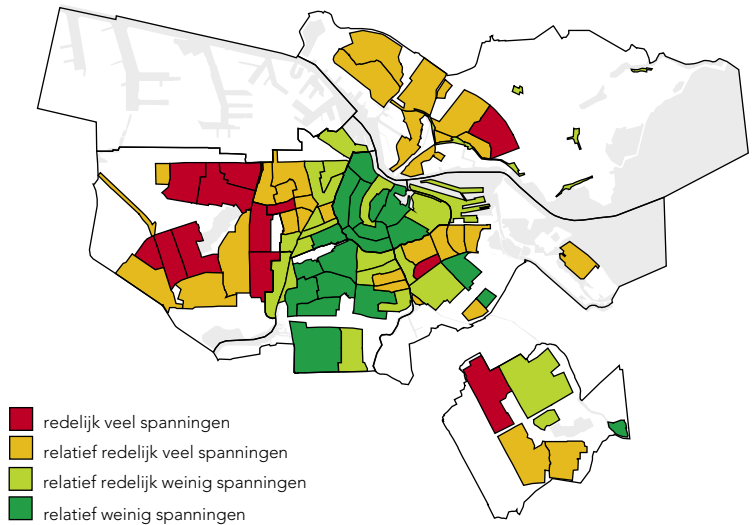
Vijf stellingen uit het instrument om potentiële oorzaken van spanningen in buurten te signaleren



bron: O+S



Spanningenindex Amsterdamse buurtcombinaties, 2011



bron: O+S/Amsterdamse Veiligheidsmonitor

verschillende potentiële oorzaken voor spanningen. Stellingen zijn bijvoorbeeld: ‘In deze buurt wonen bevolkingsgroepen waar ik niet zo positief over denk’ en ‘Ik voel wel eens spanningen met buurtgenoten die uit een andere cultuur dan ikzelf afkomstig zijn’. Spanningen in buurten, die vaak niet direct zichtbaar zijn, kunnen met het instrument gemonitord worden. Het signaleringsinstrument is vanaf september 2010 in de Amsterdamse Veiligheidsmonitor opgenomen. O+S heeft op basis van de resultaten van het instrument een spanningenindex ontwikkeld. Deze spanningenindex laat de stand van zaken en de ontwikkelingen van spanningen in buurten zien, alsmede de verschillen tussen buurten.

In stadsdeel Nieuw-West is in 2011 het meest sprake van spanningen tussen bevolkingsgroepen: de spanningenindex is in dit stadsdeel 113. Ook in de stadsdelen Noord en Zuidoost zijn er meer spanningen dan gemiddeld (106 en 105). In de stadsdelen Centrum en Zuid zijn er relatief weinig spanningen tussen bevolkingsgroepen (86 en 91). West en Oost nemen een middenpositie in (100). Onderstaand figuur laat de spanningenindex per Amsterdamse buurtcombinatie zien.

<sup>1</sup> Jaarboek onderwijs in cijfers 2011, CBS

<sup>2</sup> Samenleven met verschillen. Over de ontwikkeling van een instrument om polarisatie en vertrouwen in buurten te meten. (2010) Jolijn Broekhuizen en Ron van Wonderen.

<b>6.1</b>	<b>Kerncijfers</b>	<b>218</b>
	<u>tabellen</u>	
6.1.1	Scholen naar type onderwijs en schooljaar	218
6.1.2	Leerlingen en studenten naar type onderwijs, schooljaar en geslacht	218
6.1.3	Groei van het aantal leerlingen en studenten naar type onderwijs, schooljaar en geslacht	218
6.1.4	Deelname peuters Voorschool	219
6.1.5	Schoolverzuim naar stadsdeel van vestiging van de school	220
6.1.6	Deelnemers volwasseneneducatie	220
6.1.7	Wet Inburgering naar soort traject	220
	<u>grafieken</u>	
6.1a	Leerlingen en studenten naar type onderwijs	219
<b>6.2</b>	<b>Primair onderwijs</b>	<b>221</b>
	<u>tabellen</u>	
6.2.1	Scholen, leerlingen en gemiddelde schoolgrootte in het basisonderwijs	221
6.2.2	Basisscholen en leerlingen naar stadsdeel van vestiging van de school	221
6.2.3	Leerlingen basisonderwijs naar stadsdeel van vestiging van de school en leeftijd	222
6.2.4	Percentages OVB-doelgroepleerlingen in het basisonderwijs naar stadsdelen	222
6.2.5	Leerlingen basisonderwijs naar herkomstgroepering	223
6.2.6	Gemiddelde scores Eindtoets Basisonderwijs naar stadsdelen	223
6.2.7	Scholen en leerlingen in het speciaal basisonderwijs	223
6.2.8	Leerlingen basisonderwijs naar adviezen over voortgezet onderwijs	224
6.2.9	Deelname van leerlingen basisonderwijs aan het theoretische verkeersexamen en percentage geslaagde leerlingen naar stadsdelen	225
6.2.10	Deelname aan het praktisch verkeersexamen (fietsexamen) naar stadsdelen	225
	<u>grafieken</u>	
6.2a	Verdeling adviezen voortgezet onderwijs per stadsdeel	224
<b>6.3</b>	<b>Speciaal onderwijs</b>	<b>226</b>
	<u>tabellen</u>	
6.3.1	Scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs	226
6.3.2	Leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs	226
6.3.3	Leerlingen speciaal onderwijs naar herkomstgroepering	226
<b>6.4</b>	<b>Secundair onderwijs</b>	<b>227</b>
	<u>tabellen</u>	
6.4.1	Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar leerjaar en geslacht	227
6.4.2	Leerlingen voortgezet onderwijs naar herkomstgroepering	228
6.4.3	Leerlingen voortgezet onderwijs naar herkomstgroepering en type onderwijs	228
6.4.4	Leerlingen en studenten in het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs en in het leerweg ondersteunend onderwijs naar studierichting en geslacht	228
6.4.5	MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar geslacht, niveau en leerweg	229
6.4.6	MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar richting en geslacht	229
6.4.7	MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht	230
6.4.8	Eindexamenkandidaten en geslaagden naar examenjaar in Amsterdam en Nederland	230

<b>6.5</b>	<b>Tertiair onderwijs</b>	<b>231</b>
	<u>tabellen</u>	
6.5.1	Studenten in het hoger beroepsonderwijs	231
6.5.2	Voltijd- en dualstudenten in het hoger beroepsonderwijs naar opleidingsvorm en geslacht	231
6.5.3	Deeltijdstudenten in het hoger beroepsonderwijs naar opleidingsvorm en geslacht	231
6.5.4	Studenten in het hoger beroepsonderwijs naar opleidingsvorm en geslacht	232
6.5.5	Studenten in het wetenschappelijk onderwijs naar studierichting en inschrijvingsvorm	234
6.5.6	Geslaagden voor afsluitende universitaire examens	235
6.5.7	Promoties bij de universiteiten	235
<b>6.6</b>	<b>Diversiteit</b>	<b>236</b>
	<u>tabellen</u>	
6.6.1	Gemiddelde score op sociale cohesie in de buurt per stadsdeel	236
6.6.2	Meldingen bij Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam naar vorm en reden	236
	<u>grafieken</u>	
6.6a	Gemengde huwelijken naar herkomstgroepering	237
6.6b	Negatieve beeldvorming over bepaalde bevolkingsgroepen in Amsterdam	237

## 6.1.1 Scholen naar type onderwijs en schooljaar, 2007/'08-2011/'12

type onderwijs	2007/'08	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12
basisonderwijs	206	207	208	211	208
speciaal basisonderwijs	16	15	14	14	13
(voortgezet) speciaal onderwijs <sup>1)</sup>	37	39	38	34	34
praktijkonderwijs <sup>1)</sup>	9	9	9	9	8
voortgezet onderwijs (AVO, LWOO, VMBO, HAVO, VWO) <sup>1)</sup>	54	55	56	60	63
middelbaar beroepsonderwijs (BOL/BBL)	3	3	3	3	3
hoger beroepsonderwijs (HBO)	4	4	4	4	4
universiteit (WO)	2	2	2	2	2
totaal	331	334	334	337	335

<sup>1)</sup> Locaties.

bron: OCW/DUO/CBS/Univ.

## 6.1.2 Leerlingen en studenten naar type onderwijs, schooljaar en geslacht, 2010/'11-2011/'12

type onderwijs	2010/'11			2011/'12 <sup>1)</sup>		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
basisonderwijs	29444	29329	58773	29855	29803	59658
speciaal basisonderwijs	1013	422	1435	951	418	1369
(voortgezet) speciaal onderwijs	2417	944	3361	2426	949	3375
praktijkonderwijs	765	549	1314	750	555	1305
voortg. onderw. (AVO, LWOO, VMBO, HAVO, VWO)	16993	17646	34639	17513	18214	35727
middelbaar beroepsonderwijs (BOL) <sup>2)</sup>	10211	10905	21116	10581	11185	21766
middelbaar beroepsonderwijs (BBL) <sup>2)</sup>	3866	3051	6917	3601	2848	6449
hoger beroepsonderwijs (HBO)	23346	23342	46688	25031	24824	49855
universiteit (WO)	24656	32586	57242	24690	32467	57157
totaal	112711	118774	231485	115398	121263	236661

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO/CBS/Univ.

<sup>2)</sup> Leerlingen van het ROC Amsterdam en het Mediacollege.

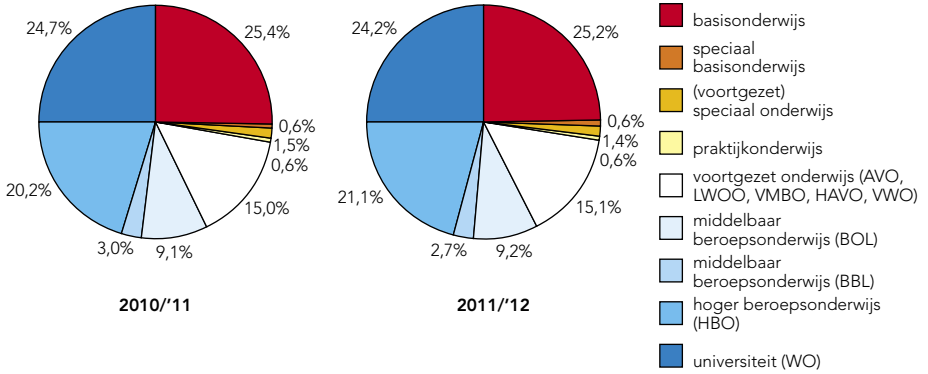
## 6.1.3 Groei van het aantal leerlingen en studenten naar type onderwijs, schooljaar en geslacht, 2009/'10-2011/'12 (procenten)

type onderwijs	2010/'11 t.o.v. 2009/'10			2011/'12 t.o.v. 2010/'11		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
basisonderwijs	+0,4	+0,7	+0,5	+1,4	+1,6	+1,5
speciaal onderwijs	-3,7	-3,9	-3,8	-1,5	+0,1	-1,1
praktijkonderwijs	-4,6	-5,7	-5,1	-2,0	+1,1	-0,7
voortg. onderw. (AVO, LWOO, VMBO, HAVO, VWO)	+3,7	+3,2	+3,4	+3,1	+3,2	+3,1
middelbaar beroepsonderwijs (BOL) <sup>1)</sup>	-1,1	-2,0	-1,6	+3,6	+2,6	+3,1
middelbaar beroepsonderwijs (BBL) <sup>1)</sup>	-0,9	-0,1	-0,5	-6,9	-6,7	-6,8
hoger beroepsonderwijs (HBO)	+0,1	+1,0	+0,6	+7,2	+6,3	+6,8
universiteit (WO)	+5,9	+7,2	+6,6	+0,1	-0,4	-0,1

<sup>1)</sup> Leerlingen van het ROC Amsterdam en het Mediacollege.

bron: OCW/DUO/CBS/Univ.

6.1a Leerlingen en studenten naar type onderwijs, 2010/'11 en 2011/'12



bron: OCW/DUO/CBS/Univ.

6.1.4 Deelname peuters (2,5-3 jaar) Voorschool, 1 juni 2012

stadsdeel	doelgroep	deelname doelgroep	deelname doelgroep-peuters als % van de doelgroep	totaal deelname <sup>1)</sup>
A Centrum	231	49	21	55
E West	947	760	80	1059
F Nieuw-West	1429	1016	71	1407
K Zuid	512	264	52	496
M Oost	846	492	58	778
N Noord	901	728	81	974
T Zuidoost	1294	726	56	984
onbekend	32			
<b>Amsterdam</b>	<b>6192</b>	<b>4035</b>	<b>65</b>	<b>5753</b>

<sup>1)</sup> Inclusief woonachtig buiten Amsterdam.

bron: DMO/O+S

6.1.5 Schoolverzuim <sup>1)</sup> naar stadsdeel van vestiging van de school, 2007/'08-2010/'11 (procenten)

stadsdeel	2007/'08	2008/'09	2009/'10	2010/'11
A Centrum	5,0	5,8	6,8	6,9
E West	5,5	6,6	7,9	8,8
F Nieuw-West	8,8	9,1	8,8	8,4
K Zuid	4,2	4,9	5,6	5,6
M Oost	5,1	6,2	6,8	7,1
N Noord	4,7	6,1	7,0	8,5
T Zuidoost	3,6	4,5	5,8	6,8
Amsterdam	5,5	6,4	7,0	7,4

<sup>1)</sup> Amsterdamse leerlingen zonder startkwalificatie die één of meer keren hebben verzuimd.

bron: DMO/BLP

## 6.1.6 Deelnemers volwasseneneducatie, 2007-2011

traject	2007	2008	2009	2010	2011
<b>volwasseneneducatie (WEB)</b>					
voortgezet algemeen volwassenen onderwijs	1219	1173	1104	853	633
taaltrajecten voor Amsterdammers met Nederlands als tweede taal	1952	1330	1354	1228	382
overige educatietrajecten onder de noemers breedmaatschappelijk functioneren en sociale redzaamheid	152	508	368	263	201
totaal	3323	3011	2826	2344	1216
<b>Taal &amp; Ouder Betrokkenheid</b>	465	563	736	277	135

bron: DWI

## 6.1.7 Wet Inburgering (WI) naar soort traject, 2007-2011

traject	2007	2008	2009	2010	2011
WI-trajecten	1096	9540	6945	7775	5881
w.v. duale WI-trajecten			6060	5051	4344
PaVEM-trajecten	1050				
Trajecten Alfabetisering en Groepsbinding		2015	1290		
totaal	2146	11555	8235	7775	5881

bron: DWI

## 6.2.1 Scholen, leerlingen en gemiddelde schoolgrootte in het basisonderwijs, 2007/'08-2011/'12

	2007/'08	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12 <sup>1)</sup>
<b>scholen</b>	206	207	208	211	208
w.v. openbaar	96	96	96	98	96
bijzonder	110	111	112	113	112
<b>leerlingen</b>	56929	57676	58453	58773	59658
w.v. openbaar	27362	27696	28278	28967	29465
bijzonder	29567	29980	30175	29806	30193
<b>gemiddelde schoolgrootte</b>	276	279	281	279	287
w.v. openbaar	285	289	295	296	307
bijzonder	269	270	269	264	270

1) Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6

## 6.2.2 Basisscholen en leerlingen naar stadsdeel van vestiging van de school, 2009/'10-2011/'12

stadsdeel school	scholen			leerlingen		
	2009/'10	2010/'11	2011/'12 <sup>1)</sup>	2009/'10	2010/'11	2011/'12 <sup>1)</sup>
A Centrum	13	13	12	4201	4170	4211
B Westpoort	-	-	-	-	-	-
E West	31	31	31	8276	8324	8350
F Nieuw-West	38	38	38	11887	11906	11999
K Zuid	35	35	35	9171	9249	9448
M Oost	34	34	33	9646	10009	10474
N Noord	28	31	31	7550	7545	7620
T Zuidoost	29	29	28	7722	7570	7556
Amsterdam	208	211	208	58453	58773	59658

1) Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.2.3 Leerlingen basisonderwijs naar stadsdeel van vestiging van de school en leeftijd, 2011/'12 <sup>1)</sup>

stadsdeel school	leeftijd in jaren					
	4	5	6	7	8	9
A Centrum	570	533	524	519	523	516
B Westpoort	–	–	–	–	–	–
E West	1182	1104	1083	1023	976	945
F Nieuw-West	1551	1522	1571	1427	1403	1438
K Zuid	1294	1261	1200	1146	1145	1142
M Oost	1459	1438	1386	1402	1272	1196
N Noord	1005	943	934	943	972	896
T Zuidoost	986	889	924	911	926	892
<b>Amsterdam</b>	<b>8047</b>	<b>7690</b>	<b>7622</b>	<b>7371</b>	<b>7217</b>	<b>7025</b>

stadsdeel school	leeftijd in jaren				totaal	
	10	11	12	13		
A Centrum	–	538	433	53	2	4211
B Westpoort	–	–	–	–	–	–
E West	–	949	869	211	8	8350
F Nieuw-West	–	1400	1346	333	8	11999
K Zuid	–	1099	982	174	5	9448
M Oost	–	1117	954	233	17	10474
N Noord	–	879	856	187	5	7620
T Zuidoost	–	921	869	228	10	7556
<b>Amsterdam</b>	–	<b>6903</b>	<b>6309</b>	<b>1419</b>	<b>55</b>	<b>59658</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.2.4 Percentages OVB-doelgroep leerlingen <sup>1)</sup> in het basisonderwijs naar stadsdelen, 2011/'12

stadsdeel school	leerlinggewicht		
	1,20	0,30	0,00
A Centrum	3	3	94
E West	25	7	67
F Nieuw-West	26	8	66
K Zuid	5	3	92
M Oost	15	5	80
N Noord	18	13	70
T Zuidoost	18	16	67
<b>Amsterdam</b>	<b>17</b>	<b>8</b>	<b>75</b>

<sup>1)</sup> In het kader van het voorrangbeleid worden leerlinggewichten toegekend aan kansarme leerlingen op basis waarvan extra financiële middelen worden verstrekt.

bron: OCW/DUO

**Gewichtenregeling**

1,20: Leerlingen van wie één van de ouders een opleiding heeft gehad uit categorie 1 en de ander een opleiding uit categorie 1 of 2.

0,30: Leerlingen van wie beide ouders of de ouder die belast is met de dagelijkse verzorging een opleiding uit categorie 2 heeft gehad.

0,00: Leerlingen van wie één van de ouders of beide ouders een opleiding heeft gehad uit categorie 3.

Categorie 1: Maximaal basisonderwijs of (v)so-zmlk.

Categorie 2: Maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg.

Categorie 3: Overig voortgezet onderwijs en hoger.



6.2.5 Leerlingen basisonderwijs naar herkomstgroepering, 2007/08-2011/12 (procenten) <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Surinamers	11	11	10	9	9
Antillianen	2	2	2	2	2
Turken	9	9	9	8	8
Marokkanen	17	18	18	18	18
overige niet-westerse allochtonen	15	15	15	15	15
westerse allochtonen	9	9	9	10	11
autochtonen	34	35	36	36	37
onbekend	3	2	2	2	2
totaal	100	100	100	100	100

<sup>1)</sup> Bij benadering vastgestelde percentages.

bron: DMO/O+S

6

6.2.6 Gemiddelde scores Eindtoets Basisonderwijs <sup>1)</sup> naar stadsdelen, 2010-2012

stadsdeel school	2010	2011	2012
A Centrum	539,7	541,1	539,1
E West	532,7	533,7	532,8
F Nieuw-West	532,4	531,9	532,7
K Zuid	539,1	539,3	538,9
M Oost	534,8	536,2	535,6
N Noord	532,0	532,4	532,9
T Zuidoost	529,8	531,0	530,8
Amsterdam	534,0	534,6	534,3
Nederland	536,5	536,5	536,0

<sup>1)</sup> Nieuwe CITO methodiek; inclusief leerlingen met basisschooladvies LWOO.

bron: CITO/DMO

## 6.2.7 Scholen en leerlingen in het speciaal basisonderwijs, 2007/08-2011/12

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12 <sup>1)</sup>
scholen	16	15	14	14	13
leerlingen	1617	1542	1492	1435	1369
w.v. mannen	1130	1069	1052	1013	951
vrouwen	487	473	440	422	418

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

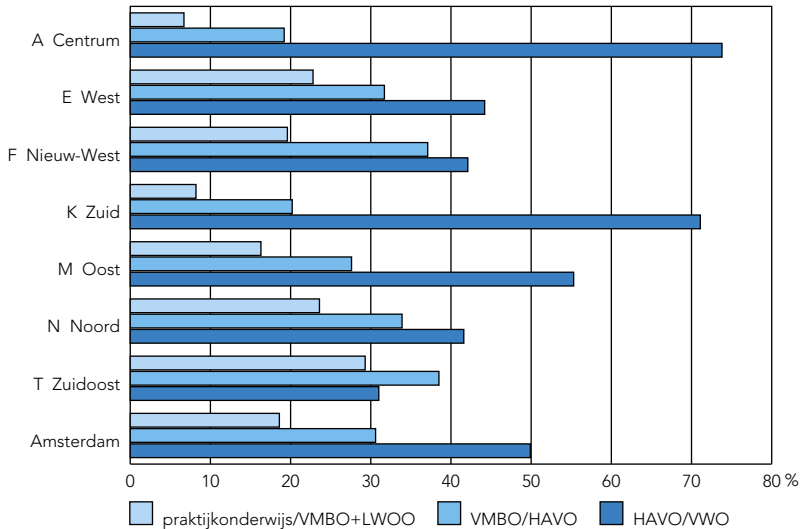
bron: OCW/DUO

## 6.2.8 Leerlingen basisonderwijs naar adviezen over voortgezet onderwijs, 2008-2012 (procenten)

advies	2008	2009	2010	2011	2012
praktijkonderwijs	2,3	1,9	1,8	2,1	1,9
VMBO-bkg+LWOO	17,8	16,4	16,6	15,7	16,9
VMBO-bkg	12,7	11,8	11,7	10,8	9,5
VMBO-t	12,7	13,3	12,5	11,8	12,6
VMBO-t/HAVO	8,9	9,3	8,8	9,4	8,6
HAVO	13,4	13,5	13,5	14,1	14,5
HAVO/WVO	12,1	12,9	13,6	13,4	13,5
VWO	18,9	19,4	20,4	21,7	21,7
kopklas	0,9	1,3	1,0	1,1	0,9
totaal	100	100	100	100	100

bron: CITO/DMO

## 6.2a Verdeling adviezen voortgezet onderwijs per stadsdeel, 2012 (procenten)



bron: CITO/DMO

**6.2.9 Deelname van leerlingen basisonderwijs aan het theoretische verkeerseamen en percentage geslaagde leerlingen naar stadsdelen, 2007-2011**

stadsdeel	leerlingen				
	2007	2008	2009	2010	2011
A Centrum	403	413	421	428	409
E West	778	807	834	909	787
F Nieuw-West	1428	1520	1665	1435	1467
K Zuid	1007	1038	1136	1122	1108
M Oost	891	938	1155	1055	1191
N Noord	1010	925	1006	964	1014
T Zuidoost	869	946	988	938	976
Amsterdam	6386	6587	7205	6851	6952

stadsdeel	percentage geslaagden				
	2007	2008	2009	2010	2011
A Centrum	97	97	94	97	98
E West	94	93	86	94	90
F Nieuw-West	96	95	89	94	95
K Zuid	98	99	91	98	97
M Oostw	92	94	91	92	85
N Noord	95	95	92	97	95
T Zuidoost	90	91	77	88	88
Amsterdam	94	95	89	94	92

bron: DMO

**6.2.10 Deelname aan het praktisch verkeerseamen (fietsexamen) naar stadsdelen, 2006-2011**

stadsdeel	2006		2007		2008	
	scholen	leerlingen	scholen	leerlingen	scholen	leerlingen
A Centrum	4	154	5	145	5	148
E West	5	149	8	184	9	180
F Nieuw-West	17	648	24	888	25	822
K Zuid	27	722	30	734	30	724
M Oost	10	296	16	569	16	465
N Noord	18	535	18	581	20	512
T Zuidoost	6	184	8	180	9	202
Amsterdam	87	2688	109	3281	114	3053

stadsdeel	2009		2010		2011	
	scholen	leerlingen	scholen	leerlingen	scholen	leerlingen
A Centrum	7	183	6	199	6	172
E West	12	239	11	235	15	363
F Nieuw-West	26	941	25	967	21	895
K Zuid	32	850	30	860	30	871
M Oost	20	601	16	629	24	816
N Noord	19	570	20	601	20	551
T Zuidoost	10	214	9	271	14	357
Amsterdam	126	3598	117	3762	130	4025

bron: DIVV

## 6.3.1 Scholen in het (voortgezet) speciaal onderwijs, 2010/'11-2011/'12

	2010/'11			2011/'12		
	speciaal onderwijs	voortgezet speciaal onderwijs	speciaal + voortgezet speciaal onderwijs	speciaal onderwijs	voortgezet speciaal onderwijs	speciaal + voortgezet speciaal onderwijs
REC 1 (visuele handicap)	–	–	1	–	–	1
REC 2 (communicatieve handicap)	4	1	–	4	1	–
REC 3 (verstandelijke en/of lichamelijke handicap en langdurig somatisch zieken)	3	1	4	3	1	4
REC 4 (psychiatrische of gedragsstoornissen en langdurig psychiatrisch zieken)	9	11	–	9	11	–
<b>totaal speciaal onderwijs</b>	<b>16</b>	<b>13</b>	<b>5</b>	<b>16</b>	<b>13</b>	<b>5</b>

bron: OCW/DUO

## 6.3.2 Leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs, 2010/'11-2011/'12

	2010/'11			2011/'12 <sup>1)</sup>		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
REC 1 (visuele handicap)	40	40	80	43	37	80
REC 2 (communicatieve handicap)	641	259	900	572	253	825
REC 3 (verstandelijke en/of lichamelijke handicap en langdurig somatisch zieken)	765	464	1229	789	473	1262
REC 4 (psychiatrische of gedragsstoornissen en langdurig psychiatrisch zieken)	971	181	1152	1022	186	1208
<b>totaal speciaal onderwijs</b>	<b>2417</b>	<b>944</b>	<b>3361</b>	<b>2426</b>	<b>949</b>	<b>3375</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.3.3 Leerlingen speciaal onderwijs naar herkomstgroepering, 2008/'09-2011/'12 (procenten) <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	speciaal basisonderwijs				speciaal onderwijs			
	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12
Surinamers	15	14	14	14	13	12	11	11
Antillianen	4	3	3	3	3	3	3	3
Turken	11	11	10	10	10	10	9	9
Marokkanen	20	20	20	21	16	15	16	17
overige niet-westerse allochtonen	12	13	14	14	14	14	14	15
westerse allochtonen	4	5	5	5	5	5	5	6
autochtonen	32	32	31	29	26	27	26	25
onbekend	3	3	3	4	13	13	14	15
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

<sup>1)</sup> Bij benadering vastgestelde percentages.

bron: DMO/O+S

6.4.1 Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar leerjaar en geslacht, 2009/'10-2011/'12

type onderwijs	leerjaar	2009/'10	2010/'11	2011/'12 <sup>1)</sup>		
				mannen	vrouwen	totaal
gemengde brugklassen	1	3301	3228	1742	1837	3579
gemengde brugklassen	2	2233	2180	1085	1093	2178
gemengde brugklassen	3	493	212	174	197	371
<b>totaal gemengde brugklassen</b>		<b>6027</b>	<b>5620</b>	<b>3001</b>	<b>3127</b>	<b>6128</b>
LWOO	1	1330	1357	645	652	1297
LWOO	2	1523	1487	822	774	1596
LWOO	3	1103	1422	713	706	1419
LWOO	4	1101	1100	605	644	1249
<b>totaal LWOO</b>		<b>5057</b>	<b>5366</b>	<b>2785</b>	<b>2776</b>	<b>5561</b>
VMBO	1	1090	1384	632	647	1279
VMBO	2	1244	1419	779	776	1555
VMBO	3	2551	2178	1172	1135	2307
VMBO	4	2506	2551	1195	1130	2325
<b>totaal VMBO</b>		<b>7391</b>	<b>7532</b>	<b>3778</b>	<b>3688</b>	<b>7466</b>
HAVO	1	251	355	146	148	294
HAVO	2	491	618	345	328	673
HAVO	3	1153	1402	657	683	1340
HAVO	4	1719	1899	943	958	1901
HAVO	5	1485	1404	759	812	1571
<b>totaal HAVO</b>		<b>5099</b>	<b>5678</b>	<b>2850</b>	<b>2929</b>	<b>5779</b>
VWO	1	1352	1347	760	644	1404
VWO	2	1667	1782	873	939	1812
VWO	3	1792	1956	948	1138	2086
VWO	4	1892	1937	910	1055	1965
VWO	5	1794	1831	877	1019	1896
VWO	6	1423	1590	731	899	1630
<b>totaal VWO</b>		<b>9920</b>	<b>10443</b>	<b>5099</b>	<b>5694</b>	<b>10793</b>
praktijkonderwijs	1	281	297	172	136	308
praktijkonderwijs	2	357	286	158	131	289
praktijkonderwijs	3	248	277	146	96	242
praktijkonderwijs	4	262	228	150	109	259
praktijkonderwijs	5	197	173	86	68	154
praktijkonderwijs	6	39	53	38	15	53
<b>totaal praktijkonderwijs</b>		<b>1384</b>	<b>1314</b>	<b>750</b>	<b>555</b>	<b>1305</b>
<b>totaal-generaal</b>		<b>34878</b>	<b>35953</b>	<b>18263</b>	<b>18769</b>	<b>37032</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.4.2 Leerlingen voortgezet onderwijs naar herkomstgroepering, 2007/'08-2011/'12 (procenten) <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	2007/'08	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12
Surinamers	12	12	11	11	10
Antillianen	2	2	2	2	2
Turken	9	9	8	8	9
Marokkanen	16	15	15	15	15
overige niet-westerse allochtonen	12	12	12	13	13
westerse allochtonen	8	8	8	8	8
autochtonen	34	33	33	33	33
onbekend	7	10	10	11	11
totaal	100	100	100	100	100

<sup>1)</sup> Bij benadering vastgestelde percentages.

bron: DMO/O+S

6.4.3 Leerlingen voortgezet onderwijs naar herkomstgroepering en type onderwijs, 2011/'12 (procenten) <sup>1)</sup>

herkomstgroepering	brug- klassen	VMBO+ LWOO	praktijk- onderwijs	HAVO	VWO	totaal
Surinamers	13	15	20	10	5	11
Antillianen	2	2	5	1	1	2
Turken	10	12	14	8	4	9
Marokkanen	16	24	24	15	6	15
overige niet-westerse allochtonen	17	14	15	13	11	14
westerse allochtonen	8	6	5	10	13	9
autochtonen	32	26	14	43	60	40
onbekend	2	1	3	1	0	1
totaal	100	100	100	100	100	100

<sup>1)</sup> Bij benadering vastgestelde percentages.

bron: DMO/O+S

## 6.4.4 Leerlingen en studenten in het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO) en in het leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO) naar studierichting en geslacht, 2010/'11-2011/'12

studierichting	2010/'11			2011/'12 <sup>1)</sup>		
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal
algemeen	4327	4130	8457	4383	4308	8691
techniek	688	140	828	523	118	641
zorg en welzijn	137	890	1027	135	888	1023
economie	1069	848	1917	1172	832	2004
landbouw	188	221	409	184	221	405
combinatie	176	84	260	166	97	263
totaal	6585	6313	12898	6563	6464	13027

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

6.4.5 MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar geslacht, niveau en leerweg, 2009/'10-2011/'12

	2009/'10	2010/'11	2011/'12				totaal
			bol voltijd	bol deeltijd	bbi	extranei	
<b>mannen</b>							
assistentenopleiding (niveau 1)	887	827	341	8	198	149	696
basisberoepsopleiding (niveau 2)	3206	3324	1566	61	1297	291	3215
vakopleiding (niveau 3)	2306	2419	1488	21	758	102	2369
middenkaderopleiding (niveau 4a)	3788	3684	3148	41	308	173	3670
specialistenopleiding (niveau 4b)	62	45	-	-	18	8	26
<b>totaal</b>	<b>10249</b>	<b>10299</b>	<b>6543</b>	<b>131</b>	<b>2579</b>	<b>723</b>	<b>9976</b>
<b>vrouwen</b>							
assistentenopleiding (niveau 1)	439	410	209	11	93	85	398
basisberoepsopleiding (niveau 2)	2484	2501	1459	75	449	173	2156
vakopleiding (niveau 3)	3070	3004	2028	93	818	45	2984
middenkaderopleiding (niveau 4a)	4669	4675	3651	121	500	163	4435
specialistenopleiding (niveau 4b)	4	8	-	-	7	-	7
<b>totaal</b>	<b>10666</b>	<b>10598</b>	<b>7347</b>	<b>300</b>	<b>1867</b>	<b>466</b>	<b>9980</b>
<b>totaal</b>							
assistentenopleiding (niveau 1)	1326	1237	550	19	291	234	1094
basisberoepsopleiding (niveau 2)	5690	5825	3025	136	1746	464	5371
vakopleiding (niveau 3)	5376	5423	3516	114	1576	147	5353
middenkaderopleiding (niveau 4a)	8457	8359	6799	162	808	336	8105
specialistenopleiding (niveau 4b)	66	53	-	-	25	8	33
<b>totaal</b>	<b>20915</b>	<b>20897</b>	<b>13890</b>	<b>431</b>	<b>4446</b>	<b>1189</b>	<b>19956</b>

bron: CBS

6.4.6 MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar richting en geslacht, 2009/'10-2011/'12

richting	2009/'10	2010/'11	2011/'12		
			mannen	vrouwen	totaal
onderwijs	300	302	51	255	306
vormgeving en audiovisuele productie	853	894	512	408	920
handel, administratie en juridische dienstverlening	6484	6156	3046	2797	5843
ICT	1123	1040	926	34	960
techniek, industrie en bouw	2754	2594	2165	375	2540
landbouw en dieren	288	300	114	89	203
gezondheidszorg en welzijn	5003	5311	737	4193	4930
persoonlijke dienstverlening, vervoer en veiligheid	3429	3566	2035	1530	3565
algemeen	681	734	390	299	689
<b>totaal</b>	<b>20915</b>	<b>20897</b>	<b>9976</b>	<b>9980</b>	<b>19956</b>

bron: CBS

## 6.4.7 MBO-leerlingen woonachtig in Amsterdam naar stadsdelen en geslacht, 2010/11

stadsdeel	mannen	vrouwen	totaal
A Centrum	452	364	816
E West (+ Westpoort)	1474	1489	2963
F Nieuw-West	2624	2521	5145
N Noord	1613	1708	3321
M Oost	1475	1478	2953
K Zuid	718	765	1483
T Zuidoost	1901	2132	4033
onbekend	42	141	183
Amsterdam	10299	10598	20897

bron: CBS/O+S

## 6.4.8 Eindexamenkandidaten en geslaagden naar examenjaar in Amsterdam en Nederland, 2008-2011

	kandidaten							
	Amsterdam				Nederland			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
VMBO-bkg <sup>1)</sup>	1949	1790	1703	1494	60143	57881	56617	54125
VMBO-t <sup>2)</sup>	1533	1432	1508	1587	44725	43921	43822	43696
HAVO	1402	1451	1525	1427	47107	47667	49370	49677
VWO	1397	1489	1430	1598	35734	38169	35452	36796

	geslaagden							
	Amsterdam				Nederland			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
VMBO-bkg	1835	1648	1552	1403	57522	55093	53750	51105
VMBO-t	1387	1296	1319	1410	42064	41493	41103	40533
HAVO	1240	1246	1286	1166	42079	41377	42180	42454
VWO	1277	1349	1273	1398	32967	34735	31622	32666

	percentage geslaagden							
	Amsterdam				Nederland			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
VMBO-bkg	94	92	91	94	96	95	95	94
VMBO-t	90	91	87	89	94	94	94	93
HAVO	88	86	84	82	89	87	85	85
VWO	91	91	89	87	92	91	89	89

<sup>1)</sup> VMBO-bkg: basis beroepsgericht, kader beroepsgericht, gemengd.

bron: Onderwijsinspectie

<sup>2)</sup> VMBO-t: theoretisch beroepsgericht.



## 6.5.1 Studenten in het hoger beroepsonderwijs, 2007/08-2011/12

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12 <sup>1)</sup>
Gerrit Rietveld Academie Amsterdam	994	995	948	934	962
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten	2879	2912	2942	2964	2909
Hogeschool van Amsterdam	36085	38099	41102	41794	45031
Interconfessionele Pabo Amsterdam/Alkmaar	1679	1451	1433	996	953
totaal <sup>2)</sup>	41637	43457	46425	46688	49855

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS/OCW/DUO

<sup>2)</sup> Alleen scholen met de hoofdvestiging in Amsterdam.

## 6.5.2 Voltijd- en dualstudenten in het hoger beroepsonderwijs naar opleidingsvorm en geslacht, 2010/11-2011/12

opleidingsvorm	2010/11			2011/12 <sup>1)</sup>			groei 2011/12 t.o.v.2010/ '11 (%)
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	
onderwijs	1589	2547	4136	1622	2616	4238	+ 2,5
techniek	5801	1973	7774	6454	2045	8499	+ 9,3
gezondheidszorg	928	2496	3424	1079	2653	3732	+ 9,0
economie	9657	7347	17004	10239	7938	18177	+ 6,9
gedrag en maatschappij	1164	4171	5335	1391	4764	6155	+15,4
taal en cultuur	1303	1658	2961	1306	1674	2980	+ 0,6
totaal	20442	20192	40634	22091	21690	43781	+ 7,7

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 6.5.3 Deeltijdstudenten in het hoger beroepsonderwijs naar opleidingsvorm en geslacht, 2010/11-2011/12

opleidingsvorm	2010/11			2011/12 <sup>1)</sup>			groei 2011/12 t.o.v.2010/ '11 (%)
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	totaal	
onderwijs	925	1262	2187	917	1258	2175	-0,5
techniek	483	51	534	473	37	510	-4,5
economie	1015	781	1796	1097	810	1907	+6,2
gedrag en maatschappij	272	857	1129	252	838	1090	-3,5
taal en cultuur	209	199	408	201	191	392	-3,9
totaal	2904	3150	6054	2940	3134	6074	+0,3

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: OCW/DUO

## 6.5.4 Studenten in het hoger beroepsonderwijs naar opleidingsvorm en geslacht, 2011/'12 1)

opleidingsvorm 2)	mannen	vrouwen	totaal
<b>onderwijs</b>			
B Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	64	257	321
B Docent Dans	3	57	60
B Docent Theater	10	23	33
B Docent Muziek	19	28	47
B Leraar Basisonderwijs	291	1521	1812
B Leraar eerste graad Lichamelijke Opvoeding	534	282	816
B Leraar tweede graad Aardrijkskunde	110	40	150
B Leraar tweede graad Algemene Economie	95	59	154
B Leraar tweede graad Bedrijfseconomie	59	29	88
B Leraar tweede graad Biologie	81	87	168
B Leraar tweede graad Bouwkunde I en II	3	-	3
B Leraar tweede graad Bouwtechniek I en II	6	-	6
B Leraar tweede graad Consumptieve Techniek I en II	74	41	115
B Leraar tweede graad Elektrotechniek I en II	8	-	8
B Leraar tweede graad Engels	207	354	561
B Leraar tweede graad Frans	27	89	116
B Leraar tweede graad Geschiedenis	279	124	403
B Leraar tweede graad Gezondheidszorg en Welzijn	12	152	164
B Leraar tweede graad Grafische Techniek I en II	12	7	19
B Leraar tweede graad Maatschappijleer	95	77	172
B Leraar tweede graad Mechanische Techniek I en II	5	1	6
B Leraar tweede graad Mens en Technologie	11	4	15
B Leraar tweede graad Motorvoertuigentechniek I en II	13	-	13
B Leraar tweede graad Natuurkunde	48	9	57
B Leraar tweede graad Nederlands	71	227	298
B Leraar tweede graad Pedagogiek	8	74	82
B Leraar tweede graad Scheikunde	39	11	50
B Leraar tweede graad Techniek	42	8	50
B Leraar tweede graad Werktuigbouwkunde I en II	1	-	1
B Leraar tweede graad Wiskunde	150	132	282
M Kunsteducatie	5	33	38
M Leraar Algemene Economie	28	21	49
M Leraar Engels	8	32	40
M Leraar Frans	9	20	29
M Leraar Geschiedenis	61	21	82
M Leraar Nederlands	12	29	41
M Leraar Wiskunde	35	21	56
Ad Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II	1	-	1
Ad Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn	1	3	4
Ad Onderwijsondersteuner Techniek	2	1	3
<b>totaal onderwijs</b>	<b>2539</b>	<b>3874</b>	<b>6413</b>
<b>techniek</b>			
B Aviation	923	84	1007
B Bedrijfswiskunde	140	63	203
B Bouwkunde	707	196	903
B Bouwtechnische Bedrijfskunde	520	66	586
B Civiele Techniek	296	16	312
B Communication and Multimedia Design	842	232	1074
B Elektrotechniek	246	13	259
B Engineering, Design and Innovation	738	131	869
B Forensisch Onderzoek	99	152	251
B Informatica	1085	52	1137
B Logistiek en Technische Vervoerskunde	435	119	554
B Maritiem Officier	146	9	155
B Technische Bedrijfskunde	377	30	407
B Technische Commerciële Confectiekunde	132	910	1042
B Technische Informatica	241	9	250
<b>totaal techniek</b>	<b>6927</b>	<b>2082</b>	<b>9009</b>

6.5.4 Studenten in het hoger beroepsonderwijs naar opleidingsvorm en geslacht, 2011/'12 (slot) <sup>1)</sup>

opleidingsvorm <sup>2)</sup>	mannen	vrouwen	totaal
<b>gezondheidszorg</b>			
B Fysiotherapeut	656	693	1349
B Oefentherapeut-Mensendieck	104	166	270
B Verpleegkundige	152	884	1036
B Ergotherapie	83	363	446
B Voeding en Diëtetiek	84	547	631
<b>totaal gezondheidszorg</b>	<b>1079</b>	<b>2653</b>	<b>3732</b>
<b>economie</b>			
B Accountancy	565	245	810
B Bedrijfseconomie	1805	781	2586
B Bedrijfskundige Informatica	405	42	447
B Commerciële Economie	3513	1099	4612
B Communicatie	244	541	785
B Financial Services Management	256	102	358
B Fiscaal Recht en Economie	97	61	158
B HBO - Rechten	541	1211	1752
B International Business and Languages	174	372	546
B International Business and Management Studies	813	520	1333
B Logistiek en Economie	220	40	260
B Media, Informatie en Communicatie	930	2488	3418
B Opleiding voor Management, Economie en Recht	968	797	1765
B Sport, Management en Ondernemen	476	274	750
B Trade Management gericht op Azië	323	166	489
Ad Accountancy	3	5	8
Ad Financial Services Management	3	4	7
<b>totaal economie</b>	<b>11336</b>	<b>8748</b>	<b>20084</b>
<b>gedrag en maatschappij</b>			
B Bestuurskunde/Overheidsmanagement	45	34	79
B Culturele en Maatschappelijke Vorming	192	408	600
B Maatschappelijk Werk en Dienstverlening	267	1013	1280
B Pedagogiek	61	922	983
B Personeel en Arbeid	286	569	855
B Sociaal Pedagogische Hulpverlening	251	1129	1380
B Sociaal-Juridische Dienstverlening	216	877	1093
B Toegepaste Psychologie	296	557	853
M Pedagogiek	15	58	73
M Social Work	14	35	49
<b>totaal gedrag en maatschappij</b>	<b>1643</b>	<b>5602</b>	<b>7245</b>
<b>taal en cultuur</b>			
B Autonome Beeldende Kunst	231	403	634
B Cultureel Erfgoed	97	454	551
B Dans	75	108	183
B Film en Televisie	185	127	312
B Muziek	411	231	642
B Theater	115	139	254
B Vormgeving	85	156	241
M Architectuur	106	51	157
M Autonome Beeldende Kunst	12	14	26
M Choreografie	3	3	6
M Film	8	12	20
M Grafisch Ontwerpen	8	8	16
M Interieurarchitectuur	11	16	27
M Landschapsarchitectuur	26	30	56
M Muziek	96	72	168
M Opera	1	5	6
M Stedenbouw	24	17	41
M Theater	5	9	14
M Vrije Vormgeving	8	10	18
<b>totaal taal en cultuur</b>	<b>1507</b>	<b>1865</b>	<b>3372</b>
<b>totaal</b>	<b>25031</b>	<b>24824</b>	<b>49855</b>

1) Voorlopige cijfers.

2) B = bachelor, M = master.

bron: OCV/DUO

## 6.5.5 Studenten in het wetenschappelijk onderwijs naar studierichting en inschrijvingsvorm, 2010/'11-2011/'12

studierichting	2010/'11						2011/'12				studenten totaal	
	bachelor <sup>1)</sup>		master/doctoraal		bachelor <sup>1)</sup>		master/doctoraal		studenten totaal			
	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen					
<b>Universiteit van Amsterdam</b>												
geesteswetenschappen <sup>2)</sup>	2819	5001	7820	2046	3504	794	1437	7781				
rechtsgelertheid	1684	2585	4269	979	1336	592	1002	3909				
geneeskunde	861	1567	2428	441	708	495	869	2513				
tandheelkunde	193	257	450	112	147	72	111	442				
wiskunde, natuurwetenschappen en informatica <sup>3)</sup>	2047	1436	3483	1464	1101	762	462	3789				
economische wetenschappen	2819	1573	4392	1548	766	1090	730	4134				
maatschappij- en gedragswetenschappen <sup>4)</sup>	3170	6563	9733	2095	4119	945	2143	9302				
Amsterdam University College	58	106	164	113	182			295				
<b>totaal</b>	<b>13651</b>	<b>19088</b>	<b>32739</b>	<b>8798</b>	<b>11863</b>	<b>4750</b>	<b>6754</b>	<b>32165</b>				
<b>Vrije Universiteit</b>												
aard- en levenswetenschappen	1068	1979	3047	720	1424	359	696	3199				
Amsterdam University College	69	114	183	90	150			240				
bewegingswetenschappen	457	451	908	386	345	79	112	922				
economische wetenschappen en bedrijfskunde	3389	1720	5109	2310	1115	1214	747	5386				
exacte wetenschappen	1289	453	1742	858	370	482	153	1863				
geneeskunde	882	1575	2457	446	730	389	748	2313				
godgeleerdheid	210	160	370	100	81	83	62	326				
lerarenopleiding	68	98	166			78	94	172				
letteren	528	1137	1665	363	696	157	443	1659				
psychologie en pedagogiek	406	1619	2025	273	1175	122	526	2096				
rechtsgelertheid	1094	2020	3114	811	1458	288	578	3135				
social-culturele wetenschappen	1210	1814	3024	896	1247	354	614	3111				
tandheelkunde	158	203	361	87	124	59	96	366				
wijsbegeerte	137	68	205	69	36	69	30	204				
<b>totaal</b>	<b>10965</b>	<b>13411</b>	<b>24376</b>	<b>7409</b>	<b>8951</b>	<b>3733</b>	<b>4899</b>	<b>24992</b>				
<b>totaal-generaal</b>	<b>24616</b>	<b>32499</b>	<b>57115</b>	<b>16207</b>	<b>20814</b>	<b>8483</b>	<b>11653</b>	<b>57157</b>				

bron: UvAVU

1) Inclusief schakelstudenten.

2) Geesteswetenschappen = geschiedenis, archeologie en regio studies, godgeleerdheid, kunst-, religie- en cultuurwetenschappen, mediastudies, neerlandistiek, taal- en letterkunde en wijsbegeerte.

3) Inclusief aard- en levenswetenschappen.

4) Maatschappij- en gedragswetenschappen = sociale wetenschappen, communicatie, psychologie, pedagogische en onderwijskundige wetenschappen.

## 6.5.6 Geslaagden voor afsluitende universitaire examens, 2009/'10-2010/'11

studierichting	2009/'10			2010/'11			groei 2010/'11 t.o.v. 2009/'10 (%)
	UvA	VU	totaal	UvA	VU	totaal	
aard- en levenswetenschappen	195	779	974	215	780	995	+ 2,2
bewegingswetenschappen		202	202		218	218	+ 7,9
economische wetenschappen <sup>1)</sup>	933	1015	1948	1364	1303	2667	+36,9
geesteswetenschappen <sup>2)</sup>	1714		1714	1993		1993	+16,3
geneeskunde (incl. tandheelkunde)	707	898	1605	746	878	1624	+ 1,2
godgeleerdheid		90	90		119	119	+32,2
lerarenopleidingen		82	82		101	101	+23,2
letteren		391	391		394	394	+ 0,8
maatschappij- en gedrags- wetenschappen <sup>3)</sup>	2563		2563	3119		3119	+21,7
psychologie en pedagogiek		551	551		603	603	+ 9,4
rechtsgeleerdheid	1323	693	2016	1281	849	2130	+ 5,7
sociaal-culturele wetenschappen		716	716		874	874	+22,1
wijsbegeerte		43	43		46	46	+ 7,0
wiskunde, natuurwetenschappen en informatica	438	367	805	501	402	903	+12,2
<b>totaal</b>	<b>7873</b>	<b>5827</b>	<b>13700</b>	<b>9219</b>	<b>6567</b>	<b>15786</b>	<b>+15,2</b>

<sup>1)</sup> Inclusief de geslaagden voor accountantsexamen, actuariële wetenschappen en econometrie. bron: UvA/VU

<sup>2)</sup> Geesteswetenschappen = geschiedenis, archeologie en regiostudies, godgeleerdheid, kunst-, religie- en cultuurwetenschappen, mediastudies, neerlandistiek, taal- en letterkunde en wijsbegeerte.

<sup>3)</sup> Maatschappij- en gedragswetenschappen = sociale wetenschappen, communicatie, psychologie, pedagogische en onderwijskundige wetenschappen.

6.5.7 Promoties bij de universiteiten, 2007-2011 <sup>1)</sup>

studierichting	2007	2008	2009	2010	2011
geesteswetenschappen, godgeleerdheid en letteren	76	60	103	77	85
rechtsgeleerdheid	27	22	19	19	18
geneeskunde en tandheelkunde	255	272	245	278	286
wiskunde, natuur- en aardwetenschappen, en informatica	154	148	166	188	180
economische wetenschappen en bedrijfskunde	31	34	33	37	49
maatschappij- en gedragswetenschappen	86	79	91	101	100
bewegingswetenschappen	11	6	9	12	11
<b>totaal</b>	<b>640</b>	<b>621</b>	<b>666</b>	<b>712</b>	<b>729</b>

<sup>1)</sup> Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit samen.

bron: UvA/VU

## 6.6.1 Gemiddelde score op sociale cohesie in de buurt per stadsdeel, 2004-2010

stadsdeel	2004	2006	2008	2010
A Centrum	6,1	5,9	6,4	6,6
E West	5,6	5,8	5,9	6,0
F Nieuw-West	5,7	5,4	5,6	5,7
K Zuid	6,0	6,0	6,3	6,5
M Oost	5,8	5,6	6,1	6,2
N Noord	5,9	5,9	5,9	6,2
T Zuidoost	5,2	5,7	6,3	6,2
Amsterdam	5,8	5,8	6,0	6,2

1) Hoe hoger de score, des te meer sociale cohesie.

bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam

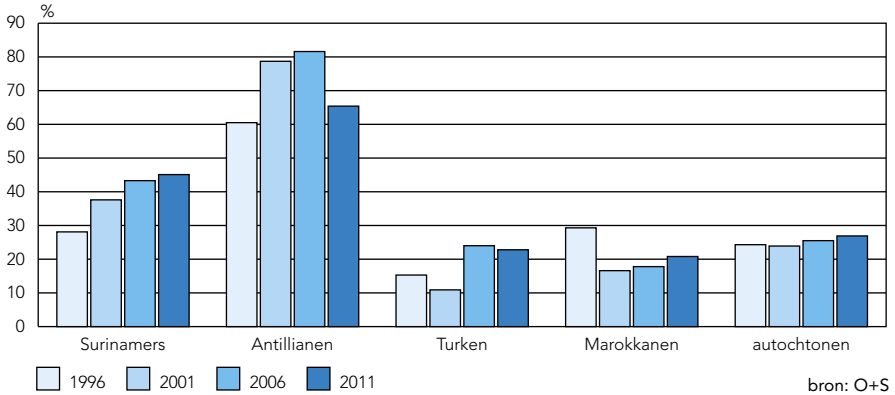
6.6.2 Meldingen bij Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam naar vorm en reden, 2007-2011<sup>1)</sup>

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>vorm</b>					
omstreden behandeling	500	569	654	577	489
vijandige bejegening	272	258	274	354	585
geweld	29	13	22	22	27
bedreiging	9	8	4	5	3
overig	-	5	10	8	3
<b>reden</b>					
herkomst/huidskleur	279	232	336	334	635
antisemitisme	18	17	41	29	29
godsdienst/levensovertuiging	64	99	67	50	44
hetero- of homoseksuele gerichtheid	134	55	89	168	71
geslacht	44	151	140	131	71
leeftijd	209	221	175	152	150
nationaliteit	18	28	36	22	29
handicap of chronische ziekte	27	24	49	40	31
burgerlijke staat	3	4	5	-	3
arbeidsduur	-	1	-	-	2
politieke overtuiging	-	4	4	2	2
overig	14	17	22	38	40
<b>totaal registraties</b>	<b>810</b>	<b>853</b>	<b>964</b>	<b>966</b>	<b>1107</b>

1) De stijging van het aantal klachten in 2009 is, volgens het meldpunt, grotendeels toe te schrijven aan de regionale en landelijke campagne. Ook is sinds 2009 het gebied waaruit meldingen kunnen komen vergroot. Tot 2009 bediende het meldpunt formeel de gemeente Amsterdam. Per 1 februari 2009 breidde het meldpunt haar werkerrein uit naar de regio Amsterdam met de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen en Uithoorn. In juni volgden Diemen en Ouder-Amstel. De naam Stichting Meldpunt Discriminatie Amsterdam (MDA) veranderde in Stichting Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam (MDRA).

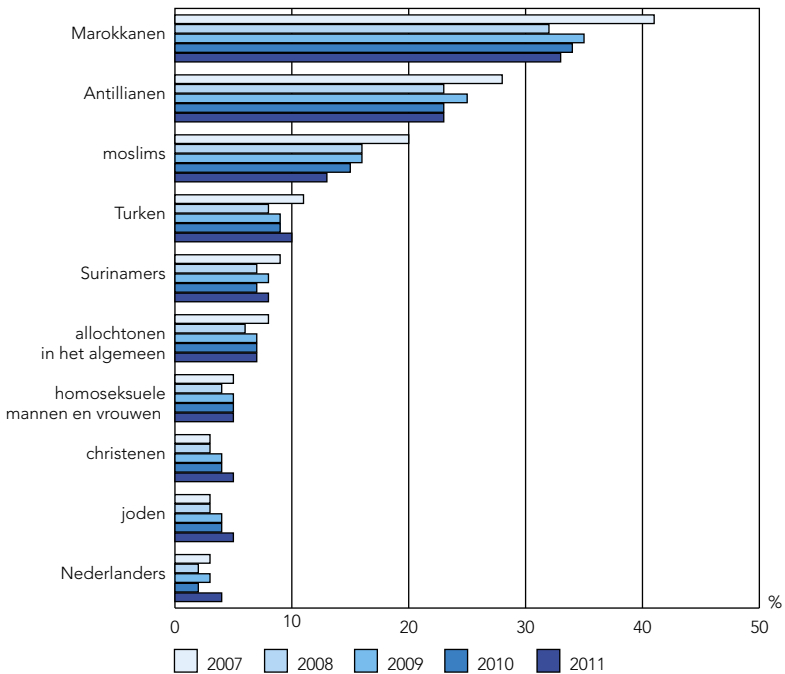
bron: MDRA

6.6a Gemengde huwelijken naar herkomstgroepering, 1996, 2001, 2006 en 2011 (procenten)



6

6.6b Negatieve beeldvorming over bepaalde bevolkingsgroepen in Amsterdam, 2007-2011 (procenten)



1) Het beeld over Oost-Europeanen is dit jaar voor het eerst gevraagd in de Amsterdamse Burgermonitor.

bron: O+S/ABM

# Voor meer informatie

**Gemeente Amsterdam**  
Binnen: Onderzoek en Statistiek

Home / Data en cijfers / Samenleving

1 november 2012

**Alle buurtprofielen**

- 10 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Openbare orde en veiligheid
- 13 Werk en inkomen
- 14 Zorg
- 15 Ouderwet
- 16 Openbare ruimte en groen
- 17 Snelrijen ontwikkeling
- 18 Verkeersgegevens
- 19 Inhoudelijk

**Buurtprofielen Centrum**

- 11 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Werk en inkomen
- 13 Verkeersgegevens

**Buurtprofielen Westpoort**

- 11 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Werk en inkomen

**Buurtprofielen West**

- 11 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Werk en inkomen
- 13 Verkeersgegevens

**Buurtprofielen Nieuw West**

- 10 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Werk en inkomen
- 13 Verkeersgegevens

**Buurtprofielen Zuid**

- 11 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Werk en inkomen
- 13 Verkeersgegevens

**Buurtprofielen Oost**

- 11 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Werk en inkomen
- 13 Verkeersgegevens

**Buurtprofielen Noord**

- 11 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Werk en inkomen
- 13 Verkeersgegevens

**Buurtprofielen Parkwest**

- 10 Kennisgraad
- 11 Bevolking
- 12 Werk en inkomen
- 13 Verkeersgegevens

© Gemeente Amsterdam

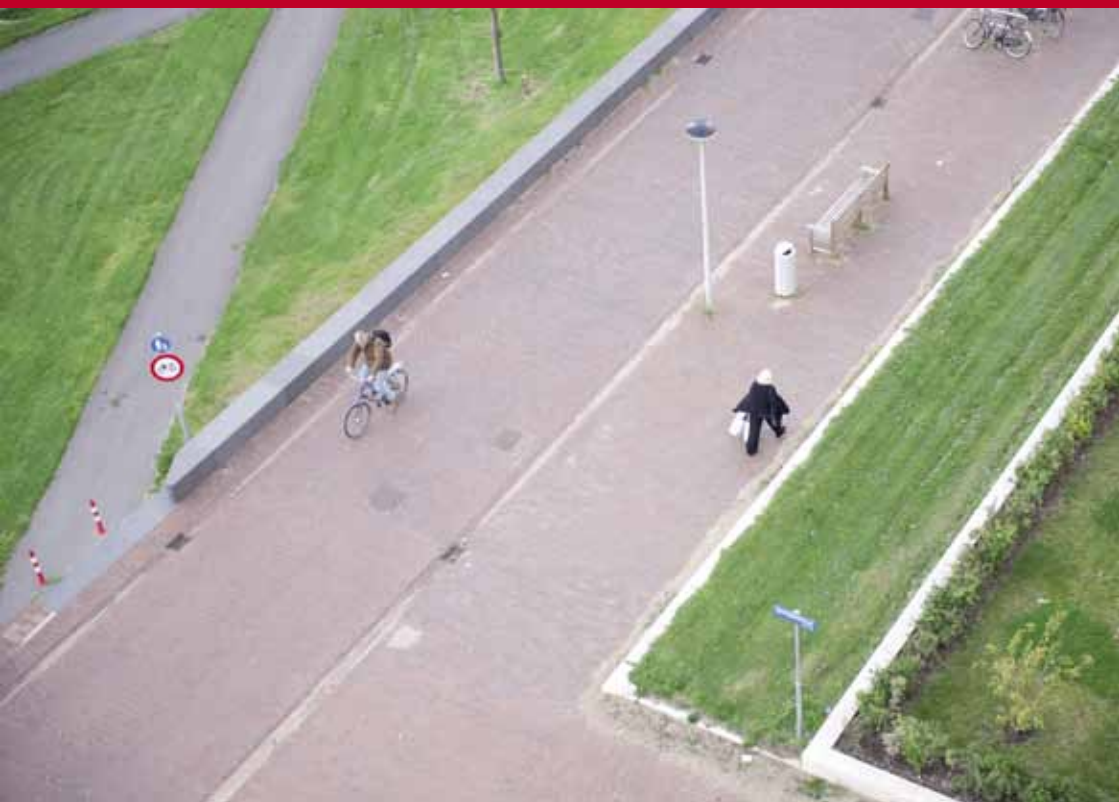
[www.os.amsterdam.nl/feitenencijfers](http://www.os.amsterdam.nl/feitenencijfers)



# 7

## Verkeer en infrastructuur

- 7.1 Mobiliteit
- 7.2 Parkeren
- 7.3 Verkeersveiligheid
- 7.4 Openbaar vervoer
- 7.5 Communicatie



## 7

## Verkeer en infrastructuur

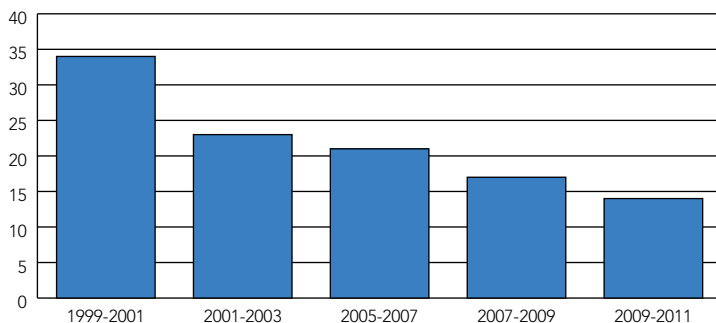
Het aantal verkeersslachtoffers in Amsterdam daalt, terwijl het aantal personenauto's en motoren toeneemt. In dit hoofdstuk over verkeer en infrastructuur gaan we in op de achterliggende cijfers. Onder infrastructuur valt ook de gemeentelijke communicatie, om die reden wordt tevens ingegaan op het internetgebruik van Amsterdammers, met in het bijzonder het gebruik van sociale media.

### Aantal verkeersdoden historisch laag

Het aantal personen dat jaarlijks in Amsterdam overlijdt als gevolg van een verkeersongeluk is de afgelopen decennia sterk gedaald. De meeste slachtoffers vielen begin jaren zeventig, toen er jaarlijks meer dan 100 doden vielen. Door verbeteringen in de infrastructuur en voertuigen is dit aantal sterk gedaald. Aan het begin van deze eeuw vielen er jaarlijks gemiddeld nog 34 dodelijke verkeersslachtoffers, in de periode 2009-2011 is dit jaargemiddelde gedaald naar 14 slachtoffers.

In het *Meerjarenplan Verkeersveiligheid 2012-2015* heeft de gemeente Amsterdam als doelstelling opgenomen dat het aantal ernstig gewonden in het verkeer in 2020 met 25% gedaald moet zijn ten opzichte van 2010. Wat betreft het aantal ernstige verkeersgewonden is in de politiestatistieken sinds 1999 al een dalende trend zichtbaar, met een enorme terugval in 2010 en 2011. Bekend is echter dat de registratiegraad van verkeersongevallen sinds 2010 fors is afgenomen<sup>1,2</sup>, waardoor voor de jaren 2010 en 2011 de registratiegraad te laag is om

Dodelijke verkeersslachtoffers, 1999-2011 (jaargemiddelden)



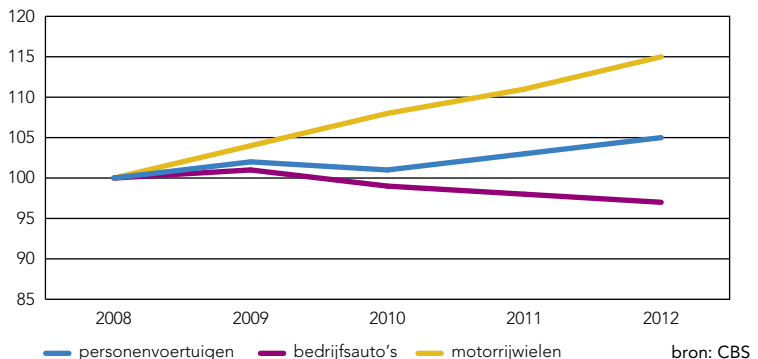
bron: DIW

uitspraken te kunnen doen over het aantal verkeersgewonden. Aanvullend onderzoek heeft daarnaast uitgewezen dat er al langere tijd sprake is van een dalende registratiegraad. De cijfers uit de politiestatistieken geven dus ook over de periode voor 2009 geen goed beeld van de ontwikkeling van het totaal aantal ernstig gewonden door verkeersongevallen. Het aantal verkeersgewonden in Amsterdam is daarom gebaseerd op schattingen.<sup>3</sup> Voor de jaren 2007, 2008 en 2009 is het jaargemiddelde geschat op 908 ernstige verkeersgewonden. Dit komt neer op 120 gewonden per 100.000 inwoners (afgezet tegen het inwonersaantal op 1 januari 2009). Voor 2015 is het streven om dit aantal te reduceren tot 105. De uiteindelijke doelstelling is om het aantal verkeersgewonden per 100.000 inwoners in 2020 terug te brengen tot 90.

### Toename personenauto's en motorrijwielen

Het afgelopen jaar zijn er in Amsterdam ongeveer 4.000 motorvoertuigen bijgekomen, een toename van 1,5%. In totaal kent de stad in 2012 bijna 267.000 motorvoertuigen. Veruit het grootste gedeelte hiervan bestaat uit personenauto's (84%). De overige voertuigen zijn bedrijfsauto's en motorrijwielen (respectievelijk 9% en 6%). Sinds 2008 is het aantal motorvoertuigen in de stad met ruim 11.000 toegenomen, een stijging van 4%. Dit komt door een toename van het aantal personenauto's en motorrijwielen. Het aantal bedrijfsauto's in Amsterdam nam in deze periode af met 3%.

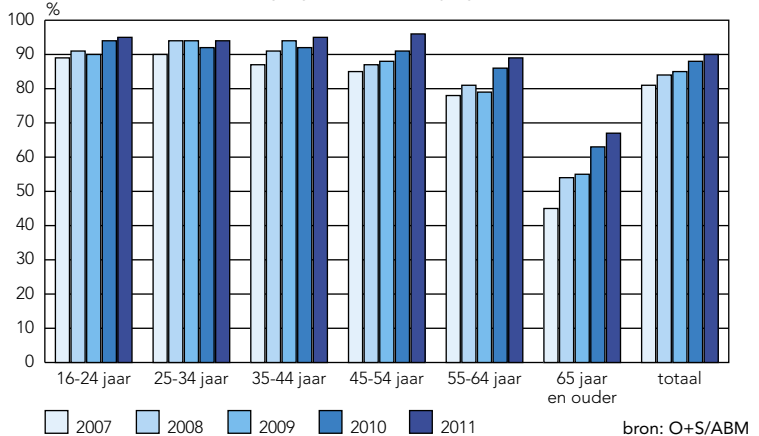
Ontwikkeling aantal motorvoertuigen in Amsterdam, 2008-2012 (indexcijfers; 2008=100)



### Internetgebruik en sociale media

Vergeleken met tien jaar geleden is het internetgebruik van Amsterdammers sterk toegenomen: in 2001 maakte 67% gebruik van internet, in 2011 was dit

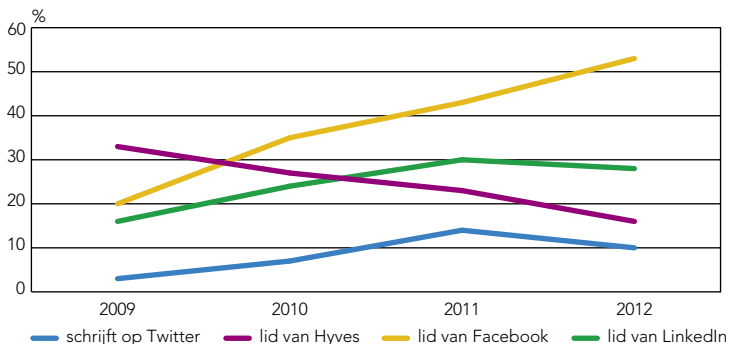
Amsterdammers met internettoegang thuis naar leeftijdsgroepen, 2007-2011 (procenten)



92%. Het aandeel Amsterdammers dat thuis beschikt over internet is in deze periode toegenomen van 58% naar 90%. Amsterdammers van 65 jaar en ouder beschikken minder vaak over een internetaansluiting dan Amsterdammers die nog geen 65 zijn, maar ook onder de 65-plussers neemt het internetgebruik toe. In 2011 had tweederde van de Amsterdammers van 65 jaar en ouder thuis toegang tot internet.

O+S meet sinds 2009 ook het gebruik van sociale media onder Amsterdammers, in het specifiek het gebruik van Twitter, Hyves, Facebook en LinkedIn. Van

Gebruik sociale media onder Amsterdammers met toegang tot internet, 2009-2012 (procenten)



deze vier platformen is Facebook veruit het populairst: een meerderheid van de Amsterdammers (53%) die toegang heeft tot internet maakt gebruik van deze site.

- <sup>1</sup> Verkeersongevallenregistratie bereikt historisch dieptepunt. Persbericht VIA.nl, gepubliceerd op 12 juni 2012: <http://pressdoc.com/p/000p5w>
- <sup>2</sup> Ongevalseregistratie: <http://www.amsterdam.nl/parkeren-verkeer/verkeersveiligheid/ongevalseregistratie/>
- <sup>3</sup> Reurings, M.C.B. & Bos, N.M. (2012). Ernstig verkeersgewonden in de jaren 2009 en 2010. Update van de cijfers. Rapport R-2012-7. Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV, Leidschendam: <http://www.swov.nl/rapport/R-2012-07.pdf>

<b>7.1</b>	<b>Mobiliteit</b>	<b>245</b>
	<u>tabellen</u>	
7.1.1	Motorvoertuigen in Amsterdam	245
7.1.2	Bezit vervoermiddelen en ov-abonnementen en het stallinggedrag van Amsterdammers	246
7.1.3	Verplaatsingen naar vervoerswijze per persoon per dag, afstand en reistijd	247
7.1.4	Huishoudens die meer dan één auto bezitten per stadsdeel	248
7.1.5	Gemiddelde reisafstand vanaf de woning en gemiddelde reistijd naar motief en vervoerswijze	249
7.1.6	Voertuigen met bromfietskenteken naar stadsdelen	250
7.1.7	Oplaadpunten elektrische auto, scooter en taxi naar stadsdelen	250
	<u>grafieken en kaarten</u>	
7.1a	Autobezit per stadsdeel	246
7.1b	Ontwikkeling van de vervoerswijzen van Amsterdammers	247
7.1c	Vervoermiddel naar werk van mensen die in Amsterdam werken en wonen naar herkomstgroepering	248
7.1d	Fietsen in de stad per stadsdeel	248
<b>7.2</b>	<b>Parkeren</b>	<b>251</b>
	<u>tabellen</u>	
7.2.1	Afgegeven parkeervergunningen en gecontroleerde parkeerplaatsen per stadsdeel	251
7.2.2	Parkeerplaatsen, opgelegde naheffingsaanslagen en weggesleepte auto's	251
7.2.3	Opbrengst parkeren	251
<b>7.3</b>	<b>Verkeersveiligheid</b>	<b>252</b>
	<u>tabellen</u>	
7.3.1	Verkeersslachtoffers naar aard van het letsel	252
<b>7.4</b>	<b>Openbaar vervoer</b>	<b>253</b>
	<u>tabellen</u>	
7.4.1	Materieel en lijnnet GVB	253
7.4.2	Vervoergegevens van het GVB-net	253
7.4.3	Haltes openbaar vervoer naar stadsdelen	253
7.4.4	Beoordeling aanbod van openbaar vervoer per stadsdeel	253
<b>7.5</b>	<b>Communicatie</b>	<b>254</b>
	<u>tabellen</u>	
7.5.1	Internetgebruik van Amsterdammers	254
7.5.2	Twittergebruik van Amsterdammers	254
	<u>grafieken</u>	
7.5a	Aantal uur privégebruik internet per week naar stadsdelen	254

7.1.1 Motorvoertuigen in Amsterdam, 1 januari 2012 <sup>1)</sup>

bouwjaar	personen- auto's	bedrijfsauto's					totaal bedrijfs- auto's	motor- rijwielen	totaal motor- voertuigen
		bestel- auto's	vracht- auto's	trekkers	speciale voertuigen	auto- bussen			
t/m 1996 <sup>2)</sup>	38846	2092	175	64	848	32	3211	8292	50349
1997	10369	817	20	13	68	–	918	528	11815
1998	12864	1113	19	14	42	18	1206	546	14616
1999	15384	1184	23	14	38	4	1263	638	17285
2000	15255	1314	42	19	28	42	1445	626	17326
2001	13366	1161	52	16	53	13	1295	632	15293
2002	12996	1198	50	20	35	20	1323	545	14864
2003	12024	1212	24	23	56	19	1334	632	13990
2004	11973	1412	39	29	41	2	1523	649	14145
2005	11756	1157	57	36	44	4	1298	557	13611
2006	12101	1206	90	83	20	1	1400	594	14095
2007	11566	1617	119	98	33	41	1908	643	14117
2008	12132	1934	123	82	53	16	2208	666	15006
2009	9565	1177	105	40	26	10	1358	537	11460
2010	12018	1180	103	38	21	30	1372	466	13856
2011	13082	1244	68	43	30	76	1461	413	14956
<b>totaal 2012</b>	<b>225297</b>	<b>21018</b>	<b>1109</b>	<b>632</b>	<b>1436</b>	<b>328</b>	<b>24523</b>	<b>16964</b>	<b>266784</b>
2011	221620	21248	1131	603	1473	377	24832	16420	262872
2010	218595	21417	1218	606	1476	378	25095	15947	259637
2009	219112	21663	1344	652	1422	382	25463	15404	259979
2008	215586	21482	1358	634	1358	411	25243	14765	255594
2005	213962	24811	1471	481	1197	404	28364	13813	256139
2000	227540	25138	1927	628	982	401	29076	10847	267463
1995	210342	20311	1836	557	679	409	23792	7702	241836

<sup>1)</sup> De omvang en samenstelling is gebaseerd op de geautomatiseerde kentekenregistratie van de RDW. Met behulp van deze registratie zijn tellingen gemaakt van alle voertuigen met actuele houderschapsplichtige kentekens die in het kentekenbestand voorkwamen.

<sup>2)</sup> Incl. bouwjaar onbekend.

bron: CBS

7.1a **Autobezit (inclusief auto van de zaak) per stadsdeel (inwoners van 18 jaar en ouder), 2011 (procenten)**

bron: DIW

7.1.2 **Bezit vervoermiddelen en ov-abonnementen en het stallinggedrag van Amsterdammers, 1986-2011**

	bezit van vervoermiddelen en ov-abonnementen (per 100 inwoners)					
	1986-1991	1994-1997	1998-2000	2001-2004	2005-2008	2011 <sup>1)</sup>
bezit rijbewijs <sup>1)</sup>	53	60	60	63	66	69
auto beschikbaar <sup>1)</sup>	43	47	46	49	50	.
bezit auto <sup>1)</sup>	29	30	29	31	30	.
auto van de zaak <sup>1)</sup>	2	4	4	6	7	.
bezit fiets <sup>2)</sup>	62	69	70	68	73	75
bezit ov-abonnement <sup>2)</sup>	19	21	19	19	19	.
	waar wordt de fiets gestald? (procenten van de fietsbezitters)					
in de woning	22	17	14	14	10	.
in de berging	53	54	53	48	46	.
op straat	16	23	26	29	36	.
in de stalling	5	3	3	2	2	.
op binnenplaats/tuin	3	2	3	4	5	.
anders	1	1	2	2	1	.
	waar wordt de auto geparkeerd? (procenten van de autobezitters)					
op straat	90	87	83	84	85	.
in privégarage	5	7	7	6	4	.
in parkeergarage	4	3	5	5	5	.
op binnenplaats	1	2	2	3	4	.
elders	0	1	2	2	2	.

<sup>1)</sup> Vanwege een andere werkwijze zijn voor 2011 minder gegevens beschikbaar.

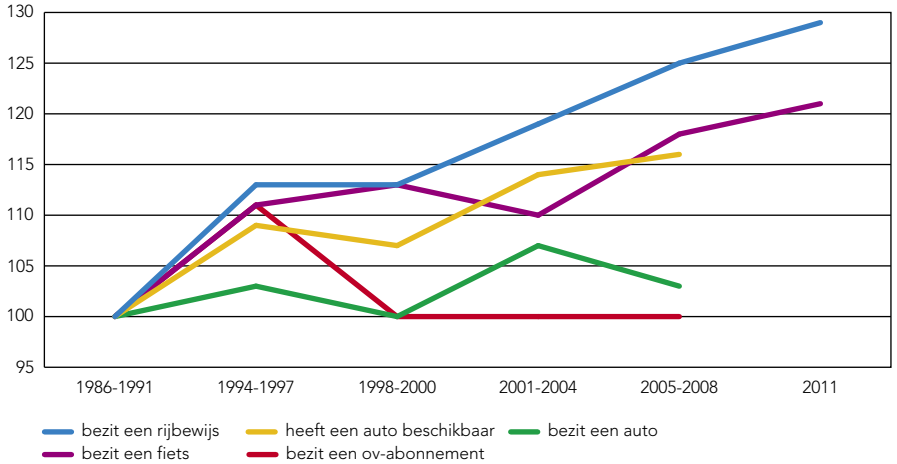
bron: DIW

<sup>2)</sup> Inwoners van 18 jaar en ouder.

<sup>3)</sup> Inwoners van 12 jaar en ouder.



7.1b Ontwikkeling van de vervoerswijzen van Amsterdammers, 1986-2008 (indexcijfers; 1986-1991=100)



bron: DIVV

7.1.3 Verplaatsingen naar vervoerswijze per persoon per dag, afstand en reistijd, 1986-2011 <sup>1)</sup>

	bezit van vervoermiddelen en ov-abonnementen (per 100 inwoners)					
	1986-1991	1994-1997	1998-2000	2001-2004	2005-2008	2011
openbaar vervoer	0,67	0,69	0,59	0,55	0,55	0,48
fiets	0,74	0,91	0,85	0,90	0,89	0,97
auto	1,06	1,12	0,99	1,02	0,84	0,65
lopen	1,07	1,07	0,97	0,91	0,75	0,80
totaal (incl. overig)	3,60	3,85	3,47	3,47	3,12	2,99
	gemiddeld afgelegde afstand per persoon per dag (in km <sup>2)</sup> )					
openbaar vervoer						30,1
fiets						8,7
auto						36,9
lopen						1,6
totaal (incl. overig)						17,8
	gemiddelde reistijd per dag (in minuten)					
openbaar vervoer	74	80	81	81	84	84
fiets	51	56	53	55	54	51
auto	59	64	63	64	62	58
lopen	32	32	33	30	30	27
totaal (incl. overig)	54	57	57	57	58	54

<sup>1)</sup> Inwoners van Amsterdam van 12 jaar en ouder, die zich op een werkdag daadwerkelijk met de betreffende vervoerswijze hebben verplaatst.

<sup>2)</sup> Vanwege een andere werkwijze zijn voor de jaren 1986-2008 geen gegevens over afgelegde afstanden beschikbaar.

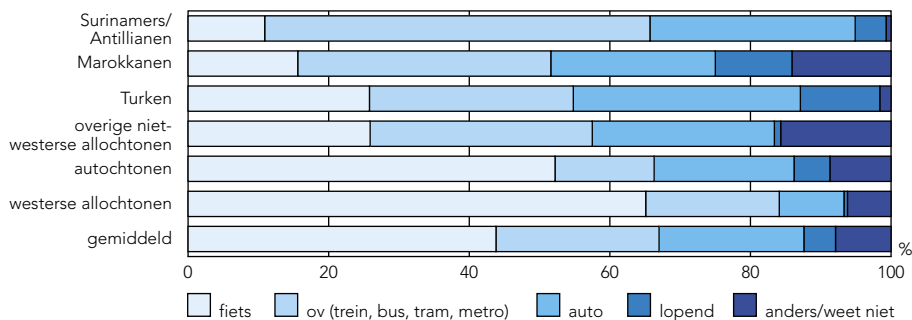
bron: DIVV

## 7.1.4 Huishoudens die meer dan één auto bezitten per stadsdeel, 1990-2011 (procenten)

stadsdeel	1990	1995	2000	2003	2008	2011
A Centrum	4,0	3,0	3,5	3,2	1,2	3,4
E West	2,3	2,5	2,6	2,7	2,2	2,1
F Nieuw-West	5,1	6,3	5,5	9,3	11,2	8,3
K Zuid	4,8	5,3	6,1	7,8	7,8	6,9
M Oost	2,7	3,5	3,6	6,9	4,5	7,0
N Noord	4,5	6,3	7,1	9,2	8,5	13,9
T Zuidoost	4,0	5,6	2,1	5,2	9,1	7,0
Amsterdam	3,8	4,5	4,3	6,2	6,1	6,6

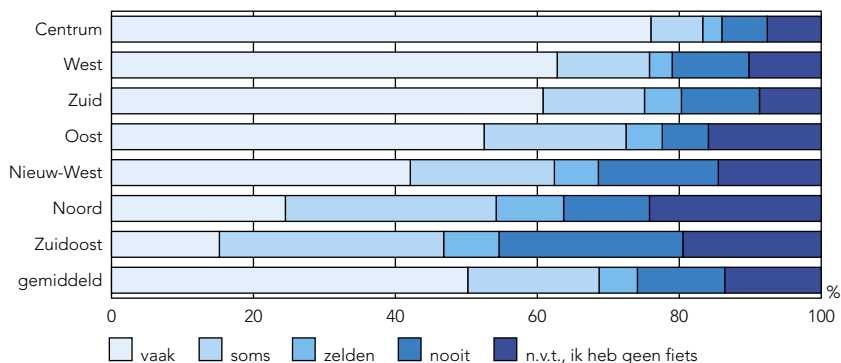
bron : DIVV

## 7.1c Vervoermiddel naar werk van mensen die in Amsterdam werken en wonen naar herkomstgroepering, 2010 (procenten)



bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam VI

## 7.1d Fietsen in de stad naar stadsdelen, 2010 (procenten)



bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam VI

**7.1.5 Gemiddelde reisafstand vanaf de woning en gemiddelde reistijd naar motief en vervoerswijze, 1994-2011 <sup>1)</sup>**

vervoerswijze/ verplaatsingsmotief	1994-1997		1998-2000		2001-2004		2005-2008		2011 <sup>2)</sup>	
	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.	gemidd. aantal km	gemidd. aantal min.
<b>openbaar vervoer</b>										
werk/zaken	16	45	20	49	20	49	24	53	20	53
onderwijs	10	37	10	36	11	38	14	43	14	43
winkel	5	27	6	29	6	29	6	28	8	29
sociaal/recreatief	11	37	12	38	14	39	14	40	25	56
gemiddeld per o.v.	12	39	14	41	15	42	18	46	17	47
<b>fiets</b>										
werk/zaken	5	22	4	22	4	22	5	23	5	23
onderwijs	4	19	4	19	4	20	4	20	4	19
winkel	2	12	2	11	2	12	2	12	2	18
sociaal/recreatief	3	16	3	16	3	16	3	16	3	18
gemiddeld per fiets	3	17	3	17	3	18	4	18	3	18
<b>auto</b>										
werk/zaken	20	25	23	27	24	28	25	28	22	32
onderwijs	11	18	15	22	13	20	18	24	42	43
winkel	6	14	6	14	5	13	6	13	7	17
sociaal/recreatief	11	18	12	19	12	19	12	19	18	29
gemiddeld per auto	14	20	16	21	16	21	17	22	17	26
<b>totaal (inclusief lopen en overig)</b>										
werk/zaken	14	21	16	23	16	23	17	24	14	35
onderwijs	7	26	7	26	7	27	8	27	10	30
winkel	2	12	3	12	2	11	3	11	3	15
sociaal/recreatief	6	16	6	17	6	16	6	16	8	24
gemiddeld	7	18	8	19	8	18	9	19	8	23

<sup>1)</sup> Alle inwoners van 12 jaar en ouder die een of meer verplaatsingen hebben gemaakt.

bron: DIVV

<sup>2)</sup> Kleine aanpassingen in berekeningswijze.

## 7.1.6 Voertuigen met bromfietkenteken naar stadsdelen, 1 januari 2011-2012

stadsdeel	2011				totaal
	snorfietzen	bromfietzen	brommobielen	overige	
A Centrum	2505	2531	32	91	5159
B Westpoort	70	217	2	6	295
E West	3446	4254	70	65	7835
F Nieuw-West	4545	4729	102	23	9398
K Zuid	4032	4242	58	74	8407
M Oost	3330	3663	71	45	7109
N Noord	3371	3817	166	45	7399
T Zuidoost	1109	2219	27	30	3385
Amsterdam	22408	25672	528	379	48987

stadsdeel	2012				totaal
	snorfietzen	bromfietzen	brommobielen	overige	
A Centrum	2754	2424	29	96	5303
B Westpoort	69	202	2	11	284
E West	3951	4080	64	57	8152
F Nieuw-West	5294	4600	107	27	10028
K Zuid	4494	4169	61	80	8804
M Oost	3819	3582	70	54	7525
N Noord	3777	3678	169	45	7669
T Zuidoost	1349	2283	33	31	3696
Amsterdam	25507	25018	535	401	51461

bron: CBS

## 7.1.7 Oplaadpunten elektrische auto, scooter en taxi naar stadsdelen, 1 januari 2011-2012

stadsdeel	2011			2012			totaal
	auto	scooter	totaal	auto	scooter	taxi	
A Centrum	15	4	19	67	1	4	72
B Westpoort	5	2	7	1	–	–	1
E West	6	14	20	48	9	–	57
F Nieuw-West	–	–	–	4	1	–	5
K Zuid	24	17	41	83	19	–	102
M Oost	9	13	22	38	7	–	45
N Noord	6	2	8	18	2	–	20
T Zuidoost	6	2	8	1	–	–	1
Amsterdam	71	54	125	260	39	4	303

bron: DIVV

## 7.2.1 Afgegeven parkeervergunningen en gecontroleerde parkeerplaatsen per stadsdeel, 1 januari 2012

stadsdeel	parkeervergunningen			gecontroleerde parkeerplaatsen
	bewoners	bedrijven	totaal	
A Centrum	14418	4588	19006	14580
B Westpoort	3	424	427	2324
E West	28606	4259	32865	29178
F Nieuw-West	9187	1888	11075	14653
K Zuid	39991	9992	49983	52589
M Oost	24595	4531	29126	30265
N Noord	3151	379	3530	4477
T Zuidoost	673	36	709	-
Amsterdam	120624	26097	146721	148066

bron: Cition/stadsdeel West

7

## 7.2.2 Parkeerplaatsen, opgelegde naheffingsaanlagen en weggesleepte auto's, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
parkeerplaatsen	117400	127772	133042	158552	148066
naheffingsaanlagen met en zonder klem	383919	394269	405358	485780	487172
weggesleepte auto's <sup>1)</sup>	7273	7242	6393	-	-

<sup>1)</sup> Vanaf 2010 worden er geen auto's meer weggesleept vanwege een naheffingsaanslag.

bron: Cition/stadsdeel West

## 7.2.3 Opbrengst parkeren (x 1.000 euro), 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
parkeerautomaten/smartcards	74248	68968	65213	62423	65814
parkeer en bel	15800	26567	31250	35258	41104
opgelegde naheffingsaanlagen	16434	16221	16027	20063	22477
parkeerkaarten	4886	2777	2423	2545	1673
parkeervergunningen	22331	24571	27179	29612	30951
totaal	133698	139105	142092	149901	162019

bron: Cition/stadsdeel West

## 7.3.1 Verkeersslachtoffers naar aard van het letsel, 1999-2011

aard letsel	jaargemiddelde				
	1999-2001	2001-2003	2005-2007	2007-2009	2009-2011
dodelijk (werkelijke aantal)	34	23	21	17	14
enstig gewonden (schatting) <sup>1)</sup>	829	747	802	908	.

1) Voor 2009-2011 nog niet bekend vanwege problemen bij de registratie van ongevallen met gewonden, voor 1999-2009 geschat op basis van onderzoek door het SWOV.

bron: DIW

## 7.4.1 Materieel en lijnennet GVB, 1 januari 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>materieel</b>					
trams	236	216	216	216	216
bussen	281	275	267	258	211
metro/sneltram/ringlijn	106	106	106	106	104
veren/ponten	11	11	11	11	12
<b>lijnennet</b>					
tram	16	16	16	16	16
metro/sneltram	4	4	4	4	4
(dag)bus <sup>1)</sup>	43	45	43	47	33
nachtbus	12	11	12	12	11
veren	6	5	6	6	5

<sup>1)</sup> Tot en met 2011 inclusief spitslijnen.

bron: GVB

7

## 7.4.2 Vervoergegevens van het GVB-net, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
vervoerde reizigers (x 1 mln.)	215	218	221	200	204
reizigerskilometers (x 1 mln.)	957	967	969	755	770
dienstregelingen (x 1.000)	1618	1636	1662	1699	1706

bron: GVB

7.4.3 Haltes openbaar vervoer naar stadsdelen, 2007-2011/<sup>12</sup>

stadsdeel	2007	2008	2009/ <sup>10</sup>	2010/ <sup>11</sup>	2011/ <sup>12</sup>
A Centrum	189	202	195	187	196
B Westpoort	117	120	127	134	67
E West	161	161	156	158	157
F Nieuw-West	313	310	308	309	307
K Zuid	268	270	270	273	264
M Oost	190	197	202	199	205
N Noord	284	282	284	285	291
T Zuidoost	184	191	188	194	177
Amsterdam	1706	1733	1730	1739	1664

bron: GVB

## 7.4.4 Beoordeling aanbod van openbaar vervoer per stadsdeel, 2005-2011 (rapportcijfer)

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	stadsdeel	2005	2007	2009	2011
A Centrum	7,6	7,9	8,0	7,8	M Oost	7,4	7,7	7,6	7,7
E West	7,4	7,6	7,7	7,9	N Noord	7,1	7,1	7,4	7,4
F Nieuw-West	7,3	7,6	7,6	7,7	T Zuidoost	7,2	7,3	7,5	7,6
K Zuid	7,5	7,7	7,8	7,8	Amsterdam	7,4	7,6	7,7	7,7

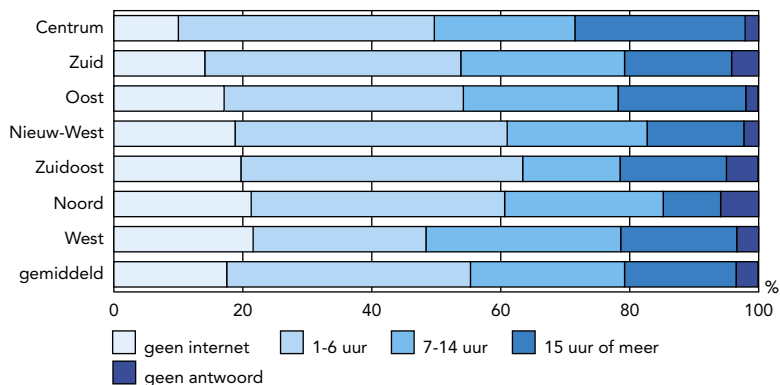
bron: WZS/Wonen in Amsterdam

## 7.5.1 Internetgebruik van Amsterdammers, 2007-2011 (procenten)

	2007	2008	2009	2010	2011
toegang tot internet	85	88	89	91	92
internet thuis	81	84	85	88	90
kent juiste naam website gemeente	47	47	44	45	.
<b>internet thuis</b>					
16-24 jaar	89	91	90	94	95
25-34 jaar	90	94	94	92	94
35-44 jaar	87	91	94	92	95
45-54 jaar	85	87	88	91	96
55-64 jaar	78	81	79	86	89
65 jaar en ouder	45	54	55	63	67

bron: O+S/ABM

## 7.5a Aantal uur privégebruik internet per week naar stadsdelen, 2010 (procenten)



bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam VI

## 7.5.2 Twittergebruik van Amsterdammers, 2010 en 2011 (procenten)

	2010	2011
16-24 jaar	11	14
25-34 jaar	10	12
35-44 jaar	10	16
45-54 jaar	6	9
55-64 jaar	3	6
65 jaar en ouder	0	1
gemiddeld	7	10

bron: O+S/ABM



# 8

## Openbare ruimte en groen

- 8.1 Ruimtegebruik
- 8.2 Woonomgeving





## Openbare ruimte en groen

In dit hoofdstuk staan het ruimtegebruik en de woonomgeving centraal. Bij het ruimtegebruik wordt ingegaan op de bevolkingsdichtheid in de stad. In de paragraaf over de woonomgeving wordt het schoonhouden van de buurt nader bekeken.

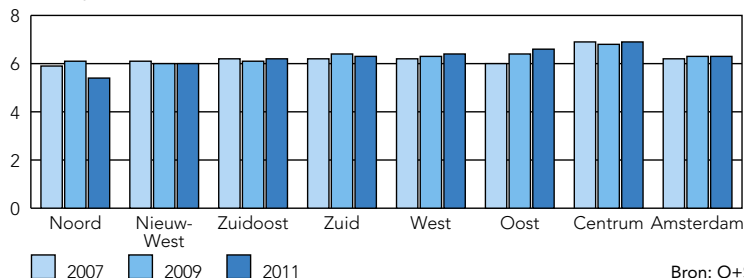
### Ruimtegebruik

In de afgelopen jaren is de bevolkingsdichtheid van Amsterdam toegenomen. Dit is vooral een gevolg van een hogere woningbezetting, en niet van een hogere woningdichtheid. Er komen meer mensen in de stad wonen dan dat er woningen bij komen. Ook in 2012 is de bevolkingsdichtheid weer iets hoger dan in het jaar ervoor. Gemiddeld wonen er nu 4.791 personen op een vierkante kilometer land. Stadsdeel West is het dichtstbevolkte stadsdeel, hier wonen 15.319 mensen op een vierkante kilometer. Daarna volgt Centrum met 13.338 personen per vierkante kilometer. De grootste toename was er in Oost, hier ging de bevolkingsdichtheid van 6.804 in 2011 naar 6.908 personen per vierkante kilometer in 2012, een groei van 1,5%. Daarna volgen het al dichtbevolkte stadsdeel West (1,4%) en Nieuw-West (eveneens 1,4%).

### Woonomgeving

Hoe intensiever de openbare ruimte wordt gebruikt, hoe belangrijker het is deze schoon te houden. Amsterdammers zijn kritisch over het schoonhouden van de straten en stoepen, gemiddeld geven zij hier een rapportcijfer 6,3 voor. Dit is in 2011 gelijk gebleven aan 2009, dit ondanks de bezuinigingen die verschillende stadsdelen op het beheer van de openbare ruimte hebben doorgevoerd. Alleen in

Tevredenheid over het schoonhouden van straten en stoepen naar stadsdeel, 2007-2011 (rapportcijfers)



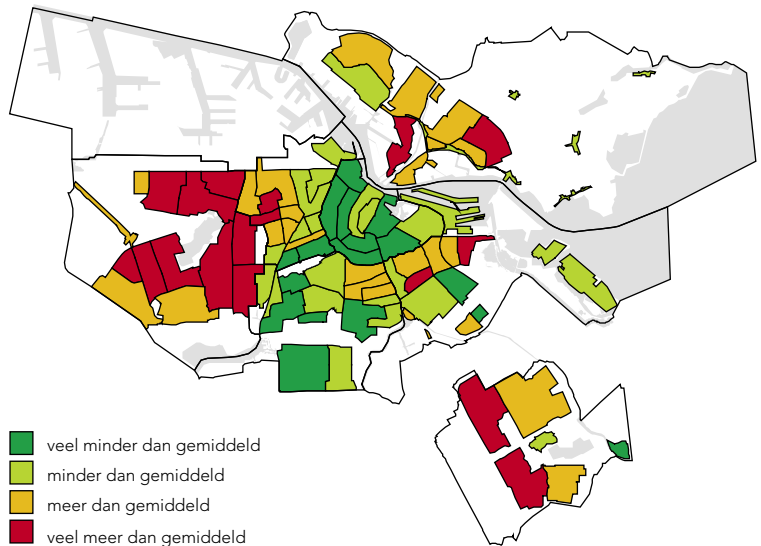
Bron: O+S

Noord is de tevredenheid gedaald. Het rapportcijfer voor het schoonhouden van de straten en stoepen ging hier van een 6,1 in 2009 naar een 5,4 in 2011. Met name in Banne Buiksloot, Buikslotermeer, Volewijck, IJplein/Vogelbuurt en de tuindorpen Nieuwendam en Buiksloot is de tevredenheid gedaald. In de andere stadsdelen is de waardering gelijk gebleven of licht gestegen.<sup>1</sup>

Of bewoners tevreden zijn over het beheer van de openbare ruimte heeft niet alleen te maken met hoe schoon het in de buurt is. Uit analyse van het beheer in stadsdeel Oost blijkt bijvoorbeeld dat bewoners die tevreden zijn over het aanbod aan winkels in hun buurt, ook meer tevreden zijn over het schoonhouden van de openbare ruimte in hun buurt.<sup>2</sup> Ook in Centrum is de tevredenheid over het schoonhouden hoog, terwijl het in deze gebieden vaak in objectieve termen niet heel schoon is.

Uit onderzoek blijkt dat verschillen tussen bewoners in opvattingen over hoe om te gaan met het schoonhouden van de (semi-)openbare ruimte één van de risicofactoren is voor het ontstaan van spanningen in de buurt. Het gaat daarbij vooral om portieken en algemene ruimten in een gebouw, maar ook om de openbare ruimte zelf. Ergernissen zijn er bijvoorbeeld over het verkeerd

**Mate waarin bewoners spanningen ervaren als gevolg van verschillen in opvattingen tussen bevolkingsgroepen over het schoonhouden van de buurt, 2011**



bron: Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland/bewerking O+5

aanbieden van vuilniszakken of grofvuil waardoor zwerfvuil ontstaat. Ook het op straat gooien van vuil leidt tot ergernissen. Gemiddeld geeft 19% van de Amsterdammers aan dat verschillen in opvattingen over het schoonhouden van de openbare ruimte tot spanningen leiden in de buurt. Met name in Nieuw-West, en in delen van Zuidoost en Noord geven veel bewoners dit aan (rond de 30%).<sup>3</sup> Ook in de Transvaalbuurt en in de Indische Buurt-Oost in stadsdeel Oost geven relatief veel bewoners aan spanningen te ervaren als gevolg van verschillen in opvattingen over het schoonhouden van de openbare ruimte.

<sup>1</sup> Fact sheet *Wonen in Amsterdam 2011, Leefbaarheid*, gemeente Amsterdam en AFWC, 2011.

<sup>2</sup> O+S. *Leefbaarheidsanalyse Oost*, 2011.

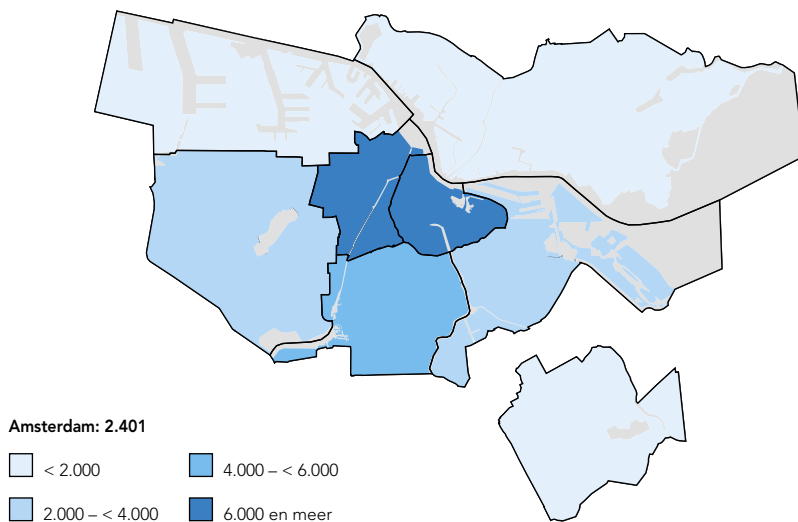
<sup>3</sup> Broekhuizen, J. & R. van Wonderen. *Samenleven met verschillen, signaleren van spanningen en versterken van vertrouwen in Amsterdamse buurten*, O+S gemeente Amsterdam, Verwey-Jonker instituut.

<b>8.1</b>	<b>Ruimtegebruik</b>	<b>260</b>
	<u>tabellen</u>	
8.1.1	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid	260
8.1.2	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid naar stadsdelen	261
8.1.3	Grondgebied naar bodemgebruik	262
8.1.4	Grondgebied naar stadsdelen en bodemgebruik	263
	<u>kaarten</u>	
8.1a	Woningdichtheid per stadsdeel	260
8.1b	Woonterrein als % van het grondgebied per stadsdeel	261
<b>8.2</b>	<b>Woonomgeving</b>	<b>265</b>
	<u>tabellen</u>	
8.2.1	Drie meest genoemde verbeteraspecten van de buurt per stadsdeel	265
8.2.2	Tevredenheid over inrichting woonomgeving per stadsdeel	265
8.2.3	Tevredenheid over groenvoorzieningen per stadsdeel	265
8.2.4	Tevredenheid over onderhoud woningen per stadsdeel	266
8.2.5	Tevredenheid over onderhoud straten/stoepen per stadsdeel	266
8.2.6	Tevredenheid over onderhoud groenvoorzieningen per stadsdeel	266
8.2.7	Tevredenheid over schoonhouden straten/stoepen, groenvoorzieningen en speelvoorzieningen per stadsdeel	266

## 8.1.1 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid, 1 januari 2007-2012

	2007	2011	2012	verschil 2012 t.o.v. 2011	
				abs.	%
<b>oppervlakte</b>					
in km <sup>2</sup> totaal	219.39	219.33	219.33	-	-
in km <sup>2</sup> land	166.72	165.01	164.89	- 0.12	-0,1
<b>bevolking</b>	743104	780559	790044	+9485	+1,2
<b>bevolkingsdichtheid</b>					
per km <sup>2</sup> land	4457	4730	4791	+ 61	+1,3
<b>woningvoorraad</b>	379302	394468	395875	+1407	+0,4
<b>woningdichtheid</b>					
per km <sup>2</sup> land	2275	2391	2401	+ 10	+0,4

bron: DRO/O+S

8.1a Woningdichtheid per stadsdeel (woningen per km<sup>2</sup> land), 1 januari 2012

bron: DRO/O+S

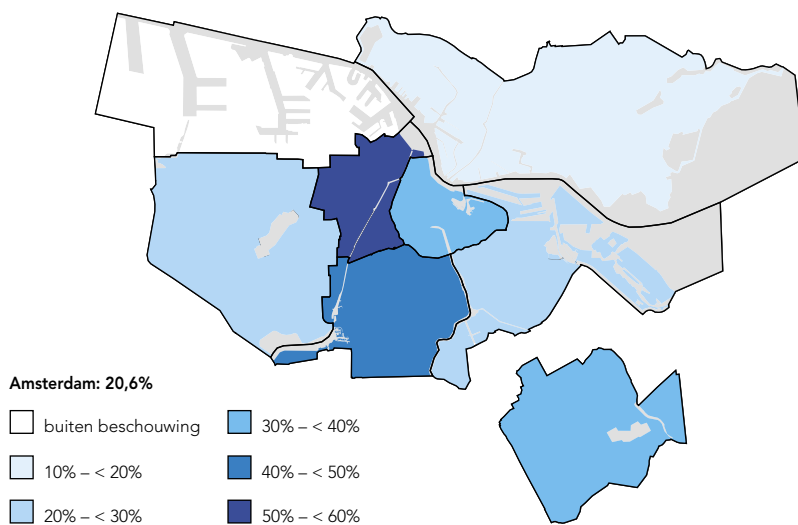
## 8.1.2 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid en woningdichtheid naar stadsdelen, 1 januari 2012

stadsdeel	oppervlakte 2011 (km <sup>2</sup> ) <sup>1)</sup>		oppervlakte stadsdeel in % totale opp.	bevolkingsdichtheid per km <sup>2</sup> land	woningdichtheid per km <sup>2</sup> land
	totaal	land			
A Centrum	8.09	6.30	3,7	13419	7909
B Westpoort	35.05	26.03	16,0	17	3
E West	9.88	8.70	4,5	15527	8442
F Nieuw-West	32.46	28.84	14,8	4850	2115
K Zuid	17.30	15.48	7,9	8889	4964
M Oost	30.56	17.70	13,9	6908	3264
N Noord	63.88	41.85	29,1	2087	953
T Zuidoost	22.11	20.00	10,1	4143	1849
<b>Amsterdam</b>	<b>219.33</b>	<b>164.89</b>	<b>100</b>	<b>4791</b>	<b>2401</b>

1) Statistiek Bodemgebruik 2011.

bron: DRO/O+S

## 8.1b Woonterrein als % van het grondgebied per stadsdeel, 2011



bron: DRO/O+S

8.1.3 Grondgebied naar bodemgebruik, 2010-2011 <sup>1)</sup>

bodemgebruik	2010		2011	
	opp. (ha)	%	opp. (ha)	%
<b>verkeersterrein</b>				
spoorterrein	383.91	1,8	393.40	1,8
wegverkeersterrein	1183.38	5,4	1181.29	5,4
vliegveld	0.64	0,0	0.64	0,0
totaal	1567.93	7,1	1575.33	7,2
<b>bebouwd terrein</b>				
woonterrein	4516.97	20,6	4520.03	20,6
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	325.20	1,5	325.32	1,5
terrein voor openbare voorzieningen	219.27	1,0	220.95	1,0
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	516.70	2,4	516.57	2,4
bedrijventerrein	2233.85	10,2	2300.73	10,5
totaal	7812.00	35,6	7883.58	35,9
<b>semi-bebouwd terrein</b>				
wrakkenopslagplaats	7.30	0,0	7.30	0,0
begraafplaats	123.94	0,6	124.11	0,6
bouwterrein	1497.91	6,8	1307.98	6,0
semi-verhard overig terrein	87.17	0,4	68.92	0,3
totaal	1716.32	7,8	1508.32	6,9
<b>recreatieterrein</b>				
park en plantsoen	1179.95	5,4	1320.18	6,0
sportterrein	672.30	3,1	675.74	3,1
volkstuin	343.11	1,6	342.34	1,6
dagrecreatief terrein	62.65	0,3	64.58	0,3
verblijfsrecreatief terrein	18.58	0,1	18.58	0,1
totaal	2276.59	10,4	2421.43	11,0
<b>agrarisch terrein</b>				
terrein voor glastuinbouw	26.65	0,1	26.65	0,1
overig agrarisch terrein	2632.46	12,0	2608.37	11,9
totaal	2659.11	12,1	2635.03	12,0
<b>bos en natuurlijk terrein</b>				
bos	298.94	1,4	302.19	1,4
open droog natuurlijk terrein	49.58	0,2	48.48	0,2
open nat natuurlijk terrein	120.45	0,5	115.11	0,5
totaal	468.97	2,1	465.78	2,1
<b>binnenwater</b>				
IJsselmeer/Markermeer	2237.82	10,2	2235.61	10,2
recreatief binnenwater	329.39	1,5	343.18	1,6
overig binnenwater breder dan 6 m.	2864.73	13,1	2864.62	13,1
totaal	5431.95	24,8	5443.41	24,8
<b>totaal-generaal</b>	21932.87	100	21932.87	100,0

<sup>1)</sup> Volgens indeling CBS Bodemgebruik 2003.

bron: DRO/Statistiek Bodemgebruik



8.1.4 Grondgebied (ha) naar stadsdelen en bodemgebruik, 2011 <sup>1)</sup>

bodemgebruik	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw- West
<b>verkeesterrein</b>				
spoorterrein	18.37	83.51	25.94	71.35
wegverkeesterrein	38.16	163.60	71.80	196.12
vliegveld	–	0.64	–	–
totaal	56.53	247.75	97.73	267.46
<b>bebouwd terrein</b>				
woonterrein	284.10	–	495.32	969.36
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	119.87	10.51	10.37	50.24
terrein voor openbare voorzieningen	24.88	64.99	7.38	19.55
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	46.78	19.06	36.35	108.86
bedrijventerrein	55.01	1404.21	62.90	121.82
totaal	530.64	1498.78	612.32	1269.82
<b>semi-bebouwd terrein</b>				
wrakkenopslagplaats	–	1.40	–	5.90
begraafplaats	–	–	8.40	39.06
bouwterrein	13.07	675.44	26.81	135.22
semi-verhard overig terrein	0.05	10.67	2.32	2.27
totaal	13.13	687.52	37.53	182.45
<b>recreatieterrein</b>				
park en plantsoen	9.21	12.44	54.26	328.85
sportterrein	1.86	60.41	20.87	177.19
volkstuin	–	0.09	37.02	144.56
dagrecreatief terrein	18.63	–	3.35	8.90
verblijfsrecreatief terrein	–	0.01	–	–
totaal	29.70	72.95	115.50	659.50
<b>agrarisch terrein</b>				
terrein voor glastuinbouw	–	–	–	26.65
overig agrarisch terrein	–	30.74	3.25	345.11
totaal	–	30.74	3.25	371.76
<b>bos en natuurlijk terrein</b>				
bos	–	62.98	3.34	77.09
open droog natuurlijk terrein	–	–	–	33.86
open nat natuurlijk terrein	–	2.37	–	21.59
totaal	–	65.35	3.34	132.54
<b>binnenwater</b>				
IJsselmeer/Markermeer	–	–	–	–
recreatief binnenwater	1.37	2.42	4.34	109.44
overig binnenwater breder dan 6 m.	177.61	899.88	113.58	252.68
totaal	178.98	902.30	117.93	362.12
<b>totaal-generaal</b>	<b>808.97</b>	<b>3505.39</b>	<b>987.60</b>	<b>3245.66</b>

8.1.4 Grondgebied (ha) naar stadsdelen en bodemgebruik, 2011 (slot) <sup>1)</sup>

bodemgebruik	K Zuid	M Oost	N Noord	T Zuidoost
<b>verkeesterrein</b>				
spoorterrein	32.93	88.96	5.15	67.20
wegverkeesterrein	132.54	147.88	261.8	169.39
vliegveld	–	–	–	–
totaal	165.47	236.84	266.95	236.59
<b>bebouwd terrein</b>				
woonterrein	740.36	622.65	725.77	682.46
terrein voor detailhandel, winkelcentra en horeca	31.35	22.13	37.73	43.12
terrein voor openbare voorzieningen	19.08	34.47	14.47	36.13
terrein voor sociaal-culturele voorzieningen	84.10	77.11	60.11	84.19
bedrijventerrein	133.61	96.88	218.24	208.06
totaal	1008.52	853.24	1056.33	1053.95
<b>semi-bebouwd terrein</b>				
wrakkenopslagplaats	–	–	–	–
begraafplaats	23.90	41.81	10.14	0.79
bouwterrein	27.24	177.63	194.84	57.74
semi-verhard overig terrein	–	19.27	22.40	11.92
totaal	51.14	238.72	227.38	70.46
<b>recreatieterrein</b>				
park en plantsoen	187.00	166.82	212.77	348.83
sportterrein	63.31	94.32	158.78	99.00
volkstuint	1.97	42.28	77.20	39.22
dagrecreatief terrein	9.68	16.22	5.61	2.19
verblijfsrecreatief terrein	–	3.59	9.65	5.32
totaal	261.97	323.23	464.00	494.57
<b>agrarisch terrein</b>				
terrein voor glastuinbouw	–	–	–	–
overig agrarisch terrein	30.88	90.57	1994.14	113.69
totaal	30.88	90.57	1994.14	113.69
<b>bos en natuurlijk terrein</b>				
bos	24.05	21.72	93.99	19.02
open droog natuurlijk terrein	–	–	14.62	–
open nat natuurlijk terrein	6.30	5.86	67.41	11.58
totaal	30.36	27.57	176.02	30.60
<b>binnenwater</b>				
IJsselmeer/Markermeer	–	755.15	1480.46	–
recreatief binnenwater	36.93	42.22	41.86	104.61
overig binnenwater breder dan 6 m.	144.93	488.43	680.66	106.86
totaal	181.86	1285.80	2202.98	211.46
<b>totaal-generaal</b>	<b>1730.18</b>	<b>3055.97</b>	<b>6387.79</b>	<b>2211.32</b>

1) Volgens indeling CBS Bodemgebruik 2003.

bron: DRO/Statistiek Bodemgebruik

## 8.2.1 Drie meest genoemde verbeteraspecten van de buurt per stadsdeel, 2011 (procenten)

stadsdeel	schoon- houden straten en stoepen	onderhoud straten en stoepen	schoon- houden groen	meer winkels	onder- houd/ verbeteren bestaande woningen	veiligheid	meer parkeer- gelegen- heid
A Centrum	26	25					24
E West	37				32	24	
F Nieuw-West	41	29				33	
K Zuid	42	27					23
M Oost	30			33	23		
N Noord	52	43	36				
T Zuidoost	41			31		37	
Amsterdam	38	27	24	24	24	23	21

bron: WZS/Wonen in Amsterdam 2011

8.2.2 Tevredenheid over inrichting woonomgeving (mooi of lelijk) per stadsdeel, 2005-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011
A Centrum	7,2	7,0	7,0	7,2
E West	6,4	6,3	6,4	6,6
F Nieuw-West	6,5	6,5	6,3	6,6
K Zuid	7,1	6,9	7,0	7,1
M Oost	6,6	6,5	6,6	6,8
N Noord	6,7	6,6	6,5	6,5
T Zuidoost	6,9	6,8	6,7	6,8
Amsterdam	6,7	6,6	6,7	6,8

<sup>1)</sup> Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.3 Tevredenheid over groenvoorzieningen (mooi of lelijk) per stadsdeel, 2005-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011
A Centrum	6,2	6,0	6,1	6,5
E West	6,3	6,1	6,3	6,7
F Nieuw-West	7,1	6,9	6,8	7,1
K Zuid	7,0	6,6	6,9	7,1
M Oost	6,5	6,3	6,4	6,7
N Noord	7,0	6,8	6,8	6,9
T Zuidoost	7,4	7,3	7,0	7,2
Amsterdam	6,7	6,5	6,6	6,9

<sup>1)</sup> Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.4 Tevredenheid over onderhoud woningen per stadsdeel, 2005-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	stadsdeel	2005	2007	2009	2011
A Centrum	7,2	7,2	7,2	7,3	M Oost	6,5	6,6	6,8	6,9
E West	6,3	6,4	6,5	6,6	N Noord	6,6	6,6	6,6	6,4
F Nieuw-West	6,3	6,4	6,3	6,4	T Zuidoost	6,7	6,7	6,6	6,6
K Zuid	7,1	6,9	7,0	7,0	Amsterdam	6,6	6,6	6,7	6,7

1) Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.5 Tevredenheid over onderhoud straten/stoepen per stadsdeel, 2005-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	stadsdeel	2005	2007	2009	2011
A Centrum	6,6	6,6	6,6	6,8	M Oost	6,4	6,4	6,6	6,7
E West	6,4	6,4	6,5	6,6	N Noord	5,9	5,9	6,0	5,7
F Nieuw-West	6,1	6,2	6,1	6,2	T Zuidoost	6,3	6,2	6,3	6,3
K Zuid	6,7	6,5	6,6	6,6	Amsterdam	6,4	6,3	6,4	6,5

1) Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.6 Tevredenheid over onderhoud groenvoorzieningen per stadsdeel, 2005-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel	2005	2007	2009	2011	stadsdeel	2005	2007	2009	2011
A Centrum	6,2	6,3	6,4	6,7	M Oost	6,5	6,4	6,6	6,8
E West	6,3	6,3	6,5	6,7	N Noord	6,6	6,3	6,4	6,3
F Nieuw-West	6,8	6,6	6,5	6,6	T Zuidoost	7,1	6,7	6,7	6,7
K Zuid	6,8	6,6	6,8	6,9	Amsterdam	6,6	6,4	6,6	6,7

1) Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

8.2.7 Tevredenheid over schoonhouden straten/stoepen, groenvoorzieningen en speelvoorzieningen per stadsdeel, 2007-2011 <sup>1)</sup>

stadsdeel	straten/stoepen			groenvoorzieningen			speelvoorzieningen		
	2007	2009	2011	2007	2009	2011	2007	2009	2011
A Centrum	6,9	6,8	6,9	6,3	6,3	6,6	6,2	6,3	6,6
E West	6,2	6,3	6,4	6,2	6,3	6,5	6,1	6,3	6,6
F Nieuw-West	6,1	6,0	6,0	6,4	6,3	6,4	6,0	5,8	6,1
K Zuid	6,2	6,4	6,3	6,4	6,6	6,7	6,3	6,5	6,6
M Oost	6,0	6,4	6,6	6,2	6,5	6,7	6,0	6,3	6,5
N Noord	5,9	6,1	5,4	6,1	6,3	6,0	5,8	5,9	5,7
T Zuidoost	6,2	6,1	6,2	6,5	6,5	6,6	6,0	6,1	6,2
Amsterdam	6,2	6,3	6,3	6,3	6,4	6,5	6,1	6,2	6,4

1) Rapportcijfer.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

# 9

## Cultuur en monumenten

- 9.1 Cultuur
- 9.2 Monumenten



## 9

## Cultuur en monumenten

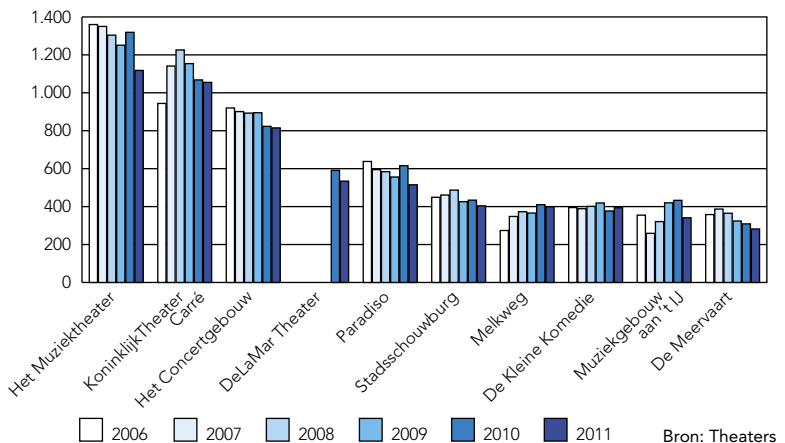
Zowel Amsterdammers als toeristen maken graag gebruik van de culturele voorzieningen die de stad biedt. Uit een grootschalig bezoekersonderzoek van het Amsterdam Toerisme en Congres Bureau (ATCB)<sup>1</sup> blijkt bijvoorbeeld dat cultuur steeds vaker wordt genoemd als één van de meest positieve aspecten van de stad. In 2011 noemde bijna 32% van alle bezoekers het spontaan, in 2006-2007 was dat nog maar 22%. In dit hoofdstuk gaan we verder in op de bezoekersaantallen aan Amsterdamse theaters, bioscopen en musea.

### In 2011 tien procent meer theater- en concertvoorstellingen

In 2011 waren er 8.154 voorstellingen in een van de 17 grotere theater- of concertzalen in Amsterdam. Dit is een toename van tien procent ten opzichte van de 7.372 voorstellingen in 2010. Het aantal bezoekers is ook toegenomen, van 3,1 miljoen in 2010 tot 3,3 miljoen in 2011<sup>2</sup>, een toename van vijf procent. Dit komt onder andere doordat 2011 het eerste volle jaar was dat het DeLaMar Theater geopend was met 586 voorstellingen en 313.000 bezoekers.

Omdat er relatief meer voorstellingen dan bezoekers zijn bijgekomen is er een lichte daling in het gemiddeld aantal bezoekers per voorstelling: was dit in 2010 nog 422, in 2011 waren er gemiddeld 403 bezoekers per voorstelling. Voor de

Bezoekers per voorstelling van de meest bezochte theaters en concertzalen, 2006-2011



grotere theater- en concertzalen geldt dat het gemiddeld aantal toeschouwers per voorstelling de laatste jaren daalt.

### Weer meer bezoekers Amsterdamse musea

In 2011 was de verbouwing van twee van de belangrijkste Amsterdamse musea, het Stedelijk Museum en het Rijksmuseum, nog in volle gang. Toch bezochten er weer meer mensen Amsterdamse musea dan het jaar ervoor. In totaal zijn de 29 Amsterdamse musea in 2011 7,2 miljoen keer bezocht<sup>3</sup>, dit zijn 150.000 meer bezoeken dan in 2010. Ook uit onderzoek van het ATCB blijkt dat het aandeel toeristen dat een museum in Amsterdam bezoekt is gestegen van 79% in 2006-2007 naar 85% in 2011.

De drie grote musea hebben alle in 2011 minimaal vijf procent meer bezoekers ontvangen dan in 2010. Het Van Goghmuseum is de absolute koploper met 1,6 miljoen bezoekers (een stijging van 12%), het Anne Frankhuis ontving 1,1 miljoen bezoekers (stijging van 5%) en de tijdelijke locatie van het Rijksmuseum werd bezocht door ruim 1 miljoen bezoekers (een stijging van 13%). Uit onderzoek van het ATCB blijkt dat (buitenlandse) bezoekers vaak hun bezoek aan de drie bovengenoemde populaire musea combineren. Deze drie musea zijn aantrekkelijker voor toeristen die Amsterdam voor het eerst bezoeken dan voor toeristen die al eerder in Amsterdam zijn geweest. Door de tijdelijke tentoonstellingen van het Van Goghmuseum en het Rijksmuseum brengt toch nog een relatief groot aandeel van de toeristen die al vaker in Amsterdam zijn geweest een (tweede) bezoek aan een van deze musea (respectievelijk 34% en 28%). Het aandeel herhaalbezoekers dat een bezoek aan het Anne Frankhuis brengt ligt met 16% een stuk lager.

Een belangrijk museum dat in 2011 niet meer bezoekers wist te trekken is de Hermitage. Met 335.000 bezoekers in 2011 is het bezoekersaantal bijna gehalveerd, in 2009 en 2010 waren er nog ruim 600.000 bezoekers.

### Bioscoopbezoek blijft toenemen

In 2011 zijn er in de Amsterdamse bioscopen 17 doeken en 463 stoelen bijgekomen. In totaal zijn er in 2011 4,7 miljoen bezoekers<sup>4</sup> naar een Amsterdamse bioscoop gegaan, dit is 4,1% meer dan in 2010. In heel Nederland is het bioscoopbezoek met een stijging van 9% ten opzichte van 2010 nog meer toegenomen, in totaal bezochten ruim 30 miljoen bezoekers een film in Nederland.<sup>5</sup>

<sup>1</sup> Bron: ATCB 'Amsterdam Bezoekersprofiel, bezoekersonderzoek Amsterdam', 2012 Amsterdam.

<sup>2</sup> Dit zijn geen unieke bezoekers.

<sup>3</sup> Gegevens over deze 29 musea zijn opgenomen in de tabellen in dit hoofdstuk.

<sup>4</sup> Unieke bezoekers.

<sup>5</sup> Bron: NVB.

<b>9.1</b>	<b>Cultuur</b>	<b>271</b>
	<u>tabellen</u>	
9.1.1	Voorstellingen en bezoekers naar theater of concertzaal	271
9.1.2	Voorstellingen en bezoekers naar gezelschap of orkest	272
9.1.3	Bioscopen en bioscoopbezoek	273
9.1.4	Bezoekers aan musea en archieven	273
9.1.5	Uitgeleende boeken, platen en banden door enkele bibliotheken	274
9.1.6	Leden, collectie en uitleningen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam	274
9.1.7	Leden Openbare Bibliotheek Amsterdam naar stadsdelen	275
9.1.8	Uitleningen Openbare Bibliotheek Amsterdam naar stadsdelen	275
9.1.9	Uitleningen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam naar categorie	276
9.1.10	Bezoekers aan instellingen voor beeldende kunst en expositieruimten	276
9.1.11	Gesubsidieerde amateurkunstinstanties	277
9.1.12	Naar welke regionale televisiezenders kijkt u regelmatig?	277
	<u>grafieken</u>	
9.1a	Bezoek aan uitgaansmogelijkheden naar leeftijdsgroepen	271
9.1b	Bezoek aan uitgaansmogelijkheden	272
9.1c	Bezoekers aan enkele musea	274
9.1d	Uitleningen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam naar categorie	275
<b>9.2</b>	<b>Monumenten</b>	<b>278</b>
	<u>tabellen</u>	
9.2.1	Monumenten naar stadsdelen en soort	278
	<u>grafieken</u>	
9.2a	Monumenten naar soort	278



9.1.1 Voorstellingen en bezoekers (x 1.000) naar theater of concertzaal, 2009-2011

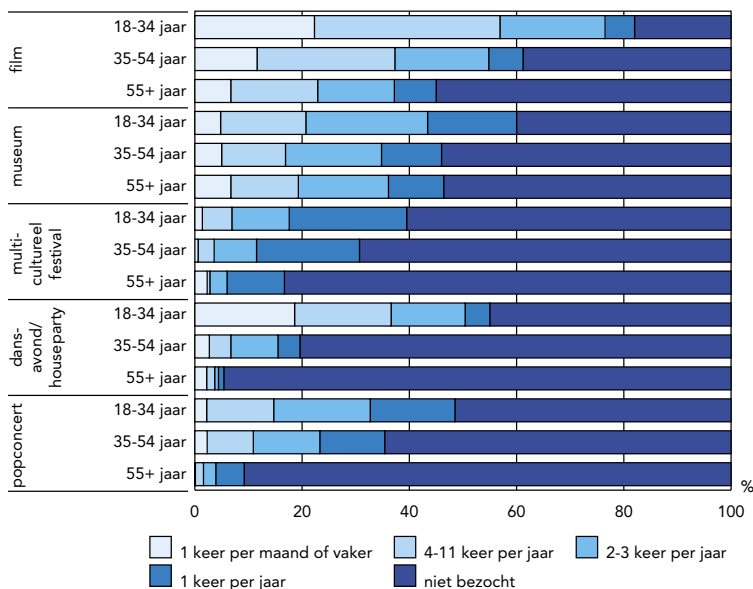
	2009		2010		2011	
	voorstel- lingen	be- zoekers	voorstel- lingen	be- zoekers	voorstel- lingen	be- zoekers
Het Concertgebouw	812	727	916	754	908	740
Paradiso	1026	570	919	566	1097	565
Melkweg	1092	400	1033	424	991	395
Koninklijk Theater Carré	350	404	322	344	328	346
DeLaMar Theater <sup>1)</sup>			93	55	586	313
Het Muziektheater Amsterdam	203	254	182	240	212	237
Stadsschouwburg	364	155	419	182	436	176
De Kleine Komedie	277	116	273	103	264	104
De Meervaart	336	109	327	101	308	87
Muziekgebouw aan 't IJ	207	87	240	104	214	73
Theater Bellevue	624	56	675	56	655	55
Bimhuis	458	54	381	57	352	54
Stichting Gasthuis Frascati <sup>2)</sup>	694	49	663	45	722	46
Jeugdtheater de Krakeling	220	28	256	34	274	40
De Balie	556	44	387	31	453	34
Theater de Engelenbak	226	16	205	15	230	16
Hetveem Theater	155	5	81	3	124	4

1) Tot november 2010 gesloten i.v.m. verbouwing.

2) Tot 2011 Nes-theaters.

bron: theaters

9.1a Bezoek aan uitgaansmogelijkheden naar leeftijdsgroepen, 2010 (procenten)



bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam VI

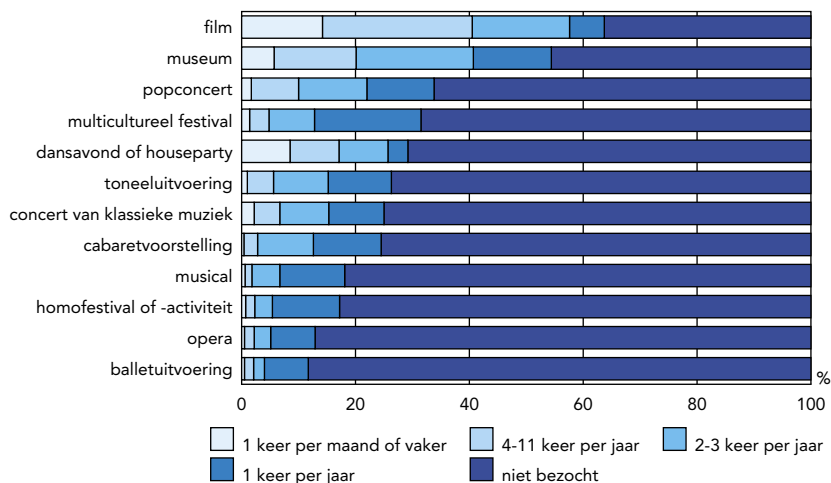
## 9.1.2 Voorstellingen en bezoekers (x 1.000) naar gezelschap of orkest, 2009-2011

	2009		2010		2011	
	voorstel- lingen	be- zoekers	voorstel- lingen	be- zoekers	voorstel- lingen	be- zoekers
Koninklijk Concertgebouworkest	100	179	94	167	94	164
De Nederlandse Opera	107	147	95	132	101	124
Het Nationale Ballet	92	93	66	79	72	88
Nederlands Philharmonisch Orkest	53	75	69	78	63	73
Toneelgroep Amsterdam	299	88	187	48	201	54
Theater Het Amsterdamse Bos	54	31	58	22	33	18
De Toneelmakerij 1)	140	14	94	12	120	14
De Theatercompagnie	84	9	76	13	117	12
Theatergroep De Nieuw Amsterdam	33	3	34	2	35	2

1) In 2009 voortgekomen uit Huis aan de Amstel.

bron: gezelschappen

## 9.1b Bezoek aan uitgaansmogelijkheden, 2010 (procenten)



bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam VI

9.1.3 Bioscopen <sup>1)</sup> en bioscoopbezoek, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
theaters <sup>2)</sup>	14	14	14	15	15
doeken	59	59	59	66	83
stoelen	9542	9516	9519	10127	10590
bezoekers (x 1 mln.)	3,12	3,27	3,83	4,10	4,27

1) Theaters, doeken en stoelen per 31 december.

bron: NVB

2) Inclusief gesubsidieerde filmtheaters met volledige weekprogrammering.

## 9.1.4 Bezoekers (x 1.000) aan musea en archieven, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Van Goghmuseum	1560	1475	1451	1430	1600
Anne Frankhuis	1003	999	986	1051	1104
Rijksmuseum	970	976	876	896	1010
dependance Schiphol	193	165	104	150	209
Sexmuseum Amsterdam "Venustempel"	552	543	510	510	537
Hermitage <sup>1)</sup>	89	97	630	650	335
Joods Historisch Museum <sup>2)</sup>	174	151	160	177	228
Foam Fotografiemuseum	117	127	194	182	211
Koninklijk Paleis <sup>3)</sup>			105	171	203
Museum Het Rembrandthuis	204	222	183	200	200
Amsterdam Museum <sup>4)</sup>	203	173	191	198	187
KIT Tropenmuseum	210	180	175	198	183
Nederlands Scheepvaartmuseum <sup>5)</sup>				119	178
De Oude Kerk	124	115	147	146	161
Stedelijk Museum <sup>6)</sup>	223	151		96	138
Stadsarchief Amsterdam	75	118	106	126	90
Hash Marihuana Hemp Museum	96	90	.	80	.
Informatiecentrum De Zuiderkerk <sup>7)</sup>	96	88	98	76	.
Allard Pierson Museum	39	43	42	74	81
Museum van Loon	45	50	65	63	73
Museum Ons' Lieve Heer op Solder	82	84	85	65	69
Tassenmuseum Hendrikje	28	46	55	60	67
Eye Film Instituut Nederland <sup>8)</sup>	95	103	95	80	66
Verzetsmuseum	52	50	52	58	61
Museum Willet-Holthuysen	47	45	53	51	54
Woonbootmuseum	38	38	37	39	45
Bezoekerscentrum Amsterdamse Bos	40	41	61	52	43
Huis Marseille	29	27	41	35	35
Bijbels Museum	36	43	28	32	33

1) De kleine Hermitage gesloten vanaf januari 2009, grote Hermitage geopend vanaf juni 2009.

bron: musea/ATCB

2) Inclusief Hollandse Schouwburg.

3) Vanaf september 2005 tot medio 2011 deels gesloten wegens renovatiewerkzaamheden.

4) Amsterdams Historisch Museum heet vanaf januari 2011 Amsterdam Museum.

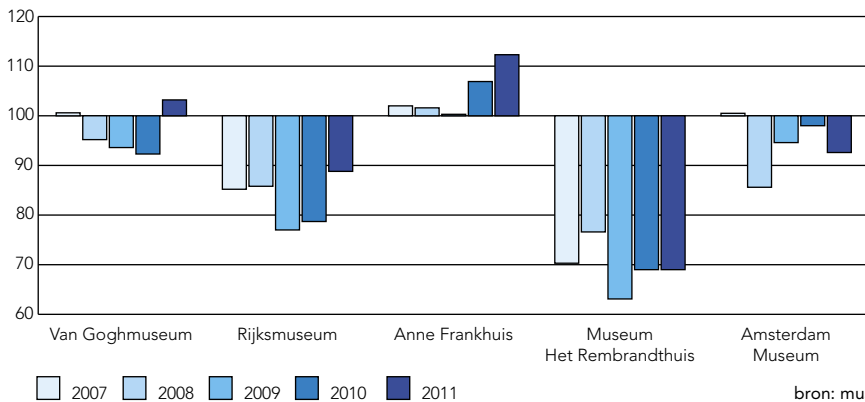
5) Gesloten van begin 2007 tot medio 2010 in verband met restauratie.

6) Vanaf oktober 2008 is de tijdelijke locatie in het voormalige TPG-gebouw gesloten.

7) Per 31 december 2010 gesloten.

8) Filmmuseum heet vanaf 2010 Eye Film Instituut Nederland.

## 9.1c Bezoekers aan enkele musea, 2007-2011 (indexcijfers; 2006=100)



## 9.1.5 Uitgeleende boeken, platen en banden door enkele bibliotheken, 2007-2011

	uitleningen (x 1.000)				
	2007	2008	2009	2010	2011
Openbare Bibliotheek Amsterdam	4321	4475	4446	4323	4195
w.v. Centrale Bibliotheek	867	1177	1201	1206	1201
filialen	3454	3298	3245	3117	2994
Universiteitsbibliotheek UvA <sup>1)</sup>	348	358	359	280	268
Koninklijk Instituut voor de Tropen	13	10	12	11	13

<sup>1)</sup> Inclusief faculteitsbibliotheek van de Universiteit van Amsterdam. In augustus 2007 zijn de bibliotheken van de Hogeschool van Amsterdam en de UvA samengevoegd.

bron: bibl.

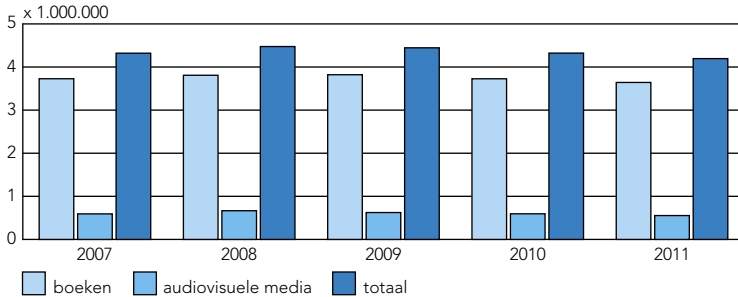
## 9.1.6 Leden, collectie en uitleningen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam, 2011

	Centrale Bibliotheek			Openbare Bibliotheek totaal <sup>1)</sup>		
	leden	collectie (x 1.000)	uitleningen (x 1.000)	leden	collectie (x 1.000)	uitleningen (x 1.000)
jeugd	9426	52,3	333,8	79622	556,9	1972,7
volwassenen	28048	278,5	847,3	69857	1019,5	2200,3
w.v. 18-22 jaar	2698			5232		
overige volwassenen	22411			51074		
65-plussers	2939			13551		
overig	1702	79,1	19,9	3034	113,6	22,3
<b>totaal 2011</b>	<b>39176</b>	<b>409,9</b>	<b>1201,0</b>	<b>152513</b>	<b>1690,0</b>	<b>4195,3</b>
totaal 2010	39420	568,9	1206,1	152750	1793,0	4322,6
2011 t.o.v. 2010 (%)	-0,6	-27,9	-0,4	-0,2	-5,7	-2,9

<sup>1)</sup> Centrale Bibliotheek en filialen samen.

bron: OBA

## 9.1d Uitlenen van de Openbare Bibliotheek Amsterdam naar categorie, 2007-2011



bron: OBA

## 9.1.7 Leden Openbare Bibliotheek Amsterdam naar stadsdelen, 2011

stadsdeel	jeugd-leden	volwassen leden	overig	totaal
A Centrum	10368	29412	1710	41490
B Westpoort	-	-	-	-
E West	12248	7026	482	19756
F Nieuw-West	14750	6304	128	21182
K Zuid	8580	9250	167	17997
M Oost	8957	5190	116	14263
N Noord	10350	5144	182	15676
T Zuidoost	8885	3616	104	12605
overig	5484	3915	145	9544
<b>Amsterdam</b>	<b>79622</b>	<b>69857</b>	<b>3034</b>	<b>152513</b>

bron: OBA

## 9.1.8 Uitlenen (x 1.000) Openbare Bibliotheek Amsterdam naar stadsdelen, 2011

stadsdeel	jeugd-boeken	volwassen boeken (incl. blad-muziek)	audio-visuele media	totaal
A Centrum	281,6	698,9	257,7	1238,2
B Westpoort	-	-	-	-
E West	274,0	201,1	76,4	551,5
F Nieuw-West	279,0	199,3	50,8	529,1
K Zuid	201,3	255,1	51,6	508,0
M Oost	162,4	130,9	37,7	331,0
N Noord	188,1	172,1	27,3	387,5
T Zuidoost	136,0	113,1	21,6	270,7
overig	159,4	189,3	30,6	379,3
<b>Amsterdam</b>	<b>1681,8</b>	<b>1959,8</b>	<b>553,7</b>	<b>4195,3</b>

bron: OBA

## 9.1.9 Uitleningen (x 1.000) van de Openbare Bibliotheek Amsterdam naar categorie, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>boeken jeugd</b>					
studieboeken	326,7	329,4	333,5	330,7	324,3
leesboeken	1345,0	1332,2	1335,7	1336,0	1338,8
buitenlandse boeken	17,2	17,2	18,0	18,7	18,7
<b>totaal</b>	<b>1688,9</b>	<b>1678,8</b>	<b>1687,2</b>	<b>1685,4</b>	<b>1681,8</b>
<b>boeken volwassenen</b>					
studieboeken	779,7	852,0	848,6	809,3	790,7
leesboeken	1130,0	1132,9	1136,8	1092,8	1038,6
buitenlandse boeken	107,8	120,0	123,7	118,1	109,7
<b>totaal</b>	<b>2017,5</b>	<b>2104,9</b>	<b>2109,2</b>	<b>2020,2</b>	<b>1939,0</b>
overige boeken	5,2	1,9	1,8	0,6	0,4
bladmuziek	16,2	23,7	23,3	21,0	20,4
<b>totaal boeken</b>	<b>3727,8</b>	<b>3809,3</b>	<b>3821,5</b>	<b>3727,2</b>	<b>3641,6</b>
<b>audio jeugd</b>					
cd	11,5	13,1	11,1	10,7	9,6
audiovisuele media	246,2	230,8	228,8	248,5	256,6
cdrom	50,4	49,2	37,3	31,9	24,7
<b>audio volwassenen</b>					
cd	133,2	151,4	132,9	106,7	82,5
audiovisuele media	138,9	208,6	203,3	190,7	175,3
cdrom	7,0	8,6	7,0	4,6	3,5
overige audiovisuele media	5,8	4,0	3,7	2,3	1,5
<b>totaal audiovisuele media</b>	<b>593,0</b>	<b>665,6</b>	<b>624,2</b>	<b>595,4</b>	<b>553,7</b>
<b>totaal uitleningen</b>	<b>4320,9</b>	<b>4474,9</b>	<b>4445,6</b>	<b>4322,6</b>	<b>4195,3</b>

bron: OBA

## 9.1.10 Bezoekers (x 1.000) aan instellingen voor beeldende kunst en expositieruimten, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
De Nieuwe Kerk	197	185	123	139	180
Beurs van Berlage	315	86	112	108	160
W 139	34	28	45	33	27
ARCAM	18	13	12	13	15
Montevideo/TBA <sup>1)</sup>	10	12	9	8	14
de Appel	16	16	4	10	11
Stedelijk Museum Bureau Amsterdam	10	10	11	9	10

<sup>1)</sup> Tentoonstellingen en presentaties in huis.

bron: instellingen

## 9.1.11 Gesubsidieerde amateurkunstinstellingen, 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>vocale muziek</b>					
koren	80	84	82	84	83
oratorium- en operakoren	8	7	7	7	7
totaal	88	91	89	91	90
<b>instrumentele muziek</b>					
orkesten	36	35	38	36	39
drumbands	18	19	20	23	22
accordeonorkesten	14	6	6	6	6
mandolineorkesten	2	1	1	1	1
totaal	70	61	65	66	68
<b>dramatische expressie</b>					
opera-, operette- en musicalverenigingen	23	24	29	31	32
toneelverenigingen	38	34	37	42	42
dansgezelschappen	18	17	18	16	16
majorette-/twirling groepen	3	3	3	2	2
totaal	82	78	87	91	92
<b>beeldende activiteiten</b>	3	4	5	4	5
overige instellingen	1	1	1	1	1
koepelorganisaties	6	6	6	5	5

bron: DMO

## 9.1.12 Naar welke regionale televisiezenders kijkt u regelmatig?, 2007-2011 (procenten)

	2007	2008	2009	2010	2011
AT5	75	72	66	63	63
Salto	6	4	3	4	6
Migranten TV/MTNL	2	2	1	1	2
RTV Noord-Holland	23	21	18	21	25
geen enkele	21	23	28	32	32

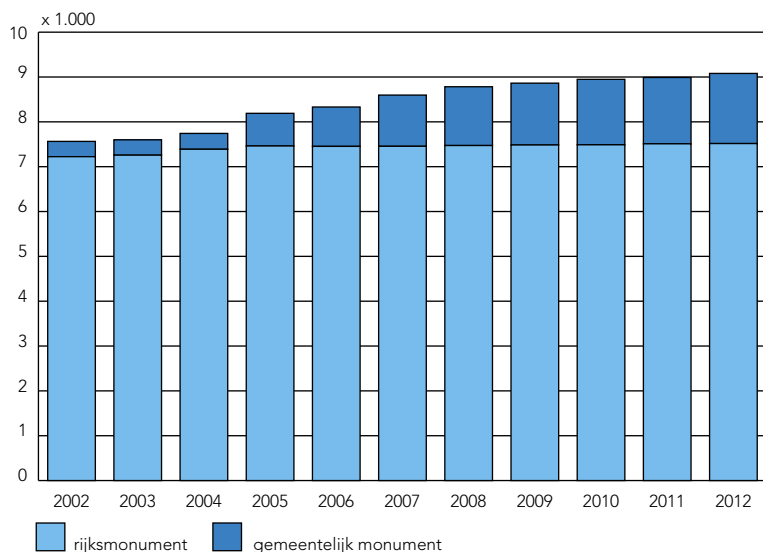
bron: O+S/ABM

## 9.2.1 Monumenten naar stadsdelen en soort, 1 januari 2012

stadsdeel	rijks-monument	provin-ciaal monument	gemeen-telijk monument	totaal	
				2012	2011
A Centrum	6609	–	1181	7790	7863
B Westpoort	–	–	–	–	–
E West	127	–	106	233	240
F Nieuw-West	7	–	54	61	51
K Zuid	274	–	106	380	406
M Oost	121	–	21	142	147
N Noord	257	2	16	275	282
T Zuidoost	3	–	–	3	3
onbekend adres	118	–	80	198	
Amsterdam 2012	7516	2	1564	9082	
2011	7510	2	1480		8992

bron: DMB/Bureau Monumenten &amp; Archeologie

## 9.2a Monumenten naar soort, 1 januari 2002-2012



bron: DMB/Bureau Monumenten &amp; Archeologie



# 10

## Milieu en water

- 10.1 Afvalverwerking
- 10.2 Drinkwatervoorziening
- 10.3 Milieu
- 10.4 Waterbeheer



# 10 Milieu en water

In dit hoofdstuk staat het milieu in Amsterdam centraal. We kijken specifiek naar de luchtkwaliteit in de stad, de hoeveelheid afval die is verwerkt door het Amsterdamse Afval Energie Bedrijf en het aantal milieugezondheidsklachten dat is binnengekomen bij de GGD Amsterdam.

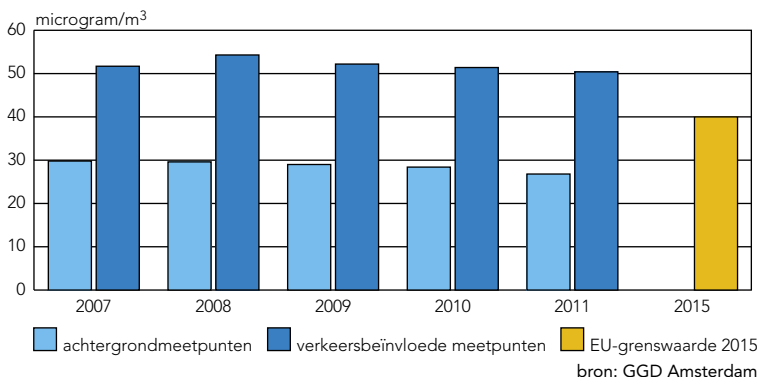
## Hoeveelheid stikstofdioxide nog boven norm 2015

Het verbeteren van de luchtkwaliteit is een speerpunt van het Amsterdamse stadsbestuur. De luchtkwaliteit is een belangrijk milieuaspect en van invloed op de gezondheid van Amsterdammers. In 2011 heeft het college van B&W ingestemd met het plan *Schone lucht voor Amsterdam*, waarin maatregelen zijn opgenomen om de uitstoot van schadelijke stoffen terug te dringen.

In de Europese richtlijn en in de nationale wetgeving zijn normen genoemd voor een groot aantal stoffen. De voor Nederland relevante stoffen zijn fijn stof (in de lucht zwevende deeltjes die kleiner zijn dan 0,01 mm) en stikstofdioxide. Van beide mag uiteindelijk maximaal 40 microgram per kubieke meter lucht aanwezig zijn. De norm voor fijn stof is in juni 2011 van kracht gegaan, de grenswaarde voor stikstofdioxide geldt vanaf 1 januari 2015.

De GGD heeft zes meetpunten in de stad om fijn stof in de lucht te meten. In 2011 is, net als in voorgaande jaren, de Europese norm bij alle zes meetpunten in Amsterdam gehaald. Voor het meten van de hoeveelheid stikstofdioxide in

Gemiddelde meting van stikstofdioxide in de buitenlucht per type meetpunt, 2007-2011



de lucht heeft de GGD tien meetpunten: vijf meetpunten die worden beïnvloed door de directe aanwezigheid van verkeer en vijf achtergrondmeetpunten, op verkeersluwe plekken. Net als in voorgaande jaren wordt de toekomstige norm alleen gehaald bij de achtergrondmeetpunten. Bij de meetlocaties die wel gesitueerd zijn in de omgeving van drukke verkeerspunten wordt de norm telkens niet gehaald, hoewel bij vier van deze vijf meetpunten de hoeveelheid stikstofdioxide is gedaald ten opzichte van 2010.

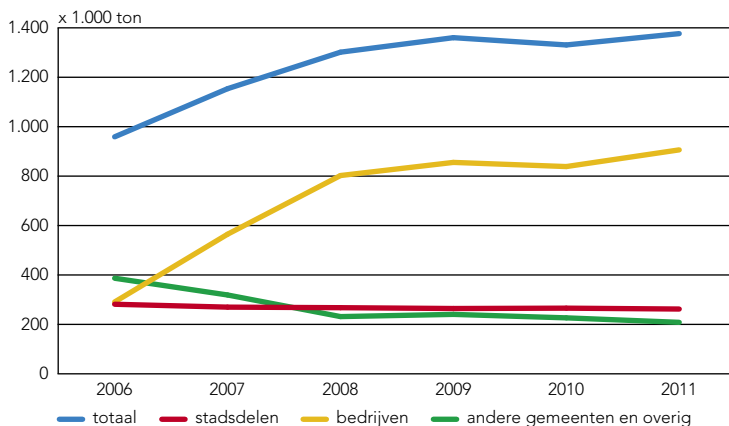
Maatregelen om de aanwezigheid van stikstofdioxide in de komende jaren terug te dringen zijn onder andere het stimuleren van elektrisch vervoer en het weren van vervuilende auto's uit de stad.

### Toename afvalverwerking Afval Energie Bedrijf

Het Amsterdamse Afval Energie Bedrijf (AEB) zet afval om in elektriciteit en warmte en bouwstoffen. Deze elektriciteit en warmte worden onder andere gebruikt door Amsterdamse trams en metro's en verschillende bedrijven en huishoudens. De bodemas die overblijft bij de verbranding wordt onder meer gebruikt als ophoogmateriaal bij wegenbouw.

10

Aanvoerstromen afval (x 1.000 ton) van Afval Energiebedrijf (AEB), 2006-2011



bron: AEB

In 2011 nam de hoeveelheid afval die is aangevoerd bij het AEB met 3% toe ten opzichte van 2010. In totaal werd ongeveer 1,38 miljoen ton afval verwerkt. Nog niet eerder verwerkte het AEB zoveel afval. Van het aangeleverde afval was 66% afkomstig van bedrijven.

### **Aantal milieugerelateerde gezondheidsklachten lager dan voorgaande jaren**

De afdeling Milieu & Gezondheid van de GGD Amsterdam registreert het aantal gezondheidsklachten in Amsterdam dat gerelateerd is aan de leefomgeving. Het gaat bijvoorbeeld om gezondheidsklachten die veroorzaakt worden door schimmel, koolmonoxide, asbest of (trillingen door) geluid. In 2011 kwamen in totaal 389 klachten binnen vanuit de gemeente Amsterdam. Dit zijn er minder dan in voorgaande jaren: in 2009 kwamen er 415 klachten binnen en in 2010 waren dit er 471. Van de klachten had 26% te maken met vocht en schimmel.

In 2011 kwamen de meeste klachten, 88, vanuit Stadsdeel West. Ook wanneer het aantal klachten wordt afgezet tegen het aantal inwoners waren er in West de meeste klachten: 6,5 per 10.000 inwoners. Over heel Amsterdam zijn er per 10.000 inwoners 4,9 klachten ingediend.

<b>10.1</b>	<b>Afvalverwerking</b>	<b>284</b>
	<u>tabellen</u>	
10.1.1	Aanvoer- en afvoerstromen van afval	284
10.1.2	Aanvoer en afvoer van klein chemisch afval	284
10.1.3	Huishoudelijk afval	285
10.1.4	Geproduceerde dierlijke mestsoorten	285
10.1.5	Uitgescheiden mineralen tijdens dierlijke mestproductie	285
<b>10.2</b>	<b>Drinkwatervoorziening</b>	<b>286</b>
	<u>tabellen</u>	
10.2.1	Waterbronnen en -levering	286
10.2.2	Waterlevering naar verbruiksgroepen	286
	<u>grafieken</u>	
10.2a	Waterlevering naar verbruiksgroepen	286
<b>10.3</b>	<b>Milieu</b>	<b>287</b>
	<u>tabellen</u>	
10.3.1	Stikstofdioxide in de buitenlucht	287
10.3.2	Stikstofmonoxide in de buitenlucht	288
10.3.3	Koolmonoxide in de buitenlucht	288
10.3.4	Ozon in de buitenlucht	289
10.3.5	Fijn stof PM10 in de buitenlucht, na zeezoutcorrectie	289
10.3.6	Fijn stof in de buitenlucht, niet gecorrigeerd	290
10.3.7	Zwarte rook in de buitenlucht	290
10.3.8	Meldingen van Amsterdammers met betrekking tot geluidshinder Schiphol	291
10.3.9	Milieugerelateerde gezondheidsklachten naar stadsdelen	292
10.3.10	Voornaamste oorzaken van klachten over het binnen- en buitenmilieu	292
	<u>grafieken en kaarten</u>	
10.3a	Locaties meetstations Meetnet Amsterdam	287
10.3b	Jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en EU-grenswaarde	288
10.3c	Gemiddelde concentraties fijn stof PM10 in de buitenlucht per maand	289
10.3d	Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol naar tijdstip van de dag	291
10.3e	Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol naar baangebruik	292
<b>10.4</b>	<b>Waterbeheer</b>	<b>293</b>
	<u>tabellen</u>	
10.4.1	Meetresultaten kwaliteitsonderzoek oppervlaktewater	294
10.4.2	Toetsing meetresultaten kwaliteitsonderzoek oppervlaktewater	295
	<u>grafieken en kaarten</u>	
10.4a	Meetpunten oppervlaktewateronderzoek	293
10.4b	10-Percentielwaarde zuurstof in mg/l oppervlaktewater	296
10.4c	90-Percentielwaarde chloride in mg/l oppervlaktewater	296
10.4d	Gemiddelde chlorofyl-a gehalte in µg/l oppervlaktewater	296

## 10.1.1 Aanvoer- en afvoerstromen van afval (x 1 ton), 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>aanvoerstromen</b>					
stadsdelen <sup>1)</sup>	269822	267576	264247	265664	262146
andere gemeenten	218908	231566	240488	226438	208266
bedrijven	564860	802333	855461	838620	906177
overig	100104	–	–	–	–
<b>totaal</b>	<b>1153694</b>	<b>1301475</b>	<b>1360196</b>	<b>1330722</b>	<b>1376589</b>
<b>afvoerstromen</b>					
Afvalverbrandingsinstallatie Amsterdam	1153694	1301475	1360196	1330722	1376589

<sup>1)</sup> Exclusief afval (o.a. gft, glas, veegvuil, bouw- en sloopafval) door de stadsdelen naar elders afgevoerd. bron: AEB

## 10.1.2 Aanvoer en afvoer van klein chemisch afval (x 1 kg of x 1 liter), 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>aanvoer</b>					
zuren, w.o. fixeer	87995	101954	81147	107611	84010
basen, w.o. ontwikkelaar	85631	124709	220890	231797	217082
vloeibare brandbare stoffen	1681711	1102585	1385673	1293951	915915
vaste brandbare stoffen	3133170	4603484	5233663	4166355	4541521
gehalogeneerde stoffen, batterijen, medicijnen, bestrijdingsmiddelen, enz.	1965988	2023458	1360553	1309837	1621431
gasontladingslampen	82776	72115	58517	58308	52456
<b>totaal aanvoer</b>	<b>7037271</b>	<b>8028305</b>	<b>8340443</b>	<b>7167859</b>	<b>7432415</b>
<b>afvoer</b>					
hergebruik door derden (kg)	1971304	2365774	2086380	1243722	1128153
vernietiging door derden (kg)	1511887	2484670	2172203	1173671	2047912
vernietiging door Afval Energie Bedrijf (kg)	3487913	3002970	3862212	4970250	4262350
<b>totaal afvoer</b>	<b>6971104</b>	<b>7853414</b>	<b>8120795</b>	<b>7387643</b>	<b>7438415</b>
<b>voorraad in depot/voorraad vorige jaren (kg)</b>	<b>246481</b>	<b>174891</b>	<b>219648</b>	<b>135129</b>	<b>131037</b>

bron: AEB

10.1.3 Huishoudelijk afval (kg/inwoner), 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
huishoudelijk restafval	343	326	323	304	293
grof huishoudelijk restafval	60	67	72	78	79
verbouwingsrestafval	20	19	20	16	15
groente-, fruit- en tuinafval	2	2	1	1	0
oud papier en karton	33	33	33	30	30
verpakkingsglas	22	22	22	21	21
textiel	2	2	2	2	2
klein chemisch afval	1	1	1	1	1
wit- en bruingoed	3	4	4	3	3
grof tuinafval	4	5	7	5	4
metalen	1	1	1	1	1
overige afvalstoffen	-	-	-	2	1
<b>totaal huishoudelijk afval</b>	<b>491</b>	<b>482</b>	<b>486</b>	<b>464</b>	<b>450</b>

bron: CBS

10.1.4 Geproduceerde dierlijke mestsoorten (x 1 mln. kg), 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
dunne mest rundvee	46	45	48	45	45
vaste mest vleesrundvee	2	2	2	2	2
dunne mest vleeskalfveren	0	0	-	0	0
vaste pluimveemest	0	-	0	-	-
dunne pluimveemest	0	-	0	-	-
dunne mest vleesvarkens	1	0	0	2	1
dunne mest fokvarkens	0	-	-	-	0
mest van overige diersoorten	8	8	8	9	8
<b>totale mestproductie</b>	<b>57</b>	<b>55</b>	<b>58</b>	<b>58</b>	<b>56</b>

bron: CBS

10.1.5 Uitgescheiden mineralen tijdens dierlijke mestproductie (x 1.000 kg), 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
stikstofuitscheiding	340	340	360	340	340
totaal gasvormige stikstofverliezen	30	30	30	30	30
ammoniak	20	20	20	20	20
overige gasvormige stikstofverliezen	10	10	10	10	10
stikstofproductie	310	310	330	310	310
fosfaatuitscheiding	110	110	110	110	110
kali-uitscheiding	490	490	500	480	480

bron: CBS

10

10.2.1 Waterbronnen en -levering (x 1.000 m<sup>3</sup>), 2007-2011

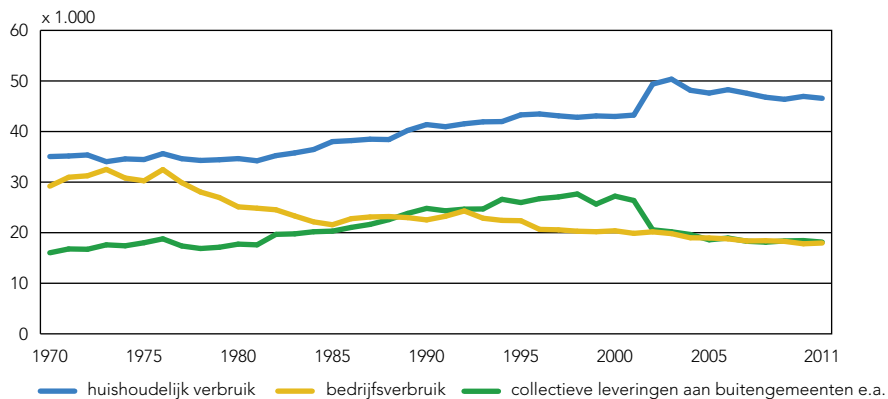
	2007	2008	2009	2010	2011
<b>bronnen</b>					
Leiduin (rivier- en duinwater)	63892	60861	60468	59271	59559
Weesperkarspel (plassenwater)	22726	24991	25013	26499	25416
totaal	86617	85852	85482	85770	84975
<b>levering</b>					
gemiddelde daglevering	237,3	234,6	234,2	235,0	233,4
maximum daglevering	267,9	254,4	265,4	277,0	261,3
minimum daglevering	210,3	202,9	200,8	199,9	192,4
geleverd in eigen distributiegebied	68423	67689	67158	67255	67022
gemiddelde daglevering	187,5	185,0	184,0	184,3	184,1
maximum daglevering	210,7	207,6	207,3	216,6	204,6
minimum daglevering	161,1	155,0	155,7	158,0	166,3

bron: Waternet

10.2.2 Waterlevering (x 1.000 m<sup>3</sup>) naar verbruiksgroepen, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
huishoudelijk verbruik	47564	46779	46372	46947	46568
bedrijfsverbruik	18359	18411	18286	17808	17962
collectieve leveringen aan buitengemeenten e.a.	18302	18122	18367	18440	18139
eigen verbruik en lekverlies	2500	2500	2500	2500	2500
totaal verbruik	86725	85812	85525	85695	85169

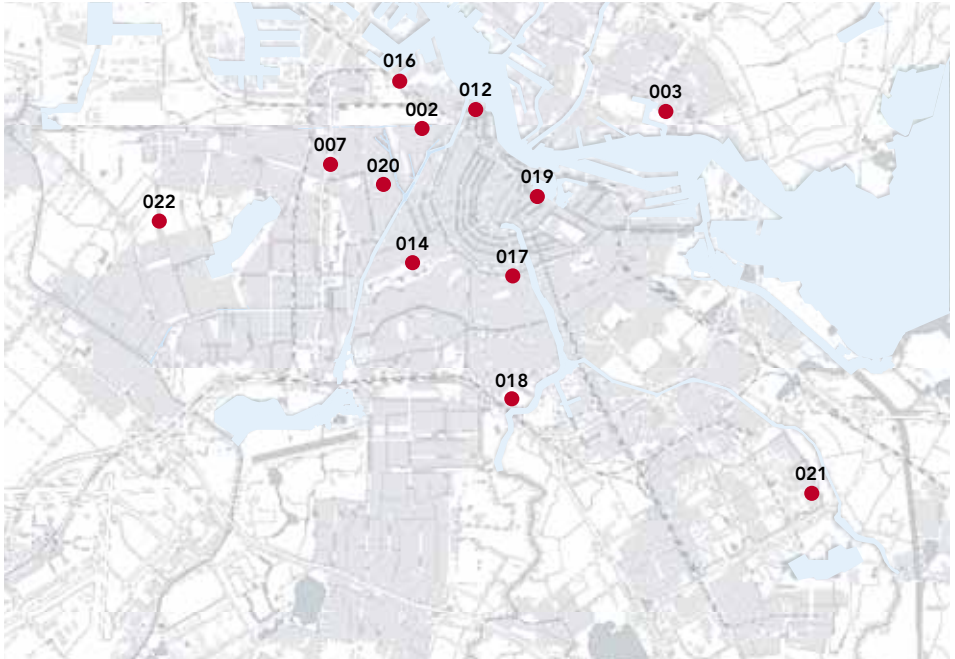
bron: Waternet

10.2a Waterlevering (x 1.000 m<sup>3</sup>) naar verbruiksgroepen, 1970-2011

bron: Waternet



## 10.3a Locaties meetstations Meetnet Amsterdam, 2011



bron: GGD Amsterdam

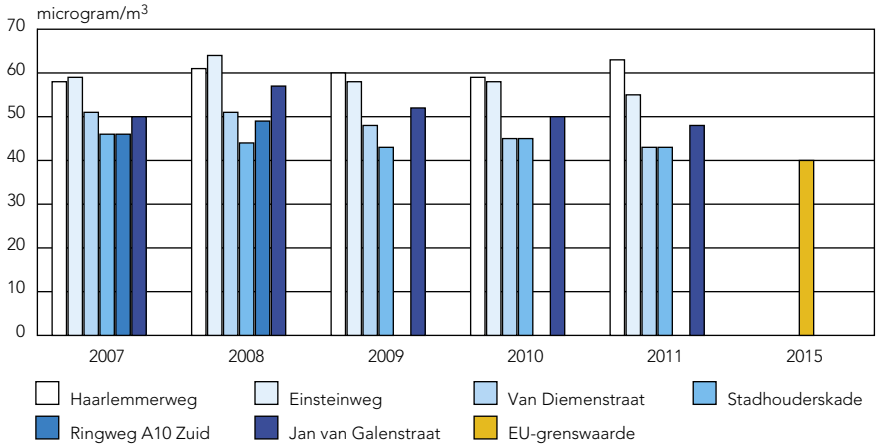
10

10.3.1 Stikstofdioxide in de buitenlucht, 2007-2011  
(jaargemiddelde van de uurgemiddelde-metingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	2007	2008	2009	2010	2011	EU-grens- waarde 2015
<b>achtergrondmeetpunten</b>						
003 Nieuwendammerdijk	28	31	29	27	26	40
014 Vondelpark	33	31	31	31	28	40
019 Oudeschans	37	34	34	34	32	40
021 Kantershof	26	27	26	25	24	40
022 Sportpark Ookmeer	25	25	25	25	24	40
<b>verkeersbeïnvloede meetpunten</b>						
002 Haarlemmerweg	58	61	60	59	63	40
007 Einsteinweg	59	64	58	58	55	40
012 Van Diemenstraat	51	51	48	45	43	40
017 Stadhouderskade	46	44	43	45	43	40
018 Ringweg A10 Zuid	46	49				40
020 Jan van Galenstraat	50	57	52	50	48	40

bron: GGD Amsterdam

## 10.3b Jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en EU-grenswaarde, 2007-2011

10.3.2 Stikstofmonoxide in de buitenlucht, 2007-2011  
(jaargemiddelde van de uurgemiddelde-metingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	2007	2008	2009	2010	2011
<b>achtergrondmeetpunten</b>					
003 Nieuwendammerdijk	10	9	9	7	8
014 Vondelpark	9	7	8	8	7
019 Oudeschans	10	10	10	10	9
021 Kantershof	8	8	8	7	7
022 Sportpark Ookmeer	7	7	7	8	7
<b>verkeersbeïnvloede meetpunten</b>					
002 Haarlemmerweg	68	63	55	57	60
007 Einsteinweg	58	56	50	58	49
012 Van Diemenstraat	42	34	28	26	26
017 Stadhouderskade	32	26	24	24	23
018 Ringweg A10 Zuid	37	35			
020 Jan van Galenstraat	39	51	44	43	41

bron: GGD Amsterdam

10.3.3 Koolmonoxide in de buitenlucht, 2007-2011 (jaargemiddelde van de 24-uursmetingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	2007	2008	2009	2010	2011
007 Einsteinweg	496	457	507	468	464
012 Van Diemenstraat	526	463	436	447	430
014 Overtoom	385	359	333	308	331
017 Stadhouderskade	529				
018 Ringweg A10 Zuid	322				

bron: GGD Amsterdam

10.3.4 Ozon in de buitenlucht, 2007-2011 (jaargemiddelde van de 24-uursmetingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	2007	2008	2009	2010	2011
003 Nieuwendammerdijk	37	39	36	38	39
012 Van Diemenstraat				32	37
014 Overtoom	38	44	41	38	38
018 Ringweg A10 Zuid	34	33			

bron: GGD Amsterdam

10.3.5 Fijn stof PM10 in de buitenlucht, 2007-2011, na zeezoutcorrectie <sup>1)</sup>  
(jaargemiddelde van de 24-uursgemiddelde stofmetingen in microgram per m<sup>3</sup>)

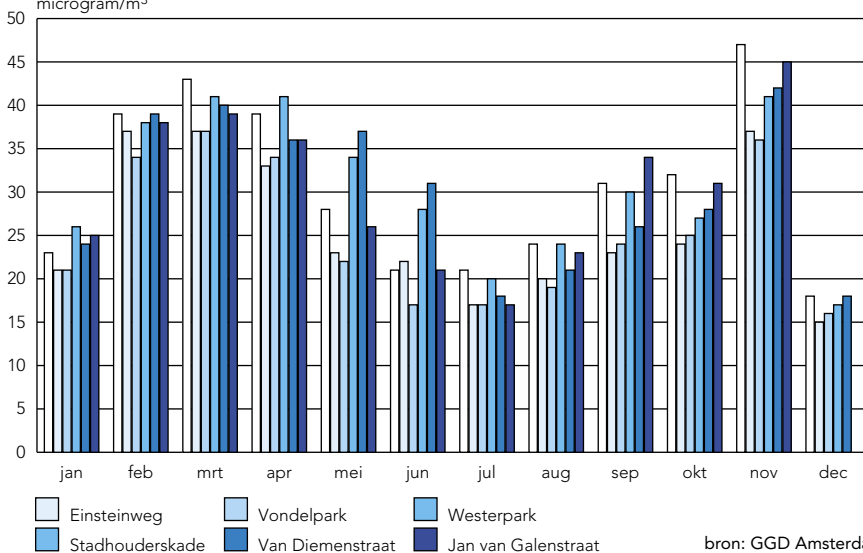
meetstation	PM10-gehalte				
	2007	2008	2009 <sup>2)</sup>	2010	2011
007 Einsteinweg	32	27	23	23	24
012 Van Diemenstraat			23	20	22
014 Vondelpark	25	23	19	20	19
016 Westerpark	26	26	16	18	19
017 Stadhouderskade	31	25	21	21	24
018 Ringweg A10 Zuid	29	24			
020 Jan van Galenstraat	30	27	22	20	24

<sup>1)</sup> Europese Unie grenswaarde is 40 microgram/m<sup>3</sup>.

bron: GGD Amsterdam

<sup>2)</sup> In 2009 is een nieuwe automatische monitor geïntroduceerd voor het meten van PM10.

10

10.3c Gemiddelde concentraties fijn stof PM10 (zonder zeezoutcorrectie) in de buitenlucht per maand, 2011  
microgram/m<sup>3</sup>

bron: GGD Amsterdam

**10.3.6 Fijn stof in de buitenlucht, 2007-2011, niet gecorrigeerd**  
(jaargemiddelde van de uurgemiddelde stofmetingen in microgram per m<sup>3</sup>)

meetstation	PM2,5-gehalte				
	2007	2008	2009	2010	2011
007 Einsteinweg		16	16	20	21
014 Vondelpark	12	12	12	17	17
012 Van Diemenstraat				20	20
016 Westerpark	13	12	12	18	18
017 Stadhouderskade		14	14	19	20
018 Ringweg A10 Zuid	15	14			18

meetstation	PM1-gehalte				
	2007	2008	2009	2010	2011
007 Einsteinweg	13				
014 Vondelpark	10	9	9	9	9
017 Stadhouderskade	12				
018 Ringweg A10 Zuid	12	11			

bron: GGD Amsterdam

**10.3.7 Zwarte rook <sup>1)</sup> in de buitenlucht, 2007-2011 (hoogste 24-uurgemiddelde concentratie in microgram per m<sup>3</sup>)**

meetstation	2007	2008	2009	2010	2011
003 Nieuwendammerdijk	51	33	36	51	37
007 Einsteinweg	85	68	86	87	82
012 Van Diemenstraat				67	40
014 Vondelpark	47	28	49	45	33
017 Stadhouderskade	56	41	67	55	45
018 Ringweg A10 Zuid	60	45			

<sup>1)</sup> Grenswaarde is 150 microgram/m<sup>3</sup>, zwarte rook of roet is de verontreiniging van de buitenlucht met zwevende zeer fijne stofdeeltjes als gevolg van onvolledige verbranding. bron: GGD Amsterdam

10.3.8 Meldingen van Amsterdammers met betrekking tot geluidshinder Schiphol, gebruiksjaar 2011 (procenten) <sup>1)</sup>

stadsdeel	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.	mei
A Centrum	0,3	0,3	0,2	4,3	0,5	0,4	1,0
B Westpoort	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
E West	3,6	4,0	1,2	11,0	6,1	9,1	6,1
F Nieuw-West	47,4	51,8	75,3	55,1	64,8	47,2	37,1
K Zuid	31,9	36,3	17,8	22,8	20,2	27,6	29,9
M Oost	1,2	0,7	0,3	0,4	0,3	1,6	1,6
N Noord	0,6	0,1	0,5	0,8	2,6	3,2	4,4
T Zuidoost	15,0	7,0	4,7	5,6	5,4	10,9	19,8
Amsterdam (abs.)	1050	1136	2602	1687	1014	1288	706

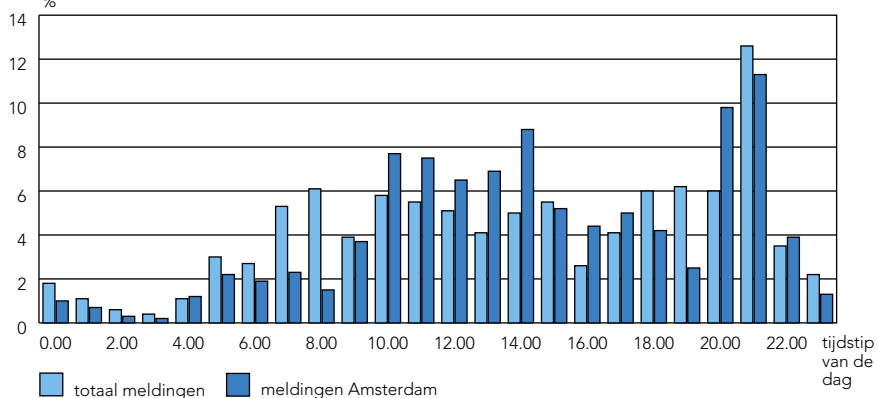
stadsdeel	jun.	jul.	aug.	sept.	okt.	totaal 2011	totaal 2010
A Centrum	4,8	1,5	2,8	6,4	3,3	1,9	0,6
B Westpoort	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E West	11,5	2,8	6,9	10,7	15,1	6,8	4,0
F Nieuw-West	17,1	22,9	20,2	16,4	21,4	44,7	60,1
K Zuid	46,1	50,2	50,7	44,7	41,1	32,6	26,2
M Oost	0,9	1,8	1,3	1,5	2,3	1,1	2,4
N Noord	6,1	4,0	0,7	1,8	1,2	1,9	1,3
T Zuidoost	13,4	16,9	17,4	18,5	15,5	11,1	5,4
Amsterdam (abs.)	971	1302	992	731	1149	14628	13241

<sup>1)</sup> November 2010-oktober 2011.

bron: Bewoners Aanspreekpunt Schiphol

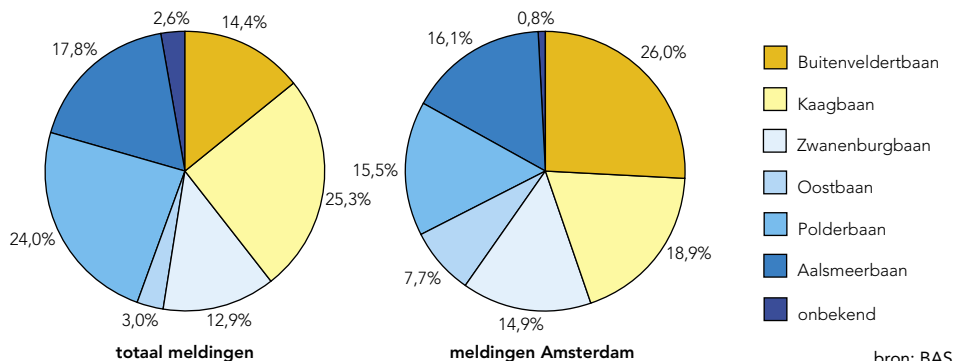
10

## 10.3.d Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol naar tijdstip van de dag, 2011 (procenten)



bron: BAS

## 10.3e Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol naar baangebruik, 2011 (procenten)



## 10.3.9 Milieugerelateerde gezondheidsklachten naar stadsdelen, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009	2010	2011
A Centrum	80	71	48	81	50
B Westpoort	–	–	–	–	–
E West	99	102	91	82	88
F Nieuw-West	61	48	57	66	47
K Zuid	90	77	81	77	71
M Oost	81	78	55	67	59
N Noord	39	41	30	60	43
T Zuidoost	21	34	18	30	19
Amsterdam	471	451	380	463	377
onbekend/overig	83	9	35	8	12
totaal	554	460	415	471	389

bron: GGD Amsterdam

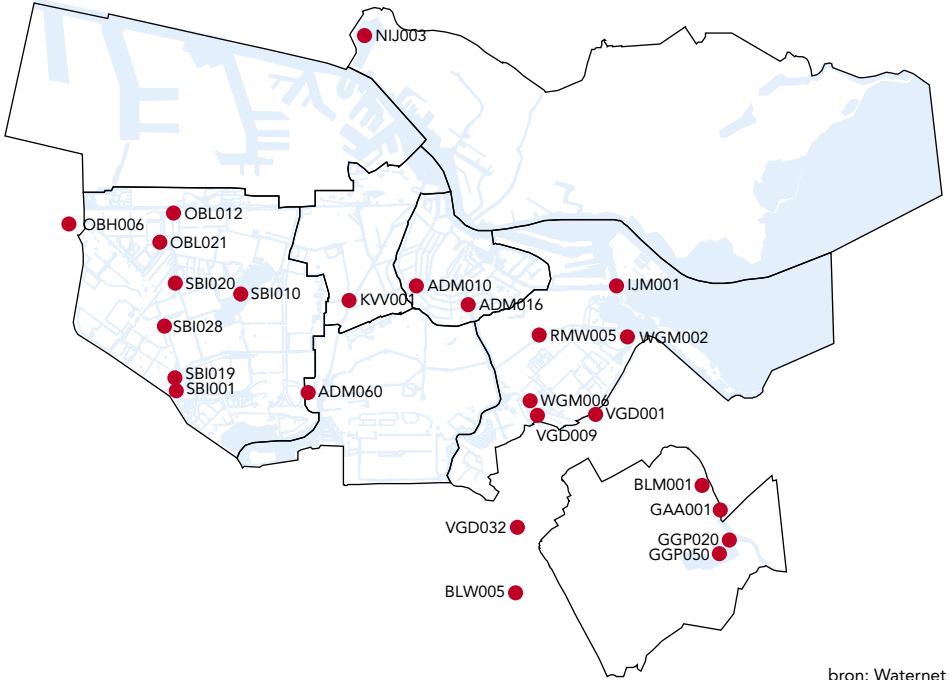
10.3.10 Voornaamste oorzaken van klachten over het binnen- en buitenmilieu <sup>1)</sup>, 2007-2011 (procenten)

	2007	2008	2009	2010	2011
vocht en schimmel	23	20	27	30	26
asbest/asbestbevattend materiaal	8	10	9	11	12
koolmonoxide/geiser	5	3	6	5	4
riolering/lekkage	5	5	–	–	4
luchtkwaliteit (uitlaat- en verbrandingsgassen/fijn stof)		7	8	8	10
stank		5	7	6	7
overig	59	50	43	40	35
totaal (abs. = 100%)	554	460	415	471	389

<sup>1)</sup> Vermeld zijn oorzaken van (meestal) ten minste 5% van de klachten; de wijze van registreren is in 2008 veranderd.

bron: GGD Amsterdam

10.4a Meetpunten oppervlaktewateronderzoek, 2011



bron: Waternet

## 10.4.1 Meetresultaten kwaliteitsonderzoek oppervlaktewater, 2011 1)

meetpunt	omschrijving	ammoniak		chlorofyl-a		stikstof		temp.		zuurgraad		zuurstof	
		P <sub>90</sub>	P <sub>90</sub>	P <sub>90</sub>	P <sub>90</sub>	P <sub>90</sub>	P <sub>90</sub>	P <sub>90</sub>	P <sub>90</sub>	P <sub>90</sub>	P <sub>10</sub>	P <sub>10</sub>	P <sub>10</sub>
norm		0,020	200	100,0	2,2	25,0	9,0	6,5	5,0				
		mg N/l	mg/l	µg/l	mg N/l	°C	pH	pH	mg/l				
ADM010	Keizersgracht/Molenpad	0,006	816	4,8	3,7	18,9	7,9	7,6	4,0				
ADM016	Amstel/Magere Brug	0,008	578	8,1	3,6	19,4	7,9	7,6	4,2				
ADM060	Inlaet Riekerhaven	0,006	568	4,3	3,4	18,9	7,9	7,6	3,9				
BLM001	Gemaal Bijlmer/Provincialeweg	0,014	2460	224,1	3,6	17,7	8,2	7,5	5,4				
BLW005	Gemaal Hoogendijk 2	0,023	1600	104,3	3,9	19,8	7,9	7,5	4,4				
GAA001	Gaasp bij Gaasperdammerweg	0,003	140	7,4	2,9	18,5	8,1	7,7	7,1				
GGP020	Gaasperplas voor Gemaal Zuid Bijlmer	0,009	129	9,4	1,9	18,3	8,6	7,9	6,2				
GGP050	Gaasperplas middenop	0,004	120	4,6	1,9	20,7	8,5	7,9	8,4				
IJM001	Syphon Zeeburg	0,006	197	4,9	1,7	18,5	8,2	7,8	6,8				
KVW001	Kostverlorenvaart/Admiralengracht	0,007	875	9,0	3,4	19,0	8,0	7,6	4,6				
NIJ003	Noorder-IJplas bij Zijkanaal H middenop	0,005	550	19,6	0,9	18,6	8,8	8,3	8,4				
OBH006	Gemaal Mientekade	0,006	198	51,1	3,0	18,1	8,2	7,5	1,8				
OBL012	Geuzenveld-West, mpt 2 no-hoek	0,033	229	27,4	4,1	17,7	7,7	7,3	1,1				
OBL021	Volkstuincomplex T.I.G.E.N.O., overstort stuw in maaltocht	0,030	267	24,9	4,1	17,0	7,9	7,4	1,8				
RMW005	Ringvaart Watergraafsmeer bij Linnaeuskade	0,007	561	6,1	2,7	19,3	8,2	7,7	4,7				
SBI001	Gemaal Akersloot	0,008	189	11,1	2,3	19,9	7,9	7,6	3,6				
SBI010	Sloterplas middenop	0,005	159	13,2	1,5	20,0	8,8	8,1	8,4				
SBI019	Inlaet Sloterplas	0,009	170	13,9	2,2	18,7	8,0	7,7	4,1				
SBI020	Sloterbinnenpolder, inlaet sportcomplex	0,015	197	26,9	3,2	18,2	7,9	7,3	2,4				
SBI028	Baden Powellweg	0,022	149	15,4	2,9	17,3	7,9	7,3	0,8				
VGD001	Gemaal Groot Duivendrechtse Polder	0,010	185	19,3	2,7	18,6	8,0	7,4	2,0				
VGD009	Duivendrechtse Polder	0,005	266	5,3	2,8	19,9	8,0	7,6	4,6				
VGD032	Gemaal De Toekomst	0,011	325	52,3	4,7	19,9	8,1	7,2	3,1				
WGM002	Ooster Ringdijk, gemaal tegenover molen	0,022	306	135,0	4,3	19,4	8,1	7,6	3,0				
WGM006	Gemaal Von Liebigweg	0,045	429	47,5	4,1	18,3	7,8	7,5	1,1				

1) P<sub>90</sub> (90<sup>e</sup> percentiel) is een getal zodanig dat 90% van de data kleiner is of eraan gelijk en 10% groter of eraan gelijk.

P<sub>10</sub> (10<sup>e</sup> percentiel) is een getal zodanig dat 10% van de data kleiner is of eraan gelijk en 90% groter of eraan gelijk.  
gem. = gemiddelde waarde.

bron: Waternet/bewerking O+S



10.4.2 Toetsing meetresultaten kwaliteitsonderzoek oppervlaktewater, 2011<sup>1)</sup>

meetpunt	omschrijving	ammoniak P <sub>90</sub>	chloride P <sub>90</sub>	chlorofyl-a gem.	stikstof gem.	temp. P <sub>90</sub>	zuurgraad P <sub>90</sub>	zuurgraad P <sub>10</sub>	zuurstof P <sub>10</sub>
ADM010	Keizersgracht/Molenpad	+	-	+	-	+	+	+	-
ADM016	Amstel/Magere Brug	+	-	+	-	+	+	+	-
ADM060	Inlaet Riekerhaven	+	-	+	-	+	+	+	-
BLM001	Gemaal Bijlmer/Provincialeweg	+	-	-	-	+	+	+	-
BLW005	Gemaal Hoogendijk 2	-	-	-	-	+	+	+	-
GAA001	Gaasp bij Gaaspedammerweg	+	+	+	-	+	+	+	+
GGP020	Gaasperplas voor Gemaal Zuid Bijlmer	+	+	+	+	+	+	+	+
GGP050	Gaasperplas middenop	+	+	+	+	+	+	+	+
JM001	Syphon Zeeburg	+	+	+	+	+	+	+	+
KVV001	Kostverlorenvaart/Admiralengracht	+	-	+	-	+	+	+	-
NIU003	Noorder-IJplas bij Zijkanaal H middenop	+	-	+	-	+	+	+	+
OBH006	Gemaal Mientekade	+	+	+	+	+	+	+	-
OBL012	Geuzenveld-West, mpt 2 no-hoek	-	-	+	-	+	+	+	-
OBL021	Volkstuincomplex T.I.G.E.N.O., overstort stuw in maaltocht	-	-	+	-	+	+	+	-
RMW005	Ringvaart Watergraafsmeer bij Linnaeuskade	+	-	+	-	+	+	+	-
SBI001	Gemaal Akersloot	+	+	+	-	+	+	+	-
SBI010	Sloterplas middenop	+	+	+	+	+	+	+	+
SBI019	Inlaet Sloterplas	+	+	+	+	+	+	+	+
SBI020	Sloterbinnenpolder, inlaet sportcomplex	+	+	+	-	+	+	+	-
SBI028	Baden Powellweg	-	+	+	-	+	+	+	-
VGD001	Gemaal Groot Duivendrechtse Polder	+	+	+	-	+	+	+	-
VGD009	Duivendrechtse Polder voor gemaal	+	+	+	-	+	+	+	-
VGD032	Gemaal De Toekomst	+	-	+	-	+	+	+	-
WGM002	Ooster Ringdijk, gemaal tegenover molen	-	-	-	-	+	+	+	-
WGM006	Gemaal Von Liebigweg	-	-	+	-	+	+	+	-

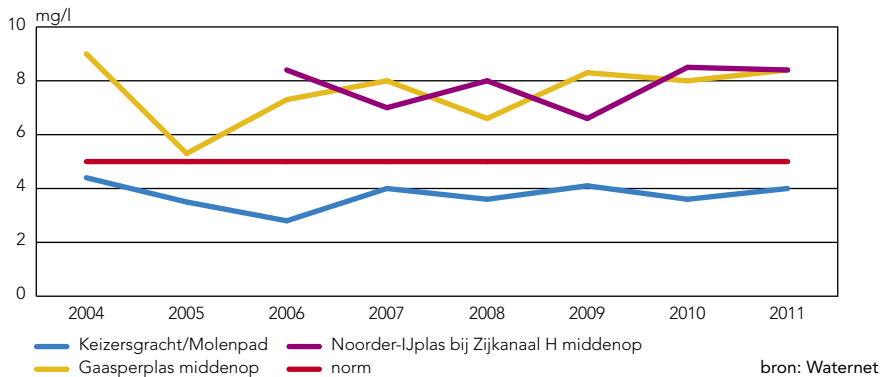
<sup>1)</sup> "–" = overschrijding; "+" = voldoet aan de norm.

P<sub>90</sub> (90<sup>e</sup> percentiel) is een getal zodanig dat 90% van de data kleiner is of eraan gelijk en 10% groter of eraan gelijk.

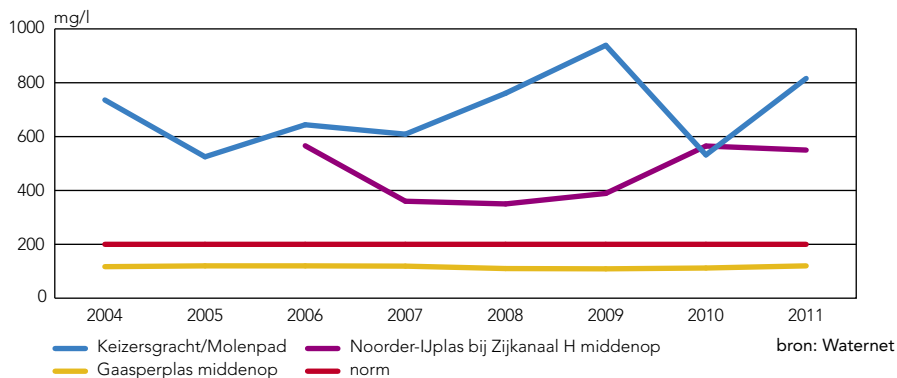
P<sub>10</sub> (10<sup>e</sup> percentiel) is een getal zodanig dat 10% van de data kleiner is of eraan gelijk en 90% groter of eraan gelijk.  
gem. = gemiddelde waarde.

bron: Waternet/bewerking O+5

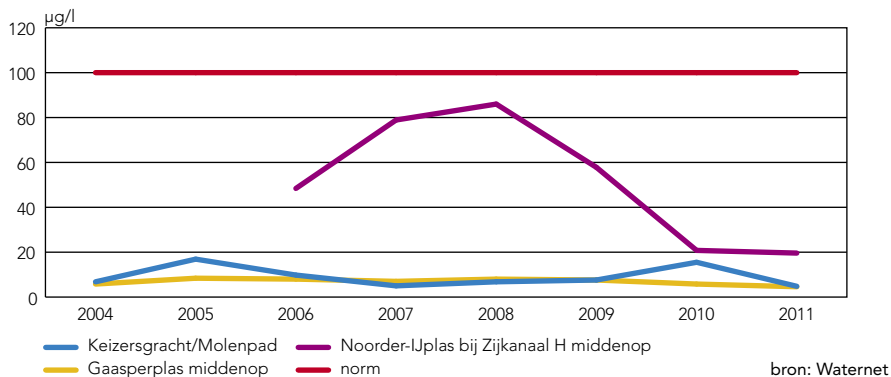
## 10.4b 10-Percentielwaarde zuurstof in mg/l oppervlaktewater, 2004-2011



## 10.4c 90-Percentielwaarde chloride in mg/l oppervlaktewater, 2004-2011



## 10.4d Gemiddelde chlorofyl-a gehalte in µg/l oppervlaktewater, 2004-2011



# 11

## Sport en recreatie

- 11.1 Sport
- 11.2 Recreatie



## 11

## Sport en recreatie

### Capaciteit Amsterdamse sportvelden

#### *Voetbal*

Ondanks een lichte stijging van het aantal voetballers is de behoefte aan voetbalvelden sinds 1990 sterk gedaald. Hoewel de capaciteit van de voetbalvelden in Amsterdam aanvankelijk evenredig met de behoefte daalde, is er juist vanaf 2000 weer meer geïnvesteerd, waardoor de capaciteit enigszins is toegenomen. Het gevolg is een ruime overcapaciteit van 27 velden. Alleen in Zuid is er sprake van een ondercapaciteit van drie velden, omgerekend 24 teams.

#### *Hockey*

Amsterdam kent anderzijds een groot tekort aan beschikbare hockeyvelden. Voor 192 teams is momenteel geen ruimte, wat omgerekend in velden een tekort van 13 inhoudt. Bij onveranderde capaciteit zal het tekort in 2020 zijn toegenomen tot 28 velden. Vooral sportsector Zuid valt op, aangezien daar momenteel al een ondercapaciteit is van 10 velden en die zal toenemen tot 20 in 2020. West en Oost zullen eveneens in 2020 een groot tekort hebben ontwikkeld bij een onveranderde capaciteit. Sector Zuidoost is niet meegerekend aangezien daar geen hockeygelegenheden zijn.

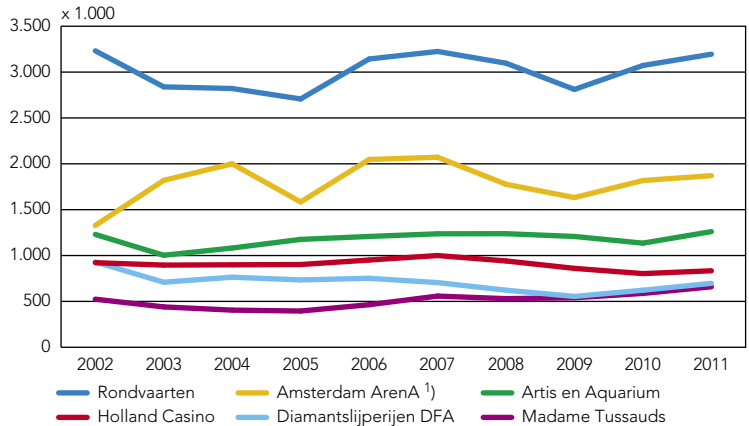
#### *Tennis*

Ook aan het aantal tennisbanen in Amsterdam is niet voldoende. Er is een tekort van 89 tennisbanen en dat zal in 2020 zelfs opgelopen zijn tot 100. Sector West heeft met een tekort van 62 banen veruit het grootste aandeel in het totale tekort, gevolgd door Oost met 21 en Zuid met 13 banen. In Zuidoost is een verwaarloosbare ondercapaciteit aanwezig en in Noord is er zelfs een klein overschot aan banen.

#### *Overige buitensporten*

De sporten honkbal, softbal, korfbal en handbal zijn minder populaire sporten in Amsterdam. Op korfbal na in Zuidoost heeft iedere sector voor de vier sporten zijn eigen velden, waardoor er een goede spreiding is. Tevens is er voldoende capaciteit voor alle sporten.

Bezoekers aan enkele grote attractiepunten, 2002-2011



<sup>1)</sup> Bezoekers evenementen en toeristisch, 2011=boekjaar 2010/'11. bron: ATCB/instellingen

## Recreatie

Vrijwel alle attracties in Amsterdam zijn in 2011 beter bezocht dan in 2010. Net als in alle andere jaren blijven de rondvaarten de meest populaire toeristische activiteit in Amsterdam en ook nu is er weer een stijging in het aantal bezoekers te zien. De rondvaartboten trokken ruim drie miljoen bezoekers. Ook Artis en Madame Tussauds ontvingen aanzienlijk meer bezoekers dan in 2010.

## Stijging bezoekers RAI

Het aantal evenementen steeg licht met 5, dus het gemiddeld aantal bezoekers lag ook hoger dan in 2010. Het aantal congresbezoekers steeg van 972.000 naar ruim 1,2 miljoen.

Het aantal congresbezoekers van de RAI is in vergelijking met 2010 met ruim 200.000 gestegen. Een doelstelling van de RAI is de verduurzaming van mobiliteit in Nederland. De traditionele AutorAI stond deels ook in dat teken. Omdat er veel belangstelling voor elektrisch vervoer is, richtte Platform Elektrische Mobiliteit (PEM) een speciaal paviljoen in voor elektrische auto's en duurzame mobiliteit. Een op de zes bezoekers bezocht het paviljoen.

<b>11.1</b>	<b>Sport</b>	<b>301</b>
	<u>tabellen</u>	
11.1.1	Sportaccommodaties naar soort	301
11.1.2	Bezoekers aan zwembaden	302
11.1.3	Bezoekers Jaap Eden IJsbanen	302
11.1.4	Leden van de (landelijk) 14 grootste takken van sport	302
11.1.5	Behoeftte aan en capaciteit van sportaccommodaties in Amsterdam	303
<b>11.2</b>	<b>Recreatie</b>	<b>304</b>
	<u>tabellen</u>	
11.2.1	Bezoekers aan attractiepunten en evenementen	304
11.2.2	Bezoekers aan tentoonstellingen, vakbeurzen e.d. in de RAI-hallen	305
11.2.3	Congressen en andere activiteiten in het RAI-tentoonstellings- en congrescentrum	305
	<u>grafieken</u>	
11.2a	Amsterdammers die minimaal vijf dagen in de week tenminste een half uur matig intensief bewegen naar achtergrondkenmerken	304
11.2b	Aantal keer dat Amsterdammers de afgelopen twaalf maanden met vakantie zijn geweest	306
11.2c	Aandeel Amsterdammers dat zegt een of meer hobby's te hebben naar achtergrondkenmerken	306

## 11.1.1 Sportaccommodaties naar soort, 1 juli 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>openlucht</b>					
voetbalvelden gras (w.v. wetra)	125 (5)	114 (5)	109 (3)	105 (3)	101 (3)
voetbalvelden kunstgras (rubberingestrooid)	30	39	44	50	51
voetbaltrainingsvelden (w.v. kunstgras zandingestrooid)	26 (3)	23 (2)	18 (2)	15	15
korfbalvelden (w.v. kunstgras)	13 (11)	13 (11)	12 (11)	12 (12)	12 (12)
hockeyvelden (w.v. kunstgras)	34 (25)	34 (25)	34 (25)	37 (27)	37 (27)
handbalvelden	12	12	11	10	10
rugbyvelden	3	3	3	3	3
honkbalvelden	8	8	8	8	8
softbalvelden	8	8	8	8	8
cricketvelden	10	10	10	10	10
american footballvelden	2	2	2	2	2
beachcentrum (outdoor velden)	2	4 (15)	4 (15)	4 (15)	5 (20)
kaatsvelden	1	1	1	1	1
atletiekbanen	6	6	6	6	6
tennisbanen	255	220	220	222	222
skelter-/kartingbaan	1	-	-	-	-
golfbanen	5	5	5	5	5
midgetgolfbanen	1	1	1	1	1
wielercircuits	2	2	2	2	2
landijsbanen	2	2	2	2	2
kunstijsbanen	1	1	1	1	1
klimmuren	2	2	2	2	2
castingaccommodatie	1	1	1	1	1
zwembaden	6	6	6	6	1
roeï-/kanobaan	1	1	1	1	1
<b>overdekt</b>					
sporthallen (veld 20x40m)	23	23	22	19	19
aantal speelvloeren 20x40m				27	27
zwembaden	8	8	8	8	8
tennisbanen (hallen)	66 (10)	66 (10)	57 (10)	57 (10)	57 (10)
squashbanen (centra)	94 (12)	94 (12)	90 (11)	90 (11)	90 (11)
bowlingbanen (centra)	68 (3)	68 (3)	68 (3)	68 (3)	74 (4)
schietsport accommodatie	12	12	12	12	12
indoorbeachcentrum (aantal velden)	1	1 (6)	1 (6)	1 (6)	1 (6)
wielerbaan	1	1	1	1	1
ijshal	1	1	1	1	1
skelter-/kartingbaan	1	1	1	1	1
tafeltenniscentra	5	5	5	5	5
handboogbanen (centra)	17 (2)	17 (2)	17 (2)	17 (2)	17 (2)
maneges	11	11	11	11	11
boksruimtes	7	7	7	7	7
gewichthefrumtes	5	5	5	5	5
schermzalen	3	3	3	3	3
ski-piste	3	3	2	2	2
klimaccommodatie	4	4	4	5	5
sportzalen	8	8	8	8	8
<b>watersportaccommodaties</b>					
kano-clubhuizen	5	5	5	5	5
plankzeil-clubhuizen	2	2	2	2	2
roeï-clubhuizen	10	10	10	10	10
watersport-clubhuizen	21	21	21	21	21
gemeentelijk roeihome	1	1	1	1	1
gemeentelijk watersportcentrum	2	2	2	2	2

## 11.1.2 Bezoekers aan zwembaden (x 1.000), 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Sloterparkbad	445	451	447	384	382
De Mirandabad	318	348	355	364	364
SportPlaza Mercator	244	224	275	285	278
Het Marnix	234	240	263	269	276
Sportfondsenbad Oost	200	229	238	244	248
Floraparkbad <sup>1)</sup>	272	319	310	286	185
Zuiderbad	197	172	171	155	159
Bijlmerbad	53	43	64	53	46
Flevoparkbad	33	44	46	42	24
Familiebad Bredius	16	25	29	27	16
totaal	2012	2095	2198	2109	1978

<sup>1)</sup> Vanaf 1 januari 2011 nieuw registratiesysteem.

bron: stadsdelen en zwembaden Amsterdam

## 11.1.3 Bezoekers Jaap Eden IJsbanen, 2007/'08-2011/'12

	2007/'08	2008/'09	2009/'10	2010/'11	2011/'12
kunstijsbaan	434666	426280	431233	427351	428067
w.v. volwassenen	304266	298396	301863	299146	299647
jeugd	130400	127884	129370	128205	128420
hal	122393	116590	114644	113612	107308

bron: Jaap Eden IJsbanen

## 11.1.4 Leden van de (landelijk) 14 grootste takken van sport, 2008-2010

tak van sport	Nederland			Amsterdam	
	2008	2009	2010	2008/'09	2009/'10
voetbal	1152674	1179198	1188873	27334	30863
tennis	719985	725079	690370	16999	17736
golf	313733	335269	384172	4358	2671
gymnastiek	273811	268550	255281	.	2753
hockey	210498	222837	227357	.	12121
paardensport	203007	209044	212142	.	.
zwemmen	144259	143566	140618	.	4095
atletiek	127639	133057	134359	3112	2740
volleybal	127047	125195	125785	1643	1510
bridge	114310	115549	115785	2131	.
korfbal	101356	101319	110726	.	1568
skiën	108828	103120	96726	.	4449
watersport	101040	100536	94413	.	.
schaatsen	150640	56902 <sup>1)</sup>	73427	1867	844 <sup>2)</sup>

<sup>1)</sup> Daling i.v.m. gewijzigde ledendefinitie.

bron: DMO/NOC\*NSF

<sup>2)</sup> Exclusief jeugd.



11.1.5 Behoeftes aan en capaciteit van sportaccommodaties in Amsterdam in 2011 en een prognose voor 2020 <sup>1) 2)</sup>

	West		Zuid		Oost		Noord		Zuidoost <sup>3)</sup>		totaal Amsterdam	
	2011	2020	2011	2020	2011	2020	2011	2020	2011	2020	2011	2020
	<b>voetbal</b>											
teams	271	265	224	218	326	346	138	148	51	52	1010	1029
capaciteit	407	200	332	233	68		1240					
onder- of overcapaciteit	136	142	- 24	- 18	6	- 14	95	85	17	16	230	211
velden	16	17	- 3	- 2	1	- 2	11	10	2	2	27	25
<b>hockey</b>												
teams	90	119	466	614	87	114	41	54			684	901
capaciteit	60	319	319	75			38				492	
onder- of overcapaciteit	- 30	- 59	- 147	- 295	- 12	- 39	- 3	- 16		- 192	- 409	
velden	- 2	- 4	- 10	- 20	- 1	- 3	-	- 1		- 13	- 28	
<b>tennis <sup>4)</sup></b>												
behoefte	90	92	125	124	60	66	25	28	11	12	311	322
capaciteit	28	112	112	39			33		10		222	
onder- of overcapaciteit	- 62	- 64	- 13	- 12	- 21	- 27	8	5	- 1	- 2	- 89	- 100
tennisbanen												
<b>sporthallen <sup>5)</sup></b>												
behoefte	12,8	13,0	6,5	6,5	6,2	6,8	3,6	3,9	3,4	3,7	32,5	33,9
capaciteit	8,7		5,3		5,7		2,3		4,1		26,1	
onder- of overcapaciteit	- 4,1	- 4,3	- 1,2	- 1,2	- 0,5	- 1,1	- 1,3	- 1,6	0,7	0,4	- 6,4	- 7,8
sporthallen												

bron: DMO

<sup>1)</sup> De gehanteerde sportsectoren komen niet overeen met de stadsdelen. Stadsdeel Centrum is verdeeld onder de sectoren West, Zuid en Oost.

<sup>2)</sup> De teams zijn zogeheten normteams; 1 team van volwassenen is 1 normteam, pupillenteams en juniorenteams vormen minder dan 1 normteam.

<sup>3)</sup> Sector Zuidoost heeft geen hockeyvelden.

<sup>4)</sup> 1 tennisbaan per 3.400 inwoners is de vastgestelde behoefte.

<sup>5)</sup> 1 sporthal per 24.000 inwoners is de vastgestelde behoefte.

## 11.2.1 Bezoekers (x 1.000) aan attractiepunten en evenementen, 2007-2011

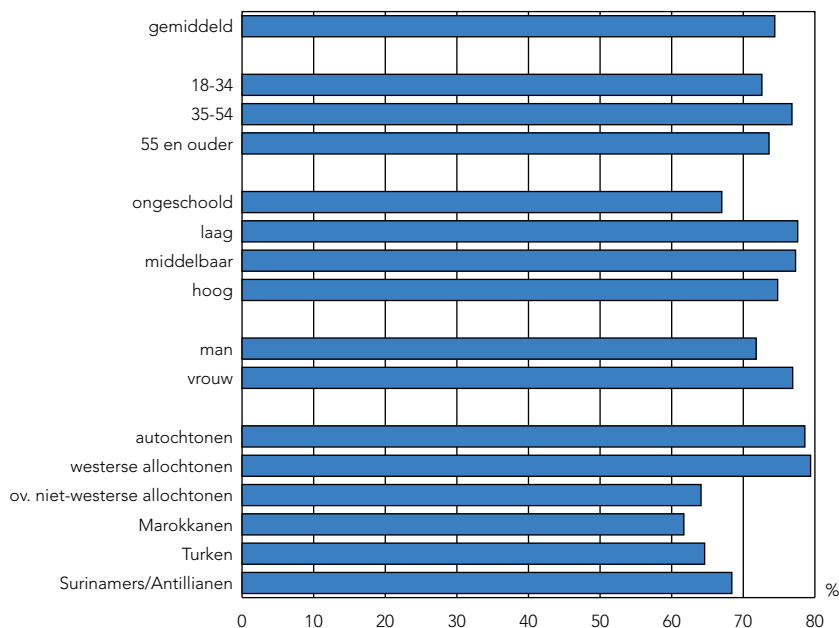
	2007	2008	2009	2010	2011
rondvaarten	3225	3097	2811	3072	3195
Amsterdam Arena <sup>1)</sup>	2072	1777	1632	1818	1871
Artis en Aquarium	1237	1238	1208	1135	1261
Holland Casino Amsterdam	1000	941	860	803	834
Diamantslijperijen	705	622	554	622	697
Madame Tussauds Amsterdam	558	530	554	587	659
Heineken Experience <sup>2)</sup>	354	40	365	435	535
NEMO	391	405	401	509	503
Amsterdam Dungeon	125	134	132	142	161
Hortus	136	135	144	138	140
TunFun	130	.	120	128	127
Boom Chicago/Leidsepleintheater	104	99	87	60	82
Hortus Botanicus van de VU	40	25	35	25	21

<sup>1)</sup> Bezoekers evenementen en toeristisch, 2011 = boekjaar 2010/11.

bron: ATCB/instellingen

<sup>2)</sup> Wegens verbouwing gesloten vanaf oktober 2007 tot november 2008.

## 11.2a Amsterdammers (18+) die minimaal vijf dagen in de week ten minste een half uur matig intensief bewegen naar achtergrondkenmerken, 2010 (procenten)



bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam VI

## 11.2.2 Bezoekers (x 1.000) aan tentoonstellingen, vakbeurzen e.d. in de RAI-hallen, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
internationale tentoonstellingen en congressen	318	309	198	291	306
nationale tentoonstellingen en congressen	1254	752	1016	774	1058
w.v. Art Amsterdam	18	13	24	22	21
AutoRAI	390		214		270
Hiswa (watersport e.d.)	61	59	50	52	48
Horecava	41	47	38	50	51
Huishoudbeurs/Negen-maanden-beurs	236	234	287	244	227
Interclean (schoonmaken, vuilverwerking)		24		23	
Intertraffic (verkeers- & vervoersinfrastructuur)		23		25	
METS	20	18	18	19	19
voorstellingen	87	108	199	85	82
overige evenementen	229	211	422	236	140
<b>totaal</b>	<b>1889</b>	<b>1380</b>	<b>1834</b>	<b>1385</b>	<b>1587</b>

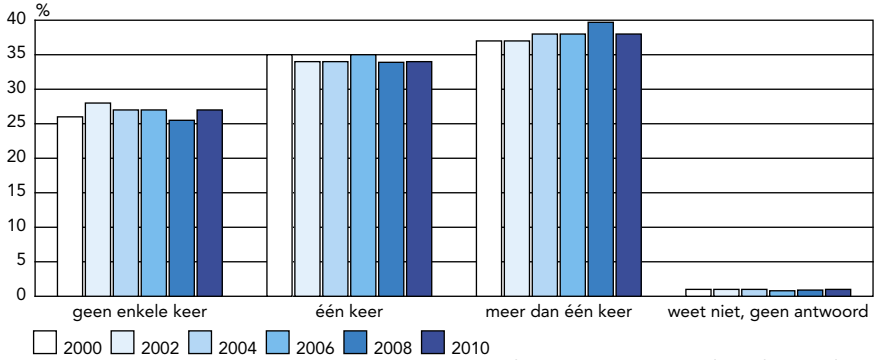
bron: RAI

## 11.2.3 Congressen en andere activiteiten in het RAI-tentoonstellings- en congrescentrum, 2007-2011

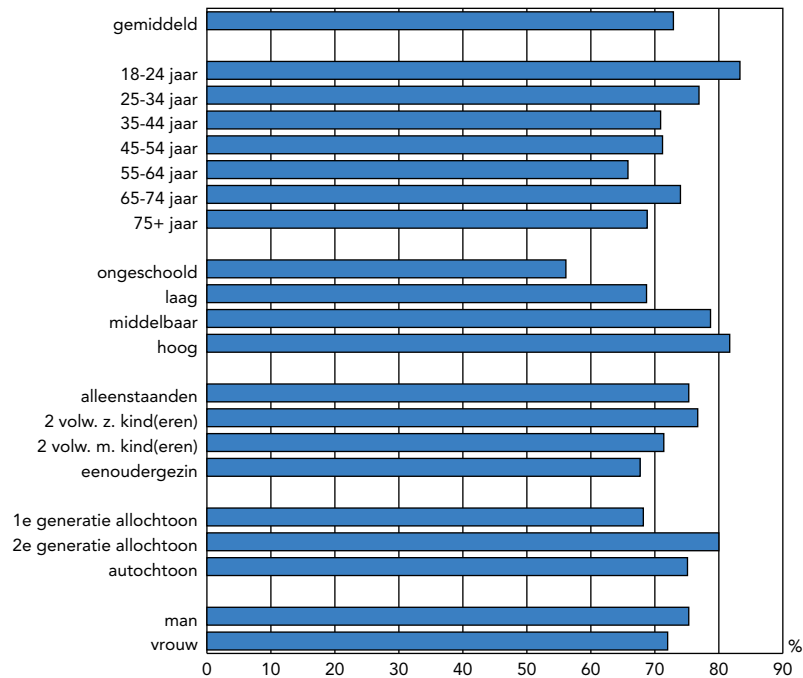
	2007	2008	2009	2010	2011
totaal aantal evenementen in de RAI	614	473	573	590	595
w.v. beurzen en tentoonstellingen	61	63	53	52	53
rechtstreeks exposerende bedrijven	13853	17446	12666	15688	16453
w.v. uit het buitenland	5150	8548	5873	8200	8626
netto verhuurde standruimte (x 1.000 m <sup>2</sup> )	512	528	398	468	524
bezoekers beurzen en tentoonstellingen (x 1.000)	1496	1012	1159	972	1204
internationale congressen	29	29	22	28	27
bezoekers internationale congressen (x 1.000)	51	37	39	68	109
nationale congressen, symposia en vergaderingen	27	29	21	25	26
theatervoorstellingen, musicals, opera	87	89	159	85	83
overige evenementen, w.o. cursussen	410	263	318	400	406
<b>totaal bezoekers RAI-complex (x 1.000)</b>	<b>1889</b>	<b>1380</b>	<b>1834</b>	<b>1385</b>	<b>1587</b>

bron: RAI

11.2b Aantal keer dat Amsterdammers de afgelopen twaalf maanden met vakantie zijn geweest, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008 en 2010 (procenten)



11.2c Aandeel Amsterdammers dat zegt een of meer hobby's te hebben naar achtergrondkenmerken, 2010 (procenten)



# 12

## Economie en haven

- 12.1 Zeehavens Amsterdam
- 12.2 Schiphol
- 12.3 Toerisme
- 12.4 Winkelen
- 12.5 Detailhandel
- 12.6 Financiële en zakelijke dienstverlening
- 12.7 Creatieve industrie
- 12.8 ICT



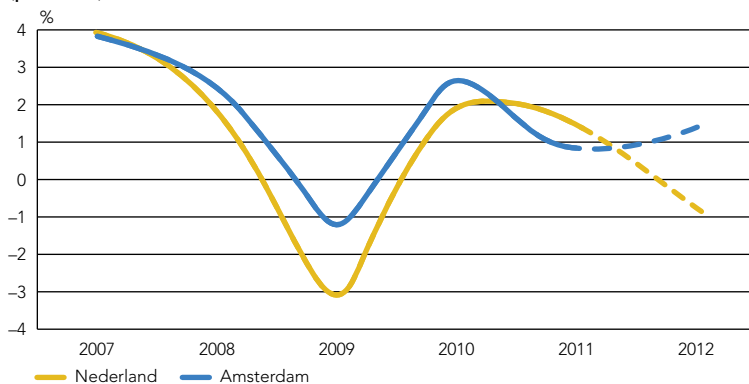
## 12

## Economie en haven

De afgelopen dertig jaar lag de economische groei van Amsterdam gemiddeld een half procentpunt boven het Nederlandse gemiddelde. Een uitzondering op deze regel was 2011: de economische groei voor Amsterdam lag in dat jaar met 0,9% lager dan die van heel Nederland (1,4%). Zowel Amsterdam als Nederland zitten nu ruim onder het voorheen gemiddelde groeipad van 2 à 3%.

De Amsterdamse economie heeft last van de huidige recessie, maar net als bij de vorige recessieperiode minder dan heel Nederland. Voor 2012 wordt voor Amsterdam een groei van 1,4% voorspeld, voor Nederland zijn de verwachtingen somberder, met een krimp van 0,75%.<sup>1</sup>

Economische groei (op basis van veranderingen in de toegevoegde waarde), 2007-2012 (procenten)

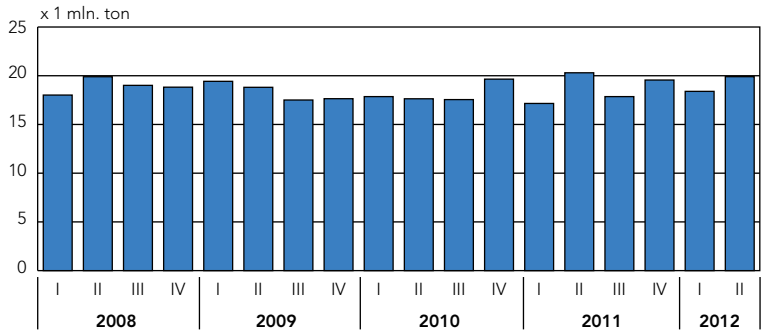


bron: Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam 2012

### Haven

De Amsterdamse haven doet het aardig goed, zeker gezien de kwakkelende wereldhandel. In 2011 zijn er meer goederen overgeslagen dan in 2010. De overslag van natte bulk, vooral brandstoffen, was een van de belangrijkste oorzaken van de groei. In de eerste helft van 2012 was er opnieuw sprake van een kleine stijging van de totale overslag in Amsterdam, 1% ten opzichte van de eerste helft van 2011. De ontwikkeling in Amsterdam is vergelijkbaar met die in de Rotterdamse haven. Ook hier is sprake van een lichte groei.

Havenoverslag in Amsterdam per kwartaal, 2008-2012

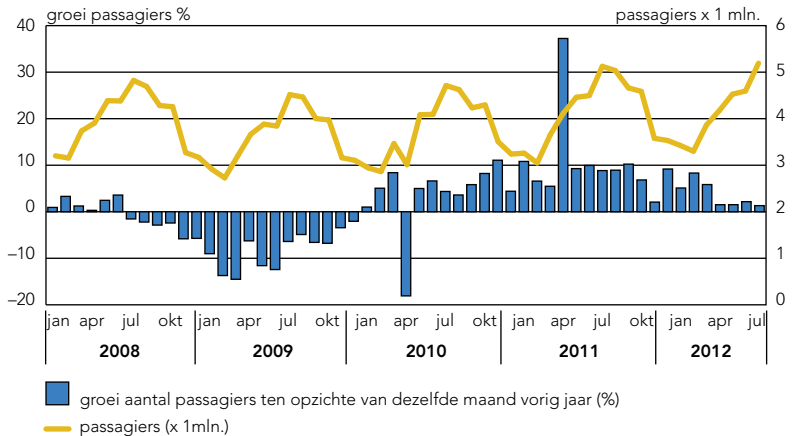


bron: Haven Amsterdam

### Schiphol

Sinds 2011 wordt er minder vracht vervoerd via Schiphol. Het aantal passagiers groeit voorspoediger dan de vracht en is sterk seizoensgebonden. In de zomer van 2011 lag het aantal passagiers boven de 5 miljoen per maand, hetgeen hoger is dan in 2008. De groei in 2011 is vooral toe te schrijven aan Europese passagiers.

Passagiers op Schiphol ten opzichte van dezelfde maand vorig jaar, 2008-2012



bron: Schiphol Group

### Toerisme

In 2011 lag het aantal hotelovernachtingen in Amsterdam ongeveer op het niveau van 2010 (een groei van 0,2%).<sup>2</sup> Niettemin heeft de toeristische sector positieve resultaten geboekt in 2011. Zowel de horecaomzet als hotelbezetting is toegenomen. In de hotellerie nam het aantal banen toe. De zakelijke markt zat weer in de lift en de populaire musea en attracties werden meer bezocht dan in 2010.

Amsterdam trok in 2011 5,3 miljoen hotelgasten, goed voor 9,7 miljoen overnachtingen. Het aantal overnachtingen in 2011 en 2010 is ongeveer gelijk<sup>3</sup>, maar ligt op een structureel hoger niveau dan in de voorgaande jaren. Amsterdam hoort bij de top tien EU-hoofdsteden met de meeste hotelovernachtingen.<sup>4</sup> Het record aantal overnachtingen in 2010 kwam mede door SAIL (+14%). Mogelijk werd de groei in 2011 afgeremd door de eurocrisis en de Nederlandse recessie.

Het aantal hotels is de afgelopen twee jaar uitgebreid. Er kwamen meer nieuwe hotels bij dan er verdwenen. Per saldo kwamen er tussen juli 2010 en juli 2012 28 hotels bij. Uitbreiding van de hotelcapaciteit maakt onderdeel uit van het hotelbeleid van de gemeente. Een extra impuls vormen de leegstaande kantorenpanden in de stad. Transformatie van deze panden tot broedplaatsen, bedrijfsverzamelgebouwen, (tijdelijke) woonruimte en hotels wint aan belang. Recentelijk kwamen er door transformatie vijf nieuwe hotels bij, waaronder een tweetal grootschalige: een hostel in Westpoort, en een drie sterren hotel in Nieuw-West. De transformatie van leegstaande kantoorpanden tot hotels houdt in 2012 aan.

### Financiële sector

De daling van de werkgelegenheid in de financiële sector heeft zich in 2011 voortgezet. Sinds 2008 zijn al bijna 5.000 banen verdwenen, waarvan het merendeel bij de banken. De sector biedt nu nog werk aan 42.000 personen. Ondanks de recessie levert de financiële dienstverlening nog steeds de grootste bijdrage aan de toegevoegde waarde van de Amsterdamse economie. Bovendien vertoonde de sector de sterkste gemiddelde groei in de periode 2001-2011.

### Zakelijke diensten

In de zakelijke dienstverlening groeide de werkgelegenheid wel tussen 2008 en 2012. De groei deed zich volledig voor bij het onderdeel advisering en onderzoek. Bij de onderdelen managementadvies, rechtskundige dienstverlening en accountancy kwamen er de afgelopen jaren 8.000 banen bij. In de overige dienstverlening nam het aantal banen af. De bijdrage van de zakelijke diensten aan de toegevoegde waarde is ongeveer gelijk aan die van de financiële sector.



Een belangrijk verschil is echter dat de toegevoegde waarde van de zakelijke dienstensector het afgelopen decennium veel minder snel groeide.<sup>5</sup>

<sup>1</sup> Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam 2012

<sup>2</sup> Er is aanleiding om te veronderstellen dat de groei in Amsterdam in 2011 hoger lag, dan blijkt uit de CBS statistieken. Hier zijn drie redenen voor.

Het aantal hotelovernachtingen dat het CBS nu gepubliceerd heeft, is gebaseerd op de enquêtegegevens van hotels die in het begin van 2011 al bestonden. In de loop van 2011 zijn er relatief veel nieuwe hotels bijgekomen in Amsterdam. Deze nieuwe hotels zijn niet meegenomen in de enquête over 2011. Een voorbeeld van een nieuw grootschalig hotel in Amsterdam is het Mint Hotel (vanaf 2012 DoubleTree) met meer dan 500 kamers, dat in de zomer van 2011 open ging.

Het CBS gaat ervan uit dat het aantal hotels in Amsterdam in 2011 is afgenomen, terwijl dit niet het geval is.

Tot slot blijkt uit verschillende onderzoeken, waaronder dat van O+S en Horwath dat de kamerbezetting en kamerprijs in Amsterdam is toegenomen in 2011. Dit is moeilijk te rijmen met stagnerend toerisme en een toegenomen hotelcapaciteit. Het CBS is momenteel bezig met de herziening van de cijfers voor 2011.

<sup>3</sup> In de periode 2010-2011 is het aantal hotelgasten met 38.300 (+0,7%) toegenomen en het aantal hotelovernachtingen met 23.200 (+0,2%).

<sup>4</sup> bron: TourMis.

<sup>5</sup> bron: Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam.

<b>12.1</b>	<b>Zeehavens Amsterdam</b>	<b>314</b>
	<u>tabellen</u>	
12.1.1	Kerncijfers Amsterdamse haven	314
12.1.2	Goederenoverslag naar soort in de Amsterdamse haven	315
12.1.3	Passagiersschepen en passagiers in de Amsterdamse zeehavens	316
12.1.4	Goederenoverslag in de West-Europese havens	316
	<u>grafieken</u>	
12.1a	Aangekomen zeeschepen en goederenoverslag in de Amsterdamse haven	314
<b>12.2</b>	<b>Schiphol</b>	<b>317</b>
	<u>tabellen</u>	
12.2.1	Luchtvervoer op Amsterdam Airport Schiphol	317
12.2.2	Passagiers op Amsterdam Airport Schiphol	317
12.2.3	Vliegtuigbewegingen op Amsterdam Airport Schiphol	318
12.2.4	Baan gebruik Amsterdam Airport Schiphol	319
12.2.5	Passagiersvervoer Nederlandse luchthavens	319
12.2.6	Vestigingen en werkzame personen op Amsterdam Airport Schiphol	320
12.2.7	Amsterdam Airport Schiphol vergeleken met enkele andere West-Europese luchthavens	320
	<u>grafieken</u>	
12.2a	Vliegtuigbewegingen, passagiersbewegingen en vrachtvervoer op Amsterdam Airport Schiphol	318
<b>12.3</b>	<b>Toerisme</b>	<b>321</b>
	<u>tabellen</u>	
12.3.1	Logiesverstrekkende accommodaties naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie	321
12.3.2	Kamers van hotels naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie	321
12.3.3	Bedden van hotels naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie	322
12.3.4	Bezettingsgraad hotels en zakelijk bezoek als % van totaal aantal hotelovernachtingen naar Nederlandse Hotel Classificatie	323
12.3.5	Hotels naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie	323
12.3.6	Kamers naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie	324
12.3.7	Bedden naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie	324
12.3.8	Kerncijfers hotels	325
12.3.9	Gasten en overnachtingen in hotels naar gebied/land van herkomst	328
12.3.10	Gasten in hotels naar Nederlandse Hotel Classificatie en gebied/land van herkomst	329
12.3.11	Overnachtingen in hotels naar Nederlandse Hotel Classificatie en gebied/land van herkomst	329
12.3.12	Vestigingen en werkzame personen in de sector toerisme	330
	<u>grafieken</u>	
12.3a	Amsterdamse hotels naar kamers	322
12.3b	Gasten en overnachtingen in Amsterdamse hotels	326
12.3c	Gasten en overnachtingen in Amsterdamse hotels per maand	327
12.3d	Gasten in Amsterdamse hotels naar land van herkomst	327
12.3e	Vestigingen en werkzame personen in de sector toerisme	330

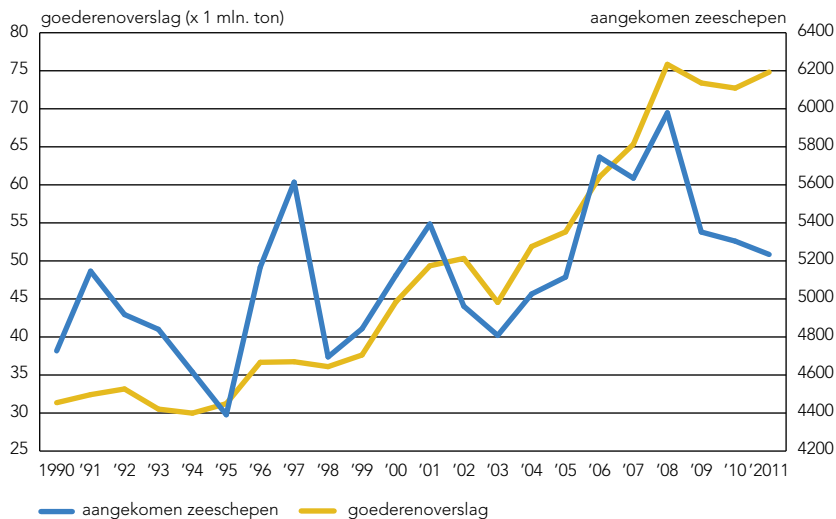
<b>12.4</b>	<b>Winkelen</b>	<b>331</b>
	<u>tabellen</u>	
12.4.1	Koopkrachtbinding aan het eigen stadsdeel	331
12.4.2	Herkomst bestedingen van dagelijkse goederen per stadsdeel	332
12.4.3	Herkomst bestedingen van niet-dagelijkse goederen per stadsdeel	332
12.4.4	Oppervlaktes van winkels in de dagelijkse en niet-dagelijkse goederensector	333
12.4.5	Beoordeling op een aantal aspecten van de 20 best gewaardeerde winkelgebieden in Amsterdam en omgeving	334
12.4.6	Winkels, winkelvloeroppervlak en bandbreedte huren van de 20 best gewaardeerde winkelgebieden in Amsterdam en omgeving en enkele andere winkelgebieden	335
	<u>kaarten</u>	
12.4a	Koopkrachtbinding aan het eigen stadsdeel	331
<b>12.5</b>	<b>Detailhandel</b>	<b>336</b>
	<u>tabellen</u>	
12.5.1	Vestigingen en de hierin werkzame personen in de detailhandel	336
12.5.2	Vestigingen en de hierin werkzame personen in de detailhandel naar grootteklassen	337
12.5.3	Vestigingen en de hierin werkzame personen in de detailhandel naar stadsdelen en grootteklassen	338
12.5.4	Vestigingen met werkzame personen in de detailhandel naar stadsdelen	339
12.5.5	Werkzame personen in de detailhandel naar stadsdelen	340
	<u>grafieken</u>	
12.5a	Winkels dagelijkse en niet-dagelijkse goederen per stadsdeel per 10.000 inwoners	341
<b>12.6</b>	<b>Financiële en zakelijke dienstverlening</b>	<b>342</b>
	<u>tabellen</u>	
12.6.1	Vestigingen en werkzame personen in de financiële instellingen	342
12.6.2	Vestigingen en werkzame personen in advisering en onderzoek	343
12.6.3	Vestigingen en werkzame personen in de verhuur en overige zakelijke dienstverlening	344
	<u>grafieken</u>	
12.6a	De ontwikkeling van het aantal werkzame personen in de belangrijkste sectoren van de financiële instellingen	342
<b>12.7</b>	<b>Creatieve industrie</b>	<b>345</b>
	<u>tabellen</u>	
12.7.1	Vestigingen en werkzame personen in de creatieve industrie	345
	<u>grafieken</u>	
12.7a	Vestigingen en werkzame personen in de creatieve industrie	345
<b>12.8</b>	<b>ICT</b>	<b>346</b>
	<u>tabellen</u>	
12.8.1	Vestigingen en werkzame personen in de ICT	346
	<u>kaarten</u>	
12.8a	Werkzame personen in de ICT naar stadsdelen en sectoren	346

## 12.1.1 Kerncijfers Amsterdamse haven, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
aangekomen zeeschepen	5303	5979	5352	5304	5234
inhoud (x 1.000 brt/bt)	74235	86923	79350	72338	75587
<b>goederenoverslag (x 1.000 ton)</b>					
geloste goederen	44441	51597	49410	48844	50606
geladen goederen	20901	24245	23983	23873	24254
<b>containeroverslag (aantal)</b>					
aanvoer	124501	135538	71744	26417	19800
afvoer	120195	131590	60674	20173	15581
zeecruiseschepen	80	117	95	91	123

bron: Haven Amsterdam

## 12.1a Aangekomen zeeschepen en goederenoverslag in de Amsterdamse haven, 1990-2011



bron: Haven Amsterdam

## 12.1.2 Goederenoverslag naar soort in de Amsterdamse haven, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>geloste goederen (x 1.000 ton)</b>					
totaal	44445	51593	49410	48844	50606
natte bulk	12165	16611	19441	18356	19717
w.v. ruwe olie	18	33	376	149	13
olie(producten)	10765	14514	17211	16370	17917
energiegassen	83	119	73	85	90
overig	1299	1945	1781	1752	1698
droge bulk	28381	30675	27186	28334	28669
w.v. granen	2	275	217	228	476
derivaten/veevoeders	6205	5482	5025	5408	5129
oliezaden	897	1651	1390	1793	1085
kolen	12925	15368	13603	13105	14636
ertsen/schroot	96	40	20	88	34
meststoffen	754	835	380	864	802
overig	7502	7023	6550	6849	6507
containers	1845	2044	995	447	344
ro/ro	776	689	375	605	689
stukgoed en unit-lading	1277	1573	1414	1103	1186
<b>geladen goederen (x 1.000 ton)</b>					
totaal	20908	24246	23983	23872	24254
natte bulk	14360	17057	18701	19051	19750
w.v. olie(producten)	14100	16114	18041	18280	19209
energiegassen	0	1	20	0	12
overig	260	939	620	749	507
droge bulk	4376	4514	3751	3733	3736
w.v. granen	64	61	20	32	52
derivaten/veevoeders	1060	552	577	581	655
oliezaden	98	720	729	896	615
kolen	1809	1923	1053	1094	923
ertsen/schroot	852	681	669	406	651
meststoffen	299	293	238	297	285
overig	194	283	465	427	555
containers	1597	1859	873	383	261
ro/ro	349	406	220	252	238
stukgoed en unit-lading	227	411	439	453	269
<b>totaal goederenoverslag</b>	<b>65353</b>	<b>75839</b>	<b>73393</b>	<b>72717</b>	<b>74860</b>

bron: Haven Amsterdam

12.1.3 Passagiersschepen en passagiers in de Amsterdamse zeehavens, 2007-2011 <sup>1)</sup>

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>zeeschepen</b>					
ferryschepen (vnl. IJmuiden)	348	359	351	364	348
cruiseschepen (Amsterdam + IJmuiden)	101	131	105	102	146
passagiers ferryschepen (x 1.000)	494	485	522	547	548
passagiers zee-cruiseschepen (x 1.000)	183	235	187	203	288
<b>riviercruiseschepen</b>					
riviercruiseschepen	1022	998	999	1195	1327
passagiers riviercruiseschepen (x 1.000)	202	234	234	265	295

<sup>1)</sup> Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk, Velsen en IJmuiden. bron: Haven Amsterdam/Passenger Terminal Amsterdam/DFDS/Amsterdam Cruise Port

## 12.1.4 Goederenoverslag in de West-Europese havens (Hamburg-Le Havre), 2006-2011 (x 1 mln. ton)

haven	2006	2007	2008	2009	2010	2011	groei 2011-2010 (%)
Rotterdam	376,7	406,8	421,2	387,0	430,2	434,6	1,0
Antwerpen	167,4	182,9	189,4	157,6	178,2	187,2	5,1
Hamburg	134,9	140,4	140,4	110,4	121,2	132,2	9,1
Zeehavens Amsterdam <sup>1)</sup>	84,4	87,8	94,8	86,7	90,8	92,9	2,3
Bremen	65,1	69,2	74,6	63,0	68,7	80,6	17,3
Le Havre	74,4	79,4	80,5	73,7	70,2	67,5	- 3,8
Duinkerken	39,2	42,1	42,1	44,9	42,8	47,5	11,0
Zeebrugge	56,6	57,1	57,7	45,0	49,6	47,0	- 5,2
Zeeland Seaports	43,1	42,7	40,2	33,6	33,0	35,5	7,6
Gent	30,1	33,0	33,3	29,0	27,3	27,2	- 0,4
Wilhelmshafen	23,3	22,2	27,0	20,8	25,7	23,0	-10,5

<sup>1)</sup> Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk, Velsen en IJmuiden.

bron: Haven Amsterdam

## 12.2.1 Luchtvervoer op Amsterdam Airport Schiphol, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>passagiers (x 1.000)</b>					
aangekomen	23850	23704	21826	22661	24918
vertrokken	23895	23688	21697	22476	24763
<b>post (x 1.000 kg)</b>					
aangekomen	18864	15624	13149	10890	10298
verzonden	22239	19249	17600	14988	15582
<b>vracht (x 1.000 kg)</b>					
aangekomen	836457	835107	690257	790393	777700
verzonden	773826	732604	596115	721862	746106
<b>vliegtuigbewegingen</b>					
totaal (incl. General Aviation)	454361	446693	406974	402375	437083

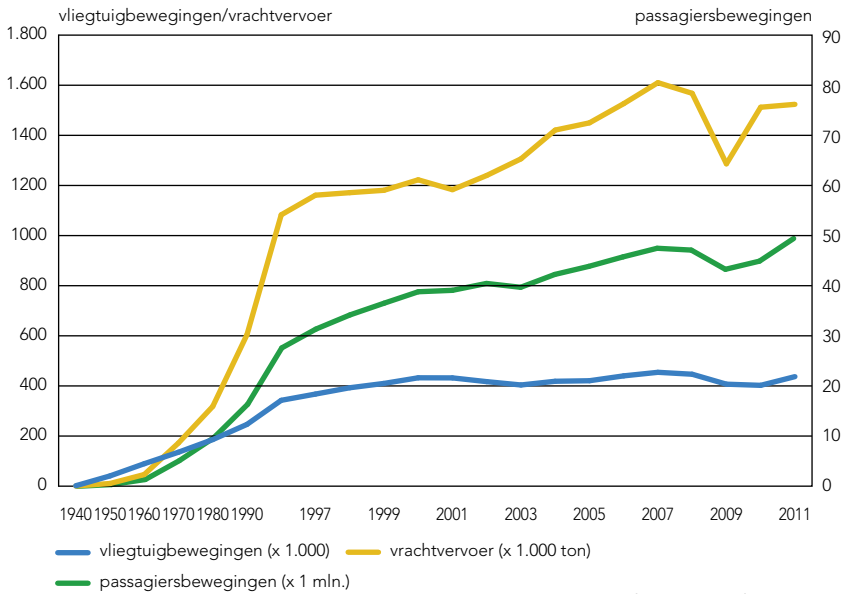
bron: Amsterdam Airport Schiphol

## 12.2.2 Passagiers (x 1.000) op Amsterdam Airport Schiphol, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>aangekomen passagiers</b>					
Europese Unie verkeer	13639	13220	12042	12298	13978
rest Europa verkeer	2583	2645	2524	2685	3025
intercontinentaal verkeer	7628	7839	7260	7678	7915
totaal	23850	23704	21826	22661	24918
<b>vertrokken passagiers</b>					
Europese Unie verkeer	13699	13215	11956	12144	13810
rest Europa verkeer	2596	2646	2468	2646	3013
intercontinentaal verkeer	7600	7827	7273	7687	7940
totaal	23895	23688	21697	22476	24763
<b>totaal aangekomen en vertrokken passagiers</b>	47745	47392	43523	45137	49681
transitopassagiers	50	38	47	75	75

bron: Amsterdam Airport Schiphol

## 12.2a Vliegtuigbewegingen, passagiersbewegingen en vrachtovervoer op Amsterdam Airport Schiphol, 1940-2011



bron: Amsterdam Airport Schiphol

### 12.2.3 Vliegtuigbewegingen op Amsterdam Airport Schiphol, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>commercieel verkeer</b>					
geregeld handelsverkeer	401888	395843	363641	354177	389573
ongeregeld handelsverkeer <sup>1)</sup>	34085	32489	27623	32139	30676
<b>totaal</b>	<b>435973</b>	<b>428332</b>	<b>391264</b>	<b>386316</b>	<b>420249</b>
<b>overige vluchten</b>					
taxi-/zaken-/particuliere vluchten	14240	13056	9575	13520	13781
overige vluchten	4148	5305	6135	2539	3053
<b>totaal</b>	<b>18388</b>	<b>18361</b>	<b>15710</b>	<b>16059</b>	<b>16834</b>
<b>totaal vliegtuigbewegingen</b>	<b>454361</b>	<b>446693</b>	<b>406974</b>	<b>402375</b>	<b>437083</b>

<sup>1)</sup> Incl. chartervluchten van lijnmaatschappijen.

bron: Amsterdam Airport Schiphol

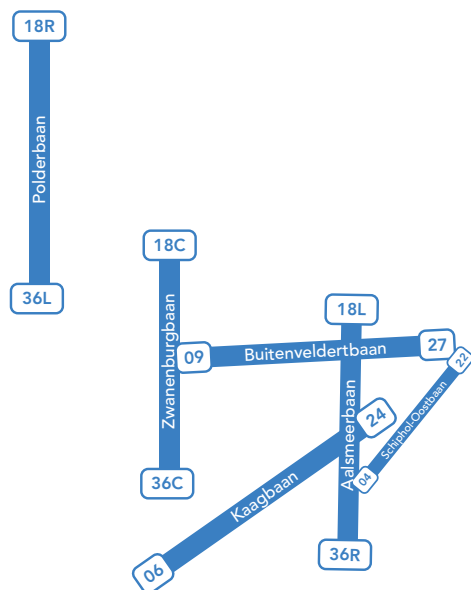


12.2.4 Baangebruik Amsterdam Airport Schiphol, gebruiksjaar 2011 <sup>1)</sup>

	landingen	starts	totaal
Helikopters	1284	1240	2524
Schiphol Oostbaan (04)	761	1366	2127
Kaagbaan (06)	43055	42	43097
Buitenveldertbaan (09)	35	13368	13403
Zwanenburgbaan (18C)	32947	5465	38412
Aalsmeerbaan (18L)	62	43613	43675
Polderbaan (18R)	76497	–	76497
Schiphol Oostbaan (22)	5123	3756	8879
Kaagbaan (24)	1476	82310	83786
Buitenveldertbaan (27)	28391	1287	29678
Zwanenburgbaan (36C)	7822	11994	19816
Polderbaan (36L)	–	51947	51947
Aalsmeerbaan (36R)	19033	81	19114
totaal	216486	216469	432955

<sup>1)</sup> November 2010-oktober 2011.

bron: BAS



12

12.2.5 Passagiersvervoer (x 1.000) Nederlandse luchthavens, 2007-2011 <sup>1)</sup>

	2007	2008	2009	2010	2011
Amsterdam Airport Schiphol	47745	47392	43523	45137	49681
Eindhoven Airport	1443	1666	1739	2183	2664
Rotterdam Airport	1060	987	922	923	1075
Maastricht-Aachen Airport	135	232	136	227	334
Groningen Airport Eelde	136	149	136	123	114

<sup>1)</sup> Exclusief transitpassagiers.

bron: Amsterdam Airport Schiphol/CBS

## 12.2.6 Vestigingen en werkzame personen op Amsterdam Airport Schiphol, 31 oktober 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
vestigingen	596	582	544	514	500
<b>werkzame personen</b>					
vaste banen	58897	61401	57432	56549	58045
uitzendkrachten	3231	3608	2554	3259	3671
<b>totaal</b>	<b>62128</b>	<b>65009</b>	<b>59986</b>	<b>59808</b>	<b>61716</b>
w.v. % Amsterdammers	18,1	18,7	17,9	17,8	16,6

bron: Regioplan

## 12.2.7 Amsterdam Airport Schiphol vergeleken met enkele andere West-Europese luchthavens, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>passagiers (x 1 mln.)<sup>1)</sup></b>					
Londen Heathrow	67,9	66,9	65,9	65,7	69,4
Londen Gatwick	35,2	34,2	32,4	31,3	33,6
Parijs Charles de Gaulle	59,9	60,7	57,8	58,1	60,9
Parijs Orly	26,4	26,2	25,1	25,2	27,1
Frankfurt	53,9	53,2	50,6	52,7	56,3
Amsterdam	47,8	47,4	43,5	45,1	49,7
Madrid	52,1	50,8	48,3	49,9	49,5
München	34,0	34,4	32,6	34,6	37,6
Rome Fiumicino	32,9	35,1	33,5	36,0	37,4
Barcelona	32,8	30,2	27,3	29,2	34,3
<b>vracht (x 1.000 ton)</b>					
Frankfurt	2074	2021	1808	2199	2133
Parijs Charles de Gaulle	2053	2039	1819	2177	2088
Amsterdam	1610	1568	1286	1512	1524
Londen Heathrow	1314	1401	1278	1473	1484
Keulen	671	565	550	644	726
Luxemburg	860	795	628	705	657
Brussel	762	659	449	476	475
Milaan Malpensa	471	404	334	422	440
Madrid	322	329	303	373	393
Zürich	265	276	247	286	286
<b>vliegtuigbewegingen (x 1.000)<sup>2)</sup></b>					
Parijs Charles de Gaulle	544	551	518	492	507
Frankfurt	486	480	458	458	481
Londen Heathrow	476	473	460	449	476
Londen Gatwick	259	256	245	234	245
Madrid	483	470	435	434	429
Amsterdam	436	428	391	386	420
München	407	408	377	368	388
Rome Fiumicino	328	341	319	323	324
Barcelona	352	321	279	278	303
Kopenhagen	256	264	236	246	254

1) Aangekomen, vertrokken en transitopassagiers.

2) Alleen handelsverkeer (dus excl. niet-commercieel verkeer).

bron: Amsterdam Airport Schiphol

**12.3.1 Logiesverstrekkende accommodaties naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2002-2012 <sup>1)</sup>**

1 juli	hotels				totaal hotels	kampeer-terreinen	totaal-generaal
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.			
2002	17	33	74	207	331	4	335
2003	17	32	76	208	333	5	338
2004	18	32	79	209	338	5	343
2005	18	34	86	202	340	5	345
2006	18	35	89	206	348	5	353
2007	19	36	89	207	351	5	356
2007 <sup>2)</sup>	10	43	88	210	351	5	356
2008 <sup>2)</sup>	12	41	90	214	357	5	362
2009 <sup>2)</sup>	12	44	95	218	369	5	374
2010 <sup>2)</sup>	11	49	93	217	370	5	375
2011 <sup>2)</sup>	12	52	97	214	375	5	380
2012 <sup>2)</sup>	12	55	105	226	398	5	403

<sup>1)</sup> Omdat in 2006 de herbeoordeling van de Nederlandse hotels volgens de nieuwe normen van de Nederlandse Hotel Classificatie (NHC) was afgerond, zijn alle gegevens vanaf 2007 volgens deze nieuwe classificatie gepresenteerd. Voorheen werd in deze publicatie alleen gerapporteerd over de Benelux Hotel Classificatie (BHC). Gegevens voor 2007 zijn zowel volgens de BHC als de NHC beschikbaar. bron: O+S

<sup>2)</sup> Nederlandse Hotel Classificatie (NHC).

**12.3.2 Kamers van hotels naar Benelux Hotelclassificatie en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2002-2012 <sup>1)</sup>**

1 juli	hotels				totaal hotels
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	
2002	4159	3899	5255	3843	17156
2003	4138	4058	5316	3888	17400
2004	4328	3941	5411	4048	17728
2005	4287	3997	5763	3907	17954
2006	4268	4385	5770	3943	18366
2007	4440	4814	5917	4229	19400
2007 <sup>2)</sup>	2202	6653	6208	4337	19400
2008 <sup>2)</sup>	2822	6386	6013	4535	19756
2009 <sup>2)</sup>	2809	7000	6402	4721	20932
2010 <sup>2)</sup>	2574	7708	6708	4757	21747
2011 <sup>2)</sup>	2983	7996	6542	4648	22169
2012 <sup>2)</sup>	2982	8819	7372	5043	24216

<sup>1)</sup> Zie noot tabel 12.3.1.

<sup>2)</sup> Nederlandse Hotel Classificatie (NHC).

bron: O+S

12.3.3 Bedden van hotels naar Benelux Hotel Classificatie en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2002-2012 <sup>1)</sup>

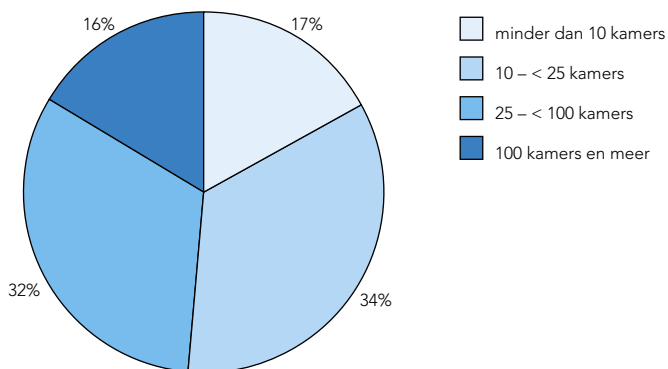
1 juli	hotels				totaal hotels
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	
2002	8146	7747	10880	10137	36910
2003	8366	8097	11005	10353	37821
2004	8160	7938	11071	10594	37763
2005	8167	7971	11861	10254	38253
2006	8208	8756	11954	10354	39272
2007	8854	9446	12300	11143	41743
2007 <sup>2)</sup>	4361	13144	12910	11328	41743
2008 <sup>2)</sup>	5633	13000	12561	11952	43146
2009 <sup>2)</sup>	5796	14254	13164	12700	45914
2010 <sup>2)</sup>	5339	15704	13809	12840	47692
2011 <sup>2)</sup>	6147	16298	13411	12509	48365
2012 <sup>2)</sup>	6131	17584	14774	13695	52184

<sup>1)</sup> Zie noot tabel 12.3.1.

<sup>2)</sup> Nederlandse Hotel Classificatie (NHC).

bron: O+S

## 12.3a Amsterdamse hotels naar kamers, 1 juli 2012 (procenten)



bron: O+S

### 12.3.4 Bezettingsgraad hotels en zakelijk bezoek als % van totaal aantal hotelovernachtingen naar Nederlandse Hotel Classificatie, 2011 (procenten)

hotelklasse	gemiddelde bedbezetting <sup>1)</sup>	gemiddelde kamerbezetting <sup>2)</sup>	zakelijk bezoek als % van totaal hotelovernachtingen <sup>1)</sup>
5 sterren	60	66	57
4 sterren	60	79	52
3 sterren	64	79	29
overige	63	74	13
<b>totaal</b>	<b>62</b>	<b>75</b>	<b>36</b>

<sup>1)</sup> Bron: CBS.

bron: CBS/O+S

<sup>2)</sup> Bron: O+S.

### 12.3.5 Hotels naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2012

stadsdeel	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	abs.	%
A Centrum	8	24	50	166	248	62
B Westpoort	–	–	1	2	3	1
E West	1	5	16	8	30	8
F Nieuw-West	–	4	4	2	10	3
K Zuid	3	16	27	37	83	21
M Oost	–	4	3	7	14	4
N Noord	–	2	2	3	7	2
T Zuidoost	–	–	2	1	3	1
<b>Amsterdam</b>	<b>12</b>	<b>55</b>	<b>105</b>	<b>226</b>	<b>398</b>	<b>100</b>

bron: O+S

## 12.3.6 Kamers naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2012

stadsdeel	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	abs.	%
A Centrum	1895	3277	3115	2955	11242	46
B Westpoort	–	–	180	473	653	3
E West	392	589	701	288	1970	8
F Nieuw-West	–	843	918	87	1848	8
K Zuid	695	2788	1163	948	5594	23
M Oost	–	1017	791	263	2071	9
N Noord	–	305	238	14	557	2
T Zuidoost	–	–	266	15	281	1
Amsterdam	2982	8819	7372	5043	24216	100

bron: O+S

## 12.3.7 Bedden naar stadsdelen en Nederlandse Hotel Classificatie, 1 juli 2012

stadsdeel	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige + jeugdherb.	abs.	%
A Centrum	3744	6410	6331	7996	24481	47
B Westpoort	–	–	380	1257	1637	3
E West	998	1190	1428	908	4524	9
F Nieuw-West	–	1742	1721	244	3707	7
K Zuid	1389	5564	2320	2322	11595	22
M Oost	–	2064	1565	858	4487	9
N Noord	–	614	485	26	1125	2
T Zuidoost	–	–	544	84	628	1
Amsterdam	6131	17584	14774	13695	52184	100

bron: O+S

## 12.3.8 Kerncijfers hotels, 2001-2011

	hotels	kamers	bedden	gasten (x 1.000)	overnach- tingen (x 1.000)	gemidd. bedbezet- ting (%)	gemidd. verblijfs- duur
<b>2001 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	17	4162	8189	1024	1745	58	1,70
4 sterren	31	3888	7666	907	1659	59	1,83
3 sterren	69	4837	10024	1194	2458	67	2,06
overige	208	3832	10188	992	2226	60	2,24
<b>totaal</b>	<b>325</b>	<b>16719</b>	<b>36067</b>	<b>4117</b>	<b>8088</b>	<b>61</b>	<b>1,96</b>
<b>2002 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	17	4159	8146	967	1605	54	1,66
4 sterren	33	3899	7747	888	1703	60	1,92
3 sterren	74	5255	10880	1219	2432	61	1,99
overige	207	3843	10137	1010	2284	62	2,26
<b>totaal</b>	<b>331</b>	<b>17156</b>	<b>36910</b>	<b>4084</b>	<b>8023</b>	<b>60</b>	<b>1,96</b>
<b>2003 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	17	4138	8366	984	1587	52	1,61
4 sterren	32	4058	8097	872	1643	56	1,88
3 sterren	76	5316	11005	1166	2243	56	1,92
overige	208	3888	10353	962	2138	57	2,22
<b>totaal</b>	<b>333</b>	<b>17400</b>	<b>37821</b>	<b>3985</b>	<b>7611</b>	<b>55</b>	<b>1,91</b>
<b>2004 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	18	4328	8160	1056	1633	55	1,55
4 sterren	32	3941	7938	904	1690	58	1,87
3 sterren	79	5411	11071	1161	2261	56	1,95
overige	209	4048	10594	1071	2340	60	2,19
<b>totaal</b>	<b>338</b>	<b>17728</b>	<b>37763</b>	<b>4192</b>	<b>7925</b>	<b>57</b>	<b>1,89</b>
<b>2005 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	18	4287	8167	1179	1813	61	1,54
4 sterren	34	3997	7971	976	1720	59	1,76
3 sterren	86	5763	11861	1372	2572	59	1,87
overige	202	3907	10254	990	2094	56	2,12
<b>totaal</b>	<b>340</b>	<b>17954</b>	<b>38253</b>	<b>4517</b>	<b>8199</b>	<b>59</b>	<b>1,82</b>
<b>2006 <sup>1)</sup></b>							
5 sterren	18	4268	8208	1117	1667	59	1,49
4 sterren	35	4385	8756	1120	1876	66	1,68
3 sterren	89	5770	11954	1380	2628	66	1,90
overige	206	3958	10384	1042	2416	62	2,23
<b>totaal</b>	<b>348</b>	<b>18381</b>	<b>39302</b>	<b>4660</b>	<b>8587</b>	<b>63</b>	<b>1,84</b>
<b>2007 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	10	2202	4361	630	927	51	1,47
4 sterren	43	6653	13144	1447	2335	61	1,61
3 sterren	88	6208	12910	1576	2974	69	1,89
overige	210	4337	11328	1211	2608	65	2,15
<b>totaal</b>	<b>351</b>	<b>19400</b>	<b>41743</b>	<b>4864</b>	<b>8844</b>	<b>63</b>	<b>1,82</b>

## 12.3.8 Kerncijfers hotels, 2001-2011 (slot)

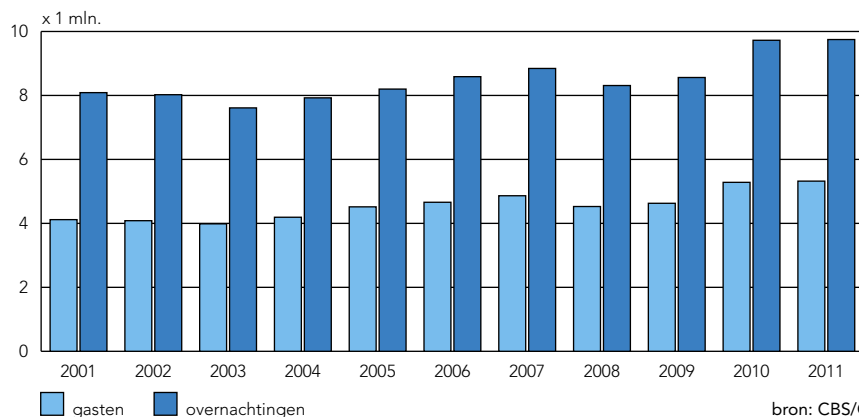
	hotels	kamers	bedden	gasten (x 1.000)	overnach- tingen (x 1.000)	gemidd. bedbezet- ting (%)	gemidd. verblijfs- duur
<b>2008 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	12	2822	5633	534	786	44	1,47
4 sterren	41	6386	13000	1317	2176	59	1,65
3 sterren	90	6013	12561	1448	2752	65	1,90
overige	214	4535	11952	1228	2596	60	2,11
<b>totaal</b>	<b>357</b>	<b>19756</b>	<b>43146</b>	<b>4527</b>	<b>8310</b>	<b>59</b>	<b>1,84</b>
<b>2009 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	12	2809	5796	645	984	47	1,53
4 sterren	44	7000	14254	1451	2481	57	1,71
3 sterren	95	6402	13164	1404	2765	61	1,97
overige	218	4721	12700	1127	2330	58	2,07
<b>totaal</b>	<b>369</b>	<b>20932</b>	<b>45914</b>	<b>4628</b>	<b>8561</b>	<b>57</b>	<b>1,85</b>
<b>2010 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	11	2574	5339	623	946	53	1,52
4 sterren	49	7708	15704	1774	3063	60	1,73
3 sterren	93	6708	13809	1607	3016	61	1,88
overige	217	4758	12840	1279	2699	66	2,11
<b>totaal</b>	<b>370</b>	<b>21748</b>	<b>47692</b>	<b>5283</b>	<b>9725</b>	<b>61</b>	<b>1,84</b>
<b>2011 <sup>2)</sup></b>							
5 sterren	12	2983	6147	744	1122	60	1,51
4 sterren	52	7996	16298	1953	3337	60	1,71
3 sterren	97	6542	13411	1498	2894	64	1,93
overige	214	4648	12509	1126	2395	63	2,13
<b>totaal</b>	<b>375</b>	<b>22169</b>	<b>48365</b>	<b>5321</b>	<b>9748</b>	<b>62</b>	<b>1,83</b>

1) Volgens de Benelux Hotelclassificatie.

bron: CBS/O+S

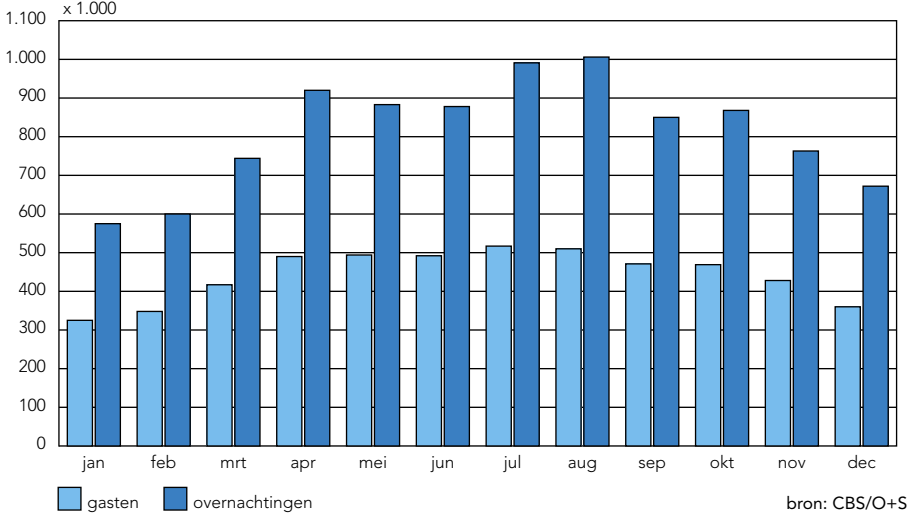
2) Volgens Nederlandse Hotel Classificatie.

## 12.3b Gasten en overnachtingen in Amsterdamse hotels, 2001-2011

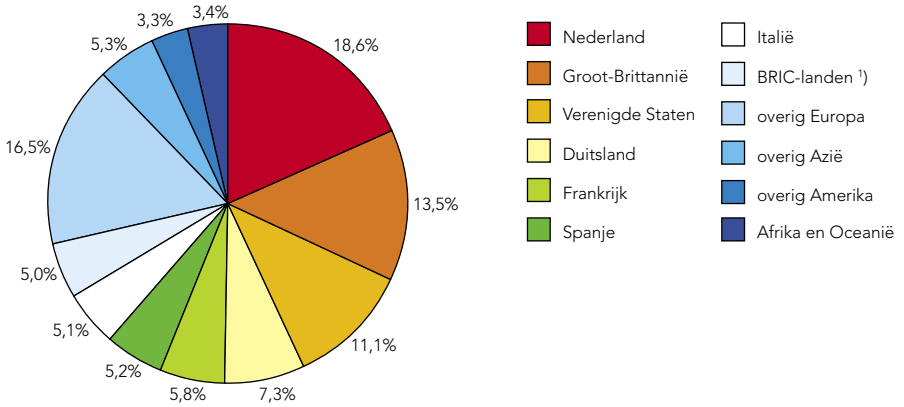




12.3c Gasten en overnachtingen in Amsterdamse hotels per maand, 2011



12.3d Gasten in Amsterdamse hotels naar land van herkomst, 2011 (procenten)



## 12.3.9 Gasten en overnachtingen in hotels naar gebied/land van herkomst, 2011

gebied/land van herkomst	absoluut (x 1.000)		aandeel in procenten	
	gasten	overnachtingen	gasten	overnachtingen
Nederland	991	1684	18,6	17,3
Groot-Brittannië	718	1318	13,5	13,5
Duitsland	388	741	7,3	7,6
Italië	274	582	5,1	6,0
Spanje	275	570	5,2	5,8
Frankrijk	310	567	5,8	5,8
België	154	244	2,9	2,5
Zwitserland	99	195	1,9	2,0
Rusland	94	185	1,8	1,9
Noorwegen	65	122	1,2	1,3
Zweden	58	105	1,1	1,1
Denemarken	54	104	1,0	1,1
Ierland	55	101	1,0	1,0
Oostenrijk	43	85	0,8	0,9
Finland	41	81	0,8	0,8
Turkije	38	68	0,7	0,7
Portugal	33	60	0,6	0,6
Griekenland	29	59	0,5	0,6
Polen	27	51	0,5	0,5
Roemenië	17	32	0,3	0,3
Hongarije	13	24	0,2	0,2
Tsjechië	12	22	0,2	0,2
Oekraïne	9	16	0,2	0,2
Luxemburg	9	15	0,2	0,2
Cyprus	5	11	0,1	0,1
IJsland	5	10	0,1	0,1
Bulgarije	6	10	0,1	0,1
overig Europa	105	216	2,0	2,2
<b>totaal Europa (excl. Nederland)</b>	<b>2936</b>	<b>5594</b>	<b>55,2</b>	<b>57,4</b>
Verenigde Staten	589	980	11,1	10,1
Brazilië	82	169	1,5	1,7
Canada	88	164	1,7	1,7
overig Amerika	90	163	1,7	1,7
<b>totaal Amerika</b>	<b>849</b>	<b>1476</b>	<b>16,0</b>	<b>15,1</b>
Japan	61	111	1,1	1,1
China	61	94	1,1	1,0
India	27	47	0,5	0,5
Zuid-Korea	13	21	0,2	0,2
overig Azië	205	381	3,9	3,9
<b>totaal Azië</b>	<b>367</b>	<b>654</b>	<b>6,9</b>	<b>6,7</b>
<b>totaal Australië/Oceanië</b>	<b>116</b>	<b>227</b>	<b>2,2</b>	<b>2,3</b>
<b>totaal Afrika</b>	<b>63</b>	<b>113</b>	<b>1,2</b>	<b>1,2</b>
<b>totaal-generaal</b>	<b>5321</b>	<b>9748</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

bron: CBS

## 12.3.10 Gasten (x 1.000) in hotels naar Nederlandse Hotel Classificatie en gebied/land van herkomst, 2011

gebied/land van herkomst	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige	abs.	%
Nederland	110	436	337	108	991	18,6
Groot-Brittannië	102	244	190	181	718	13,5
Duitsland	33	133	131	91	388	7,3
Frankrijk	30	82	94	105	310	5,8
Spanje	27	89	90	70	275	5,2
Italië	20	74	94	86	274	5,1
overig Europa	117	352	293	209	971	18,2
<b>totaal Europa (excl. Nederland)</b>	<b>329</b>	<b>974</b>	<b>892</b>	<b>742</b>	<b>2936</b>	<b>55,2</b>
Verenigde Staten	174	242	79	94	589	11,1
overig Amerika	34	84	68	73	260	4,9
Azië	76	152	77	63	367	6,9
Afrika en Oceanië	21	66	46	46	178	3,4
<b>totaal</b>	<b>744</b>	<b>1953</b>	<b>1498</b>	<b>1126</b>	<b>5321</b>	<b>100</b>

bron: CBS

## 12.3.11 Overnachtingen (x 1.000) in hotels naar Nederlandse Hotel Classificatie en gebied/land van herkomst, 2011

gebied/land van herkomst	hotels				totaal	
	5*	4*	3*	overige	abs.	%
Nederland	157	701	612	215	1684	17,3
Groot-Brittannië	151	422	367	378	1318	13,5
Duitsland	47	228	249	216	741	7,6
Italië	32	144	207	199	582	6,0
Spanje	44	176	191	160	570	5,9
Frankrijk	46	140	175	206	567	5,8
overig Europa	175	624	564	454	1816	18,6
<b>totaal Europa (excl. Nederland)</b>	<b>495</b>	<b>1734</b>	<b>1753</b>	<b>1613</b>	<b>5594</b>	<b>57,4</b>
Verenigde Staten	268	374	148	191	980	10,1
overig Amerika	55	152	140	150	496	5,1
Azië	115	259	152	128	654	6,7
Afrika en Oceanië	33	118	90	99	339	3,5
<b>totaal</b>	<b>1122</b>	<b>3337</b>	<b>2894</b>	<b>2395</b>	<b>9748</b>	<b>100</b>

bron: CBS

12.3.12 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de sector toerisme, 1 januari 2008-2012

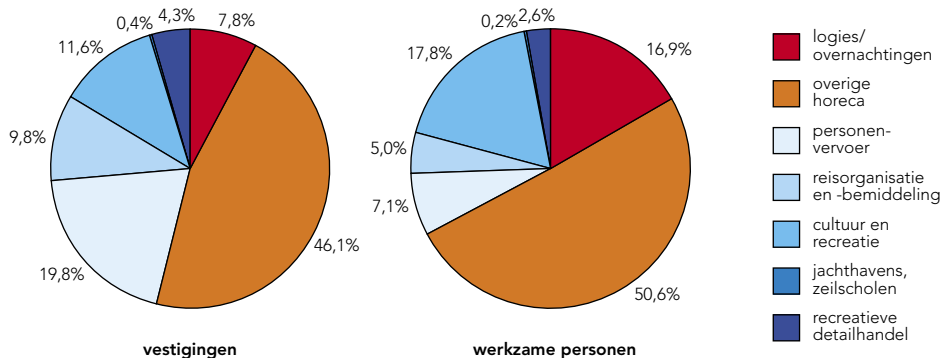
toeristische sector	vestigingen				
	2008	2009	2010	2011	2012
logies/overnachtingen	433	450	489	516	566
overige horeca	3244	3255	3232	3297	3329
personenvervoer	1415	1430	1379	1364	1430
reisorganisatie en -bemiddeling	584	589	638	714	710
cultuur en recreatie	783	822	903	860	839
jachthavens, zeilscholen	32	37	35	33	31
recreatieve detailhandel	303	308	298	317	309
<b>totaal</b>	<b>6794</b>	<b>6891</b>	<b>6974</b>	<b>7101</b>	<b>7214</b>

toeristische sector	werkzame personen				
	2008	2009	2010	2011	2012
logies/overnachtingen	8104	8211	7917	7944	8677
overige horeca	23666	24408	24642	25491	25960
personenvervoer	3467	3663	3556	3525	3623
reisorganisatie en -bemiddeling	2910	2949	2712	2614	2562
cultuur en recreatie	8605	8758	9083	9144	9119
jachthavens, zeilscholen	113	127	133	86	82
recreatieve detailhandel	1365	1363	1326	1343	1312
<b>totaal</b>	<b>48230</b>	<b>49479</b>	<b>49369</b>	<b>50147</b>	<b>51335</b>

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: O+S

12.3e Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de sector toerisme, 1 januari 2012

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: O+S

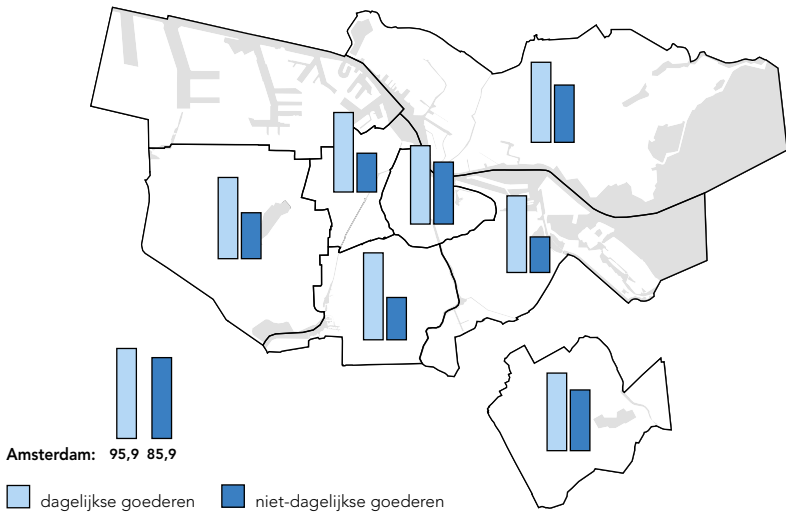
## 12.4.1 Koopkrachtbinding aan het eigen stadsdeel, 2009-2010 en 2011-2012 (procenten)

stadsdeel	dagelijkse goederen		niet-dagelijkse goederen	
	2009-2010	2011-2012	2009-2010	2011-2012
A Centrum	79,3	82,0	63,7	64,7
E West	86,1	83,4	43,1	40,7
F Nieuw-West	84,9	85,2	51,3	48,2
K Zuid	89,8	91,2	49,6	44,5
M Oost	82,8	80,4	38,4	37,3
N Noord	84,9	84,0	62,7	60,1
T Zuidoost	81,5	81,4	62,6	63,7
stadsdelen gemiddeld	84,2	84,0	53,1	51,3
Amsterdam <sup>1)</sup>	96,1	95,9	86,7	85,9

<sup>1)</sup> De binding van de Amsterdammers aan Amsterdam.

bron: O+S/Consumentenonderzoek

## 12.4a Koopkrachtbinding aan het eigen stadsdeel, 2011-2012 (procenten)



bron: O+S/Consumentenonderzoek

## 12.4.2 Herkomst bestedingen van dagelijkse goederen per stadsdeel, 2011-2012 (procenten)

stadsdeel	herkomst eigen stadsdeel	herkomst overig Amsterdam	herkomst regio	totaal
A Centrum	73,1	24,9	2,0	100
E West	87,0	12,1	1,0	100
F Nieuw-West	92,3	5,5	2,2	100
K Zuid	85,0	11,1	3,9	100
M Oost	86,4	10,3	3,3	100
N Noord	92,2	3,3	4,5	100
T Zuidoost	86,2	6,1	7,7	100
<b>Amsterdam</b>	<b>96,9</b>		<b>3,1</b>	<b>100</b>

bron: O+S/Consumentenonderzoek

## 12.4.3 Herkomst bestedingen van niet-dagelijkse goederen per stadsdeel, 2011-2012 (procenten)

stadsdeel	herkomst eigen stadsdeel	herkomst overig Amsterdam	herkomst regio	totaal
A Centrum	28,7	60,4	11,0	100
E West	69,4	27,1	3,5	100
F Nieuw-West	81,9	11,1	7,0	100
K Zuid	68,3	20,7	11,0	100
M Oost	71,4	22,7	5,9	100
N Noord	67,5	12,9	19,6	100
T Zuidoost	29,5	46,0	23,5	100
<b>Amsterdam</b>	<b>87,6</b>		<b>12,4</b>	<b>100</b>

bron: O+S/Consumentenonderzoek

12.4.4 Oppervlaktes (m<sup>2</sup>) van winkels in de dagelijkse en niet-dagelijkse goederensector, 2012 <sup>1)</sup>

stadsdeel	bevolking	winkels – dagelijkse goederen			
		winkels	totaal winkelvloer- oppervlak	gemiddeld oppervlak	opp. per 10.000 inwoners
A Centrum	84541	368	35758	97	4230
B Westpoort	448	1	202	202	–
E West	135083	283	34779	123	2575
F Nieuw-West	139886	165	38284	232	2737
K Zuid	137603	325	46958	144	3413
M Oost	122275	186	28505	153	2331
N Noord	87342	97	19471	201	2229
T Zuidoost	82866	79	21271	269	2567
<b>Amsterdam</b>	<b>790044</b>	<b>1504</b>	<b>225228</b>	<b>150</b>	<b>2851</b>

stadsdeel	bevolking	winkels – niet-dagelijkse goederen			
		winkels	totaal winkelvloer- oppervlak	gemiddeld oppervlak	opp. per 10.000 inwoners
A Centrum	84541	1595	193346	121	22870
B Westpoort	448	18	31751	1764	–
E West	135083	591	74349	126	5504
F Nieuw-West	139886	293	72869	249	5209
K Zuid	137603	941	117155	125	8514
M Oost	122275	303	52660	174	4307
N Noord	87342	187	71739	384	8214
T Zuidoost	82866	201	147924	736	17851
<b>Amsterdam</b>	<b>790044</b>	<b>4129</b>	<b>761793</b>	<b>184</b>	<b>9642</b>

<sup>1)</sup> Winkelvloeroppervlak in m<sup>2</sup> van zelfstandige winkels per soort per stadsdeel; geen winkels in hotels, gevangenissen, ziekenhuizen, bejaardentehuizen, enz.

bron: DBGA/O+S

## 12.4.5 Beoordeling op een aantal aspecten van de 20 best gewaardeerde winkelgebieden in Amsterdam en omgeving, 2011-2012 (rapportcijfers)

winkelgebied	uiterlijk winkels	aankleding centrum-winkelgebied	sfeer en gezelligheid winkels	service en bediening	keuze-mogelijkheden food-winkels	keuze-mogelijkheden non-food-winkels	prijsniveau	activiteiten van winkeliers	aanwezigheid parkeervoorzieningen	gemiddeld
1 Gelderlandplein	7,9	7,8	7,5	7,6	7,3	7,4	6,9	7,5	8,5	7,6
2 Maxis Megastores (Muideren)	7,2	6,8	6,6	7,4	7,3	7,0	7,3	6,9	9,2	7,3
3 Utrechtsestraat	7,7	7,1	7,8	7,8	7,6	7,5	6,7	7,1	5,4	7,1
4 Middenweg	7,2	7,2	7,4	7,6	7,3	7,1	7,1	6,7	6,7	7,2
5 Beethovenstraat	7,7	7,6	7,3	7,6	7,3	6,9	6,4	7,0	5,8	7,1
6 Reigersbos	7,2	7,1	6,9	7,3	7,3	6,6	7,0	7,1	7,2	7,1
7 Amsterdamse Poort	7,2	7,2	7,1	7,0	7,4	6,9	6,7	6,7	7,3	7,1
8 Osdorpplein, Tussenmeer	7,0	6,8	6,8	7,1	7,3	6,9	7,0	6,9	7,5	7,0
9 Jordaan, Westelijke grachtengordel, Negen Straatjes	7,4	7,2	7,7	7,4	7,4	7,3	6,5	7,0	5,2	7,0
10 Zeilstraat, Hoofdorp plein	6,7	6,5	7,1	7,5	7,4	6,7	7,3	6,9	6,2	6,9
11 Haarlemmerstraat, Haarlemmerdijk e.o.	7,5	7,2	7,7	7,3	7,3	7,5	6,5	6,6	4,5	6,9
12 Nieuw Sloten, Belgiëplein e.o.	7,0	6,6	6,6	7,0	7,1	6,2	7,0	6,9	7,6	6,9
13 Rijnstraat, Victorieplein	7,1	6,8	6,9	7,2	7,5	6,6	7,2	6,7	6,0	6,9
14 Maasstraat	7,0	6,9	7,2	7,4	7,1	6,5	6,5	6,6	6,5	6,9
15 Christiaan Huygensplein	7,1	7,2	6,8	7,3	6,6	6,3	6,7	6,5	7,0	6,8
16 Ferdinand Bolstraat, Heinekenplein e.o.	7,0	6,2	7,1	7,1	7,8	7,4	7,2	6,8	4,4	6,8
17 Boven 't Y (Buikslootermeerplein)	6,7	6,5	6,5	7,0	6,7	6,6	6,7	6,7	7,4	6,8
18 Brazilië	6,7	6,4	6,4	7,1	6,8	5,8	6,9	6,6	8,0	6,8
19 Sierplein	6,8	6,6	6,5	7,1	7,0	6,1	7,0	6,6	6,9	6,7
20 Plein '40-'45	6,9	6,7	6,4	6,8	6,6	6,4	6,9	6,4	7,5	6,7

bron: O+S/Consumentenonderzoek



### 12.4.6 Winkels, winkelvoeropervlak en bandbreedte huren van de 20 best gewaardeerde winkelgebieden in Amsterdam en omgeving en enkele andere winkelgebieden, 2012

winkelgebied	stadsdeel	winkels			totaal winkelvoer- oppervlak (m <sup>2</sup> ) <sup>1</sup>			bandbreedte huren <sup>2</sup>	
		dagelijkse goederen	niet- dagelijkse goederen	niet- dagelijkse goederen	dagelijkse goederen	niet- dagelijkse goederen	van	tot	
1	Maxis Megastores (Muiden)		3	18	4000	18000			
2	Gelderlandplein	K	15	47	5672	12085	275	675	
3	Ten Katestraat	E	10	7	467	817	200	450	
4	Middenweg	M	9	34	2410	3638	125	350	
5	Reigersbos	T	14	20	3340	3478	125	225	
6	Amsterdamse Poort	T	26	100	9322	19932	350	700	
7	Haarlemmerstraat, Haarlemmerdijk e.o.	A	38	103	3262	7649	225	450	
8	Osdorpplein, Tussenmeer	F	20	105	5733	22891	150	450	
9	Maasstraat	K	17	24	1013	1798	150	300	
10	Nieuw Sloten, Belgiëplein e.o.	F	6	10	2046	1607	150	225	
11	Jordaan, Westelijke grachtengordel, Negen Straatjes	A	68	405	6174	28857	150	800	
12	Boven 't Y (Buikslootermeerplein)	N	13	88	4799	35448	350	900	
13	Albert Cuyppstraat	K	16	96	867	8815	200	400	
14	Beethovenstraat	K	14	45	1890	4594	600	1000	
15	Plein '40-'45	F	15	44	6743	8992	125	275	
16	Dapperstraat	M	15	25	1318	1984	175	325	
17	Gulden Winckelplantsoen	E	3	15	2724	3309	225	325	
18	De Wieken (Molenwijk)	N	4	5	1571	1033	125	200	
19	Rijnstraat, Victorieplein	K	23	36	3026	4309	125	300	
20	Brazilië	M	6	7	2782	1324	175	350	
	Kalverstraat/Heiligeweg/Rokin	A	10	196	628	42156	500	2750	
	Leidsestraat/Koningsplein	A	10	74	685	11293	1700	2400	
	PC Hoofstraat/Van Baerlestraat	K	6	123	2178	15456	250	1500	

<sup>1)</sup> Alleen het winkelvoeropervlak van de als winkel gebruikte winkelruimtes.

<sup>2)</sup> Voor een standaardunit van circa 150 m<sup>2</sup> met 6 m frontbreedte in euro's per m<sup>2</sup> per jaar (excl. BTW en servicekosten), prijspeil medio 2012.

bron: DBGA/DTZ Zadelhoff/O+S

12.5.1 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's), 1 januari 2008-2012

omschrijving detailhandel SBI 2008	vestigingen				
	2008	2009	2010	2011	2012
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	389	398	394	402	404
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	1055	1044	1020	1011	1033
47.3 benzinstations	46	49	48	46	44
47.4 winkels in consumentenelektronica	256	257	238	232	219
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	681	669	660	642	636
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	486	485	494	484	472
47.7 winkels in overige artikelen	2865	2875	2825	2873	2848
47.8 markthandel	1167	1138	1101	1100	1014
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	699	800	908	1061	1277
<b>totaal</b>	<b>7644</b>	<b>7715</b>	<b>7688</b>	<b>7851</b>	<b>7947</b>

omschrijving detailhandel SBI 2008	werkzame personen				
	2008	2009	2010	2011	2012
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	5570	5700	5834	5401	5368
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	3189	3120	3132	3145	3255
47.3 benzinstations	315	340	322	318	310
47.4 winkels in consumentenelektronica	1030	1051	1137	1099	1092
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	3015	2952	3143	3100	3051
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	1845	1872	1919	1915	1774
47.7 winkels in overige artikelen	9923	10068	9906	9980	9890
47.8 markthandel	1441	1418	1363	1358	1297
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	1031	1088	1209	1434	1771
<b>totaal</b>	<b>27359</b>	<b>27609</b>	<b>27965</b>	<b>27750</b>	<b>27808</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

12.5.2 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's) naar grootteklassen, 1 januari 2012

omschrijving detailhandel SBI 2008	grootteklaas														totaal vestigingen met werkz. pers.	totaal werkzame pers.
	1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.		
	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	74	74	154	408	37	257	115	2500	20	1368	4	761	404	5368		
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	283	283	622	1775	97	677	30	461	1	59	-	-	1033	3255		
47.3 benzinstations	5	5	12	53	18	138	9	114	-	-	-	-	44	310		
47.4 winkels in consumentenelektronica	77	77	112	322	17	119	10	172	1	81	2	321	219	1092		
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	211	211	316	940	66	459	41	718	1	83	1	640	636	3051		
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	135	135	278	791	36	247	21	488	2	113	-	-	472	1774		
47.7 winkels in overige artikelen	982	982	1441	4203	268	1896	151	2335	5	360	1	114	2848	9890		
47.8 markthandel	843	843	165	388	3	21	3	45	-	-	-	-	1014	1297		
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	994	994	270	658	9	65	4	54	-	-	-	-	1277	1771		
<b>totaal</b>	<b>3604</b>	<b>3604</b>	<b>3370</b>	<b>9538</b>	<b>551</b>	<b>3879</b>	<b>384</b>	<b>6887</b>	<b>30</b>	<b>2064</b>	<b>8</b>	<b>1836</b>	<b>7947</b>	<b>27808</b>		

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

12.5.3 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's) naar stadsdelen en grootteklassen, 1 januari 2012

stadsdeel	grootteklasse																		totaal vestigingen met werkz. pers.	werkzame pers.
	1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen									
	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
A Centrum	834	834	1067	3070	177	1242	119	2209	9	618	2	541	2208	8514						
B Westpoort	30	30	27	72	4	24	6	184	-	-	-	-	67	310						
E West	592	592	455	1238	51	365	36	678	4	252	-	-	1138	3125						
F Nieuw-West	458	458	315	872	54	373	44	777	2	126	-	-	873	2606						
K Zuid	690	690	777	2213	130	915	76	1161	6	458	2	219	1681	5656						
M Oost	422	422	325	878	55	393	29	560	3	175	2	262	836	2690						
N Noord	268	268	193	588	45	314	35	665	3	242	-	-	544	2077						
T Zuidoost	310	310	211	607	35	253	39	653	3	193	2	814	600	2830						
Amsterdam	3604	3604	3370	9538	551	3879	384	6887	30	2064	8	1836	7947	27808						

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

12.5.4 Vestigingen met werkzame personen<sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's) naar stadsdelen, 1 januari 2012

omschrijving detailhandel SBI 2008	stadsdeel							Amsterdam	
	A Centrum	B Westpoort	E West	F Nieuw- West	K Zuid	M Oost	N Noord		T Zuidoost
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	96	1	65	53	79	44	32	34	404
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	296	2	176	100	215	128	63	53	1033
47.3 benzinstations	2	1	6	8	7	5	9	6	44
47.4 winkels in consumentenelektronica	37	1	46	23	47	23	24	18	219
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	128	16	106	56	163	62	39	66	636
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	154	3	72	40	108	48	22	25	472
47.7 winkels in overige artikelen	1135	12	319	216	659	207	144	156	2848
47.8 markthandel	112	4	152	216	144	121	125	140	1014
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	248	27	196	161	259	198	86	102	1277
<b>totaal</b>	<b>2208</b>	<b>67</b>	<b>1138</b>	<b>873</b>	<b>1681</b>	<b>836</b>	<b>544</b>	<b>600</b>	<b>7947</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

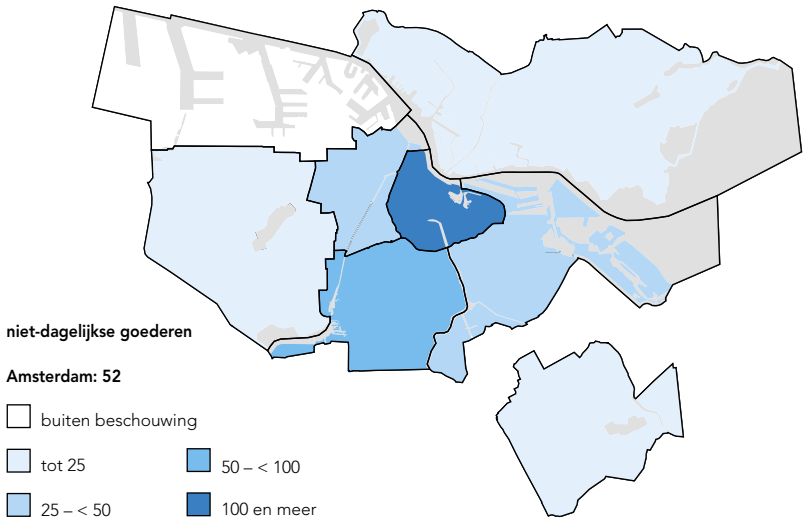
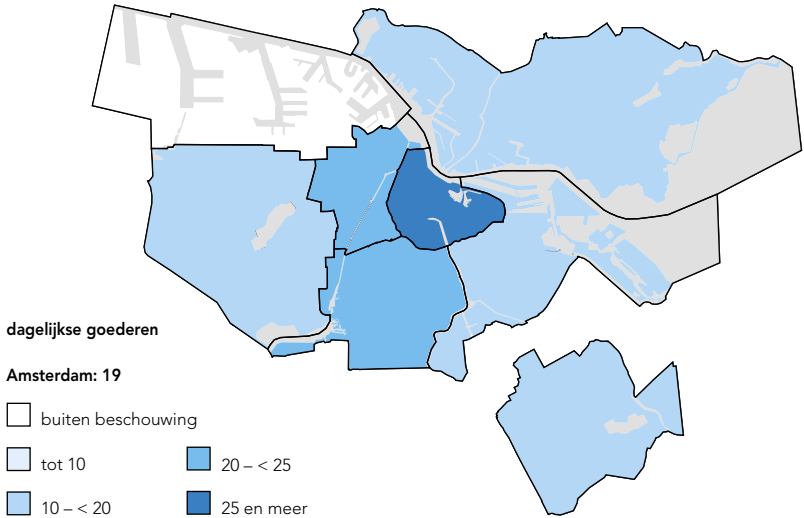
12.5.5 Werkzame personen <sup>1)</sup> in de detailhandel (niet in auto's) naar stadsdelen, 1 januari 2012

omschrijving detailhandel SBI 2008	stadsdeel							Amsterdam
	A	B	E	F	K	M	N	
	Centrum	Westpoort	West	Nieuw-West	Zuid	Oost	Noord	
47.1 supermarkten, warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	1453	14	747	576	1134	609	484	5368
47.2 gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	1074	3	467	284	677	346	188	3255
47.3 benzinstations	24	5	39	64	51	30	57	310
47.4 winkels in consumentenelektronica	164	4	103	59	175	202	168	1092
47.5 winkels in overige huishoudelijke artikelen	407	124	316	198	516	238	235	3051
47.6 winkels in lectuur, sport-, kampeer- en recreatie-artikelen	754	5	224	114	339	139	76	1774
47.7 winkels in overige artikelen	4077	103	796	826	2215	709	608	9890
47.8 markthandel	160	4	181	287	184	149	159	1297
47.9 detailhandel niet via winkel of markt	401	48	252	198	365	268	102	1771
<b>totaal</b>	<b>8514</b>	<b>310</b>	<b>3125</b>	<b>2606</b>	<b>5656</b>	<b>2690</b>	<b>2077</b>	<b>27808</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

12.5a Winkels dagelijkse en niet-dagelijkse goederen per stadsdeel per 10.000 inwoners, 1 januari 2012



bron: O+S

12.6.1 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de financiële instellingen, 1 januari 2008-2012

SBI 2008	vestigingen				
	2008	2009	2010	2011	2012
banken	162	164	155	156	154
kredietverleners	112	118	112	111	113
beleggingsmaatschappijen	2524	2411	2227	2125	2100
verzekeringen, pensioenfondsen	55	53	52	52	53
effectenhandel	295	289	289	310	298
financiële adviesbureau's	238	265	254	253	284
tussenpersonen verzekeringen	248	249	228	215	201
geldwisselkantoren	39	39	30	30	32
totaal	3673	3588	3347	3252	3235

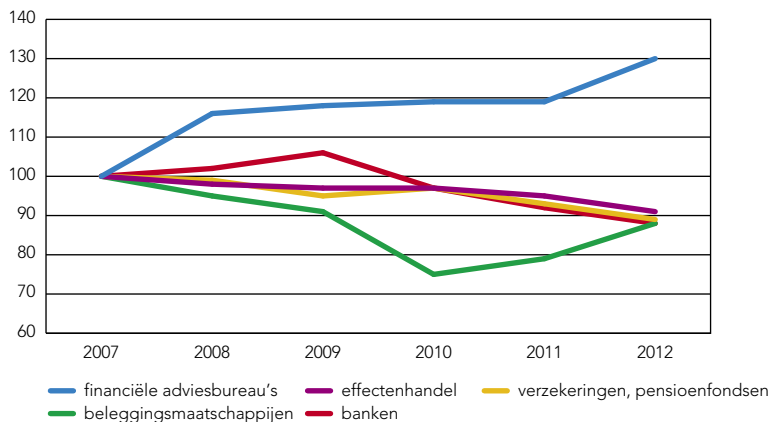
  

SBI 2008	werkzame personen				
	2008	2009	2010	2011	2012
banken	30255	31566	28838	27441	26298
kredietverleners	775	709	870	1000	1027
beleggingsmaatschappijen	4213	4026	3294	3494	3908
verzekeringen, pensioenfondsen	4595	4391	4488	4318	4138
effectenhandel	2535	2503	2505	2488	2349
financiële adviesbureau's	2407	2451	2460	2411	2689
tussenpersonen verzekeringen	1850	1938	1801	1644	1576
geldwisselkantoren	165	168	141	144	148
totaal	46795	47752	44397	42940	42133

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

## 12.6a De ontwikkeling van het aantal werkzame personen in de belangrijkste sectoren van de financiële instellingen, 1 januari 2007-2012 (index 2007=100)



bron: O+S



12.6.2 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in advisering en onderzoek, 1 januari 2008-2012

SBI 2008	vestigingen				
	2008	2009	2010	2011	2012
rechtskundige dienstverlening	1104	1211	1432	1578	1607
accountancy	1012	1104	1176	1263	1286
holdings (geen financiële)	416	406	416	392	368
advisering van management en bedrijfsvoering	4164	4974	5716	6272	6860
architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies	1330	1487	1831	2004	2056
keuring en controle	46	50	50	42	41
natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	140	151	157	172	171
maatschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	121	134	164	168	180
reclamebureau's	1935	2191	2945	3258	3483
markt- en opinieonderzoek	1073	1233	1283	1256	1181
overig	2705	3139	4623	5327	5801
<b>totaal</b>	<b>14046</b>	<b>16080</b>	<b>19793</b>	<b>21732</b>	<b>23034</b>

SBI 2008	werkzame personen				
	2008	2009	2010	2011	2012
rechtskundige dienstverlening	8395	8980	10093	10421	10852
accountancy	6664	6692	7362	7560	8047
holdings (geen financiële)	9516	9762	8472	9139	8907
advisering van management en bedrijfsvoering	11281	12821	14125	14800	15426
architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies	8259	8045	8541	8663	8805
keuring en controle	170	193	203	190	169
natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	3045	3174	3209	3338	3393
maatschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	746	689	808	785	803
reclamebureau's	5669	6412	7025	7636	8088
markt- en opinieonderzoek	4212	4740	4720	4621	4476
overig	7847	8122	9520	10726	11059
<b>totaal</b>	<b>65804</b>	<b>69630</b>	<b>74078</b>	<b>77879</b>	<b>80025</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

12.6.3 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de verhuur en overige zakelijke dienstverlening,  
1 januari 2008-2012

SBI 2008	vestigingen				
	2008	2009	2010	2011	2012
verhuur en lease van roerende goederen	295	296	315	347	361
arbeidsbemiddeling	1143	1269	1246	1259	1246
reisbemiddeling	544	536	570	632	613
beveiliging en opsporing	113	123	128	120	128
facility management	819	934	1059	1219	1258
overige zakelijke dienstverlening	267	296	357	447	601
<b>totaal</b>	<b>3181</b>	<b>3454</b>	<b>3675</b>	<b>4024</b>	<b>4207</b>
	werkzame personen				
verhuur en lease van roerende goederen	1060	1056	1004	961	1009
arbeidsbemiddeling	6315	6922	6471	6129	6087
reisbemiddeling	2725	2748	2489	2340	2293
beveiliging en opsporing	2963	2682	2566	2404	2754
facility management	8935	8660	8312	8339	8525
overige zakelijke dienstverlening	4119	4286	3546	3393	4056
<b>totaal</b>	<b>26117</b>	<b>26354</b>	<b>24388</b>	<b>23566</b>	<b>24724</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

12.7.1 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de creatieve industrie, 1 januari 2008-2012

SBI 2008	vestigingen				
	2008	2009	2010	2011	2012
kunsten	3385	4015	8718	10678	11690
media en entertainment	3874	4445	6186	6829	7152
creatieve zakelijke dienstverlening	3687	4203	5924	6814	7394
<b>totaal</b>	<b>10946</b>	<b>12663</b>	<b>20828</b>	<b>24321</b>	<b>26236</b>

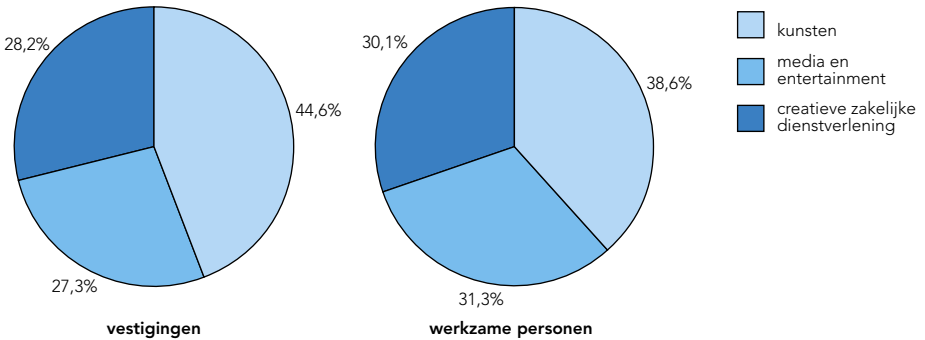
  

SBI 2008	werkzame personen				
	2008	2009	2010	2011	2012
kunsten	13520	13359	18163	19449	20493
media en entertainment	14485	15938	16247	16677	16603
creatieve zakelijke dienstverlening	10928	11695	13845	15221	15945
<b>totaal</b>	<b>38933</b>	<b>40992</b>	<b>48255</b>	<b>51347</b>	<b>53041</b>

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: O+S

## 12.7.a Vestigingen en werkzame personen in de creatieve industrie, 1 januari 2012 (procenten)



bron: O+S

12.8.1 Vestigingen en werkzame personen <sup>1)</sup> in de ICT, 1 januari 2008-2012

SBI 2008	vestigingen				
	2008	2009	2010	2011	2012
content	6378	7208	9734	10777	11377
diensten	3058	3326	3600	3951	4217
hardware	107	114	114	125	134
<b>totaal</b>	<b>9543</b>	<b>10648</b>	<b>13448</b>	<b>14853</b>	<b>15728</b>

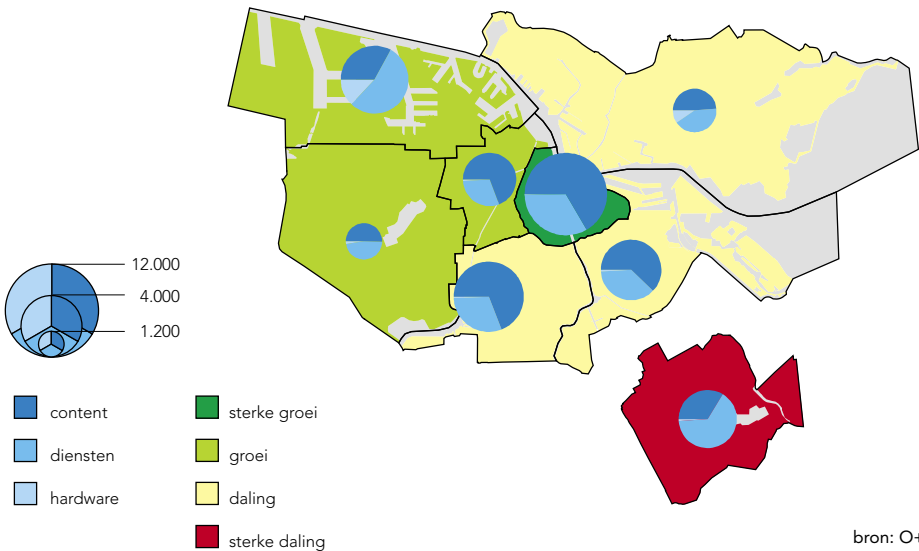
  

SBI 2008	werkzame personen				
	2008	2009	2010	2011	2012
content	21802	23695	24859	26340	25325
diensten	17020	18245	19246	19456	20006
hardware	1399	1475	1481	1528	1488
<b>totaal</b>	<b>40221</b>	<b>43415</b>	<b>45586</b>	<b>47324</b>	<b>46819</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

## 12.8a Werkzame personen in de ICT naar stadsdelen en sectoren, 1 januari 2012



bron: O+S

# 13

## Facilitair en bedrijven

### ■ 13.1 Facilitair en bedrijven



## 13

## Facilitair en bedrijven

Binnen de begroting van de gemeente Amsterdam wordt onderscheid gemaakt tussen gemeenteonderdelen die diensten en producten leveren aan de inwoners van de gemeente Amsterdam en gemeenteonderdelen waarvan de belangrijkste opdrachtgever de gemeente zelf is. Deze laatste groep is ondergebracht in het gebied 'facilitair en bedrijven'. Deze ondersteunende onderdelen zijn op hun beurt op te delen in het cluster 'ondersteuning bestuur en informatie', het cluster 'ruimtelijk' en het cluster 'sociaal'.

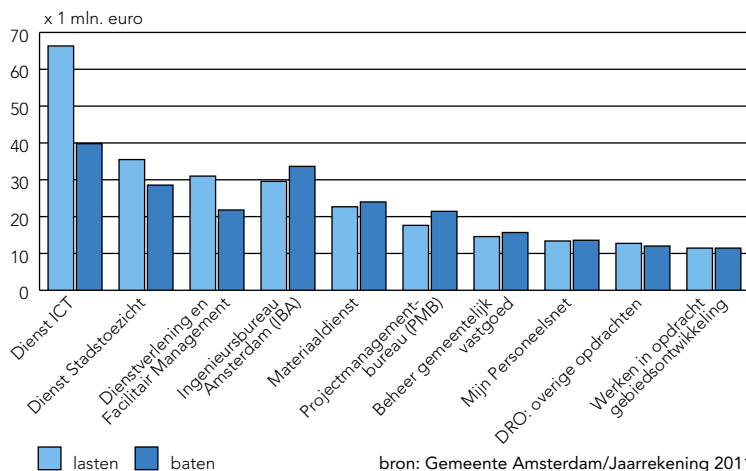
**Tekort loopt terug**

Net als verleden jaar waren de kosten van alle diensten hoger dan de baten. In totaal is er in 2011 343,5 miljoen uitgegeven en kwam er 300 miljoen binnen. Dit levert een tekort op van 43,5 miljoen euro. Dit tekort is echter minder groot dan in voorgaande jaren. Het grootste deel van het tekort is voor rekening van de dienst ICT. In 2011 liep het tekort hier op tot 26,5 miljoen euro, 2 miljoen euro meer dan het jaar ervoor.

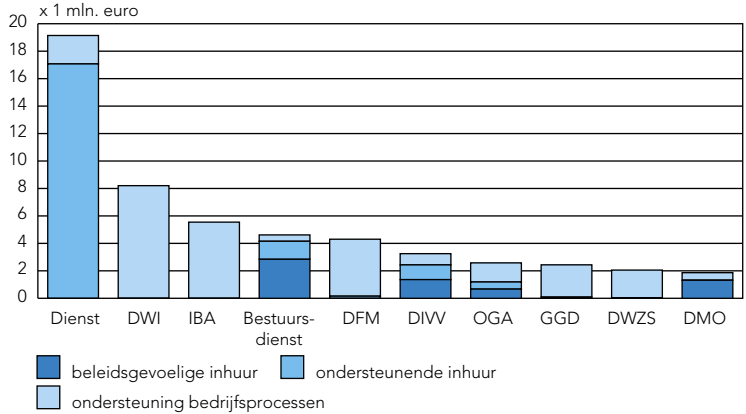
**Dienst ICT huurt veel personeel in**

De totale kosten voor de inhuur van extern personeel bedroegen 63 miljoen euro in 2011. De helft hiervan was voor rekening van het cluster 'ondersteuning

Jaarrekening grootste diensttakken facilitair en bedrijven, 2011



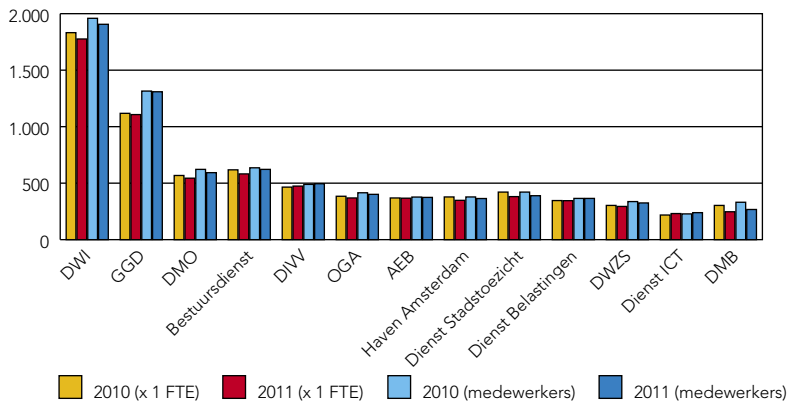
Kosten externe inhuur van geselecteerde diensten, 2011



bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

bestuur en informatie'. De andere helft is voor rekening van de clusters 'ruimtelijk' en 'sociaal'. De meeste kosten voor externe inhuur zijn gemaakt door de dienst ICT, alwaar in 2011 voor 19 miljoen euro aan personeel is ingehuurd. Het gaat hier met name om ondersteunend personeel. De dienst ICT heeft wel minder ingehuurd dan een jaar geleden, toen er voor 22 miljoen euro was ingehuurd. Andere diensten waar dit jaar veel werd ingehuurd zijn de Dienst Werk en Inkomen (8 miljoen euro), Ingenieursbureau Amsterdam (5,5 miljoen euro) en de Bestuursdienst (4,6 miljoen euro). Bij de eerste twee diensten ging het om

FTE's en werknemers bij geselecteerde diensten, 2010 en 2011



bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

de inhuur van ondersteuning van bedrijfsprocessen en bij de Bestuursdienst ging het om de inhuur van beleidsmedewerkers.

### **Aantal werknemers gedaald**

De daling van het aantal formatieplaatsen en werknemers binnen de diensten zette ook in 2011 door. In 2010 was het aantal formatieplaatsen al met 84 FTE's gedaald, waardoor de diensten in de gemeente Amsterdam 9.134 formatieplaatsen hadden. Het aantal formatieplaatsen binnen de stadsdelen zijn in deze exercitie niet meegerekend. In 2011 is het aantal formatieplaatsen binnen alle diensten verder afgenomen met 299 FTE's tot 8.835. Omgerekend waren er 9.843 werknemers in 2010 en 9.587 werknemers in 2011 in dienst, een verschil van 256 werknemers. Bij DMB, de dienst die in 2013 overgaat in een regionaal orgaan, zijn het afgelopen jaar 56 formatieplaatsen geschrapt.



13.1	<b>Facilitair en bedrijven</b>	<b>352</b>
	<u>tabellen</u>	
13.1.1	Rekening en begroting facilitair en bedrijven	352
13.1.2	Reserves en voorzieningen facilitair en bedrijven	353
13.1.3	Personeelskosten externe inhuur facilitair en bedrijven	354
13.1.4	Medewerkers facilitair en bedrijven	355
13.1.5	Ziekteverzuim facilitair en bedrijven naar duur verzuim	356
13.1.6	Stadsbank van Lening	356

## 13.1.1 Rekening en begroting facilitair en bedrijven, 2010-2011 (x 1.000 euro)

	lasten			baten		
	rekening 2010	begroting 2011	rekening 2011	rekening 2010	begroting 2011	rekening 2011
<b>project- en beleidsondersteunende taken</b>	217902	195089	193467	175432	165051	154964
waarvan						
Dienstverlening en Facilair Management	35443	34381	30996	24200	24014	21802
Mediabeheer	2635	3233	1800	2527	3233	1694
Dienst ICT	69553	62669	66322	45278	52732	39804
ABC-pool	5224	4074	4227	5836	4537	4694
Adviesgroep Amsterdam	6171	4859	5238	7399	5372	6443
Integriteitsbeleid	1347	1327	1216	458	328	423
P-net	4881	–	–	5420	–	–
Mijn Personeelsnet	8482	13064	13379	8133	12917	13581
Lasten Bureau van Werk naar Werk	710	–	825	710	–	824
Uitvoering Uitkeringen	–	–	503	–	–	489
Samenwerkende Amsterdamse stadsdelen	795	–	–	795	–	–
Materiaaldienst	33641	25980	22670	34944	26500	23988
Stichting Voertuigbeheer Amsterdam	9763	8037	6712	6925	8037	6712
Projectmanagementbureau (PMB)	18737	18606	17625	21829	20338	21435
Wibautgroep	1605	1626	1551	1873	1713	1702
<b>financiële dienstverlening/activiteiten</b>	72057	59109	68046	65293	53802	60804
waarvan						
Bijdrage van Cition BV	–	–	–	6000	4885	7808
Frictiekosten ontvlechting parkeer BV	8931	5653	9196	–	767	1389
Geldleningen Westpoort Warmte BV	745	804	871	745	804	871
VGA Verzekeringen	4445	4301	4318	3680	3532	3625
ACAM Accountancy & Advies	8426	7122	7565	8108	8535	7421
Dienst Stadtoezicht	40508	33180	35484	34412	27177	28549
Handhavingsacademie	–	–	1803	–	–	1803
Dienst Belastingen: overige activiteiten	8863	7836	8599	9411	8031	9154
<b>ruimtelijk gerichte ondersteuning</b>	107408	74888	81990	89558	78140	84247
waarvan						
Food Center Amsterdam	3733	2738	5646	3074	2702	5282
DRO: overige opdrachten	18258	13028	12734	17741	13446	12011
Werken in opdracht gebiedsontwikkeling	13816	13949	11450	13514	14047	11450
Beheer gemeentelijk vastgoed	14703	12510	14583	15480	13189	15687
Procesbegeleiding bewoners	978	–	–	259	–	–
Kenniscentrum Amsterdam	716	369	–	32	–	–
Exploitatie Jodenbreestraat 25	4637	4576	4781	4650	4576	4596
Ingenieursbureau Amsterdam (IBA)	29945	27493	29564	33060	29804	33639
<b>totaal</b>	397368	329086	343502	330291	297001	300023
nadelig saldo resultaatgebied f&b	67077	32085	43480			

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

## 13.1.2 Reserves en voorzieningen facilitair en bedrijven, 2011 (x 1.000 euro)

	stand 1 januari 2011	mutaties 2011		stand 31 december 2011
		+	-/-	
<b>algemene reserves</b>				
ACAM Accountancy & Advies	227,6	-	62,6	165,0
Dienst Advies en Beheer (Materiaaldienst)	2416,5	427,8	-	2844,3
Dienst Stadstoezicht	4,9	-	-	4,9
Ingenieursbureau Amsterdam (IBA)	3240,3	59,2	-	3299,6
Projectmanagementbureau (PMB)	3985,3	443,3	-	4428,6
Wibautgroep	234,1	22,6	-	256,8
<b>totaal algemene reserves</b>	<b>10108,7</b>	<b>952,9</b>	<b>62,6</b>	<b>10999,0</b>
<b>overige bestemmingreserves</b>	<b>44368,0</b>	<b>22892,9</b>	<b>13082,4</b>	<b>54178,5</b>
<b>totaal reserves</b>	<b>54476,7</b>	<b>23845,8</b>	<b>13145,0</b>	<b>65177,5</b>
<b>voorzieningen</b>				
Onderhoudsfonds (FMA)	1215,9	1055,8	-	2271,7
Sociaal Plan Cition	7026,5	373,5	1388,7	6011,3
Gemeentelijk Wagenpark	3646,5	278,9	1350,3	2575,1
overige voorzieningen	209,8	6097,4	48,9	6258,3
<b>totaal voorzieningen</b>	<b>12098,7</b>	<b>7805,6</b>	<b>2787,9</b>	<b>17116,4</b>
<b>totaal reserves en voorzieningen</b>	<b>66575,4</b>	<b>31651,4</b>	<b>15932,9</b>	<b>82293,9</b>

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

13.1.3 Personeelskosten externe inhuur facilitair en bedrijven <sup>1)</sup> (x 1.000 euro), 2011

sector/diensttak	beleids- gevoelige inhuur	onder- steunende inhuur	onder- steuning bedrijfs- processen	totaal externe inhuur <sup>2)</sup>
Dienstverlening en Faciliteit Management	-	155	4149	4304
VGA Verzekeringen	-	-	19	19
Stadsarchief	-	1196	-	1196
Bestuursdienst	2843	1311	463	4617
Dienst Informatie- en Communicatietechnologie	-	17072	2071	19143
Ombudsman	-	-	53	53
Dienst Persoons- en Geo-informatie	54	318	216	588
Dienst Onderzoek en Statistiek	-	-	91	91
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam	-	198	525	723
ACAM Accountancy en Advies	-	-	117	117
Raadsgriffie	138	8	13	159
Servicehuis Personeel	-	413	783	1196
<b>Cluster Ondersteuning bestuur en informatie</b>	<b>3035</b>	<b>20671</b>	<b>8500</b>	<b>32206</b>
Dienst Milieu en Bouwtoezicht	-	90	863	953
Ingenieursbureau Amsterdam	-	-	5548	5548
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	670	517	1392	2579
Dienst Ruimtelijke Ordening	-	410	64	474
Dienst Zuidas	-	-	-	-
Haven Amsterdam	-	-	457	457
Projectmanagementbureau	-	-	-	-
Economische zaken	19	218	126	363
Afval Energie Bedrijf	-	-	1127	1127
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	1361	1071	820	3252
Dienst Noord/Zuidlijn	-	-	-	-
<b>Cluster Ruimtelijk</b>	<b>2050</b>	<b>2306</b>	<b>10397</b>	<b>14753</b>
Geneeskundige en Gezondheidsdienst	-	89	2348	2437
Dienst Wonen, Zorg en Samenleven	-	-35	2019	1984
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	1314	-	552	1866
Dienst Stadstoezicht	-	769	755	1524
Stadsbank van Lening	-	-	-	-
Dienst Werk en Inkomen	-	-	8206	8206
<b>Cluster Sociaal</b>	<b>1314</b>	<b>823</b>	<b>13880</b>	<b>16017</b>
<b>totaal gemeente Amsterdam (exclusief stadsdelen)</b>	<b>6399</b>	<b>23800</b>	<b>32777</b>	<b>62976</b>

<sup>1)</sup> Exclusief Rekenkamer en Dienst Binnenwaterbeheer.

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

<sup>2)</sup> Exclusief externe financiering.

13.1.4 Medewerkers facilitair en bedrijven <sup>1)</sup>, 2010-2011

sector/diensttak	formatie (x 1 FTE)		medewerkers			
	rekening 2010	begroting 2011	rekening 2011	rekening 2010	begroting 2011	rekening 2011
Dienstverlening en Facilitair Management	202	206	206	218	206	217
VGA Verzekeringen	61	61	56	67	67	60
Stadsarchief	151	156	147	160	168	166
Bestuursdienst	618	536	582	636	596	622
Dienst Informatie- en Communicatietechnologie	218	300	231	228	320	239
Ombudsman	21	18	22	23	23	24
Dienst Persoons- en Geo-informatie	258	249	234	264	262	258
Dienst Onderzoek en Statistiek	42	44	42	47	49	46
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam	346	350	345	365	365	365
ACAM Accountancy en Advies	92	95	78	101	103	87
Raadsgriffie	18	18	17	19	19	18
Servicehuis Personeel	102	116	109	113	120	121
<b>Cluster Ondersteuning bestuur en informatie</b>	<b>2128</b>	<b>2149</b>	<b>2068</b>	<b>2241</b>	<b>2298</b>	<b>2223</b>
Dienst Milieu en Bouwtoezicht	303	303	247	331	303	267
Ingenieursbureau Amsterdam	279	306	271	293	293	283
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	384	402	369	415	414	401
Dienst Ruimtelijke Ordening	241	213	237	281	274	268
Dienst Zuidas	3	3	4	3	3	4
Haven Amsterdam	378	364	348	378	376	364
Projectmanagementbureau	201	202	204	223	222	224
Economische zaken	63	61	73	68	75	76
Afval Energie Bedrijf	369	381	367	377	390	374
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	465	550	474	489	550	495
Dienst Noord/Zuidlijn						
<b>Cluster Ruimtelijk</b>	<b>2686</b>	<b>2785</b>	<b>2593</b>	<b>2858</b>	<b>2900</b>	<b>2756</b>
Geneeskundige en Gezondheidsdienst	1118	1111	1107	1315	1350	1309
Dienst Wonen, Zorg en Samenleven	303	302	294	337	355	325
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	568	553	544	622	644	593
Dienst Stadstoezicht	421	327	381	421	366	389
Stadsbank van Lening	77	75	73	90	86	86
Dienst Werk en Inkomen	1832	1832	1776	1959	1927	1906
<b>Cluster Sociaal</b>	<b>4319</b>	<b>4200</b>	<b>4174</b>	<b>4744</b>	<b>4728</b>	<b>4608</b>
<b>totaal gemeente Amsterdam (exclusief stadsdelen)</b>	<b>9134</b>	<b>9133</b>	<b>8835</b>	<b>9843</b>	<b>9926</b>	<b>9587</b>

<sup>1)</sup> Exclusief Rekenkamer en Dienst Binnenwaterbeheer.

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

13.1.5 Ziekteverzuim facilitair en bedrijven <sup>1)</sup> naar duur verzuim, 2010-2011 (procenten)

sector/diensttak	< 1 jaar		totaal			
	rekening 2010	begroting 2011	rekening 2011	rekening 2010	begroting 2011	rekening 2011
Dienstverlening en Faciliteit Management	5,8	5,5	6,6	6,0	6,5	6,8
VGA Verzekeringen	3,6	5,1	3,6	5,9	5,1	5,2
Stadsarchief	3,7	4,0	4,3	3,8	5,0	4,8
Bestuursdienst	3,6	3,1	4,7	3,8	3,7	5,1
Dienst Informatie- en Communicatietechnologie	4,6	4,5	6,6	4,6	4,5	7,0
Ombudsman	3,9	3,8	3,0	3,9	3,8	3,0
Dienst Persoons- en Geo-informatie	3,8	3,0	4,6	4,1	3,5	4,6
Dienst Onderzoek en Statistiek	2,3	3,7	3,6	2,3	3,7	3,6
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam	6,3	4,4	5,0	6,8	5,0	5,9
ACAM Accountancy en Advies	4,1	4,0	6,3	4,4	4,0	6,6
Raadsgriffie	4,2	4,4	2,4	4,2	4,4	2,4
Servicehuis Personeel	6,6	4,5	6,1	6,7	4,5	6,3
Cluster Ondersteuning bestuur en informatie	4,7	4,1	5,2	4,9	4,6	5,6
Dienst Milieu en Bouwtoezicht	5,0	4,3	5,2	5,4	4,3	5,6
Ingenieursbureau Amsterdam	3,4	4,0	2,9	3,8	4,5	3,6
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	4,0	4,0	4,5	4,3	4,1	4,9
Dienst Ruimtelijke Ordening	4,1	4,2	4,4	4,6	4,5	5,0
Dienst Zuidas	0,2	4,0	0,0	0,2	4,0	0,0
Haven Amsterdam	5,2	4,5	4,4	5,8	5,3	5,3
Projectmanagementbureau	2,8	3,9	3,6	2,8	3,9	3,6
Economische zaken	3,0	4,2	3,2	3,1	4,2	3,4
Afval Energie Bedrijf	4,9	4,5	5,6	5,2	4,9	5,6
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	6,3	5,0	4,2	6,5	5,6	4,9
Dienst Noord/Zuidlijn						
Cluster Ruimtelijk	4,6	4,4	4,4	5,0	4,7	4,8
Geneeskundige en Gezondheidsdienst	5,4	4,5	4,6	6,2	5,5	5,4
Dienst Wonen, Zorg en Samenleven	4,4	4,6	5,3	4,6	4,7	5,5
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	4,6	4,5	4,7	5,2	5,3	5,0
Dienst Stadtoezicht	6,3	7,7	7,2	8,7	8,7	8,8
Stadsbank van Lening	4,9	4,3	3,8	5,2	4,3	3,8
Dienst Werk en Inkomen	6,8	6,0	6,3	7,6	6,5	7,2
Cluster Sociaal	5,9	5,4	5,6	6,8	6,1	6,4
<b>totaal gemeente Amsterdam (exclusief stadsdelen)</b>	<b>5,2</b>	<b>4,6</b>	<b>5,1</b>	<b>5,8</b>	<b>5,3</b>	<b>5,8</b>

1) Exclusief Rekenkamer en Dienst Binnenwaterbeheer.

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

## 13.1.6 Stadsbank van Lening, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
beleningen (x 1.000)	337,7	343,6	360,1	357,7	418,3
omzet beleningen (x 1 mln. euro)	97,2	106,3	115,5	130,9	154,8
gemiddelde beleensom (x 1 euro)	288	309	321	366	370
geveilde panden	7757	7660	7685	8163	8400
omzet veiling (x 1.000 euro)	2496	2717	2210	2687	2001
gemiddelde opbrengst per pand (x 1 euro)	322	355	288	329	238
winkelverkoop (omzet x 1.000 euro)	1572	1088	1009	1245	1164
index (2007=100)	100	69	64	79	74

bron: SBL

# 14

## Stedelijke ontwikkeling

- 14.1 Woningvoorraad
- 14.2 Woningmarkt
- 14.3 Huisvesting
- 14.4 Vastgoed

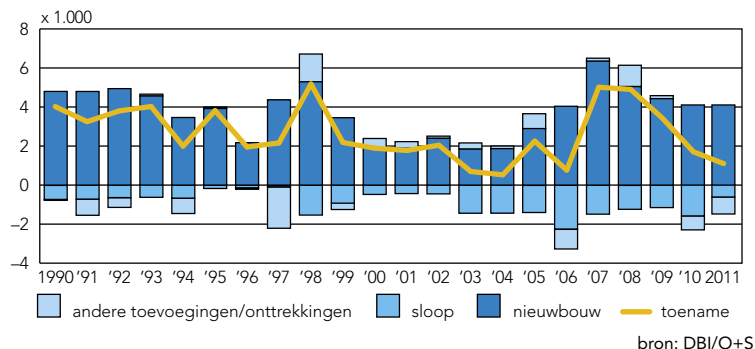


## 14

## Stedelijke ontwikkeling

In 2011 werden er in Amsterdam 2.939 woningen gebouwd. Dit is nog altijd veel meer dan in de periode 2000-2004 toen er gemiddeld nog geen 2.000 woningen per jaar werden gebouwd. Maar het is minder dan in de periode 2006-2010 toen er elk jaar meer dan 4.000 woningen werden gebouwd. Als gevolg van de economische crisis zullen er ook de eerstkomende jaren relatief weinig woningen worden gebouwd. Dit blijkt ook uit het feit dat er nu maar weinig woningen in aanbouw zijn.

Verandering van de Amsterdamse woningvoorraad, 1990-2011



In de stadsdelen Noord en West kwamen er de meeste woningen bij. In Noord werden 705 woningen opgeleverd. Ruim de helft hiervan (410) werd in Banne Buiksloot gebouwd. In Buiksloterham waar plannen zijn voor veel nieuwbouw is op het ogenblik alleen Overhoeks nog in ontwikkeling. Er werden daar 71 woningen opgeleverd.

In stadsdeel West werden 691 woningen gebouwd, waarvan de nieuwbouw in de Kolenkitbuurt met 549 woningen verreweg het belangrijkste project is.

Op IJburg, waar de voorgaande jaren grootschalige nieuwbouw plaats vond, werden slechts 341 woningen gebouwd. Er moeten de komende jaren nog 2.200 woningen gebouwd worden op de reeds opgespoten eilanden van IJburg 1.

Daarna volgt in principe IJburg 2 dat bestaat uit de ontwikkeling van een aantal nieuwe eilanden. Gezien de economische crisis zijn de plannen hiervoor echter opgeschort. In totaal zou het voor IJburg 2 om 7.700 woningen gaan waarvan het nu onduidelijk is wanneer en zelfs of ze gebouwd gaan worden. Aangezien

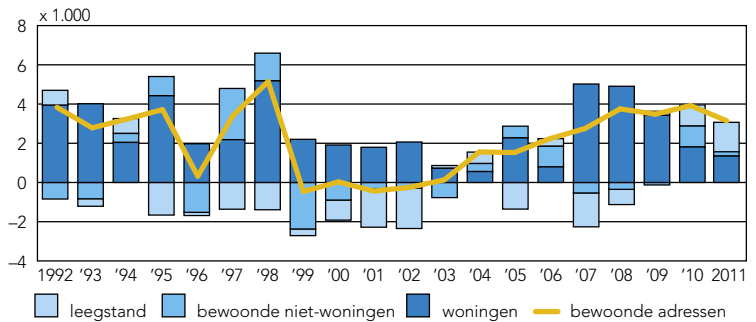


Amsterdam een taakstelling heeft van 70.000 woningen in de periode 2010-2040 en de plannen voor IJburg 2 reeds uitgewerkt zijn, gaan we er in de prognose van uit dat de bouw doorgaat, zij het met een flinke vertraging; het gehele project zal zeer waarschijnlijk pas na 2030 klaar zijn.

### Meer inwoning, minder leegstand

In de loop der jaren gaat de ontwikkeling van de woningvoorraad min of meer gelijk op met die van het aantal bewoonde adressen. Toch gaat dit niet altijd op. In de periode 1999-2003 groeide de voorraad elk jaar met 2.000 woningen<sup>1</sup> maar nam het aantal bewoonde adressen niet toe. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door de toename van de leegstand. In 2011 is de leegstand van woningen weer afgenomen waardoor het aantal bewoonde adressen veel sterker is toegenomen dan de woningvoorraad.

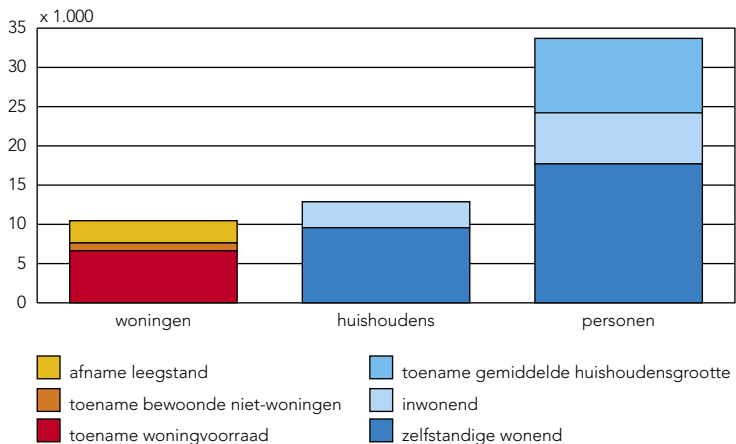
Ontwikkeling aantal bewoonde adressen naar oorzaak, 1992-2011



bron: DBI/O+S

In de periode 2009-2011 nam de bevolking met 34.000 inwoners toe. Zo'n sterke groei in zo'n korte periode is nooit eerder voorgekomen, afgezien van de periode vlak na de tweede wereldoorlog. De woningvoorraad nam in deze periode met slechts 6.600 toe. In het algemeen is er een sterk verband tussen de groei van de woningvoorraad en groei van de bevolking. Maar de sterke bevolkingsgroei in de periode 2009-2011 kan maar voor een deel veroorzaakt zijn door de groei van het aantal woningen. Andere factoren hebben ook een rol gespeeld. Zo nam door afname van de leegstand en door groei van het aantal bewoonde niet-woningen (o.a. studentenwoningen) het aantal bewoonde adressen met ruim 10.000 toe. Het aantal huishoudens nam zelfs nog sterker toe, namelijk met bijna 13.000; meer huishoudens zijn dus een adres gaan delen (kamerbewoners, woningdelers). De laatste verklaring van de sterke bevolkingsgroei is dat de gemiddelde

Verklaring toename bevolking in 2009-2011



bron: DBI/O+S

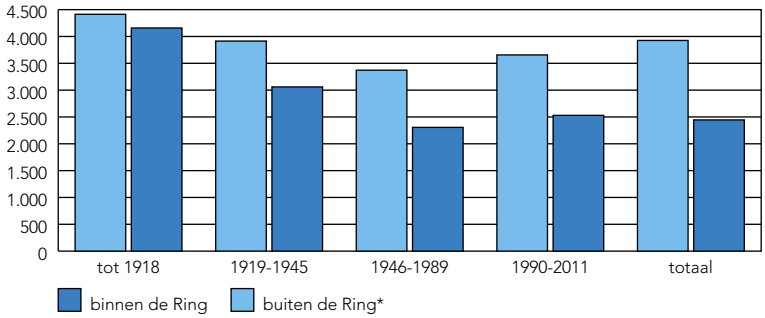
huishoudensgrootte toenam. Dit verklaart een toename van ruim 9.000 personen, dat is bijna 30% van de groei. In de periode 2009-2011 was er dus minder leegstand, meer inwoning en groei van de gemiddelde huishoudensgrootte. De conclusie is dat de Amsterdammers de afgelopen jaren qua woonruimte flink hebben moeten inschikken. Voor een groot deel is dit een gevolg van de economische crisis. Alhoewel de groei van de gemiddelde huishoudensgrootte ook een gevolg is van de toename van het aantal gezinnen in Amsterdam.

### Oude woningen duurder dan nieuwe

De prijs van een woning is sterk afhankelijk van een aantal factoren. Een belangrijke factor is de oppervlakte. Bij gelijke locatie, kwaliteit en bouwstijl is de prijs vrijwel geheel afhankelijk van de oppervlakte. Een woning van 120 m<sup>2</sup> is 1,5 maal zo duur als een vergelijkbare woning van 80 m<sup>2</sup>. We kunnen de prijs per vierkante meter als een goede indicator zien voor de gewildheid van een locatie of type woning.

Het blijkt dat woningen die voor 1918 gebouwd zijn het duurst zijn, meer dan 4.000 euro per m<sup>2</sup>. De naoorlogse woningen die voor 1990 zijn gebouwd zijn het goedkoopst. De invloed van het bouwjaar op de prijs geldt zowel voor de stadsdelen binnen als buiten de Ring A10.<sup>2</sup> Dit heeft waarschijnlijk vooral te maken met de bouwstijl. Die van de oude woningen wordt aantrekkelijker gevonden dan die van de naoorlogse woningen.

Gemiddelde WOZ-waarde in euro per m<sup>2</sup> naar bouwperiode binnen en buiten de Ring



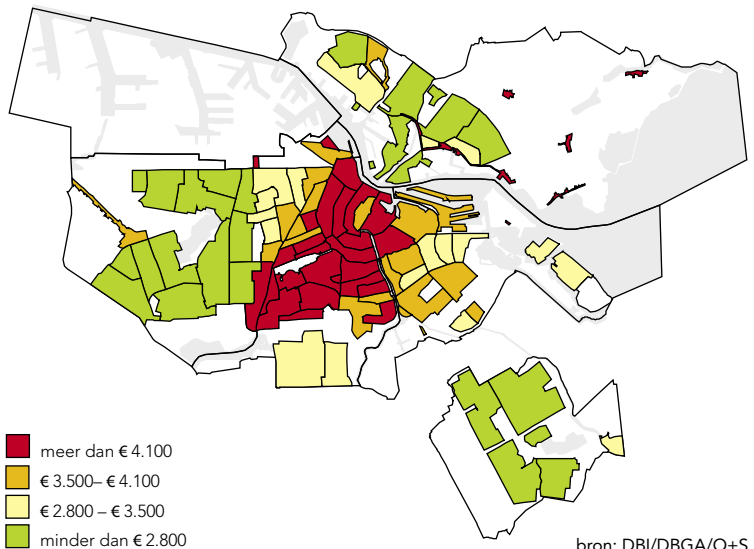
\* stadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost

bron: DBI/DBG/A/O+S

Opvallend is de hoge prijs van de oude woningen (gebouwd voor 1918) buiten de Ring, meer dan 4.000 euro per m<sup>2</sup>. Het gaat daarbij voor een groot deel om karakteristieke dijkwoningen en woningen in het landelijk gebied in Amsterdam-Noord.

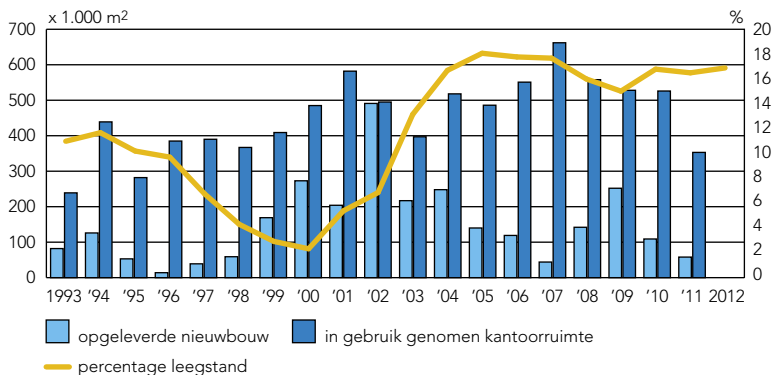
Over het algemeen blijkt dat de woningen binnen de Ring duurder zijn dan daarbuiten. Voor de oude woningen is het verschil gering, circa 250 euro per vierkante meter. Maar voor de naoorlogse woningen is het verschil meer dan 1.000

Gemiddelde WOZ-waarde in euro per m<sup>2</sup> per buurtcombinatie, 2012



bron: DBI/DBG/A/O+S

Ontwikkeling van de nieuwbouw, ingebruikname en leegstand van kantoorruimte in Amsterdam, 1993-2012



bron: Kantorenmonitor/O+S

euro. Het gaat daarbij veelal om de middelhoge strokenbouw. Verder blijkt dat de nieuwe woningen die na 1990 zijn gebouwd weer wat duurder zijn dan die van de periode daarvoor, maar nog altijd minder dan de vooroorlogse woningen. Met andere woorden, de naoorlogse woningen tot 1990 zijn het minst gewild, vooral als ze buiten de Ring liggen. Het gaat daarbij veelal om middelhoge en hoge flatgebouwen. De afgelopen jaren is een groot deel van deze woningen gesloopt en dat gaat de komende jaren door.

### Afname kantorenareaal, meer leegstand

Sinds begin 2010 is het aantal vierkante meters dat in gebruik is als kantoorruimte met ruim 130.000 m<sup>2</sup> afgenomen. De grootste bijdrage aan die afname leverde de omzetting van kantoorruimte naar andere functies (voornamelijk woningen en hotels). Maar omdat er in 2010 en 2011 ook bijna 170.000 m<sup>2</sup> nieuwe kantoorruimte is opgeleverd is de leegstand toegenomen. Op 1 januari 2012 stond er bijna 1,3 miljoen vierkante meter kantoor leeg (17% van de voorraad). De leegstand is ongeveer even groot bij oudere als bij meer recent gebouwde kantoren.

Bijna een derde van de leegstaande kantoren staat al 3 jaar of langer leeg. Met name in stadsdeel Zuidoost en ook in Centrum en Westpoort staat veel kantoorruimte langdurig leeg.

In 2011 werd veel minder nieuwe kantoorruimte opgeleverd dan in voorgaande jaren en ook werd er veel minder kantoorruimte in gebruik genomen. Wat in gebruik genomen werd waren vooral kantoorruimtes tot 500 m<sup>2</sup> en nauwelijks nog grote kantoren. Op 1 januari 2012 was er 121.000 m<sup>2</sup> kantoorruimte in aanbouw, het grootste project is het IJdock bij het Westerdokseiland voor het Gerechtshof en de KLPD.

In tegenstelling tot begin deze eeuw worden er alleen nog kantoren gebouwd waarvoor al een gebruiker is. Grotere ondernemingen verhuizen ook nauwelijks meer vanwege ruimtegebrek maar vooral omdat ze nieuwere en duurzamere huisvesting willen, vaak in combinatie met flexwerken. Met name in de financiële sector en bij de overheid neemt het flexwerken sterk toe, waardoor er minder kantoorruimte nodig is. Kleinere ondernemingen nemen echter nog wel meer kantoorruimte in gebruik.

### **Verdere daling huizenprijzen**

Onder invloed van de kredietcrisis zijn de huizenprijzen na september 2008 gedaald. Na een sterke daling in 2009 leken de prijzen zich in 2010 te stabiliseren maar in 2011 daalden de prijzen verder. Het algemene beeld is dat de gemiddelde prijs van alle verkochte woningen in december 2011 13% lager lag dan in september 2008.

Een precieze indicatie geeft de ontwikkeling van de verkoopprijs van dezelfde soort woningen in dezelfde woonomgeving. De gemiddelde prijs van deze woningen lag in december 2011 10% lager dan in september 2008. Het aantal verkochte woningen is ook afgenomen, gemiddeld genomen werden er in het derde kwartaal van 2011 25% minder woningen verkocht dan in september 2008.

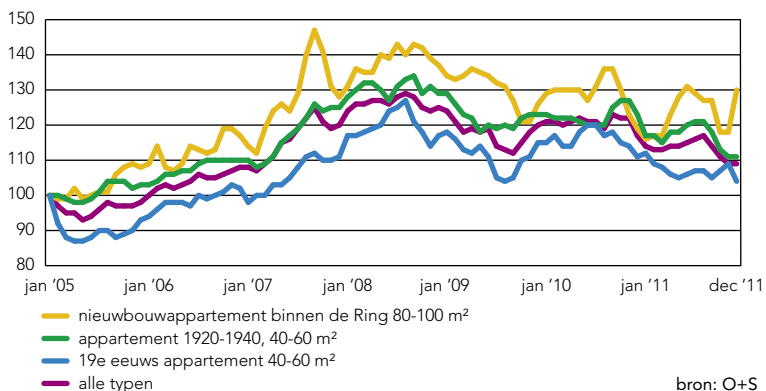
Deze minder gunstige ontwikkeling van de woningmarkt is niet alleen het gevolg van de kredietcrisis en een dalend consumentenvertrouwen; een aantal overheidsmaatregelen zorgen ervoor dat mensen minder gemakkelijk een huis kunnen kopen:

- het afschaffen van de koopsubsidie in maart 2010.
- het einde van de rijksdeelneming startersleningen in juli 2010.
- de aanscherping van de regels voor het verstrekken van een hypotheekgarantie per 1 januari 2011.
- de aanscherping van de richtlijn hypotheek door de autoriteit Financiële markten in augustus 2011.

Bovendien zijn de banken steeds terughoudender geworden om hypotheek te verstrekken. Het gevolg is dat mensen die zouden willen kopen hun aankoop niet of tegen veel ongunstiger voorwaarden gefinancierd krijgen waardoor het vooral voor de meest actieve groepen op de woningmarkt veel moeilijker is om een huis te kopen: starters en tweeverdieners met een modaal inkomen. De verlaging van de overdrachtsbelasting op 15 juni 2011 heeft dan ook nauwelijks effect op de woningmarkt gehad.

Verdere beperkingen liggen in het verschiet zoals de verlaging van de nationale hypotheekgarantie van 350.000 naar 265.000 euro op 1 januari 2013 en voorstellen van de Nederlandsche Bank om de hoogte van het hypotheekbedrag te beperken tot 90% van de koopprijs.

De ontwikkeling van de verkoopprijzen van in Amsterdam veel verkochte woningen, januari 2005-december 2011, index januari 2005=100



Binnen Amsterdam zijn de woningprijzen vooral gedaald in gebieden waar ze tot medio 2008 sterk waren gestegen zoals in stadsdeel Zuid binnen de Ring en de bij stadsdeel Centrum gelegen gebieden in stadsdeel West als de Kinkerbuurt en de Staatsliedenbuurt. Buiten de Ring A10 waren de huizenprijzen voor medio 2008 veel minder sterk gestegen en de daling na het begin van de kredietcrisis was ook veel geringer.

### Verkoop nieuwbouwwoningen gedaald

Na een mager jaar (2009) heeft de verkoop van nieuwbouwwoningen zich in 2010 enigszins hersteld maar dit zette in 2011 niet door. In 2011 werden er 942 nieuwbouwwoningen verkocht, 31% minder dan in 2010. In 2008 (voor de kredietcrisis) werden er bijna tweemaal zoveel nieuwbouwwoningen verkocht.

Vergeleken met 2010 werden er vooral buiten de Ring A10 minder appartementen en eengezinswoningen met verkoopprijzen tussen de 2 en 3 ton verkocht. Het aanbod van nieuwbouwwoningen is de afgelopen jaren gedaald en heeft zich aan de minder grote afzet aangepast; in 2011 kwamen er 717 nieuwe koopwoningen op de markt zodat er eind 2011 995 nieuwe woningen te koop stonden, betaalbare appartementen binnen de Ring A10 worden nog goed verkocht, duurdere appartementen worden minder goed verkocht, zeker als ze buiten de Ring A10 liggen.

<sup>1</sup> Met uitzondering van het jaar 2003 toen de woningvoorraad minder sterk toenam.

<sup>2</sup> De stadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost worden veelal beschouwd als de stadsdelen buiten de Ring, alhoewel dit strikt genomen niet geheel juist is.

<b>14.1</b>	<b>Woningvoorraad</b>	<b>366</b>
	<u>tabellen</u>	
14.1.1	Woningvoorraad naar stadsdelen	366
14.1.2	Gemiddelde woningbezetting naar stadsdelen	366
14.1.3	Woningvoorraad naar stadsdelen en aantal kamers per woning	366
14.1.4	Woningvoorraad naar stadsdelen en bouwperiode	367
14.1.5	Woningvoorraad naar stadsdelen en gemiddeld gebruiks oppervlakte	367
14.1.6	Woningvoorraad naar stadsdelen en eigendom	367
14.1.7	Woningvoorraad naar stadsdelen en de prognoses hiervan	368
	<u>kaarten</u>	
14.1a	Koopwoningen als % van de woningvoorraad per stadsdeel	368
<b>14.2</b>	<b>Woningmarkt</b>	<b>369</b>
	<u>tabellen</u>	
14.2.1	Mutaties van de woningvoorraad naar soort	369
14.2.2	Nieuwbouw naar kamers	369
14.2.3	Nieuwbouw naar herkomst van de hoofdbewoner	369
14.2.4	Mutaties van de woningvoorraad naar stadsdelen	370
14.2.5	Nieuwbouw naar stadsdelen	370
14.2.6	Woningvoorraad naar stadsdelen en waarde van de woning	370
14.2.7	Woningtoewijzingen naar woningmarktpositie	371
14.2.8	Resultaten onderzoek onrechtmatige bewoning: Bureau Zoeklicht	371
14.2.9	Ter beschikking gekomen huurwoningen naar eigendom en huurklassen	372
14.2.10	Verkochte woningen naar soort en gemiddelde prijs	373
14.2.11	Verkochte bestaande woningen en gemiddelde koopprijzen naar stadsdelen	373
14.2.12	Huurprijscategorieën en gemiddelde huurprijs voor particuliere en sociale huursector per stadsdeel	374
14.2.13	Verhuisgeneigdheid per stadsdeel	375
14.2.14	Woningen met dubbelglas naar bouwjaar	375
14.2.15	Tevredenheid met woning en woonomgeving per stadsdeel	376
14.2.16	Actief woningzoekenden bij WoningNet naar stadsdeel van herkomst	377
14.2.17	Verhuringen van (sociale) corporatiewoningen, reacties en acceptatiegraad	377
14.2.18	Gemiddelde woon- en inschrijfduur van starters en doorstromers bij acceptatie	378
14.2.19	Corporatiebezit naar huurklassen en stadsdelen	378
<b>14.3</b>	<b>Huisvesting</b>	<b>379</b>
	<u>tabellen</u>	
14.3.1	Hoofdbewoners naar stadsdelen en bewoningstypen	379
14.3.2	Hoofdbewoners naar bewoningstypen, herkomstgroepering en generatie van de hoofdbewoner	380
14.3.3	Hoofdbewoners naar bewoningstypen en leeftijdsgroep van de hoofdbewoner	381
14.3.4	Relatie tussen aantal kamers en aantal personen per adres per stadsdeel	381
<b>14.4</b>	<b>Vastgoed</b>	<b>382</b>
	<u>tabellen</u>	
14.4.1	Verkochte percelen, totaal van de verkoopprijzen en gemiddelde koopprijs per perceel naar stadsdelen	382
14.4.2	Appartementssplitsingen en daarbij ontstane appartementen naar stadsdelen	382
14.4.3	Kerncijfers kantoren in Amsterdam	383
14.4.4	De vloeroppervlakte naar stadsdelen en soort gebruik	383

## 14.1.1 Woningvoorraad naar stadsdelen, 1 januari 2008-2012

stadsdeel	2008	2009	2010	2011	2012
A Centrum	47996	48724	49410	49565	49829
B Westpoort	93	92	87	86	86
E West	71922	72748	72704	72902	73446
F Nieuw-West	58733	58855	60114	61594	61010
K Zuid	75247	75975	76120	76672	76839
M Oost	55150	56703	57798	57491	57778
N Noord	39226	39192	39359	39258	39898
T Zuidoost	35956	36941	37066	36900	36989
Amsterdam	384323	389230	392658	394468	395875

bron: DBI/O+S

## 14.1.2 Gemiddelde woningbezetting naar stadsdelen, 1 januari 2008-2012

stadsdeel	2008	2009	2010	2011	2012
A Centrum	1,69	1,67	1,67	1,70	1,70
B Westpoort	3,82	4,23	4,70	5,05	5,21
E West	1,80	1,79	1,80	1,83	1,84
F Nieuw-West	2,25	2,26	2,25	2,24	2,29
K Zuid	1,73	1,74	1,76	1,77	1,79
M Oost	1,95	1,98	2,02	2,09	2,12
N Noord	2,22	2,21	2,19	2,21	2,19
T Zuidoost	2,19	2,18	2,20	2,22	2,24
Amsterdam	1,94	1,94	1,96	1,98	2,00

bron: O+S

## 14.1.3 Woningvoorraad naar stadsdelen en aantal kamers per woning, 1 januari 2012

stadsdeel	woningen met ... kamers				totaal	procenten	
	1+2 <sup>1)</sup>	3	4	5+		1+2 kamers	5+ kamers
A Centrum	26515	14709	5800	2805	49829	53,2	5,6
B Westpoort	13	10	35	28	86	15,1	32,6
E West	27008	31284	11425	3729	73446	36,8	5,1
F Nieuw-West	8595	22741	23032	6642	61010	14,1	10,9
K Zuid	18077	28372	17936	12454	76839	23,5	16,2
M Oost	16432	22460	12031	6855	57778	28,4	11,9
N Noord	8292	12986	14473	4147	39898	20,8	10,4
T Zuidoost	9754	8870	14044	4321	36989	26,4	11,7
Amsterdam 2012	114686	141432	98776	40981	395875	29,0	10,4
2011	114837	140613	98634	40384	394468	29,1	10,2

<sup>1)</sup> Inclusief onbekend.

bron: DBI/O+S



## 14.1.4 Woningvoorraad naar stadsdelen en bouwperiode, 1 januari 2012

stadsdeel	bouwperiode									totaal
	voor 1919	1919-1930	1931-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2011	
A Centrum	25462	732	2366	393	1885	1904	7139	3888	6060	49829
B Westpoort	2	3	4	9	46	10	1	2	9	86
E West	23399	16951	13233	3994	2068	975	4891	3846	4089	73446
F Nieuw-West	22	302	49	23009	10407	1670	4393	13112	8046	61010
K Zuid	19065	21929	14087	2318	9567	558	3134	2046	4135	76839
M Oost	10371	9057	1425	4696	2768	1339	7213	9925	10984	57778
N Noord	1194	8312	2291	2637	11015	4966	4682	3566	1235	39898
T Zuidoost	69	81	24	101	3624	11024	16473	1734	3859	36989
Amsterdam 2012	79584	57367	33479	37157	41380	22446	47926	38119	38417	395875
2011	80680	57658	33619	37867	30072	22751	47952	38141	45728	394468

bron: DBI/O+S

## 14.1.5 Woningvoorraad naar stadsdelen en gemiddeld gebruiks oppervlakte (GBO), 1 januari 2012

stadsdeel	gemiddeld gebruiks oppervlakte in m <sup>2</sup>								totaal
	tot 40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90	90+	onbekend	
A Centrum	6518	6309	6993	5744	4864	3424	8415	7562	49829
B Westpoort	-	3	3	5	14	10	46	5	86
E West	5217	17425	21255	9463	6995	4569	6775	1747	73446
F Nieuw-West	2846	2553	8267	11738	8700	7522	18127	1257	61010
K Zuid	3855	9634	15647	12319	9319	5973	18113	1979	76839
M Oost	3296	7048	8472	7212	7181	6968	16389	1212	57778
N Noord	1175	3837	6820	5442	8452	5333	7930	909	39898
T Zuidoost	1130	1658	5212	5282	6307	7305	9682	413	36989
Amsterdam 2012	24037	48467	72669	57205	51832	41104	85477	15084	395875
2011	24289	48779	73281	57625	51370	40849	82999	15276	394468

bron: DBI/O+S

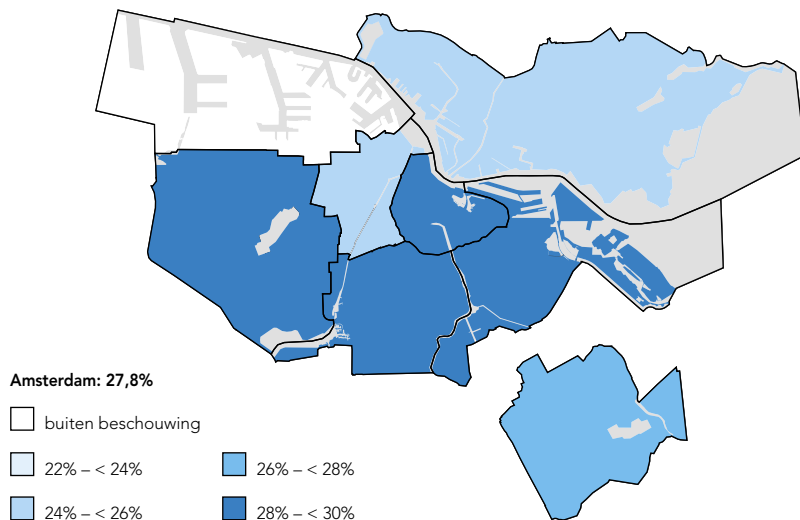
14

## 14.1.6 Woningvoorraad naar stadsdelen en eigendom, 1 januari 2012

stadsdeel	eigenaar/ bewoner	sociale verhuur	particuliere verhuur	totaal
A Centrum	14906	15701	19222	49829
B Westpoort	6	-	80	86
E West	18653	32106	22687	73446
F Nieuw-West	17830	33723	9457	61010
K Zuid	21613	23329	31897	76839
M Oost	16651	29886	11241	57778
N Noord	10274	27209	2415	39898
T Zuidoost	10151	23171	3667	36989
Amsterdam 2012	110084	185125	100666	395875
2011	107138	187307	100023	394468

bron: DBI/DBGA/O+S

## 14.1a Koopwoningen als % van de woningvoorraad per stadsdeel, 1 januari 2012



bron: DBI/DBG/A/O+S

## 14.1.7 Woningvoorraad naar stadsdelen, 1 januari 2012 en de prognoses hiervan, 1 januari 2015-2035

stadsdeel	2012	prognose 2011				
		2015	2020	2025	2030	2035
A Centrum	49829	50304	50644	50932	50932	50932
B Westpoort	86	88	88	88	88	88
E West	73446	74258	75422	77774	77739	78169
F Nieuw-West	61010	62540	63403	65788	66643	67284
K Zuid	76839	77020	78871	80908	81843	83946
M Oost	57778	59115	64298	67234	75671	80849
N Noord	39898	40591	43280	46447	48355	52263
T Zuidoost	36989	37552	39462	41297	42697	42937
Amsterdam	395875	401468	415468	430468	443968	456468

bron: DRO/O+S

## 14.2.1 Mutaties van de woningvoorraad naar soort, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>vermeerdering</b>					
<i>nieuwbouw</i>					
particulier verhuur	832	1106	608	1128	463
sociale verhuur	3562	1631	1540	1821	1728
eigenaar/bewoner	1952	2307	2279	1095	748
<b>totaal</b>	<b>6346</b>	<b>5044</b>	<b>4427</b>	<b>4044</b>	<b>2939</b>
<i>overige vermeerdering</i>					
verbouw	1343	2271	1171	2554	1380
veranderd gebruik	81	230	216	409	30
andere correcties	145	127	77	158	208
<b>totaal</b>	<b>1569</b>	<b>2628</b>	<b>1464</b>	<b>3121</b>	<b>1618</b>
<b>totaal vermeerdering</b>	<b>7915</b>	<b>7672</b>	<b>5891</b>	<b>7165</b>	<b>4557</b>
<b>vermindering</b>					
sloop	1484	1224	1072	1551	1551
woningonttrekking	35	61	20	26	4
verbouw	1268	1443	1318	2056	1594
andere correcties	107	37	53	1722 <sup>1)</sup>	1
<b>totaal vermindering</b>	<b>2894</b>	<b>2765</b>	<b>2463</b>	<b>5355</b>	<b>3150</b>

<sup>1)</sup> 1695 studentenwoningen tellen niet mee met de woningvoorraad.

bron: DBI/O+S

## 14.2.2 Nieuwbouw naar kamers, 2007-2011

woningen met ... kamers	2007	2008	2009	2010	2011
1 kamer	2124	121	55	57	181
2 kamers	447	279	258	410	253
3 kamers	1832	2313	1853	1731	1356
4 kamers	1111	1023	1300	1053	617
5 en meer kamers <sup>1)</sup>	832	1308	961	793	532
<b>totaal</b>	<b>6346</b>	<b>5044</b>	<b>4427</b>	<b>4044</b>	<b>2939</b>

<sup>1)</sup> Inclusief onbekend.

bron: DBI/O+S

## 14.2.3 Nieuwbouw naar herkomst van de hoofdbewoner, 2007-2011 (procenten)

	2007	2008	2009	2010	2011
Amsterdam	43,0	53,9	60,5	54,4	51,0
regio Amsterdam	7,3	5,9	5,7	4,6	2,9
rest Nederland	12,5	8,9	6,7	8,2	8,3
buitenland	2,2	2,0	0,7	1,1	3,2
nog niet bewoond	35,1	29,2	26,4	31,7	34,6
<b>totaal (=100%)</b>	<b>6346</b>	<b>5044</b>	<b>4427</b>	<b>4044</b>	<b>2939</b>

bron: DBI/O+S

## 14.2.4 Mutaties van de woningvoorraad naar stadsdelen, 2011

stadsdeel	stand 1-1-2011	vermeerdering		vermindering		saldo	stand 1-1-2012
		nieuwbouw	overige	sloop	overige		
A Centrum	49565	151	719	8	598	264	49829
B Westpoort	86	-	-	-	-	-	86
E West	72902	691	276	31	392	544	73446
F Nieuw-West	61594	444	52	1069	11	-584	61010
K Zuid	76672	198	295	35	291	167	76839
M Oost	57491	420	233	182	184	287	57778
N Noord	39258	705	35	59	41	640	39898
T Zuidoost	36900	330	8	167	82	89	36989
<b>Amsterdam</b>	<b>394468</b>	<b>2939</b>	<b>1618</b>	<b>1551</b>	<b>1599</b>	<b>1407</b>	<b>395875</b>

bron: DBI/O+S

## 14.2.5 Nieuwbouw naar stadsdelen, 2007-2011

stadsdeel	2007	2008	2009	2010	2011
A Centrum	486	492	392	183	151
B Westpoort	-	2	-	-	-
E West	145	797	40	274	691
F Nieuw-West	986	961	1487	1542	444
K Zuid	244	648	277	372	198
M Oost	3420	1545	1258	1039	420
N Noord	56	45	608	401	705
T Zuidoost	1009	554	365	233	330
<b>Amsterdam</b>	<b>6346</b>	<b>5044</b>	<b>4427</b>	<b>4044</b>	<b>2939</b>

bron: DBI/O+S

## 14.2.6 Woningvoorraad naar stadsdelen en waarde van de woning, 1 januari 2012 (procenten)

stadsdeel	waarde van de woning <sup>1)</sup>					totaal woningen (abs.)
	tot 157.000 euro	157.000 < 194.500 euro	194.500 euro - < 234.500 euro	234.500 euro - < 306.500 euro	306.500 euro en meer	
A Centrum	7,8	11,0	16,5	26,7	38,0	49829
B Westpoort	25,0	22,4	31,6	13,2	7,9	86
E West	11,8	32,1	22,4	20,5	13,3	73446
F Nieuw-West	33,8	19,6	19,4	18,8	8,5	61010
K Zuid	4,4	10,4	25,9	24,5	34,8	76839
M Oost	12,3	17,1	20,7	24,3	25,7	57778
N Noord	33,8	34,8	13,1	9,7	8,6	39898
T Zuidoost	56,1	20,7	15,7	6,5	0,9	36989
<b>Amsterdam</b>	<b>19,6</b>	<b>20,3</b>	<b>20,1</b>	<b>20,0</b>	<b>20,0</b>	<b>395875</b>

<sup>1)</sup> Prijspeil 1 januari 2011.

bron: DBGA/O+S

## 14.2.7 Woningtoewijzingen naar woningmarktpositie, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
doorstromers	7401	7131	6827	5408	5924
starters	6369	6488	5670	5218	4761
vestigers	1449	1393	1263	1266	1094
<b>totaal</b>	<b>15219</b>	<b>15012</b>	<b>13760</b>	<b>11892</b>	<b>11779</b>

bron: WZS

## 14.2.8 Resultaten onderzoek onrechtmatige bewoning: Bureau Zoeklicht, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>onderzoek</b>					
bestandsvergelijking	17453	9696	4313	5915	4670
huisbezoek	780	717	1601	948	1064
<b>correctie of actie</b>					
correctie Dienst Basisinformatie	346	522	394	357	269
actie Dienst Wonen, Zorg en Samenleven	197	262	311	213	132
actie Dienst Werk en Inkomen	438	50	129	27	10
actie verhuurder	1048	1067	1354	1353	1242
w.v. via meldpunt	425	509	602	603	597

bron: WZS

14.2.9 Ter beschikking gekomen huurwoningen naar eigendom en huurklassen, 2007-2011 <sup>1)</sup>

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>particulier bezit (alleen de vergunningplichtige voorraad)</b>					
goedkope voorraad	2646	2340	2493	2293	2208
betaalbare voorraad	1237	1297	1251	1183	1075
dure voorraad <sup>2)</sup>	47	38	45	68	114
onbekend	24	16	5	1	18
<b>totaal</b>	<b>3954</b>	<b>3691</b>	<b>3794</b>	<b>3545</b>	<b>3415</b>
<b> sociaal bezit (alle toegewezen woningen)</b>					
goedkope voorraad	4576	4584	3346	2420	2567
betaalbare voorraad	4524	4829	4706	3974	3857
dure voorraad <sup>2)</sup>	2173	1894	1883	1942	2565
onbekend	14	4	-	2	11
<b>totaal</b>	<b>11287</b>	<b>11311</b>	<b>9935</b>	<b>8338</b>	<b>9000</b>
<b>totaal-generaal</b>	<b>15241</b>	<b>15002</b>	<b>13729</b>	<b>11883</b>	<b>12415</b>
	2007	2008	2009	2010	2011
goedkope voorraad	tot €398	tot €404	tot €414	tot €414	tot €418
betaalbare voorraad	€398-€527	€404-€535	€414-€549	€414-€549	€418-€554
dure voorraad	> €527	> €535	> €549	> €549	> €554
huurprijsgrens	€527	€535	€549	€549	€554

<sup>1)</sup> De huurprijzen worden jaarlijks aangepast in de Amsterdamse Huisvestingsverordening. bron: WZS  
Vanaf 2010 wordt dat gedaan op 1 januari i.p.v. 1 juli, daardoor is 2010 onveranderd.

<sup>2)</sup> Dure voorraad:  
in particuliere sector: toewijzingen tot aan huurprijsgrens;  
in sociale sector: inclusief toewijzingen vanaf huurprijsgrens en in Zuidoost, die niet vergunningplichtig zijn.

## 14.2.10 Verkochte woningen naar soort en gemiddelde prijs, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<b>bestaande woningen</b>					
totaal verkocht	22893	17914	13599	17628	11951
verkocht aan eigenaar-bewoners	9017	8443	6938	7794	7364
gemiddelde prijs (x 1.000 euro) <sup>1)</sup>	246	270	250	253	254
gemiddelde prijs/m <sup>2</sup> (x 1 euro) <sup>1)</sup>	3639	4056	3798	3820	3371
<b>eengezinswoningen</b>					
totaal verkocht	1109	1069	920	880	738
verkocht aan eigenaar-bewoners	936	932	753	787	674
gemiddelde prijs (x 1.000 euro) <sup>1)</sup>	318	371	347	337	370
gemiddelde prijs/m <sup>2</sup> (x 1 euro) <sup>1)</sup>	3375	3722	3541	3367	3171
<b>appartementen</b>					
totaal verkocht	9504	8287	6761	7518	7171
verkocht aan eigenaar-bewoners	8060	7478	6158	6974	6621
gemiddelde prijs (x 1.000 euro) <sup>1)</sup>	237	258	240	245	242
gemiddelde prijs/m <sup>2</sup> (x 1 euro) <sup>1)</sup>	3678	4097	3827	3869	3394

<sup>1)</sup> Berekend over de verkopen aan eigenaar-bewoners.

bron: O+S

## 14.2.11 Verkochte bestaande woningen en gemiddelde kooprijzen (x 1.000 euro) naar stadsdelen, 2010-2011

stadsdeel	2010		2011					
	alle woningen <sup>1)</sup>		alle woningen <sup>1)</sup>		eengezinshuizen		appartementen	
	verkocht <sup>2)</sup>	gemidd. prijs	verkocht <sup>2)</sup>	gemidd. prijs	verkocht <sup>2)</sup>	gemidd. prijs	verkocht <sup>2)</sup>	gemidd. prijs
A Centrum	767	302	910	309	41	748	847	288
E West	1915	238	1902	233	15	522	1866	232
F Nieuw-West	710	215	608	228	201	288	407	196
K Zuid	1817	294	1791	286	70	717	1701	272
M Oost	1236	260	1079	265	79	502	994	246
N Noord	568	202	546	197	198	273	348	159
T Zuidoost	455	180	497	165	70	229	427	144
niet te bepalen	326		31				31	
Amsterdam	7794	253	7364	254	674	370	6621	242

<sup>1)</sup> Naast eengezinshuizen en appartementen worden er ook meergezinshuizen verkocht. Omdat niet bekend is of de koper dit huis gaat bewonen en hoeveel woningen hij gaat bewonen zijn er geen gegevens over deze categorie verkopen opgenomen.

bron: O+S

<sup>2)</sup> Woningen verkocht aan eigenaar-bewoners.

14.2.12 Huurprijscategorieën en gemiddelde huurprijs voor particuliere en sociale huursector per stadsdeel, 2007 en 2009<sup>1)</sup>

stadsdeel	huurwoningen 2009 (%)										gemiddelde huurprijs (x 1 euro)			
	goedkope huur voorraad 2007 (%)		goedkope huur		overige huur		totaal		totaal-generaal		particulier		sociaal	
	particulier	sociaal	totaal	particulier	sociaal	totaal	particulier	sociaal	2007	2009	2007	2009	2007	2009
A Centrum	40	15	20	35	15	13	29	64	482	519	347	375		
E West	57	17	33	49	11	13	25	74	380	416	318	351		
F Nieuw-West	36	1	32	33	10	27	36	69	607	636	370	394		
K Zuid	39	15	21	36	22	11	34	70	492	542	347	370		
M Oost	42	4	34	38	10	23	33	71	503	564	355	379		
N Noord	38	1	34	36	1	39	40	76	562	474	389	407		
T Zuidoost	28	0	27	27	6	40	45	72	578	617	408	424		
Amsterdam	41	9	28	37	12	21	33	71	474	517	361	385		

<sup>1)</sup> Goedkope huur 2007: kale huur < € 388,-. Goedkope huur 2009: kale huur < € 398,-.

bron: WZS/Wonen in Amsterdam



## 14.2.13 Verhuigeneigtheid per stadsdeel, 2011 (procenten)

stadsdeel	wil zeker binnen twee jaar verhuizen	wil misschien binnen twee jaar verhuizen	wil niet verhuizen	totaal
A Centrum	18	33	49	100
E West	27	35	38	100
F Nieuw-West	27	25	48	100
K Zuid	21	31	48	100
M Oost	26	31	43	100
N Noord	23	26	51	100
T Zuidoost	25	26	49	100
<b>Amsterdam 2011</b>	<b>24</b>	<b>30</b>	<b>46</b>	<b>100</b>
2009	22	30	48	100
2007	26	33	41	100
2005	25	30	45	100
2003	27	31	42	100

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

## 14.2.14 Woningen met dubbelglas naar bouwjaar, 2001-2011 (procenten)

	volledig dubbelglas	gedeeltelijk dubbelglas	geen dubbelglas	totaal
<b>bouwjaar &lt;= 1945</b>				
2001	40	17	43	100
2003	42	18	39	100
2005	45	20	35	100
2007	46	21	34	100
2009	48	20	32	100
2011	52	20	28	100
<b>bouwjaar 1946-1980</b>				
2001	64	15	21	100
2003	67	16	17	100
2005	70	14	16	100
2007	70	15	15	100
2009	72	14	14	100
2011	72	15	13	100
<b>bouwjaar &gt;1980</b>				
2001	88	8	4	100
2003	89	7	4	100
2005	90	6	3	100
2007	89	7	4	100
2009	88	7	5	100
2011	87	8	5	100
<b>totaal</b>				
2001	59	14	27	100
2003	61	15	24	100
2005	64	15	21	100
2007	64	15	21	100
2009	67	14	19	100
2011	69	15	17	100

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

## 14.2.15 Tevredenheid met woning en woonomgeving per stadsdeel, 2011 (gemiddeld rapportcijfer)

stadsdeel	totaal oordeel buurt	oordeel woning	aanzien woningen	onderhoud woningen	beoord. betrokken- heid buurt	overlast van crimi- naliteit	veilig voelen		overlast van vervuiling	verwachte buurtont- wikkeling
							overdag	's avonds		
A Centrum	8,1	7,9	7,6	7,3	6,7	6,8	8,6	7,8	6,4	7,5
E West	7,4	7,4	6,6	6,6	6,2	6,4	8,2	7,2	5,9	7,3
F Nieuw-West	6,8	7,3	6,3	6,4	5,9	6,0	7,7	6,5	6,0	6,4
K Zuid	7,9	7,7	7,2	7,0	6,4	7,1	8,5	7,7	6,2	7,3
M Oost	7,4	7,6	6,8	6,9	6,3	6,5	8,3	7,3	6,4	7,1
N Noord	6,8	7,4	6,5	6,4	6,1	6,4	7,9	6,8	5,4	6,5
T Zuidoost	6,9	7,3	6,6	6,6	5,9	6,2	7,8	6,5	5,8	6,5
Amsterdam	7,3	7,5	6,8	6,7	6,2	6,5	8,2	7,2	6,1	7,0

bron: WZS/Wonen in Amsterdam

14.2.16 Actief woningzoekenden <sup>1)</sup> bij WoningNet naar stadsdeel van herkomst, 2011

stadsdeel	starter	door- stromer	totaal	% actief <sup>2)</sup>
A Centrum	2316	1618	3934	14
B Westpoort	34	6	40	21
E West	5018	4232	9250	17
F Nieuw-West	5922	3925	9847	22
K Zuid	3518	2528	6046	14
M Oost	4579	3338	7917	20
N Noord	3370	2653	6023	20
T Zuidoost	4561	2576	7137	21
X onbekend	52	23	75	16
Amsterdam	29370	20899	50269	18

<sup>1)</sup> Actief woningzoekend = een keer of vaker gereageerd in 2011.

bron: AFWC/WoningNet

<sup>2)</sup> Actief woningzoekenden als % van de ingeschreven woningzoekenden.

## 14.2.17 Verhuringen van (sociale) corporatiewoningen, reacties en acceptatiegraad, 2010-2011

stadsdeel	verhuringen corporatiewoningen via WoningNet <sup>1)</sup>		gemiddeld aantal reacties per woning via WoningNet		rangorde positie accep- terende huurder 2011
	2010	2011	2010	2011	
A Centrum	616	464	288	208	7,3
E West	1745	1491	192	159	7,1
F Nieuw-West	1865	1630	166	136	9,9
K Zuid	1112	986	216	176	9,6
M Oost	1123	1169	140	120	8,6
N Noord	1143	940	187	155	8,1
T Zuidoost	1151	963	130	86	5,8
Amsterdam	8755	7643	180	143	8,2

<sup>1)</sup> Alle bij WoningNet geregistreerde verhuringen, inclusief directe bemiddeling.

bron: AFWC/WoningNet

14.2.18 Gemiddelde woon- en inschrijfduur <sup>1)</sup> van starters <sup>2)</sup> en doorstromers bij acceptatie (jaren), 2010-2011

stadsdeel	inschrijfduur starters		woonduur doorstromers		gemiddelde woon- en inschrijfduur	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
A Centrum	8,6	9,6	15,0	17,6	11,9	13,8
E West	9,0	9,5	15,7	15,5	11,9	12,0
F Nieuw-West	7,7	8,3	17,7	16,1	12,7	11,8
K Zuid	8,5	8,8	15,5	14,7	12,0	11,6
M Oost	7,5	7,9	15,1	14,5	11,1	10,9
N Noord	8,0	8,6	16,2	17,3	12,4	13,0
T Zuidoost	6,1	6,6	11,7	11,6	7,6	8,1
Amsterdam	7,9	8,3	15,8	15,5	11,5	11,5

<sup>1)</sup> Woon- en inschrijfduur worden uitsluitend berekend op basis van verhuringen via WoningNet. bron: WoningNet

<sup>2)</sup> Voorrangskandidaten, stadsvernieuwingskandidaten en nieuwbouw worden in de berekening niet meegenomen.

## 14.2.19 Corporatiebezit naar huurklassen (rekenhuur) en stadsdelen, 1 januari 2012

stadsdeel	huurklasse (x 1 euro)					totaal
	< 423	423 - < 561,98	561,98 - < 664,66	> = 664,66	onbekend of < 20	
A Centrum	11015	5581	691	618	318	18223
B Westpoort	–	–	–	2	59	61
E West	22354	8927	1230	710	663	33884
F Nieuw-West	14963	13172	3597	1571	577	33880
K Zuid	13670	7659	1599	580	449	23957
M Oost	17257	11559	2394	1458	587	33255
N Noord	11423	11844	3204	772	323	27566
T Zuidoost	7047	12459	3041	852	122	23521
Amsterdam <sup>1)</sup>	97729	71201	15756	6563	3098	194347

<sup>1)</sup> Inclusief onzelfstandige eenheden.

bron: AFWC

14.3.1 Hoofdbewoners naar stadsdelen en bewoningstypen, 1 januari 2012<sup>1)</sup>

stadsdeel	echtbaar met kinderen	eenoudergezin	echtbaar zonder kinderen	2 alleenstaanden	1 alleenstaandergezin	alleenwonende	3+ alleenstaanden	overig	totaal
A Centrum	2706	2656	3879	6897	1727	27363	1910	938	48076
B Westpoort	7	3	15	11	2	60	7	6	111
E West	6020	5237	4734	10702	3183	37010	2776	1853	71515
F Nieuw-West	10566	5402	7989	5298	2732	21771	1567	3477	58802
K Zuid	6211	4780	6871	10199	3315	36769	2793	1711	72649
M Oost	7197	5084	4967	7483	3707	26351	1632	1786	58207
N Noord	6054	4296	5766	3020	2199	15387	646	1608	38976
T Zuidoost	3510	5876	3080	3166	2444	14131	1329	2263	35799
<b>Amsterdam 2012</b>	<b>42271</b>	<b>33334</b>	<b>37301</b>	<b>46776</b>	<b>19309</b>	<b>178842</b>	<b>12660</b>	<b>13642</b>	<b>384135</b>
2011	41479	33098	37419	46004	18359	178820	11835	14141	381155
2010	40758	32717	37757	45183	17603	178127	11009	14136	377290

<sup>1)</sup> In deze tabel wordt het aantal bewoonde adressen weergegeven.

bron: O+S

## 14.3.2 Hoofdbewoners naar bewoningstypen, herkomstgroepering en generatie van de hoofdbewoner, 1 januari 2012

generatie	bewoningstype	herkomstgroepering van de hoofdbewoner							overige niet-westerse allochtonen	totaal niet-westerse allochtonen	westerse allochtonen	autochtonen	totaal
		Surinamers	Antillanen	Turken	Marokkanen	overige niet-westerse allochtonen	totaal niet-westerse allochtonen	westerse allochtonen					
<b>1e generatie</b>	twee personen met kind(eren)	3692	479	4320	7691	5989	22171	4642	26813				
	eenoudergezinnen	5803	839	1315	2280	4049	14286	2115	16401				
	twee personen zonder kinderen	3068	601	1880	2276	4366	12191	9035	21226				
	alleenwonenden	11164	2147	1983	3433	10696	29423	16361	45784				
	overige bewoningstypen	2054	326	1986	2422	3320	10108	3195	13303				
	totaal	25781	4392	11484	18102	28420	88179	35348	123527				
<b>2e generatie</b>	twee personen met kind(eren)	974	171	576	542	390	2653	3551	6204				
	eenoudergezinnen	1500	170	202	417	220	2509	1849	4358				
	twee personen zonder kinderen	952	272	386	673	792	3075	5604	8679				
	alleenwonenden	2987	678	614	1245	1612	7136	12885	20021				
	overige bewoningstypen	431	105	425	566	358	1885	1204	3089				
	totaal	6844	1396	2203	3443	3372	17258	25093	42351				
<b>autochtonen</b>	twee personen met kind(eren)									28563			
	eenoudergezinnen									12575			
	twee personen zonder kinderen									54172			
	alleenwonenden									113037			
	overige bewoningstypen									9910			
	totaal									218257			
<b>totaal</b>	twee personen met kind(eren)	4666	650	4896	8233	6379	24824	8193	61580				
	eenoudergezinnen	7303	1009	1517	2697	4269	16795	3964	33334				
	twee personen zonder kinderen	4020	873	2266	2949	5158	15266	14639	84077				
	alleenwonenden	14151	2825	2597	4678	12308	36559	29246	178842				
	overige bewoningstypen	2485	431	2411	2988	3678	11993	4399	26302				
	totaal	32625	5788	13687	21545	31792	105437	60441	384135				

bron: O+S

## 14.3.3 Hoofdbewoners naar bewoningstypen en leeftijdsgroep van de hoofdbewoner, 1 januari 2012

bewoningstype	leeftijdsgroep hoofdbewoner in jaren						totaal
	0-17	18-34	35-49	50-64	65-79	80+	
echtpaar met kind(eren)	–	4736	22050	13192	2164	129	42271
eenoudergezin	1	5071	16436	10105	1312	409	33334
echtpaar zonder kinderen	–	2811	4848	12454	13672	3516	37301
2 alleenstaanden	63	23943	12085	7516	2580	589	46776
1 alleenstaande + eenoudergezin	17	5086	10685	3152	322	47	19309
alleenwonende	101	45092	46420	46179	27752	13298	178842
3+ alleenstaanden	47	8317	2287	1464	399	146	12660
overig	44	2803	5303	3882	1385	225	13642
<b>totaal 2012</b>	<b>273</b>	<b>97859</b>	<b>120114</b>	<b>97944</b>	<b>49586</b>	<b>18359</b>	<b>384135</b>
2011	261	97272	121242	97053	46849	18478	381155

bron: O+S

## 14.3.4 Relatie tussen aantal kamers en aantal personen per adres per stadsdeel, 1 januari 2012

stadsdeel	procenten				absoluut totaal	niet te bepalen	bewoonde adressen
	krap	neutraal	1 ruim	2+ ruim			
A Centrum	28,9	40,7	22,2	8,3	40655	7421	48076
B Westpoort	9,8	11,8	21,6	56,9	51	60	111
E West	26,7	38,4	27,4	7,5	67814	3701	71515
F Nieuw-West	27,1	29,1	30,0	13,8	57518	1284	58802
K Zuid	18,1	30,0	30,8	21,1	70748	1901	72649
M Oost	27,0	35,9	26,4	10,8	53966	4241	58207
N Noord	26,0	32,4	27,8	13,9	37307	1669	38976
T Zuidoost	28,4	34,7	23,5	13,4	34684	1115	35799
<b>Amsterdam 2012</b>	<b>25,5</b>	<b>34,2</b>	<b>27,4</b>	<b>12,9</b>	<b>362743</b>	<b>21392</b>	<b>384135</b>
2011	25,1	34,4	27,5	12,9	359882	21273	381155

bron: O+S

#### 14.4.1 Verkochte percelen, totaal van de verkoopprijzen en gemiddelde koopprijs per perceel naar stadsdelen (exclusief nieuwbouwwoningen), 2010-2011

stadsdeel	verkochte percelen		transactievolume (x 1 mld. euro)		gemiddelde prijs percelen (x 1.000 euro)	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
A Centrum	1746	1868	710	759	265	305
B Westpoort	58	72	58	169	194	135
E West	2481	2553	465	587	226	234
F Nieuw-West	3071	1532	173	189	171	175
K Zuid	2711	3141	580	1128	283	296
M Oost	2777	1823	320	420	236	242
N Noord	1175	1122	305	162	147	169
T Zuidoost	1087	982	163	145	109	117
* niet te bepalen	6271	3524	1292	900	172	154
Amsterdam	21377	16617	4066	4458	201	222
waarvan: apart verkocht	10764	10122	2708	3073	256	254
in een pakket verkocht	10613	6495	1357	1385	115	134

\* Indien er in een transactie percelen in meerdere stadsdelen worden verkocht kan de prijs niet naar een stadsdeel worden herleid; daarnaast was van een aantal percelen het stadsdeel niet bekend.

bron: DBI/O+S

#### 14.4.2 Appartementssplitsingen en daarbij ontstane appartementen naar stadsdelen, 2009-2011

stadsdeel	2009		2010		2011	
	splitsingen	apparte- menten	splitsingen	apparte- menten	splitsingen	apparte- menten
A Centrum	173	1357	189	1094	242	2518
B Westpoort	–	–	1	20	1	24
E West	304	2187	470	3508	412	4399
F Nieuw-West	17	846	19	1673	23	3325
K Zuid	155	1994	330	3043	318	2920
M Oost	116	1799	162	2866	144	3107
N Noord	7	564	35	2003	28	1947
T Zuidoost	7	802	12	1725	5	230
Amsterdam	779	9549	1218	15932	1173	18470

bron: DBI/O+S



## 14.4.3 Kerncijfers kantoren in Amsterdam, 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
<b>situatie per 1 januari</b>					
totale voorraad <sup>1)</sup>	7302	7356	7574	7501	7443
in aanbouw <sup>1)</sup>	374	327	125	162	121
percentage leegstand	16,1	15,0	16,8	16,6	17,0
percentage onverhuurde leegstand	14,2	13,8	15,5	15,6	15,4
<b>ontwikkelingen per jaar</b>					
in aanbouw genomen <sup>1)</sup>	93	67	111	27	
opgeleverd <sup>1)</sup>	142	252	109	58	
in gebruik genomen <sup>1)</sup>	558	528	526	353	

<sup>1)</sup> In duizenden vierkante meters bruto vloeroppervlak.

bron: Kantorenmonitor bv 2012

14.4.4 De vloeroppervlakte naar stadsdelen en soort gebruik (x 1.000 m<sup>2</sup>), 1 januari 2012

stadsdeel	woningen	bedrijfs- ruimte	kantoor- ruimte	winkels	horeca	voor- zieningen	overig	totaal
A Centrum	3894	500	1320	518	713	1621	17	8583
B Westpoort	8	5327	872	56	18	378	27	6686
E West	4621	455	423	241	134	1322	6	7203
F Nieuw-West	4864	690	667	346	72	3420	116	10174
K Zuid	6081	416	1439	349	311	2290	41	10927
M Oost	4528	670	618	159	146	2386	44	8553
N Noord	2914	999	226	157	41	1853	437	6627
T Zuidoost	3038	598	1295	255	36	1465	84	6771
<b>Amsterdam</b>	<b>29948</b>	<b>9655</b>	<b>6860</b>	<b>2081</b>	<b>1472</b>	<b>14736</b>	<b>772</b>	<b>65524</b>

bron: DBGA/bewerking O+S

# Word lid van ons panel

**Gemeente Amsterdam**  
 Naam: Onderzoek en Statistiek

[Lid worden onderzoek](#)  
[Aanmeldenpanel 0-4](#)  
[Aanmeldenpanel 0-18](#)  
[Digitaal panel Noord](#)  
[Digitaal panel Noord](#)  
[Digitaal panel Zuid](#)

1 November 2012

<p><b>Volledigheidsmeting 2012</b></p> <p>Indien u een brief heeft ontvangen van een onderzoek naar volledigheid van de inwonerslijst in de wijken, kunt u hier naar de vragenlijst gaan.</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Staat van de Stad 2012</b></p> <p>Indien u een uitnodiging heeft ontvangen van Staat van de Stad 2012, dan kunt u hier naar de vragenlijst gaan.</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Online bevoegdheid 0-4</b></p> <p>Het Amsterdamse panel van 0-4, u kunt hier al aanmelden, andere resultaten bekijken en uw gegevens inzien of wijzigen.</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Digitaal panel Noord</b></p> <p>Het digitale panel van stadsdeel Noord, u kunt hier al aanmelden, andere resultaten bekijken en uw gegevens inzien of wijzigen.</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>
<p><b>Kwaliteit openbare ruimte Zuid</b></p> <p>Klik op "Lees verder" indien u een brief heeft ontvangen naar het onderzoek Kwaliteit openbare ruimte stadsdeel Zuid</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Bevoegdverklaring</b></p> <p>Klik op "Lees verder" indien u een brief heeft ontvangen voor het onderzoek Bevoegdverklaring Amsterdam</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Online onderzoekspanel 0-18</b></p> <p>Het Amsterdamse onderzoekspanel van 0-18, u kunt hier al aanmelden en andere resultaten bekijken.</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Digitaal panel Noord</b></p> <p>Het digitale panel van stadsdeel Noord, u kunt hier al aanmelden, andere resultaten bekijken en uw gegevens inzien of wijzigen.</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>
<p><b>Verkeersgegevens Bijkersmeer</b></p> <p>Klik op "Lees verder" indien u een brief heeft ontvangen naar het onderzoek verkeersgegevens Bijkersmeer</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Wat is dit?</b></p> <p>Doe van de tien Amsterdamers altijd zelf hun beste beeld geven?</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Digitaal panel Zuidwest</b></p> <p>Geef uw mening vanuit uw levendste! Stadsdeel Zuidwest en 0-18 verken samen een een digitaal onderzoek.</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>	<p><b>Internationaal Panel</b></p> <p>Click on "Lees verder" read more about the international panel and its page up.</p> <p><a href="#">H1 Lees verder</a></p>

[www.onderzoekenstatistiek.nl](http://www.onderzoekenstatistiek.nl)

# 15

## Middelen

- 15.1 Gemeentefinanciën
- 15.2 Personeel
- 15.3 Belastingen
- 15.4 Stadsdelen



## 15

## Middelen

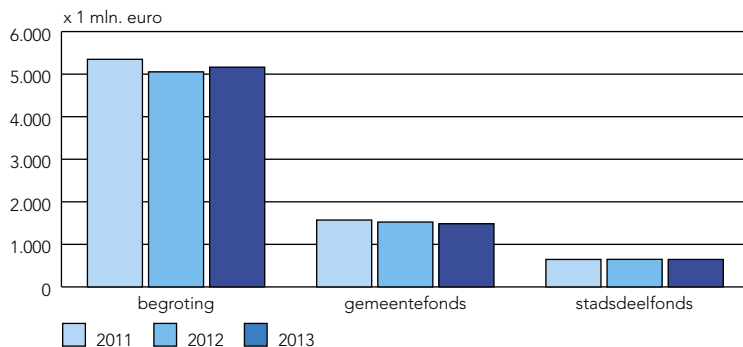
Amsterdam is van plan om in 2013 ruim 5,2 miljard euro uit te geven. In 2012 was dat 5,1 miljard euro. De grootste uitgaven liggen op het terrein van Werk en Inkomen (1 miljard euro), Verkeer en Infrastructuur (678 miljoen euro), Milieu en Water (441 miljoen euro) en Zorg (392 miljoen euro). Samen zijn deze posten goed voor tweederde van de geraamde lasten voor 2013.

### Bijdrage Gemeentefonds

De begroting wordt voor een deel gedekt met algemene dekkingsmiddelen, waarvan de rijksbijdrage uit het Gemeentefonds de belangrijkste is. Deze algemene uitkering kan de gemeente naar eigen inzicht besteden. In 2013 bedraagt de bijdrage uit dit fonds 1,48 miljard euro, ofwel 29% van de totale begroting. Verleden jaar, in 2012, was de bijdrage 40 miljoen euro meer, namelijk 1,52 miljard euro. De reden voor deze afname is omdat het fonds 'meebeweegt' met de uitgaven van het Rijk. De afspraak uit het Begrotingsakkoord 2013 (lente-akkoord) van het rijk om de nullijn in de collectieve sector in te voeren zorgt voor deze krimp. Andere belangrijke inkomsten van de gemeente zijn inkomsten uit belastingen en de erfpacht.

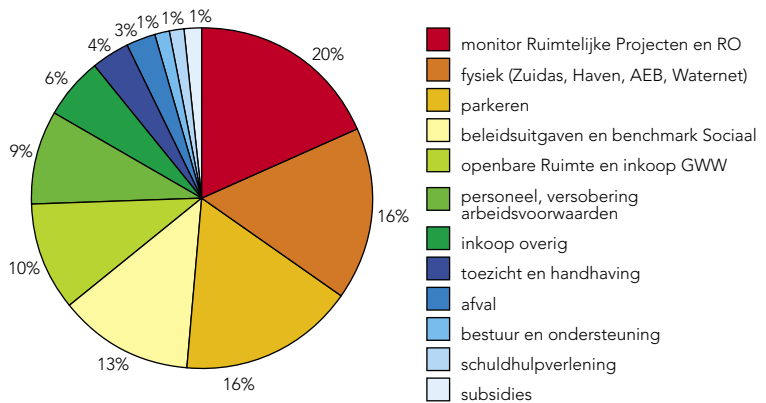
De stadsdelen worden op hun beurt voor een deel gefinancierd vanuit het Stadsdeelfonds van de gemeente. Het budget dat in 2013 voor het stadsdeelfonds gereserveerd is bedraagt 646 miljoen euro, ongeveer 10 miljoen minder dan in het jaar ervoor. De afname is een direct gevolg van de afname van het gemeentefonds.

Gemeentebegroting, gemeentefonds en stadsdeelfonds 2011-2013



bron: Bestuursdienst/Directie Middelen en Control

Extra bezuinigingen per domein, 2013



bron: Bestuursdienst/Directie Middelen en Control

### 30 miljoen euro extra bezuinigingen in 2013

In de Kadernota 2013 is bepaald dat vanaf 2013 extra bezuinigd gaat worden bovenop de bezuinigingen die al in het programma-akkoord zijn vastgesteld (208 miljoen euro). Het gaat hier om 193 miljoen euro. Hiervan wordt 172,5 miljoen euro bespaard op de organisatie van de stad, waarvan 52,5 miljoen euro bij het instellen van de nullijn, het niet compenseren van prijsstijgingen en 120 miljoen met de hervorming van de eigen organisatie gerealiseerd (Eén stad, Eén opgave). De overige 20 miljoen euro van de Kadernota wordt gerealiseerd door belastingen te verhogen (waaronder de toeristenbelasting) en onderhoudskosten (van bijvoorbeeld het stadhuis) te verlagen (Inzet op Herstel II). In 2013 is het de bedoeling dat 30 miljoen euro bespaard wordt op de organisatie in het kader van Eén stad Eén opgave. De belangrijkste besparingen zijn komend jaar te halen in het domein 'parkeren' en 'ruimtelijke sector' en bij de versoering van de arbeidsvoorwaarden. Veertig procent (ofwel 12 miljoen) wordt opgevangen door de stadsdelen, het overige deel door de Centrale Stad.

<b>15.1</b>	<b>Gemeentefinanciën</b>	<b>389</b>
	<u>tabellen</u>	
15.1.1	Gemeentebegroting en -rekening naar resultaatgebieden	389
15.1.2	Algemene uitkering uit het gemeentefonds	391
15.1.3	Gemeenteschuld	391
	<u>grafieken</u>	
15.1a	Gemeentebegroting: aandeel van de resultaatgebieden in de lasten	391
<b>15.2</b>	<b>Personeel</b>	<b>392</b>
	<u>tabellen</u>	
15.2.1	Personeelskosten externe inhuur bij de Gemeente Amsterdam	392
15.2.2	Medewerkers bij de Gemeente Amsterdam naar clusters en diensttakken	393
15.2.3	Ziekteverzuim bij de Gemeente Amsterdam naar clusters en diensttakken	394
15.2.4	Formatieplaatsen en personeelsbezetting van de Amsterdamse stadsdelen	396
	<u>grafieken</u>	
15.2a	Medewerkers bij de Gemeente Amsterdam naar leeftijdsgroepen	395
15.2b	Topfunctionarissen bij de Gemeente Amsterdam naar geslacht en herkomstgroepering	395
15.2c	Medewerkers stadsdelen per 10.000 inwoners per stadsdeel	396
<b>15.3</b>	<b>Belastingen</b>	<b>397</b>
	<u>tabellen</u>	
15.3.1	Opbrengst belastingen en retributies	397
15.3.2	Resultaat erfpachtbedrijf OGA	397
<b>15.4</b>	<b>Stadsdelen</b>	<b>398</b>
	<u>tabellen</u>	
15.4.1	Begroting en rekening van de stadsdelen	398
	<u>grafieken</u>	
15.4a	Aandeel stadsdeelfonds in de totale stadsdeelbegroting	398

## 15.1.1 Gemeentebegroting en -rekening naar resultaatgebieden, 2011 en 2013 (x 1 mln. euro)

resultaatgebied	lasten		baten	
	rekening 2011	begroting 2013	rekening 2011	begroting 2013
<b>10 openbare orde en veiligheid</b>				
10.1 openbare orde en veiligheid	49,4	36,2	6,9	9,4
10.3 crisisbeheersing en brandweerzorg	80,3	74,3	3,8	1,8
<b>20 werk en inkomen</b>				
20.1 participatie en werk	372,7	270,1	297,8	212,1
20.2 inkomen	631,0	680,1	505,3	569,2
20.3 armoedebestrijding	80,9	70,2	12,6	3,0
<b>30 zorg</b>				
30.1 maatschappelijke zorg	258,4	248,7	33,8	29,8
30.2 openbare gezondheidszorg	149,1	143,1	130,1	128,9
<b>40 educatie, jeugd en diversiteit</b>				
40.1 educatie	147,9	155,0	67,5	72,5
40.2 bibliotheken	19,0	18,2	3,8	3,7
40.3 diversiteit	8,2	6,7	0,2	0,4
40.4 jeugd	34,8	21,9	11,9	1,7
<b>50 verkeer en infrastructuur</b>				
50.7 openbaar vervoer	17,4	25,7	16,8	90,1
50.13 een hele en mooie stad	175,9	181,4	87,2	86,0
50.14 goede mobiliteit in de stad	278,4	494,6	248,7	385,7
50.15 goede bereikbaarheid van de stad	8,8	7,1	7,2	8,2
50.16 een verkeersveilige stad	7,7	9,8	4,1	5,5
50.17 overig in programma verkeer	70,9	64,6	75,9	68,1
50.18 een schone stad	11,5	10,3	11,1	10,0
50.19 een sociaal veilige stad	11,1	9,7	2,0	1,7
<b>60 openbare ruimte, groen, sport en recreatie</b>				
60.1 beheer openbare ruimte	10,6	12,4	0,5	1,7
60.2 groengebieden in en nabij de stad	15,9	20,8	1,5	9,3
60.3 sportdeelname en -stimulering	9,5	19,6	2,5	3,3
60.4 topsport	3,3	4,4	0,0	0,0
60.5 sportvoorzieningen en -accommodaties	9,0	0,0	1,5	0,0
60.6 dieren	7,5	6,7	0,0	0,0
<b>70 cultuur en monumenten</b>				
70.1 monumenten en archeologie	6,0	6,4	2,0	2,8
70.2 kunstplan	143,1	113,2	14,5	17,3
70.3 lokale media	6,2	4,0	2,3	2,3
70.4 diversen kunst en cultuur	11,6	15,3	1,5	1,3

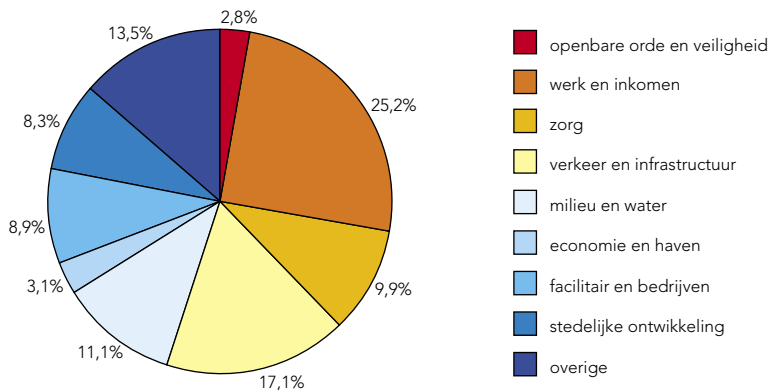
## 15.1.1 Gemeentebegroting en -rekening naar resultaatgebieden, 2011 en 2013 (x 1 mln. euro) (slot)

resultaatgebied	lasten		baten	
	rekening 2011	begroting 2013	rekening 2011	begroting 2013
<b>80 milieu en water</b>				
80.1 afvalverwerking	213,4	213,1	220,2	224,2
80.2 afvalwatertransport	69,7	67,8	73,0	71,0
80.3 drinkwatervoorziening	110,9	110,1	110,9	110,1
80.4 milieu	40,1	32,2	17,5	10,6
80.5 waterbeheer	16,3	17,9	2,9	3,7
<b>100 economie en haven</b>				
100.2 havenexploitatie	110,0	97,6	151,4	140,1
100.4 economisch(e) beleid/structuur	28,3	18,9	9,9	6,2
100.5 toerisme en promotie	8,9	9,2	3,2	2,0
<b>110 facilitair en bedrijven</b>				
110.5 project- en beleidsondersteunende taken	193,5	209,3	155,0	184,9
110.6 financiële dienstverlening/activiteiten	68,0	53,5	60,8	45,5
110.7 ruimtelijk gerichte ondersteuning	82,0	108,8	84,2	104,8
<b>120 stedelijke ontwikkeling</b>				
120.1 bouwen	21,3	11,1	18,8	8,3
120.2 wonen	45,6	33,6	26,6	11,3
120.3 ruimtelijke ontwikkeling	838,8	244,9	821,9	227,0
120.4 stedelijke vernieuwing	146,1	70,8	130,0	62,8
<b>140 bestuur en concern</b>				
140.1 bestuur	6,2	5,9	0,8	
140.2 bestuursondersteuning	62,1	49,7	12,0	3,2
140.3 concernontwikkeling	11,8	1,4	5,4	0,3
140.4 burgerzaken				
140.5 griffie	2,6	2,9	0,1	0,0
140.6 rekenkamer	1,7	1,7		
140.7 ombudsman	2,0	2,1	0,2	0,2
140.8 onderzoek en statistiek	5,3	5,2	3,4	3,2
140.9 archief				
<b>145.1 dienstverlening</b>				
145.1 dienstverlening	68,5	64,5	34,4	32,2
<b>150 financiering en algemene dekkingsmiddelen</b>				
150.1 uitkering gemeentefonds	1,2	1,2	1571,9	1484,6
150.2 uitkering stadsdeelfonds	668,3	646,0	22,8	
150.3 belastingen	35,3	34,1	214,3	212,9
150.4 erfpacht	215,5	185,0	276,1	244,1
150.5 financiering	405,3	483,7	508,3	530,9
150.6 deelnemingen	10,6	10,2	42,1	28,7
150.7 overige algemene dekkingsmiddelen	655,6	487,3	687,7	531,2
<b>totaal rekening/begroting</b>	<b>6782,5</b>	<b>6009,9</b>	<b>6818,8</b>	<b>6009,9</b>

bron: Bestuursdienst/Directie Middelen en Control



## 15.1a Gemeentebegroting: aandeel van de resultaatgebieden in de lasten, 2013



bron: Bestuursdienst/Directie Middelen en Control

## 15.1.2 Algemene uitkering uit het gemeentefonds, 2010-2013 (x 1.000 euro)

	rekening 2010	rekening 2011	begroting 2012	begroting 2013
algemene uitkering	1.565.157	1.571.866	1.503.945	1.484.634

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarplan/-begroting 2013

## 15.1.3 Gemeenteschuld, 1 januari 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
vaste schuld (x 1.000 euro)	2.319.000	2.407.705	2.232.139	2.491.683	2.815.867
vlottende schuld (x 1.000 euro)	410.400	432.000	648.800	445.000	451.000
totale schuld (x 1.000 euro)	2.729.400	2.839.705	2.880.939	2.936.683	3.266.867
schuld per inwoner (x 1 euro)	3.652	3.755	3.752	3.762	4.135

bron: Bestuursdienst/Directie Middelen en Control

15.2.1 Personeelskosten externe inhuur bij de Gemeente Amsterdam <sup>1)</sup> (x 1.000 euro), 2011

sector/diensttak	beleids- gevoelige inhuur	onder- steunende inhuur	onder- steuning bedrijfs- processen	totaal externe inhuur <sup>2)</sup>
Dienstverlening en Facilitair Management	-	155	4149	4304
VGA Verzekeringen	-	-	19	19
Stadsarchief	-	1196	-	1196
Bestuursdienst	2843	1311	463	4617
Dienst Informatie- en Communicatietechnologie	-	17072	2071	19143
Ombudsman	-	-	53	53
Dienst Persoons- en Geo-informatie	54	318	216	588
Dienst Onderzoek en Statistiek	-	-	91	91
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam	-	198	525	723
ACAM Accountancy en Advies	-	-	117	117
Raadsgriffie	138	8	13	159
Servicehuis Personeel	-	413	783	1196
<b>Cluster Ondersteuning bestuur en informatie</b>	<b>3035</b>	<b>20671</b>	<b>8500</b>	<b>32206</b>
Dienst Milieu en Bouwtoezicht	-	90	863	953
Ingenieursbureau Amsterdam	-	-	5548	5548
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	670	517	1392	2579
Dienst Ruimtelijke Ordening	-	410	64	474
Dienst Zuidas	-	-	-	-
Haven Amsterdam	-	-	457	457
Projectmanagementbureau	-	-	-	-
Economische zaken	19	218	126	363
Afval Energie Bedrijf	-	-	1127	1127
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	1361	1071	820	3252
Dienst Noord/Zuidlijn	-	-	-	-
<b>Cluster Ruimtelijk</b>	<b>2050</b>	<b>2306</b>	<b>10397</b>	<b>14753</b>
Geneeskundige en Gezondheidsdienst	-	89	2348	2437
Dienst Wonen, Zorg en Samenleven	-	-35	2019	1984
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	1314	-	552	1866
Dienst Stadstoezicht	-	769	755	1524
Stadsbank van Lening	-	-	-	-
Dienst Werk en Inkomen	-	-	8206	8206
<b>Cluster Sociaal</b>	<b>1314</b>	<b>823</b>	<b>13880</b>	<b>16017</b>
<b>totaal gemeente Amsterdam (exclusief stadsdelen)</b>	<b>6399</b>	<b>23800</b>	<b>32777</b>	<b>62976</b>

<sup>1)</sup> Exclusief Rekenkamer en Dienst Binnenwaterbeheer.

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

<sup>2)</sup> Exclusief externe financiering.

15.2.2 Medewerkers bij de Gemeente Amsterdam naar clusters en diensttakken, 2010-2011

sector/diensttak	rekening 2010		rekening 2011		verschil bezetting 2011 t.o.v. 2010 (abs.)
	formatie (x 1 Fte)	bezetting ultimo 2010 (abs.)	formatie (x 1 Fte)	bezetting ultimo 2011 (abs.)	
Dienstverlening en Facilitair Management	202	218	206	217	- 1
VGA Verzekeringen	61	67	56	60	- 7
Stadsarchief	151	160	147	166	6
Bestuursdienst	618	636	582	622	- 14
Dienst Informatie- en Communicatietechnologie	218	228	231	239	11
Ombudsman	21	23	22	24	1
Dienst Persoons- en Geo-informatie	258	264	234	258	- 6
Dienst Onderzoek en Statistiek	42	47	42	46	- 1
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam	346	365	345	365	-
ACAM Accountancy en Advies	92	101	78	87	- 14
Raadsgriffie	18	19	17	18	- 1
Servicehuis Personeel	102	113	109	121	8
<b>Cluster Ondersteuning bestuur en informatie</b>	<b>2128</b>	<b>2241</b>	<b>2068</b>	<b>2223</b>	<b>- 18</b>
Dienst Milieu en Bouwtoezicht	303	331	247	267	- 64
Ingenieursbureau Amsterdam	279	293	271	283	- 10
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	384	415	369	401	- 14
Dienst Ruimtelijke Ordening	241	281	237	268	- 13
Dienst Zuidas	3	3	4	4	1
Haven Amsterdam	378	378	348	364	- 14
Projectmanagementbureau	201	223	204	224	1
Economische zaken	63	68	73	76	8
Afval Energie Bedrijf	369	377	367	374	- 3
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	465	489	474	495	6
Dienst Noord/Zuidlijn					
<b>Cluster Ruimtelijk</b>	<b>2686</b>	<b>2858</b>	<b>2593</b>	<b>2756</b>	<b>-102</b>
Geneeskundige en Gezondheidsdienst	1118	1315	1107	1309	- 6
Dienst Wonen, Zorg en Samenleven	303	337	294	325	- 12
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	568	622	544	593	- 29
Dienst Stadstoezicht	421	421	381	389	- 32
Stadsbank van Lening	77	90	73	86	- 4
Dienst Werk en Inkomens	1832	1959	1776	1906	- 53
<b>Cluster Sociaal</b>	<b>4319</b>	<b>4744</b>	<b>4174</b>	<b>4608</b>	<b>-136</b>
<b> totaal gemeente Amsterdam (exclusief stadsdelen)</b>	<b>9134</b>	<b>9843</b>	<b>8835</b>	<b>9587</b>	<b>-256</b>

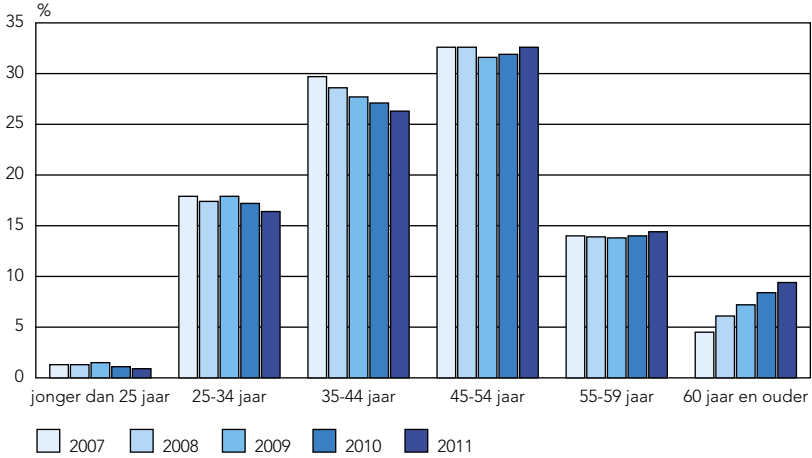
bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

## 15.2.3 Ziekteverzuim bij de Gemeente Amsterdam naar clusters en dienststakken, 2010-2011 (procenten)

sector/dienststak	< 1 jaar		totaal			
	rekening 2010	begroting 2011	rekening 2011	rekening 2010	begroting 2011	rekening 2011
Dienstverlening en Facilitair Management	5,8	5,5	6,6	6,0	6,5	6,8
VGA Verzekeringen	3,6	5,1	3,6	5,9	5,1	5,2
Stadsarchief	3,7	4,0	4,3	3,8	5,0	4,8
Bestuursdienst	3,6	3,1	4,7	3,8	3,7	5,1
Dienst Informatie- en Communicatietechnologie	4,6	4,5	6,6	4,6	4,5	7,0
Ombudsman	3,9	3,8	3,0	3,9	3,8	3,0
Dienst Persoons- en Geo-informatie	3,8	3,0	4,6	4,1	3,5	4,6
Dienst Onderzoek en Statistiek	2,3	3,7	3,6	2,3	3,7	3,6
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam	6,3	4,4	5,0	6,8	5,0	5,9
ACAM Accountancy en Advies	4,1	4,0	6,3	4,4	4,0	6,6
Raadsgriffie	4,2	4,4	2,4	4,2	4,4	2,4
Servicehuis Personeel	6,6	4,5	6,1	6,7	4,5	6,3
<b>Cluster Ondersteuning bestuur en informatie</b>	4,7	4,1	5,2	4,9	4,6	5,6
Dienst Milieu en Bouwtoezicht	5,0	4,3	5,2	5,4	4,3	5,6
Ingenieursbureau Amsterdam	3,4	4,0	2,9	3,8	4,5	3,6
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam	4,0	4,0	4,5	4,3	4,1	4,9
Dienst Ruimtelijke Ordening	4,1	4,2	4,4	4,6	4,5	5,0
Dienst Zuidas	0,2	4,0	0,0	0,2	4,0	0,0
Haven Amsterdam	5,2	4,5	4,4	5,8	5,3	5,3
Projectmanagementbureau	2,8	3,9	3,6	2,8	3,9	3,6
Economische zaken	3,0	4,2	3,2	3,1	4,2	3,4
Afval Energie Bedrijf	4,9	4,5	5,6	5,2	4,9	5,6
Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer	6,3	5,0	4,2	6,5	5,6	4,9
Dienst Noord/Zuidlijn						
<b>Cluster Ruimtelijk</b>	4,6	4,4	4,4	5,0	4,7	4,8
Geneeskundige en Gezondheidsdienst	5,4	4,5	4,6	6,2	5,5	5,4
Dienst Wonen, Zorg en Samenleven	4,4	4,6	5,3	4,6	4,7	5,5
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling	4,6	4,5	4,7	5,2	5,3	5,0
Dienst Stadstoezicht	6,3	7,7	7,2	8,7	8,7	8,8
Stadsbank van Lening	4,9	4,3	3,8	5,2	4,3	3,8
Dienst Werk en Inkomen	6,8	6,0	6,3	7,6	6,5	7,2
<b>Cluster Sociaal</b>	5,9	5,4	5,6	6,8	6,1	6,4
<b>totaal gemeente Amsterdam (exclusief stadsdelen)</b>	5,2	4,6	5,1	5,8	5,3	5,8

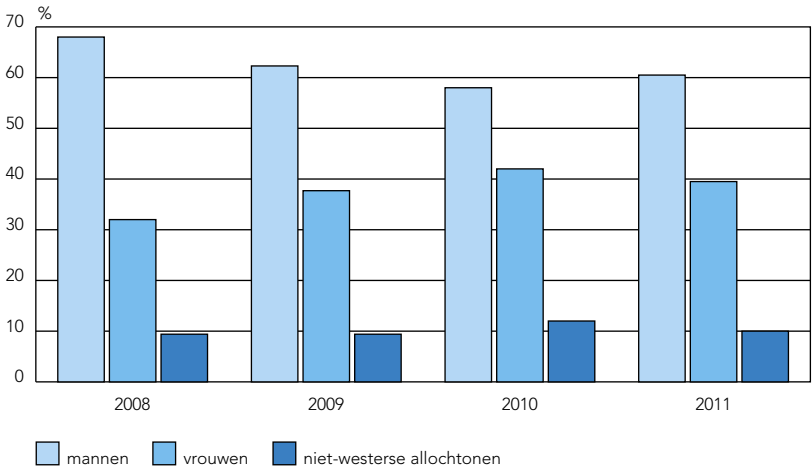
bron: Gemeente Amsterdam/Jaarrekening 2011

15.2a Medewerkers bij de Gemeente Amsterdam naar leeftijdsgroepen, 2007-2011 (procenten)



bron: Bestuursdienst/Personeelsmonitor 2011

15.2b Topfunctionarissen bij de Gemeente Amsterdam naar geslacht en herkomstgroepering, 2008-2011 (procenten)



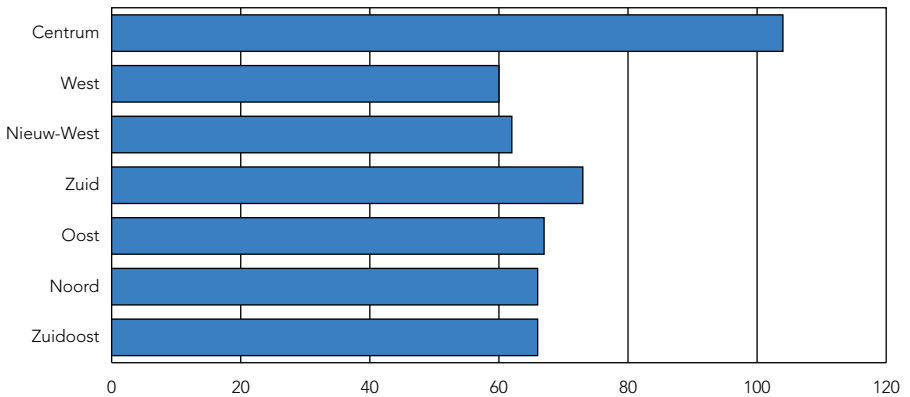
bron: Bestuursdienst/Personeelsmonitor 2011

## 15.2.4 Formatieplaatsen en personeelsbezetting van de Amsterdamse stadsdelen, 2011-2012

stadsdeel	formatieplaatsen		personeelsbezetting	
	31 december 2011	31 augustus 2012	31 december 2011	31 augustus 2012
A Centrum	940	951	878	875
E West	895	873	813	807
F Nieuw West	991	946	867	873
K Zuid	1115	1161	991	999
M Oost	922	889	830	815
N Noord	625	618	589	579
T Zuidoost	588	568	551	543
<b>totaal</b>	<b>6076</b>	<b>6006</b>	<b>5518</b>	<b>5491</b>

bron: Bestuursdienst

## 15.2c Medewerkers stadsdelen per 10.000 inwoners per stadsdeel, 31 augustus 2012



bron: Bestuursdienst/O+S

## 15.3.1 Opbrengst belastingen en retributies, 2010-2013 (x 1.000 euro)

	rekening		begroting	
	2010	2011	2012	2013
onroerende zaakbelastingen	156912	159673	158931	160217
hondenbelasting	1814	1756	1751	1751
toeristenbelasting	25503	33142	29198	34965
vermakelijksheidsretributie	1838	2049	1668	2021
roerende ruimtebelasting	355	354	354	385
precario- en reclamebelasting	480	374	381	383
<b>totaal</b>	<b>186902</b>	<b>197348</b>	<b>192283</b>	<b>199722</b>

bron: Gemeente Amsterdam/Jaarplan/-begroting 2013

## 15.3.2 Resultaat erfpachtbedrijf OGA, 2010-2013

bedragen x 1 mln. euro	rekening		begroting	
	2010	2011	2012	2013
exploitatie resultaat	53,0	53,5	45,2	43,3
waarvan meerwaarde afkoopsommen particulieren	12,2	5,2	5,0	5,0
meerwaarde afkoopsommen woningcorporaties ten behoeve van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	34,5	21,2	14,4	13,0

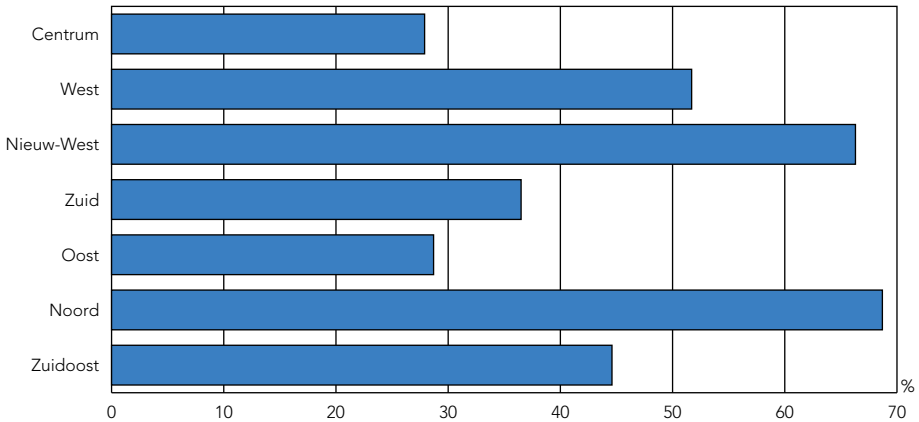
bron: Gemeente Amsterdam/Jaarplan/-begroting 2013

## 15.4.1 Begroting en rekening van de stadsdelen, 2010-2012 (x 1 mln. euro)

stadsdeel	begroting 2012		rekening 2011	rekening 2010
	totaal	waarvan aandeel stadsdeelfonds		
A Centrum	242,8	67,7	255,7	258,9
E West	201,8	104,3	288,4	330,8
F Nieuw-West	189,0	125,4	224,6	223,8
K Zuid	280,9	102,6	361,2	288,6
M Oost	347,5	99,6	391,9	366,5
N Noord	120,5	82,8	160,2	189,5
T Zuidoost	161,1	71,9	162,2	189,8

bron: Bestuursdienst/Directie Middelen en Control

## 15.4a Aandeel stadsdeelfonds in de totale stadsdeelbegroting, 2012 (procenten)



bron: Bestuursdienst/Directie Middelen en Control



# 16

## Bestuur en concern

- 16.1 Verkiezingen Gemeenteraad
- 16.2 Verkiezingen Provinciale Staten
- 16.3 Verkiezingen Tweede Kamer
- 16.4 Burger en bestuur



## 16

## Bestuur en concern

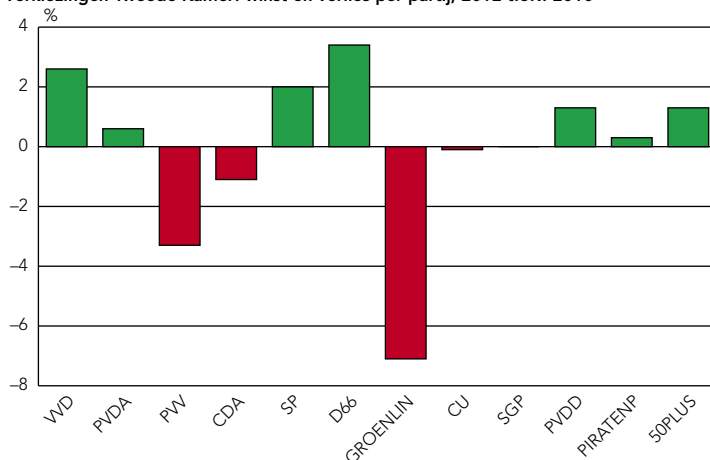
**Tweede Kamerverkiezingen 12 september 2012**

De verkiezingen voor de Tweede Kamer zijn uitgelopen op een race tussen VVD en PvdA, met als inzet welke partij de grootste zou worden. De VVD is daarbij, net als in 2010, als winnaar uit de strijd gekomen. Beide partijen haalden aanmerkelijk meer zetels dan twee jaar geleden, zowel ten koste van het midden (CDA), als de flanken (GroenLinks en PVV).

Ondanks de massale media-aandacht, zowel in praatprogramma's als door middel van peilingen lag de opkomst in Amsterdam met 69,9% een fractie lager dan in 2010 (70,8%). Daarbij kunnen verschillende factoren een rol hebben gespeeld: het feit dat de verkiezingen elkaar snel opvolgen, de relatief korte campagne, aansluitend op de vakantie, de intensieve campagne die behalve onderscheid ook verwarring kan veroorzaken, de beperkte motivatie voor kiezers van PVV, SP en GroenLinks om te gaan stemmen, gegeven de positie van deze partijen in de campagne (en de weerspiegeling daarvan in de peilingen) en het feit dat in 2010 oud burgemeester Job Cohen een van de lijsttrekkers was.

De uitslag in Amsterdam volgt in grote lijnen de landelijke trend. Wel heeft de PvdA minder gewonnen dan landelijk. Dat geldt in iets mindere mate ook

**Verkiezingen Tweede Kamer: winst en verlies per partij, 2012 t.o.v. 2010**



bron: DBI/O+S

voor de vvd, terwijl D66 en SP juist beter presteerden. GroenLinks is ook in Amsterdam de grote verliezer, evenals de pvv. Ook het cda, dat in Amsterdam veel kleiner is dan landelijk, verloor.

Uitgesplitst naar stadsdeel, valt op dat de vvd in Zuid de grootste partij is geworden en ook meer heeft gewonnen dan in de stad gemiddeld. Dat laatste geldt ook voor D66. De PvdA verloor in Zuid stemmen. In mindere mate zien we hetzelfde patroon terug in Centrum.

In vergelijking met andere grote steden valt op dat met name in studentensteden als Nijmegen, Utrecht en Groningen de PvdA meer won dan in Amsterdam en ook meer dan de vvd. Daarbij speelt mogelijk een rol dat de PvdA al in 2010, als thuisbasis van lijsttrekker Cohen, al relatief hoog scoorde. In steden met een relatief groter aandeel rechtse kiezers lagen winst van vvd en PvdA dicht bij elkaar of won de vvd, net als in veel suburbane gebieden, meer.

Amsterdams kandidaten die relatief veel stemmen kregen waren (uiteraard) Sap (GroenLinks, 14.666), Bergkamp (D66, 4.448), Jadnanansingh en Marcouch (PvdA, respectievelijk 6.516 en 3.123), Van Tongeren (GroenLinks, 1.846) en Teeven (vvd, 1.977).

<b>16.1</b>	<b>Verkiezingen Gemeenteraad</b>	<b>403</b>
	<u>tabellen</u>	
16.1.1	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage	403
16.1.2	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen en uitgebrachte geldige stemmen naar stadsdelen	404
16.1.3	Opkomst en uitgebrachte geldige stemmen naar stadsdelen (procenten)	405
16.1.4	Opkomst in procenten van het aantal kiesgerechtigden per stadsdeel	406
16.1.5	Zetelverdeling naar de politieke groeperingen en opkomstpercentage	406
	<u>grafieken</u>	
16.1a	Uitgebrachte geldige stemmen	407
16.1b	Opkomst 1966-2010	407
<b>16.2</b>	<b>Verkiezingen Provinciale Staten</b>	<b>408</b>
	<u>tabellen</u>	
16.2.1	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage	408
16.2.2	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage naar stadsdelen	409
	<u>grafieken</u>	
16.2a	Opkomst 1970-2011	413
<b>16.3</b>	<b>Verkiezingen Tweede Kamer</b>	<b>414</b>
	<u>tabellen</u>	
16.3.1	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage	414
16.3.2	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen en uitgebrachte geldige stemmen naar stadsdelen	415
16.3.3	Opkomst en uitgebrachte geldige stemmen naar stadsdelen (procenten)	416
16.3.4	Opkomst in procenten van het aantal kiesgerechtigden per stadsdeel	417
16.3.5	Zetelverdeling naar de politieke groeperingen	417
	<u>grafieken</u>	
16.3a	Uitgebrachte geldige stemmen	418
16.3b	Opkomst 1971-2012	418
<b>16.4</b>	<b>Burger en bestuur</b>	<b>419</b>
	<u>tabellen</u>	
16.4.1	Interesse en participatie in gemeentepolitiek	419
16.4.2	Interesse in gemeentepolitiek per stadsdeel	419
	<u>grafieken</u>	
16.4a	Politiek zelfvertrouwen van Amsterdammers	419

**16.1.1 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 2006 en 2010**

politieke groepering	pol. gr. afgekoort	absoluut		procenten	
		2006	2010	2006	2010
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	PVDA	119651	90067	39,4	29,3
VVD	VVD	49172	52039	16,2	16,9
GROENLINKS	GL	41563	46407	13,7	15,1
SP (Socialistische Partij)	SP	40637	22266	13,4	7,2
Christen Democratisch Appèl (CDA)	CDA	12715	10218	4,2	3,3
Democraten 66 (D66)	D66	12338	45524	4,1	14,8
Tulpen voor Amsterdam	TVA		1230		0,4
RED AMSTERDAM	REDASD		11435		3,7
Partij voor Mens en Spirit	MENS		1009		0,3
Amsterdamsche Belangen (AB) <sup>1)</sup>	AB	1043	1315	0,3	0,4
De Groenen <sup>2)</sup>	AA/DG	5935	2001	2,0	0,7
TROTS OP NEDERLAND LIJST RITA VERDONK	TROTSOPN		7096		2,3
Partij voor de Dieren	PVDD		7113		2,3
NATIONALE DEMOCRATISCHE PARTIJ (NDP)	NDP	196	543	0,1	0,2
Republikeinse Moderne Partij	RMP		215		0,1
ChristenUnie	CU	4433	3860	1,5	1,3
LEEFBAAR AMSTERDAM	LA	4098	3079	1,3	1,0
Amsterdam Sociaal	ASDSOC		1181		0,4
Lijst 19	L19		696		0,2
Mokum Mobiel	MM	1740		0,6	
Partij van de Toekomst (PvdT)	PVDT	1419		0,5	
AMSTERDAM LEEFT !	ASDLEEFT	819		0,3	
Humanistische Partij Amsterdam (H.P.)	HP	760		0,3	
AMSTERDAM LOKAAL	ASDLOK	891		0,3	
FVP / Ouderenpartij Noord-Holland	FVP/OPNH	1804		0,6	
Nieuwe Communistische Partij-NCPN	NCPN	511		0,2	
VIP Vooruitstrevende Integratie Partij	VIP	325		0,1	
DUURZAAM NEDERLAND	DUURZ	662		0,2	
Liberaal Amsterdam	LIBASD	784		0,3	
Amsterdam Transparant	ASDTRP	445		0,1	
HUISJE-BOOMPJE-BEESTJE	HBB	787		0,3	
Conservatieve Democraten (CD)	CD	1124		0,4	
<b>totaal geldige stemmen</b>		303852	307294	100	100
blanco/ongeldige stemmen		1382	3355		
totaal stemmen		305234	310649		
kiesgerechtigden		579276	604583		
<b>opkomstpercentage</b>				52,7	51,4

<sup>1)</sup> 2006 = PARTIJ VAN AMSTERDAM.

<sup>2)</sup> 2006 = AMSTERDAM ANDERS/De Groenen.

bron: DBI/O+S

16.1.2 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen en uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad naar stadsdelen, 2006 en 2010

stadsdeel/jaar	kiesge-rechtig-den	on-geldige/blanco stemmen	totaal geldige stemmen	uitgebrachte stemmen per groepering													
				PVDA	WD	GL	SP	CDA	D66	REDASD	TROTS OPN	PVDD	overige grp.				
<b>A Centrum</b>																	
2006	68852	156	39037	11605	7574	7292	5752	826	2640								3348
2010	70209	219	42721	10509	7292	7871	3210	934	7769	2453							1340
<b>B Westpoort</b>																	
2006	296	1	105	17	9	7	33	2	3								34
2010	359	1	296	53	46	58	24	7	66	11							20
<b>E West</b>																	
2006	104081	256	53848	20915	7071	9480	8059	1269	2594								4460
2010	106750	639	53547	15127	7749	10235	4092	1269	8724	1672							2598
<b>F Nieuw-West</b>																	
2006	95496	213	47356	22147	7334	3912	4802	3387	1137								4637
2010	100976	686	45578	16040	7837	4312	2987	2302	4895	1155							3083
<b>K Zuid</b>																	
2006	108605	271	61378	19101	14508	8831	8106	2928	3003								4901
2010	111252	474	63109	14974	14975	7939	3743	2446	11140	3177							2350
<b>M Oost</b>																	
2006	79136	223	43903	17576	5915	7353	6160	1394	2025								3480
2010	89986	545	49405	14477	6927	9670	3832	1169	8168	1405							1966
<b>N Noord</b>																	
2006	65870	152	31931	14121	3808	2708	4851	1856	573								4014
2010	65711	434	29527	9262	4386	3389	2645	1328	2553	1066							2318
<b>T Zuidoost</b>																	
2006	56940	110	26294	14169	2953	1980	2874	1053	363								2902
2010	59340	357	23111	9625	2827	2933	1733	763	2209	496							1454
<b>Amsterdam</b>																	
2006	579276	1382	303852	119651	49172	41563	40637	12715	12338								27776
2010	604583	3355	307294	90067	52039	46407	22266	10218	45524	11435							15129

bron: DB/O+S

## 16.1.3 Opkomst en uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad naar stadsdelen, 2006 en 2010 (procenten)

stadsdeel/jaar	opkomst % stemmen	totaal geldige stemmen	uitgebrachte stemmen per groepering (%)														
			PVDA	WD	GL	SP	CDA	D66	REDASD	TROTS OPN	PVDD	overige grp.					
<b>A Centrum</b>																	
2006	56,9	39037	29,7	19,4	18,7	14,7	2,1	6,8									8,6
2010	61,2	42721	24,6	17,1	18,4	7,5	2,2	18,2	5,7	1,1	2,1						3,1
<b>B Westpoort</b>																	
2006	35,8	105	16,2	8,6	6,7	31,4	1,9	2,9									32,3
2010	82,7	296	17,9	15,5	19,6	8,1	2,4	22,3	3,7	1,0	2,7						6,8
<b>E West</b>																	
2006	52,0	53848	38,8	13,1	17,6	15,0	2,4	4,8									8,3
2010	50,8	53547	28,2	14,5	19,1	7,6	2,4	16,3	3,1	1,6	2,3						4,9
<b>F Nieuw-West</b>																	
2006	49,8	47356	46,8	15,5	8,3	10,1	7,2	2,4									9,7
2010	45,8	45578	35,2	17,2	9,5	6,6	5,1	10,7	2,5	4,3	2,2						6,7
<b>K Zuid</b>																	
2006	56,8	61378	31,1	23,6	14,4	13,2	4,8	4,9									8,0
2010	57,2	63109	23,7	23,7	12,6	5,9	3,9	17,7	5,0	1,3	2,4						3,8
<b>M Oost</b>																	
2006	55,8	43903	40,0	13,5	16,7	14,0	3,2	4,6									8,0
2010	55,5	49405	29,3	14,0	19,6	7,8	2,4	16,5	2,8	1,6	2,0						4,0
<b>N Noord</b>																	
2006	48,7	31931	44,2	11,9	8,5	15,2	5,8	1,8									12,6
2010	45,6	29527	31,4	14,9	11,5	9,0	4,5	8,6	3,6	5,6	3,2						7,7
<b>T Zuidoost</b>																	
2006	46,4	26294	53,9	11,2	7,5	10,9	4,0	1,4									11,1
2010	39,5	23111	41,6	12,2	12,7	7,5	3,3	9,6	2,1	2,4	2,2						6,4
<b>Amsterdam</b>																	
2006	52,7	303852	39,4	16,2	13,7	13,4	4,2	4,1									9,0
2010	51,4	307294	29,3	16,9	15,1	7,2	3,3	14,8	3,7	2,3	2,3						5,1

bron: DB/O+S

**16.1.4 Opkomst in procenten van het aantal kiesgerechtigden per stadsdeel bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 1994-2010**

stadsdeel	1994	1998	2002	2006	2010
A Centrum	59,3	51,2	53,9	56,9	61,2
B Westpoort	39,8	37,9	39,6	35,8	82,7
E West	53,5	43,1	46,4	52,0	50,8
F Nieuw-West	59,3	47,7	46,7	49,8	45,8
K Zuid	62,0	52,4	53,9	56,8	57,2
M Oost	55,9	47,8	49,4	55,8	55,5
N Noord	56,4	46,4	43,5	48,7	45,6
T Zuidoost	49,0	39,8	40,3	46,4	39,5
Amsterdam	56,9	47,2	47,8	52,7	51,4

bron: DBI/O+S

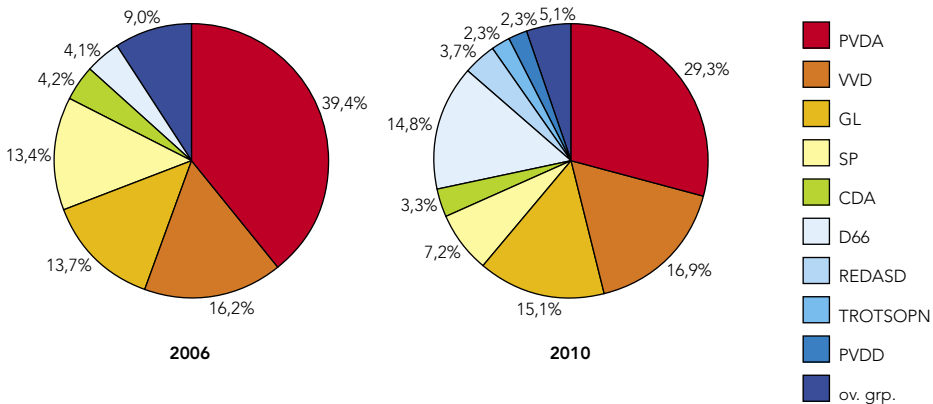
**16.1.5 Zetelverdeling van de Gemeenteraad naar de politieke groeperingen en opkomstpercentage, 1986-2010**

politieke groepering	1986	1990	1994	1998	2002	2006	2010
Partij van de Arbeid	21	12	14	15	15	20	15
VVD	7	7	8	9	9	8	8
GROENLINKS		7	6	7	6	7	7
SP (Socialistische Partij)			1	3	4	6	3
Christen Democratisch Appèl	6	5	3	3	4	2	2
Democraten 66 (D66)	3	9	8	4	3	2	7
RED AMSTERDAM							1
TROTS OP NEDERLAND							
LJST RITA VERDONK							1
Partij voor de Dieren							1
LEEFBAAR AMSTERDAM					2		
AMSTERDAM ANDERS/De Groenen	1	2	1	3	1		
Mokum Mobiel				1	1		
Links Akkoord (CPN, PSP, PPR, EVP)	6						
Centrumpartij '86	1	1					
Centrumdemocraten		2	4				
totaal	45	45	45	45	45	45	45
opkomstpercentage	61,9	50,7	56,9	47,2	47,8	52,7	51,4

bron: DBI/O+S

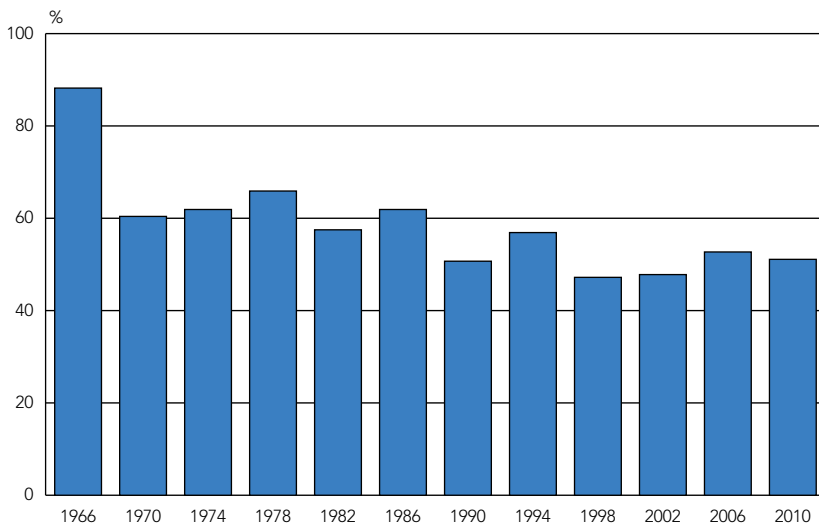


16.1a Uitgebrachte geldige stemmen bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 2006 en 2010 (procenten)



bron: DBI/O+S

16.1b Opkomst bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 1966-2010 (procenten)



bron: DBI/O+S

**16.2.1 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage in Amsterdam bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 2007 en 2011**

politieke groepering	pol. gr. afgekort	absoluut		procenten	
		2007	2011	2007	2011
VVD	VVD	37726	45720	17,6	15,4
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.) <sup>1)</sup>	PvdA	50786	84869	23,7	28,5
Christen Democratisch Appèl (CDA)	CDA	15188	9018	7,1	3,0
SP (Socialistische Partij)	SP	39526	31168	18,4	10,5
GROENLINKS <sup>2)</sup>	GL	37047	37785	17,3	12,7
Democraten 66 (D66)	D66	12599	46394	5,9	15,6
Partij voor de Dieren	PvdD	9685	8207	4,5	2,8
ChristenUnie-SGP	CUSGP	4271	2433	2,0	0,8
PVV (Partij voor de Vrijheid)	PVV		24901		8,4
De Groenen *	DG	2269	803	1,1	0,3
Ouderenpartij Noord-Holland **	OudpNH	5424	3342	2,5	1,1
50PLUS	50PLUS		2848		1,0
<b>totaal geldige stemmen</b>		214521	297488	100	100
blanco/ongeldige stemmen		1385	1526		
totaal stemmen		215906	299014		
kiesgerechtigden		529595	551475		
<b>opkomstpercentage</b>				40,8	54,2

<sup>1)</sup> Combinatie met lijst 5.

<sup>2)</sup> Combinatie met lijst 2.

\* In 2007 Noord-Holland Anders/De Groenen.

\*\* In 2007 Ouderenpartij NH/VSP.

bron: DBI/O+S

16.2.2 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten naar stadsdelen, 2007 en 2011

## A Centrum

politieke groepering	absoluut		procenten	
	2007	2011	2007	2011
VVD	5517	7114	16,9	16,3
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	6743	10158	20,7	23,2
Christen Democratisch Appèl (CDA)	1457	836	4,5	1,9
SP (Socialistische Partij)	5621	5026	17,3	11,5
GROENLINKS	7652	7373	23,5	16,9
Democraten 66 (D66)	2736	9002	8,4	20,6
Partij voor de Dieren	1646	1398	5,1	3,2
ChristenUnie-SGP	382	191	1,2	0,4
PVV (Partij voor de Vrijheid)		1975		4,5
De Groenen	473	130	1,5	0,3
Ouderenpartij Noord-Holland	338	241	1,0	0,6
50PLUS		290		0,7
<b>totaal geldige stemmen</b>	<b>32565</b>	<b>43734</b>	<b>100</b>	<b>100</b>
blanco/ongeldige stemmen	156	133		
totaal stemmen	32721	43867		
kiesgerechtigden	60760	62208		
<b>opkomstpercentage</b>			<b>53,9</b>	<b>70,5</b>

## B Westpoort

politieke groepering	absoluut		procenten	
	2007	2011	2007	2011
VVD	100	173	16,4	15,9
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	121	259	19,9	23,7
Christen Democratisch Appèl (CDA)	25	21	4,1	1,9
SP (Socialistische Partij)	124	103	20,4	9,4
GROENLINKS	153	173	25,2	15,9
Democraten 66 (D66)	38	252	6,3	23,1
Partij voor de Dieren	26	30	4,3	2,7
ChristenUnie-SGP	9	14	1,5	1,3
PVV (Partij voor de Vrijheid)		51		4,7
De Groenen	9	3	1,5	0,3
Ouderenpartij Noord-Holland	3	3	0,5	0,3
50PLUS		9		0,8
<b>totaal geldige stemmen</b>	<b>608</b>	<b>1091</b>	<b>100</b>	<b>100</b>
blanco/ongeldige stemmen	2	4		
totaal stemmen	610	1095		
kiesgerechtigden	275	291		
<b>opkomstpercentage</b>			<b>221,8</b>	<b>376,3</b>

16.2.2 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten naar stadsdelen, 2007 en 2011 (vervolg)

E West

politieke groepering	absoluut		procenten	
	2007	2011	2007	2011
VVD	4767	5960	14,1	12,4
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	7822	13548	23,1	28,3
Christen Democratisch Appèl (CDA)	1553	975	4,6	2,0
SP (Socialistische Partij)	6933	5241	20,5	10,9
GROENLINKS	7431	7925	21,9	16,5
Democraten 66 (D66)	2199	8784	6,5	18,3
Partij voor de Dieren	1517	1416	4,5	3,0
ChristenUnie-SGP	606	324	1,8	0,7
PVV (Partij voor de Vrijheid)		2911		6,1
De Groenen	438	199	1,3	0,4
Ouderenpartij Noord-Holland	611	367	1,8	0,8
50PLUS		298		0,6
<b>totaal geldige stemmen</b>	33877	47948	100	100
blanco/ongeldige stemmen	227	273		
totaal stemmen	34104	48221		
kiesgerechtigden	92648	94983		
<b>opkomstpercentage</b>			36,8	50,8

F Nieuw-West

politieke groepering	absoluut		procenten	
	2007	2011	2007	2011
VVD	5883	5868	19,7	13,4
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	7695	15736	25,8	36,0
Christen Democratisch Appèl (CDA)	3294	1930	11,1	4,4
SP (Socialistische Partij)	5443	4038	18,3	9,2
GROENLINKS	2756	2885	9,2	6,6
Democraten 66 (D66)	1164	4113	3,9	9,4
Partij voor de Dieren	1198	962	4,0	2,2
ChristenUnie-SGP	799	510	2,7	1,2
PVV (Partij voor de Vrijheid)		6191		14,2
De Groenen	200	72	0,7	0,2
Ouderenpartij Noord-Holland	1371	788	4,6	1,8
50PLUS		623		1,4
<b>totaal geldige stemmen</b>	29803	43716	100	100
blanco/ongeldige stemmen	254	312		
totaal stemmen	30057	44028		
kiesgerechtigden	86607	91195		
<b>opkomstpercentage</b>			34,7	48,3

16.2.2 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten naar stadsdelen, 2007 en 2011 (vervolg)

K Zuid

politieke groepering	absoluut		procenten	
	2007	2011	2007	2011
VVD	11822	15079	24,1	23,9
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	10256	13846	20,9	22,0
Christen Democratisch Appèl (CDA)	4154	2340	8,5	3,7
SP (Socialistische Partij)	7163	5694	14,6	9,0
GROENLINKS	7817	7110	15,9	11,3
Democraten 66 (D66)	3501	11802	7,1	18,7
Partij voor de Dieren	2197	1811	4,5	2,9
ChristenUnie-SGP	849	435	1,7	0,7
PVV (Partij voor de Vrijheid)		3700		5,9
De Groenen	482	140	1,0	0,2
Ouderenpartij Noord-Holland	908	578	1,8	0,9
50PLUS		524		0,8
<b>totaal geldige stemmen</b>	49149	63059	100	100
blanco/ongeldige stemmen	246	234		
totaal stemmen	49395	63293		
kiesgerechtigden	99734	102351		
<b>opkomstpercentage</b>			49,5	61,8

M Oost

politieke groepering	absoluut		procenten	
	2007	2011	2007	2011
VVD	4317	6026	13,7	13,1
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	7836	13455	24,9	29,3
Christen Democratisch Appèl (CDA)	1628	966	5,2	2,1
SP (Socialistische Partij)	6012	4685	19,1	10,2
GROENLINKS	6773	8005	21,6	17,4
Democraten 66 (D66)	1997	8155	6,4	17,8
Partij voor de Dieren	1434	1213	4,6	2,6
ChristenUnie-SGP	501	291	1,6	0,6
PVV (Partij voor de Vrijheid)		2394		5,2
De Groenen	334	124	1,1	0,3
Ouderenpartij Noord-Holland	591	326	1,9	0,7
50PLUS		274		0,6
<b>totaal geldige stemmen</b>	31423	45914	100	100
blanco/ongeldige stemmen	214	235		
totaal stemmen	31637	46149		
kiesgerechtigden	74394	83677		
<b>opkomstpercentage</b>			42,5	55,2

16

16.2.2 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten naar stadsdelen, 2007 en 2011 (slot)

N Noord

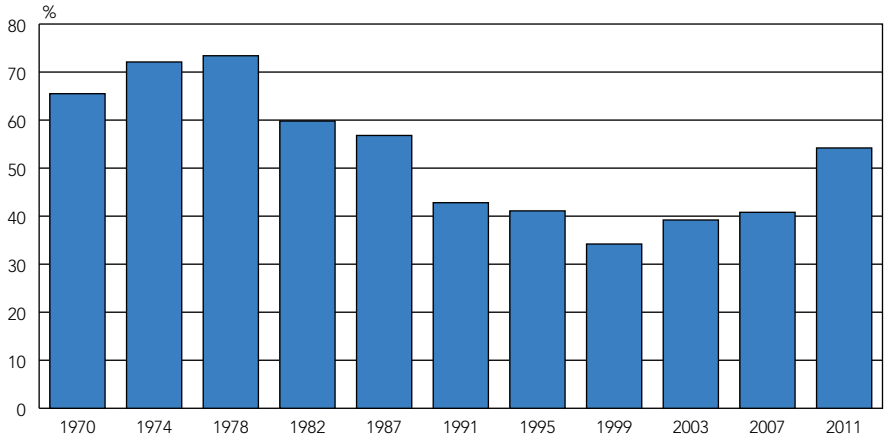
politieke groepering	absoluut		procenten	
	2007	2011	2007	2011
VVD	3375	3120	15,5	10,9
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	5541	8604	25,5	30,1
Christen Democratisch Appèl (CDA)	2004	1200	9,2	4,2
SP (Socialistische Partij)	5127	3522	23,6	12,3
GROENLINKS	2126	2324	9,8	8,1
Democraten 66 (D66)	576	2211	2,6	7,7
Partij voor de Dieren	1043	792	4,8	2,8
ChristenUnie-SGP	560	265	2,6	0,9
PVV (Partij voor de Vrijheid)		5251		18,4
De Groenen	216	82	1,0	0,3
Ouderenpartij Noord-Holland	1186	701	5,5	2,5
50PLUS		466		1,6
<b>totaal geldige stemmen</b>	21754	28538	100	100
blanco/ongeldige stemmen	187	163		
totaal stemmen	21941	28701		
kiesgerechtigden	61996	61231		
<b>opkomstpercentage</b>			35,4	46,9

T Zuidoost

politieke groepering	absoluut		procenten	
	2007	2011	2007	2011
VVD	1945	2295	12,7	10,3
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	4772	8957	31,1	40,2
Christen Democratisch Appèl (CDA)	1073	714	7,0	3,2
SP (Socialistische Partij)	3103	2667	20,2	12
GROENLINKS	2339	1884	15,2	8,5
Democraten 66 (D66)	388	1990	2,5	8,9
Partij voor de Dieren	624	546	4,1	2,5
ChristenUnie-SGP	565	397	3,7	1,8
PVV (Partij voor de Vrijheid)		2148		9,6
De Groenen	117	47	0,8	0,2
Ouderenpartij Noord-Holland	416	297	2,7	1,3
50PLUS		337		1,5
<b>totaal geldige stemmen</b>	15342	22279	100	100
blanco/ongeldige stemmen	99	168		
totaal stemmen	15441	22447		
kiesgerechtigden	53181	55539		
<b>opkomstpercentage</b>			29,0	40,4

bron: DBI/O+S

16.2a Opkomst bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 1970-2011 (procenten)



bron: DBI/O+S

16.3.1 Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage in Amsterdam bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, 2010 en 2012

politieke groepering	pol. gr. afgekort	absoluut		procenten	
		2010	2012	2010	2012
VVD	VVD	64798	75670	16,8	19,4
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.) <sup>1)</sup>	PVDA	135816	139820	35,3	35,9
PVV (Partij voor de Vrijheid)	PVV	36172	23696	9,4	6,1
Christen Democratisch Appèl (CDA)	CDA	12705	8517	3,3	2,2
SP (Socialistische Partij) <sup>2)</sup>	SP	27890	35899	7,2	9,2
Democraten 66 (D66)	D66	45613	59005	11,8	15,2
GROENLINKS <sup>3)</sup>	GROENLIN	48190	21079	12,5	5,4
ChristenUnie <sup>4)</sup>	CU	3405	3126	0,9	0,8
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) <sup>5)</sup>	SGP	274	539	0,1	0,1
Partij voor de Dieren	PVDD	6927	12143	1,8	3,1
Piratenpartij	PIRATENP	603	2064	0,2	0,5
Partij voor Mens en Spirit (MenS)	MENS	917	701	0,2	0,2
Nederland Lokaal	NL		68		0,0
Libertarische Partij (LP)	LP		279		0,1
Democratisch Politiek Keerpunt DPK	DPKDPK		183		0,0
50PLUS	50PLUS		5241		1,3
Liberaal Democratische Partij (LibDem)	LDP		135		0,0
Anti Europa Partij	AEP		76		0,0
SOPN	SOPN		539		0,1
Partij van de Toekomst (PvdT)	PVDT		434		0,1
Politieke Partij NXD	PPNXD		62		0,0
TROTS OP NEDERLAND LIJST RITA VERDONK	TROTSOPN	1067		0,3	
Lijst 17 (Feijen)	LIJST_17	226		0,1	
Partij één	Pé	189		0,0	
Lijst 19 (Laclé)	LIJST_19	123		0,0	
Nieuw Nederland	NN	93		0,0	
<b>totaal geldige stemmen</b>		<b>385008</b>	<b>389276</b>	<b>100</b>	<b>100</b>
blanco/ongeldige stemmen		2110	2737		
totaal stemmen		387118	392013		
kiesgerechtigden		546620	560467		
<b>opkomstpercentage</b>				<b>70,8</b>	<b>69,9</b>

<sup>1)</sup> Combinatie met SP en GROENLIN.

<sup>2)</sup> Combinatie met PVDA en GROENLIN.

<sup>3)</sup> Combinatie met PVDA en SP.

<sup>4)</sup> Combinatie met SGP.

<sup>5)</sup> Combinatie met CU.

bron: DBI/O+S



### 16.3.2 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen en uitgebrachte geldige stemmen in Amsterdam bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer naar stadsdelen, 2010 en 2012

stadsdeel/jaar	kiesge- rechtig- den	blanco/ on- geldige stemmen	totaal geldige stemmen	uitgebrachte stemmen per groepering										overige grp.				
				VVD	PVDA	PW	CDA	SP	D66	GROEN- LIN	CU	SGP	PVDD					
<b>A Centrum</b>																		
2010	62004	165	53485	9916	17062	2733	1055	3444	8525	8985	272	27	1098	368				
2012	62690	293	56165	11618	17737	1733	673	4808	11936	4162	283	48	2093	1074				
<b>B Westpoort</b>																		
2010	288	6	1327	200	425	86	27	102	245	194	14	3	20	11				
2012	309	4	1422	275	439	54	21	122	314	91	12	6	57	31				
<b>E West</b>																		
2010	94263	458	64007	9372	22865	4405	1467	4430	8939	10246	454	32	1283	514				
2012	97853	462	63707	10731	22871	2816	973	6047	11550	4425	390	66	2389	1449				
<b>F Nieuw-West</b>																		
2010	89950	409	57351	8337	22660	8794	2931	4471	4170	3905	650	43	851	539				
2012	93604	497	56399	10067	22988	5698	2202	5338	4546	1620	637	86	1309	1908				
<b>K Zuid</b>																		
2010	101760	263	80111	20601	23069	4990	2970	4430	12118	9286	581	79	1455	532				
2012	102862	320	81347	24172	22534	3041	1808	5639	15514	3918	562	103	2567	1489				
<b>M Oost</b>																		
2010	81776	330	58370	8379	21829	3701	1403	4185	7585	9350	436	20	1030	452				
2012	84581	429	59548	9437	22660	2485	1047	5686	10207	4470	402	58	1833	1263				
<b>N Noord</b>																		
2010	61372	237	38435	4516	12923	8315	1702	3891	2138	3325	386	41	720	478				
2012	62225	334	38040	5557	14004	5557	1183	4546	2679	1383	363	84	1128	1556				
<b>T Zuidoost</b>																		
2010	55207	242	31922	3477	14983	3148	1150	2937	1893	2899	612	29	470	324				
2012	56343	398	32648	3813	16587	2312	610	3713	2259	1010	477	88	767	1012				
<b>Amsterdam</b>																		
2010	546620	2110	385008	64798	135816	36172	12705	27890	45613	48190	3405	274	6927	3218				
2012	560467	2737	389276	75670	139820	23696	8517	35899	59005	21079	3126	539	12143	9782				

bron: DBI/O+S

## 16.3.3 Opkomst en uitgebrachte geldige stemmen in Amsterdam bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer naar stadsdelen, 2010 en 2012 (procenten)

stadsdeel/jaar	opkomst %stemmen	totaal geldige stemmen	uitgebrachte stemmen per groepering (%)														
			VVD	PVDA	PW	CDA	SP	D66	GROEN LIN	CU	SGP	PVDD	overige grp.				
<b>A Centrum</b>																	
2010	86,5	53485	18,5	31,9	5,1	2,0	6,4	15,9	16,8	0,5	0,1	2,1	0,7				
2012	90,1	56165	20,7	31,6	3,1	1,2	8,6	21,3	7,4	0,5	0,1	3,7	1,8				
<b>B Westpoort</b>																	
2010	462,8	1327	15,1	32,0	6,5	2,0	7,7	18,5	14,6	1,1	0,2	1,5	0,8				
2012	461,5	1422	19,3	30,9	3,8	1,5	8,6	22,1	6,4	0,8	0,4	4,0	2,2				
<b>E West</b>																	
2010	68,4	64007	14,6	35,7	6,9	2,3	6,9	14,0	16,0	0,7	0,0	2,0	0,9				
2012	65,6	63707	16,8	35,9	4,4	1,5	9,5	18,1	6,9	0,6	0,1	3,7	2,5				
<b>F Nieuw-West</b>																	
2010	64,2	57351	14,5	39,5	15,3	5,1	7,8	7,3	6,8	1,1	0,1	1,5	1,0				
2012	60,8	56399	17,8	40,8	10,1	3,9	9,5	8,1	2,9	1,1	0,2	2,3	3,3				
<b>K Zuid</b>																	
2010	79,0	80111	25,7	28,8	6,2	3,7	5,5	15,1	11,6	0,7	0,1	1,8	0,8				
2012	79,4	81347	29,7	27,7	3,7	2,2	6,9	19,1	4,8	0,7	0,1	3,2	1,9				
<b>M Oost</b>																	
2010	71,8	58370	14,4	37,4	6,3	2,4	7,2	13,0	16,0	0,7	0,0	1,8	0,8				
2012	70,9	59548	15,8	38,1	4,2	1,8	9,5	17,1	7,5	0,7	0,1	3,1	2,1				
<b>N Noord</b>																	
2010	63,0	38435	11,7	33,6	21,6	4,4	10,1	5,6	8,7	1,0	0,1	1,9	1,3				
2012	61,7	38040	14,6	36,8	14,6	3,1	12,0	7,0	3,6	1,0	0,2	3,0	4,1				
<b>T Zuidoost</b>																	
2010	58,3	31922	10,9	46,9	9,9	3,6	9,2	5,9	9,1	1,9	0,1	1,5	1,0				
2012	58,7	32648	11,7	50,8	7,1	1,9	11,4	6,9	3,1	1,5	0,3	2,3	3,0				
<b>Amsterdam</b>																	
2010	70,8	385008	16,8	35,3	9,4	3,3	7,2	11,8	12,5	0,9	0,1	1,8	0,9				
2012	69,9	389276	19,4	35,9	6,1	2,2	9,2	15,2	5,4	0,8	0,1	3,1	2,6				

bron: DBI/O+S

### 16.3.4 Opkomst in procenten van het aantal kiesgerechtigden per stadsdeel in Amsterdam bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, 1998-2012

stadsdeel	1998	2002	2003	2006	2010	2012
A Centrum	70,7	77,8	78,4	85,8	86,5	90,1
B Westpoort	60,9	72,8	66,8	81,3	462,8	461,5
E West	60,4	67,8	69,0	70,3	68,4	65,6
F Nieuw-West	64,2	69,5	69,7	70,6	64,2	60,8
K Zuid	72,0	77,9	79,0	82,5	79,0	79,4
M Oost	62,9	70,8	72,6	74,6	71,8	70,9
N Noord	61,9	68,1	67,5	69,7	63,0	61,7
T Zuidoost	51,5	57,5	60,6	64,2	58,3	58,7
Amsterdam	64,0	70,5	71,5	74,4	70,8	69,9

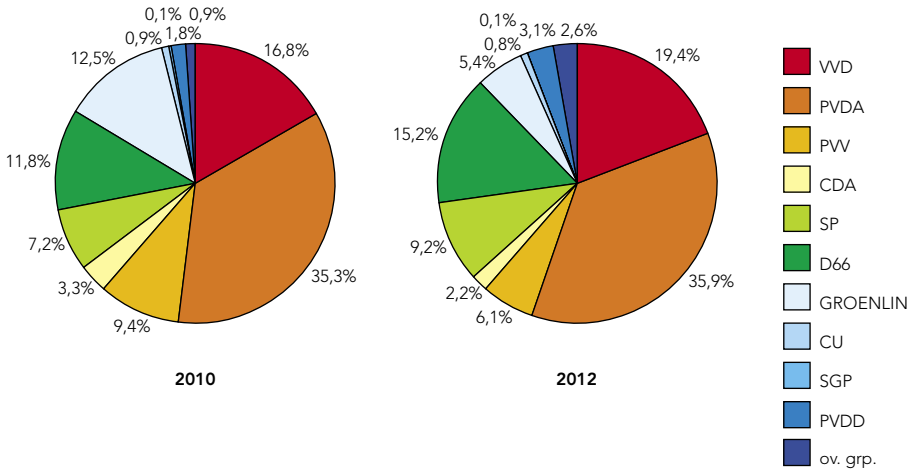
bron: DBI/O+S

### 16.3.5 Zetelverdeling van de Tweede Kamer naar de politieke groeperingen, 1998-2012

politieke groepering	1998	2002	2003	2006	2010	2012
VVD	38	23	28	22	31	41
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	45	23	42	33	30	38
PVV (Partij voor de Vrijheid)				9	24	15
SP (Socialistische Partij)	5	9	9	25	15	15
Christen Democratisch Appèl (CDA)	29	43	44	41	21	13
Democraten 66 (D66)	14	8	6	3	10	12
ChristenUnie (RPF + GPV)	5	4	3	6	5	5
GROENLINKS	11	10	8	7	10	4
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)	3	2	2	2	2	3
Partij voor de Dieren				2	2	2
50PLUS						2
Lijst Pim Fortuyn		26	8			
Leefbaar Nederland		2				
totaal	150	150	150	150	150	150

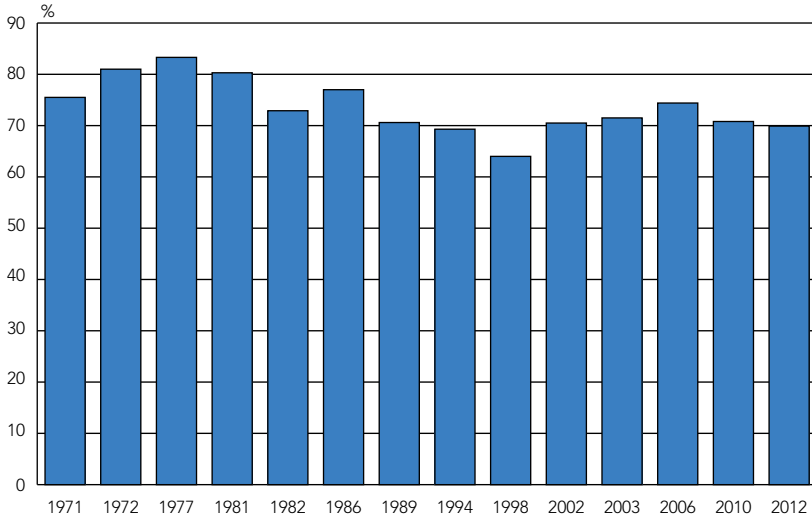
bron: Kiesraad/CBS

16.3a Uitgebrachte geldige stemmen in Amsterdam bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, 2010 en 2012 (procenten)



bron: DBI/O+S

16.3b Opkomst in Amsterdam bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, 1971-2012 (procenten)



bron: Kiesraad/CBS

16.4.1 Interesse en participatie in gemeentepolitiek, 2000-2010 (procenten)

	2000	2002	2004	2006	2008	2010
stemintentie gemeenteraadsverkiezingen (gaat zeker stemmen)	58	64	62	70	66	74
interesse in gemeentepolitiek	43	44	42	49	45	47
interesse in stadsdeelpolitiek				57	52	65

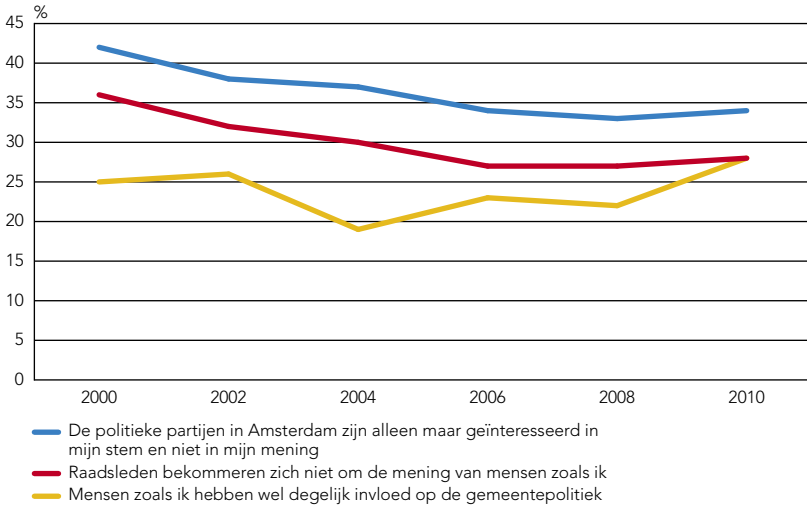
bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam/ABM

16.4.2 Interesse in gemeentepolitiek per stadsdeel, 2006-2010 (procenten)

	2006	2008	2010
A Centrum	62	55	56
E West	49	42	46
F Nieuw-West	41	42	37
K Zuid	53	46	51
M Oost	50	45	56
N Noord	45	47	42
T Zuidoost	39	41	37
Amsterdam	49	45	47

bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam

16.4a Politiek zelfvertrouwen van Amsterdammers <sup>1)</sup>, 2000-2010 (procenten)



<sup>1)</sup> Mensen konden het (zeer) eens of (zeer) oneens zijn met de volgende stellingen. Hier wordt het percentage weer gegeven dat het eens is met de stellingen.

bron: O+S/De Staat van de Stad Amsterdam

# Een veilig Amsterdam Samen zorgen we ervoor

Een veilig Amsterdam

Zoek

Home  
Thema's  
Top 600  
Cijfers Leefbaarheid en Veiligheid  
Bibliotheek  
Agenda  
Meer Nieuws

leefbaarheidsindex  
volwassenencriminaliteitindex  
jeugdcriminaliteitindex  
buurtcijfers nieuwe stadsdelen  
buurtcijfers oude stadsdelen  
buurtcijfers nader verklaard  
veiligheidsindex nieuwe stadsdelen  
veiligheidsindex oude stadsdelen  
veiligheidsindex nader verklaard

Digitale nieuwsbrief  
ON Amsterdam  
Politie Amsterdam-Amstelland  
Gemeente Amsterdam  
Sitemap  
Contact

Een veilig Amsterdam. Samen zorgen we ervoor.

**Bekijk**

- [+] Leefbaarheidsindex
- [+] Volwassenencriminaliteitindex
- [+] Jeugdcriminaliteitindex
- [+] Buurtcijfers nieuwe stadsdelen
- [+] Buurtcijfers oude stadsdelen
- [+] Buurtcijfers nader verklaard
- [+] Veiligheidsindex nieuwe stadsdelen
- [+] Veiligheidsindex oude stadsdelen
- [+] Veiligheidsindex nader verklaard

**Cijfers Leefbaarheid en Veiligheid**

Hier kunt u de ontwikkeling van leefbaarheid en veiligheid in uw eigen buurt, stadsdeel of voor de hele stad bekijken.

- **Buurtcijfers:** Hier worden recente aangiftecijfers van politie en cijfers uit het bevolkingsonderzoek op buurtniveau gepresenteerd. Deze cijfers worden iedere twee maanden vernieuwd.
- **Veiligheidsindex:** hier ziet u hoe het met de veiligheid in Amsterdam, de afzonderlijke stadsdelen en uw eigen buurt is gesteld. Met de index is het mogelijk de veiligheidsituatie van verschillende buurten te vergelijken. Hoe lager het indexcijfer, des te veiliger de buurt. De veiligheidsindex wordt sinds 2003 jaarlijks berekend.
- **Jeugdcriminaliteitindex:** geeft de mate van criminaliteit van jongeren (12-24 jaar) per buurt weer. Aan de hand van de risicofactorenindex wordt gekeken in hoeverre in buurten risicofactoren aanwezig zijn die de kans op jeugdcriminaliteit verhogen.

Print deze pagina  
Deel deze pagina  
Over deze site  
Telefoon  
Disclaimer

Arbeidsomstandigheden  
POLITIE  
ARRONDISSEMENTSPARKET AMSTERDAM

[www.eenveiligamsterdam.nl](http://www.eenveiligamsterdam.nl)

# 17

## Vier grote steden en Nederland

- 17.1 Bevolking
- 17.2 Openbare orde en veiligheid
- 17.3 Werk en inkomen
- 17.4 Zorg
- 17.5 Educatie
- 17.6 Verkeer en infrastructuur
- 17.7 Stedelijke ontwikkeling
- 17.8 Verkiezingen



## 17

## Vier grote steden en Nederland

Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht vormen samen de G4: de vier grootste steden van Nederland. Daarmee houdt de vergelijking ook op. De steden verschillen behoorlijk van elkaar qua inkomen en opleidingsniveau van bewoners, maar ook van de gemeentelijke woonlasten.

### Amsterdam heeft het hoogste gemiddeld inkomen, Rotterdam het laagste

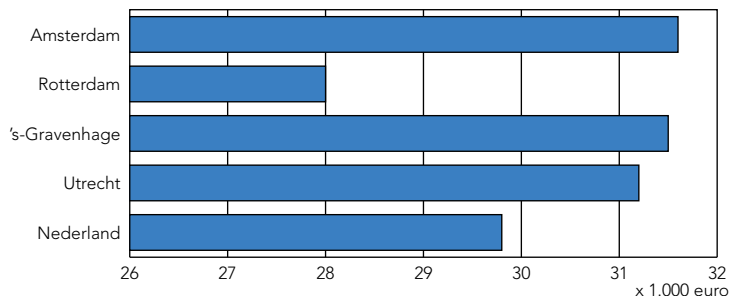
Amsterdam heeft van de G4 gemiddeld het hoogste persoonlijk inkomen. Het persoonlijk inkomen van een Amsterdammer is gemiddeld (bruto) € 31.600 per jaar. Dit is € 100 per jaar meer dan het inkomen in Den Haag en € 400 meer dan in Utrecht. In Rotterdam is het gemiddelde persoonlijk inkomen het laagst. Met gemiddeld € 28.000 per jaar is dit lager dan gemiddeld in Nederland (€ 29.800).

Vrouwen hebben gemiddeld een lager inkomen dan mannen. Het persoonlijk inkomen van mannen (€ 37.500) is in Nederland € 16.000 hoger dan dat van vrouwen (€ 21.500). In G4 is het verschil tussen mannen en vrouwen qua inkomen kleiner dan het landelijk gemiddelde maar nog steeds aanzienlijk. In Amsterdam is dit verschil het kleinst (€ 9.600) en het grootst in Den Haag (€ 12.300). Utrecht (€ 11.400) en Rotterdam (€ 11.300) vallen hier tussenin.

### Relatief weinig hoogopgeleiden in Rotterdam

Het relatief lage persoonlijke inkomen in Rotterdam hangt samen met het feit dat in die stad ook het opleidingsniveau relatief laag is. Hoogopgeleiden verdienen gemiddeld meer dan midden- en laagopgeleiden.<sup>1</sup> In Rotterdam heeft 22%

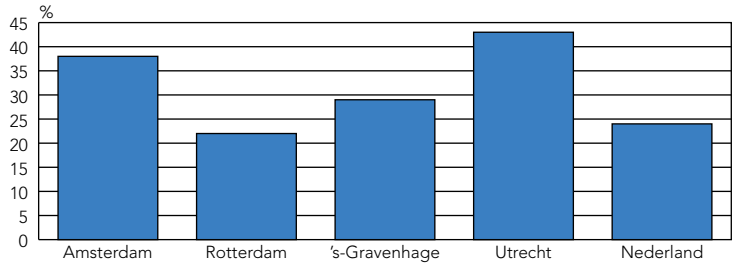
Gemiddeld persoonlijk inkomen (euro's) in de G4, 2009



bron: CBS/RIO 2009



Aandeel hoogopgeleiden van potentiële beroepsbevolking (15-64 jaar) in de G4, 2008 (procenten)



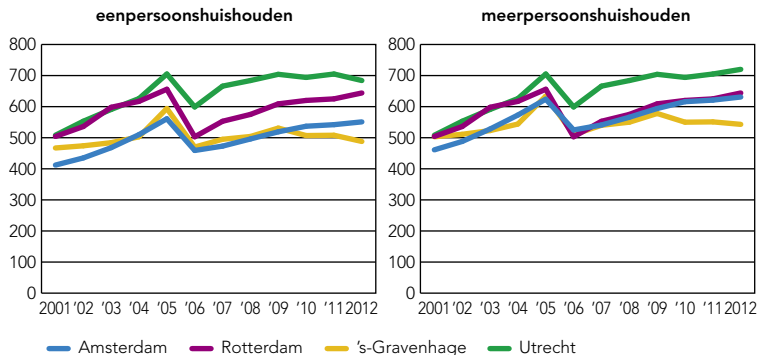
bron: CBS

van de potentiële beroepsbevolking een HBO of WO studie afgerond. Dit is bijna de helft van het aandeel hoogopgeleiden in Utrecht (43%). Ook Amsterdam (38%) en in mindere mate Den Haag (29%) kennen naar verhouding veel hoogopgeleiden.

**Gemeentelasten het hoogst in Utrecht**

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerende zaakbelasting (OZB), reinigingsheffing en rioolheffing voor woningen en zijn bij vergelijking van de vier grote steden in Utrecht het hoogst. Hier betaalt een eenpersoonshuishouden gemiddeld € 684 aan woonlasten en een meerpersoonshuishouden € 720. Rotterdam staat op de tweede plek met gemiddeld € 644 aan gemeentelijke woonlasten voor zowel een eenpersoons- als meerpersoonshuishouden. In Den Haag zijn de gemeentelijke woonlasten het laagst. Een eenpersoonshuis-

Gemiddelde gemeentelijke woonlasten (euro's) naar type huishouden in de G4, 2001-2012



bron: COELO/Atlas van de lokale lasten

houden in Den Haag betaalt gemiddeld € 488 en een meerpersoonshuishouden € 543. In Amsterdam is een eenpersoonshuishouden gemiddeld € 551 euro kwijt aan woonlasten en een meerpersoonshuishouden € 631.

Ten opzichte van 2001 zijn in 2012 in alle vier de grote steden de woonlasten gestegen. In Utrecht was deze stijging naar verhouding het grootst. De woonlasten namen in deze periode toe met 34% voor een eenpersoonshuishouden en 42% voor een meerpersoonshuishouden. Ook in Amsterdam (eenpersoonshuishouden: 33% en meerpersoonshuishouden: 37%) en Rotterdam (beide 28%) namen deze kosten toe. In Den Haag is de stijging van de woonlasten opvallend laag. Tussen 2001 en 2012 namen hier de woonlasten voor een eenpersoonshuishouden met 4% toe en voor een meerpersoonshuishouden met 8%.

<sup>1</sup> CBS, 2010. Inkomens van afgestudeerden, 2007-2009.

<b>17.1</b>	<b>Bevolking</b>	<b>427</b>
	<u>tabellen</u>	
17.1.1	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid, woningdichtheid en gemiddelde woningbezetting	427
17.1.2	Bevolking naar herkomstsgroepering	428
17.1.3	Bevolking naar leeftijdsgroepen	429
17.1.4	Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht	431
17.1.5	Bevolking naar nationaliteiten	431
17.1.6	Stand en loop van de bevolking	432
17.1.7	Stand en groei van de bevolking	432
17.1.8	Particuliere huishoudens naar samenstelling	433
17.1.9	Bevolkingsprognoses	434
17.1.10	Prognose huishoudens	435
	<u>grafieken</u>	
17.1a	Bevolkingsdichtheid en woningdichtheid	427
17.1b	Bevolking naar herkomstsgroepering	428
17.1c	Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht	429
17.1d	Groei van de bevolking	433
<b>17.2</b>	<b>Openbare orde en veiligheid</b>	<b>436</b>
	<u>tabellen</u>	
17.2.1	Geregistreerde misdrijven en ophelderingen	436
17.2.2	Branden en hulpverleningen naar veiligheidsregio	436
	<u>grafieken</u>	
17.2a	Opgehelderde misdrijven	436
<b>17.3</b>	<b>Werk en inkomen</b>	<b>437</b>
	<u>tabellen</u>	
17.3.1	Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie	437
17.3.2	Banen van werknemers naar bedrijfstak	437
17.3.3	Bedrijfsvestigingen naar sectoren	438
17.3.4	Werkzame personen naar sectoren	438
17.3.5	Niet-werkende werkzoekenden naar leeftijdsgroepen, geslacht, beroepsgroepen en opleidingsniveau	439
17.3.6	Openstaande vacatures	440
17.3.7	Uitkeringen WWB naar leeftijdsgroepen en geslacht	441
17.3.8	Uitkeringen WW naar leeftijdsgroepen en geslacht	441
17.3.9	Uitkeringen WIA, WAO, WAZ en Wajong	442
17.3.10	Uitkeringen AOW	443
17.3.11	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar huishoudenstypen en leeftijdsgroepen	443
17.3.12	Gemiddelde huurtoeslag van huishoudens naar huishoudenstypen en leeftijdsgroepen	444
17.3.13	Bevolking en gemiddeld inkomen	444
17.3.14	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar sociaal-economische categorie	445
17.3.15	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar geslacht en leeftijdsgroepen	446
17.3.16	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar herkomstsgroepering	446
17.3.17	Personen met een heel jaar inkomen naar inkomensklassen	447
17.3.18	Particuliere huishoudens incl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden	447
17.3.19	Particuliere huishoudens incl. studenten naar inkomensklassen	447
17.3.20	Particuliere huishoudens excl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden	448
17.3.21	Particuliere huishoudens excl. studenten naar inkomensklassen	448
17.3.22	Gemeentelijke woonlasten	448

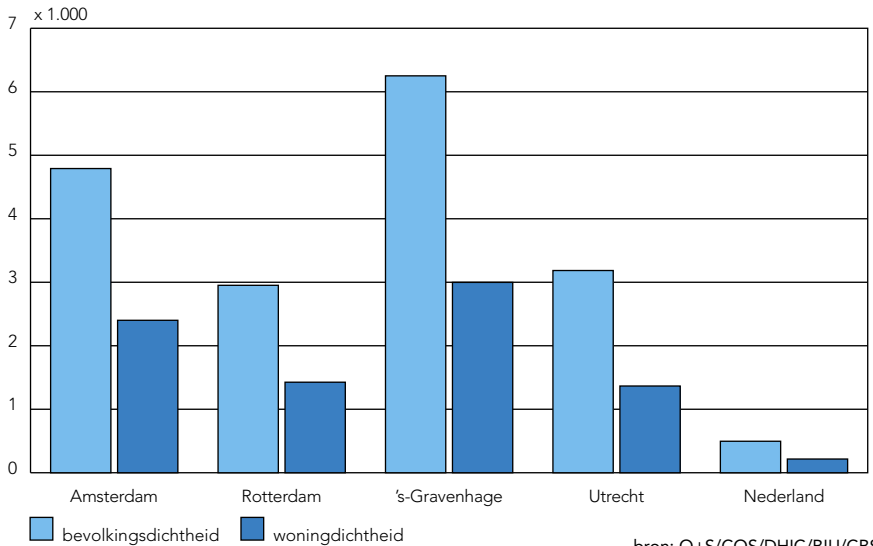
	<u>grafieken</u>	
17.3a	Openstaande vacatures	440
17.3b	Gemiddeld inkomen per inwoner	445
<b>17.4</b>	<b>Zorg</b>	<b>449</b>
	<u>tabellen</u>	
17.4.1	Sterfte naar doodsoorzaken	449
	<u>grafieken</u>	
17.4a	Sterfte naar doodsoorzaken	449
<b>17.5</b>	<b>Educatie</b>	<b>450</b>
	<u>tabellen</u>	
17.5.1	Leerlingen naar soort onderwijs en gemeente van hoofdvestiging	450
	<u>grafieken</u>	
17.5a	Percentage geslaagden van eindexamenkandidaten in het voortgezet onderwijs	450
<b>17.6</b>	<b>Verkeer en infrastructuur</b>	<b>451</b>
	<u>tabellen</u>	
17.6.1	Geregistreerde motorvoertuigen naar bouwjaar	451
17.6.2	Voertuigen met bromfietskenteken	452
	<u>grafieken</u>	
17.6a	Voertuigen met bromfietskenteken	452
<b>17.7</b>	<b>Stedelijke ontwikkeling</b>	<b>453</b>
	<u>tabellen</u>	
17.7.1	Woningvoorraad en mutaties in de woningvoorraad	453
17.7.2	Woningvoorraad naar eengezins- en meergezinswoningen en aantal kamers per woning	454
17.7.3	Woningvoorraad naar bouwperiode	454
17.7.4	Woningvoorraad naar eigendom	454
17.7.5	Gereedgekomen woningen naar eigendom en eengezins- en meergezinswoningen	454
	<u>grafieken</u>	
17.7a	Nieuwbouw	453
<b>17.8</b>	<b>Verkiezingen</b>	<b>455</b>
	<u>tabellen</u>	
17.8.1	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	455
17.8.2	Zetelverdeling bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	456
17.8.3	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	457
17.8.4	Uitgebrachte geldige stemmen, blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer	458
	<u>grafieken</u>	
17.8a	Winst en verlies van de vijf grootste partijen bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer	458

## 17.1.1 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid, woningdichtheid en gemiddelde woningbezetting, 1 januari 2012

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
oppervlakte in km <sup>2</sup> land	164.89	208.84 <sup>1)</sup>	80.44	99.30	33728.64
bevolking	790044	616456	502802	316277	16730348
bevolkingsdichtheid per km <sup>2</sup> land	4791	2952	6251	3185	496
woningvoorraad	395875	297890	241107 <sup>2)</sup>	135617	7268093 <sup>2)</sup>
woningdichtheid per km <sup>2</sup> land	2401	1426	2998	1366	216
gemiddelde woningbezetting	2,00	2,07	2,09	2,33	2,30

<sup>1)</sup> Rotterdam 204.32 + Rozenburg 4.52 km<sup>2</sup> land

bron: O+S/COS/DHIC/BIU/CBS

17.1a Bevolkingsdichtheid en woningdichtheid (per km<sup>2</sup> land), 1 januari 2012

## 17.1.2 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2012

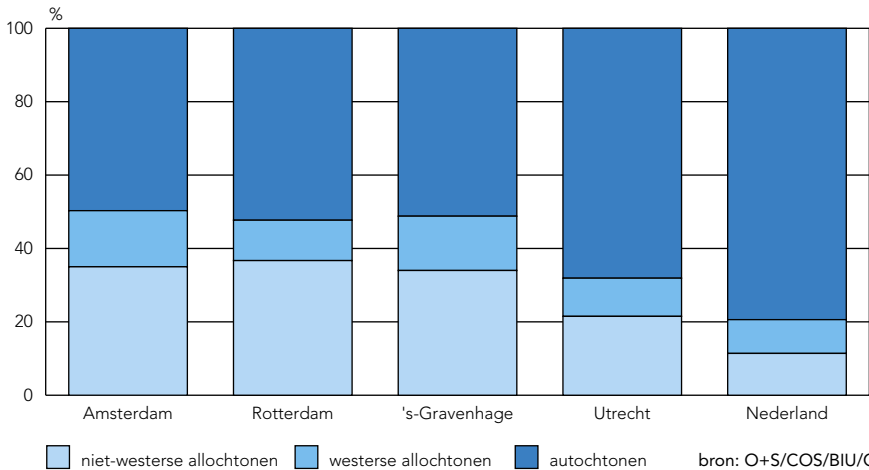
herkomstgroepering	absoluut				
	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Surinamers	68538	53168	46886	7674	346797
Antillianen	11891	22805	12183	2577	143992
Turken	41519	47842	37752	13579	392923
Marokkanen	71460	40641	28258	28139	362954
overige niet-westerse allochtonen	82984	63391	47478	16454	690985
totaal niet-westerse allochtonen	276392	227847	172557	68423	1937651
westerse allochtonen	122839	70137	76469	33147	1556542
autochtonen	390813	318472	253776	214707	13236155
totaal	790044	616456	502802	316277	16730348

herkomstgroepering	procenten				
	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Surinamers	8,7	8,6	9,3	2,4	2,1
Antillianen	1,5	3,7	2,4	0,8	0,9
Turken	5,3	7,8	7,5	4,3	2,3
Marokkanen	9,0	6,6	5,6	8,9	2,2
overige niet-westerse allochtonen	10,5	10,3	9,4	5,2	4,1
totaal niet-westerse allochtonen	35,0	37,0	34,3	21,6	11,6
westerse allochtonen	15,5	11,4	15,2	10,5	9,3
autochtonen	49,5	51,7	50,5	67,9	79,1
totaal	100	100	100	100	100

bron: O+S/COS/BIU/CBS

## 17.1b Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2012 (procenten)



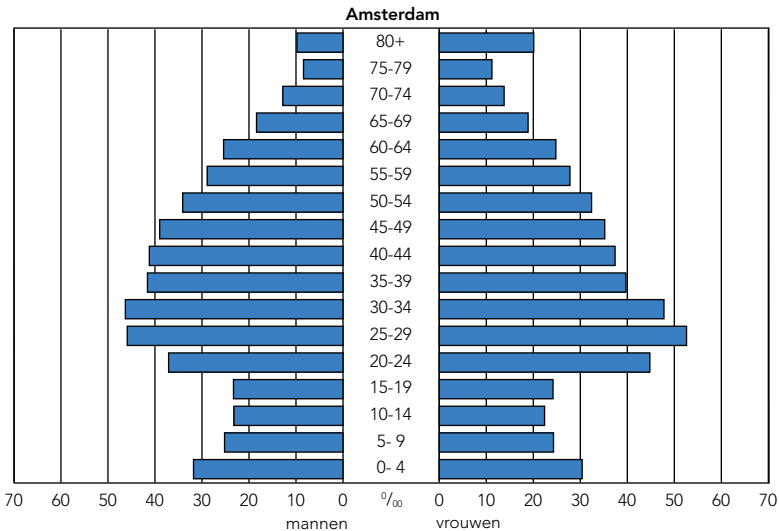
bron: O+S/COS/BIU/CBS

17.1.3 Bevolking naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2012

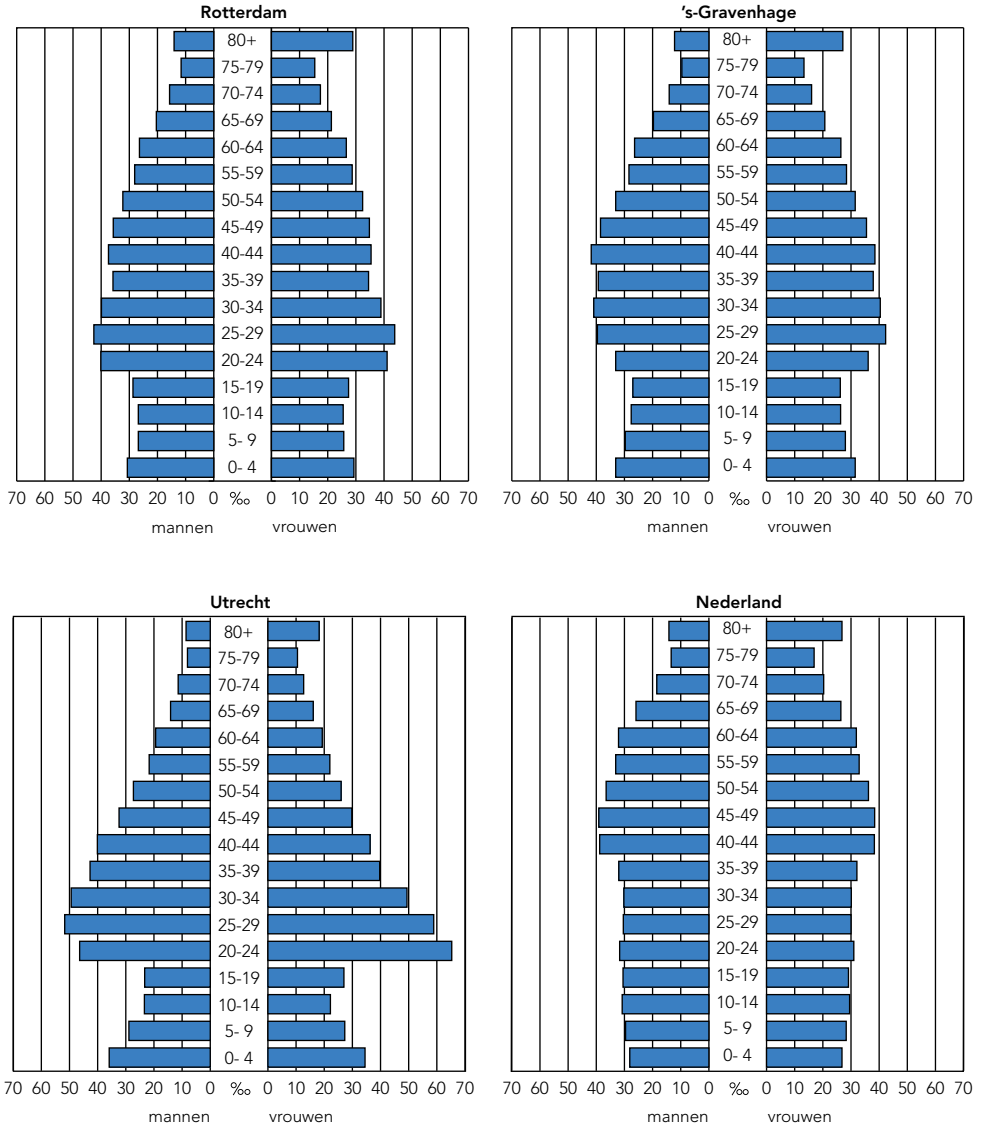
leeftijdsgroep in jaren	Amsterdam		Rotterdam		's-Gravenhage		Utrecht		Nederland	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
0- 4	49151	6,2	36992	6,0	32468	6,5	22287	7,0	918736	5,5
5- 9	39073	4,9	32362	5,2	28999	5,8	17770	5,6	968692	5,8
10-14	36011	4,6	32218	5,2	27121	5,4	14437	4,6	1009231	6,0
15-19	37452	4,7	34623	5,6	26771	5,3	15879	5,0	998095	6,0
20-24	64680	8,2	50062	8,1	34783	6,9	35337	11,2	1049537	6,3
25-29	77803	9,8	53250	8,6	41183	8,2	34986	11,1	1011311	6,0
30-34	74308	9,4	48536	7,9	40910	8,1	31267	9,9	1009259	6,0
35-39	64224	8,1	43307	7,0	38797	7,7	26055	8,2	1071786	6,4
40-44	62126	7,9	44832	7,3	40372	8,0	24167	7,6	1288553	7,7
45-49	58609	7,4	43484	7,1	37202	7,4	19691	6,2	1297305	7,8
50-54	52562	6,7	39881	6,5	32491	6,5	16834	5,3	1216443	7,3
55-59	44813	5,7	35001	5,7	28542	5,7	13805	4,4	1104542	6,6
60-64	39650	5,0	32683	5,3	26504	5,3	12232	3,9	1070490	6,4
65-69	29435	3,7	25658	4,2	20294	4,0	9560	3,0	874056	5,2
70-74	21013	2,7	20445	3,3	15093	3,0	7602	2,4	649753	3,9
75-79	15497	2,0	16630	2,7	11523	2,3	5883	1,9	506544	3,0
80+	23637	3,0	26490	4,3	19749	3,9	8485	2,7	686015	4,1
onbekend			2	0,0						
totaal	790044	100	616456	100	502802	100	316277	100	16730348	100
w.v. mannen	388972	49,2	303903	49,3	248376	49,4	153287	48,5	8282871	49,5
vrouwen	401072	50,8	312553	50,7	254426	50,6	162990	51,5	8447477	50,5

bron: O+S/COS/BIU/CBS

17.1c Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012



## 17.1c Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012 (slot)



bron: O+S/COS/BIU/CBS



## 17.1.4 Bevolking naar burgerlijke staat en geslacht, 1 januari 2012

burgerlijke staat	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>ongetrouwd</b>					
mannen	250477	177774	143446	98518	4165121
vrouwen	238752	159578	129898	99461	3676213
<b>totaal</b>	<b>489229</b>	<b>337352</b>	<b>273344</b>	<b>197979</b>	<b>7841334</b>
<b>getrouwd <sup>1)</sup></b>					
mannen	102709	94956	80432	44645	3429581
vrouwen	98406	93932	79147	44339	3421435
<b>totaal</b>	<b>201115</b>	<b>188888</b>	<b>159579</b>	<b>88984</b>	<b>6851016</b>
<b>gescheiden <sup>1)</sup></b>					
mannen	30510	25152	20306	8019	505724
vrouwen	42511	34324	27572	10822	666484
<b>totaal</b>	<b>73021</b>	<b>59476</b>	<b>47878</b>	<b>18841</b>	<b>1172208</b>
<b>weduwstaats <sup>1)</sup></b>					
mannen	5276	6021	4192	2105	182445
vrouwen	21403	24719	17809	8368	683345
<b>totaal</b>	<b>26679</b>	<b>30740</b>	<b>22001</b>	<b>10473</b>	<b>865790</b>
<b>totaal-generaal</b>	<b>790044</b>	<b>616456</b>	<b>502802</b>	<b>316277</b>	<b>16730348</b>

<sup>1)</sup> Incl. geregistreerd partnerschap.

bron: O+S/COS/BIU/CBS

## 17.1.5 Bevolking naar nationaliteiten, 1 januari 2011

nationaliteit	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Nederland	681464	550824	429856	288587	15895431
Turkije	10082	11756	10213	3370	88028
Groot-Brittannië	7405	1607	3478	885	41373
Duitsland	5916	2589	3319	1339	71351
Italië	3936	1222	1372	781	21867
Frankrijk	3435	895	2349	539	17797
Spanje	3026	1832	1230	870	19233
Polen	2222	3328	5688	580	52473
overig Europa	18481	11349	12858	4203	134307
Marokko	14304	6632	5573	4401	61896
overig Afrika	6654	2842	3388	553	29386
Verenigde Staten	4220	687	1272	431	14846
overig Amerika	5040	2499	2752	711	26764
Azië	10434	6832	7048	2336	87954
Oceanië	1007	165	446	177	3891
staatloos/onbekend	2933	5327	4241	1604	89202
<b>totaal</b>	<b>780559</b>	<b>610386</b>	<b>495083</b>	<b>311367</b>	<b>16655799</b>

bron: CBS/O+S

## 17.1.6 Stand en loop van de bevolking, 2011

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
stand 1 januari 2011	780559	610412	496296	311405	16655799
geboorte	11070	8025	6910	4939	179448
sterfte	5291	5432	4012	1852	135516
geboorteoverschot	5779	2593	2898	3087	43932
vestiging	56761	39210	33453	23830	753116
vertrek	53215	36123	29475	22034	726945
vestigingsoverschot	3546	3087	3978	1796	26171
groei <sup>1)</sup>					
absoluut	9485	6044	6506	4872	74549
%	1,2	1,0	1,3	1,6	0,4
stand 1 januari 2012	790044	616456	502802	316277	16730348

1) Incl. administratieve correcties.

bron: O+S/COS/BIU/CBS

## 17.1.7 Stand en groei van de bevolking, 2007-2012

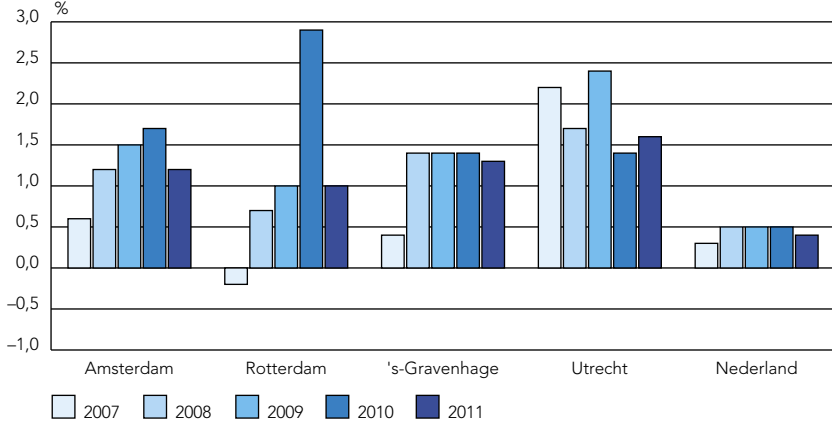
	stand 1-1-2007	groei (absoluut)					stand 1-1-2012
		2007	2008	2009	2010	2011	
Amsterdam	743104	+ 4186	+ 9057	+ 11426	+ 12786	+ 9485	790044
Rotterdam	584046	- 1097	+ 4212	+ 5778	+ 17473	+ 6044	616456
's-Gravenhage	474082	+ 1822	+ 6606	+ 6761	+ 7025	+ 6506	502802
Utrecht	288395	+ 6347	+ 5120	+ 7262	+ 4281	+ 4872	316277
Nederland	16357992	+ 47407	+ 80388	+ 89202	+ 80810	+ 74549	16730348

	groei (procenten)				
	2007	2008	2009	2010	2011
Amsterdam	+0,6	+1,2	+1,5	+1,7	+1,2
Rotterdam	-0,2	+0,7	+1,0	+2,9	+1,0
's-Gravenhage	+0,4	+1,4	+1,4	+1,4	+1,3
Utrecht	+2,2	+1,7	+2,4	+1,4	+1,6
Nederland	+0,3	+0,5	+0,5	+0,5	+0,4

	personen 65 jaar e.o. per 1 januari (procenten)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Amsterdam	11,3	11,2	11,1	11,1	11,0	11,3
Rotterdam	14,5	14,4	14,3	14,2	14,1	14,0
's-Gravenhage	13,5	13,4	13,2	13,1	12,9	13,3
Utrecht	10,4	10,2	10,1	9,9	9,8	10,0
Nederland	14,5	14,7	15,0	15,3	15,6	16,2

bron: O+S/COS/BIU/CBS

## 17.1.d Groei van de bevolking, 2007-2011 (procenten)



bron: O+S/COS/BIU/CBS

## 17.1.8 Particuliere huishoudens naar samenstelling, 1 januari 2011

huishouden	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
eenpersoonshuishouden	243010	152075	119661	88703	2762031
meerpersoonshuishouden					
ongehuwd paar zonder kinderen	36115	22568	17954	15078	491308
gehuwd paar zonder kinderen	41321	44265	33081	17897	1628333
ongehuwd paar met kinderen	17170	12542	11672	8267	346095
gehuwd paar met kinderen	49079	45679	40198	23825	1701317
eenoudergezin	39125	31264	21920	8548	500475
overig huishouden	5241	3348	2338	1788	43879
totaal 2011	431061	311741	246824	164106	7473438
totaal 2010	422073	300185	242998	161026	7386144
2009	416426	296423	240303	157297	7312579
2008	411520	293147	236950	155161	7242202
2007	410308	293392	237337	151976	7190543
2006	410201	295157	239784	147737	7146088

bron: CBS

## 17.1.9 Bevolkingsprognoses, 1 januari 2012-2030

	2012	2015	2020	2025	2030
<b>0-24 jaar</b>					
Amsterdam	226367	226866	230955	235750	237244
Rotterdam	186257	187297	188579	189660	190607
's-Gravenhage <sup>1)</sup>	150142	150896	154829	156845	158395
Utrecht	105710	110618	119084	127604	131681
Nederland	4944291	4916800	4839300	4807900	4766900
<b>25-49 jaar</b>					
Amsterdam	337070	339596	339822	342196	347043
Rotterdam	233409	234674	235979	235023	235970
's-Gravenhage <sup>1)</sup>	198464	198123	197606	198082	201637
Utrecht	136166	140606	145546	152427	156880
Nederland	5678214	5554100	5375600	529800	5412100
<b>50-64 jaar</b>					
Amsterdam	137025	141998	148307	150784	148901
Rotterdam	107565	110715	115953	117840	115633
's-Gravenhage <sup>1)</sup>	87537	89975	95359	98990	99145
Utrecht	42871	45803	51429	56976	59722
Nederland	3391475	3464200	3613400	3584700	3311500
<b>65 jaar e.o.</b>					
Amsterdam	89582	96996	107732	119793	132545
Rotterdam	89223	93967	99704	107618	117370
's-Gravenhage <sup>1)</sup>	66659	70048	75334	81475	88365
Utrecht	31530	33290	35852	39366	43620
Nederland	2716368	3006100	3400400	3798100	4197100
<b>mannen</b>					
Amsterdam	388972	396932	407155	417214	424886
Rotterdam	303903	309564	316678	321440	325724
's-Gravenhage <sup>1)</sup>	248376	251306	257850	263110	268156
Utrecht	153287	160231	170837	182646	189895
Nederland	8282871	8391800	8531900	8656600	8745300
<b>vrouwen</b>					
Amsterdam	401072	408524	419661	431309	440847
Rotterdam	312553	317089	323537	328701	333856
's-Gravenhage <sup>1)</sup>	254426	257736	265278	272282	279386
Utrecht	162990	170086	181074	193727	202008
Nederland	8447477	8549400	8697000	8831700	8941500
<b>totaal</b>					
Amsterdam	790044	805456	826816	848523	865733
Rotterdam	616456	626653	640215	650141	659580
's-Gravenhage <sup>1)</sup>	502802	509042	523128	535392	547542
Utrecht	316277	330317	351911	376373	391903
Nederland	16730348	16941200	17228700	17220500	17687600

<sup>1)</sup> Bron: Bevolkingsprognose Den Haag 2012-2020, bouwprogramma woonvisie variant. bron: O+S/COS/BIU/CBS

## 17.1.10 Prognose huishoudens (x 1.000), 2012-2035

	2012	2015	2020	2025	2030	2035
<b>eenpersoonshuishoudens</b>						
Amsterdam	230,4	226,5	225,2	229,7	236,7	245,5
Rotterdam	145,3	146,1	150,1	156,9	164,1	170,1
's-Gravenhage	115,1	114,3	115,0	118,1	122,6	128,2
Utrecht	84,5	84,9	87,8	92,0	96,9	101,7
Nederland	2742,7	2854,1	3041,6	3232,4	3400,5	3531,8
<b>paren</b>						
Amsterdam	151,8	161,0	168,8	172,1	173,8	174,1
Rotterdam	127,2	130,7	134,0	135,7	135,8	135,1
's-Gravenhage	104,8	109,7	114,0	116,2	117,0	117,3
Utrecht	68,8	72,9	79,1	84,2	88,8	92,5
Nederland	4210,4	4258,2	4320,7	4356,8	4348,7	4301,0
<b>eenouderhuishoudens</b>						
Amsterdam	39,3	40,2	42,0	43,3	44,1	44,5
Rotterdam	30,8	30,9	31,0	31,4	31,5	31,4
's-Gravenhage	21,7	22,2	22,7	23,5	24,0	24,5
Utrecht	8,8	9,4	10,6	11,9	13,0	13,7
Nederland	502,8	522,0	540,0	547,0	548,0	549,6
<b>overige huishoudens</b>						
Amsterdam	3,6	2,9	2,9	3,0	3,1	3,2
Rotterdam	2,5	2,1	2,2	2,1	2,2	2,3
's-Gravenhage	1,9	1,6	1,4	1,5	1,6	1,6
Utrecht	1,4	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5
Nederland	53,4	54,1	55,9	57,8	58,9	60,0
<b>totaal huishoudens</b>						
Amsterdam	425,1	430,7	438,9	448,1	457,7	467,2
Rotterdam	305,8	309,9	317,2	326,0	333,6	338,9
's-Gravenhage	243,5	247,7	253,1	259,2	265,2	271,6
Utrecht	163,5	168,5	178,9	189,5	200,0	209,4
Nederland	7509,3	7688,4	7958,2	8193,9	8356,1	8442,5

bron: CBS

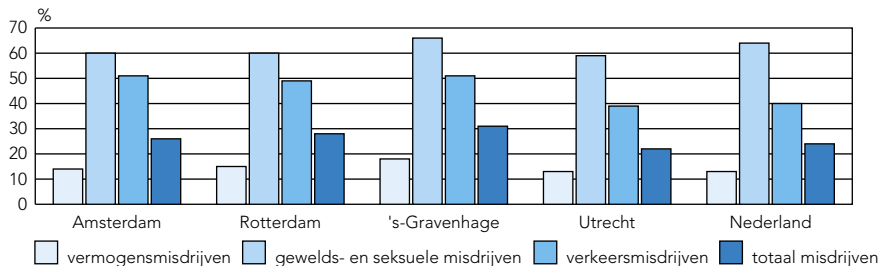
## 17.2.1 Geregistreerde misdrijven en ophelderingen, 2007-2011

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>2011<sup>1)</sup></b>					
vermogensmisdrijven	70240	40885	32450	23085	709995
vernietiging en openbare orde	9860	9035	7220	3960	181475
gewelds- en seksuele misdrijven	9420	7405	5385	2730	111355
overige misdrijven wetboek v. strafrecht	1005	825	745	435	11480
verkeersmisdrijven	8095	12105	8925	3035	150960
drugsmisdrijven	1320	1175	735	295	16745
(vuur)wapenmisdrijven	690	555	365	125	7310
misdrijven overige wetten	90	75	165	55	3445
<b>totaal 2011</b>	<b>100720</b>	<b>72065</b>	<b>55985</b>	<b>33725</b>	<b>1192755</b>
w.v. opgehelderd (%)	25,5	27,9	31,0	22,2	24,2
<b>2010</b>					
vermogensmisdrijven	68205	39320	32970	24565	703465
vernietiging en openbare orde	10325	6780	7590	3980	184310
gewelds- en seksuele misdrijven	9260	7310	5765	2790	112695
overige misdrijven wetboek v. strafrecht	975	845	680	305	10640
verkeersmisdrijven	7515	12245	9335	2985	152825
drugsmisdrijven	1310	1005	685	370	17275
(vuur)wapenmisdrijven	455	495	335	125	6475
misdrijven overige wetten	190	100	180	40	4955
<b>totaal 2010</b>	<b>98235</b>	<b>68100</b>	<b>57540</b>	<b>35155</b>	<b>1192640</b>
w.v. opgehelderd (%)	26,2	27,9	31,9	21,7	25,4
<b>totaal 2009</b>	<b>95805</b>	<b>75000</b>	<b>44760</b>	<b>38175</b>	<b>1243285</b>
2008	99965	78335	46395	40470	1266165
2007	102100	76345	47555	40600	1292820

1) Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 17.2a Opgehelderde misdrijven, 2011 (procenten)



bron: CBS

## 17.2.2 Branden en hulpverleningen naar veiligheidsregio, 2010

	Amsterdam-Amstelland	Rotterdam-Rijnmond	Haaglanden	Utrecht	Nederland
branden	2369	4240	3598	2873	40808
w.v. woning	517	701	507	300	4979
hulpverleningen	5140	4426	3998	3054	43689
schade door brand (x 1 mln. euro) <sup>1)</sup>	11,7	28,1	16,2	34,5	534,6

1) Exclusief branden met schade van 1 miljoen euro en hoger in het vierde kwartaal van 2010.

bron: CBS

## 17.3.1 Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie, 2011

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>beroepsbevolking (x 1.000)</b>					
werkzaam	381	254	211	155	7392
werkloos	29	27	19	9	419
<b>totaal</b>	<b>410</b>	<b>280</b>	<b>231</b>	<b>163</b>	<b>7811</b>
<b>niet-beroepsbevolking (x 1.000)</b>	<b>146</b>	<b>135</b>	<b>104</b>	<b>59</b>	<b>3183</b>
<b>totale bevolking 15-64 jaar (x 1.000)</b>	<b>556</b>	<b>415</b>	<b>335</b>	<b>222</b>	<b>10994</b>
<b>arbeidsparticipatie (%)</b>					
bruto	73,7	67,5	68,9	73,5	71,1
netto	68,5	61,1	63,2	69,7	67,2
<b>werkloze beroepsbevolking (%)</b>	<b>7,1</b>	<b>9,5</b>	<b>8,3</b>	<b>5,2</b>	<b>5,4</b>

bron: CBS

17.3.2 Banen van werknemers (x 1.000) naar bedrijfstak, 31 december 2010 <sup>1)</sup>

bedrijfstak	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>landbouw, bosbouw en visserij</b>	0,03	0,29	1,01	0,11	96,7
<b>nijverheid en energievoorziening</b>	31,01	44,51	15,20	15,45	1200,7
w.o. delfstoffenwinning	x	x	x	x	7,8
industrie	13,78	25,20	6,90	7,58	765,6
energievoorziening	x	x	x	x	22,7
waterbedrijven en afvalbeheer	5,37	1,53	1,07	0,84	37,3
bouwnijverheid	9,56	14,02	6,66	6,62	367,5
<b>commerciële dienstverlening</b>	327,80	189,55	122,91	132,55	3873,1
w.o. handel	69,17	44,34	25,97	23,56	1301,0
vervoer en opslag	18,94	30,42	9,91	14,16	376,8
horeca	33,03	13,16	9,65	10,41	322,3
informatie en communicatie	29,84	8,85	11,28	16,91	223,9
financiële dienstverlening	50,57	13,48	10,93	18,16	255,3
verhuur en handel van onroerend goed	7,94	4,48	2,55	2,39	70,8
specialistische zakelijke diensten	55,47	27,62	18,03	16,68	489,1
verhuur en ov. zakelijke diensten	62,82	47,20	34,59	30,28	833,8
<b>niet-commerciële dienstverlening</b>	173,07	141,14	135,71	92,17	2657,7
w.o. openbaar bestuur en overheidsdiensten	33,42	33,23	61,54	22,04	522,7
onderwijs	38,64	26,82	16,21	21,44	524,5
gezondheids- en welzijnzorg	76,96	64,72	40,87	34,69	1326,1
cultuur, sport en recreatie	14,10	6,88	5,11	2,82	132,8
overige dienstverlening	9,95	9,49	11,97	11,17	151,8
<b>totaal</b>	<b>531,91</b>	<b>375,49</b>	<b>274,82</b>	<b>240,28</b>	<b>7828,2</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

17.3.3 Bedrijfsvestigingen naar sectoren, 1 januari 2006-2011 <sup>1)</sup>

sector	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
primair	110	113	1470	97	78192
industrie	2410	1167	684	697	55634
bouwnijverheid	4968	1685	4992	1560	123291
tertiair	66047	16041	20942	17015	684117
quartaal	29319	6042	7844	8566	278202
totaal 2011	102854	25048	35932	27935	1219436
2010	96052	25694	36217	25528	1181546
2009	84047	24479	35151	23434	1135456
2008	73641	24005	33328	21637	1083296
2007	69654	23294	29434	19946	1031174
2006	66391	22829	26552	18503	983937

<sup>1)</sup> Vestigingen met werkzame personen.

bron: LISA

17.3.4 Werkzame personen naar sectoren, 1 januari 2006-2011 <sup>1)</sup>

sector	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
primair	294	268	2811	216	235662
industrie	18815	31236	8153	8311	880397
bouwnijverheid	13204	15383	11779	8481	488578
tertiair	326630	163956	111904	121427	3833436
quartaal	177924	113450	126262	88537	2627038
totaal 2011	536867	324293	260909	226972	8065111
2010	531641	325363	263800	223644	8041624
2009	519627	321417	267314	223572	8094138
2008	505994	322210	267523	219001	8071455
2007	493851	318466	256161	212396	7871245
2006	482815	308840	247385	204759	7667365

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam.

bron: LISA



**17.3.5 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar leeftijdsgroepen, geslacht, beroepsgroepen en opleidingsniveau, 1 januari 2011**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-22 jaar	1155	1751	896	235	24258
23-26 jaar	1921	2602	1271	391	30611
27-34 jaar	6514	6493	3611	1565	74023
35-44 jaar	10119	8846	5427	2113	121586
45-54 jaar	9877	8866	5077	1991	131746
55-64 jaar	6533	6214	2975	1221	108273
<b>geslacht</b>					
mannen	17369	17974	10326	4125	256205
vrouwen	18750	16798	8931	3391	234292
<b>beroepsgroep</b>					
elementaire beroepen	8456	10922	5976	1399	122653
lagere beroepen	13026	11787	6333	2073	162861
middelbare beroepen	7357	7865	4361	1792	124342
hogere beroepen	5631	3079	1992	1554	59471
wetenschappelijke beroepen	1446	749	496	512	13617
onbekend	203	370	99	186	7553
<b>opleidingsniveau</b>					
basisonderwijs	15213	13213	7464	2042	133608
VMBO	5447	7648	3976	1108	102809
MBO/HAVO/VWO	8376	1324	930	382	20008
HBO/bachelor	4067	8911	4396	1752	160299
WO/master	3016	2462	1597	1164	52130
niet geregistreerd	–	1214	894	1068	21643
<b>totaal 2011</b>	<b>36119</b>	<b>34772</b>	<b>19257</b>	<b>7516</b>	<b>490497</b>
2010	42361	33656	18271	9605	507796
2009	38752	29643	15601	7438	416892
2008	36746	35983	18258	8784	457981
2007	39923	38749	22043	10839	554213
2006	46832	49590	28791	13773	671476

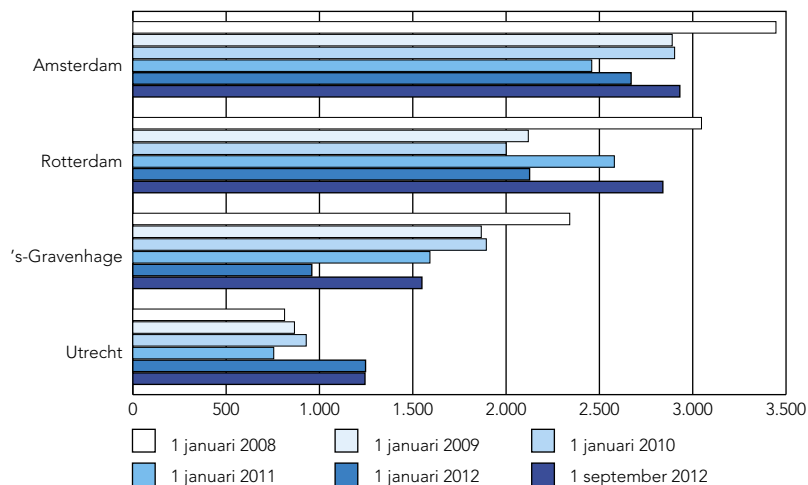
bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 17.3.6 Openstaande vacatures, 1 september 2012

beroepsgroep	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
agrarisch	10	22	107	9	1129
economisch-administratief	582	430	160	322	8528
informatica	75	57	19	78	1735
medisch en paramedisch	33	184	31	33	1033
openbare orde en veiligheid	112	70	57	38	1758
pedagogisch	46	42	11	32	374
sociaal-cultureel	46	19	25	15	585
technisch en industrieel	1106	1592	596	519	24269
transport	285	86	157	75	4223
verzorgend en dienstverlenend	636	337	386	123	7250
onbekend		1			10
<b>totaal 1 september 2012</b>	<b>2931</b>	<b>2840</b>	<b>1549</b>	<b>1244</b>	<b>50894</b>
<b>totaal 1 januari</b>					
2012	2670	2126	959	1247	46267
2011	2459	2580	1592	755	38855

bron: UWV WERKbedrijf

## 17.3a Openstaande vacatures, 1 januari 2008-1 september 2012



bron: UWV WERKbedrijf

## 17.3.7 Uitkeringen WWB naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>leeftijdsgroep</b>					
25-26 jaar	1000	1120	650	230	11840
27-34 jaar	4750	5520	3060	1240	50830
35-44 jaar	8100	7760	4510	1740	76430
45-54 jaar	10410	8660	5070	1880	84750
55-64 jaar	8680	7000	4250	1420	70020
65 jaar of ouder	6310	5600	3590	1350	40610
<b>geslacht</b>					
mannen	20090	17270	10680	4210	160190
vrouwen	20710	20410	11670	4090	196100
<b>totaal 1)</b>					
2012	40800	37680	22340	8300	356280
2011	37670	33390	19480	7180	310800
2010	36670	33660	19520	7310	312920
2009	34940	32500	18200	6970	292340
2008	35690	34430	18820	7470	304710
2007	38090	36270	20780	8560	329380

1) Incl. leeftijd en geslacht onbekend.

bron: CBS

## 17.3.8 Uitkeringen WW naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>leeftijdsgroep</b>					
15-24 jaar	295	473	320	145	9788
25-34 jaar	2884	2349	1636	1106	39710
35-44 jaar	4071	2971	2308	1371	60149
45-54 jaar	4153	3359	2328	1201	74592
55-64 jaar	2105	1836	1261	630	54488
<b>geslacht</b>					
mannen	7243	6388	4462	2476	132107
vrouwen	6265	4600	3391	1977	106620
<b>totaal 2012</b>	13508	10988	7853	4453	238727
2011	14246	11818	8255	4535	270171
2010	15456	11941	8148	4834	305210
2009	9445	6822	4622	2707	170854
2008	10075	7378	5463	3248	188981
2007	13086	9918	6776	3979	245238
2006	16597	13049	8578	5245	306723

bron: UWV

## 17.3.9 Uitkeringen WIA, WAO, WAZ en Wajong, 1 januari 2012

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland <sup>1)</sup>
<b>WIA</b>					
<i>leeftijdsgroep</i>					
15-24 jaar	24	18	44	23	1027
25-34 jaar	962	600	626	423	16271
35-44 jaar	1726	1102	1198	745	28599
45-54 jaar	2343	1652	1504	779	42102
55-64 jaar	2109	1548	1332	679	46236
totaal	7164	4920	4704	2649	134235
w.v. mannen	3258	2435	2268	1213	65591
vrouwen	3906	2485	2436	1436	68644
<i>mate arbeidsongeschiktheid</i>					
geheel	5096	3932	3709	2087	106020
deels	2068	988	995	562	28469
<b>WAO</b>					
<i>leeftijdsgroep</i>					
15-24 jaar	-	-	-	1	4
25-34 jaar	322	238	289	180	7967
35-44 jaar	2552	1620	1827	1205	53897
45-54 jaar	7276	4000	3980	2462	122966
55-64 jaar	13051	7527	7063	3882	242086
totaal	23201	13385	13159	7730	426920
w.v. mannen	10745	7110	6083	3539	213958
vrouwen	12456	6275	7076	4191	212962
<i>mate arbeidsongeschiktheid</i>					
geheel	16739	9261	9742	5646	297532
deels	6462	4124	3417	2084	129388
<b>WAZ</b>					
<i>leeftijdsgroep</i>					
15-24 jaar	-	-	-	-	-
25-34 jaar	1	1	2	1	61
35-44 jaar	34	17	19	10	1241
45-54 jaar	214	92	86	45	5494
55-64 jaar	534	260	264	144	18230
totaal	783	370	371	200	25026
w.v. mannen	479	242	255	120	16812
vrouwen	304	128	116	80	8214
<i>mate arbeidsongeschiktheid</i>					
geheel	542	247	276	144	15833
deels	241	123	95	56	9193
<b>Wajong</b>					
<i>leeftijdsgroep</i>					
15-24 jaar	2246	2695	1625	881	65233
25-34 jaar	2282	2000	1556	1101	58388
35-44 jaar	1269	980	821	753	38247
45-54 jaar	1115	801	683	570	32641
55-64 jaar	893	442	511	286	20780
totaal	7805	6918	5196	3591	215289
w.v. mannen	4317	3869	2930	1886	119900
vrouwen	3488	3049	2266	1705	95389
<i>mate arbeidsongeschiktheid</i>					
geheel	7233	6468	4882	3356	202653
deels	572	450	314	235	12636
totaal AO-uitkeringen 2012					
	38953	25593	23430	14170	801470
2011	39640	25538	23321	14451	811230
2010	39371	24524	23107	13944	801143
2009	43029	24768	23125	13864	815611

1) Inclusief buitenland en onbekend.

bron: UWW

## 17.3.10 Uitkeringen AOW, 2011-2012

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>2011</b>					
1e kwartaal	86180	86450	64130	30600	2617390
2e kwartaal	87300	87330	64980	30960	2653930
3e kwartaal	88480	88250	65840	31330	2689290
4e kwartaal	89420	88950	66430	31520	2716850
<b>2012</b>					
1e kwartaal	89880	89320	66750	31680	2741740
2e kwartaal <sup>1)</sup>	90580	89750	67250	31840	2769670
waarvan					
volledig <sup>2)</sup>	67500	72400	53290	26300	2498470
gekort <sup>3)</sup>	23080	17350	13970	5540	271200
mannen	39740	38460	28330	13570	1234790
vrouwen	50840	51290	38920	18270	1534840

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

<sup>2)</sup> Volledig houdt in dat over de gehele AOW-periode (50 jaar) rechten zijn opgebouwd.

<sup>3)</sup> Voor elk jaar dat de pensioengerechtigde tussen het 15de en 65ste jaar niet verzekerd is geweest, bijvoorbeeld vanwege wonen in het buitenland, wordt op het ouderdomspensioen 2% gekort.

## 17.3.11 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar huishoudentypen en leeftijdsgroepen, 2009

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>totaal huishoudens</b>	92118	80911	49653	23598	1122336
<b>eenpersoonshuishoudens</b>					
<65 jaar	39957	27559	19116	10306	362259
65+ jaar	16234	18363	9902	4107	285511
<b>totaal</b>	56191	45922	29018	14413	647770
<b>meerpersoonshuishoudens</b>					
<65 jaar	30664	28574	17325	7260	350944
65+ jaar	5263	6415	3310	1925	123622
<b>totaal</b>	35927	34989	20635	9185	474566
<b>totaal minima</b>	68918	58840	36218	17074	749216

bron: VROM

**17.3.12 Gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro) van huishoudens naar huishoudentypen en leeftijdsgroepen, 2009**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>totaal huishoudens</b>	1696	1825	1816	1629	1793
<b>eenpersoonshuishoudens</b>					
<65 jaar	1437	1548	1511	1238	1497
65+ jaar	1824	1954	1971	1904	1949
<b>totaal</b>	1549	1710	1668	1428	1696
<b>meerpersoonshuishoudens</b>					
<65 jaar	1951	1979	2024	1935	1917
65+ jaar	1992	2042	2202	2115	1988
<b>totaal</b>	1957	1991	2053	1973	1935
<b>totaal minima</b>	1793	1947	1930	1697	1948

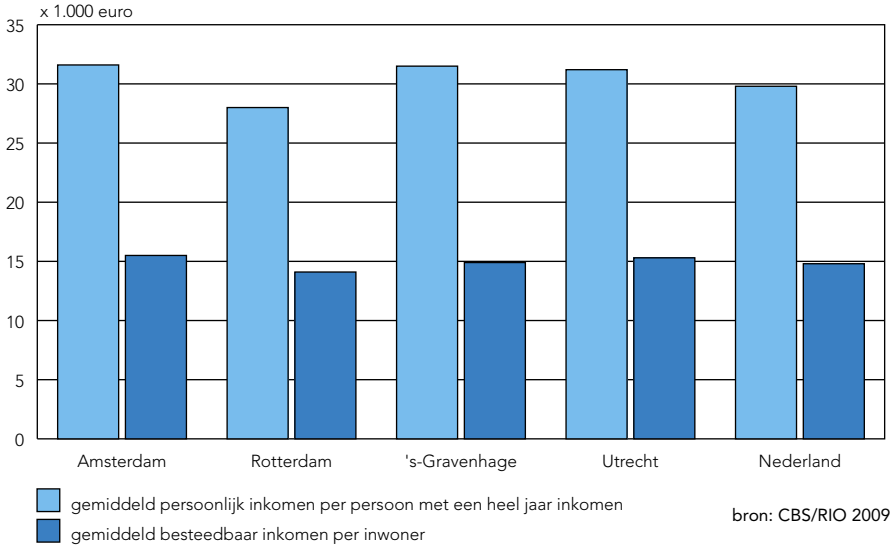
bron: VROM

**17.3.13 Bevolking en gemiddeld inkomen, 2009**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>bevolking 1 januari 2010</b>					
totaal (x 1.000)	767,8	592,9	489,3	307,1	16575,0
w.o. met een heel jaar inkomen	542,2	414,9	329,7	218,9	11708,9
in % van inwoners	70,6	70,0	67,4	71,3	70,6
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen</b>					
per inwoner (x 1.000 euro)	15,5	14,1	14,9	15,3	14,8
rangnummer	104	311	181	129	
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen</b>					
per persoon met een heel jaar inkomen (x 1.000 euro)	31,6	28,0	31,5	31,2	29,8
rangnummer	98	292	107	112	

bron: CBS/RIO 2009

## 17.3b Gemiddeld inkomen per inwoner, 2009



## 17.3.14 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar sociaal-economische categorie, 2009

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>personen met een heel jaar inkomen</b>					
totaal (abs. x 1.000)	542,2	414,9	329,7	218,9	11708,9
totaal actief (%)	63,2	58,2	63,3	64,2	63,9
werknemer (%)	44,5	44,3	44,0	47,6	47,4
zelfstandige (%)	10,5	6,3	8,1	7,7	7,9
totaal niet-actief (%)	36,8	41,8	36,7	35,8	36,1
werkloosheids- en bijstandsuitkering (%)	7,2	9,3	6,3	4,0	3,4
arbeidsongeschikt (%)	4,9	3,8	4,8	4,0	4,0
pensioenontvanger 65 jaar en ouder (%)	13,8	18,3	17,0	12,5	19,4
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)</b>					
totaal	31,6	28,0	31,5	31,2	29,8
totaal actief	39,6	35,8	38,4	39,4	35,7
werknemer	39,6	34,6	37,0	38,6	34,4
zelfstandige	34,3	35,7	36,2	38,2	36,2
totaal niet-actief	17,9	17,1	19,5	16,4	19,3
werkloosheids- en bijstandsuitkering	15,1	14,0	14,8	14,9	16,1
arbeidsongeschikt	21,3	20,6	20,7	20,0	21,1
pensioenontvanger 65 jaar en ouder	20,3	19,0	22,2	20,1	20,4

bron: CBS/RIO 2009

**17.3.15 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar geslacht en leeftijdsgroepen, 2009**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>personen met een heel jaar inkomen</b> (abs. x 1.000)					
totaal	542,2	414,9	329,7	218,9	11708,9
mannen	271,8	209,5	167,0	107,8	6046,5
vrouwen	270,3	205,4	162,7	111,1	5662,4
15-24 jaar	56,7	46,1	31,9	32,7	1246,0
25-44 jaar	234,1	160,6	133,2	103,1	4025,6
45-64 jaar	170,9	128,6	105,5	54,4	4043,8
65 jaar en ouder	80,5	79,0	58,7	28,5	2377,2
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen</b> (x 1.000 euro)					
totaal	31,6	28,0	31,5	31,2	29,8
mannen	36,4	33,6	37,6	37,0	37,5
vrouwen	26,8	22,3	25,3	25,6	21,5
15-24 jaar	11,8	12,8	12,9	11,4	12,1
25-44 jaar	36,8	32,2	35,1	37,5	33,5
45-64 jaar	35,7	33,3	37,2	36,7	36,6
65 jaar en ouder	21,7	19,9	23,3	20,9	21,4

bron: CBS/RIO 2009

**17.3.16 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar herkomstgroepering, 2009**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>personen met een heel jaar inkomen</b> (x 1.000)					
totaal	542,2	414,9	329,7	218,9	11708,9
<i>herkomstgroepering</i>					
autochtonen	305,1	241,9	192,6	160,7	9625,3
allochtonen	237,0	173,0	137,1	58,3	2083,6
westerse allochtonen	79,3	43,5	45,3	21,4	1051,1
niet-westerse allochtonen	157,8	129,5	91,8	36,9	1032,5
<b>gemiddeld persoonlijk inkomen</b> (x 1.000 euro)					
totaal	31,6	28,0	31,5	31,2	29,8
<i>herkomstgroepering</i>					
autochtonen	34,6	30,7	33,9	33,1	30,4
allochtonen	27,7	24,2	28,1	25,9	26,9
westerse allochtonen	36,1	30,9	36,7	31,9	30,8
niet-westerse allochtonen	23,5	22,0	23,9	22,4	23,0

bron: CBS/RIO 2009



17.3.17 Personen met een heel jaar inkomen (x 1.000) naar inkomensklassen, 2009 <sup>1)</sup>

persoonlijk inkomen per jaar	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
minder dan 12.100 euro	98,6	83,4	56,3	43,9	2341,8
12.100 euro-<19.600 euro	119,2	99,5	70,8	40,1	2341,8
19.600 euro-<29.700 euro	101,5	82,6	67,9	38,7	2341,8
29.700 euro-<42.400 euro	103,9	78,8	65,7	44,5	2341,8
42.400 euro en meer	119,0	70,7	69,1	51,8	2341,8
<b>totaal</b>	<b>542,2</b>	<b>414,9</b>	<b>329,7</b>	<b>218,9</b>	<b>11708,9</b>

<sup>1)</sup> Indeling in vijf 20% landelijke inkomensgroepen.

bron: CBS/RIO 2009

## 17.3.18 Particuliere huishoudens incl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden, 2009

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>huishoudens (abs. x 1.000)</b>					
totaal	411,6	294,1	236,1	158,4	7307,3
eenpersoonshuishouden	224,9	138,5	111,1	83,2	2604,2
paar zonder kinderen	75,2	63,2	49,0	33,0	2083,4
paar met kinderen	58,7	50,8	45,4	29,4	1937,1
eenoudergezin	35,6	28,2	19,2	7,5	447,7
overig huishouden	17,1	13,4	11,4	5,3	234,9
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)</b>					
totaal	28,9	28,1	30,5	29,4	33,3
eenpersoonshuishouden	19,5	18,2	19,5	17,0	19,1
paar zonder kinderen	40,9	36,1	39,3	40,7	37,5
paar met kinderen	47,7	44,4	47,2	50,0	47,7
eenoudergezin	26,1	24,7	25,5	27,3	27,5
overig huishouden	40,6	39,1	41,1	43,8	45,4
<b>gestandaardiseerd inkomen per huishouden (x 1.000 euro)</b>	<b>22,3</b>	<b>21,0</b>	<b>22,6</b>	<b>21,8</b>	<b>23,4</b>

bron: CBS/RIO 2009

17.3.19 Particuliere huishoudens incl. studenten (x 1.000) naar inkomensklassen, 2009 <sup>1)</sup>

besteedbaar inkomen per jaar	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
minder dan 17.000 euro	132,3	86,3	64,6	50,9	1461,4
17.000 euro-<24.300 euro	89,8	71,7	52,2	29,6	1461,4
24.300 euro-<33.600 euro	72,2	54,5	43,2	25,9	1461,4
33.600 euro-<46.400 euro	54,8	43,1	36,3	23,1	1461,4
46.400 euro en meer	62,5	38,4	39,8	29,0	1461,4
<b>totaal</b>	<b>411,6</b>	<b>294,1</b>	<b>236,1</b>	<b>158,4</b>	<b>7307,3</b>

<sup>1)</sup> Indeling in vijf 20% landelijke inkomensgroepen.

bron: CBS/RIO 2009

**17.3.20 Particuliere huishoudens excl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden, 2009**

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>huishoudens (abs. x 1.000)</b>					
totaal	376,0	275,0	223,6	129,8	7017,7
eenpersoonshuishouden	191,5	120,9	99,2	55,6	2329,1
paar zonder kinderen	73,8	62,2	48,5	32,3	2072,9
paar met kinderen	58,8	50,8	45,5	29,3	1937,1
eenoudergezin	35,6	28,2	19,2	7,5	447,7
overig huishouden	16,4	13,0	11,2	5,1	230,8
<b>gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)</b>					
totaal	30,7	29,4	31,6	34,1	34,3
eenpersoonshuishouden	21,3	19,5	20,8	21,3	20,4
paar zonder kinderen	41,3	36,4	39,5	41,2	37,6
paar met kinderen	47,8	44,4	47,1	50,2	47,7
eenoudergezin	26,1	24,7	25,5	27,3	27,5
overig huishouden	41,6	39,7	41,4	45,3	45,9
<b>gestandaardiseerd inkomen per huishouden (x 1.000 euro)</b>	23,5	21,8	23,3	24,8	24,0

bron: CBS/RIO 2009

**17.3.21 Particuliere huishoudens excl. studenten (x 1.000) naar inkomensklassen, 2009 <sup>1)</sup>**

besteedbaar inkomen per jaar	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
minder dan 17.900 euro	113,0	80,6	60,7	27,7	1403,6
17.900 euro-<25.200 euro	84,1	65,8	49,4	27,6	1403,6
25.200 euro-<34.500 euro	66,3	50,7	40,2	24,0	1403,6
34.500 euro-<47.100 euro	52,4	41,0	34,9	22,4	1403,6
47.100 euro en meer	60,2	36,9	38,4	27,9	1403,6
totaal	376,0	275,0	223,6	129,8	7017,7

<sup>1)</sup> Indeling in vijf 20% landelijke inkomensgroepen.

bron: CBS/RIO 2009

**17.3.22 Gemeentelijke woonlasten (euro's per jaar per huishouden), 2010-2012 <sup>1)</sup>**

	gemiddelde woning <sup>2)</sup>					
	eenpersoonshuishouden			meerpersoonshuishouden		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Amsterdam <sup>3)</sup>	537	542	551	616	621	631
Rotterdam	620	625	644	620	625	644
's-Gravenhage	507	508	488	550	551	543
Utrecht	694	705	684	694	705	720

<sup>1)</sup> De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerende zaakbelasting (OZB), reinigingsheffing en rioolheffing woningen. bron: COELO/Atlas van de lokale lasten<sup>2)</sup> De gemiddelde woning is vastgesteld door het CBS, verschilt per gemeente en is gerelateerd aan de waarde van de woning.<sup>3)</sup> Gemiddelde berekend uit de woonlasten per stadsdeel.

## 17.4.1 Sterfte naar doodsoorzaken, 2003-2011

doodsoorzaak	2011				
	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
nieuwvormingen	1621	1634	1225	601	44038
ziekten van hart- en vaatstelsel	1359	1540	1093	458	38132
ziekten van ademhalingsstelsel	485	543	427	206	13317
uitwendige doodsoorzaken	317	237	183	104	5845
overige doodsoorzaken	1532	1482	1117	486	34409
<b>totaal</b>	<b>5314</b>	<b>5436</b>	<b>4045</b>	<b>1855</b>	<b>135741</b>

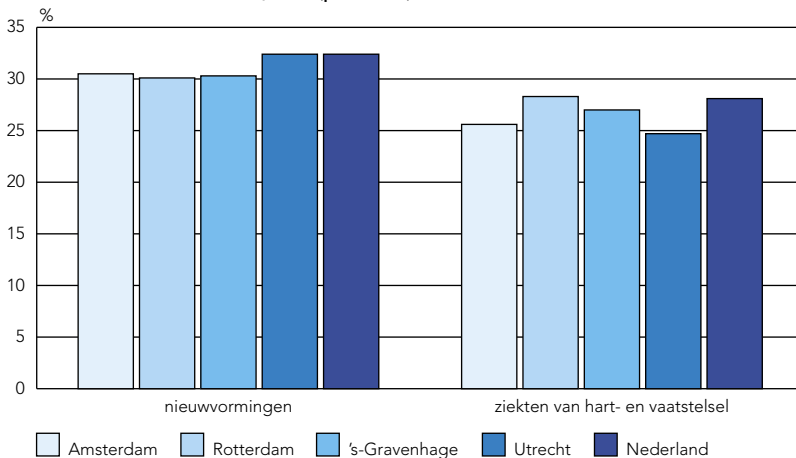
doodsoorzaak	procenten				
	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
nieuwvormingen	30,5	30,1	30,3	32,4	32,4
ziekten van hart- en vaatstelsel	25,6	28,3	27,0	24,7	28,1
ziekten van ademhalingsstelsel	9,1	10,0	10,6	11,1	9,8
uitwendige doodsoorzaken	6,0	4,4	4,5	5,6	4,3
overige doodsoorzaken	28,8	27,3	27,6	26,2	25,3
<b>totaal</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

<b>totaal abs. 2010</b>	5406	5537	4161	1810	136058
2009	5313	5429	3935	1808	134235
2008	5679	5720	4293	1884	135136
2007	5586	5747	4204	1862	133022
2006	5727	5820	4313	1890	135372
2005	5960	5815	4395	1910	136402
2004	5875	5985	4600	2000	136550
2003	6560	6433	4769	2081	141936

bron: CBS

## 17.4a Sterfte naar doodsoorzaken, 2011 (procenten)



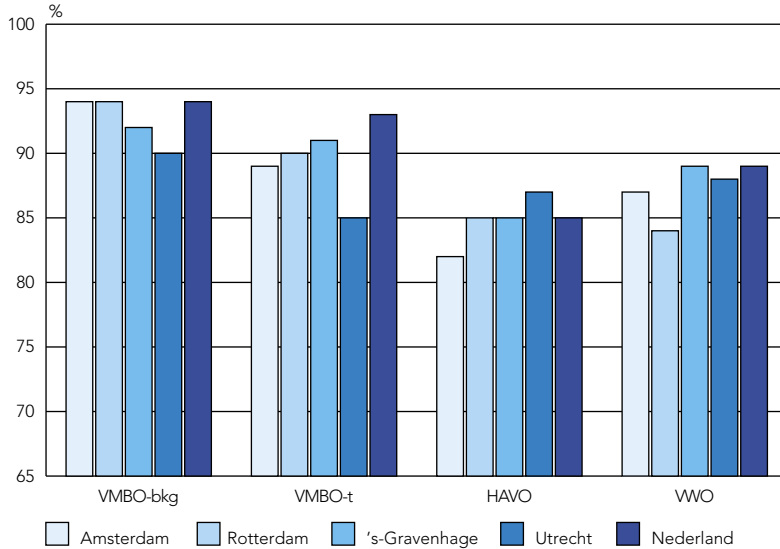
bron: CBS

## 17.5.1 Leerlingen naar soort onderwijs en gemeente van hoofdvestiging, 2011/'12

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
basisonderwijs	59658	50067	44285	27043	1517257
speciaal basisonderwijs	1369	1422	853	418	41792
(voortgezet) speciaal onderwijs	3375	4127	1861	2099	70137
voortgezet onderwijs	36500	33752	24220	11244	957621

bron: OCW/DUO

## 17.5a Percentage geslaagden van eindexamenkandidaten in het voortgezet onderwijs, 2011



bron: Onderwijsinspectie

## 17.6.1 Geregistreerde motorvoertuigen naar bouwjaar, 1 januari 2012 (procenten)

bouwjaar	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>personenauto's</b>					
tot en met 1996	17,2	16,3	17,1	12,7	14,5
1997-1999	17,1	17,4	17,5	13,0	14,4
2000-2002	18,5	18,2	18,6	14,8	17,7
2003-2005	15,9	15,5	16,3	13,9	17,6
2006	5,4	5,2	5,3	5,0	6,0
2007	5,1	5,0	5,0	6,3	5,7
2008	5,4	5,2	4,8	8,9	6,0
2009	4,3	4,7	4,2	7,8	5,0
2010	5,3	5,9	4,9	7,5	6,2
2011	5,8	6,6	6,3	10,2	7,0
totaal abs. (=100%)	225297	216375	178795	131282	7858712
<b>bedrijfsauto's</b>					
tot en met 1996	13,1	9,2	10,4	7,6	10,7
1997-1999	13,8	11,8	14,4	8,2	11,2
2000-2002	16,6	14,8	17,4	11,1	16,1
2003-2005	16,9	17,7	18,0	14,0	19,3
2006	5,7	7,6	5,3	6,8	6,8
2007	7,8	9,4	7,6	10,4	8,5
2008	9,0	10,7	8,1	13,5	9,4
2009	5,5	6,1	5,7	9,9	5,9
2010	5,6	6,3	6,4	7,5	5,6
2011	6,0	6,4	6,7	11,2	6,5
totaal abs. (=100%)	24523	25331	17820	16078	1065799
<b>motorrijwielen</b>					
tot en met 1996	48,9	47,8	48,6	50,8	54,3
1997-1999	10,1	11,9	10,9	10,7	11,1
2000-2002	10,6	11,9	11,2	10,7	10,8
2003-2005	10,8	10,8	11,0	10,8	9,6
2006	3,5	3,1	3,0	3,5	2,9
2007	3,8	3,8	3,7	3,3	2,9
2008	3,9	3,6	3,8	3,4	2,8
2009	3,2	2,8	2,9	2,8	2,2
2010	2,8	2,4	2,6	2,0	1,8
2011	2,4	1,9	2,3	2,0	1,6
totaal abs. (=100%)	16964	11269	9656	7065	646995
<b>totaal geregistreerde motorvoertuigen</b>					
totaal (abs.)	266784	252975	206271	154425	9571506
w.v. personenauto's	84,5	85,5	86,7	85,0	82,1
bedrijfsauto's	9,2	10,0	8,6	10,4	11,1
motorrijwielen	6,4	4,5	4,7	4,6	6,8

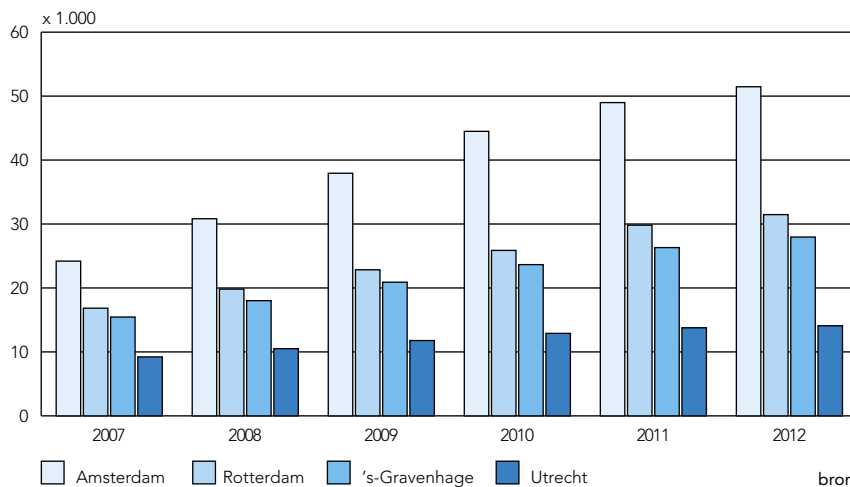
bron: CBS

## 17.6.2 Voertuigen met bromfietkenteken, 1 januari 2007-2012

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>2012</b>					
snorfietzen	25507	14515	15800	8102	514233
bromfietzen	25018	16358	11537	5741	521871
brommobielen	535	473	539	179	20996
overige	401	123	89	60	4576
<b>totaal</b>	<b>51461</b>	<b>31469</b>	<b>27965</b>	<b>14082</b>	<b>1061676</b>
<b>2007</b>					
snorfietzen	8131	7549	7451	5178	291983
bromfietzen	15378	8801	7355	3834	398763
brommobielen	415	333	499	155	15683
overige	273	155	150	53	5363
<b>totaal</b>	<b>24197</b>	<b>16838</b>	<b>15455</b>	<b>9220</b>	<b>711792</b>
<b>totaal</b>					
2012	51461	31469	27965	14082	1061676
2011	48987	29817	26311	13768	1028096
2010	44490	25872	23650	12898	955701
2009	37938	22841	20899	11780	873872
2008	30826	19817	18015	10507	786408
2007	24197	16838	15455	9220	711792

bron: CBS

## 17.6a Voertuigen met bromfietkenteken, 1 januari 2007-2012



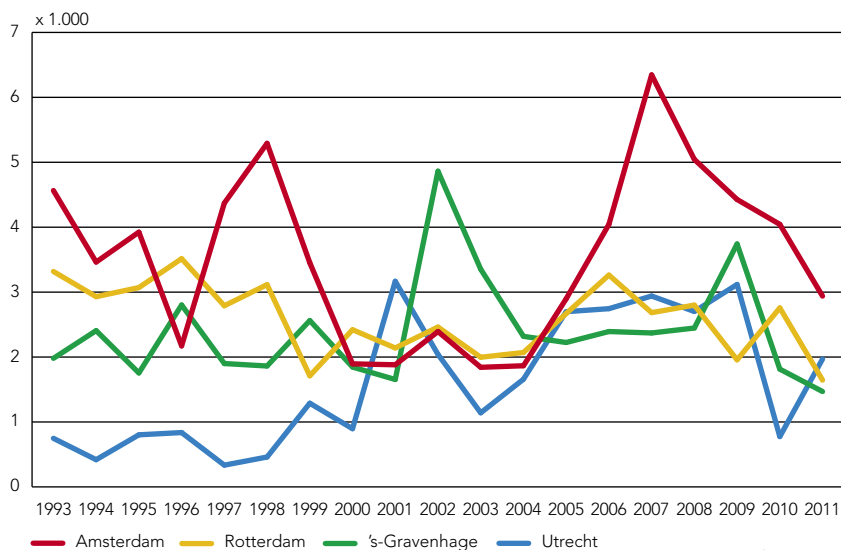
## 17.7.1 Woningvoorraad en mutaties in de woningvoorraad, 2011

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
woningvoorraad 1 januari 2011	394468	297737	239145	133441	7217803
vermeerdering	4557	1991	1736	2732	65339
w.o. nieuwbouw	2939	1645	1469	1969	57703
vermindering	3150	2252	323	348	14467
saldo vermeerdering/vermindering	1407	-261	1413	2384	50872
woningvoorraad 1 januari 2012 <sup>1)</sup>	395875	297476	240557	135353	7268093

<sup>1)</sup> Incl. administratieve correcties; voorlopige cijfers.

bron: CBS/O+S

## 17.7a Nieuwbouw, 1993-2011



bron: CBS/O+S

## 17.7.2 Woningvoorraad naar eengezins- en meergezinswoningen en aantal kamers per woning, 1 januari 2011

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
eengezinswoningen	62098	87582	65511	66814	5107276
meergezinswoningen	335362	210155	173634	66627	2110527
1-3 kamers	262799	139393	117640	52692	2024895
4 kamers	93681	107998	69107	41108	2325548
5+ kamers	40980	50346	52398	39641	2867360
<b>totaal</b>	<b>397460</b>	<b>297737</b>	<b>239145</b>	<b>133441</b>	<b>7217803</b>

bron: VROM/SYSWOV

## 17.7.3 Woningvoorraad naar bouwperiode, 1 januari 2011

bouwperiode	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
voor 1945	186409	94168	96103	44035	1472866
1945-1970	70304	75801	53540	37481	1895670
1971-1990	70366	72627	36212	17877	2297038
1991-2010	70381	55141	53290	34048	1552229
<b>totaal</b>	<b>397460</b>	<b>297737</b>	<b>239145</b>	<b>133441</b>	<b>7217803</b>

bron: VROM/SYSWOV

## 17.7.4 Woningvoorraad naar eigendom, 1 januari 2011

eigendom	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
eigenaar/bewoner	107474	107868	114106	68350	4309213
sociale verhuur	190509	142853	80014	47300	2270632
particuliere verhuur	99477	47016	45025	17791	637958
<b>totaal</b>	<b>397460</b>	<b>297737</b>	<b>239145</b>	<b>133441</b>	<b>7217803</b>

bron: VROM/SYSWOV

## 17.7.5 Gereedgekomen woningen naar eigendom en eengezins- en meergezinswoningen, 2011

	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
<b>huurwoningen</b>	1772	367	745	947	22466
eengezinswoningen	133	39	65	319	8018
meergezinswoningen	1639	328	680	628	14448
<b>eigen woningen</b>	1501	1278	724	1022	35237
eengezinswoningen	416	359	337	758	25564
meergezinswoningen	1085	919	387	264	9673
<b>totaal</b>	<b>3273</b>	<b>1645</b>	<b>1469</b>	<b>1969</b>	<b>57703</b>
eengezinswoningen	549	398	402	1077	33582
meergezinswoningen	2724	1247	1067	892	24121

bron: CBS



17.8.1 Uitgebrachte geldige stemmen (procenten), blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 3 maart 2010

politieke groepering	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	29,3	28,9	21,2	18,7	15,7
VVD	16,9	9,6	14,6	15,6	15,7
GROENLINKS	15,1	7,3	6,0	20,7	6,7
SP (Socialistische Partij)	7,2	5,6	4,0	6,0	4,2
Christen Democratisch Appèl (CDA)	3,3	6,7	5,9	7,6	14,8
Democraten 66 (D66)	14,8	9,3	11,9	17,8	8,1
RED AMSTERDAM	3,7				
TROTS OP NEDERLAND					
LIJST RITA VERDONK	2,3		1,6	3,8	1,2
Partij voor de Dieren	2,3		2,4		0,3
Leefbaar Rotterdam		28,6			
ChristenUnie-SGP		3,0			1,0
Partij voor de Vrijheid			16,8		0,8
Haagse Stadspartij			4,2		
Islam Democraten			2,3		
Politieke Partij Scheveningen			3,0		
Blanco lijst (1e kandidaat Khouliani)			2,4		
Stadspartij Leefbaar Utrecht				3,8	
ChristenUnie	1,0		1,8	3,0	3,8
lokale partijen	2,7	0,6	1,6	2,7	23,7
overige groeperingen	1,0	0,5	0,2	0,3	4,0
<b>totaal geldige stemmen</b>	<b>307294</b>	<b>222842</b>	<b>197059</b>	<b>127190</b>	<b>6581330</b>
blanco/ongeldige stemmen	3355	3286	1465	629	31804
kiesgerechtigden	604583	472070	375279	243238	12216546
<b>opkomstpercentage</b>	<b>51,4</b>	<b>47,9</b>	<b>52,9</b>	<b>52,5</b>	<b>54,1</b>

bron: Kiesraad/DBI

## 17.8.2 Zetelverdeling bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 3 maart 2010

politieke groepering	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	15	14	10	9	1251
VVD	8	4	7	7	1432
GROENLINKS	7	3	3	10	436
SP (Socialistische Partij)	3	2	2	3	250
Christen Democratisch Appèl (CDA)	2	3	3	4	1531
Democraten 66 (D66)	7	4	6	9	541
RED AMSTERDAM	1				
TROTS OP NEDERLAND LIJST RITA VERDONK	1			1	61
Partij voor de Dieren	1		1		6
Leefbaar Rotterdam		14			
ChristenUnie-SGP		1			90
Partij voor de Vrijheid			8		17
Haagse Stadspartij			2		
Islam Democraten			1		
Politieke Partij Scheveningen			1		
Blanco lijst (1e kandidaat Khoufani)			1		
Stadspartij Leefbaar Utrecht				1	
ChristenUnie				1	331
lokale partijen					2277
overige groeperingen					431
<b>totaal</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>45</b>	<b>8654</b>

bron: Kiesraad/DBI

17.8.3 Uitgebrachte geldige stemmen (procenten), blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 2 maart 2011

politieke groepering	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
VVD	15,4	15,3	20,1	16,4	19,6
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	28,5	24,4	22,1	19,7	17,3
Christen Democratisch Appèl (CDA)	3,0	6,2	6,4	6,2	14,1
PVV (Partij voor de Vrijheid)	8,4	16,4	14,5	7,7	12,4
SP (Socialistische Partij)	10,5	11,3	9,2	9,0	10,2
Democraten 66 (D66)	15,6	9,7	12,0	17,3	8,4
GROENLINKS	12,7	6,9	7,1	17,0	6,3
ChristenUnie		2,5	1,8	2,1	3,3
50PLUS	1,0	2,8	2,2	1,4	2,4
Partij voor de Dieren	2,8	2,7	3,0	2,4	1,9
ChristenUnie-SGP	0,8				0,5
Ouderenpartij Noord-Holland	1,1				0,3
overige groeperingen	0,2	1,8	1,6	0,8	3,3
<b>totaal geldige stemmen</b>	<b>297488</b>	<b>197189</b>	<b>170259</b>	<b>136868</b>	<b>6993076</b>
blanco/ongeldige stemmen	1526	1062	890	541	20853
kiesgerechtigden	551475	440770	339695	231344	12532127
<b>opkomstpercentage</b>	<b>54,2</b>	<b>45,0</b>	<b>50,4</b>	<b>59,4</b>	<b>56,0</b>

bron: Kiesraad/DBI

### 17.8.4 Uitgebrachte geldige stemmen (procenten), blanco/ongeldige stemmen, kiesgerechtigden en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, 12 september 2012

politieke groepering	Amsterdam	Rotterdam	's-Gravenhage	Utrecht	Nederland
VVD	19,4	20,4	26,6	21,5	26,6
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.) <sup>1)</sup>	35,9	32,1	27,3	29,7	24,8
PVV (Partij voor de Vrijheid)	6,1	13,4	11,4	6,3	10,1
Christen Democratisch Appèl (CDA)	2,2	4,4	4,4	4,2	8,5
SP (Socialistische Partij) <sup>2)</sup>	9,2	9,9	7,5	7,2	9,7
Democraten 66 (D66)	15,2	8,5	11,8	17,5	8,0
GROENLINKS <sup>3)</sup>	5,4	2,7	3,5	6,8	2,3
ChristenUnie	0,8	2,0	1,5	2,1	3,1
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)	0,1	0,9	0,5	0,3	2,1
Partij voor de Dieren	3,1	2,6	2,8	2,3	1,9
Piratenpartij	0,5	0,4	0,4	0,5	0,3
Partij voor Mens en Spirit (MenS)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Nederland Lokaal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Libertarische Partij (LP)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Democratisch Politiek Keerpunt DPK	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
50PLUS	1,3	2,0	1,6	1,1	1,9
Liberaal Democratische Partij (LibDem)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anti Europa Partij	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SOPN	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Partij van de Toekomst (PvdT)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Politieke Partij NXD	0,0				0,0
<b> totaal geldige stemmen</b>	<b>389276</b>	<b>275402</b>	<b>270440</b>	<b>178580</b>	<b>9424235</b>
blanco/ongeldige stemmen	2737	2048	1735	823	37988
kiesgerechtigden	560467	442990	383773	235496	12689810
<b> opkomstpercentage</b>	<b>69,9</b>	<b>62,6</b>	<b>70,9</b>	<b>76,2</b>	<b>74,6</b>

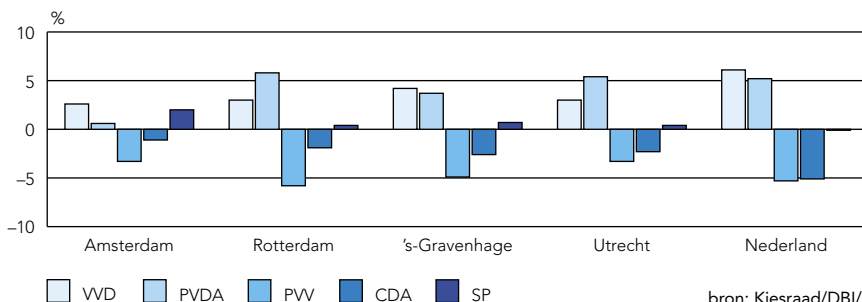
<sup>1)</sup> Combinatie met lijst 5 en 7.

bron: Kiesraad/DBI/O+S

<sup>2)</sup> Combinatie met lijst 2 en 7.

<sup>3)</sup> Combinatie met lijst 2 en 5.

### 17.8.a Winst en verlies van de vijf grootste partijen bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, 2010 en 2012 (procenten)



bron: Kiesraad/DBI/O+S

# 18

## Stadsregio Amsterdam

- 18.1 Bevolking
- 18.2 Openbare orde en veiligheid
- 18.3 Werk en inkomen
- 18.4 Zorg
- 18.5 Educatie
- 18.6 Verkeer en infrastructuur
- 18.7 Milieu
- 18.8 Stedelijke ontwikkeling
- 18.9 Verkiezingen



## 18

## Stadsregio Amsterdam

Om Amsterdam internationaal als topstad op de kaart te zetten werkt de gemeente Amsterdam samen met de andere gemeenten in de regio. Het doel van deze samenwerking is om van de regio Amsterdam een internationaal concurrerende regio te maken. Op dit moment zijn er twee regionale samenwerkingsverbanden: de Stadsregio Amsterdam en de Metropoolregio Amsterdam. Dit hoofdstuk bevat informatie over de Stadsregio Amsterdam.

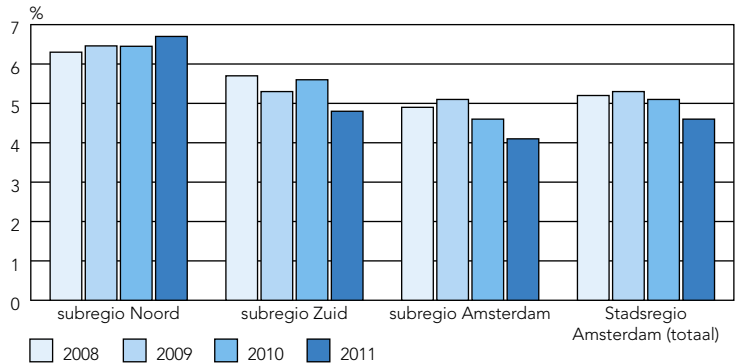
De Stadsregio Amsterdam is een samenwerkingsverband van zestien gemeenten in de regio's Waterland, Amstel-Meerlanden, Zaanstreek en de gemeente Amsterdam (zie voor een overzicht bijlage 3). De gemeenten werken samen aan verbetering van de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de economische ontwikkeling in het gebied. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de volkshuisvesting: hoe staat het met de doorstroming in de sociale huursector en in het bijzonder met de studentenhuishuisvesting?

### Doorstroming in de sociale huursector opnieuw gedaald

Een van de taakgebieden van de Stadsregio Amsterdam is de verbetering van de volkshuisvesting. Belangrijk onderdeel hiervan is de toegankelijkheid van sociale huurwoningen. Die wordt niet alleen bepaald door de voorraad van sociale huurwoningen, maar ook door de mate waarin die woningen beschikbaar komen voor nieuwe huurders: de doorstroom of mutatiegraad.<sup>1</sup> Zowel de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties (AFWC) als het ministerie van VROM houden cijfers bij over de woningvoorraad en de mutaties hierin. De AFWC beschikt over corporatiegegevens van zowel de sociale huurwoningen als de huurwoningen uit de vrije sector, terwijl VROM daar geen onderscheid in kan maken. Hieronder worden kort de cijfers van de AFWC besproken, de cijfers van VROM zijn te vinden in tabel 18.8.5.

In 2011 bedroeg de woningvoorraad in de stadsregio<sup>2</sup> 270.912 sociale huurwoningen, waarvan een ruime meerderheid (69%) in Amsterdam stond. Van deze woningvoorraad heeft 4,6% in 2011 een nieuwe huurder gekregen. Hiermee zet de dalende trend in de mutatiegraad zich voort. In 2010 ging dit om 5,1%. Volgens de AFWC is een mutatiegraad van 6 à 7% normaal in een gezonde woningmarkt. Op subregioniveau<sup>4</sup> valt op dat de daling in de mutatiegraad voor de gehele stadsregio vooral toegeschreven kan worden aan een afname van de doorstroom in Zuid: de doorstroom in Aalsmeer, Amstelveen, Diemen,

Mutatiegraad sociale verhuur in de stadsregio Amsterdam naar subregio's Woningnet, 2008-2011 (procenten)



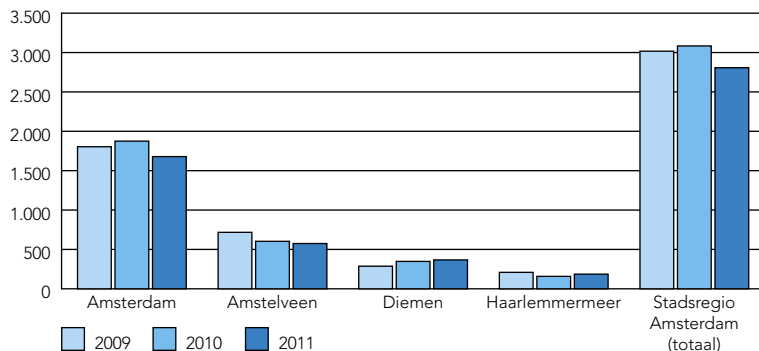
bron: AFWC/PWNR

Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn is gedaald van 5,6% in 2010 naar 4,8% in 2011. Ook in Amsterdam is de mutatiegraad opnieuw gedaald. In 2010 kwam nog 4,6% van de woningen beschikbaar voor nieuwe huurders, in 2011 lag dit aandeel op 4,1%.

### Woningzoekenden in sociale huursector minder actief op de woningmarkt

Het grootste gedeelte<sup>5</sup> van de sociale huurwoningen in de Stadsregio Amsterdam werd in 2011 aangeboden door corporaties die zijn aangesloten bij WoningNet. Om in aanmerking te komen voor deze woningen, moeten woningzoekenden staan inschreven bij WoningNet. Eind 2011 stonden 490.991 woningzoekenden ingeschreven, een stijging van 4,3% ten opzichte van 2010. Niet alle inschrijvingen betreffen ook *actief* woningzoekenden. Het AFWC definieert een woningzoekende als actief als men minimaal eenmaal heeft gereageerd op een woning. In 2011 gaat dit om 77.107 woningzoekenden, 16% van alle inschrijvingen. Opvallend is dat dit aandeel met 13% is gedaald ten opzichte van 2010. Woningzoekenden zijn dus minder actief geworden op de woningmarkt. Het AFWC noemt hier twee verklaringen voor: enerzijds de economische crisis (mensen zijn minder geneigd te verhuizen), anderzijds de nieuwe inkomensgrens volgens de Europese richtlijn (woningzoekenden met een bruto gezinsinkomen boven de € 33.614 kunnen niet meer in aanmerking komen voor een sociale huurwoning).

Verhuringen van studentenwoningen in de Stadsregio Amsterdam, 2009-2011



bron: AFWC/PWNR

### Doorstroming studentenhuysvesting gedaald in Amsterdam en Amstelveen

In het rapport over 2011 zijn voor het eerst ook cijfers opgenomen over de beschikbaar gekomen studentenwoningen via Studentenwoningweb (sww): de verhuringen. De studentenwoningen in de Stadsregio Amsterdam bevinden zich in de gemeenten Amsterdam (60%), Amstelveen (20%), Diemen (13%) en Haarlemmermeer (7%). In 2011 zijn in totaal 2.807 studentenwoningen beschikbaar gekomen voor nieuwe huurders, 277 minder dan in 2010. De daling van 9 procent is voor een groot deel terug te zien in Amsterdam (van 1.875 in 2010 naar 1.679 verhuringen in 2011) en Amstelveen (van 603 verhuringen in 2010 naar 575 verhuringen in 2011).

- <sup>1</sup> Het aantal zelfstandige woningen gedeeld door het aantal nieuwe verhuringen.
- <sup>2</sup> Exclusief de zelfstandige woningen in corporatiebezit in Oostzaan en Edam-Volendam.
- <sup>3</sup> Bron: databank AFWC/PWNR. De AFWC beschikt niet over de woningvoorraad van Edam-Volendam en Oostzaan.
- <sup>4</sup> Indeling naar subregio's van Woningnet: subregio Zuid (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn), subregio Noord (Purmerend, Landsmeer, Beemster, Waterland, Wormerland, Zaanstad en Zeevang) en Amsterdam.
- <sup>5</sup> Uitzondering zijn de woningen van Stichting Woningbeheer De Vooruitgang in Volendam en de woningen van Woningbouwvereniging Oostzaanse Volkshuisvesting in Oostzaan.



<b>18.1</b>	<b>Bevolking</b>	<b>466</b>
	<u>tabellen</u>	
18.1.1	Oppervlakte, bevolkingsdichtheid, woningdichtheid en gemiddelde woningbezetting	466
18.1.2	Stand van de bevolking	468
18.1.3	Bevolking naar leeftijdsgroepen	469
18.1.4	Bevolking naar leeftijdsgroepen en burgerlijke staat	471
18.1.5	Bevolking naar herkomstgroepering	472
18.1.6	Bevolking naar nationaliteiten	473
18.1.7	Loop van de bevolking	474
18.1.8	Vestiging en vertrek naar herkomst en bestemming	475
18.1.9	Vestiging in en vertrek uit Amsterdam	476
18.1.10	Particuliere huishoudens naar samenstelling	477
18.1.11	Bevolkingsprognoses	478
18.1.12	Prognose particuliere huishoudens	479
	<u>grafieken en kaarten</u>	
18.1a	Bevolkingsdichtheid per gemeente	467
18.1b	Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht	470
<b>18.2</b>	<b>Openbare orde en veiligheid</b>	<b>480</b>
	<u>tabellen</u>	
18.2.1	Geregistreerde misdrijven en ophelderingen	480
18.2.2	Branden en hulpverleningen naar veiligheidsregio's	480
18.2.3	Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland	481
18.2.4	Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland	481
18.2.5	Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland naar gemeenten	482
18.2.6	Misdrijven in de Regio Amsterdam-Amstelland naar gemeenten en hoofdincidenten	483
18.2.7	Objectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen	484
18.2.8	Subjectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen	486
	<u>grafieken</u>	
18.2a	Opgenomen aangiften en aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland	481
18.2b	Objectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen	487
18.2c	Subjectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen	487
<b>18.3</b>	<b>Werk en inkomen</b>	<b>488</b>
	<u>tabellen</u>	
18.3.1	Bevolking van 15-64 jaar en beroepsbevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht	489
18.3.2	Werkzame beroepsbevolking naar werk- en woongebied	490
18.3.3	Pendel naar Amsterdam naar vervoerswijzen	490
18.3.4	Werkzame beroepsbevolking naar geslacht en gewerkte uren	490
18.3.5	Beroepsbevolking naar opleidingsniveau	491
18.3.6	Banen van werknemers naar economische activiteit	491
18.3.7	Niet-werkende werkzoekenden naar geslacht	492
18.3.8	Bedrijfsvestigingen	494
18.3.9	Bedrijfsvestigingen naar sectoren	495
18.3.10	Werkzame personen	496
18.3.11	Werkzame personen naar sectoren	497
18.3.12	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in een aantal regiogemeenten van Amsterdam	498
18.3.13	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Amstelveen	499
18.3.14	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Diemen	500
18.3.15	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Landsmeer	501

<b>18.3</b>	<b>Werk en inkomen (vervolg)</b>	
	<u>tabellen</u>	
18.3.16	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Oostzaan	502
18.3.17	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Ouder-Amstel	503
18.3.18	Vestigingen en de hierin werkzame personen naar secties en grootteklassen in Zaanstad	504
18.3.19	Uitkeringen WWB naar leeftijdsgroepen en geslacht	505
18.3.20	Uitkeringen WW naar leeftijdsgroepen, geslacht en werkloosheidspercentage	506
18.3.21	Uitkeringen WIA naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht	507
18.3.22	Uitkeringen WAO naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht	508
18.3.23	Uitkeringen WAZ naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht	509
18.3.24	Uitkeringen Wajong naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht	510
18.3.25	Uitkeringen AOW	511
18.3.26	Uitkeringen AOW naar uitkeringsrecht en geslacht	512
18.3.27	Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar huishoudenstypen en leeftijdsgroepen	513
18.3.28	Gemiddelde huurtoeslag van huishoudens naar huishoudenstypen en leeftijdsgroepen	514
18.3.29	Bevolking en gemiddeld besteedbaar inkomen	515
18.3.30	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar sociaal-economische categorie	517
18.3.31	Personen incl. studenten met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar geslacht	518
18.3.32	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar leeftijdsgroepen	519
18.3.33	Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar herkomstgroepering	520
18.3.34	Personen met een heel jaar inkomen naar inkomensklassen	521
18.3.35	Particuliere huishoudens incl. studenten naar inkomensklassen	522
18.3.36	Particuliere huishoudens incl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden	523
18.3.37	Particuliere huishoudens excl. studenten naar inkomensklassen	524
18.3.38	Particuliere huishoudens excl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden	525
18.3.39	Gemeentelijke woonlasten	526
	<u>grafieken en kaarten</u>	
18.3a	Schema arbeidsmarkt Stadsregio Amsterdam 2010/2011	488
18.3b	Niet-werkende werkzoekenden als % van de bevolking van 15-64 jaar	493
18.3c	Gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner	516
<b>18.4</b>	<b>Zorg</b>	<b>527</b>
	<u>tabellen</u>	
18.4.1	Sterfte naar doodsoorzaken	527
<b>18.5</b>	<b>Educatie</b>	<b>528</b>
	<u>tabellen</u>	
18.5.1	Scholen en leerlingen in het voortgezet onderwijs naar soort onderwijs	528
18.5.2	Scholen en leerlingen naar geslacht in het basisonderwijs	529
18.5.3	Scholen en leerlingen naar geslacht in het speciaal onderwijs	530
<b>18.6</b>	<b>Verkeer en infrastructuur</b>	<b>531</b>
	<u>tabellen</u>	
18.6.1	Voertuigen met bromfietskenteken	531
18.6.2	Geregistreerde motorvoertuigen	532

<b>18.7</b>	<b>Milieu</b>	<b>533</b>
	<u>tabellen</u>	
18.7.1	Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol	533
18.7.2	Geproduceerde dierlijke mest	534
18.7.3	Stikstofproductie tijdens dierlijke mestproductie	535
18.7.4	Fosfaatuitscheiding tijdens dierlijke mestproductie	536
18.7.5	Kali-uitscheiding tijdens dierlijke mestproductie	537
<b>18.8</b>	<b>Stedelijke ontwikkeling</b>	<b>538</b>
	<u>tabellen</u>	
18.8.1	Woningvoorraad	538
18.8.2	Groei van de woningvoorraad	539
18.8.3	Woningvoorraad naar eengezins- en meergezinswoningen en aantal kamers per woning	540
18.8.4	Woningvoorraad naar bouwperiode	541
18.8.5	Woningvoorraad naar eigendom	542
18.8.6	Gemiddelde woningwaarde (WOZ)	543
18.8.7	Gereedgekomen woningen naar eigendom en eengezins- en meergezinswoningen	544
18.8.8	Woningvoorraad en mutaties in de woningvoorraad	545
	<u>grafieken</u>	
18.8a	Woningvoorraad naar subregio's	538
18.8b	Groei van de woningvoorraad naar subregio's	539
<b>18.9</b>	<b>Verkiezingen</b>	<b>546</b>
	<u>tabellen</u>	
18.9.1	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	546
18.9.2	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	548
18.9.3	Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer	550
	<u>kaarten</u>	
18.9a	Opkomst bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad	547
18.9b	Opkomst bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten	549
18.9c	Opkomst bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer	551

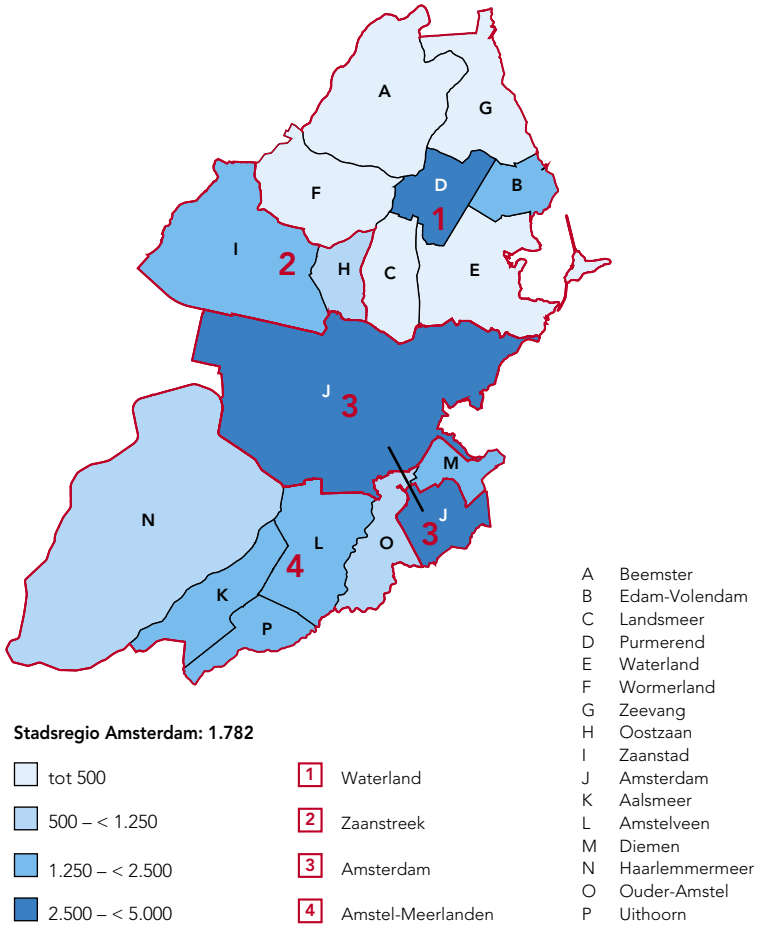
## 18.1.1 Oppervlakte, bevolkingsdichtheid, woningdichtheid en gemiddelde woningbezetting, 1 januari 2012

gemeente/subregio	oppervlakte in km <sup>2</sup>	oppervlakte in km <sup>2</sup> land	bevolking	bevolkingsdichtheid per km <sup>2</sup> land	woningen <sup>1)</sup>	woningdichtheid per km <sup>2</sup> land	gemiddelde woningbezetting
Beemster	72.07	70.58	8719	124	3508	50	2,49
Edam-Volendam	24.78	16.31	28700	1760	11529	707	2,49
Landsmeer	26.50	22.56	10334	458	4398	195	2,35
Purmerend	24.56	23.39	79266	3389	34468	1474	2,30
Waterland	115.66	52.11	17010	326	7091	136	2,40
Wormerland	45.18	38.74	15781	407	6515	168	2,42
Zeevang	55.21	38.06	6344	167	2523	66	2,51
<b>Waterland</b>	<b>363.96</b>	<b>261.75</b>	<b>166154</b>	<b>635</b>	<b>70032</b>	<b>268</b>	<b>2,37</b>
Oostzaan	16.08	11.53	9097	789	3776	327	2,41
Zaanstad	83.24	73.88	148281	2007	64853	878	2,29
<b>Zaanstreek</b>	<b>99.32</b>	<b>85.41</b>	<b>157378</b>	<b>1843</b>	<b>68629</b>	<b>804</b>	<b>2,29</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>219.33</b>	<b>164.89</b>	<b>790044</b>	<b>4791</b>	<b>395875</b>	<b>2401</b>	<b>2,00</b>
Aalsmeer	32.29	20.44	30364	1486	11822	578	2,57
Amstelveen	44.08	41.45	83363	2011	37962	916	2,20
Diemen	14.04	11.99	24935	2080	10448	871	2,39
Haarlemmermeer	185.29	178.66	143943	806	57527	322	2,50
Ouder-Amstel	25.78	24.13	13232	548	5746	238	2,30
Uithoorn	19.44	18.26	28307	1550	12195	668	2,32
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>320.92</b>	<b>294.93</b>	<b>324144</b>	<b>1099</b>	<b>135700</b>	<b>460</b>	<b>2,39</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1003.53</b>	<b>806.98</b>	<b>1437720</b>	<b>1782</b>	<b>670236</b>	<b>831</b>	<b>2,15</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS/O+S

18.1a Bevolkingsdichtheid per gemeente (bevolking per km<sup>2</sup> land), 1 januari 2012



bron: CBS/O+S

## 18.1.2 Stand van de bevolking, 1 januari 2006-2012

gemeente/subregio	2006	2011	2012		
			totaal	mannen	vrouwen
Beemster	8515	8573	8719	4360	4359
Edam-Volendam	28459	28583	28700	14368	14332
Landsmeer	10301	10253	10334	4958	5376
Purmerend	77922	79193	79266	38731	40535
Waterland	17267	17140	17010	8480	8530
Wormerland	15796	15801	15781	7893	7888
Zeevang	6274	6350	6344	3167	3177
<b>Waterland</b>	164534	165893	166154	81957	84197
Oostzaan	9200	9114	9097	4449	4648
Zaanstad	140270	146940	148281	73312	74969
<b>Zaanstreek</b>	149470	156054	157378	77761	79617
<b>Amsterdam</b>	743027	780559	790044	388972	401072
Aalsmeer	24145	30189	30364	15049	15315
Amstelveen	78774	81796	83363	39711	43652
Diemen	23834	25012	24935	12045	12890
Haarlemmermeer	135136	143374	143943	71554	72389
Ouder-Amstel	13142	13146	13232	6452	6780
Uithoorn	26844	28114	28307	13973	14334
<b>Amstel-Meerlanden</b>	301875	321631	324144	158784	165360
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	1358906	1424137	1437720	707474	730246

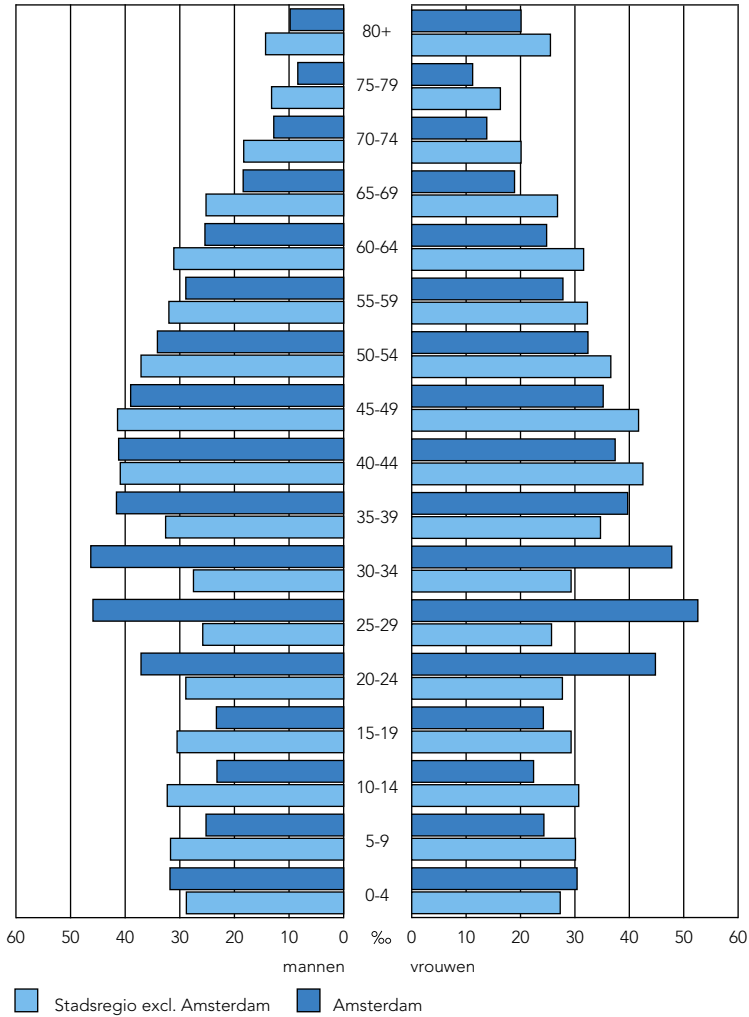
bron: CBS/O+S

## 18.1.3 Bevolking naar leeftijdsgroepen, 1 januari 2012

gemeente/subregio	leeftijdsgroep in jaren														totaal			
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69		70-74	75-79	80 e.o.
Beemster	413	488	587	604	435	361	373	455	670	762	701	669	618	550	380	296	357	8719
Eдам-Volendam	1626	2013	1885	1766	1539	1367	1728	1993	2336	2043	2026	1938	2062	1654	1142	783	799	28700
Landsmeer	460	584	682	621	544	378	369	589	795	920	836	819	771	627	471	382	486	10334
Purmerend	3850	4501	4909	4990	4575	4243	4474	5260	6485	6776	6308	5320	4767	4025	3097	2485	3201	79266
Waterland	804	1009	984	1058	888	660	668	908	1253	1368	1396	1407	1293	1162	837	612	703	17010
Wormerland	713	905	1115	1013	835	579	651	876	1288	1438	1207	1004	1104	1026	863	547	617	15781
Zeevang	302	367	452	455	293	227	244	309	511	549	526	487	526	446	303	154	193	6344
Waterland	8168	9867	10614	10507	9109	7815	8507	10390	13338	13856	13000	11644	11141	9490	7093	5259	6356	166154
Oostzaan	422	559	629	592	452	336	346	561	799	855	730	599	622	528	395	306	366	9097
Zaanstad	8443	8817	9077	8456	8356	8679	9471	10155	12429	12055	10222	9085	9351	7882	5761	4319	5723	148281
Zaanstreek	8865	9376	9706	9048	8808	9015	9817	10716	13228	12910	10952	9684	9973	8410	6156	4625	6089	157378
Amsterdam	49151	39073	36011	37452	64680	77803	74308	64224	62126	58609	52562	44813	39650	29435	21013	15497	23637	790044
Aalsmeer	2042	2105	1907	1743	1479	1364	1689	2310	2762	2553	2138	1666	1797	1595	1147	882	1185	30364
Amstelveen	4782	4527	4618	4587	5263	4793	4988	5461	6266	6276	5966	5258	4940	4150	3309	3010	5169	83363
Diemen	1259	1278	1429	1623	2205	1536	1471	1513	1733	1984	1957	1764	1510	1113	857	704	999	24935
Haarlemmermeer	8952	10236	9720	8722	7756	6916	8278	10630	13246	12622	10495	9025	8705	6715	4581	3265	4079	143943
Ouder-Amstel	680	915	856	746	633	507	541	774	1118	1102	1035	977	963	738	507	388	752	13232
Uithoorn	1551	1741	1973	1738	1390	1379	1498	1820	2356	2570	2161	1664	1616	1483	1224	969	1174	28307
Amstel-Meerlanden	19266	20802	20503	19159	18726	16495	18465	22508	27481	27107	23752	20354	19531	15794	11625	9218	13358	324144
Stadsregio Amsterdam	85450	79118	76834	76166	101323	111128	111097	107838	116173	112482	100266	86495	80295	63129	45887	34599	49440	1437720

bron: CBS/O+S

18.1b Bevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012



bron: CBS/O+S



## 18.1.4 Bevolking naar leeftijdsgroepen en burgerlijke staat, 1 januari 2012

gemeente/subregio	leeftijdsgroep in jaren												totaal	
	0-14		15-19		20-49		50-64		65 en ouder		totaal ongeh. <sup>1)</sup>	gehuwd. <sup>2)</sup>		
	totaal	ongeh. <sup>1)</sup>	totaal	ongeh. <sup>1)</sup>	totaal	ongeh. <sup>1)</sup>	totaal	ongeh. <sup>1)</sup>	totaal	ongeh. <sup>1)</sup>				
Beemster	1488	604	604	1688	1368	1988	1988	479	1509	1583	548	1035	8719	
Edam-Volendam	5524	1766	1765	11006	5170	5836	6026	1220	4806	4378	1502	2876	28700	
Landsmeer	1726	621	621	3595	1993	1602	2426	596	1830	1966	713	1253	10334	
Purmerend	13260	4990	4984	31813	18330	13483	16395	4858	11537	12808	5117	7691	79266	
Waterland	2797	1058	1057	5745	3118	2627	4096	939	3157	3314	1158	2156	17010	
Wormerland	2733	1013	1012	5667	3021	2646	3315	812	2503	3053	982	2071	15781	
Zeevang	1121	455	455	2133	1098	1035	1539	356	1183	1096	326	770	6344	
Waterland	28649	10507	10498	9	63015	34418	28597	35785	9260	26525	28198	10346	17852	166154
Oostzaan	1610	592	592	3349	1744	1605	1951	450	1501	1595	560	1035	9097	
Zaanstad	26337	8456	8452	4	61145	35088	26057	28658	8872	19786	23685	9346	14339	148281
Zaanstreek	27947	9048	9044	4	64494	36832	27662	30609	9322	21287	25280	9906	15374	157378
Amsterdam	124235	37452	37404	48	401750	300747	101003	137025	76142	60883	89582	50401	39181	790044
Aalsmeer	6054	1743	1743	12157	6315	5842	5601	1367	4234	4809	1750	3059	30364	
Amstelveen	13927	4587	4586	1	33047	19656	13391	16164	5574	10590	15638	7093	8545	83363
Diemen	3966	1623	1622	1	10442	7090	3352	5231	1985	3246	3673	1641	2032	24935
Haarlemmermeer	28908	8722	8719	3	59448	30869	28579	28225	7594	20631	18640	6927	11713	143943
Ouder-Amstel	2451	746	745	1	4675	2717	1958	2975	902	2073	2385	1067	1318	13232
Uithoorn	5265	1738	1738	11013	5953	5060	5441	1547	3894	4850	1784	3066	28307	
Amstel-Meerlanden	60571	19159	19153	6	130782	72600	58182	63637	18969	44668	49995	20262	29733	324144
Stadsregio Amsterdam	241402	76166	76099	67	660041	444597	215444	267056	113693	153363	193055	90915	102140	1437720

1) Incl. gescheiden en weduwstaat.

2) Incl. geregistreerd partnerschap.

bron: CBS/O+S

## 18.1.5 Bevolking naar herkomstgroepering, 1 januari 2012

gemeente/subregio	herkomstgroepering										totaal
	westers					niet-westers					
	waaronder					waaronder					
	totaal	26 EU-landen	Indonesië <sup>1)</sup>	Marokko	Ned. Ant. + Aruba	Suriname	Turkije	alloch-tonen	autoch-tonen		
Beemster	511	307	116	289	13	11	51	15	800	7919	8719
Edam-Volendam	1003	668	179	1077	353	20	75	20	2080	26620	28700
Landsmeer	819	490	212	544	23	26	143	27	1363	8971	10334
Purmerend	7018	4105	2033	11792	1173	796	3736	1018	18810	60456	79266
Waterland	1217	736	326	630	60	38	117	20	1847	15163	17010
Wormerland	967	597	251	843	32	39	174	188	1810	13971	15781
Zeevang	462	280	115	190	12	15	30	24	652	5692	6344
Waterland	11997	7183	3232	15365	1666	945	4326	1312	27362	138792	166154
Oostzaan	554	325	145	464	38	15	87	90	1018	8079	9097
Zaanstad	13505	7871	3985	27081	3007	950	4976	11271	40586	107695	148281
Zaanstreek	14059	8196	4130	27545	3045	965	5063	11361	41604	115774	157378
Amsterdam	122839	71324	26407	276392	71460	11891	68538	41519	399231	390813	790044
Aalsmeer	2951	2024	515	1912	372	105	398	77	4863	25501	30364
Amstelveen	15397	7205	3973	14151	1036	713	2523	617	29548	53815	83363
Diemen	3195	1981	700	6588	691	580	2173	656	9783	15152	24935
Haarlemmermeer	14984	8458	4491	18589	2870	1160	4587	2024	33573	110370	143943
Ouder-Amstel	1476	780	404	1346	123	66	435	56	2822	10410	13232
Uithoorn	2995	1833	747	2692	691	129	452	96	5687	22620	28307
Amstel-Meerlanden	40998	22281	10830	45278	5783	2753	10568	3526	86276	237968	324144
Stadsregio Amsterdam	189893	108984	44599	364580	81954	16554	88495	57718	554473	883247	1437720

<sup>1)</sup> Indonesië, Nederlands-Indië, Nederlands Nieuw-Guinea.

bron: CBS/O+S

18.1.6 Bevolking naar nationaliteiten, 1 januari 2011

gemeente/subregio	Neder-land	Turkije	Groot-Brit-tannië	Duits-land	Italië	Spanje	Frank-rijk	Polen	overig Europa	Ma-ovrig Afrika	Ver-enigde Staten	overig Ame-rika	Azië	Oce-anië	staat-loos/on-bekend	totaal
Beemster	8454	1	10	10	9	3	6	7	18	1	2	6	16	3	27	8573
Edam-Volendam	28207	1	42	28	5	7	12	9	46	67	15	12	8	43	3	78
Landsmeer	10040	1	19	21	15	12	4	14	51	2	1	5	14	15	4	35
Purmerend	76677	166	175	141	131	102	54	85	473	116	105	40	124	432	11	361
Waterland	16760	2	44	43	18	4	9	8	99	10	17	11	15	43	4	53
Wormerland	15449	27	17	11	66	6	6	16	49	4	19	4	7	34	4	61
Zeevang	6214	5	8	15	3	1	1	3	50	-	2	3	3	10	1	31
Waterland	161801	203	325	275	192	195	92	142	786	200	159	77	177	593	30	646
Oostzaan	8940	4	16	3	15	12	9	7	38	4	7	-	9	29	-	21
Zaanstad	139208	2309	364	351	285	338	116	424	1302	390	247	71	246	636	22	631
Zaanstreek	148148	2313	380	354	300	350	125	431	1340	394	254	71	255	665	22	652
Amsterdam	681464	10082	7405	5916	3936	3026	3435	2222	18481	14304	6654	4220	5040	10434	1007	2933
Aalsmeer	28789	6	138	135	48	22	43	425	243	45	51	20	45	96	8	75
Amstelveen	71658	132	726	443	286	200	239	265	1572	94	290	390	408	4701	77	315
Diemen	22875	69	104	165	73	75	52	94	501	119	173	33	114	424	16	125
Haarlemmermeer	137059	227	641	473	198	166	159	628	1351	272	256	160	276	996	26	486
Ouder-Amstel	12607	10	61	47	13	17	20	21	96	10	32	30	28	102	6	46
Uithoorn	26843	12	91	91	25	47	28	299	179	99	46	21	39	172	6	116
Amstel-Meerlanden	299831	456	1761	1354	643	527	541	1732	3942	639	848	654	910	6491	139	1163
Stadsregio Amsterdam	1291244	13054	9871	7899	5071	4098	4193	4527	24549	15537	7915	5022	6382	18183	1198	5394

bron: CBS/O+S

## 18.1.7 Loop van de bevolking, 2011

gemeente/subregio	stand 1-1-2011	geboorte	sterfte	externe migratie		saldo overige corr.	stand 1-1-2012
				vestiging	vertrek 1)		
Beemster	8573	75	61	441	310	1	8719
Edam-Volendam	28583	292	145	395	425	-	28700
Landsmeer	10253	71	74	484	399	- 1	10334
Purmerend	79193	690	662	2509	2469	5	79266
Waterland	17140	131	123	490	627	- 1	17010
Wormerland	15801	119	119	550	568	- 2	15781
Zeevang	6350	62	38	329	356	- 3	6344
<b>Waterland</b>	<b>165893</b>	<b>1440</b>	<b>1222</b>	<b>5198</b>	<b>5154</b>	<b>- 1</b>	<b>166154</b>
Oostzaan	9114	81	66	263	294	- 1	9097
Zaanstad	146940	1621	1220	5725	4795	10	148281
<b>Zaanstreek</b>	<b>156054</b>	<b>1702</b>	<b>1286</b>	<b>5988</b>	<b>5089</b>	<b>9</b>	<b>157378</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>780559</b>	<b>11070</b>	<b>5291</b>	<b>56761</b>	<b>53215</b>	<b>160</b>	<b>790044</b>
Aalsmeer	30189	345	205	1156	1120	- 1	30364
Amstelveen	81796	818	751	8386	6881	- 5	83363
Diemen	25012	246	211	2136	2248	-	24935
Haarlemmermeer	143374	1565	831	5235	5402	2	143943
Ouder-Amstel	13146	124	132	757	663	-	13232
Uithoorn	28114	291	165	1287	1209	-11	28307
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>321631</b>	<b>3389</b>	<b>2295</b>	<b>18957</b>	<b>17523</b>	<b>-15</b>	<b>324144</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1424137</b>	<b>17601</b>	<b>10094</b>	<b>86904</b>	<b>80981</b>	<b>153</b>	<b>1437720</b>

1) Inclusief administratieve correcties.

bron: CBS/O+S

## 18.1.8 Vestiging en vertrek naar herkomst en bestemming, 2011

gemeente/subregio	vestiging naar herkomst				vertrek naar bestemming			
	Amsterdam	overig Nederland	buiten- land	totaal	Amsterdam	overig Nederland	buiten- land	totaal
Beemster	81	326	34	441	49	237	24	310
Edam-Volendam	76	254	65	395	73	302	50	425
Landsmeer	252	192	40	484	142	220	37	399
Purmerend	712	1447	350	2509	533	1611	325	2469
Waterland	164	254	72	490	145	362	120	627
Wormerland	70	423	57	550	63	456	49	568
Zeevang	36	186	107	329	25	228	103	356
<b>Waterland</b>	1391	3082	725	5198	1030	3416	708	5154
Oostzaan	90	151	22	263	58	210	26	294
Zaanstad	1855	2800	1070	5725	1058	2663	1074	4795
<b>Zaanstreek</b>	1945	2951	1092	5988	1116	2873	1100	5089
<b>Amsterdam</b>		31140	25621 <sup>1)</sup>	56761		28971	24244 <sup>2)</sup>	53215
Aalsmeer	160	740	256	1156	154	763	203	1120
Amstelveen	2927	2550	2909	8386	1787	2195	2899	6881
Diemen	914	766	456	2136	860	864	524	2248
Haarlemmermeer	1094	2966	1175	5235	947	3570	885	5402
Ouder-Amstel	370	288	99	757	215	341	107	663
Uithoorn	328	782	177	1287	221	840	148	1209
<b>Amstel-Meerlanden</b>	5793	8092	5072	18957	4184	8573	4766	17523
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	9129	45265	32510	86904	6330	43833	30818	80981

1) Incl. herkomst onbekend.

bron: CBS/O+S

2) Incl. bestemming onbekend.

## 18.1.9 Vestiging in en vertrek uit Amsterdam, 2009-2011

gemeente/subregio	vestiging in Amsterdam vanuit gemeente/subregio			vertrek uit Amsterdam naar gemeente/subregio		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Beemster	38	37	49	39	55	81
Edam-Volendam	79	70	73	75	25	76
Landsmeer	121	138	142	207	184	252
Purmerend	579	557	533	818	768	712
Waterland	127	137	145	213	254	164
Wormerland	51	66	63	81	60	70
Zeevang	41	39	25	37	29	36
<b>Waterland</b>	1036	1044	1030	1470	1375	1391
Oostzaan	52	63	58	72	95	90
Zaanstad	1124	1013	1058	1925	1804	1855
<b>Zaanstreek</b>	1176	1076	1116	1997	1899	1945
Aalsmeer	123	136	154	425	250	160
Amstelveen	1657	1875	1787	2662	2803	2927
Diemen	785	951	860	945	1021	914
Haarlemmermeer	973	1013	947	1115	1226	1094
Ouder-Amstel	186	186	215	332	135	370
Uithoorn	207	218	221	363	259	328
<b>Amstel-Meerlanden</b>	3931	4379	4184	5842	5694	5793
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	6143	6499	6330	9309	8968	9129

bron: O+S

## 18.1.10 Particuliere huishoudens naar samenstelling, 1 januari 2011

gemeente/subregio	een- persoons- huis- houden	meerpersoonshuishouden				een- ouder- gezin	overig huis- houden	totaal
		ongehuwd paar zonder kinderen	gehuwd paar zonder kinderen	ongehuwd paar met kinderen	gehuwd paar met kinderen			
Beemster	984	210	958	235	927	192	17	3523
Edam-Volendam	2967	549	2771	460	3898	594	19	11258
Landsmeer	1233	242	1136	277	1147	324	10	4369
Purmerend	11077	2033	7520	2064	8466	3048	156	34364
Waterland	2079	368	1979	403	1937	418	25	7209
Wormerland	1838	358	1799	371	1760	451	29	6606
Zeevang	619	160	770	165	709	127	6	2556
Waterland	20797	3920	16933	3975	18844	5154	262	69885
Oostzaan	974	210	1001	241	1057	269	8	3760
Zaanstad	22784	3850	14199	3768	14969	5469	326	65365
Zaanstreek	23758	4060	15200	4009	16026	5738	334	69125
Amsterdam	243010	36115	41321	17170	49079	39125	5241	431061
Aalsmeer	3476	815	2893	851	3541	737	40	12353
Amstelveen	17687	2118	7499	1734	7862	2747	157	39804
Diemen	5470	752	2027	654	2140	1099	81	12223
Haarlemmermeer	17019	3831	12538	3720	17202	4247	270	58827
Ouder-Amstel	2018	374	1234	335	1358	402	32	5753
Uithoorn	3968	758	2767	637	3086	940	44	12200
Amstel-Meerlanden	49638	8648	28958	7931	35189	10172	624	141160
Stadsregio Amsterdam	337203	52743	102412	33085	119138	60189	6461	711231

bron: CBS

## 18.1.11 Bevolkingsprognoses (x 1.000), 1 januari 2012-2035

gemeente/subregio	2012	2015	2020	2025	2030	2035
Beemster	8,7	8,6	8,4	8,4	8,6	8,7
Edam-Volendam	28,7	29,4	30,3	30,9	31,5	32,0
Landsmeer	10,3	9,9	10,0	10,2	10,3	10,7
Purmerend	79,3	79,1	80,3	82,0	83,6	85,9
Waterland	17,0	16,9	17,0	17,3	17,8	18,1
Wormerland	15,8	15,3	15,0	15,1	15,4	15,5
Zeevang	6,3	5,7	5,8	6,0	6,2	6,3
<b>Waterland</b>	<b>166,2</b>	<b>164,9</b>	<b>166,8</b>	<b>169,9</b>	<b>173,4</b>	<b>177,2</b>
Oostzaan	9,1	9,1	8,7	8,9	8,8	9,1
Zaanstad	148,3	152,2	158,4	163,7	167,7	170,7
<b>Zaanstreek</b>	<b>157,4</b>	<b>161,3</b>	<b>167,1</b>	<b>172,6</b>	<b>176,5</b>	<b>179,8</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>790,0</b>	<b>805,5</b>	<b>826,8</b>	<b>848,5</b>	<b>865,7</b>	<b>881,1</b>
Aalsmeer	30,4	31,0	31,7	32,1	32,4	32,6
Amstelveen	83,4	88,3	90,0	90,8	90,8	90,9
Diemen	24,9	26,7	27,2	27,7	28,3	28,7
Haarlemmermeer	143,9	151,6	161,4	170,1	175,3	179,3
Ouder-Amstel	13,2	13,2	13,1	12,9	12,8	13,2
Uithoorn	28,3	29,3	29,9	30,5	31,1	32,1
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>324,1</b>	<b>340,1</b>	<b>353,3</b>	<b>364,1</b>	<b>370,7</b>	<b>376,8</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1437,7</b>	<b>1471,8</b>	<b>1514,0</b>	<b>1555,1</b>	<b>1586,3</b>	<b>1614,9</b>

bron: CBS/O+S



## 18.1.12 Prognose particuliere huishoudens (x 1.000), 2011-2030

gemeente/subregio	2011	2015	2020	2025	2030
Beemster	3,5	3,6	3,7	3,8	4,0
Edam-Volendam	11,3	11,7	12,4	12,9	13,4
Landsmeer	4,4	4,4	4,7	4,8	4,9
Purmerend	34,4	35,6	37,3	39,0	40,2
Waterland	7,2	7,4	7,7	7,9	8,2
Wormerland	6,6	6,7	7,0	7,2	7,4
Zeevang	2,6	2,6	2,8	2,9	3,1
<b>Waterland</b>	<b>69,9</b>	<b>72,0</b>	<b>75,6</b>	<b>78,5</b>	<b>81,2</b>
Oostzaan	3,8	3,9	3,9	4,1	4,2
Zaanstad	65,4	66,9	70,3	73,4	75,7
<b>Zaanstreek</b>	<b>69,1</b>	<b>70,8</b>	<b>74,2</b>	<b>77,5</b>	<b>79,9</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>431,1</b>	<b>430,7</b>	<b>438,9</b>	<b>448,1</b>	<b>457,7</b>
Aalsmeer	12,4	12,7	13,3	13,7	14,2
Amstelveen	39,8	40,8	41,1	41,2	41,1
Diemen	12,2	12,2	12,5	12,5	12,4
Haarlemmermeer	58,8	61,8	66,9	71,7	74,9
Ouder-Amstel	5,8	5,8	6,0	6,0	6,1
Uithoorn	12,2	12,9	13,6	14,2	14,7
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>141,2</b>	<b>146,2</b>	<b>153,4</b>	<b>159,3</b>	<b>163,4</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>711,2</b>	<b>719,7</b>	<b>742,1</b>	<b>763,4</b>	<b>782,2</b>

bron: CBS

18.2.1 Geregistreerde misdrijven en ophelderingen, 2011 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	geregistreeerde criminaliteit							
	totaal	waaronder						
		vermogensmisdrijven	vernieling en openbare orde	geweldden seksuele misdrijven	overige misdrijven van strafrecht	verkeersmisdrijven	drugs-misdrijven	% opgehelderde misdrijven
Beemster	360	170	60	35	–	80	5	28
Edam-Volendam	1220	665	195	110	15	175	50	22
Landsmeer	635	380	130	35	10	75	–	18
Purmerend	5215	2775	970	765	65	525	70	31
Waterland	825	435	170	80	–	130	5	22
Wormerland	650	350	120	60	–	110	5	21
Zeevang	165	95	25	15	–	25	–	21
Waterland	9070	4870	1670	1100	90	1120	135	
Oostzaan	540	315	70	50	5	75	15	25
Zaanstad	10030	5615	1670	1165	90	1305	100	28
Zaanstreek	10570	5930	1740	1215	95	1380	115	
Amsterdam	100720	70240	9860	9420	1005	8095	1320	26
Aalsmeer	1475	865	270	130	5	195	10	19
Amstelveen	5065	3480	585	340	15	610	35	18
Diemen	1785	1165	220	155	5	210	20	22
Haarlemmermeer	12600	6995	1450	765	90	1440	1185	32
Ouder-Amstel	1460	910	300	45	5	180	5	15
Uithoorn	1320	785	230	120	10	160	10	18
Amstel-Meerlanden	23705	14200	3055	1555	130	2795	1265	
Stadsregio Amsterdam	144065	95240	16325	13290	1320	13390	2835	

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 18.2.2 Branden en hulpverleningen naar veiligheidsregio, 2010

veiligheidsregio	branden		schadebedrag		hulpverleningen
	totaal	waarvan woningbrand	alle branden (x 1 mln. euro) <sup>1)</sup>		
Zaanstreek-Waterland	880	118	9,6	877	
Amsterdam-Amstelland	2369	517	11,7	5140	

<sup>1)</sup> Exclusief branden met schade van 1 miljoen euro en hoger in het vierde kwartaal van 2010.

bron: CBS

18.2.3 Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2007-2011

gemeente	2007	2008	2009	2010	2011
Amsterdam	84506	82990	79012	81702	82952
Aalsmeer	1259	1111	1242	1359	1423
Amstelveen	4629	4543	4647	4586	4425
Diemen	1686	1656	1727	1480	1484
Ouder-Amstel	1223	1159	1271	1302	1241
Uithoorn	1220	1085	1045	1127	990
onbekend	33	19	19	25	19
<b>totaal</b>	<b>94556</b>	<b>92563</b>	<b>88963</b>	<b>91581</b>	<b>92534</b>

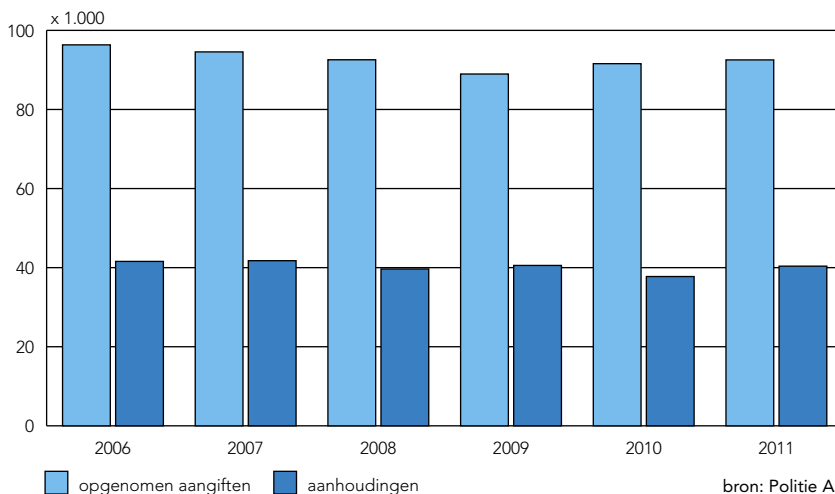
bron: Politie ASD-ASL

18.2.4 Aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2007-2011

gemeente	2007	2008	2009	2010	2011
Amsterdam	39667	37440	38414	35927	38320
Aalsmeer	267	339	256	160	189
Amstelveen	1097	1073	1053	1006	1174
Diemen + Ouder-Amstel	584	532	527	511	482
Uithoorn	262	280	309	148	210
<b>totaal</b>	<b>41760</b>	<b>39664</b>	<b>40559</b>	<b>37752</b>	<b>40375</b>

bron: Politie ASD-ASL

18.2a Opgenomen aangiften en aanhoudingen in de Regio Amsterdam-Amstelland, 2006-2011



bron: Politie ASD-ASL

## 18.2.5 Opgenomen aangiften in de Regio Amsterdam-Amstelland naar gemeenten, 2011

resultaatgebied/deelgebied/reikwijdte	Amsterdam	Aalsmeer	Amstelveen	Diemen	Ouder-Amstel	Uithoorn
<b>veiligheid</b>	64747	961	3427	1106	802	693
<b>huis</b>	6450	172	785	172	124	138
diefstal/inbraak woning	5216	113	695	143	103	123
diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	1234	59	90	29	21	15
<b>straat</b>	31997	337	1368	453	444	286
diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	11405	147	628	218	246	121
diefstal van motorvoertuigen	1954	16	68	52	39	25
diefstal van brom-, snor- en fietsen	10245	113	378	112	101	105
zakkenrollerij	6320	35	214	30	26	10
diefstal vanaf/uit/van overige voertuigen	2073	26	80	41	32	25
<b>lichamelijke integriteit</b>	9321	129	315	164	45	76
zedenmisdrif	334	9	18	6	1	5
openlijk geweld (persoon)	307	7	10	7	3	2
bedreiging	2765	34	86	50	12	30
mishandeling	3533	70	137	53	14	34
straatroof	1883	4	45	39	8	-
overval	305	3	12	6	6	2
<b>water</b>	312	31	6	2	10	1
diefstal	312	31	6	2	10	1
<b>overige veiligheid</b>	13273	191	640	213	99	130
brand/ontploffing	209	14	17	1	1	6
overige vermogensdelicten	13064	177	623	212	98	124
<b>leefbaarheid</b>	13975	367	787	259	390	245
<b>openbare ruimte</b>	5605	247	484	160	281	181
vernieling/zaakbeschadiging	5605	247	484	160	281	181
<b>wonen</b>	173	3	3	-	-	1
huisvredebreuk	172	3	3	-	-	1
<b>bedrijven en instellingen</b>	8135	116	299	98	109	60
diefstal/inbraak bedrijven en instellingen	3470	66	169	71	68	55
winkeldiefstal	4665	50	130	27	41	5
<b>maatschappelijke integriteit</b>	4230	95	211	119	49	52
<b>illegale handel</b>	3624	85	183	110	45	45
fraude	3584	84	182	110	45	45
<b>totaal opgenomen aangiften</b>	82952	1423	4425	1484	1241	990

bron: Politie ASD-ASL

## 18.2.6 Misdrijven in de Regio Amsterdam-Amstelland naar gemeenten en hoofdincidenten, 2007-2011

gemeente/hoofdincident	2007	2008	2009	2010	2011
<b>Amsterdam</b>					
moord, doodslag (voltooid)	25	17	29	16	16
moord, doodslag (poging)	379	351	291	326	302
drugshandel	2816	2342	2043	1612	1630
alcohol	3804	4257	4154	2755	3174
<b>Aalsmeer</b>					
moord, doodslag (voltooid)	–	1	–	–	1
moord, doodslag (poging)	2	2	4	2	6
drugshandel	18	13	20	7	20
alcohol	66	132	92	37	55
<b>Amstelveen</b>					
moord, doodslag (voltooid)	2	1	–	1	–
moord, doodslag (poging)	5	2	6	12	10
drugshandel	22	42	20	29	45
alcohol	198	339	322	174	165
<b>Diemen</b>					
moord, doodslag (voltooid)	–	–	–	1	–
moord, doodslag (poging)	6	5	8	7	6
drugshandel	28	12	17	20	33
alcohol	86	62	71	52	69
<b>Ouder-Amstel</b>					
moord, doodslag (voltooid)	–	–	–	–	–
moord, doodslag (poging)	2	1	2	1	2
drugshandel	4	5	4	6	8
alcohol	93	94	74	26	49
<b>Uithoorn</b>					
moord, doodslag (voltooid)	–	–	–	1	–
moord, doodslag (poging)	2	3	3	5	7
drugshandel	8	14	7	12	15
alcohol	43	46	59	25	39
<b>Regio Amsterdam-Amstelland</b>					
moord, doodslag (voltooid)	27	19	29	19	17
moord, doodslag (poging)	397	365	316	353	333
drugshandel	2897	2428	2111	1686	1751
alcohol	4309	4933	4780	3069	3551

bron: Politie ASD-ASL

**18.2.7 Objectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen, 2008-2011**  
 (indexcijfer; Amsterdam 2003=100) <sup>1)</sup>

gemeente/wijk	objectieve index, sd = 30,68 <sup>2)</sup>				inbraak, sd = 48,11			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Aalsmeer Centrum/Zuid	80	62	45	61	62	60	58	81
Aalsmeer Hornmeer	55	65	59	63	60	69	89	66
Aalsmeer Kudelstaart	39	34	29	28	28	26	16	21
Aalsmeer Oost	60	33	36	39	70	46	49	44
Amstelveen Keizer Karelpark/Groenelaan	54	53	43	45	76	68	73	61
Amstelveen Noordoost	42	42	40	35	65	74	70	50
Amstelveen Noordwest	62	60	56	48	87	83	83	75
Amstelveen Waardhuizen/Middenhoven	38	41	38	33	34	47	64	48
Amstelveen Zuidwest	46	41	40	41	40	47	55	44
Diemen Centrum	72	57	57	52	115	75	76	56
Diemen Noord	49	45	41	35	61	90	58	61
Diemen Zuid	77	70	60	52	137	137	113	80
Duivendrecht, dorp	79	58	54	48	90	91	86	72
Ouderkerk aan de Amstel	50	35	44	36	62	57	53	61
Uithoorn De Kwakel	55	30	26	32	75	37	36	31
Uithoorn Meerwijk, Centrum en Zijdelwaard	56	51	48	41	41	50	50	39
Uithoorn Thamerdal, Industrie en Legmeer	60	39	42	39	42	49	51	39
<b>totaal Amstelland</b>	59	50	46	44	66	63	62	53

gemeente/wijk	diefstal, sd = 31,24				geweld, sd = 36,18			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Aalsmeer Centrum/Zuid	38	34	37	38	80	51	20	40
Aalsmeer Hornmeer	45	56	47	64	44	62	37	55
Aalsmeer Kudelstaart	13	21	20	14	21	29	22	26
Aalsmeer Oost	24	17	23	19	29	17	15	22
Amstelveen Keizer Karelpark/Groenelaan	29	31	26	28	45	39	29	42
Amstelveen Noordoost	30	30	27	29	32	33	31	35
Amstelveen Noordwest	55	54	54	46	32	42	39	25
Amstelveen Waardhuizen/Middenhoven	27	31	21	23	35	25	32	24
Amstelveen Zuidwest	30	27	27	25	31	18	19	29
Diemen Centrum	54	47	40	44	42	57	50	51
Diemen Noord	32	35	33	34	49	28	33	22
Diemen Zuid	47	44	38	34	73	67	46	44
Duivendrecht, dorp	47	58	42	43	71	41	50	32
Ouderkerk aan de Amstel	29	26	36	32	36	27	24	23
Uithoorn De Kwakel	34	19	21	24	46	28	14	33
Uithoorn Meerwijk, Centrum en Zijdelwaard	31	28	32	25	36	38	36	22
Uithoorn Thamerdal, Industrie en Legmeer	28	21	33	29	63	19	34	28
<b>totaal Amstelland</b>	37	36	34	34	47	38	32	34

18.2.7 Objectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen, 2008-2011 (slot)  
(indexcijfer; Amsterdam 2003=100) <sup>1)</sup>

gemeente/wijk	overlast, sd = 52,96				vandalisme, sd = 25,6			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Aalsmeer Centrum/Zuid	109	126	72	90	124	94	63	86
Aalsmeer Hornmeer	103	89	99	71	76	97	95	76
Aalsmeer Kudelstaart	110	72	56	84	84	66	73	50
Aalsmeer Oost	75	35	63	88	92	62	59	59
Amstelveen Keizer Karelpark/Groenelaan	71	75	62	75	88	98	50	56
Amstelveen Noordoost	49	56	54	55	65	52	42	37
Amstelveen Noordwest	56	60	57	55	103	90	75	65
Amstelveen Waardhuizen/Middenhoven	76	70	50	44	79	83	49	58
Amstelveen Zuidwest	73	85	65	53	90	82	68	65
Diemen Centrum	89	87	90	95	98	66	65	59
Diemen Noord	69	33	64	36	67	71	49	36
Diemen Zuid	90	88	82	72	87	71	66	69
Duivendrecht, dorp	77	44	67	49	121	72	69	54
Ouderkerk aan de Amstel	54	29	49	32	125	69	110	67
Uithoorn De Kwakel	53	30	14	23	92	44	30	55
Uithoorn Meerwijk, Centrum en Zijdelwaard	71	75	86	84	156	130	105	74
Uithoorn Thamerdal, Industrie en Legmeer	70	49	58	75	131	88	75	70
<b>totaal Amstelland</b>	73	62	61	61	98	78	67	60

gemeente/wijk	verkeer, sd = 33,1				drugs, sd = 105,2			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Aalsmeer Centrum/Zuid	122	73	67	71	59	45	30	50
Aalsmeer Hornmeer	55	83	60	96	30	14	5	20
Aalsmeer Kudelstaart	55	36	38	24	18	14	4	10
Aalsmeer Oost	152	62	67	55	23	9	2	22
Amstelveen Keizer Karelpark/Groenelaan	58	61	54	44	19	17	15	13
Amstelveen Noordoost	52	36	47	27	7	12	8	9
Amstelveen Noordwest	86	81	76	63	31	14	13	17
Amstelveen Waardhuizen/Middenhoven	24	29	36	21	12	23	9	19
Amstelveen Zuidwest	73	53	56	68	22	17	18	18
Diemen Centrum	96	54	72	56	21	19	16	22
Diemen Noord	49	26	28	26	15	22	24	31
Diemen Zuid	61	30	44	44	26	28	23	26
Duivendrecht, dorp	132	61	34	89	26	26	20	3
Ouderkerk aan de Amstel	51	32	45	23	5	2	11	7
Uithoorn De Kwakel	70	48	57	41	18	3	11	14
Uithoorn Meerwijk, Centrum en Zijdelwaard	77	49	47	62	25	17	14	22
Uithoorn Thamerdal, Industrie en Legmeer	78	48	41	42	28	22	13	17
<b>totaal Amstelland</b>	75	50	50	49	30	24	18	25

<sup>1)</sup> De Veiligheidsindex, een instrument dat veiligheid meet, bestaat uit een objectieve en een subjectieve index. Beide indexscores zijn gewogen gemiddelden van een aantal veiligheidselementen. Deze veiligheidselementen zijn berekend op basis van politiecijfers en/of enquêtegegevens. Het gemiddelde van Amsterdam van beide indexen is in 2003 op 100 gesteld, het ijkpunt. De scores van de gemeenten/wijken in Amstelland in 2008 t/m 2011 zijn uitgedrukt als een procentuele afwijking van de geijkte scores van Amsterdam in 2003. Een score van boven de 100 duidt op een relatief onveilig gebied, een score onder de 100 op een relatief veilig gebied.

<sup>2)</sup> sd = standaarddeviatie.

bron: Veiligheidsindex Amstelland 2003-2011/O+S

### 18.2.8 Subjectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen, 2008-2011 (indexcijfer; Amsterdam 2003=100) <sup>1)</sup>

gemeente/wijk	subjectieve index, sd = 18,51 <sup>2)</sup>				vermijding, sd = 13,11			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Aalsmeer Centrum/Zuid	65	45	60	43	62	38	74	29
Aalsmeer Hornmeer	44	51	49	52	36	49	45	51
Aalsmeer Kudelstaart	82	51	80	50	74	48	90	48
Aalsmeer Oost	62	40	51	40	66	28	58	28
Amstelveen Keizer Karelpark/Groenelaan	66	63	56	54	85	86	58	65
Amstelveen Noordoost	55	73	53	63	61	83	52	74
Amstelveen Noordwest	57	54	37	65	73	57	33	76
Amstelveen Waardhuizen/Middenhoven	78	62	40	61	90	72	33	62
Amstelveen Zuidwest	47	43	40	59	62	41	28	69
Diemen Centrum	66	78	64	66	65	89	69	80
Diemen Noord	77	80	66	60	84	82	66	51
Diemen Zuid	97	108	123	99	97	124	149	120
Duivendrecht, dorp	91	84	55	80	100	95	54	90
Ouderkerk aan de Amstel	60	43	55	43	71	32	63	37
Uithoorn De Kwakel	45	36	57	42	49	31	54	34
Uithoorn Meerwijk, Centrum en Zijdelwaard	64	50	58	46	71	49	61	44
Uithoorn Thamerdal, Industrie en Legmeer	60	52	58	50	60	54	63	50
<b>totaal Amstelland</b>	65	59	59	57	71	62	62	59

gemeente/wijk	onveiligheidsbeleving, sd = 18,92				buurtproblemen, sd = 39,54			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Aalsmeer Centrum/Zuid	61	64	68	62	70	34	38	37
Aalsmeer Hornmeer	39	69	60	60	57	35	41	45
Aalsmeer Kudelstaart	79	64	95	65	92	42	54	36
Aalsmeer Oost	55	56	62	60	66	36	35	33
Amstelveen Keizer Karelpark/Groenelaan	67	71	73	71	46	32	37	26
Amstelveen Noordoost	63	89	66	76	41	46	42	37
Amstelveen Noordwest	55	64	60	71	43	40	18	47
Amstelveen Waardhuizen/Middenhoven	80	73	57	67	64	42	30	53
Amstelveen Zuidwest	45	57	58	70	35	31	34	37
Diemen Centrum	73	93	86	84	61	53	36	36
Diemen Noord	70	84	78	76	76	72	55	51
Diemen Zuid	100	119	127	115	93	82	94	62
Duivendrecht, dorp	95	99	69	96	76	58	43	54
Ouderkerk aan de Amstel	52	57	71	60	58	39	29	33
Uithoorn De Kwakel	45	54	73	66	41	22	45	27
Uithoorn Meerwijk, Centrum en Zijdelwaard	68	62	69	66	54	37	42	27
Uithoorn Thamerdal, Industrie en Legmeer	60	67	77	65	59	36	36	34
<b>totaal Amstelland</b>	65	73	74	73	60	43	41	39

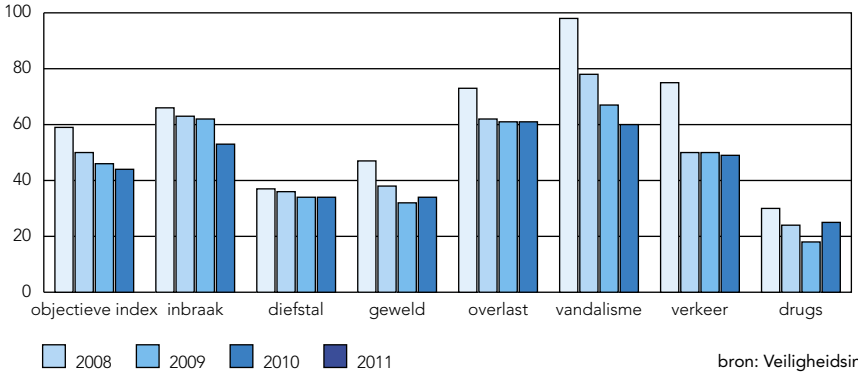
<sup>1)</sup> De Veiligheidsindex, een instrument dat veiligheid meet, bestaat uit een objectieve en een subjectieve index. Beide indexscores zijn gewogen gemiddelden van een aantal veiligheidselementen. Deze veiligheidselementen zijn berekend op basis van politiecijfers en/of enquêtegegevens. Het gemiddelde van Amsterdam van beide indexen is in 2003 op 100 gesteld, het ijkpunt. De scores van de gemeenten/wijken in Amstelland in 2008 t/m 2011 zijn uitgedrukt als een procentuele afwijking van de geijkte scores van Amsterdam in 2003. Een score van boven de 100 duidt op een relatief onveilig gebied, een score onder de 100 op een relatief veilig gebied.

<sup>2)</sup> sd = standaarddeviatie.

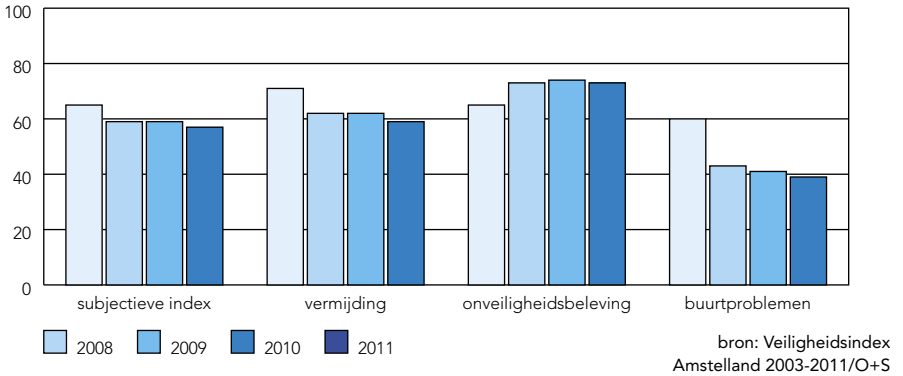
bron: Veiligheidsindex Amstelland 2003-2011/O+S



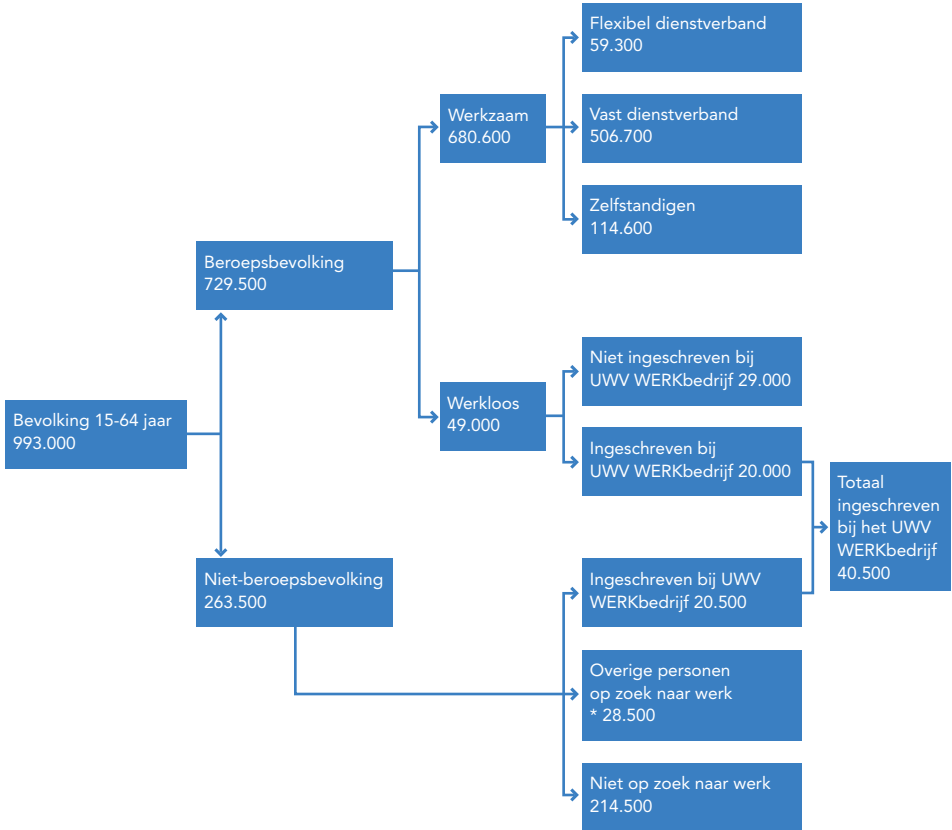
18.2b Objectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen, 2008-2011



18.2c Subjectieve veiligheidsindex Amstelland naar veiligheidselementen, 2008-2011



## 18.3a Schema arbeidsmarkt Stadsregio Amsterdam, 2010/2011



\* Deze personen willen wel werken maar voldoen niet aan de definitie van werkloze beroepsbevolking en zijn niet bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven.

bron: CBS/bewerking O+S

## 18.3.1 Bevolking van 15-64 jaar en beroepsbevolking naar leeftijdsgroepen en geslacht, 2010/2011 (x 1.000)

subregio	beroepsbevolking			niet beroeps- bevolking	totale bevolking 15-64 jaar	bruto participatie %
	totaal	werkzaam	werkloos			
<b>Waterland</b>						
15-24 jaar	8,9	8,0	1,0	11,1	20,1	44
25-34 jaar	15,6	15,1	0,5	1,2	16,8	93
35-44 jaar	20,9	20,4	0,6	3,1	24,0	87
45-54 jaar	22,1	21,2	1,0	4,8	26,9	82
55-64 jaar	12,9	12,3	0,6	9,6	22,5	57
mannen (15-64 jaar)	44,2	42,6	1,6	10,8	55,0	80
vrouwen (15-64 jaar)	36,3	34,3	1,9	19,0	55,3	66
<b>totaal (15-64 jaar)</b>	<b>80,4</b>	<b>76,9</b>	<b>3,5</b>	<b>29,8</b>	<b>110,3</b>	<b>73</b>
<b>Zaanstreek</b>						
15-24 jaar	7,3	6,4	0,9	9,2	16,5	44
25-34 jaar	14,8	13,9	0,9	1,9	16,7	89
35-44 jaar	22,6	21,6	1,0	3,8	26,4	85
45-54 jaar	18,5	17,8	0,7	3,2	21,7	85
55-64 jaar	10,5	10,0	0,5	10,2	20,7	51
mannen (15-64 jaar)	40,9	38,9	2,0	9,7	50,7	81
vrouwen (15-64 jaar)	32,7	30,8	1,9	18,6	51,3	64
<b>totaal (15-64 jaar)</b>	<b>73,7</b>	<b>69,7</b>	<b>4,0</b>	<b>28,4</b>	<b>102,0</b>	<b>72</b>
<b>Amsterdam <sup>1)</sup></b>						
15-24 jaar	52,7	42,9	9,8	48,6	101,3	52
25-34 jaar	127,0	119,7	7,3	21,9	148,9	85
35-44 jaar	109,0	101,5	7,5	18,0	127,0	86
45-54 jaar	85,9	79,9	6,0	24,2	110,1	78
55-64 jaar	47,4	43,4	4,0	36,8	84,2	56
mannen (15-64 jaar)	224,5	206,1	18,5	60,1	284,7	79
vrouwen (15-64 jaar)	197,5	181,3	16,2	89,4	286,9	69
<b>totaal (15-64 jaar)</b>	<b>422,0</b>	<b>387,4</b>	<b>34,6</b>	<b>149,5</b>	<b>571,5</b>	<b>74</b>
<b>Amstel-Meerlanden</b>						
15-24 jaar	16,7	14,7	2,0	22,7	39,5	42
25-34 jaar	26,3	24,8	1,5	3,9	30,2	87
35-44 jaar	41,1	39,6	1,5	5,3	46,4	89
45-54 jaar	46,5	45,5	1,0	6,6	53,2	88
55-64 jaar	22,8	21,9	0,9	17,2	40,0	57
mannen (15-64 jaar)	82,7	79,1	3,6	20,9	103,6	80
vrouwen (15-64 jaar)	70,8	67,5	3,3	34,9	105,7	67
<b>totaal (15-64 jaar)</b>	<b>153,5</b>	<b>146,6</b>	<b>6,9</b>	<b>55,8</b>	<b>209,3</b>	<b>73</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>						
15-24 jaar	85,7	72,0	13,7	91,6	177,3	48
25-34 jaar	183,6	173,5	10,1	28,9	212,5	86
35-44 jaar	193,6	183,1	10,5	30,2	223,8	86
45-54 jaar	173,0	164,4	8,7	38,9	211,9	82
55-64 jaar	93,6	87,6	6,0	73,9	167,5	56
mannen (15-64 jaar)	392,4	366,7	25,7	101,5	493,9	79
vrouwen (15-64 jaar)	337,3	313,9	23,4	162,0	499,2	68
<b>totaal (15-64 jaar)</b>	<b>729,5</b>	<b>680,6</b>	<b>49,0</b>	<b>263,5</b>	<b>993,0</b>	<b>73</b>

1) Cijfers Amsterdam afkomstig van O+S/REB 2011.

bron: CBS/bewerking O+S

## 18.3.2 Werkzame beroepsbevolking naar werk- en woongebied, 2010/2011 (x 1.000)

werkgebied	woongebied					totaal
	Waterland	Zaanstreek	Amsterdam	Amstel- Meerlanden	overig Nederland	
Waterland	33,0	2,8	2,2	0,1	6,6	44,8
Zaanstreek	3,8	33,2	3,1	0,8	10,9	51,8
Amsterdam	23,4	17,0	282,8	36,8	136,7	496,7
Amstel-Meerlanden	3,2	3,0	33,0	76,8	76,7	192,8
overig Nederland en buitenland	6,6	8,1	43,9	23,6	5926,4	6008,7
geen vast werkadres	7,0	5,5	22,5	8,4	553,4	596,8
werkzame beroepsbevolking	76,9	69,7	387,4	146,6	6710,9	7391,5
uitgaande pendel stadsregio	43,9	36,5	104,6	69,8		
in % werkzame beroepsbevolking	57	52	27	48		

bron: CBS/bewerking O+S

## 18.3.3 Pendel naar Amsterdam naar vervoerswijzen, 2009 (procenten)

werkzaam in Amsterdam, komend uit	auto/ motor	openbaar vervoer	fiets/ bromfiets	te voet/ overig	totaal (x 1.000 = 100%)
Waterland	47	49	5	0	22,1
Zaanstreek	46	43	10	1	17,6
Amsterdam	20	20	54	6	278,2
Amstel-Meerlanden	61	20	19	0	35,7
overig Nederland	47	52	1	0	129,9
totaal	35	33	29	3	483,4

bron: CBS/bewerking O+S

## 18.3.4 Werkzame beroepsbevolking naar geslacht en gewerkte uren, 2010/2011 (procenten)

	12-24 uur	25-32 uur	33 of meer	totaal (x 1.000 = 100%)
<b>mannen</b>				
Waterland		6	8	86
Zaanstreek		7	8	85
Amsterdam <sup>1)</sup>		10	13	77
Amstel-Meerlanden		8	8	84
overig Nederland		7	8	85
totaal		7	9	84
<b>vrouwen</b>				
Waterland		44	25	31
Zaanstreek		45	24	31
Amsterdam <sup>1)</sup>		26	28	46
Amstel-Meerlanden		39	31	30
overig Nederland		43	27	30
totaal		42	27	31

<sup>1)</sup> Cijfers Amsterdam afkomstig van O+S/REB 2011.

bron: CBS/bewerking O+S

## 18.3.5 Beroepsbevolking naar opleidingsniveau, 2010/2011 (procenten)

opleidingsniveau	Waterland	Zaanstreek	Amsterdam 1)	Amstel- Meerlanden	Stadsregio Amsterdam
laag	25	25	32	22	28
middelbaar	49	48	30	42	36
hoog	26	27	38	36	35
totaal (x 1.000 =100%)	80,4	73,7	422,0	153,5	729,5

1) Cijfers Amsterdam afkomstig van O+S/REB 2011.

bron: CBS/bewerking O+S

## 18.3.6 Banen van werknemers (x 1.000) naar economische activiteit, 31 december 2010 1)

gemeente/subregio	landbouw, bosbouw en visserij	nijverheid en energie- voorziening	com- merciële dienst- verlening	niet-com- merciële dienst- verlening	totaal
Beemster	0,17	0,75	1,24	0,92	3,09
Edam-Volendam	x	3,31	4,83	2,26	10,41
Landsmeer	x	0,15	0,97	0,54	1,70
Purmerend	x	2,79	12,41	10,40	25,60
Waterland	0,07	0,57	1,57	0,80	3,02
Wormerland	x	1,00	1,56	0,70	3,30
Zeevang	x	0,38	0,45	0,30	1,16
<b>Waterland</b>	<b>0,24</b>	<b>8,95</b>	<b>23,03</b>	<b>15,92</b>	<b>48,28</b>
Oostzaan	x	0,78	1,29	0,35	2,43
Zaanstad	x	11,62	27,45	14,62	53,99
<b>Zaanstreek</b>	<b>x</b>	<b>12,40</b>	<b>28,74</b>	<b>14,97</b>	<b>56,42</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>0,03</b>	<b>31,01</b>	<b>327,80</b>	<b>173,07</b>	<b>531,91</b>
Aalsmeer	0,75	1,54	9,72	2,46	14,47
Amstelveen	0,29	0,97	31,31	11,96	44,52
Diemen	.	2,14	27,23	3,23	32,60
Haarlemmermeer	0,96	15,73	101,59	20,97	139,25
Ouder-Amstel	.	0,76	5,33	0,65	6,74
Uithoorn	0,98	1,64	7,11	2,28	12,01
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>2,98</b>	<b>22,78</b>	<b>182,29</b>	<b>41,55</b>	<b>249,59</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>3,25</b>	<b>75,14</b>	<b>561,86</b>	<b>245,51</b>	<b>886,20</b>

1) Voorlopige cijfers.

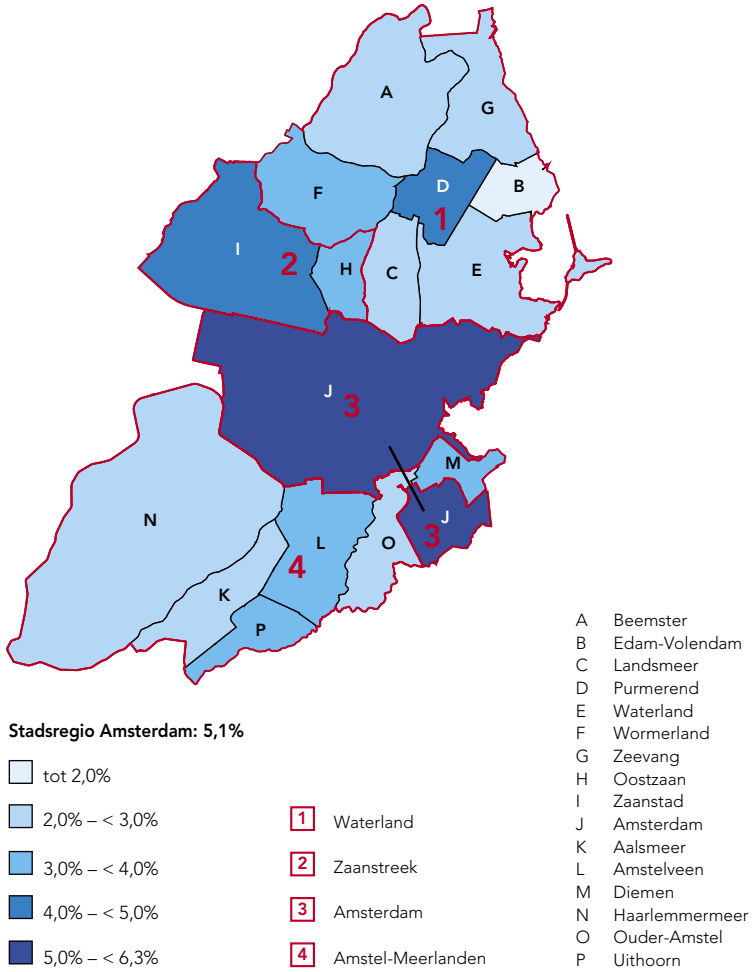
bron: CBS

## 18.3.7 Niet-werkende werkzoekenden (NWW) naar geslacht, 1 januari 2008-2011

gemeente/subregio	2008	2009	2010	2011		
				totaal	mannen	vrouwen
Beemster	91	83	118	123	60	63
Edam-Volendam	265	241	285	320	156	164
Landsmeer	147	121	152	149	82	67
Purmerend	1828	1830	1927	2335	1110	1225
Waterland	232	205	236	249	133	116
Wormerland	221	196	271	326	181	145
Zeevang	73	84	106	105	55	50
<b>Waterland</b>	<b>2857</b>	<b>2760</b>	<b>3095</b>	<b>3607</b>	<b>1777</b>	<b>1830</b>
Oostzaan	107	105	158	180	88	92
Zaanstad	3611	3594	4761	4840	2421	2419
<b>Zaanstreek</b>	<b>3718</b>	<b>3699</b>	<b>4919</b>	<b>5020</b>	<b>2509</b>	<b>2511</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>36746</b>	<b>38752</b>	<b>42361</b>	<b>36119</b>	<b>17369</b>	<b>18750</b>
Aalsmeer	339	336	502	546	278	268
Amstelveen	1410	1312	1785	1797	861	936
Diemen	607	443	653	615	289	326
Haarlemmermeer	1899	1785	2794	2617	1343	1274
Ouder-Amstel	193	192	251	233	126	107
Uithoorn	429	398	581	566	275	291
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>4877</b>	<b>4466</b>	<b>6566</b>	<b>6374</b>	<b>3172</b>	<b>3202</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>48198</b>	<b>49677</b>	<b>56941</b>	<b>51120</b>	<b>24827</b>	<b>26293</b>

bron: UWV WERKbedrijf/O+S

18.3b Niet-werkende werkzoekenden (NWW) als % van de bevolking van 15-64 jaar, 1 januari 2011



bron: UWV WERKbedrijf/O+S

## 18.3.8 Bedrijfsvestigingen, 2007-2011

gemeente/subregio	2007	2008	2009	2010	2011
Beemster	836	874	913	945	942
Edam-Volendam	2362	2543	2674	2743	2739
Landsmeer	833	863	946	1053	1077
Purmerend	4592	4876	5078	5235	5169
Waterland	1429	1470	1458	1532	1564
Wormerland	1152	1213	1230	1391	1377
Zeevang	596	629	647	672	676
<b>Waterland</b>	<b>11800</b>	<b>12468</b>	<b>12946</b>	<b>13571</b>	<b>13544</b>
Oostzaan	606	649	682	723	748
Zaanstad	9212	9901	10572	11268	11730
<b>Zaanstreek</b>	<b>9818</b>	<b>10550</b>	<b>11254</b>	<b>11991</b>	<b>12478</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>69654</b>	<b>73641</b>	<b>84047</b>	<b>96052</b>	<b>102854</b>
Aalsmeer	2105	2193	2355	2394	2402
Amstelveen	5793	6041	6570	7179	7613
Diemen	1776	1854	1970	2158	2261
Haarlemmermeer	7853	7989	8006	8386	8975
Ouder-Amstel	1551	1578	1644	1742	1815
Uithoorn	1450	1433	1458	1541	1593
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>20528</b>	<b>21088</b>	<b>22003</b>	<b>23400</b>	<b>24659</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>111800</b>	<b>117747</b>	<b>130250</b>	<b>145014</b>	<b>153535</b>

bron: LISA



## 18.3.9 Bedrijfsvestigingen naar sectoren, 2011

gemeente/subregio	primaire	industrie	bouw	tertiair	quartaire	totaal
Beemster	195	46	95	429	177	942
Edam-Volendam	33	130	955	1190	431	2739
Landsmeer	24	29	124	643	257	1077
Purmerend	8	220	578	3082	1281	5169
Waterland	118	72	152	850	372	1564
Wormerland	83	100	213	739	242	1377
Zeevang	97	28	120	314	117	676
<b>Waterland</b>	<b>558</b>	<b>625</b>	<b>2237</b>	<b>7247</b>	<b>2877</b>	<b>13544</b>
Oostzaan	11	28	107	444	158	748
Zaanstad	113	700	1737	6410	2770	11730
<b>Zaanstreek</b>	<b>124</b>	<b>728</b>	<b>1844</b>	<b>6854</b>	<b>2928</b>	<b>12478</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>110</b>	<b>2410</b>	<b>4968</b>	<b>66047</b>	<b>29319</b>	<b>102854</b>
Aalsmeer	143	110	243	1527	379	2402
Amstelveen	76	151	352	5164	1870	7613
Diemen	3	77	205	1465	511	2261
Haarlemmermeer	333	355	885	5991	1411	8975
Ouder-Amstel	34	64	108	1251	358	1815
Uithoorn	96	56	192	994	255	1593
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>685</b>	<b>813</b>	<b>1985</b>	<b>16392</b>	<b>4784</b>	<b>24659</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1477</b>	<b>4576</b>	<b>11034</b>	<b>96540</b>	<b>39908</b>	<b>153535</b>

bron: LISA

## 18.3.10 Werkzame personen, 2007-2011

gemeente/subregio	2007	2008	2009	2010	2011
Beemster	3376	3601	3623	3629	3698
Edam-Volendam	12781	13544	12761	12989	12576
Landsmeer	2578	2632	2742	2862	2862
Purmerend	25450	26647	25868	25961	26220
Waterland	4307	4323	4300	4381	4291
Wormerland	5012	5052	5169	5642	5538
Zeevang	1636	1725	1812	1927	1889
<b>Waterland</b>	55140	57524	56275	57391	57074
Oostzaan	2830	2871	2925	3038	2912
Zaanstad	58145	60209	61373	62012	62402
<b>Zaanstreek</b>	60975	63080	64298	65050	65314
<b>Amsterdam</b>	493851	505994	519627	531641	536867
Aalsmeer	18379	18264	17840	16253	15730
Amstelveen	41049	42312	42505	43917	44594
Diemen	16801	17157	17516	18242	18770
Haarlemmermeer	125683	128589	124935	122669	124876
Ouder-Amstel	13517	13904	13685	13208	13392
Uithoorn	11563	11492	11293	11658	11997
<b>Amstel-Meerlanden</b>	226992	231718	227774	225947	229359
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	836958	858316	867974	880029	888614

bron: LISA

18.3.11 Werkzame personen naar sectoren, 2011 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	primair	industrie	bouw	tertiair	quartaair	totaal
Beemster	506	455	434	1372	931	3698
Edam-Volendam	68	1481	3152	5658	2217	12576
Landsmeer	62	95	244	1606	855	2862
Purmerend	12	1311	1371	13326	10200	26220
Waterland	268	336	412	2214	1061	4291
Wormerland	204	1188	567	2677	902	5538
Zeevang	251	76	432	779	351	1889
<b>Waterland</b>	<b>1371</b>	<b>4942</b>	<b>6612</b>	<b>27632</b>	<b>16517</b>	<b>57074</b>
Oostzaan	17	704	167	1403	621	2912
Zaanstad	480	8601	5605	29672	18044	62402
<b>Zaanstreek</b>	<b>497</b>	<b>9305</b>	<b>5772</b>	<b>31075</b>	<b>18665</b>	<b>65314</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>294</b>	<b>18815</b>	<b>13204</b>	<b>326630</b>	<b>177924</b>	<b>536867</b>
Aalsmeer	757	1201	611	11004	2157	15730
Amstelveen	402	711	813	30725	11943	44594
Diemen	4	3075	756	10486	4449	18770
Haarlemmermeer	1449	5825	4584	93656	19362	124876
Ouder-Amstel	80	724	1062	8944	2582	13392
Uithoorn	839	1230	818	7020	2090	11997
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>3531</b>	<b>12766</b>	<b>8644</b>	<b>161835</b>	<b>42583</b>	<b>229359</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>5693</b>	<b>45828</b>	<b>34232</b>	<b>547172</b>	<b>255689</b>	<b>888614</b>

<sup>1)</sup> Zowel personen 12 uur of meer per week werkzaam als personen minder dan 12 uur per week werkzaam. bron: LISA

18.3.12 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootklassen in een aantal regiogemeenten van Amsterdam, 1 januari 2012

sectie	omschrijving SBI 2008	grootklasse												totaal vestigin- gen met werkz. pers.	werkzame pers.
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen			
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.		
A	landbouw, bosbouw en visserij	104	104	93	228	4	25	15	338	3	187	1	144	220	1026
B	winning van delfstoffen	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
C	industrie	438	438	238	694	74	549	127	2615	21	1580	20	6689	918	12565
D	energiebedrijven	1	1	1	1	-	-	3	62	-	-	-	-	4	63
E	waterwinning en afvalverwerking	8	8	9	26	1	6	7	167	1	95	2	410	28	712
F	bouwnijverheid	1934	1934	359	930	80	604	105	2200	13	915	11	1517	2502	8100
G	handel	1789	1789	1368	4070	295	2072	353	6799	34	2394	17	4467	3856	21591
H	transport en logistiek	461	461	419	149	36	256	51	1013	13	883	8	3169	718	6198
I	horeca	190	190	260	759	61	404	42	737	3	169	-	-	556	2259
J	informatie en communicatie	919	919	180	498	40	289	52	1037	12	871	11	2775	1214	6389
K	financiële instellingen	964	964	273	733	34	240	37	660	7	450	10	4587	1325	7634
L	handel, verhuur onroerend goed	212	212	128	359	10	68	13	258	7	514	2	365	372	1776
M	advisering en onderzoek	3444	3444	700	1859	136	988	162	3079	23	1626	24	6729	4489	17725
N	overige zakelijke dienstverlening	727	727	319	937	62	443	99	2051	14	971	9	1507	1230	6636
O	overheid	8	8	3	10	-	-	13	316	5	343	13	5009	42	5686
P	ondervijis	633	633	73	192	24	179	133	3004	11	815	15	2682	889	7505
Q	gezondheids- en verzijnszorg	1029	1029	445	1382	138	976	155	2956	24	1744	26	7319	1817	15406
R	cultuur, sport en recreatie	817	817	164	444	25	178	27	570	1	54	-	-	1034	2063
S	overige dienstverlening	842	842	199	576	31	213	16	289	1	77	-	-	1089	1997
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>		<b>14522</b>	<b>14522</b>	<b>4960</b>	<b>14113</b>	<b>1051</b>	<b>7490</b>	<b>1410</b>	<b>28151</b>	<b>193</b>	<b>13688</b>	<b>169</b>	<b>47369</b>	<b>22305</b>	<b>125333</b>
waarvan															
	Amstelveen	4538	4538	1357	3903	276	1919	374	7375	51	3482	51	16535	6647	37752
	Diemen	1283	1283	404	1126	88	644	135	2929	27	1849	31	9381	1968	17212
	Landsmeer	633	633	258	704	31	218	32	540	3	215	-	-	957	2310
	Oostzaan	454	454	154	427	18	129	25	415	7	556	1	472	659	2453
	Ouder-Amstel	989	989	348	1007	91	668	145	2905	30	2154	21	4359	1624	12082
	Zaanstad	6625	6625	2439	6946	547	3912	699	13987	75	5432	65	16622	10450	53524

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

18.3.13 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Amstelveen, 1 januari 2012

sectie	omschrijving SBI 2008	grootklasse																totaal vestigin- gen met werkz. pers.
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.			
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.					
A	landbouw, bosbouw en visserij	27	27	18	47	4	25	11	228	2	115	-	-	-	-	62	442	
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
C	industrie	70	70	41	116	6	40	11	161	1	70	1	104	130	561			
D	energiebedrijven	1	1	1	-	-	-	1	14	-	-	-	-	2	15			
E	waterwinning en afvalverwerking	1	1	1	2	-	-	1	43	-	-	-	-	3	46			
F	bouwnijverheid	256	256	39	100	13	100	12	224	1	53	-	-	321	733			
G	handel	532	532	376	1133	80	553	95	1697	12	825	9	2692	1104	7432			
H	transport en logistiek	88	88	29	72	7	52	5	164	1	66	1	1203	131	1645			
I	horeca	37	37	57	177	20	133	20	335	2	119	-	-	136	801			
J	informatie en communicatie	336	336	59	156	8	53	19	417	2	180	3	1016	427	2158			
K	financiële instellingen	403	403	88	238	11	72	19	347	4	238	7	3574	532	4872			
L	handel, verhuur onroerend goed	85	85	50	143	4	28	7	149	-	-	2	365	148	770			
M	adviesing en onderzoek	1412	1412	234	602	39	276	69	1393	13	909	9	2675	1776	7267			
N	overige zakelijke dienstverlening	209	209	85	250	12	79	22	445	-	56	3	371	332	1410			
O	overheid	-	-	1	4	-	-	-	-	1	67	4	1907	6	1978			
P	onderwijs	209	209	24	63	10	77	31	697	2	122	5	695	281	1863			
Q	gezondheids- en welzijnszorg	391	391	151	493	51	357	37	729	8	585	7	1933	645	4488			
R	cultuur, sport en recreatie	268	268	48	134	3	22	9	228	-	-	-	-	328	652			
S	overige dienstverlening	213	213	56	173	8	52	5	104	1	77	-	-	283	619			
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
<b>totaal</b>		4538	4538	1357	3903	276	1919	374	7375	51	3482	51	16535	6647	37752			

bron: O+S

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

18.3.14 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootklassen in Diemen, 1 januari 2012

sectie	omschrijving SBI 2008	grootklasse												totaal			
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.	werkzame pers.	zame pers.
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
A	landbouw, bosbouw en visserij	1	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	industrie	26	26	8	22	7	58	10	304	4	292	3	2253	58	2955	58	2955
D	energiebedrijven	-	-	-	-	-	-	-	1	13	-	-	-	-	-	1	13
E	waterwinning en afvalverwerking	-	-	1	2	-	-	2	47	-	-	-	-	-	-	3	49
F	bouwrijverheid	144	144	31	79	9	71	12	287	1	53	1	104	198	738	198	738
G	handel	179	179	120	327	15	113	21	443	3	209	3	628	341	1899	341	1899
H	transport en logistiek	66	66	17	44	4	30	9	238	2	133	-	-	98	511	98	511
I	horeca	17	17	17	51	8	49	4	68	-	-	-	-	46	185	46	185
J	informatie en communicatie	107	107	22	57	3	18	8	172	4	269	4	1189	148	1812	148	1812
K	financiële instellingen	77	77	28	80	7	53	6	106	2	146	1	439	121	901	121	901
L	handel, verhuur onroerend goed	13	13	12	32	-	-	-	-	-	86	-	-	-	26	131	-
M	advisering en onderzoek	289	289	55	166	7	51	16	272	3	201	9	1869	379	2848	379	2848
N	overige zakelijke dienstverlening	68	68	29	79	10	75	19	378	3	194	2	374	131	1168	131	1168
O	overheid	-	-	1	4	-	-	1	32	1	78	2	442	5	556	5	556
P	onderwijs	53	53	4	13	2	13	8	211	-	-	-	384	69	674	69	674
Q	gezondheids- en welzijnszorg	79	79	23	71	12	84	17	342	3	188	4	1699	138	2463	138	2463
R	cultuur, sport en recreatie	80	80	17	48	3	21	1	16	-	-	-	-	101	165	101	165
S	overige dienstverlening	84	84	18	49	1	8	-	-	-	-	-	-	103	141	103	141
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>		<b>1283</b>	<b>1283</b>	<b>404</b>	<b>1126</b>	<b>88</b>	<b>644</b>	<b>135</b>	<b>2929</b>	<b>27</b>	<b>1849</b>	<b>31</b>	<b>9381</b>	<b>1968</b>	<b>17212</b>	<b>1968</b>	<b>17212</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

18.3.15 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Landsmeer, 1 januari 2012

sectie	omschrijving SBI 2008	grootklasse														totaal vestigin- gen met werkz. pers.	werkz. zame pers.
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen					
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
A	landbouw, bosbouw en visserij	8	8	15	38	-	-	1	14	-	-	-	-	-	-	24	60
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	industrie	16	16	5	14	2	16	2	46	-	-	-	-	-	-	25	92
D	energiebedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	waterwinning en afvalverwerking	-	-	-	-	-	-	1	11	-	-	-	-	-	-	-	11
F	bouwnijverheid	87	87	27	73	4	30	2	27	-	-	-	-	-	-	120	217
G	handel	77	77	51	146	5	35	6	121	1	74	-	-	-	-	140	453
H	transport en logistiek	34	34	7	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	53
I	horeca	5	5	16	51	3	18	-	-	-	-	-	-	-	-	24	74
J	informatie en communicatie	35	35	3	11	1	6	1	16	-	-	-	-	-	-	40	68
K	financiële instellingen	49	49	19	49	2	17	-	-	-	-	-	-	-	-	70	115
L	handel, verhuur onroerend goed	5	5	14	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	39
M	advisering en onderzoek	135	135	38	89	5	34	5	85	-	-	-	-	-	-	183	343
N	overige zakelijke dienstverlening	37	37	7	25	2	13	-	-	-	-	-	-	-	-	46	75
O	overheid	1	1	-	-	-	-	1	24	1	84	-	-	-	-	3	109
P	onderwijs	23	23	4	8	1	7	5	83	-	-	-	-	-	-	33	121
Q	gezondheids- en welzijnszorg	48	48	30	91	2	15	7	99	1	57	-	-	-	-	88	310
R	cultuur, sport en recreatie	37	37	12	28	2	15	-	-	-	-	-	-	-	-	51	80
S	overige dienstverlening	36	36	10	28	2	12	1	14	-	-	-	-	-	-	49	90
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>		<b>633</b>	<b>633</b>	<b>258</b>	<b>704</b>	<b>31</b>	<b>218</b>	<b>32</b>	<b>540</b>	<b>3</b>	<b>215</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>957</b>	<b>2310</b>

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam. bron: O+S

18.3.16 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootklassen in Oostzaan, 1 januari 2012

sectie	omschrijving SBI 2008	grootklasse												totaal				
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.	werkzame pers.	pers.	
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.					
A	landbouw, bosbouw en visserij	7	7	2	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	15	
B	winning van delfstoffen	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
C	industrie	6	6	8	23	2	16	3	44	2	154	1	472	22	715	-	-	
D	energiebedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	waterwinning en afvalverwerking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
F	bouwnijverheid	84	84	20	55	1	7	1	10	-	-	-	-	-	-	106	156	
G	handel	47	47	47	132	5	33	7	130	2	191	-	-	108	533	-	-	
H	transport en logistiek	23	23	6	18	3	24	2	30	1	54	-	-	35	149	-	-	
I	horeca	11	11	9	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	31	-	
J	informatie en communicatie	30	30	-	-	1	8	-	-	-	-	-	-	-	31	38	-	
K	financiële instellingen	35	35	10	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	60	-	
L	handel, verhuur onroerend goed	7	7	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	9	14	-	-	
M	advisering en onderzoek	98	98	21	53	2	14	5	75	-	-	-	-	126	240	-	-	
N	overige zakelijke dienstverlening	26	26	9	28	-	-	-	-	-	-	-	-	35	54	-	-	
O	overheid	2	2	-	-	-	-	-	-	1	58	-	-	-	3	60	-	
P	onderwijs	15	15	-	-	1	8	4	79	-	-	-	-	20	102	-	-	
Q	gezondheids- en welzijnszorg	20	20	10	27	1	6	3	47	1	99	-	-	35	199	-	-	
R	cultuur, sport en recreatie	19	19	3	9	1	7	-	-	-	-	-	-	23	35	-	-	
S	overige dienstverlening	23	23	7	22	1	6	-	-	-	-	-	-	31	51	-	-	
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<b>totaal</b>		<b>454</b>	<b>454</b>	<b>154</b>	<b>427</b>	<b>18</b>	<b>129</b>	<b>25</b>	<b>415</b>	<b>7</b>	<b>556</b>	<b>1</b>	<b>472</b>	<b>659</b>	<b>2453</b>			

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S



18.3.17 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Ouder-Amstel, 1 januari 2012

sectie	omschrijving SBI 2008	grootklasse														totaal vestigin- gen met werkz. pers.	werkzame pers.
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.		
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.				
A	landbouw, bosbouw en visserij	17	17	14	32	-	-	1	20	-	-	-	-	-	-	32	69
B	winning van delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C	industrie	31	31	18	49	4	30	7	154	1	91	1	145	62	500	-	
D	energiebedrijven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	waterwinning en afvalverwerking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
F	bouwnijverheid	63	63	17	45	5	37	10	203	6	430	2	304	103	1082	-	
G	handel	120	120	97	300	30	213	38	755	4	298	2	634	291	2320	-	
H	transport en logistiek	57	57	13	44	1	8	4	70	3	187	1	246	79	612	-	
I	horeca	12	12	15	46	3	21	5	84	-	-	-	-	35	163	-	
J	informatie en communicatie	59	59	23	67	12	94	13	264	6	422	3	413	116	1319	-	
K	financiële instellingen	72	72	20	52	-	-	3	45	-	-	1	355	96	524	-	
L	handel, verhuur onroerend goed	13	13	8	21	1	7	1	16	-	-	-	-	23	57	-	
M	advisering en onderzoek	302	302	51	145	22	162	20	398	1	63	3	636	399	1706	-	
N	overige zakelijke dienstverlening	42	42	20	62	6	46	16	337	5	378	3	519	92	1384	-	
O	overheid	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	56	1	111	3	
P	onderwijs	49	49	9	24	-	-	7	165	1	64	1	414	67	716	-	
Q	gezondheids- en welzijnszorg	66	66	22	63	4	29	15	297	2	165	2	348	111	968	-	
R	cultuur, sport en recreatie	50	50	12	35	1	7	4	84	-	-	-	-	67	176	-	
S	overige dienstverlening	35	35	9	22	2	14	1	13	-	-	-	-	47	84	-	
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<b>totaal</b>		<b>989</b>	<b>989</b>	<b>348</b>	<b>1007</b>	<b>91</b>	<b>668</b>	<b>145</b>	<b>2905</b>	<b>30</b>	<b>2154</b>	<b>21</b>	<b>4359</b>	<b>1624</b>	<b>12082</b>		

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam. bron: O+S

18.3.18 Vestigingen en de hierin werkzame personen <sup>1)</sup> naar secties en grootteklassen in Zaanstad, 1 januari 2012

sectie	omschrijving SBI 2008	grootklasse												totaal				
		1 persoon		2-5 personen		6-9 personen		10-49 personen		50-99 personen		100+ personen		vest.	pers.	werkzame pers.	pers.	
		vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.	vest.	pers.					
A	landbouw, bosbouw en visserij	44	44	43	101	-	-	2	76	1	72	1	144	91	437	1	1	
B	winning van delfstoffen	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
C	industrie	289	289	158	470	53	389	94	1906	13	973	14	3715	621	7742	621	7742	
D	energiebedrijven	-	-	-	-	-	-	1	35	-	-	-	-	-	-	-	35	
E	waterwinning en afvalverwerking	7	7	7	22	1	6	3	66	1	95	1	176	20	372	20	372	
F	bouwnijverheid	1300	1300	225	578	48	359	68	1449	5	379	8	1109	1654	5174	1654	5174	
G	handel	834	834	677	2032	160	1125	186	3653	12	797	3	513	1872	8954	1872	8954	
H	transport en logistiek	193	193	77	219	21	142	31	511	6	443	6	1720	334	3228	334	3228	
I	horeca	108	108	146	414	27	183	13	250	1	50	-	-	295	1005	295	1005	
J	informatie en communicatie	352	352	73	207	15	110	11	168	-	-	-	1	157	452	994	157	452
K	financiële instellingen	328	328	108	289	14	98	9	162	1	66	1	219	461	1162	461	1162	
L	handel, verhuur onroerend goed	89	89	42	122	5	33	5	93	6	428	-	-	147	765	147	765	
M	advisering en onderzoek	1208	1208	301	804	61	451	47	856	6	453	3	1549	1626	5321	1626	5321	
N	overige zakelijke dienstverlening	345	345	169	493	32	230	42	891	5	343	1	243	594	2545	594	2545	
O	overheid	4	4	1	2	-	-	11	260	-	-	6	2549	22	2815	22	2815	
P	onderwijs	284	284	32	84	10	74	78	1769	8	629	7	1189	419	4029	419	4029	
Q	gezondheids- en welzijnszorg	425	425	209	637	68	485	76	1442	9	650	13	3339	800	6978	800	6978	
R	cultuur, sport en recreatie	363	363	72	190	15	106	13	242	1	54	-	-	464	955	464	955	
S	overige dienstverlening	451	451	99	282	17	121	9	158	-	-	-	-	576	1012	576	1012	
T	personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
U	extraterritoriale org. en lichamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<b>totaal</b>		<b>6625</b>	<b>6625</b>	<b>2439</b>	<b>6946</b>	<b>547</b>	<b>3912</b>	<b>699</b>	<b>13987</b>	<b>75</b>	<b>5432</b>	<b>65</b>	<b>16622</b>	<b>10450</b>	<b>53524</b>	<b>10450</b>	<b>53524</b>	

<sup>1)</sup> Personen 12 uur of meer per week werkzaam.

bron: O+S

18.3.19 Uitkeringen WWB naar leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal
	27-34	35-44	45-54	55-64	65+	man	vrouw	
Beemster	10	10	10	10	10	20	30	50
Edam-Volendam	20	40	50	40	10	80	110	180
Landsmeer	10	20	20	10	10	40	40	70
Purmerend	160	290	280	250	190	500	790	1290
Waterland	10	10	20	20	10	50	40	90
Wormerland	40	50	50	30	10	80	110	180
Zeevang	10	10	10	10	0	10	30	40
Waterland	260	430	440	370	240	780	1150	1900
Oostzaan	10	10	20	10	0	30	30	60
Zaanstad	500	690	760	530	360	1320	1730	3050
Zaanstreek	510	700	780	540	360	1350	1760	3110
Amsterdam	4760	8060	10440	8700	6270	20040	20650	40690
Aalsmeer	20	30	40	40	20	70	90	160
Amstelveen	130	180	210	190	130	380	520	900
Diemen	50	80	120	100	100	210	280	490
Haarlemmermeer	230	320	320	290	190	690	850	1530
Ouder-Amstel	10	20	30	30	10	40	60	100
Uithoorn	40	50	40	40	30	80	130	210
Amstel-Meerlanden	480	680	760	690	480	1470	1930	3390
Stadsregio Amsterdam	6010	9870	12420	10300	7350	23640	25490	49090

<sup>1)</sup> Afgerond op veelvouden van 10.

bron: CBS

## 18.3.20 Uitkeringen WW naar leeftijdsgroepen, geslacht en werkloosheidspercentage, 1 januari 2012

gemeente/subregio	leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal	WW-percentage 1)
	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	mannen	vrouwen		
Beemster	3	10	18	30	21	46	36	82	1,5
Edam-Volendam	12	17	34	60	60	110	73	183	1,0
Landsmeer	4	14	25	39	30	64	48	112	1,7
Purmerend	52	153	302	349	207	573	490	1063	2,0
Waterland	5	17	36	59	39	78	78	156	1,4
Wormerland	8	21	28	55	44	85	71	156	1,6
Zeevang	4	3	14	20	20	30	31	61	1,5
<b>Waterland</b>	<b>88</b>	<b>235</b>	<b>457</b>	<b>612</b>	<b>421</b>	<b>986</b>	<b>827</b>	<b>1813</b>	<b>1,7</b>
Oostzaan	1	11	14	34	30	50	40	90	1,5
Zaanstad	66	377	491	586	450	1031	939	1970	2,0
<b>Zaanstreek</b>	<b>67</b>	<b>388</b>	<b>505</b>	<b>620</b>	<b>480</b>	<b>1081</b>	<b>979</b>	<b>2060</b>	<b>2,0</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>295</b>	<b>2884</b>	<b>4071</b>	<b>4153</b>	<b>2105</b>	<b>7243</b>	<b>6265</b>	<b>13508</b>	<b>2,3</b>
Aalsmeer	15	47	91	83	95	178	153	331	1,7
Amstelveen	18	122	247	304	253	472	472	944	1,8
Diemen	12	48	89	105	98	177	175	352	2,0
Haarlemmermeer	46	192	482	552	429	860	841	1701	1,8
Ouder-Amstel	7	8	32	58	42	83	64	147	1,8
Uithoorn	7	53	85	127	77	181	168	349	1,9
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>105</b>	<b>470</b>	<b>1026</b>	<b>1229</b>	<b>994</b>	<b>1951</b>	<b>1873</b>	<b>3824</b>	<b>1,8</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>555</b>	<b>3977</b>	<b>6059</b>	<b>6614</b>	<b>4000</b>	<b>11261</b>	<b>9944</b>	<b>21205</b>	<b>2,1</b>

1) WW-percentage = het aantal lopende uitkeringen als percentage van het aantal inwoners van 15-64 jaar.

bron: UWV

## 18.3.21 Uitkeringen WIA naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012

gemeente/subregio	mate arbeidsongeschiktheid			leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal
	IVA		WGA								
	geheel	deels	geheel	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	man-nen	vrou-wen	
Beemster	22	20	31	1	5	10	21	36	39	34	73
Edam-Volendam	86	62	108	2	48	47	63	96	135	121	256
Landsmeer	8	16	24	1	3	10	13	21	16	32	48
Purmerend	228	188	483	10	128	205	280	276	371	528	899
Waterland	43	30	56	1	14	18	37	59	59	70	129
Wormerland	36	28	54	-	13	16	44	45	59	59	118
Zeevang	13	8	21	-	5	6	12	19	19	23	42
<b>Waterland</b>	<b>436</b>	<b>352</b>	<b>777</b>	<b>15</b>	<b>216</b>	<b>312</b>	<b>470</b>	<b>552</b>	<b>698</b>	<b>867</b>	<b>1565</b>
Oostzaan	19	22	29	-	8	13	25	24	37	33	70
Zaanstad	437	357	1015	17	269	458	568	497	783	1026	1809
<b>Zaanstreek</b>	<b>456</b>	<b>379</b>	<b>1044</b>	<b>17</b>	<b>277</b>	<b>471</b>	<b>593</b>	<b>521</b>	<b>820</b>	<b>1059</b>	<b>1879</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>1192</b>	<b>2068</b>	<b>3904</b>	<b>24</b>	<b>962</b>	<b>1726</b>	<b>2343</b>	<b>2109</b>	<b>3258</b>	<b>3906</b>	<b>7164</b>
Aalsmeer	40	59	74	4	22	39	48	60	74	99	173
Amstelveen	104	180	246	2	47	113	166	202	210	320	530
Diemen	46	56	88	-	24	35	59	72	98	92	190
Haarlemmermeer	245	344	535	10	123	258	337	396	476	648	1124
Ouder-Amstel	21	31	28	-	3	13	25	39	40	40	80
Uithoorn	45	71	124	1	26	50	76	87	103	137	240
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>501</b>	<b>741</b>	<b>1095</b>	<b>17</b>	<b>245</b>	<b>508</b>	<b>711</b>	<b>856</b>	<b>1001</b>	<b>1336</b>	<b>2337</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>2585</b>	<b>3540</b>	<b>6820</b>	<b>73</b>	<b>1700</b>	<b>3017</b>	<b>4117</b>	<b>4038</b>	<b>5777</b>	<b>7168</b>	<b>12945</b>

bron: UWW

## 18.3.22 Uitkeringen WAO naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012

gemeente/subregio	mate arbeidsongeschiktheid		leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal
	deels	geheel	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	mannen	vrouwen	
Beemster	81	136	-	1	23	70	123	101	116	217
Edam-Volendam	302	520	-	22	103	182	515	458	364	822
Landsmeer	98	166	-	1	23	79	161	104	160	264
Purmerend	751	2137	-	62	410	903	1513	1107	1781	2888
Waterland	144	252	-	6	35	121	234	156	240	396
Wormerland	153	271	-	8	57	119	240	187	237	424
Zeevang	53	108	-	1	19	45	96	75	86	161
<b>Waterland</b>	<b>1582</b>	<b>3590</b>	<b>-</b>	<b>101</b>	<b>670</b>	<b>1519</b>	<b>2882</b>	<b>2188</b>	<b>2984</b>	<b>5172</b>
Oostzaan	93	162	-	5	23	69	158	101	154	255
Zaanstad	1484	3970	-	116	787	1692	2859	2358	3096	5454
<b>Zaanstreek</b>	<b>1577</b>	<b>4132</b>	<b>-</b>	<b>121</b>	<b>810</b>	<b>1761</b>	<b>3017</b>	<b>2459</b>	<b>3250</b>	<b>5709</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>6462</b>	<b>16739</b>	<b>-</b>	<b>322</b>	<b>2552</b>	<b>7276</b>	<b>13051</b>	<b>10745</b>	<b>12456</b>	<b>23201</b>
Aalsmeer	186	345	-	8	69	162	292	239	292	531
Amstelveen	689	1135	-	30	186	528	1080	676	1148	1824
Diemen	252	429	-	12	73	209	387	235	446	681
Haarlemmermeer	1137	2362	-	67	480	1010	1942	1340	2159	3499
Ouder-Amstel	117	167	-	3	19	81	181	106	178	284
Uithoorn	221	417	-	14	80	202	342	240	398	638
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>2602</b>	<b>4855</b>	<b>-</b>	<b>134</b>	<b>907</b>	<b>2192</b>	<b>4224</b>	<b>2836</b>	<b>4621</b>	<b>7457</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>12223</b>	<b>29316</b>	<b>-</b>	<b>678</b>	<b>4939</b>	<b>12748</b>	<b>23174</b>	<b>18228</b>	<b>23311</b>	<b>41539</b>

bron: UWV

## 18.3.23 Uitkeringen WAZ naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012

gemeente/subregio	mate arbeidsongeschiktheid		leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal
	deels	geheel	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	mannen	vrouwen	
Beemster	13	14	-	-	2	6	19	16	11	27
Edam-Volendam	45	83	-	-	7	27	94	97	31	128
Landsmeer	8	12	-	-	1	5	14	12	8	20
Purmerend	23	75	-	-	7	19	72	62	36	98
Waterland	15	33	-	-	2	9	37	36	12	48
Wormerland	8	14	-	-	1	3	18	15	7	22
Zeevang	8	13	-	-	1	5	15	14	7	21
<b>Waterland</b>	<b>120</b>	<b>244</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>21</b>	<b>74</b>	<b>269</b>	<b>252</b>	<b>112</b>	<b>364</b>
Oostzaan	3	10	-	-	1	1	11	8	5	13
Zaanstad	55	117	-	-	7	40	125	121	51	172
<b>Zaanstreek</b>	<b>58</b>	<b>127</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>8</b>	<b>41</b>	<b>136</b>	<b>129</b>	<b>56</b>	<b>185</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>241</b>	<b>542</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>34</b>	<b>214</b>	<b>534</b>	<b>479</b>	<b>304</b>	<b>783</b>
Aalsmeer	20	21	-	-	-	6	35	31	10	41
Amstelveen	29	70	-	-	5	22	72	55	44	99
Diemen	11	31	-	-	1	9	32	25	17	42
Haarlemmermeer	57	111	-	-	6	37	125	110	58	168
Ouder-Amstel	5	11	-	-	2	6	8	9	7	16
Uithoorn	15	22	-	-	3	8	26	27	10	37
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>137</b>	<b>266</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>17</b>	<b>88</b>	<b>298</b>	<b>257</b>	<b>146</b>	<b>403</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>556</b>	<b>1179</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>80</b>	<b>417</b>	<b>1237</b>	<b>1117</b>	<b>618</b>	<b>1735</b>

bron: UWW

## 18.3.24 Uitkeringen Wajong naar mate arbeidsongeschiktheid, leeftijdsgroepen en geslacht, 1 januari 2012

gemeente/subregio	mate arbeidsongeschiktheid		leeftijdsgroep in jaren					geslacht		totaal
	deels	geheel	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	mannen	vrouwen	
Beemster	2	165	48	62	41	10	6	102	65	167
Edam-Volendam	14	161	51	48	25	36	15	82	93	175
Landsmeer	4	47	20	12	11	5	3	31	20	51
Purmerend	39	1194	338	329	237	227	102	685	548	1233
Waterland	5	80	28	21	16	12	8	47	38	85
Wormerland	6	98	32	27	22	16	7	54	50	104
Zeevang	3	51	22	14	8	9	1	29	25	54
<b>Waterland</b>	<b>73</b>	<b>1796</b>	<b>539</b>	<b>513</b>	<b>360</b>	<b>315</b>	<b>142</b>	<b>1030</b>	<b>839</b>	<b>1869</b>
Oostzaan	3	65	23	17	11	9	8	40	28	68
Zaanstad	100	1607	548	510	327	220	102	878	829	1707
<b>Zaanstreek</b>	<b>103</b>	<b>1672</b>	<b>571</b>	<b>527</b>	<b>338</b>	<b>229</b>	<b>110</b>	<b>918</b>	<b>857</b>	<b>1775</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>572</b>	<b>7233</b>	<b>2246</b>	<b>2282</b>	<b>1269</b>	<b>1115</b>	<b>893</b>	<b>4317</b>	<b>3488</b>	<b>7805</b>
Aalsmeer	12	227	57	56	54	47	25	121	118	239
Amstelveen	51	608	147	196	122	117	77	371	288	659
Diemen	18	183	63	47	34	34	23	108	93	201
Haarlemmermeer	91	1190	387	335	228	185	146	694	587	1281
Ouder-Amstel	9	38	18	11	9	7	2	28	19	47
Uithoorn	23	244	75	81	58	36	17	141	126	267
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>204</b>	<b>2490</b>	<b>747</b>	<b>726</b>	<b>505</b>	<b>426</b>	<b>290</b>	<b>1463</b>	<b>1231</b>	<b>2694</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>952</b>	<b>13191</b>	<b>4103</b>	<b>4048</b>	<b>2472</b>	<b>2085</b>	<b>1435</b>	<b>7728</b>	<b>6415</b>	<b>14143</b>

bron: UWV



## 18.3.25 Uitkeringen AOW, 2011-2012

gemeente/subregio	2011				2012	
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal <sup>1)</sup>
Beemster	1520	1550	1570	1580	1590	1620
Edam-Volendam	4170	4260	4330	4380	4430	4470
Landsmeer	1900	1940	1960	1970	1990	2010
Purmerend	12200	12400	12620	12820	12930	13070
Waterland	3160	3230	3290	3330	3350	3400
Wormerland	2900	2960	3020	3050	3110	3140
Zeevang	1020	1060	1080	1100	1110	1130
<b>Waterland</b>	<b>26870</b>	<b>27400</b>	<b>27870</b>	<b>28230</b>	<b>28510</b>	<b>28840</b>
Oostzaan	1530	1550	1580	1600	1610	1640
Zaanstad	22770	23150	23460	23730	23920	24170
<b>Zaanstreek</b>	<b>24300</b>	<b>24700</b>	<b>25040</b>	<b>25330</b>	<b>25530</b>	<b>25810</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>86180</b>	<b>87300</b>	<b>88480</b>	<b>89420</b>	<b>89880</b>	<b>90580</b>
Aalsmeer	4590	4650	4750	4820	4880	4950
Amstelveen	15170	15310	15450	15610	15720	15820
Diemen	3560	3620	3660	3670	3710	3770
Haarlemmermeer	17560	17980	18360	18610	18870	19190
Ouder-Amstel	2300	2330	2350	2370	2400	2430
Uithoorn	4670	4740	4810	4860	4880	4920
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>47850</b>	<b>48630</b>	<b>49380</b>	<b>49940</b>	<b>50460</b>	<b>51080</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>185200</b>	<b>188030</b>	<b>190770</b>	<b>192920</b>	<b>194380</b>	<b>196310</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

18.3.26 Uitkeringen AOW naar uitkeringsrecht en geslacht, 2e kwartaal 2012 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	volledig <sup>2)</sup>	gekort <sup>3)</sup>	mannen	vrouwen	totaal
Beemster	1550	70	760	860	1620
Edam-Volendam	4310	160	2070	2400	4470
Landsmeer	1910	100	920	1100	2010
Purmerend	11830	1230	5750	7310	13070
Waterland	3200	200	1620	1780	3400
Wormerland	2970	170	1480	1660	3140
Zeevang	1090	40	560	540	1130
<b>Waterland</b>	<b>26860</b>	<b>1970</b>	<b>13160</b>	<b>15650</b>	<b>28840</b>
Oostzaan	1570	60	740	900	1640
Zaanstad	21610	2570	10870	13300	24170
<b>Zaanstreek</b>	<b>23180</b>	<b>2630</b>	<b>11610</b>	<b>14200</b>	<b>25810</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>67500</b>	<b>23080</b>	<b>39740</b>	<b>50840</b>	<b>90580</b>
Aalsmeer	4650	300	2260	2690	4950
Amstelveen	13800	2020	6400	9420	15820
Diemen	3210	570	1650	2120	3770
Haarlemmermeer	17300	1890	8810	10380	19190
Ouder-Amstel	2190	240	1030	1390	2430
Uithoorn	4550	370	2180	2740	4920
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>45700</b>	<b>5390</b>	<b>22330</b>	<b>28740</b>	<b>51080</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>163240</b>	<b>33070</b>	<b>86840</b>	<b>109430</b>	<b>196310</b>

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

<sup>2)</sup> Volledig houdt in dat over de gehele AOW-periode (50 jaar) rechten zijn opgebouwd.

<sup>3)</sup> Voor elk jaar dat de pensioengerechtigde tussen het 15de en 65ste jaar niet verzekerd is geweest, bijvoorbeeld vanwege wonen in het buitenland, wordt op het ouderdomspensioen 2% gekort.

bron: CBS

## 18.3.27 Toegekende aanvragen huurtoeslag van huishoudens naar huishoudentypen en leeftijdsgroepen, 2009

gemeente/subregio	eenpersoonshuishoudens			meerpersoonshuishoudens			totaal huishoudens	totaal minima
	<65 jaar	65+ jaar	totaal	<65 jaar	65+ jaar	totaal		
Beemster	52	101	153	71	36	107	260	167
Edam-Volendam	194	279	473	193	99	292	765	512
Landsmeer	79	111	190	99	53	152	342	197
Purmerend	1492	1623	3115	1686	646	2332	5447	3312
Waterland	122	192	314	115	84	199	513	296
Wormerland	179	234	413	212	106	318	731	436
Zeevang	40	48	88	50	23	73	161	108
Waterland	2158	2588	4746	2426	1047	3473	8219	5028
Oostzaan	44	120	164	73	28	101	265	167
Zaanstad	2851	2842	5693	3157	1234	4391	10084	6479
Zaanstreek	2895	2962	5857	3230	1262	4492	10349	6646
Amsterdam	39957	16234	56191	30664	5263	35927	92118	68918
Aalsmeer	186	299	485	266	147	413	898	545
Amstelveen	1263	1210	2473	983	382	1365	3838	2443
Diemen	1198	388	1586	476	134	610	2196	1723
Haarlemmermeer	1899	1450	3349	1746	660	2406	5755	3717
Ouder-Amstel	146	184	330	138	74	212	542	323
Uithoorn	312	368	680	378	146	524	1204	665
Amstel-Meerlanden	5004	3899	8903	3987	1543	5530	14433	9416
Stadsregio Amsterdam	50014	25683	75697	40307	9115	49422	125119	90008

bron: VROM

**18.3.28 Gemiddelde huurtoeslag per jaar (x 1 euro) van huishoudens naar huishoudenstypen en leeftijdsgroepen, 2009**

gemeente/subregio	eenpersoonshuishoudens			meerpersoonshuishoudens			totaal huishoudens	totaal minima
	<65 jaar	65+ jaar	totaal	<65 jaar	65+ jaar	totaal		
Beemster	1774	2112	1997	2015	1864	1964	1987	2253
Edam-Volendam	1606	1789	1714	2029	2047	2035	1823	1975
Landsmeer	1456	1614	1548	1967	1698	1873	1683	1916
Purmerend	1686	2121	1913	2025	2110	2049	1968	2215
Waterland	1310	1841	1635	2028	1767	1918	1730	2001
Wormerland	1360	1722	1565	1771	1751	1764	1649	1792
Zeevang	1609	1796	1711	1962	1874	1934	1804	2071
Waterland	1623	2000	1829	1999	2006	2001	1897	2128
Oostzaan	1156	1822	1643	1615	1718	1644	1643	1829
Zaanstad	1437	1861	1649	1797	1906	1828	1724	1877
Zaanstreek	1433	1859	1649	1793	1902	1824	1722	1876
Amsterdam	1437	1824	1549	1951	1992	1957	1696	1793
Aalsmeer	1587	2123	1917	2164	2164	2164	2022	2231
Amstelveen	1456	2047	1745	1965	2189	2028	1848	2010
Diemen	1152	2308	1435	2175	2530	2253	1659	1641
Haarlemmermeer	1427	2130	1731	2147	2178	2156	1900	2031
Ouder-Amstel	1763	2176	1993	1956	2237	2054	2023	2243
Uithoorn	1646	1975	1824	2010	1906	1981	1887	2167
Amstel-Meerlanden	1398	2109	1709	2087	2187	2115	1861	1983
Stadsregio Amsterdam	1441	1889	1593	1955	2014	1966	1730	1838

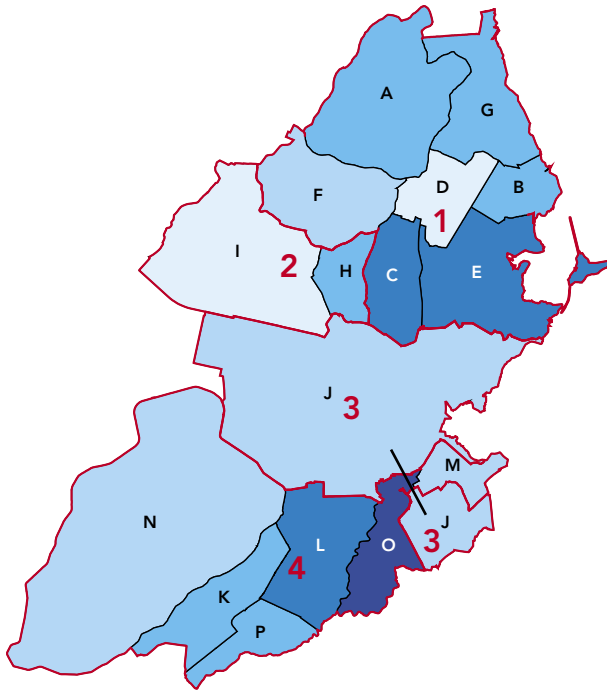
bron: VROM

## 18.3.29 Bevolking en gemiddeld besteedbaar inkomen, 2009

gemeente/subregio	bevolking 1 januari 2010			gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner		gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon met een heel jaar inkomen	
	totaal (x 1.000)	waaronder met een heel jaar inkomen		(x 1.000 euro)	rang- nummer	(x 1.000 euro)	rang- nummer
		totaal (x 1.000)	in % van inwoners				
Beemster	8,6	6,2	72,1	16,9	35	33,2	57
Edam-Volendam	28,5	20,0	70,2	16,1	66	31,8	90
Landsmeer	10,2	7,5	73,5	17,7	21	35,1	29
Purmerend	79,0	58,0	73,4	14,9	183	29,5	177
Waterland	17,1	12,4	72,5	17,0	32	33,9	45
Wormerland	15,9	11,5	72,3	15,2	142	30,1	149
Zeevang	6,3	4,4	69,8	16,1	67	33,5	51
Waterland	165,6	120,0	72,5	15,7		31,1	
Oostzaan	9,1	6,6	72,5	16,4	53	32,9	68
Zaanstad	145,3	105,2	72,4	14,7	217	29,1	206
Zaanstreek	154,4	111,8	72,4	14,8		29,3	
Amsterdam	767,8	542,2	70,6	15,5	104	31,6	98
Aalsmeer	29,2	20,8	71,2	16,2	62	33,8	47
Amstelveen	80,7	57,0	70,6	17,9	18	38,0	16
Diemen	24,7	17,3	70,0	15,4	124	31,7	92
Haarlemmermeer	142,8	100,4	70,3	15,9	79	33,9	46
Ouder-Amstel	13,1	9,5	72,5	18,8	13	38,3	14
Uithoorn	28,1	20,3	72,2	16,2	60	33,0	65
Amstel-Meerlanden	318,6	225,3	70,7	16,5		34,9	
Stadsregio Amsterdam	1406,4	999,3	71,1	15,7		32,0	

bron: CBS/RIO 2009

## 18.3c Gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner, 2009



Stadsregio Amsterdam: 15.700 euro

- tot 15.000 euro
- 15.000 euro – < 16.000 euro
- 16.000 euro – < 17.000 euro
- 17.000 euro – < 18.000 euro
- 18.000 euro – < 19.000 euro

- 1 Waterland
- 2 Zaanstreek
- 3 Amsterdam
- 4 Amstel-Meerlanden

- A Beemster
- B Edam-Volendam
- C Landsmeer
- D Purmerend
- E Waterland
- F Wormerland
- G Zeevang
- H Oostzaan
- I Zaanstad
- J Amsterdam
- K Aalsmeer
- L Amstelveen
- M Diemen
- N Haarlemmermeer
- O Ouder-Amstel
- P Uithoorn

bron: CBS/RIO 2009

**18.3.30 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar sociaal-economische categorie, 2009**

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen					gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)				
	totaal (x 1.000)	zelf- standige (%)	werk- nemer (%)	bij- stands- uitke- ring (%)	pensioen- ontvanger 65 jaar en ouder (%)	totaal	zelf- standige	werk- nemer	bij- stands- uitke- ring	pensioen- ontvanger 65 jaar en ouder
Beemster	6,1	13,1	41,0	0,0	23,0	33,6	x	36,0	x	20,4
Edam-Volendam	19,7	12,7	49,2	1,0	17,8	32,0	48,7	34,0	x	19,4
Landsmeer	7,4	12,2	41,9	1,4	21,6	35,2	x	41,5	x	22,4
Purmerend	57,0	6,5	50,0	1,4	18,9	29,8	36,6	34,2	x	20,4
Waterland	12,3	10,6	41,5	0,8	22,0	34,1	42,4	39,3	x	20,9
Wormerland	11,4	7,9	46,5	0,9	21,9	30,2	x	35,4	x	19,9
Zeevang	4,4	13,6	43,2	0,0	20,5	33,5	x	37,3	x	x
Waterland	118,3	9,0	47,4	1,1	19,8	31,3	41,6	35,3	x	20,4
Oostzaan	6,5	9,2	46,2	0,0	20,0	33,0	x	38,1	x	20,7
Zaanstad	103,8	6,6	49,5	2,1	18,9	29,2	37,4	33,4	13,4	19,9
Zaanstreek	110,3	6,8	49,3	2,0	18,9	29,4	37,4	33,7	13,4	19,9
Amsterdam	542,2	10,5	44,5	6,1	13,8	31,6	34,3	39,6	13,5	20,3
Aalsmeer	20,6	7,8	54,9	0,5	18,4	34,1	46,4	37,7	x	20,6
Amstelveen	56,1	7,7	44,9	1,2	23,9	38,2	43,0	48,5	x	24,5
Diemen	17,1	9,4	43,9	1,8	18,1	31,9	35,7	38,8	x	21,4
Haarlemmermeer	99,3	8,1	54,4	1,1	15,0	34,1	40,2	38,3	13,1	22,1
Ouder-Amstel	9,3	9,7	46,2	1,1	20,4	38,6	x	46,4	x	23,5
Uithoorn	20,1	7,5	51,2	1,0	20,4	33,2	38,6	37,6	x	23,2
Amstel-Meerlanden	222,5	8,0	50,6	1,1	18,5	35,1	40,9	40,8	13,1	22,9
Stadsregio Amsterdam	993,3	9,4	46,7	3,9	16,2	32,1	36,4	38,7	13,5	20,9

bron: CBS/RIO 2009

**18.3.31 Personen incl. studenten met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar geslacht, 2009**

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)			gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)		
	totaal	15 jaar en ouder		totaal	15 jaar en ouder	
		mannen	vrouwen		mannen	vrouwen
Beemster	6,1	3,1	3,0	33,6	43,8	22,7
Edam-Volendam	19,7	10,7	9,1	32,0	42,7	19,3
Landsmeer	7,4	3,7	3,7	35,2	44,6	26,0
Purmerend	57,0	28,3	28,7	29,8	37,5	22,2
Waterland	12,3	6,4	5,8	34,1	43,2	24,1
Wormerland	11,4	6,0	5,4	30,2	38,7	20,8
Zeevang	4,4	2,3	2,1	33,5	42,9	23,0
<b>Waterland</b>	<b>118,3</b>	<b>60,5</b>	<b>57,8</b>	<b>31,3</b>	<b>40,1</b>	<b>22,1</b>
Oostzaan	6,5	3,3	3,3	33,0	42,8	23,2
Zaanstad	103,8	53,2	50,6	29,2	36,4	21,6
<b>Zaanstreek</b>	<b>110,3</b>	<b>56,5</b>	<b>53,9</b>	<b>29,4</b>	<b>36,8</b>	<b>21,7</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>542,2</b>	<b>271,8</b>	<b>270,3</b>	<b>31,6</b>	<b>36,4</b>	<b>26,8</b>
Aalsmeer	20,6	10,6	9,9	34,1	43,4	24,1
Amstelveen	56,1	27,4	28,7	38,2	49,3	27,6
Diemen	17,1	8,5	8,6	31,9	37,6	26,4
Haarlemmermeer	99,3	51,1	48,2	34,1	43,3	24,3
Ouder-Amstel	9,3	4,6	4,7	38,6	49,2	28,2
Uithoorn	20,1	10,1	10,0	33,2	42,3	24,0
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>222,5</b>	<b>112,3</b>	<b>110,1</b>	<b>35,1</b>	<b>44,5</b>	<b>25,4</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>993,3</b>	<b>501,1</b>	<b>492,1</b>	<b>32,1</b>	<b>38,7</b>	<b>25,4</b>

bron: CBS/RIO 2009



## 18.3.32 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar leeftijdsgroepen, 2009

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)				gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)			
	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar e.o.	15-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65 jaar e.o.
Beemster	0,6	1,7	2,4	1,4	x	41,9	41,9	x
Edam-Volendam	2,2	6,9	6,9	3,7	16,3	37,8	37,3	20,4
Landsmeer	0,7	2,0	3,0	1,8	x	51,2	40,7	x
Purmerend	5,6	19,7	20,3	11,2	12,8	33,6	35,7	21,2
Waterland	1,1	3,3	4,9	2,8	11,8	39,0	42,3	22,6
Wormerland	1,1	3,5	4,2	2,6	11,4	33,9	38,3	22,7
Zeevang	0,4	1,2	1,9	0,9	x	x	x	x
Waterland	11,7	38,3	43,6	24,4	13,3	36,2	37,7	21,4
Oostzaan	0,6	2,1	2,4	1,4	x	39,8	40,1	x
Zaanstad	10,0	37,5	35,6	20,6	12,8	33,1	34,9	20,6
Zaanstreek	10,6	39,6	38,0	22,0	12,8	33,5	35,2	20,6
Amsterdam	56,7	234,1	170,9	80,5	11,8	36,8	35,7	21,7
Aalsmeer	2,0	7,6	6,9	4,0	11,3	39,8	40,7	23,5
Amstelveen	5,1	17,2	19,6	14,2	11,0	46,0	47,7	25,7
Diemen	2,0	5,4	6,5	3,3	11,3	35,9	40,0	22,4
Haarlemmermeer	9,9	38,1	35,4	15,9	11,8	38,1	41,1	23,1
Ouder-Amstel	0,8	2,7	3,7	2,0	x	51,1	47,5	27,4
Uithoorn	1,9	6,8	7,1	4,4	11,8	36,7	41,3	24,2
Amstel-Meerlanden	21,7	77,8	79,2	43,8	12,1	40,2	42,9	24,2
Stadsregio Amsterdam	100,7	389,8	331,7	170,7	12,1	37,1	37,6	21,8

bron: CBS/RIO 2009

## 18.3.33 Personen met een heel jaar inkomen en gemiddeld persoonlijk inkomen naar herkomstgroepering, 2009

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000)				gemiddeld persoonlijk inkomen (x 1.000 euro)			
	totaal	autoch-tonen	allochtonen		totaal	autoch-tonen	allochtonen	
			westers	niet-westers			westers	niet-westers
Beemster	6,1	5,7	0,3	0,1	33,6	33,7	x	x
Edam-Volendam	19,7	18,5	0,7	0,5	32,0	32,2	x	x
Landsmeer	7,4	6,5	0,6	0,3	35,2	35,1	x	x
Purmerend	57,0	45,0	5,2	6,8	29,8	30,5	28,8	25,8
Waterland	12,3	11,1	1,0	0,2	34,1	33,8	x	x
Wormerland	11,4	10,2	0,7	0,5	30,2	30,7	x	x
Zeevang	4,4	4,0	0,3	0,1	33,5	33,5	x	x
Waterland	118,3	101,0	8,8	8,5	31,3	31,8	28,8	25,8
Oostzaan	6,5	5,9	0,4	0,2	33,0	33,1	x	x
Zaanstad	103,8	79,7	9,4	14,7	29,2	30,3	29,0	23,4
Zaanstreek	110,3	85,6	9,8	14,9	29,4	30,5	29,0	23,4
Amsterdam	542,2	305,1	79,3	157,8	31,6	34,6	36,1	23,5
Aalsmeer	20,6	17,9	1,7	1,0	34,1	33,9	38,0	x
Amstelveen	56,1	40,1	9,3	6,7	38,2	37,3	43,5	36,4
Diemen	17,1	11,5	2,0	3,6	31,9	33,4	31,1	27,7
Haarlemmermeer	99,3	79,4	10,2	9,8	34,1	34,5	36,2	28,7
Ouder-Amstel	9,3	7,5	1,0	0,7	38,6	38,2	46,2	x
Uithoorn	20,1	16,8	2,0	1,3	33,2	33,6	33,4	27,6
Amstel-Meerlanden	222,5	173,2	26,2	23,1	35,1	35,1	38,7	30,9
Stadsregio Amsterdam	993,3	664,9	124,1	204,3	32,1	33,8	35,8	24,4

bron: CBS/RIO 2009

## 18.3.34 Personen met een heel jaar inkomen (x 1.000) naar inkomensklassen, 2009

gemeente/subregio	personen met een heel jaar inkomen (x 1.000) met persoonlijk inkomen per jaar					
	minder dan 12.100 euro	12.100 euro- < 19.600 euro	19.600 euro- < 29.700 euro	29.700 euro- < 42.400 euro	42.400 euro en meer	totaal
Beemster	1,2	1,2	1,1	1,1	1,6	6,1
Edam-Volendam	4,0	3,5	3,1	4,2	4,9	19,7
Landsmeer	1,3	1,2	1,3	1,5	2,2	7,4
Purmerend	9,7	11,0	12,4	12,5	11,4	57,0
Waterland	2,2	2,1	2,3	2,4	3,2	12,3
Wormerland	2,3	2,1	2,2	2,3	2,6	11,4
Zeevang	0,8	0,7	0,8	0,9	1,1	4,4
<b>Waterland</b>	<b>21,5</b>	<b>21,8</b>	<b>23,2</b>	<b>24,9</b>	<b>27,0</b>	<b>118,3</b>
Oostzaan	1,0	1,1	1,4	1,3	1,6	6,5
Zaanstad	18,4	21,0	22,0	22,4	20,0	103,8
<b>Zaanstreek</b>	<b>19,4</b>	<b>22,1</b>	<b>23,4</b>	<b>23,7</b>	<b>21,6</b>	<b>110,3</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>98,6</b>	<b>119,2</b>	<b>101,5</b>	<b>103,9</b>	<b>119,0</b>	<b>542,2</b>
Aalsmeer	3,7	3,2	4,0	4,2	5,4	20,6
Amstelveen	9,9	8,7	9,8	11,1	16,8	56,1
Diemen	3,3	3,0	3,3	3,5	4,1	17,1
Haarlemmermeer	16,4	15,8	19,3	21,6	26,3	99,3
Ouder-Amstel	1,5	1,4	1,6	1,9	2,9	9,3
Uithoorn	3,5	3,1	4,2	4,2	5,2	20,1
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>38,3</b>	<b>35,2</b>	<b>42,2</b>	<b>46,5</b>	<b>60,7</b>	<b>222,5</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>177,8</b>	<b>198,3</b>	<b>190,3</b>	<b>199,0</b>	<b>228,3</b>	<b>993,3</b>

bron: CBS/RIO 2009

## 18.3.35 Particuliere huishoudens incl. studenten (x 1.000) naar inkomensklassen, 2009

gemeente/subregio	besteedsbaar inkomen per jaar					
	minder dan 17.000 euro	17.000 euro- < 24.300 euro	24.300 euro- < 33.600 euro	33.600 euro- < 46.400 euro	46.400 euro en meer	totaal
Beemster	0,5	0,6	0,6	0,7	1,1	3,5
Edam-Volendam	1,3	1,6	2,3	2,5	3,5	11,2
Landsmeer	0,5	0,8	0,8	0,9	1,4	4,3
Purmerend	4,9	7,0	7,3	7,9	6,9	34,0
Waterland	0,9	1,1	1,3	1,6	2,2	7,1
Wormerland	0,8	1,1	1,5	1,4	1,6	6,5
Zeevang	0,3	0,3	0,4	0,6	0,8	2,5
Waterland	9,2	12,5	14,2	15,6	17,5	69,1
Oostzaan	0,5	0,6	0,7	0,9	1,1	3,8
Zaanstad	11,0	13,7	13,5	13,6	12,2	63,9
Zaanstreek	11,5	14,3	14,2	14,5	13,3	67,7
Amsterdam	132,3	89,8	72,2	54,8	62,5	411,6
Aalsmeer	1,4	2,0	2,3	2,6	3,6	11,8
Amstelveen	7,5	7,0	6,9	6,6	10,4	38,2
Diemen	2,9	2,0	2,0	2,1	2,5	11,5
Haarlemmermeer	7,8	8,8	11,1	13,3	17,1	58,0
Ouder-Amstel	0,7	1,0	0,9	1,0	1,9	5,6
Uithoorn	1,5	2,1	2,5	2,7	3,2	12,1
Amstel-Meerlanden	21,8	22,9	25,7	28,3	38,7	137,2
Stadsregio Amsterdam	174,8	139,5	126,3	113,2	132,0	685,6

bron: CBS/RIO 2009

## 18.3.36 Particuliere huishoudens incl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden, 2009

gemeente/subregio	huishoudens (x 1.000)					gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)				
	totaal	eenper- soons- huishou- den	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een- ouder- gezin	totaal	eenper- soons- huis- houden	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een- ouder- gezin
Beemster	3,5	1,0	1,1	1,1	0,2	41,2	x	40,9	57,5	x
Edam-Volendam	11,2	2,9	3,3	4,3	0,5	40,7	22,1	38,5	55,1	x
Landsmeer	4,3	1,2	1,3	1,4	0,3	41,8	24,1	43,4	56,9	x
Purmerend	34,0	10,7	9,5	10,0	2,8	34,2	19,5	37,3	47,4	27,8
Waterland	7,1	2,0	2,3	2,3	0,4	40,6	21,1	42,3	56,3	x
Wormerland	6,5	1,8	2,0	2,1	0,4	36,6	20,4	36,7	51,0	x
Zeevang	2,5	0,6	0,9	0,9	0,1	40,2	x	x	47,2	x
Waterland	69,1	20,2	20,4	22,1	4,7	37,2	20,5	38,6	51,3	27,8
Oostzaan	3,8	1,0	1,3	1,2	0,2	39,4	x	39,6	53,4	x
Zaanstad	63,9	21,6	17,6	17,4	4,9	33,0	19,6	36,3	46,6	26,6
Zaanstreek	67,7	22,6	18,9	18,6	5,1	33,4	19,6	36,5	47,0	26,6
Amsterdam	411,6	224,9	75,2	58,7	35,6	28,9	19,5	40,9	47,7	26,1
Aalsmeer	11,8	3,2	3,6	4,0	0,7	39,9	23,7	40,9	52,9	x
Amstelveen	38,2	16,4	9,5	8,9	2,4	37,7	21,7	44,0	60,5	30,6
Diemen	11,5	4,8	2,8	2,5	1,0	32,7	18,6	39,3	50,5	x
Haarlemmermeer	58,0	16,3	16,2	19,9	3,7	38,8	21,0	41,6	51,8	30,0
Ouder-Amstel	5,6	1,9	1,6	1,6	0,4	43,2	23,9	47,6	63,2	x
Uithoorn	12,1	3,8	3,6	3,5	0,8	37,4	21,5	40,5	51,9	x
Amstel-Meerlanden	137,2	46,4	37,3	40,4	9,0	38,1	21,3	42,1	54,2	30,2
Stadsregio Amsterdam	685,6	314,1	151,8	139,8	54,4	32,0	19,8	40,4	50,1	26,8

bron: CBS/RIO 2009

## 18.3.37 Particuliere huishoudens excl. studenten (x 1.000) naar inkomensklassen, 2009

gemeente/subregio	bestedbaar inkomen per jaar					
	minder dan 17.900 euro	17.900 euro- < 25.200 euro	25.200 euro- < 34.500 euro	34.500 euro- < 47.100 euro	47.100 euro en meer	totaal
Beemster	0,6	0,5	0,6	0,7	1,1	3,5
Edam-Volendam	1,4	1,8	2,2	2,4	3,3	11,2
Landsmeer	0,6	0,6	0,7	0,9	1,4	4,3
Purmerend	5,8	6,5	7,0	7,6	6,7	33,6
Waterland	1,0	1,0	1,2	1,6	2,2	7,0
Wormerland	0,9	1,2	1,4	1,4	1,5	6,5
Zeevang	0,4	0,4	0,4	0,6	0,8	2,5
Waterland	10,7	12,0	13,5	15,2	17,0	68,6
Oostzaan	0,5	0,5	0,7	0,9	1,1	3,7
Zaanstad	12,1	13,1	12,9	13,0	11,8	62,8
Zaanstreek	12,6	13,6	13,6	13,9	12,9	66,5
Amsterdam	113,0	84,1	66,3	52,4	60,2	376,0
Aalsmeer	1,6	1,9	2,2	2,5	3,5	11,8
Amstelveen	6,1	6,6	6,5	6,5	10,1	35,7
Diemen	2,0	1,9	1,8	2,1	2,5	10,3
Haarlemmermeer	8,1	8,6	10,8	13,1	16,4	56,9
Ouder-Amstel	0,8	1,0	0,9	0,9	1,9	5,5
Uithoorn	1,8	2,0	2,4	2,5	3,2	12,0
Amstel-Meerlanden	20,4	22,0	24,6	27,6	37,6	132,2
Stadsregio Amsterdam	156,7	131,7	118,0	109,1	127,7	643,3

bron: CBS/RIO 2009

**18.3.38 Particuliere huishoudens excl. studenten en gemiddeld besteedbaar inkomen naar samenstelling huishouden, 2009**

gemeente/subregio	huishoudens (x 1.000)					gemiddeld besteedbaar inkomen (x 1.000 euro)				
	totaal	eenper- soons- huis- houden	paar zonder kinderen	paar met kinderen	eenou- der- gezin	totaal	eenper- soons- huis- houden	paar zonder kinderen	paar met kinderen	een- ouder- gezin
Beemster	3,5	0,9	1,1	1,1	0,2	41,4	x	40,9	57,5	x
Edam-Volendam	11,2	2,9	3,3	4,3	0,5	40,8	22,2	38,5	55,1	x
Landsmeer	4,3	1,1	1,3	1,4	0,3	42,1	24,7	43,4	56,9	x
Purmerend	33,6	10,4	9,5	10,0	2,8	34,4	19,8	37,3	47,4	27,8
Waterland	7,0	1,9	2,3	2,3	0,4	40,9	21,6	42,3	56,3	x
Wormerland	6,5	1,7	2,0	2,1	0,4	36,9	20,9	36,7	51,0	x
Zeevang	2,5	0,6	0,9	0,9	0,1	40,3	x	x	47,2	x
<b>Waterland</b>	<b>68,6</b>	<b>19,5</b>	<b>20,4</b>	<b>22,1</b>	<b>4,7</b>	<b>37,4</b>	<b>20,8</b>	<b>38,6</b>	<b>51,3</b>	<b>27,8</b>
Oostzaan	3,7	0,9	1,3	1,2	0,2	39,7	x	39,6	53,6	x
Zaanstad	62,8	20,5	17,6	17,4	4,9	33,5	20,2	36,3	46,6	26,6
<b>Zaanstreek</b>	<b>66,5</b>	<b>21,4</b>	<b>18,9</b>	<b>18,6</b>	<b>5,1</b>	<b>33,8</b>	<b>20,2</b>	<b>36,5</b>	<b>47,1</b>	<b>26,6</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>376,0</b>	<b>191,5</b>	<b>73,8</b>	<b>58,8</b>	<b>35,6</b>	<b>30,7</b>	<b>21,3</b>	<b>41,3</b>	<b>47,8</b>	<b>26,1</b>
Aalsmeer	11,8	3,2	3,6	4,0	0,7	40,1	24,1	40,9	52,9	x
Amstelveen	35,7	13,9	9,4	9,0	2,4	39,7	24,0	44,2	60,4	30,6
Diemen	10,3	3,7	2,8	2,5	1,0	35,4	21,7	39,6	50,6	x
Haarlemmermeer	56,9	15,3	16,2	19,8	3,7	39,4	21,8	41,6	51,8	30,0
Ouder-Amstel	5,5	1,8	1,6	1,6	0,4	43,9	24,9	47,7	63,3	x
Uithoorn	12,0	3,7	3,6	3,5	0,8	37,7	21,8	40,5	51,9	x
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>132,2</b>	<b>41,6</b>	<b>37,2</b>	<b>40,4</b>	<b>9,0</b>	<b>39,3</b>	<b>22,8</b>	<b>42,2</b>	<b>54,2</b>	<b>30,2</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>643,3</b>	<b>274,0</b>	<b>150,3</b>	<b>139,9</b>	<b>54,4</b>	<b>33,5</b>	<b>21,4</b>	<b>40,6</b>	<b>50,1</b>	<b>26,8</b>

bron: CBS/RIO 2009

18.3.39 Gemeentelijke woonlasten (euro's per jaar per huishouden), 2010-2012 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	gemiddelde woning <sup>2)</sup>						rang- nummer 2012
	eenpersoonshuishouden			meerpersoonshuishouden			
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	
Beemster	604	627	656	663	691	721	271
Edam-Volendam	499	522	539	561	587	605	52
Landsmeer	712	719	717	785	793	788	368
Purmerend	618	659	659	618	659	659	133
Waterland	621	598	612	724	743	760	333
Wormerland	701	702	717	701	702	717	263
Zeevang	762	766	771	833	837	840	406
<b>Waterland</b>	645	656	667	698	716	727	
Oostzaan	711	741	759	785	825	840	407
Zaanstad	698	717	751	698	717	751	321
<b>Zaanstreek</b>	705	729	755	742	771	796	
<b>Amsterdam <sup>3)</sup></b>	537	542	551	616	621	631	91
Aalsmeer	659	668	694	779	790	818	391
Amstelveen	626	646	643	655	677	674	158
Diemen	656	769	793	709	822	847	410
Haarlemmermeer	601	604	621	661	664	684	185
Ouder-Amstel	643	654	669	709	721	733	293
Uithoorn	644	653	670	644	653	670	151
<b>Amstel-Meerlanden</b>	638	666	682	693	721	738	
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	643	662	676	696	719	734	

<sup>1)</sup> De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerende zaakbelasting (OZB), reinigingsheffing en rioolheffing woningen.

<sup>2)</sup> De gemiddelde woning is vastgesteld door het CBS, verschilt per gemeente en is gerelateerd aan de waarde van de woning.

<sup>3)</sup> Gemiddelde berekend uit de woonlasten per stadsdeel.

bron: COELO/Atlas van de lokale lasten



## 18.4.1 Sterfte naar doodsoorzaken, 2011 (procenten)

gemeente/subregio	nieuw- vormingen	ziekten van hart- en vaatstelsel	ziekten van adem- halings- stelsel	uitwendige oorzaken	overige oorzaken	totaal abs.
Beemster	42,7	31,1	4,9	3,3	18,0	61
Edam-Volendam	31,0	33,1	9,0	2,1	24,8	145
Landsmeer	36,5	20,3	13,5	5,4	24,3	74
Purmerend	30,8	29,7	8,5	5,3	25,7	662
Waterland	37,4	32,5	5,7	3,3	21,1	123
Wormerland	46,1	20,2	10,1	3,4	20,2	119
Zeevang	39,5	23,7	2,6	5,3	28,9	38
<b>Waterland</b>	<b>34,2</b>	<b>28,8</b>	<b>8,3</b>	<b>4,4</b>	<b>24,2</b>	<b>1222</b>
Oostzaan	37,9	22,7	7,6	12,1	19,7	66
Zaanstad	30,2	29,2	8,3	4,3	28,0	1220
<b>Zaanstreek</b>	<b>30,6</b>	<b>28,8</b>	<b>8,2</b>	<b>4,7</b>	<b>27,5</b>	<b>1286</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>30,5</b>	<b>25,6</b>	<b>9,1</b>	<b>6,0</b>	<b>28,8</b>	<b>5314</b>
Aalsmeer	32,7	29,3	6,8	6,3	24,9	205
Amstelveen	29,7	29,0	10,3	5,1	26,0	751
Diemen	32,2	28,9	6,2	5,2	27,5	211
Haarlemmermeer	36,2	26,7	7,7	4,7	24,7	831
Ouder-Amstel	29,5	27,3	12,1	2,3	28,8	132
Uithoorn	36,4	24,2	8,5	6,1	24,8	165
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>33,0</b>	<b>27,8</b>	<b>8,6</b>	<b>5,0</b>	<b>25,6</b>	<b>2295</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>31,5</b>	<b>26,9</b>	<b>8,8</b>	<b>5,4</b>	<b>27,4</b>	<b>10117</b>

bron: CBS

18.5.1 Scholen <sup>1)</sup> en leerlingen in het voortgezet onderwijs naar soort onderwijs, 2011/12

gemeente/subregio	scholen	leerlingen							totaal
		gemengde brugklassen	LWOO	VMBO	HAVO	VVO	praktijkonderwijs		
Edam-Volendam	2	452	268	884	307	277	–	2188	
Purmerend	7	157	563	1534	1521	1045	218	5038	
Waterland	1	22	3	163	–	–	–	188	
<b>Waterland</b>	<b>10</b>	<b>631</b>	<b>834</b>	<b>2581</b>	<b>1828</b>	<b>1322</b>	<b>218</b>	<b>7414</b>	
Zaanstad	13	1477	1482	3086	1407	1389	307	9148	
Zaanstreek	13	1477	1482	3086	1407	1389	307	9148	
<b>Amsterdam</b>	<b>67</b>	<b>6128</b>	<b>5561</b>	<b>7466</b>	<b>5779</b>	<b>10793</b>	<b>1305</b>	<b>37032</b>	
Aalsmeer	2	–	251	572	–	–	–	823	
Amstelveen	4	1254	540	540	1027	2051	–	5412	
Haarlemmermeer	6	1320	487	1710	1544	1375	140	6576	
Uithoorn	3	204	291	677	552	774	155	2653	
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>15</b>	<b>2778</b>	<b>1569</b>	<b>3499</b>	<b>3123</b>	<b>4200</b>	<b>295</b>	<b>15464</b>	
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>105</b>	<b>11014</b>	<b>9446</b>	<b>16632</b>	<b>12137</b>	<b>17704</b>	<b>2125</b>	<b>69058</b>	

<sup>1)</sup> Locaties.

bron: OCW/DUO

18.5.2 Scholen en leerlingen naar geslacht in het basisonderwijs, 2010/'11-2011/'12

gemeente/subregio	2010/'11				2011/'12			
	scholen	leerlingen			scholen	leerlingen		
		mannen	vrouwen	totaal		mannen	vrouwen	totaal
Beemster	4	407	391	798	4	394	378	772
Edam-Volendam	12	1577	1504	3081	12	1573	1487	3060
Landsmeer	6	538	559	1097	6	531	533	1064
Purmerend	23	3670	3562	7232	23	3531	3491	7022
Waterland	10	801	783	1584	10	775	773	1548
Wormerland	5	811	757	1568	5	773	742	1515
Zeevang	5	312	298	610	5	284	302	586
<b>Waterland</b>	65	8116	7854	15970	65	7861	7706	15567
Oostzaan	4	508	489	997	4	485	481	966
Zaanstad	50	7106	7016	14122	49	7124	6922	14046
<b>Zaanstreek</b>	54	7614	7505	15119	53	7609	7403	15012
<b>Amsterdam</b>	211	29444	29329	58773	208	29855	29803	59658
Aalsmeer	10	1592	1523	3115	10	1656	1582	3238
Amstelveen	18	3119	3033	6152	18	3132	3062	6194
Diemen	7	1077	1093	2170	7	1071	1058	2129
Haarlemmermeer	60	8051	7641	15692	60	7994	7692	15686
Ouder-Amstel	5	809	744	1553	5	820	768	1588
Uithoorn	8	1434	1371	2805	9	1402	1340	2742
<b>Amstel-Meerlanden</b>	108	16082	15405	31487	109	16075	15502	31577
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	438	61256	60093	121349	435	61400	60414	121814

bron: OCW/DUO

## 18.5.3 Scholen en leerlingen naar geslacht in het speciaal onderwijs, 2010/'11-2011/'12

gemeente/subregio	2010/'11				2011/'12			
	scholen	leerlingen			scholen	leerlingen		
		mannen	vrouwen	totaal		mannen	vrouwen	totaal
Edam-Volendam	2	113	49	162	2	113	46	159
Purmerend	5	433	140	573	6	467	147	614
<b>Waterland</b>	7	546	189	735	8	580	193	773
Zaanstad	8	506	199	705	8	489	198	687
<b>Zaanstreek</b>	8	506	199	705	8	505	200	705
<b>Amsterdam</b>	49	3430	1366	4796	47	3377	1367	4744
Amstelveen	2	154	78	232	2	155	69	224
Haarlemmermeer	8	449	263	712	8	450	263	713
Ouder-Amstel	1	82	20	102	1	83	11	94
Uithoorn	1	96	56	152	1	94	55	149
<b>Amstel-Meerlanden</b>	12	781	417	1198	12	782	398	1180
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	76	5263	2171	7434	75	5244	2158	7402

bron: OCW/DUO

## 18.6.1 Voertuigen met bromfietskenteken, 1 januari 2012

gemeente/subregio	snor- fietsen	brom- fietsen	brom- mobielen	overige	totaal
Beemster	190	508	10	6	714
Edam-Volendam	1342	557	29	3	1931
Landsmeer	548	513	7	8	1076
Purmerend	2561	3217	103	17	5898
Waterland	432	721	18	11	1182
Wormerland	406	757	16	4	1183
Zeevang	107	371	11	5	494
<b>Waterland</b>	<b>5586</b>	<b>6644</b>	<b>194</b>	<b>54</b>	<b>12478</b>
Oostzaan	433	484	7	6	930
Zaanstad	5224	6835	126	45	12230
<b>Zaanstreek</b>	<b>5657</b>	<b>7319</b>	<b>133</b>	<b>51</b>	<b>13160</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>25507</b>	<b>25018</b>	<b>535</b>	<b>401</b>	<b>51461</b>
Aalsmeer	971	1870	40	7	2888
Amstelveen	2360	3056	49	9	5474
Diemen	1103	1009	17	1	2130
Haarlemmermeer	4576	6658	130	41	11405
Ouder-Amstel	518	633	7	3	1161
Uithoorn	749	1388	23	10	2170
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>10277</b>	<b>14614</b>	<b>266</b>	<b>71</b>	<b>25228</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>47027</b>	<b>53595</b>	<b>1128</b>	<b>577</b>	<b>102327</b>

bron: CBS

## 18.6.2 Geregistreerde motorvoertuigen, 1 januari 2011-2012

gemeente/subregio	personenauto's		bedrijfsauto's		motorrijwielen	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Beemster	4262	4405	1175	1159	561	579
Edam-Volendam	10174	10267	2670	2490	602	615
Landsmeer	4808	4921	611	604	525	549
Purmerend	38021	38510	4869	4858	3041	3118
Waterland	7490	7577	1054	1031	789	781
Wormerland	6991	7113	1046	1022	999	984
Zeevang	3084	3129	629	595	410	418
<b>Waterland</b>	74830	75922	12054	11759	6927	7044
Oostzaan	4208	4299	574	582	566	565
Zaanstad	58957	60384	7458	7312	6661	6871
<b>Zaanstreek</b>	63165	64683	8032	7894	7227	7436
<b>Amsterdam</b>	221620	225297	24832	24523	16420	16964
Aalsmeer	15024	15240	2119	2037	1324	1357
Amstelveen	33890	34565	2228	2296	2019	2054
Diemen	9517	9532	1282	1232	720	725
Haarlemmermeer	101733	95844	17812	16698	6334	6354
Ouder-Amstel	5684	5707	724	705	456	463
Uithoorn	13861	14229	1708	1674	1279	1327
<b>Amstel-Meerlanden</b>	179709	175117	25873	24642	12132	12280
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	539324	541019	70791	68818	42706	43724

bron: CBS

18.7.1 Meldingen met betrekking tot geluidshinder Schiphol, gebruiksjaar 2011 <sup>1)</sup>

gemeente/subregio	meldingen						totaal melders
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	totaal	waarvan 's nachts	
Beemster	2	–	–	3	5	–	4
Edam-Volendam	–	1	1	9	11	–	7
Landsmeer	55	80	47	21	203	13	27
Purmerend	37	33	46	62	178	7	5
Waterland	95	78	81	53	307	17	9
Wormerland	19	11	20	43	93	9	9
Zeevang	–	–	–	4	4	–	2
<b>Waterland</b>	<b>208</b>	<b>203</b>	<b>195</b>	<b>195</b>	<b>801</b>	<b>46</b>	<b>63</b>
Oostzaan	6	16	12	6	40	1	7
Zaanstad	373	290	580	359	1602	438	136
<b>Zaanstreek</b>	<b>379</b>	<b>306</b>	<b>592</b>	<b>365</b>	<b>1642</b>	<b>439</b>	<b>143</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>4788</b>	<b>3989</b>	<b>2979</b>	<b>2872</b>	<b>14628</b>	<b>1208</b>	<b>1035</b>
Aalsmeer	536	711	541	1499	3287	464	307
Amstelveen	1656	1943	2168	3572	9339	347	394
Diemen	63	52	91	56	262	12	29
Haarlemmermeer	3556	3421	5174	5741	17892	946	1020
Ouder-Amstel	25	13	166	315	519	55	49
Uithoorn	642	934	998	3570	6144	40	360
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>6478</b>	<b>7074</b>	<b>9138</b>	<b>14753</b>	<b>37443</b>	<b>1864</b>	<b>2159</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>11853</b>	<b>11572</b>	<b>12904</b>	<b>18185</b>	<b>54514</b>	<b>3557</b>	<b>3400</b>
<b>totaal</b>	<b>32812</b>	<b>24447</b>	<b>32896</b>	<b>42711</b>	<b>132866</b>	<b>12397</b>	<b>5419</b>
aandeel Stadsregio Amsterdam (%)	36,1	47,3	39,2	42,6	41,0	28,7	62,7

<sup>1)</sup> November 2010 - oktober 2011.

bron: Bewoners Aanspreekpunt Schiphol

## 18.7.2 Geproduceerde dierlijke mest (x 1 mln. kg), 2006-2010

gemeente/subregio	2006	2007	2008	2009	2010
Beemster	187	190	189	189	190
Edam-Volendam	25	25	24	25	26
Landsmeer	38	39	40	40	37
Purmerend	9	9	10	10	10
Waterland	136	136	141	142	144
Wormerland	80	83	90	93	97
Zeevang	112	108	104	108	105
<b>Waterland</b>	<b>587</b>	<b>590</b>	<b>598</b>	<b>607</b>	<b>609</b>
Oostzaan	10	10	10	10	10
Zaanstad	95	91	90	89	87
<b>Zaanstreek</b>	<b>105</b>	<b>101</b>	<b>100</b>	<b>99</b>	<b>97</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>57</b>	<b>55</b>	<b>58</b>	<b>58</b>	<b>56</b>
Aalsmeer	3	4	4	3	4
Amstelveen	40	37	39	39	39
Diemen	2	2	2	2	2
Haarlemmermeer	35	38	37	35	32
Ouder-Amstel	60	62	61	62	62
Uithoorn	12	12	12	12	12
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>152</b>	<b>155</b>	<b>155</b>	<b>153</b>	<b>151</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>901</b>	<b>901</b>	<b>911</b>	<b>917</b>	<b>913</b>

bron: CBS



## 18.7.3 Stikstofproductie tijdens dierlijke mestproductie (x 1.000 kg), 2006-2010

gemeente/subregio	2006	2007	2008	2009	2010
Beemster	1008	1032	1017	990	1020
Edam-Volendam	135	136	131	130	140
Landsmeer	210	213	217	210	200
Purmerend	49	49	52	50	50
Waterland	737	745	765	740	780
Wormerland	429	448	483	490	520
Zeevang	599	584	558	560	560
<b>Waterland</b>	<b>3167</b>	<b>3207</b>	<b>3223</b>	<b>3170</b>	<b>3270</b>
Oostzaan	54	57	57	60	50
Zaanstad	522	509	499	470	480
<b>Zaanstreek</b>	<b>576</b>	<b>566</b>	<b>556</b>	<b>530</b>	<b>530</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>308</b>	<b>307</b>	<b>322</b>	<b>310</b>	<b>310</b>
Aalsmeer	16	28	22	20	20
Amstelveen	215	207	210	210	210
Diemen	9	10	11	10	10
Haarlemmermeer	237	255	243	230	190
Ouder-Amstel	322	333	325	320	330
Uithoorn	62	66	62	60	60
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>861</b>	<b>899</b>	<b>873</b>	<b>850</b>	<b>820</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>4912</b>	<b>4979</b>	<b>4974</b>	<b>4860</b>	<b>4930</b>

bron: CBS

## 18.7.4 Fosfaatuitscheiding tijdens dierlijke mestproductie (x 1.000 kg), 2006-2010

gemeente/subregio	2006	2007	2008	2009	2010
Beemster	350	360	357	340	360
Edam-Volendam	46	47	45	40	50
Landsmeer	73	74	76	70	70
Purmerend	17	17	18	20	20
Waterland	255	258	267	250	270
Wormerland	149	155	169	170	180
Zeevang	206	199	193	190	190
<b>Waterland</b>	<b>1096</b>	<b>1110</b>	<b>1125</b>	<b>1080</b>	<b>1140</b>
Oostzaan	20	22	21	20	20
Zaanstad	180	176	176	160	170
<b>Zaanstreek</b>	<b>200</b>	<b>198</b>	<b>197</b>	<b>180</b>	<b>190</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>108</b>	<b>108</b>	<b>114</b>	<b>110</b>	<b>110</b>
Aalsmeer	6	12	9	10	10
Amstelveen	74	72	74	70	70
Diemen	3	4	4	0	0
Haarlemmermeer	94	99	94	90	70
Ouder-Amstel	110	113	113	110	120
Uithoorn	24	24	23	20	20
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>311</b>	<b>324</b>	<b>317</b>	<b>300</b>	<b>290</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1715</b>	<b>1740</b>	<b>1753</b>	<b>1670</b>	<b>1730</b>

bron: CBS

## 18.7.5 Kali-uitscheiding tijdens dierlijke mestproductie (x 1.000 kg), 2006-2010

gemeente/subregio	2006	2007	2008	2009	2010
Beemster	1589	1606	1552	1520	1560
Edam-Volendam	211	211	199	200	220
Landsmeer	340	339	344	330	310
Purmerend	77	75	79	80	80
Waterland	1177	1173	1184	1150	1200
Wormerland	687	700	738	750	790
Zeevang	944	906	857	870	860
<b>Waterland</b>	<b>5025</b>	<b>5010</b>	<b>4953</b>	<b>4900</b>	<b>5020</b>
Oostzaan	95	98	94	90	90
Zaanstad	792	764	735	710	720
<b>Zaanstreek</b>	<b>887</b>	<b>862</b>	<b>829</b>	<b>800</b>	<b>810</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>491</b>	<b>490</b>	<b>499</b>	<b>480</b>	<b>480</b>
Aalsmeer	26	39	34	30	40
Amstelveen	340	325	321	320	320
Diemen	14	16	17	20	10
Haarlemmermeer	323	351	323	310	280
Ouder-Amstel	501	512	488	490	510
Uithoorn	97	95	92	90	90
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>1301</b>	<b>1338</b>	<b>1275</b>	<b>1260</b>	<b>1250</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>7704</b>	<b>7700</b>	<b>7556</b>	<b>7440</b>	<b>7560</b>

bron: CBS

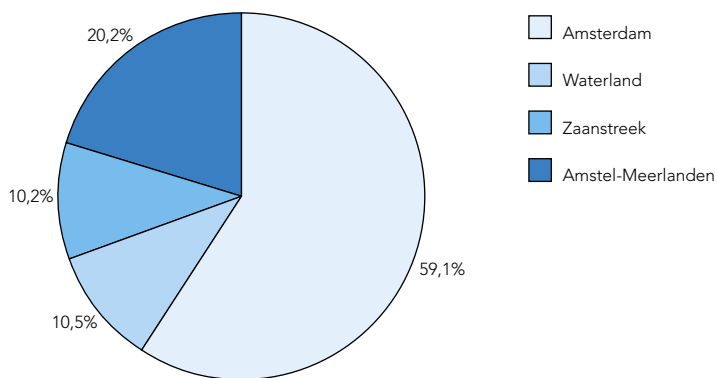
## 18.8.1 Woningvoorraad, 1 januari 2008-2012

gemeente/subregio	2008	2009	2010	2011	2012 <sup>1)</sup>
Beemster	3382	3383	3416	3436	3508
Edam-Volendam	11281	11367	11441	11471	11529
Landsmeer	4259	4292	4329	4336	4398
Purmerend	33271	33766	33772	34024	34468
Waterland	7072	7039	7082	7083	7091
Wormerland	6372	6513	6515	6515	6515
Zeevang	2458	2492	2501	2520	2523
<b>Waterland</b>	<b>68095</b>	<b>68852</b>	<b>69056</b>	<b>69385</b>	<b>70032</b>
Oostzaan	3749	3774	3777	3776	3776
Zaanstad	61409	62445	63700	64185	64853
<b>Zaanstreek</b>	<b>65158</b>	<b>66219</b>	<b>67477</b>	<b>67961</b>	<b>68629</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>384323</b>	<b>389230</b>	<b>392658</b>	<b>394468</b>	<b>395875</b>
Aalsmeer	10436	11278	11741	11764	11822
Amstelveen	36591	36981	37171	37442	37962
Diemen	10127	10126	10425	10426	10448
Haarlemmermeer	56394	56811	57059	57265	57527
Ouder-Amstel	5679	5716	5727	5718	5746
Uithoorn	11669	11916	12046	12074	12195
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>130896</b>	<b>132828</b>	<b>134169</b>	<b>134689</b>	<b>135700</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>648472</b>	<b>657129</b>	<b>663360</b>	<b>666503</b>	<b>670236</b>

1) Voorlopige cijfers.

bron: CBS/O+S

## 18.8a Woningvoorraad naar subregio's, 1 januari 2012 (procenten)



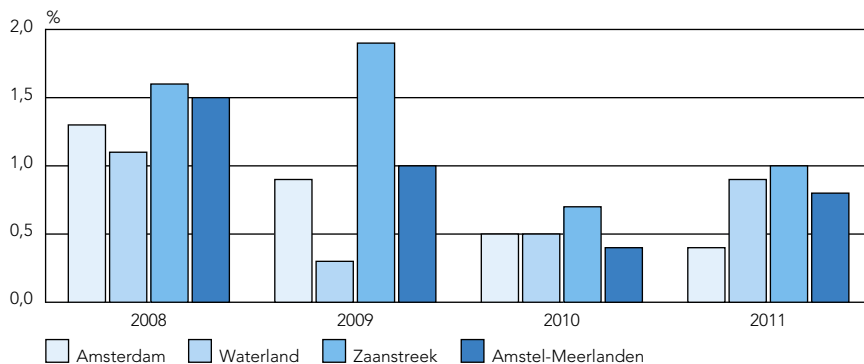
bron: CBS/O+S

## 18.8.2 Groei van de woningvoorraad, 2009-2011

gemeente/subregio	groei (absoluut)			groei (procenten)		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Beemster	33	20	72	1,0	0,6	2,1
Edam-Volendam	74	30	58	0,7	0,3	0,5
Landsmeer	37	7	62	0,9	0,2	1,4
Purmerend	6	252	444	0,0	0,7	1,3
Waterland	43	1	8	0,6	0,0	0,1
Wormerland	2	-	-	0,0	-	-
Zeevang	9	19	3	0,4	0,8	0,1
<b>Waterland</b>	204	329	647	0,3	0,5	0,9
Oostzaan	3	-1	-	0,1	0,0	-
Zaanstad	1255	485	668	2,0	0,8	1,0
<b>Zaanstreek</b>	1258	484	668	1,9	0,7	1,0
<b>Amsterdam</b>	3428	1810	1407	0,9	0,5	0,4
Aalsmeer	463	23	58	4,1	0,2	0,5
Amstelveen	190	271	520	0,5	0,7	1,4
Diemen	299	1	22	3,0	0,0	0,2
Haarlemmermeer	248	206	262	0,4	0,4	0,5
Ouder-Amstel	11	-9	28	0,2	-0,2	0,5
Uithoorn	130	28	121	1,1	0,2	1,0
<b>Amstel-Meerlanden</b>	1341	520	1011	1,0	0,4	0,8
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	6231	3143	3733	0,9	0,5	0,6

bron: CBS/O+S

## 18.8b Groei van de woningvoorraad naar subregio's, 2008-2011 (procenten)



bron: CBS/O+S

## 18.8.3 Woningvoorraad naar eengezins- en meergezinswoningen en aantal kamers per woning, 1 januari 2011

gemeente/subregio	eengezins- woningen	meer- gezins- woningen	woningen met ... kamers			totaal
			1-3	4	5+	
Beemster	3240	196	778	1237	1421	3436
Edam-Volendam	10797	674	1831	4026	5614	11471
Landsmeer	4056	280	767	1790	1779	4336
Purmerend	24343	9681	9862	12253	11909	34024
Waterland	6412	671	1285	2688	3110	7083
Wormerland	5572	943	1303	2500	2712	6515
Zeevang	2472	48	340	872	1308	2520
<b>Waterland</b>	<b>56892</b>	<b>12493</b>	<b>16166</b>	<b>25366</b>	<b>27853</b>	<b>69385</b>
Oostzaan	3219	557	843	1464	1469	3776
Zaanstad	42952	21233	19733	24471	19981	64185
<b>Zaanstreek</b>	<b>46171</b>	<b>21790</b>	<b>20576</b>	<b>25935</b>	<b>21450</b>	<b>67961</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>62098</b>	<b>335362</b>	<b>262799</b>	<b>93681</b>	<b>40980</b>	<b>397460</b>
Aalsmeer	10929	835	1873	5322	4569	11764
Amstelveen	20344	17098	12887	11612	12943	37442
Diemen	5033	5393	3995	3328	3103	10426
Haarlemmermeer	45011	12254	15672	17182	24411	57265
Ouder-Amstel	3909	1809	1784	1619	2315	5718
Uithoorn	8791	3283	2707	4223	5144	12074
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>94017</b>	<b>40672</b>	<b>38918</b>	<b>43286</b>	<b>52485</b>	<b>134689</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>259178</b>	<b>410317</b>	<b>338459</b>	<b>188268</b>	<b>142768</b>	<b>669495</b>

bron: VROM/SYSWOV

## 18.8.4 Woningvoorraad naar bouwperiode, 1 januari 2011

gemeente/subregio	voor 1945	1945- 1970	1971- 1990	1991- 2010	totaal
Beemster	1173	815	851	597	3436
Edam-Volendam	1523	2844	4224	2880	11471
Landsmeer	443	1709	1660	524	4336
Purmerend	1208	5879	17144	9793	34024
Waterland	1432	2215	2885	551	7083
Wormerland	1154	2043	1796	1522	6515
Zeevang	548	618	868	486	2520
<b>Waterland</b>	<b>7481</b>	<b>16123</b>	<b>29428</b>	<b>16353</b>	<b>69385</b>
Oostzaan	619	847	1375	935	3776
Zaanstad	12948	19578	17780	13879	64185
<b>Zaanstreek</b>	<b>13567</b>	<b>20425</b>	<b>19155</b>	<b>14814</b>	<b>67961</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>186409</b>	<b>70304</b>	<b>70366</b>	<b>70381</b>	<b>397460</b>
Aalsmeer	1659	3065	2833	4207	11764
Amstelveen	3622	15835	10631	7354	37442
Diemen	452	2325	5189	2460	10426
Haarlemmermeer	4723	8795	21555	22192	57265
Ouder-Amstel	760	1155	2783	1020	5718
Uithoorn	399	3981	4600	3094	12074
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>11615</b>	<b>35156</b>	<b>47591</b>	<b>40327</b>	<b>134689</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>219072</b>	<b>142008</b>	<b>166540</b>	<b>141875</b>	<b>669495</b>

bron: VROM/SYSWOV

## 18.8.5 Woningvoorraad naar eigendom, 1 januari 2011

gemeente/subregio	eigenaar/ bewoner	sociale verhuur	particuliere verhuur	totaal
Beemster	2645	716	75	3436
Edam-Volendam	9188	1979	304	11471
Landsmeer	3011	1193	132	4336
Purmerend	20885	12807	332	34024
Waterland	4929	1881	273	7083
Wormerland	3994	1958	563	6515
Zeevang	2003	462	55	2520
<b>Waterland</b>	<b>46655</b>	<b>20996</b>	<b>1734</b>	<b>69385</b>
Oostzaan	2585	1031	160	3776
Zaanstad	32775	26209	5201	64185
<b>Zaanstreek</b>	<b>35360</b>	<b>27240</b>	<b>5361</b>	<b>67961</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>107474</b>	<b>190509</b>	<b>99477</b>	<b>397460</b>
Aalsmeer	7816	3070	878	11764
Amstelveen	19908	11028	6506	37442
Diemen	5166	3560	1700	10426
Haarlemmermeer	39719	13820	3726	57265
Ouder-Amstel	3238	1793	687	5718
Uithoorn	7279	4087	708	12074
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>83126</b>	<b>37358</b>	<b>14205</b>	<b>134689</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>272615</b>	<b>276103</b>	<b>120777</b>	<b>669495</b>

bron: VROM/SYSWOV



## 18.8.6 Gemiddelde woningwaarde (WOZ) (x 1.000 euro), 1 januari 2007-2011

gemeente/subregio	2007	2008	2009	2010 <sup>1)</sup>	2011 <sup>1)</sup>
Beemster	305	320	328	333	331
Edam-Volendam	243	291	305	308	297
Landsmeer	300	316	330	325	321
Purmerend	189	209	216	217	215
Waterland	283	306	316	316	305
Wormerland	240	252	259	262	254
Zeevang	286	307	315	314	311
<b>Waterland</b>	229	252	261	262	257
Oostzaan	279	294	314	306	300
Zaanstad	189	195	199	200	199
<b>Zaanstreek</b>	194	201	206	206	205
<b>Amsterdam</b>	204	231	259	262	249
Aalsmeer	282	299	307	313	311
Amstelveen	265	288	307	307	303
Diemen	229	245	242	244	241
Haarlemmermeer	254	272	284	284	280
Ouder-Amstel	307	330	347	348	349
Uithoorn	241	253	258	257	255
<b>Amstel-Meerlanden</b>	258	277	290	290	287
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	217	240	260	262	253

<sup>1)</sup> Voorlopige cijfers.

bron: CBS

## 18.8.7 Geredegedekomen woningen naar eigendom en eengezins- en meergezinswoningen, 2011

gemeente/subregio	huurwoningen				koopwoningen				totaal huur- en koopwoningen			
	eengezins- woningen	meer- gezins- woningen	totaal	meer- gezins- woningen	eengezins- woningen	totaal	meer- gezins- woningen	eengezins- woningen	totaal	meer- gezins- woningen	eengezins- woningen	totaal
Beemster	-	-	-	-	71	71	-	71	71	-	-	71
Edam-Volendam	2	17	19	4	51	55	4	53	55	21	74	
Landsmeer	-	-	-	35	35	65	30	35	65	30	65	
Purmerend	12	257	269	137	137	175	38	149	175	295	444	
Waterland	-	-	-	7	7	7	-	7	7	-	7	
Wormerland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zeevang	-	-	-	5	5	5	-	5	5	-	5	
Waterland	14	274	288	306	306	378	72	320	378	346	666	
Oostzaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zaanstad	38	117	155	232	232	501	269	270	501	386	656	
Zaanstreek	38	117	155	232	232	501	269	270	501	386	656	
Amsterdam	133	1639	1772	416	416	1501	1085	549	1501	2724	3273	
Aalsmeer	-	-	-	58	58	58	-	58	58	-	58	
Amstelveen	30	323	353	187	187	326	139	217	326	462	679	
Diemen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Haarlemmermeer	1	-	1	159	159	264	105	160	264	105	265	
Ouder-Amstel	-	-	-	11	11	32	21	11	32	21	32	
Uithoorn	-	71	71	40	40	40	-	40	40	71	111	
Amstel-Meerlanden	31	394	425	455	455	720	265	486	720	659	1145	
Stadsregio Amsterdam	216	2424	2640	1409	1409	3100	1691	1625	3100	4115	5740	

bron: CBS

## 18.8.8 Woningvoorraad en mutaties in de woningvoorraad, 2011

gemeente/subregio	stand 1-1-2011	vermeerdering		vermin- dering totaal	saldo	stand <sup>1)</sup> 1-1-2012
		totaal	nieuw- bouw			
Beemster	3436	75	71	3	72	3508
Edam-Volendam	11471	95	74	37	58	11529
Landsmeer	4336	66	65	4	62	4398
Purmerend	34024	449	444	5	444	34468
Waterland	7083	8	7	-	8	7091
Wormerland	6515	-	-	-	-	6515
Zeevang	2520	5	5	2	3	2523
<b>Waterland</b>	<b>69385</b>	<b>698</b>	<b>666</b>	<b>51</b>	<b>647</b>	<b>70032</b>
Oostzaan	3776	-	-	-	-	3776
Zaanstad	64185	713	656	45	668	64853
<b>Zaanstreek</b>	<b>67961</b>	<b>713</b>	<b>656</b>	<b>45</b>	<b>668</b>	<b>68629</b>
<b>Amsterdam</b>	<b>394468</b>	<b>4557</b>	<b>2939</b>	<b>3150</b>	<b>1407</b>	<b>395875</b>
Aalsmeer	11764	58	58	-	58	11822
Amstelveen	37442	692	679	172	520	37962
Diemen	10426	53	-	31	22	10448
Haarlemmermeer	57265	266	265	4	262	57527
Ouder-Amstel	5718	32	32	4	28	5746
Uithoorn	12074	121	111	-	121	12195
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>134689</b>	<b>1222</b>	<b>1145</b>	<b>211</b>	<b>1011</b>	<b>135700</b>
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>666503</b>	<b>7190</b>	<b>5406</b>	<b>3457</b>	<b>3733</b>	<b>670236</b>

<sup>1)</sup> Incl. administratieve correcties; voorlopige cijfers.

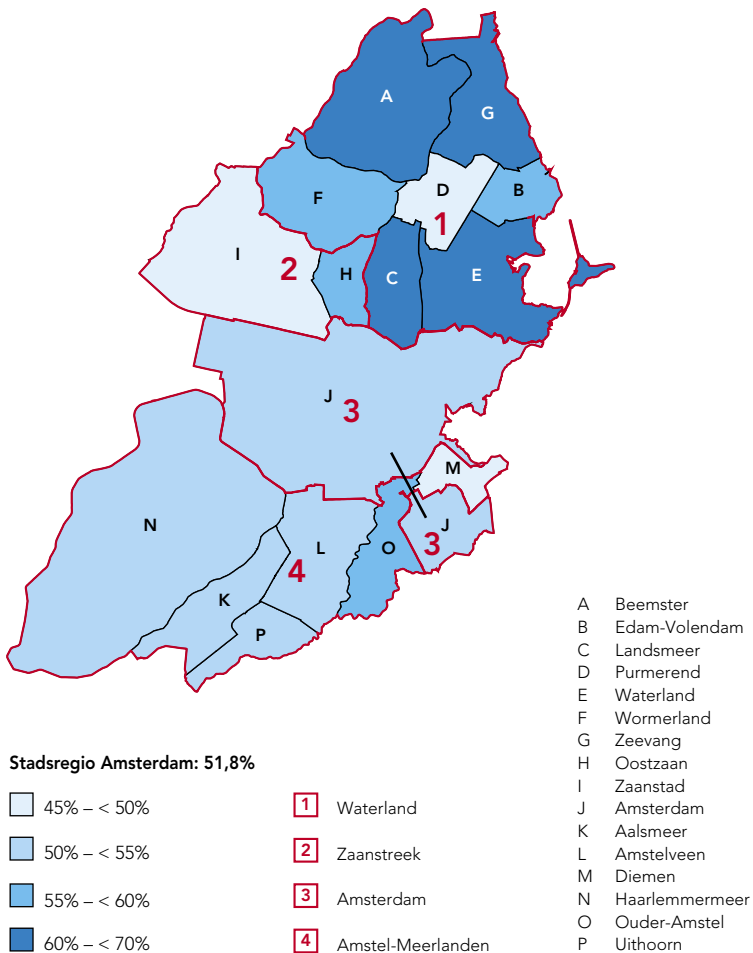
bron: CBS/O+S

**18.9.1 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 3 maart 2010**

gemeente/subregio	kiesge- rechtig- den	blanco/ on- geldige stemmen	totaal geldige stemmen	op- komst %	geldig uitgebrachte stemmen per partij (%)								lokale partijen	overige grp.
					CDA	PVDA	VVD	GL	SP	CU	D&6			
Beemster	6705	7	4226	63,1	16,4	12,9	17,2					20,9	32,5	
Edam-Volendam	21783	51	12513	57,7	15,2	15,4	21,2	9,4					38,8	
Landsmeer	8119	34	4900	60,8	8,8	24,2	30,6	8,6				12,9	14,8	
Purmerend	61779	117	29652	48,2	8,8	16,5	19,4	6,1	6,4			9,1	25,4	8,4
Waterland	13448	29	8764	65,4	20,0	11,7	27,5	16,7	7,5			7,2	9,4	
Wormerland	12310	26	6904	56,3	10,4	13,1	15,0	10,9	15,8				34,8	
Zeevang	4812	26	3106	65,1	7,1	18,1	17,3						57,4	
<b>Waterland</b>	<b>128956</b>	<b>290</b>	<b>70065</b>	<b>54,6</b>	<b>11,9</b>	<b>15,8</b>	<b>20,8</b>	<b>8,0</b>	<b>5,2</b>	<b>-</b>	<b>6,9</b>	<b>27,8</b>	<b>3,5</b>	
Oostzaan	7078	16	4213	59,7	11,4	15,3	28,8	20,9				6,6	17,0	
Zaanstad	113223	279	56062	49,8	6,8	19,0	16,1	8,4	6,8	3,3		8,5	26,4	4,6
<b>Zaanstreek</b>	<b>120301</b>	<b>295</b>	<b>60275</b>	<b>50,3</b>	<b>7,1</b>	<b>18,9</b>	<b>17,0</b>	<b>9,3</b>	<b>6,3</b>	<b>3,0</b>	<b>8,4</b>	<b>25,8</b>	<b>4,3</b>	
<b>Amsterdam</b>	<b>604583</b>	<b>3355</b>	<b>307294</b>	<b>51,4</b>	<b>3,3</b>	<b>29,3</b>	<b>16,9</b>	<b>15,1</b>	<b>7,2</b>	<b>1,3</b>	<b>14,8</b>	<b>6,4</b>	<b>5,6</b>	
Aalsmeer	22330	52	11230	50,5	28,9		24,6						46,6	
Amstelveen	60922	128	33233	54,8	9,7	12,6	24,8	14,7	5,2	2,9		15,2	14,9	
Diemen	19299	51	9373	48,8	8,7	21,9	21,9	13,1	8,9			9,5	17,3	
Haarlemmermeer	107579	207	54472	50,8	13,5	10,6	24,4	8,3	21,7			11,9	21,7	9,7
Ouder-Amstel	10099	19	5986	59,5	19,2	11,6	19,2	12,2				18,4	19,4	
Uithoorn	21435	59	10944	51,3	14,1	11,6	30,3				2,8		23,2	18,0
<b>Amstel-Meerlanden</b>	<b>241664</b>	<b>516</b>	<b>125238</b>	<b>52,0</b>	<b>13,8</b>	<b>11,1</b>	<b>24,6</b>	<b>9,1</b>	<b>2,0</b>	<b>1,0</b>	<b>10,8</b>	<b>21,8</b>	<b>5,8</b>	
<b>Stadsregio Amsterdam</b>	<b>1095504</b>	<b>4456</b>	<b>562872</b>	<b>51,8</b>	<b>7,1</b>	<b>22,4</b>	<b>19,1</b>	<b>12,3</b>	<b>5,7</b>	<b>1,2</b>	<b>12,2</b>	<b>14,6</b>	<b>5,2</b>	

bron: Kiesraad/DBI

18.9a Opkomst bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad, 3 maart 2010 (procenten)



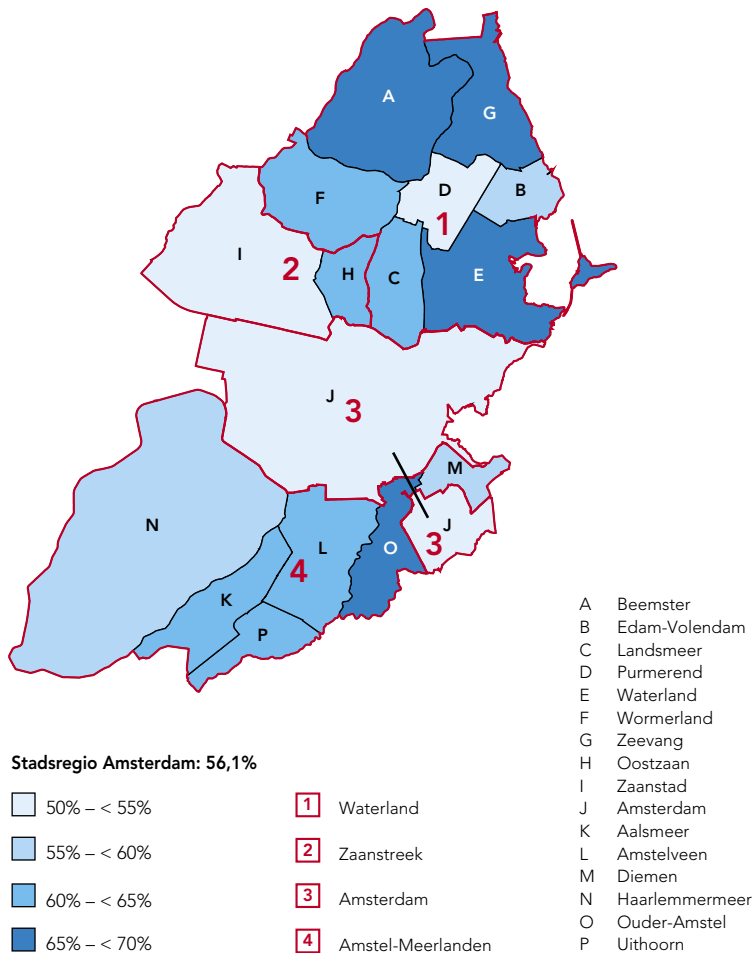
bron: Kiesraad/DBI

18.9.2 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 2 maart 2011

gemeente/subregio	kiesge- recht- den	blanco/ on- geldige stemmen	totaal geldige stem- men	op- komst %	geldig uitgebrachte stemmen per partij (%)											
					VD	PVDA	PVV	D66	SP	CDA	GL	PVDD	OudpNH	50PLUS	CUSGP	DG
Beemster	6649	5	4519	68,0	32,7	13,9	14,4	8,3	6,2	12,5	4,8	2,1	2,1	2,2	0,5	0,2
Edam-Volendam	21685	23	12803	59,1	16,2	8,0	27,6	3,9	4,9	31,5	3,6	1,5	1,0	1,2	0,5	0,1
Landsmeer	8022	5	5126	64,0	27,1	18,8	15,4	10,9	8,3	6,4	6,7	2,4	1,5	1,2	1,0	0,1
Purmerend	60654	102	32063	53,0	22,6	19,4	19,6	7,7	11,3	6,0	4,9	2,5	3,1	1,8	1,0	0,1
Waterland	13342	9	9204	69,1	23,1	14,7	13,8	8,6	8,3	16,3	7,9	2,0	1,6	2,5	1,0	0,2
Wormerland	12126	22	7415	61,3	22,4	17,7	12,0	7,8	14,4	9,5	7,1	2,6	2,3	2,0	1,9	0,3
Zeevang	4806	3	3324	69,2	31,9	15,0	16,2	7,3	7,1	8,6	5,8	2,9	1,7	2,7	0,7	0,1
Waterland	127284	169	74454	58,6	22,9	16,1	18,7	7,4	9,5	12,5	5,4	2,3	2,2	1,8	1,0	0,1
Oostzaan	6979	7	4385	62,9	25,4	18,2	19,2	7,4	8,7	6,6	7,0	2,1	2,2	1,3	1,8	0,1
Zaanstad	109316	201	59083	54,2	17,6	22,9	14,8	8,6	12,0	7,0	6,7	2,8	3,4	1,8	2,0	0,2
Zaanstreek	116295	208	63468	54,8	18,2	22,6	15,1	8,5	11,8	7,0	6,8	2,8	3,3	1,7	2,0	0,2
Amsterdam	551475	1526	297488	54,2	15,4	28,5	8,4	15,6	10,5	3,0	12,7	2,8	1,1	1,0	0,8	0,3
Aalsmeer	22022	36	13426	61,1	33,1	11,6	13,6	7,5	5,3	16,7	3,3	1,7	1,2	1,8	4,0	0,0
Amstelveen	57592	91	36771	64,0	28,2	16,4	10,6	13,5	7,6	8,8	7,2	2,2	1,7	1,9	1,8	0,1
Diemen	18265	41	10439	57,4	20,7	22,6	14,9	10,2	11,1	5,6	7,7	2,3	1,5	1,9	1,3	0,1
Haarlemmermeer	103921	157	59084	57,0	30,5	14,3	15,6	9,2	6,1	11,3	4,6	2,1	1,5	1,6	3,1	0,1
Ouder-Amstel	9856	18	6575	66,9	28,3	15,4	10,4	12,9	6,4	11,3	7,9	2,2	1,3	1,6	2,0	0,1
Uithoorn	20742	20	12529	60,5	31,3	14,3	14,4	8,7	7,5	11,6	5,4	2,0	1,4	1,9	1,4	0,0
Amstel-Meerlanden	232398	363	138824	59,9	29,4	15,2	13,7	10,4	7,0	10,8	5,6	2,1	1,5	1,7	2,5	0,1
Stadsregio Amsterdam	1027452	2266	574234	56,1	20,0	23,0	11,7	12,5	9,6	6,6	9,4	2,5	1,6	1,3	1,4	0,2
Noord-Holland	1987964	3693	1134203	57,2	22,3	20,0	11,8	11,3	9,6	8,9	8,0	2,5	1,9	1,7	1,7	0,2

bron: Kiesraad/DBI

18.9b Opkomst bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten, 2 maart 2011 (procenten)



bron: Kiesraad/DBI

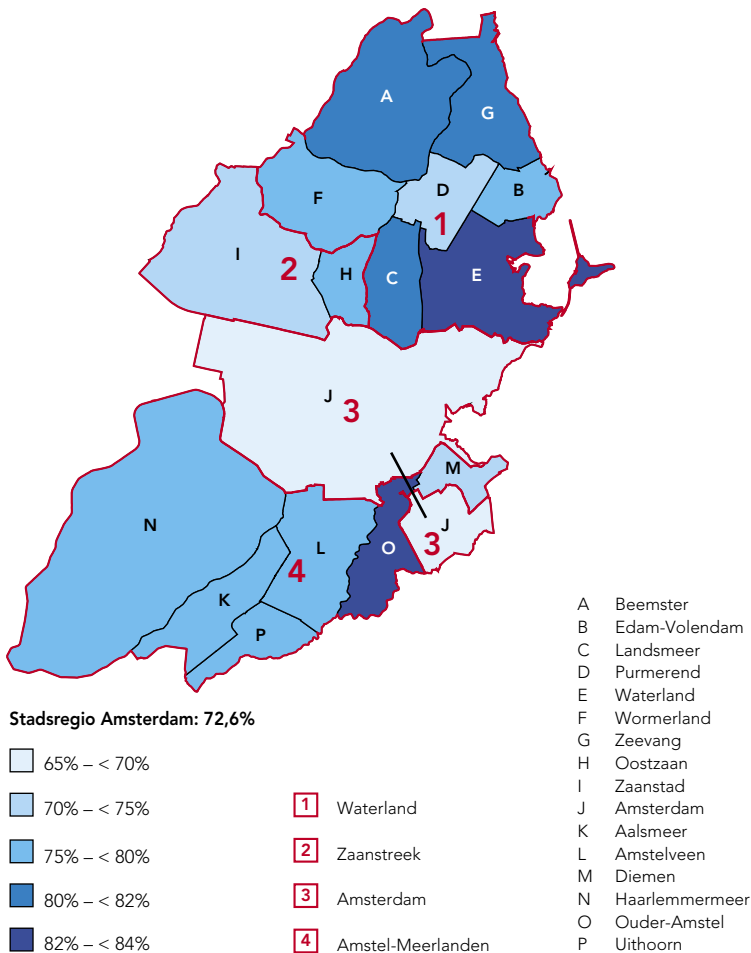
18.9.3 Kiesgerechtigden, blanco/ongeldige stemmen, uitgebrachte geldige stemmen en opkomstpercentage bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, 12 september 2012

gemeente/subregio	kiesge- rechtig- den	blanco/ on- geldige stemmen	totaal geldige stem- men	op- komst %	geldig uitgebrachte stemmen per partij (%)										overige grp.
					VVD	PVDA	PVV	CDA	SP	D66	GL	CU	SGP	PVDD	
Beemster	6805	19	5458	80,5	44,2	19,7	7,5	8,0	6,3	7,5	2,0	0,5	0,2	1,9	2,1
Edam-Volendam	21866	55	16783	77,0	43,3	11,2	16,8	14,1	4,1	4,0	1,3	0,5	0,2	1,3	3,3
Landsmeer	8090	23	6467	80,2	36,5	24,9	9,9	3,8	7,2	9,2	2,3	0,7	0,3	2,2	3,0
Purmerend	61320	213	43388	71,1	29,5	27,0	14,3	4,4	9,8	6,0	1,5	1,0	0,2	2,3	4,0
Waterland	13345	32	10987	82,6	33,5	22,0	9,2	10,5	6,9	8,8	2,6	1,4	0,2	2,3	2,7
Wormerland	12253	28	9507	77,8	28,9	27,3	8,8	6,7	10,9	6,8	2,4	1,6	0,2	2,5	3,7
Zeevang	4824	11	3864	80,3	41,9	21,4	9,9	4,7	6,5	7,3	1,8	0,8	0,2	2,4	3,0
Waterland	128503	381	96454	75,4	34,1	22,9	12,8	7,2	8,1	6,4	1,8	1,0	0,2	2,1	3,5
Oostzaan	7057	16	5501	78,2	35,0	23,8	13,4	3,7	7,2	6,9	2,6	1,5	0,3	2,2	3,5
Zaanstad	110988	348	79557	72,0	24,0	30,8	12,0	5,0	10,9	6,5	2,2	1,5	0,4	2,8	3,9
Zaanstreek	118045	364	85058	72,4	24,7	30,4	12,1	5,0	10,7	6,5	2,3	1,5	0,4	2,7	3,9
Amsterdam	560467	2737	389276	69,9	19,4	35,9	6,1	2,2	9,2	15,2	5,4	0,8	0,1	3,1	2,5
Aalsmeer	22193	60	17636	79,7	45,7	15,0	9,1	8,5	4,1	7,5	1,2	3,6	0,8	1,7	2,7
Amstelveen	58658	180	46021	78,8	35,1	23,4	7,0	5,6	6,5	12,6	2,6	1,4	0,3	2,4	3,1
Diemen	18415	67	13293	72,6	26,5	30,3	9,9	3,8	9,2	9,2	3,4	1,2	0,1	2,6	3,7
Haarlemmermeer	104745	352	80393	77,1	39,7	19,9	10,6	6,3	5,9	7,6	1,6	2,1	0,7	2,2	3,3
Ouder-Amstel	9926	30	8124	82,2	35,6	22,6	6,5	6,7	5,1	12,3	2,7	1,2	1,0	2,5	3,7
Uithoorn	20929	54	16416	78,7	40,8	19,4	9,8	6,3	6,2	8,1	2,0	1,3	0,2	2,2	3,6
Amstel-Meerlanden	234866	743	181883	77,8	38,1	21,1	9,3	6,2	6,1	9,3	2,0	1,9	0,5	2,2	3,3
Stadsregio Amsterdam	1041881	4225	752671	72,6	26,4	30,1	8,4	4,1	8,5	11,6	3,8	1,2	0,3	2,7	3,0

bron: Kiesraad/DBI/O+S



18.9c Opkomst bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, 12 september 2012 (procenten)



bron: Kiesraad/DBI/O+S

# Voor meer informatie

**Gemeente Amsterdam**  
Burgers, Onderzoek en Statistiek

Waarom? Inhoud en cijfers, Overzichtskaart, Nieuwsbrief, Inhoud productie, Thema's, Aanpak van de wijken, Wordt het niet een beetje?

Links: Overzicht, Contact, Zaken, Projecten, Participatie, [www.amsterdam.nl](http://www.amsterdam.nl)

1 november 2012

**Nieuws**

- D+S verspreiden op 22 november 2012
- Digitale werkbedrijven in de Metropoolregio Amsterdam
- De Amsterdamse Burgermeester 2012
- Amsterdamse overheid bekent 'Oudgang' Challenge
- Een lokaal is een uniegepartij!
- Crisis bezetveld, wettelijk aansprakelijkheid op woongebied

**Veel geleukt**

- Amsterdam in cijfers
- Stadsdelen in cijfers
- Waarheidsvragen in cijfers
- Steden in cijfers
- 3 belangrijke stadsdelen
- 10 belangrijke feiten over Amsterdam
- Programma
- Reisverslag 2012

**Economische recessie in Amsterdam**

**Nieuw: Online PDF**

- Online PDF Amsterdam in Cijfers 2011
- Online PDF Kennislijst Amsterdam 2012

**Recent verschenen**

- De Amsterdamse Burgermeester 2011
- Kennislijst Werkvoorziening Metropoolregio Amsterdam 2012
- De Amsterdamse Kennislijst 2011
- Metropoolregio Amsterdam in cijfers 2011
- De Staat van de Wijk Amsterdam 07

**0 - Levenswijze op 22 november 2012**

- Symposium 'Compasica'
- D+S organiseert op donderdag 22 november het 10e lokale symposium rond de presentatie van het jaarboek 'Steden' in cijfers 2012, het thema van de middag is 'Compasica', u kunt zich hiervoor aanmelden via: [symposium.amsterdam.nl](http://symposium.amsterdam.nl)

**0 - Online Services**

- Stadstat Amsterdam
- Statuut Gemeentelijke Verkeerswegen Metropoolregio Amsterdam
- Online onderzoek en panel
- StatPanel
- Amsterdamse Werkvoorziening
- D+S Nieuwsbrief

[www.os.amsterdam.nl](http://www.os.amsterdam.nl)

# 19

## Amsterdam in Europa

- 19.1 Bevolking
- 19.2 Openbare orde en veiligheid
- 19.3 Werk en inkomen
- 19.4 Educatie
- 19.5 Economie en haven
- 19.6 Stedelijke ontwikkeling
- 19.7 Bestuur



## 19

## Amsterdam in Europa

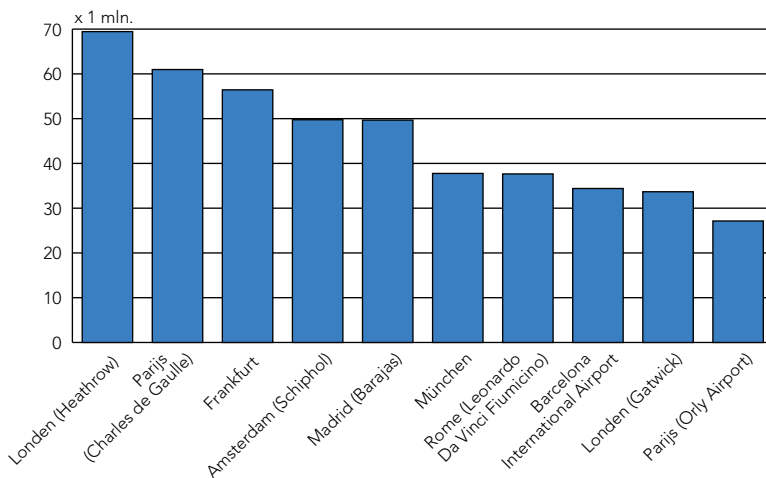
### Amsterdam in top 5 grootste luchthavens van Europa

Amsterdam streeft ernaar om in 2020 tot de kopgroep van de meest aantrekkelijke Europese regio's te behoren qua bedrijvigheid en innovatie. Om deze ambitie te realiseren gaan overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen in de komende jaren samenwerken onder de koepel van Amsterdam Economic Board. Het afgelopen jaar is in vele opzichten positief geweest voor de internationale positie van Amsterdam ondanks de groeiende economische onrust in Europa en de Nederlandse recessie. Amsterdam behoort weer tot de beste vijf businesslocaties in Europa, is ook een van de prettigste Europese steden om in te wonen en is tegelijkertijd minder duur geworden voor expats. Ook groeide het aantal passagiers op Schiphol in 2011 sneller dan op de meeste andere Europese luchthavens: Amsterdam is Madrid voorbij gegaan en is nu de 4e grootste luchthaven van Europa.

### Amsterdam beter bekend als zakenstad

In 2011 behoorde Amsterdam weer tot de beste vijf vestigingslocaties voor bedrijven in Europa. Na drie jaar uit de top vijf te zijn geweest steeg Amsterdam

Passagiers op top tien Europese luchthavens, 2011



bron: Airports Council International/luchthavens

van de 6e in 2010 naar de 4e plaats in 2011.<sup>1</sup> De top drie van Europese vestigingslocaties bestaat sinds jaer en dag uit Londen, Parijs en Frankfurt. De concurrentie voor de 4e en de 5e plaats gaat meestal tussen Amsterdam, Barcelona en Brussel. In de periode 2008-2010 verloor Amsterdam zijn positie in de top vijf aan Brussel en Barcelona. In 2011 wist Amsterdam deze achterstand in te halen. Het succes van Amsterdam in 2011 is voor een groot deel te danken aan de hogere score op de factor bekendheid als zakenstad. Amsterdam heeft een sprong gemaakt van de 10e naar de 4e plaats op de lijst van de meest bekende zakensteden in Europa. Verder scoort Amsterdam beter op de factoren levenskwaliteit en milieu. Een andere verklaring voor de stijging van Amsterdam is dat Brussel en Barcelona op een aantal punten sterker daalden dan Amsterdam waardoor Amsterdam in relatieve zin goed presteert.

### **Toename kleinschalige internationale congressen**

Ook gemeten naar het aantal zakelijke bezoekers en hun overnachtingen in de Amsterdamse hotels deed Amsterdam het beter in 2011 dan in 2010. Het aantal van dergelijke hotelovernachtingen in Amsterdam is in de periode 2010-2011 met 5% toegenomen tot 3,5 miljoen.<sup>2</sup> Van de zakelijke hotelovernachtingen is 18% verbonden aan internationale bijeenkomsten.<sup>3</sup> Het aantal van dergelijke bijeenkomsten in Amsterdam is in de periode 2010-2011 met 1% toegenomen tot 653. Daarbij is het aantal kleinere internationale congressen (minimaal 50 deelnemers) gestegen van 104 naar 114.<sup>4</sup> Hiermee stond Amsterdam in 2011 voor het vijfde achtereenvolgende jaar in de top tien internationale congresssteden in de wereld en is een plaats gestegen naar de 8e plaats. Het aantal groot-schalige (300 deelnemers of meer) internationale congressen in Amsterdam is afgenomen van 131 in 2010 naar 118 in 2011.<sup>5</sup> Maar omdat in de andere steden het aantal grote congressen ook is afgenomen stond Amsterdam in 2011 drie plaatsen hoger op de ranglijst (11e). De Europese congreskoplopers zijn Wenen en Parijs die zowel qua aantal grote als kleine internationale congressen elk jaar hoog geplaatst zijn.

### **Amsterdam relatief minder duur voor expats**

Op de lijst van de duurste steden in de wereld zakte Amsterdam in 2011 zeven plaatsen en eindigde op de 57e plaats, voor het eerst sinds 2003 buiten de top 50. Dit blijkt uit het jaarlijkse Cost of Living onderzoek van Mercer onder 214 steden.<sup>6</sup> Ook zijn de meeste andere Europese steden gedaald op de lijst omdat ze worden vergeleken met New York. Sinds 2011 is de euro minder waard geworden ten opzichte van de Amerikaanse dollar. Steden in Spanje, Italië en Griekenland, landen die getroffen worden door de eurocrisis, zijn verder weggezakt door de prijsinstorting op de woonmarkt. Dit onderzoek van Mercer wordt gebruikt door bedrijven en overheidsinstanties om de hoogte van de onkosten-

vergoeding voor hun in het buitenland werkende medewerkers te bepalen. In 2012 zijn veel verschuivingen in de lijst toe te schrijven aan de economische en politieke onrust die valutaschommelingen, inflatie en huizenprijzen beïnvloeden. Vergeleken met de prijzen van verschillende producten en diensten in de andere EU-steden zit Amsterdam in de middenmoot.

### **Economische onzekerheid bedreiging voor beter leefklimaat**

Uit een onderzoek van Mercer naar leefkwaliteit, kwam Amsterdam in 2011 iets beter naar voren dan in de jaren daarvoor.<sup>7</sup> Amsterdam is één plaats gestegen op de lijst van wereldsteden met de beste leefkwaliteit en staat in 2011 op de 12e plaats. Ook andere Europese steden domineren de top 25 dankzij hun hoge levensstandaard. Volgens Mercer komt dit door de combinatie van moderne stadsinfrastructuur en goede medische en recreatieve faciliteiten. Tegelijkertijd is het onzeker of de Europese steden hun hoge positie kunnen behouden gezien de economische problemen, de hoge werkloosheid en het gebrek aan vertrouwen in politieke instellingen. In Brussel had de politieke instabiliteit negatieve invloed op het leefklimaat. De Belgische hoofdstad is vijf plaatsen gedaald en staat in 2011 op de 22e plaats. Politieke en economische onzekerheid hebben een negatieve invloed op de waardering van het leefklimaat.

<sup>1</sup> Bron: European Cities Monitor 2011, Cushman en Wakefield.

<sup>2</sup> Bron: CBS.

<sup>3</sup> Dit zijn bijeenkomsten opgenomen in de databank van het Amsterdam Toerisme en Congres Bureau (ATCB), die minimaal twee dagen duren, minimaal 40 deelnemers tellen, waarvan een derde uit het buitenland. Bron: Kerncijfers Amsterdam als congresbestemming, ATCB.

<sup>4</sup> Bron: International Congress and Convention Association (ICCA). ICCA registreert congressen die zijn georganiseerd op een reguliere basis (dus éénmalige bijeenkomsten worden niet meegeteld), tellen minimaal 50 deelnemers uit minimaal drie landen.

<sup>5</sup> Bron: Union of International Associations (UIA). UIA registreert congressen met minimum 300 deelnemers, waarvan minimaal 40% uit andere landen komt. Het aantal landen moet minimaal vier zijn en het congres moet minstens drie dagen duren.

<sup>6</sup> In alle steden werden de kosten gemeten van meer dan 200 zaken, waaronder huisvesting, vervoer, voedsel, kleding, huishoudelijke artikelen en amusement. De prijzen in New York (in US dollars) dienen in dit onderzoek als basis voor de kostenvergelijking.

<sup>7</sup> Het adviesbureau Mercer Human Resource Consulting doet onderzoek naar leefkwaliteit in 221 wereldsteden en publiceert jaarlijks een ranglijst van leefbare steden. Deze ranglijst is gebaseerd op een puntenindex, waarin New York als basisstad dient met een score van 100. De overige steden zijn afgezet tegen New York.

<b>19.1</b>	<b>Bevolking</b>	<b>558</b>
	<u>tabellen</u>	
19.1.1	Bevolking naar leeftijdsgroepen	558
19.1.2	Jaarlijkse bevolkingsgroei over een periode van 5 jaar	558
19.1.3	Bevolking naar nationaliteiten	559
<b>19.2</b>	<b>Openbare orde en veiligheid</b>	<b>560</b>
	<u>tabellen</u>	
19.2.1	Bewoners die zich veilig voelen in hun stad	560
<b>19.3</b>	<b>Werk en inkomen</b>	<b>561</b>
	<u>tabellen</u>	
19.3.1	Netto werktijd nodig om bepaalde goederen te kopen	561
19.3.2	Ranglijst van top 20 Europese steden naar kosten van levensonderhoud	561
19.3.3	Werkloosheidspercentages	562
19.3.4	Werkzame personen naar sectoren	562
<b>19.4</b>	<b>Educatie</b>	<b>563</b>
	<u>tabellen</u>	
19.4.1	Hoger opgeleide bevolking als % van de bevolking van 15-64 jaar	563
<b>19.5</b>	<b>Economie en haven</b>	<b>564</b>
	<u>tabellen</u>	
19.5.1	Ranglijst van de 30 meest aantrekkelijke businesslocaties in Europa	564
19.5.2	Top 20 Europese steden naar overnachtingen	565
19.5.3	Top 20 Europese luchthavens naar passagiers	565
19.5.4	Top 20 Europese luchthavens naar cargo en post	566
19.5.5	Top 20 Europese zeehavens naar goederenoverslag	566
19.5.6	Internetverkeer via exchanges in Europa	567
19.5.7	Congressen van top tien internationale congressteden en Amsterdam volgens UIA	568
19.5.8	Congressen van top tien internationale congressteden volgens ICCA	568
	<u>grafieken</u>	
19.5a	Internationale congressen in Amsterdam volgens UIA	567
<b>19.6</b>	<b>Stedelijke ontwikkeling</b>	<b>569</b>
	<u>tabellen</u>	
19.6.1	Kantoorprijzen	569
19.6.2	Duurste winkelstraten	570
19.6.3	Top 20 van meest leefbare steden naar hun positie wereldwijd	571
19.6.4	Waardering openbaar groen en het schoonhouden van de stad	571
	<u>grafieken</u>	
19.6a	Woon- en werkmogelijkheden	570
<b>19.7</b>	<b>Bestuur</b>	<b>572</b>
	<u>tabellen</u>	
19.7.1	De stad gaat op een verantwoorde manier met zijn budget om	572

19.1.1 Bevolking naar leeftijdsgroepen in de EU-27 hoofdsteden, 2010-2012 <sup>1)</sup>

	procenten			totaal abs.
	0-14 jaar	15-64 jaar	65+ jaar	
Londen <sup>2)</sup>	18	70	12	7668300
Berlijn	12	69	19	3460725
Madrid <sup>2)</sup>	13	68	19	3213271
Rome	14	64	22	2743796
Parijs <sup>3)</sup>	14	71	15	2181374
Boekarest	12	74	14	1942254
Boedapest	13	69	18	1721556
Warschau <sup>2)</sup>	12	71	17	1709781
Wenen <sup>2)</sup>	16	69	15	1674909
Praag	13	71	16	1257158
Sofia <sup>2)</sup>	13	73	15	1162898
Brussel <sup>2)</sup>	19	67	15	1048491
Stockholm <sup>2)</sup>	16	70	14	847073
Athene <sup>2)</sup>	10	73	17	799686
<b>Amsterdam</b>	<b>16</b>	<b>73</b>	<b>11</b>	<b>779808</b>
Riga <sup>2)</sup>	12	70	18	717371
Helsinki	14	71	15	588549
Vilnius	14	73	14	554060
Kopenhagen <sup>3)</sup>	15	73	12	501664
Dublin <sup>3)</sup>	16	71	13	471841
Lissabon	15	61	24	469509
Bratislava <sup>2)</sup>	12	75	13	428791
Tallinn <sup>2)</sup>	14	69	17	401389
Ljubljana <sup>2)</sup>	13	69	18	267760
Nicosia <sup>2)</sup>	19	69	11	231800
Valletta <sup>2)</sup>	15	70	16	203960
Luxemburg <sup>2)</sup>	15	72	13	86981

<sup>1)</sup> Peildatum is een van de jaren 2010-2012.

bron: Urban Audit

<sup>2)</sup> Idem 2007-2009.

<sup>3)</sup> Idem 2003-2006.

19.1.2 Jaarlijkse bevolkingsgroei over een periode van 5 jaar in de EU-27 hoofdsteden, 2010-2012 (procenten) <sup>1)</sup>

	%		%
Nicosia <sup>2)</sup>	2,10	Kopenhagen <sup>3)</sup>	0,43
Stockholm	1,90	Berlijn	0,33
Rome	1,44	Bratislava <sup>2)</sup>	0,28
Praag	1,20	Boedapest	0,28
Brussel <sup>2)</sup>	1,11	Parijs <sup>3)</sup>	0,25
Wenen <sup>2)</sup>	1,09	Warschau <sup>2)</sup>	0,24
Luxemburg <sup>2)</sup>	1,07	Tallinn <sup>2)</sup>	0,21
Helsinki	0,97	Boekarest	0,12
<b>Amsterdam</b>	<b>0,97</b>	<b>Athene <sup>2)</sup></b>	<b>0,09</b>
Madrid <sup>2)</sup>	0,77	Vilnius	0,02
Londen <sup>2)</sup>	0,77	Valletta <sup>2)</sup>	-0,44
Ljubljana <sup>2)</sup>	0,63	Riga <sup>2)</sup>	-0,60
Sofia <sup>2)</sup>	0,62	Lissabon	-2,01

<sup>1)</sup> Er is geen data beschikbaar voor Dublin.

bron: Urban Audit

<sup>2)</sup> Cijfers voor de periode 2007-2009

<sup>3)</sup> Cijfers voor de periode 2003-2006.



## 19.1.3 Bevolking naar nationaliteiten in de 27 EU-hoofdsteden, 2007-2010 (procenten)

	nationa- liteit be- treffend land	nationa- liteit andere EU-landen	nationa- liteit niet- EU-landen
Amsterdam	88,1	4,3	7,6
Athene <sup>1)</sup>	74,1	2,9	23,0
Berlijn	86,0	4,4	9,6
Boedapest	95,6	2,3	2,1
Boekarest <sup>2)</sup>	99,4	0,1	0,5
Bratislava	96,9	1,7	1,4
Brussel	71,9	17,3	10,8
Dublin <sup>1)</sup>	85,6	6,0	8,4
Helsinki <sup>1)</sup>	94,6	1,8	3,4
Kopenhagen <sup>1)</sup>	88,7	3,0	8,3
Lissabon <sup>2)</sup>	96,6	0,8	2,7
Ljubljana	94,2	0,2	5,5
Londen	.	.	.
Luxemburg	37,9	53,5	8,6
Madrid	83,2	.	.
Nicosia <sup>1)</sup>	88,1	4,7	7,2
Parijs <sup>1)</sup>	85,0	4,3	10,8
Praag	89,5	2,7	7,8
Riga <sup>2)</sup>	93,4	0,1	6,2
Rome	92,0	.	.
Sofia	99,3	0,1	0,6
Stockholm	90,7	4,3	5,1
Tallinn	76,4	1,0	9,7
Valletta	95,6	.	.
Vilnius <sup>2)</sup>	98,1	0,0	1,1
Warschau <sup>2)</sup>	92,9	0,1	0,2
Wenen	80,7	6,0	13,3

<sup>1)</sup> Cijfers voor de periode 2003-2006.

bron: Urban Audit

<sup>2)</sup> Cijfers voor de periode 1999-2002.

19.2.1 Bewoners die zich veilig voelen in hun stad, EU-27 hoofdsteden, 2004, 2006 en 2009 (procenten) <sup>1)</sup>

	2004	2006	2009
Helsinki	97	96	97
Kopenhagen	98	97	97
Stockholm	94	93	97
Amsterdam	94	94	96
Luxemburg	93	93	96
Ljubljana	.	88	92
Parijs	90	92	91
Wenen	94	92	90
Dublin	77	86	89
Warschau	.	79	89
Berlijn	85	81	88
Valletta	.	85	88
Londen	81	80	88
Madrid	82	80	87
Nicosia	.	87	84
Bratislava	.	75	79
Lissabon	69	71	78
Tallinn	.	72	75
Rome	85	79	72
Brussel	78	74	70
Vilnius	.	74	68
Riga	.	75	67
Praag	.	70	66
Boedapest	.	76	65
Boekarest	.	66	62
Athene	67	61	56
Sofia	.	57	51

1) Telefonische enquête.

bron: Urban Audit

19.3.1 Netto werktijd nodig om bepaalde goederen te kopen in de EU-27 hoofdsteden, 2009 <sup>1)</sup>

	1 Big Mac (min.)	1 kg brood (min.)	1 kg rijst (min.)	1 iPod nano 8 Gb (uur)
Amsterdam	19	10	11	13,5
Athene	30	13	27	24,5
Berlijn	19	10	17	14,0
Bratislava	62	23	25	45,5
Brussel	19	13	11	13,0
Boekarest	42	27	44	63,5
Boedapest	59	20	65	68,5
Kopenhagen	17	12	11	11,0
Dublin	15	9	11	10,0
Helsinki	27	16	11	12,5
Lissabon	23	30	9	19,5
Ljubljana	34	25	20	32,0
Londen	13	10	8	11,0
Luxemburg	15	12	9	10,0
Madrid	27	21	11	15,5
Nicosia	18	10	12	15,0
Parijs	20	22	20	15,0
Praag	38	12	21	43,0
Riga	42	29	30	51,0
Rome	27	26	25	19,5
Sofia	56	18	44	78,0
Stockholm	20	25	17	11,0
Tallinn	30	19	18	39,5
Wenen	17	16	12	14,0
Vilnius	41	29	35	74,5
Warschau	31	13	25	45,5

<sup>1)</sup> Er is geen data beschikbaar voor Valletta.

bron: Prices and Earnings/UBS

19.3.2 Ranglijst van top 20 Europese steden naar kosten van levensonderhoud, 2008-2012 <sup>1)</sup>

	2008	2009	2010	2011	2012
Moskou	1	3	4	4	4
Genève	8	4	5	5	5
Zürich	9	6	8	7	6
Bern	.	.	22	16	14
Oslo	4	14	11	15	18
Kopenhagen	7	7	10	17	21
Londen	3	16	17	18	25
St. Petersburg	18	46	30	29	28
Parijs	12	13	17	27	37
Milaan	10	11	15	25	38
Rome	16	18	26	34	42
Stockholm	31	79	76	39	46
Wenen	19	21	28	36	48
Amsterdam	25	29	35	50	57
Helsinki	21	19	31	42	65
Praag	29	70	47	47	69
Dublin	16	25	42	58	72
Athene	25	28	40	53	.
Bratislava	45	30	37	57	79

<sup>1)</sup> Positie wereldwijd.

bron: Mercer Human Resource Consulting

## 19.3.3 Werkloosheidspercentage in de EU-27 hoofdsteden, 2010-2012

	%		%
Amsterdam	6,7	Madrid <sup>1)</sup>	6,6
Athene <sup>2)</sup>	8,6	Nicosia <sup>2)</sup>	4,7
Berlijn <sup>1)</sup>	15,3	Parijs <sup>2)</sup>	11,3
Boedapest	.	Praag <sup>3)</sup>	3,9
Boekarest <sup>3)</sup>	7,1	Riga <sup>1)</sup>	10,3
Bratislava <sup>1)</sup>	3,6	Rome <sup>3)</sup>	11,2
Brussel	.	Sofia <sup>1)</sup>	1,1
Dublin <sup>2)</sup>	5,4	Stockholm	7,2
Helsinki	3,5	Tallinn <sup>1)</sup>	4,4
Kopenhagen <sup>2)</sup>	5,2	Valletta <sup>1)</sup>	7,1
Lissabon <sup>2)</sup>	6,5	Vilnius	12,9
Ljubljana <sup>1)</sup>	5,3	Warschau <sup>3)</sup>	13,5
Londen <sup>1)</sup>	7,1	Wenen <sup>2)</sup>	8,9
Luxemburg <sup>1)</sup>	5,4		

<sup>1)</sup> Cijfers voor 2007-2009.

bron: Urban Audit

<sup>2)</sup> Cijfers voor 2003-2006.

<sup>3)</sup> Cijfers voor 1999-2002.

19.3.4 Werkzame personen naar sectoren in de EU-27 hoofdsteden, 2007-2010 <sup>1)</sup>

	sectoren (procenten van totaal werkzame personen) <sup>4)</sup>							totaal werkzame personen
	A-B	C-E	F	G-H	I	J-K	L-P	
Londen <sup>3)</sup>	0	6	3	22	8	32	30	3969300
Parijs <sup>3)</sup>	0	7	3	16	7	31	35	1740987
Madrid <sup>3)</sup>	0	11	10	20	8	16	34	1581646
Berlijn	0	10	5	17	6	24	38	1545562
Wenen	0	9	5	20	7	24	33	927900
Boedapest	0	13	6	21	9	20	31	900741
Rome <sup>3)</sup>	.	9	8	26	11	33	12	864176
Warschau	0	11	4	20	15	27	22	829478
Boekarest <sup>2)</sup>	1	24	7	19	9	13	27	767362
Praag <sup>2)</sup>	1	13	10	20	10	18	29	697796
Sofia <sup>3)</sup>	0	16	6	22	17	16	4	633007
Brussel <sup>3)</sup>	0	7	3	18	8	28	36	623945
Lissabon <sup>2)</sup>	0	8	8	20	10	19	35	576902
Stockholm	0	7	4	17	6	33	32	570377
Riga	0	12	9	24	9	19	26	484873
Amsterdam	0	4	3	16	6	16	36	461238
Helsinki	0	7	5	16	15	23	33	385356
Bratislava	0	10	5	26	16	26	25	358097
Kopenhagen <sup>3)</sup>	0	6	2	16	8	25	43	357383
Vilnius <sup>3)</sup>	0	16	9	25	10	10	30	311684
Tallinn	.	18	12	20	11	16	23	245400
Ljubljana	0	12	10	18	7	21	31	209992
Dublin <sup>3)</sup>	0	11	7	19	9	25	28	195247
Nicosia <sup>3)</sup>	1	11	11	23	5	16	34	120165
Luxemburg	.	5	8	16	9	54	9	106723
Valletta	1	18	6	25	7	12	29	82029

<sup>1)</sup> Geen data beschikbaar voor Athene.

bron: Urban Audit

<sup>2)</sup> Cijfers voor 1999-2002.

<sup>3)</sup> Cijfers voor 2003-2006.

<sup>4)</sup> A = landbouw, jacht en bosbouw, B = visserij, C = winning van delfstoffen, D = industrie, E = energie, F = bouwnijverheid, G = handel, H = horeca, I = transport en telecommunicatie, J = financiële instellingen, K = onroerend goed, zakelijke diensten, L = overheid, M = onderwijs, N = gezondheids- en welzijnzorg, O = milieu, cultuur, recreatie, overige dienstverlening, P = particuliere huishoudens.

19.4.1 Hoger opgeleide bevolking als % van de bevolking van 15-64 jaar in de EU-27 hoofdsteden, 2007-2010 (procenten) <sup>1)</sup>

	%		%
Parijs <sup>3)</sup>	53,7	Riga	30,4
Vilnius	40,6	Madrid <sup>2)</sup>	28,1
Sofia	39,4	Boedapest <sup>3)</sup>	26,3
Tallinn	38,9	Bratislava <sup>2)</sup>	25,8
Stockholm	38,7	Berlijn <sup>3)</sup>	25,4
Amsterdam	37,7	Ljubljana <sup>3)</sup>	25,4
Kopenhagen <sup>3)</sup>	35,8	Dublin <sup>3)</sup>	25,2
Helsinki <sup>2)</sup>	35,1	Athene <sup>3)</sup>	24,9
Brussel	35,1	Warschau <sup>2)</sup>	24,6
Nicosia <sup>3)</sup>	34,7	Lissabon <sup>2)</sup>	23,3
Luxemburg <sup>3)</sup>	34,0	Wenen	20,0
Londen	32,3	Rome <sup>2)</sup>	17,4

<sup>1)</sup> Er is geen data beschikbaar voor Praag, Boekarest en Valletta.

bron: Urban Audit

<sup>2)</sup> Cijfers voor de periode 1999-2002.

<sup>3)</sup> Cijfers voor de periode 2003-2006.

## 19.5.1 Ranglijst van de 30 meest aantrekkelijke businesslocaties in Europa, 1990-2011

	1990	2008	2009	2010	2011
Londen	1	1	1	1	1
Parijs	2	2	2	2	2
Frankfurt	3	3	3	3	3
Amsterdam	5	6	8	6	4
Berlijn	15	8	9	7	5
Barcelona	11	5	4	5	6
Madrid	17	7	6	8	7
Brussel	4	4	5	4	8
München	12	9	7	9	9
Zürich	7	10	13	13	10
Genève	8	11	11	14	11
Milaan	9	13	10	11	12
Stockholm	19	20	20	16	13
Düsseldorf	6	12	15	10	14
Hamburg	14	17	12	15	15
Manchester	13	14	16	12	16
Lissabon	16	16	17	17	17
Birmingham	.	21	14	18	18
Lyon	18	18	19	19	19
Dublin	.	15	18	20	20
Warschau	25	24	23	24	21
Istanbul	.	29	27	26	22
Wenen	20	26	28	22	23
Kopenhagen	.	23	25	25	24
Praag	23	19	21	21	25
Helsinki	.	30	31	31	26
Boekarest	.	31	30	35	27
Leeds	.	28	24	23	28
Boedapest	21	22	26	30	29
Glasgow	10	27	29	29	30

bron: Cushman &amp; Wakefield, Healey &amp; Baker

## 19.5.2 Top 20 Europese steden naar overnachtingen, 2007-2011 (x 1.000)

	2007	2008	2009	2010	2011
Londen <sup>1)</sup>	119200	118215	108600	113337	118100
Parijs <sup>2)</sup>	33381	35061	33858	35789	36877
Dublin <sup>1)</sup>	23710	25390	25262	22672	.
Berlijn <sup>3)</sup>	17294	17759	18884	20802	22359
Rome <sup>2)</sup>	20245	19127	18631	20395	22022
Barcelona <sup>3)</sup>	13620	12485	14153	15342	16907
Madrid <sup>2)</sup>	14194	13926	13664	15242	16377
Praag <sup>3)</sup>	12200	12175	11218	12090	13214
Wenen <sup>4)</sup>	10397	10977	10517	11676	12246
München <sup>2)</sup>	9533	9847	9909	11095	11738
Amsterdam <sup>2)</sup>	8844	8310	8561	9724	9748
Hamburg <sup>3)</sup>	7402	7728	8191	8877	9556
Stockholm <sup>3)</sup>	5650	6039	6277	6749	7415
Florence <sup>2)</sup>	5736	5376	5240	6008	6421
Lissabon <sup>2)</sup>	6114	5981	5736	6188	6416
Frankfurt <sup>3)</sup>	5388	5429	5345	6066	6384
Boedapest <sup>3)</sup>	6161	6015	5402	5874	6330
Venetië <sup>4)</sup>	5875	5677	5727	5761	6227
Brussel <sup>3)</sup>	5099	5271	5197	5556	5972
Kopenhagen <sup>3)</sup>	4441	4345	4510	5051	5692

<sup>1)</sup> Overnachtingen van toeristen in alle accommodaties inclusief overnachtingen bij vrienden en familie; gehele regio.

<sup>2)</sup> Schatting overnachtingen van toeristen in hotels en vergelijkbare vestigingen.

<sup>3)</sup> Overnachtingen van toeristen in alle accommodaties.

<sup>4)</sup> Overnachtingen van toeristen in alle accommodaties; gehele regio.

bron: TourMis/

UK Tourism Survey/

Key Visitor Statistics London

## 19.5.3 Top 20 Europese luchthavens naar passagiers, 2007-2011 (x 1.000)

	2007	2008	2009	2010	2011
Londen (Heathrow)	68068	67055	66037	65884	69443
Parijs (Charles de Gaulle)	59922	60875	57907	58167	60971
Frankfurt	54162	53467	50933	53009	56436
Amsterdam (Schiphol)	47795	47430	43570	45212	49755
Madrid (Barajas)	52123	50846	48271	49786	49671
München	33959	34531	32681	34722	37764
Rome (Leonardo Da Vinci Fiumicino)	32945	35133	33808	36228	37652
Barcelona International Airport	32794	30208	27312	29210	34398
Londen (Gatwick)	35218	34214	32393	31375	33674
Parijs (Orly Airport)	26441	26210	25108	25204	27139
Moskou (Domodedovo International Airport)	18755	20430	18676	22154	25702
Zürich	20687	22100	21927	22878	24338
Palma de Mallorca (Son Sant Joan Airport)	23224	22833	21203	21117	22727
Kopenhagen	21356	21530	19715	21502	22726
Moskou (Sheremetyevo International Airport)	14039	15214	14764	19123	22555
Wenen	18768	19747	18114	19691	21106
Oslo (Gardermoen Airport)	19044	19344	18088	19091	21104
Düsseldorf	17831	18150	17793	18988	20339
Milaan (Malpensa Airport)	23885	19221	17551	18948	19303
Stockholm (Stockholm-Arlanda Airport)	17913	18136	16064	16962	19069

bron: Ruimtelijk Planbureau/Atlas of Cargo Airports in Europe/Airports Council International/luchthavens

## 19.5.4 Top 20 Europese luchthavens naar cargo en post, 2007-2011 (x 1.000 ton)

	2007	2008	2009	2010	2011
Frankfurt Airport	2169	2111	1888	2275	2288
Parijs (Charles de Gaulle)	2298	2280	2055	2399	2096
Londen (Heathrow)	1396	1486	1350	1551	1569
Amsterdam (Schiphol)	1651	1603	1317	1538	1549
Leipzig (Halle)	117	453	507	687	744
Keulen (Köln-Bonn Airport)	710	578	552	667	726
Luik	490	518	482	640	674
Luxemburg	857	788	629	705	668
Milaan (Malpensa)	486	416	344	433	450
Brussel	729	659	412	441	431
Madrid	356	356	331	400	422
München	266	291	229	318	337
Zürich	291	282	275	304	315
Nottingham/Leicester/Derby (East Midlands)	305	292	288	304	299
Frankfurt-Hahn Airport	125	179	175	229	286
Wenen	205	222	198	232	232
Londen (Stansted)	229	230	215	230	230
Helsinki	139	141	132	157	171
Rome (Leonardo Da Vinci Fiumicino)	154	154	139	164	152
Kopenhagen	396	238	312	309	147

bron: Eurostat/Ruimtelijk Planbureau/Atlas of Cargo Airports in Europe/  
Airports Council International/UK Civil Aviation Authority/  
Finavia/Air Cargo World/Tiaca

## 19.5.5 Top 20 Europese zeehavens naar goederenoverslag, 2006-2010 (x 1.000 ton)

	2006	2007	2008	2009	2010
Rotterdam	354	374	384	354	396
Antwerpen	152	166	171	142	160
Hamburg	116	118	119	95	105
Marseille	97	93	93	80	82
Amsterdam	57	63	74	73	73
Le Havre	70	74	76	69	66
Algeciras (Spanje)	60	62	62	56	59
Grimsby & Immingham (Groot-Brittannië)	64	66	65	55	54
Valencia	41	46	50	48	53
Bergen	68	61	52	56	50
Londen	52	53	53	45	48
Bremen	40	44	49	43	46
Göteborg (Zweden)	40	40	42	39	43
Milford Haven (Groot-Brittannië)	34	35	36	39	43
Genua	44	48	46	43	41
Triëst (Italië)	45	40	37	41	41
Southampton (Groot-Brittannië)	41	44	41	37	39
Duinkerken	50	50	50	38	36
Tallinn	41	35	29	31	36
Tees & Hartlepool (Groot-Brittannië)	53	50	45	39	36

bron: Eurostat



19.5.6 Internetverkeer via exchanges in Europa, 2006-2011

	daggemiddelden (gigabit per seconde)				
	november 2006	november 2007	december 2008	december 2009	mei 2011
Frankfurt	62,6	155,6	299,0	523,9	872,0
Amsterdam	130,5	243,4	371,7	554,9	816,0
Londen	77,1	226,6	235,5	364,0	500,0
Moskou	7,1	7,0	39,7	137,3	283,0
Stockholm	32,8	70,2	87,1	117,9	126,0
Boedapest	21,9	44,5	56,8	86,2	86,0
Praag	11,5	21,0	42,0	73,7	68,0
Milaan	11,5	15,6	17,2	30,5	38,0
Wenen	7,8	10,2	16,2	19,4	30,0
Parijs	.	11,0	36,0	0,0	29,3
Roergebied	.	.	.	12,1	28,0
Oslo	8,4	7,0	12,0	15,6	22,0
Helsinki	7,9	10,9	13,9	14,3	15,0
Brussel	4,1	5,5	7,7	9,5	11,0
Athene	1,0	2,4	8,1	13,7	6,0
Rome	1,9	2,8	6,4	5,6	5,4
Dublin	0,4	0,4	1,3	2,5	4,7
Madrid	.	75,0	84,1	82,0	.
Kopenhagen	.	.	.	7,0	.
Lissabon	.	.	.	4,9	.
München	.	.	.	3,7	.
Berlijn	.	.	.	2,5	.
Hamburg	.	.	.	1,9	.
Zürich	0,3	2,0	3,6	1,3	.
Genève	0,2	0,3	0,7	0,5	.
Barcelona	0,3	0,1	0,3	0,5	.

bron: Euro-ix/Randstad Monitor

19.5a Internationale congressen in Amsterdam volgens UIA, 1999-2011



bron: Union of International Associations

## 19.5.7 Congressen van top tien internationale congressteden en Amsterdam volgens UIA, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Singapore	465	637	689	725	919
Brussel	229	299	395	486	464
Parijs	315	419	316	394	336
Wenen	298	249	311	311	286
Seoel	121	125	151	201	232
Boedapest	70	116	108	144	168
Tokyo	126	150	134	190	153
Barcelona	161	193	148	193	150
Berlijn	115	115	171	165	149
Genève	169	170	183	189	121
<b>Amsterdam</b>	<b>120</b>	<b>99</b>	<b>126</b>	<b>131</b>	<b>118</b>

bron: Union of International Associations

## 19.5.8 Congressen van top tien internationale congressteden volgens ICCA, 2007-2011

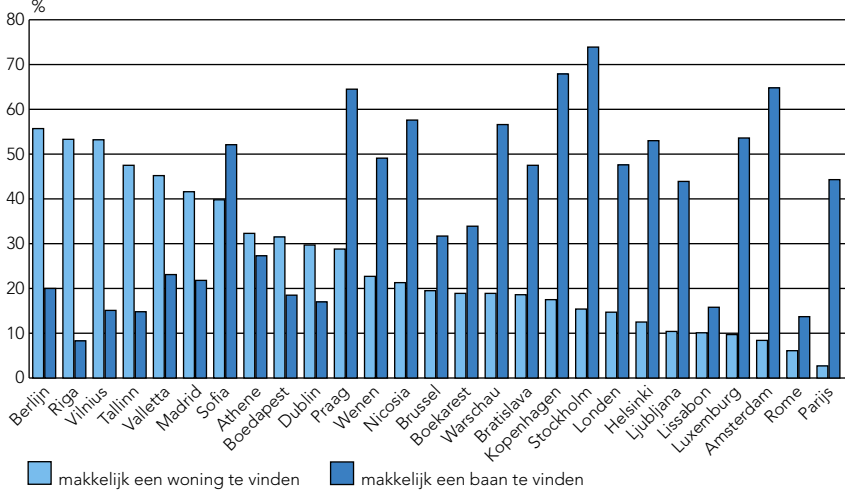
	2007	2008	2009	2010	2011
Wenen	168	139	160	154	181
Parijs	135	139	131	147	174
Barcelona	112	136	135	148	150
Berlijn	135	100	129	138	147
Singapore	128	118	119	136	142
Madrid	81	65	87	114	130
Londen	79	68	83	97	115
<b>Amsterdam</b>	<b>89</b>	<b>87</b>	<b>98</b>	<b>104</b>	<b>114</b>
Istanbul	70	72	83	109	113
Beijing	102	73	96	98	111

bron: International Congress and Convention Association

## 19.6.1 Kantoorprijzen in Europese steden (EU), 2009-2011

	2009		2010		2011	
	plaats wereld-wijd	kantoor-prijzen (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)	plaats wereld-wijd	kantoor-prijzen (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)	plaats wereld-wijd	kantoor-prijzen (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)
Londen	3	1403	2	1220	2	1872
Parijs	7	994	8	765	8	835
Milaan	10	728	9	667	10	729
Luxemburg	16	593	11	649	13	649
Stockholm	19	525	16	513	14	633
<b>Amsterdam</b>	<b>22</b>	<b>489</b>	<b>23</b>	<b>471</b>	<b>21</b>	<b>507</b>
Madrid	13	651	19	502	22	506
Frankfurt	18	534	21	486	23	498
Athene	21	489	18	504	25	489
Dublin	14	620	17	511	26	448
Warschau	20	494	30	395	27	431
Brussel	28	416	25	410	30	410
Wenen	30	407	28	400	34	400
Kopenhagen	31	406	29	398	36	381
Praag	26	439	27	404	38	361
Boedapest	35	379	35	350	40	360
Helsinki	38	360	44	300	42	338
Boekarest	37	367	39	339	43	332
Lissabon	39	353	40	339	49	311
Bratislava	44	304	47	290	50	304
Vilnius	52	222	59	156	55	254
Ljubljana	.	.	.	.	59	227
Tallinn	54	216	61	156	60	219
Riga	51	234	60	156	63	205
Sofia	49	240	54	205	65	187

bron: Cushman &amp; Wakefield

19.6a Woon- en werkmogelijkheden in de EU-hoofdsteden, 2009 (procenten) <sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Telefonische enquête.

bron: Urban Audit

## 19.6.2 Duurste winkelstraten in Europese steden (EU), 2010-2011

stad	winkelstraat	2010		2011	
		plaats wereld-wijd	huurprijs (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)	plaats wereld-wijd	huurprijs (euro's per m <sup>2</sup> per jaar)
Parijs	Avenue des Champs Elysées	5	6965	5	7364
Londen	New Bond Street	4	7345	6	6901
Milaan	Via Montenapoleone	6	6800	7	6800
München	Kaufingerstraße	10	3720	10	3960
Wenen	Kärntnerstraße	12	3240	12	3300
Barcelona	Portal de l'Angel	14	3120	13	3120
Dublin	Grafton Street	13	3218	15	3007
Amsterdam	Kalverstraat	22	2300	18	2500
Athene	Ermou	19	2640	22	2340
Kopenhagen	Strøget	23	2141	24	2212
Praag	Na Prikope/Wenceslas Square	27	1980	28	2040
Helsinki	City Centre	32	1440	29	1920
Brussel	Rue Neuve	29	1625	31	1800
Stockholm	Biblioteksgatan	30	1466	34	1563
Luxemburg	Luxemburg City Centre	32	1440	36	1440
Boedapest	Váci utca	37	1200	40	1200
Warschau	Ul.Chmielna/Ul.Nowy Swiat	40	996	41	1020
Lissabon	Av. Liberdade	42	960	42	960
Boekarest	Bulevardul Magheru	47	780	46	780
Sofia	Vitosha Blvd	51	660	52	600
Bratislava	Downtown	55	540	54	540

bron: Cushman & Wakefield

## 19.6.3 Top 20 van meest leefbare steden naar hun positie wereldwijd, 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Wenen	3	2	1	1	1
Zürich	1	1	2	2	2
Auckland	5	5	4	4	3
München	8	7	7	7	4
Düsseldorf	5	6	6	6	5
Vancouver	3	4	4	4	5
Frankfurt	7	7	8	7	7
Genève	2	2	3	3	8
Bern	9	9	9	9	9
Kopenhagen	11	11	11	11	9
Sydney	9	10	10	10	11
<b>Amsterdam</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>12</b>
Wellington	12	12	12	12	13
Ottawa	18	19	16	14	14
Toronto	15	15	15	16	15
Hamburg	24	27	23	28	16
Berlijn	16	16	16	17	17
Melbourne	17	17	18	18	18
Luxemburg	18	17	19	19	19
Stockholm	20	20	20	20	20

bron: Mercer Human Resource Consulting

19.6.4 Waardering openbaar groen en het schoonhouden van de stad, 2009 (procenten) <sup>1)</sup>

	tevreden met openbaar groen	de stad is schoon
Luxemburg	92	96
Stockholm	91	77
Helsinki	90	73
Riga	89	67
Kopenhagen	88	44
Londen	87	44
Dublin	86	48
Warschau	86	42
Wenen	85	85
Tallinn	84	67
<b>Amsterdam</b>	<b>84</b>	<b>50</b>
Berlijn	83	32
Parijs	83	44
Madrid	79	55
Ljubljana	79	78
Brussel	77	26
Praag	77	43
Boekarest	68	24
Rome	68	27
Vilnius	64	58
Bratislava	61	40
Boedapest	56	15
Lissabon	55	33
Sofia	48	15
Valletta	47	47
Nicosia	38	51
Athene	23	17

<sup>1)</sup> Telefonische enquête.

bron: Urban Audit

19.7.1 De stad gaat op een verantwoorde manier met zijn budget om, EU-hoofdsteden, 2004, 2006 en 2009 (procenten) <sup>1)</sup>

	2004	2006	2009
Luxemburg	64	66	78
Stockholm	26	42	77
Valletta	.	55	63
Wenen	68	69	62
Helsinki	56	56	60
Parijs	54	52	53
Kopenhagen	56	61	52
Ljubljana	.	28	51
Praag	.	42	51
Lissabon	34	40	50
Londen	37	42	49
Amsterdam	42	56	42
Warschau	.	25	41
Brussel	53	57	40
Madrid	37	53	39
Bratislava	.	30	38
Dublin	20	39	37
Nicosia	.	46	37
Tallinn	.	35	35
Rome	56	47	33
Sofia	.	20	31
Boekarest	.	20	23
Berlijn	12	21	21
Athene	36	28	17
Riga	.	23	17
Vilnius	.	26	17
Boedapest	.	36	12

<sup>1)</sup> Telefonische enquête.

bron: Urban Audit

# B

## Bijlagen

- 1 Omschrijving buurtcombinaties en stadsdelen
- 2 Kaart van Amsterdam
- 3 Kaart van Stadsregio Amsterdam
- 4 Kaart van Europa
- 5 Begrippen en gebruikte afkortingen



1	Omschrijving van de buurtcombinaties en stadsdelen, 1 januari 2012	575
2	De gemeente Amsterdam verdeeld in 8 stadsdelen en 97 buurtcombinaties, 1 januari 2012	576
3	De geografische ligging van de gemeenten en subregio's in de Stadsregio Amsterdam, 1 januari 2012	578
4	De geografische ligging van de 27 EU-landen en hun hoofdsteden, 1 januari 2012	579
5	Begrippen en gebruikte afkortingen	580

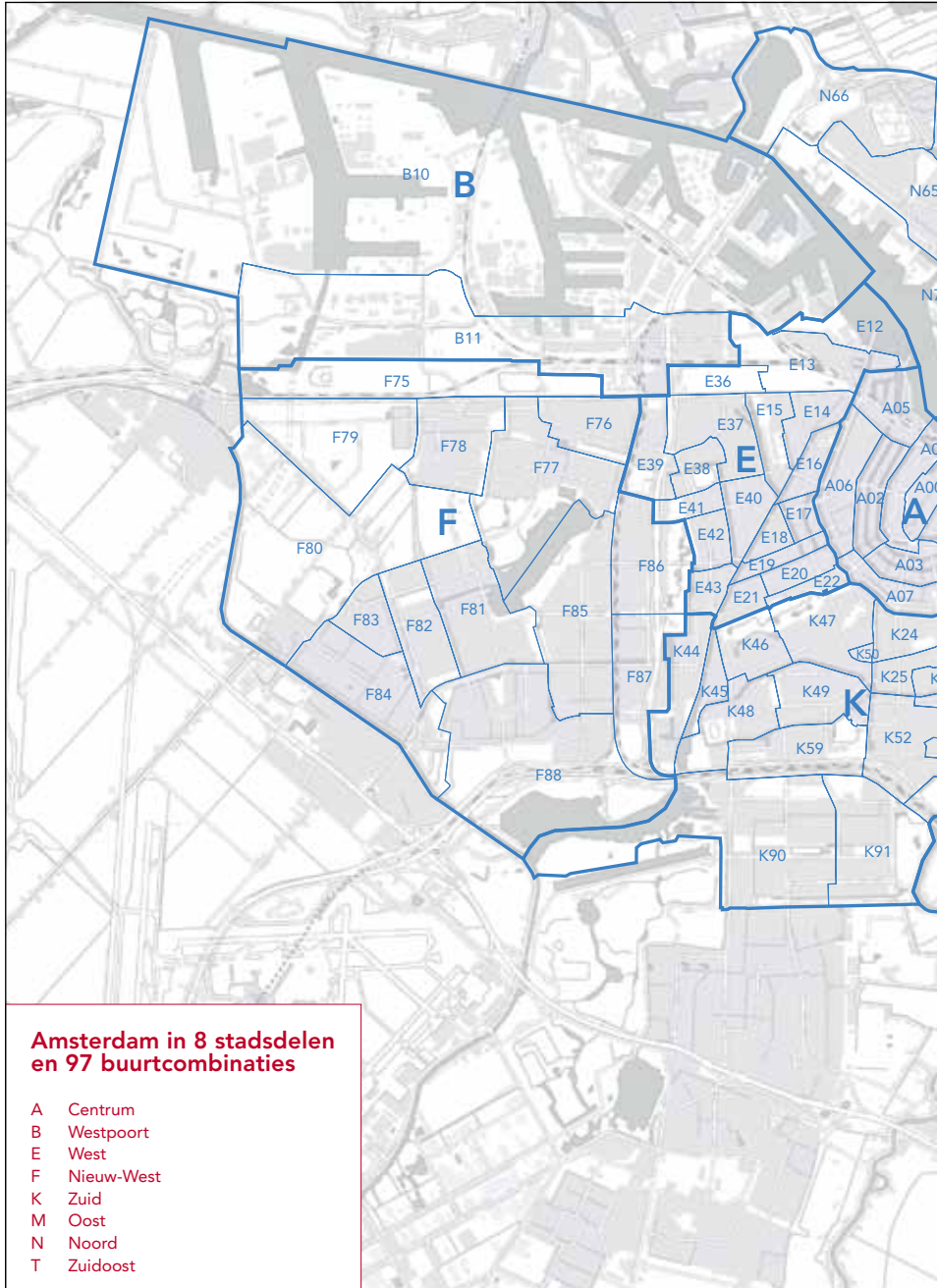
---

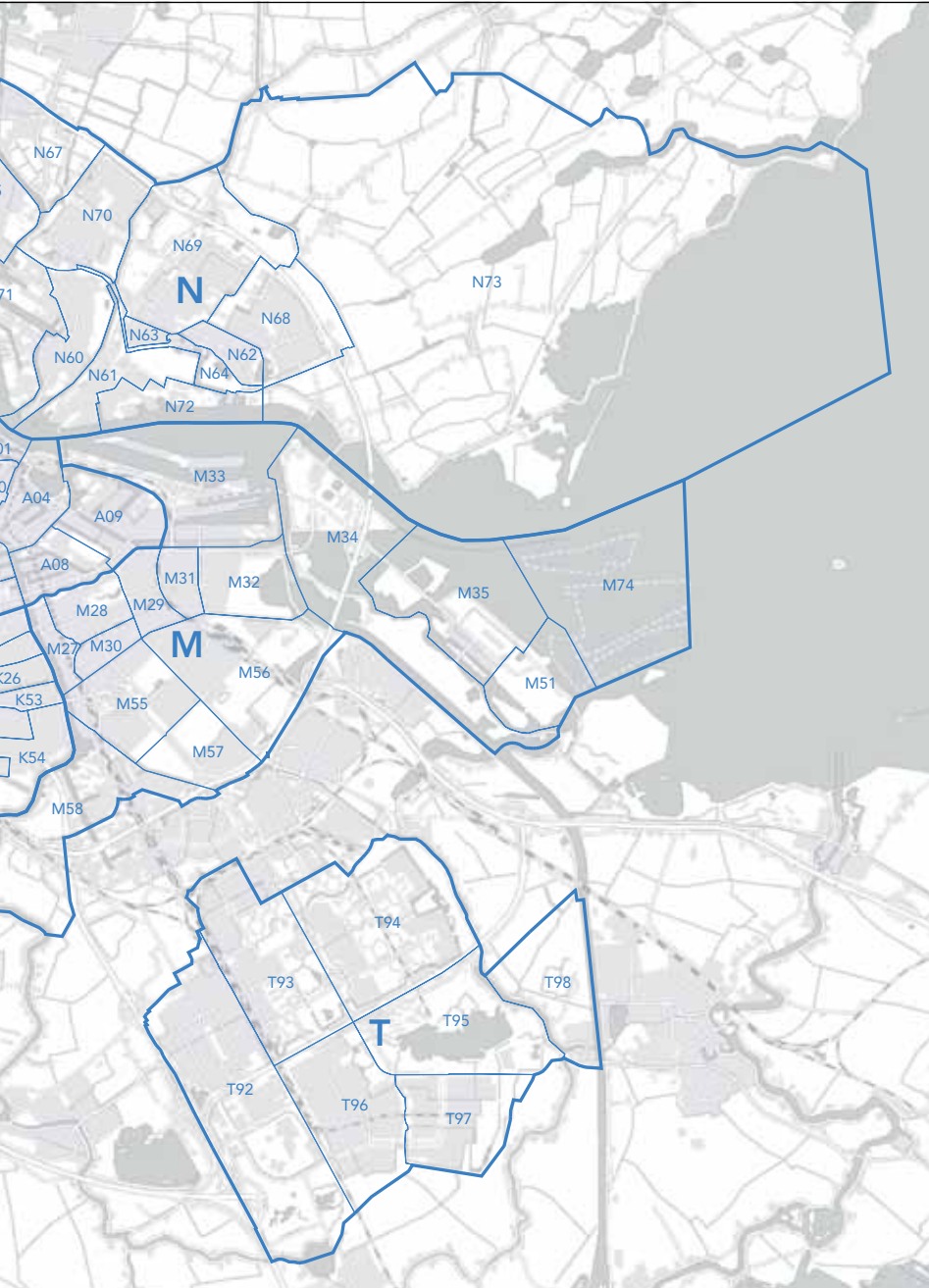


## 1 Omschrijving van de buurtcombinaties en stadsdelen, 1 januari 2012

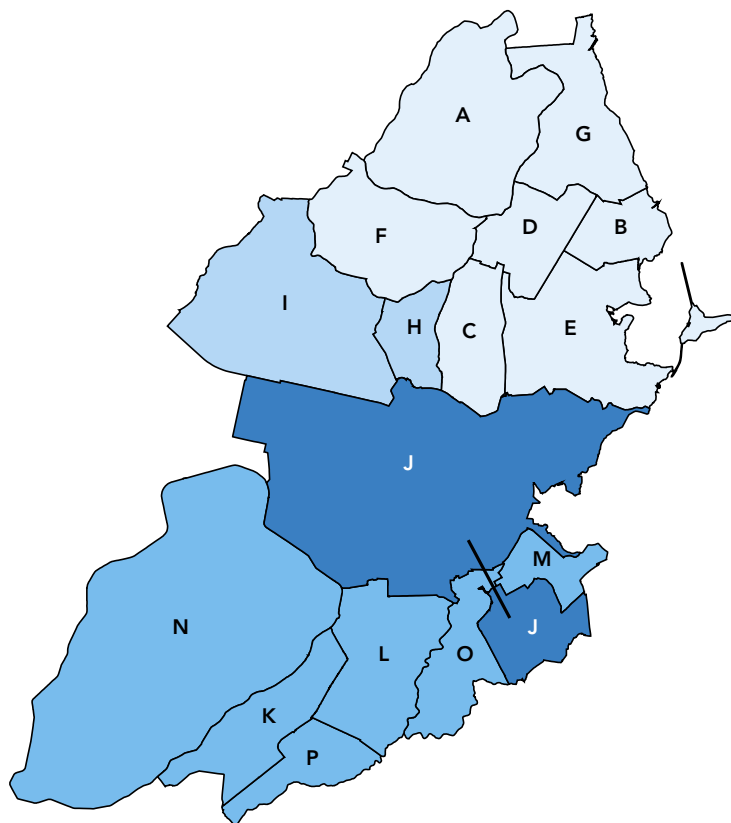
bc	naam buurtcombinatie	bc	naam buurtcombinatie
A00	Burgwallen-Oude Zijde	K50	Duivelseiland
A01	Burgwallen-Nieuwe Zijde	K52	Scheldebuur
A02	Grachtengordel-West	K53	IJselbuurt
A03	Grachtengordel-Zuid	K54	Rijnbuurt
A04	Nieuwmarkt/Lastage	K59	Station Zuid/WTC e.o.
A05	Haarlemmerbuurt	K90	Buitenveldert-West
A06	Jordaan	K91	Buitenveldert-Oost
A07	De Weteringschans	M27	Weesperzijde
A08	Weesperbuurt/Plantage	M28	Oosterparkbuurt
A09	Oostelijke Eilanden/Kadijken	M29	Dapperbuurt
B10	Westelijk Havengebied	M30	Transvaalbuurt
B11	Bedrijventerrein Sloterdijk	M31	Indische Buurt West
E12	Houthavens	M32	Indische Buurt Oost
E13	Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt	M33	Oostelijk Havengebied
E14	Staatsliedenbuurt	M34	Zeeburgereiland/Nieuwe Diep
E15	Centrale Markt	M35	IJburg West
E16	Frederik Hendrikbuurt	M51	IJburg Zuid
E17	Da Costabuurt	M55	Frankendael
E18	Kinkerbuurt	M56	Middenmeer
E19	Van Lennepbuurt	M57	Betondorp
E20	Helmersbuurt	M58	De Omval
E21	Overtoomse Sluis	M74	IJburg Oost
E22	Vondelbuurt	N60	Volewijk
E36	Sloterdijk	N61	IJplein/Vogelbuurt
E37	Landlust	N62	Tuindorp Nieuwendam
E38	Erasmuspark	N63	Tuindorp Buiksloot
E39	De Kolenkit	N64	Nieuwendammerdijk/Buikslooterdijk
E40	De Krommert	N65	Tuindorp Oostzaan
E41	Van Galenbuurt	N66	Oostzanerwerf
E42	Hoofdweg e.o.	N67	Kadoelen
E43	Westindische Buurt	N68	Nieuwendam-Noord
F75	Spieringhorn	N69	Buiksloermeer
F76	Slotermeer-Noordoost	N70	Banne Buiksloot
F77	Slotermeer-Zuidwest	N71	Buikslooterham
F78	Geuzenveld	N72	Nieuwendammerham
F79	Eendracht	N73	Waterland
F80	Lutkemeer/Ookmeer	T92	Amstel III/Bullewijk
F81	Osdorp-Oost	T93	Bijlmer Centrum (D,F,H)
F82	Osdorp-Midden	T94	Bijlmer Oost (E,G,K)
F83	De Punt	T95	Nellestein
F84	Middelveldsche Akerpolder/Sloten	T96	Holendrecht/Reigersbos
F85	Slotervaart	T97	Gein
F86	Overtoomse Veld	T98	Driemond
F87	Westlandgracht		
F88	Sloter-/Riekerpolder		
K24	Oude Pijp	std	naam stadsdeel
K25	Nieuwe Pijp	A	Centrum
K26	Diamantbuurt	B	Westpoort
K44	Hoofddorpplainbuurt	E	West
K45	Schinkelbuurt	F	Nieuw-West
K46	Willemspark	K	Zuid
K47	Museumkwartier	M	Oost
K48	Stadionbuurt	N	Noord
K49	Apollobuurt	T	Zuidoost



## 2 De gemeente Amsterdam verdeeld in 8 stadsdelen en 97 buurtcombinaties, 1 januari 2012



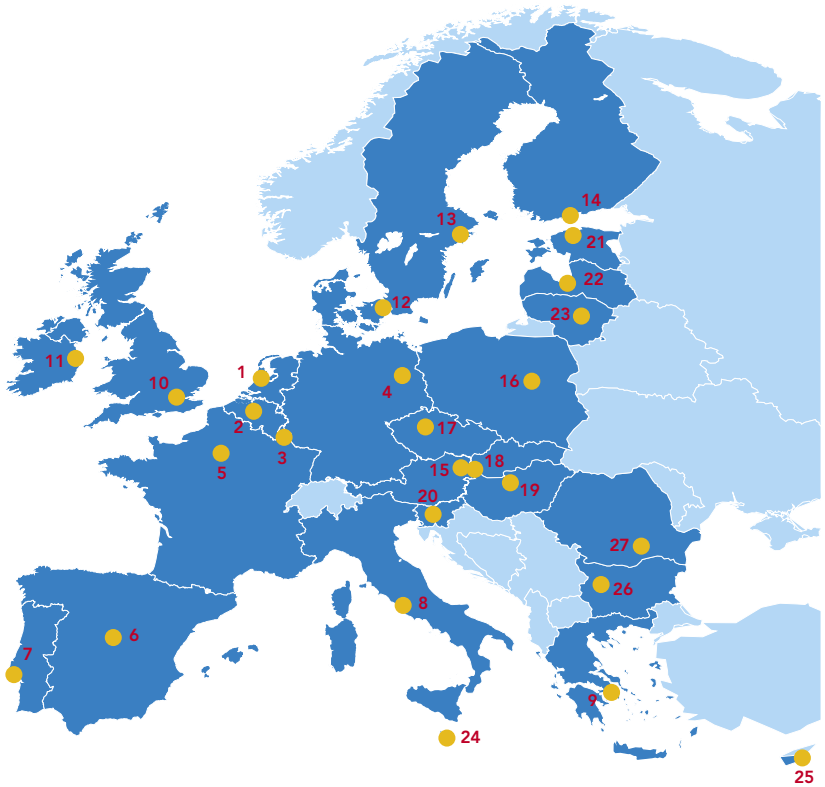


## 3 De geografische ligging van de gemeenten en subregio's in de Stadsregio Amsterdam, 1 januari 2012



	Amsterdam	A	Beemster
	Amstel-Meerlanden	B	Edam-Volendam
	Waterland	C	Landsmeer
	Zaanstreek	D	Purmerend
		E	Waterland
		F	Wormerland
		G	Zeevang
		H	Oostzaan
		I	Zaanstad
		J	Amsterdam
		K	Aalsmeer
		L	Amstelveen
		M	Diemen
		N	Haarlemmermeer
		O	Ouder-Amstel
		P	Uithoorn

## 4 De geografische ligging van de 27 EU-landen en hun hoofdsteden, 1 januari 2012



1	Amsterdam	6	Madrid	11	Dublin	16	Warschau	21	Tallinn	26	Sofia
2	Brussel	7	Lissabon	12	Kopenhagen	17	Praag	22	Riga	27	Boekarest
3	Luxemburg	8	Rome	13	Stockholm	18	Bratislava	23	Vilnius		
4	Berlijn	9	Athene	14	Helsinki	19	Boedapest	24	Valletta		
5	Parijs	10	Londen	15	Wenen	20	Ljubljana	25	Nicosia		

■ EU

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen

<b>A</b>	
Aangifte	Kennisgeving aan een opsporingsambtenaar dat een strafbaar feit is gepleegd.
Aanhouding	Arrestatie.
ABM	Amsterdamse Burgermonitor.
ACAM	Accountancy & Advies Amsterdam.
Actief woningzoekenden	Bij WoningNet ingeschreven woningzoekenden die in het betreffende jaar een of meer malen op een aangeboden woning gereageerd hebben.
ADL	Activiteiten dagelijks leven.
AEB	Afval Energie Bedrijf.
AFWC	Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties.
AGM	Amsterdamse Gezondheidsmonitor.
Alleenstaande	Persoon die alleen een huishouden voert (eenpersoonshuishouden), behalve alleenwonenden vallen hier ook kamerbewoners onder.
Allochtonen	O+S hanteert vanaf 2006 de CBS-definitie. Volgens deze definitie zijn allochtonen personen, van wie minstens een ouder in het buitenland is geboren.
Ammoniak	Vervluchtiging van ammoniak in stal en opslag, uitgedrukt in stikstof.
Amstel-Meerlanden	Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
ANT	Associatie Nederlandse Tandartsen.
AOW	De Algemene Ouderdomswet is een collectief basispensioen, dat wordt uitgekeerd aan mensen van 65 jaar en ouder die in Nederland wonen of hebben gewoond. De AOW bedraagt 2% van het volledige AOW-pensioen voor ieder jaar dat iemand tussen zijn of haar 15e en 65e jaar in Nederland heeft gewoond en niet in het buitenland heeft gewerkt.
Appartementsrechten	De woningen of bedrijfsruimten binnen een gebouw, dat via een rechtsgeldige splitsingsakte is gesplitst. De appartementsrechten zijn hierdoor aparte kadastrale eenheden en kunnen afzonderlijk verkocht worden.
ATCB	Amsterdam Toerisme & Congres Bureau.
Autochtonen	Personen van wie beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het geboorteland van de persoon zelf.
AVO	Algemeen voortgezet onderwijs.
<b>B</b>	
BAO	Basisonderwijs.
Bachelor	Met ingang van het studiejaar 2002/'03 is in het hoger onderwijs het bachelor-masterstelsel ingevoerd. Als gevolg daarvan zijn de meeste reguliere HBO-opleidingen omgezet in bacheloropleidingen van 4 jaar. Bij een beperkt aantal studies is daar een masteropleiding aan toegevoegd. Bij de invoering van het bachelor-masterstelsel zijn de wetenschappelijke opleidingen van meet af aan opgedeeld in een bacheloropleiding van 3 jaar en een daarop aansluitende masteropleiding van 1, 2 of 3 jaar. Zowel de bachelor- als masteropleiding worden afgesloten met een diploma. Een bachelordiploma geeft toegang tot een masteropleiding in het HBO of WO. De bacheloropleidingen van het HBO en WO zijn in de praktijk niet gelijkwaardig. Voor toelating tot een masteropleiding aan de universiteit moet een gediplomeerde HBO'er vrijwel altijd eerst een schakelprogramma volgen. Het niveau van het bachelordiploma in het WO is gelijk aan dat van het diploma van het vroegere kandidaatsexamen.
BAS	Bewoners Aanspreekpunt Schiphol.
Basisonderwijs	Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet Primair Onderwijs (WPO). Het reguliere basisonderwijs is bedoeld voor kinderen van 4-12 jaar.
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg.
BBZ	Besluit Bijstandverlening zelfstandigen.
Bedbezetting hotels	Het aantal overnachtingen gedeeld door (het aantal bedden x 365) x 100.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Bedrijfsvestiging	Een locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor of andere bedrijfsruimte, dan wel complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal één werkzaam persoon.
Benelux Hotel Classificatie (tot 2007)	Alle Nederlandse hotels zijn ingedeeld volgens de Benelux Hotel Classificatie. Alle bedrijven worden jaarlijks geïnspecteerd om te bezien of zij nog aan de gestelde normen voldoen. Men kan worden ingedeeld in 5 categorieën. Vijf sterren is de hoogste, één ster de laagste. Bedrijven die niet aan de normen voldoen krijgen geen aanduiding.
Beroepsbevolking CCS 1991	Volgens deze definitie van het CCS uit 1991 worden tot de beroepsbevolking gerekend personen van 15 tot en met 64 jaar die <ul style="list-style-type: none"> <li>– tenminste 12 uur per week werken, of</li> <li>– werk hebben aanvaard waardoor ze tenminste 12 uur per week gaan werken, of</li> <li>– verklaren ten minste 12 uur per week te willen werken, daarvoor beschikbaar zijn en activiteiten ontplooiën om werk voor tenminste 12 uur per week te vinden.</li> </ul> Van de beroepsbevolking worden personen die ten minste 12 uur per week werken tot de werkzame beroepsbevolking gerekend en degenen die niet of minder dan 12 uur per week werken tot de werkloze beroepsbevolking.
Besteedbaar inkomen	Bruto-inkomen uit arbeid, onderneming, vermogen en ontvangen overdrachten verminderd met de premies sociale zekerheid, loon-, inkomsten- en vermogensbelasting en andere betaalde overdrachten (o.a. premies ziektekosten en alimentatie voor ex-partner).
Bevolkingsdichtheid Bevolkingsprognose	Het aantal inwoners per oppervlakte-eenheid (gewoonlijk per km <sup>2</sup> land). Een vooruitberekening van de omvang en samenstelling van de bevolking. De prognose is gebaseerd op veronderstellingen over de demografische factoren geboorte, sterfte en migratie.
Bewoningstype	Bevat de combinatie van gezinnen en alleenstaanden die per adres wordt aangetroffen.
BI	Betrouwbaarheidsinterval.
Bibl.	Bibliotheken.
Bipatride	Nederlander met een vreemde nationaliteit.
BIU	Bestuursinformatie Gemeente Utrecht.
BLP	Bureau Leerplicht Plus.
BMR	Bof, mazelen, rodehond.
Bodemgebruik	Een onderverdeling van het grondgebied van de gemeente naar soort gebruik.
BOL	Beroepsopleidende leerweg.
Bouwperiode	Met ingang van 1 januari 1998 is de bouwperiode vastgesteld op basis van de opvoerdatum van het woonobject.
Brt/bt	Bruto(register) tonnage: de bruto inhoud van een schip, uitgedrukt in (register) tonnen; de ruimten in een zeeschip, die tot bruto inhoud worden gerekend, zijn internationaal vastgelegd in de voorschriften betreffende de scheepsmeting.
Bruto participatie	Beroepsbevolking (werkzaam + werkloos) in procenten van de bevolking van 15-64 jaar.
Burgerlijke staat	Ongehuwd, gehuwd, partnerschap, weduwstaat en gescheiden.
Buurtcombinatie	Een geografische indeling binnen een stadsdeel ten behoeve van statistische informatie.
<b>C</b>	
CARA	Chronische aspecifieke respiratorische aandoeningen.
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek.
CCS	Centrale Commissie voor de Statistiek.
CITO	Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling.
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden.
CO <sub>2</sub>	Koolstofdioxide.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Collectie (bibliotheken)	De totale omvang aan boeken, gebonden tijdschriften, audiovisuele materialen, bladmuziek e.d. in eigendom van de instelling.
Commercieel verkeer	Vliegtuigbewegingen van luchtvaartmaatschappijen, gesplitst in geregeld, ongeregeld en overig handelsverkeer. Geregeld handelsverkeer betreft de lijndiensten; ongeregeld handelsverkeer zijn de chartervluchten.
Consumentenprijsindexcijfers	CPI meet de gemiddelde prijsverandering van goederen en diensten die huishoudens voor hun levensonderhoud aanschaffen. Deze aankopen worden gedaan uit het netto besteedbaar inkomen. De nieuwe basis voor vergelijking is 2006=100. De CPI alle huishoudens heeft betrekking op alle huishoudens van Nederland.
COS	Centrum voor Onderzoek en Statistiek van de Gemeente Rotterdam.
<b>D</b>	
DBGA	Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam.
DBI	Dienst Basisinformatie.
DFM	Dienstverlening en Facilitair Management.
DHIC	Den Haag in cijfers.
DIA	Dynamisch Inkomensbestand Amsterdam.
Districten (m.i.v. 2005)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1 Centrum (stadsdeel Centrum),</li> <li>2 Noord (stadsdeel Westpoort, voormalig stadsdeel Zeeburg en stadsdeel Noord),</li> <li>3 Oost (stadsdeel Zuidoost, voormalig stadsdeel Oost-Watergraafmeer en de gemeenten Diemen en Ouder-Amstel),</li> <li>4 Zuid (voormalig stadsdeel Oud-Zuid exclusief V44 Hoofddorppleinbuurt, voormalig stadsdeel Zuideramstel en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen en Uithoorn),</li> <li>5 West (voormalige stadsdelen Westerpark, Oud-West, Bos en Lommer, De Baarsjes, Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp, Slotervaart en buurtcombinatie V44 Hoofddorppleinbuurt).</li> </ol>
DIVV	Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer.
DMB	Dienst Milieu en Bouwtoezicht.
DMO	Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling.
Doorstromer	Voor het regionale aanbodmodel: huishouden dat een zelfstandige woning leeg achterlaat in de regio: Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland, Zaanstad, Zeevang. Woningzoekenden die voor 1-1-1996 lid waren van een bij de clusters aangesloten corporatie; huurders van 'Nieuw Amsterdam' die langer dan twee jaar in een woning van die corporatie wonen; woningzoekenden in het bezit van een urgentiebewijs van voor 1-1-1996.
Doorstromer	Voor de Amsterdamse toewijzing (Dienst Wonen, Zorg en Samenleven): huishouden dat een zelfstandige woning leeg achterlaat in Amsterdam.
DRO	Dienst Ruimtelijke Ordening.
DTP	Difterie, tetanus, poliomyelitis.
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs.
DVS	Dienst Verkeer en Scheepvaart.
DWI	Dienst Werk en Inkomen.
<b>E</b>	
Echtgenote	Met de wettige echtgenoot samenwonende vrouw.
Echtpaar	Man en vrouw die voor de wet in de echt verbonden zijn.
Echtscheiding	Ontbinding van het huwelijk door rechterlijk vonnis op de bij de wet omschreven gronden.
Eenoudergezin	Gezin dat wordt gevormd door één ouder met één of meer kinderen.
Eigendom	Geeft het soort eigenaar van een (woon)object aan.



## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Europese Unie	Per 1 januari 1996: Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Portugal, Italië, Griekenland, Engeland, Ierland, Denemarken, Zweden, Finland en Oostenrijk. In 2004 werden de volgende landen lid: Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Slovenië, Estland, Letland, Litouwen, Malta en Cyprus. Op 1 januari 2007 zijn Bulgarije en Roemenië lid geworden.
27 EU-hoofdsteden	Nederland: Amsterdam, België: Brussel, Luxemburg: Luxemburg, Duitsland: Berlijn, Frankrijk: Parijs, Spanje: Madrid, Portugal: Lissabon, Italië: Rome, Griekenland: Athene, Engeland: Londen, Ierland: Dublin, Denemarken: Kopenhagen, Zweden: Stockholm, Finland: Helsinki, Oostenrijk: Wenen, Polen: Warschau, Tsjechië: Praag, Slowakije: Bratislava, Hongarije: Boedapest, Slovenië: Ljubljana, Estland: Tallinn, Letland: Riga, Litouwen: Vilnius, Malta: Valletta, Cyprus: Nicosia, Bulgarije: Sofia, Roemenië: Boekarest.
Externe migratie Extranei	Vestiging in en vertrek uit de gemeente. Iemand die examen aan een hogere studierichting doet, zonder de betrokken instelling als gewoon student bezocht te hebben.
EZ	Economische Zaken Amsterdam.
<b>F</b>	
Fosfaatuitscheiding	Er zijn bij fosfaat geen gasvormige verliezen. De fosfaatuitscheiding is dus gelijk aan de hoeveelheid fosfaat in de mest na bewaring.
FSME	Virusinfectie die door teken wordt overgebracht. Het virus wordt meteen na de beet van de teek overgebracht.
<b>G</b>	
GAN	Geneeskundige Adresgids Nederland (uitgever: Bohn Stafleu van Loghum).
Gast	Iemand die overnacht in een als zodanig geregistreeerde logiesverstrekende inrichting en die minstens één maar niet meer dan 59 nachten verblijft.
Gasvormige stikstofverliezen	Gasvormige stikstofverliezen in stal en mestopslag. Tijdens uitscheiding en bewaring van mest treedt vervluchtiging op van stikstof in de vorm van ammoniak en overige gasvormige stikstofverbindingen.
GBO (Gemiddeld Gebruiks Oppervlakte)	Hierbij wordt aangesloten bij de NEN 2580 norm. D.w.z.: alle binnenruimte met een hoogte boven de 1,50 meter. Ook de vloeroppervlakten onder trappen worden meegeteld op de bouwlaag waar de vloer begint. Het is inclusief garage, kelder, zolder, erkers, vloer onder de trap, 'schuur in de tuin'. Verder tellen ook nog mee: vides, trapopeningen en liftschachten kleiner dan 4 m <sup>2</sup> . Bij deze 'vloer'oppervlakten telt men de bouwlaag, waarvan de vloer een opening vertoont. De 'vloer'oppervlakte van liftschachten bepaalt men met de uitwendige maten. Tenslotte is het inclusief incidentele nissen en uitsparingen groter dan 0,5 m <sup>2</sup> en leidingschachten kleiner dan 0,5 m <sup>2</sup> . Het is exclusief balkon, overdekt balkon, binnenmuren, plinten, inrichtingsobjecten (zoals vaste kolommen).
Geboorte	Het aantal levendgeborenen, behorend tot de werkelijke bevolking van Amsterdam; dit getal is dus exclusief baby's, die wel in Amsterdam geboren zijn, maar elders woonachtig zijn.
Geboorte-/sterfteoverschot	Het saldo van geboorte en sterfte.
Gehuwd	Wettig in de echt verbonden.
Gemiddelde schoolgrootte	Het aantal leerlingen gedeeld door het aantal scholen.
Gemiddelde verblijfsduur	Het totaal aantal overnachtingen gedeeld door het aantal gasten.
Gemiddelde (verkoop)prijs	De gemiddelde (verkoop)prijs van de percelen of woningen in een stadsdeel of in Amsterdam. De gemiddelde (verkoop)prijs van percelen die samen met andere percelen in andere stadsdelen zijn verkocht én van percelen met een onbekende locatie staat in de categorie 'overig'.
Gemiddelde woningbezetting	Het aantal inwoners gedeeld door het aantal woningen.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Generatie	De allochtonen worden onderverdeeld in twee generaties. Tot de eerste generatie behoren die allochtonen die niet in Nederland zijn geboren; tot de tweede generatie behoren de allochtonen die wel in Nederland zijn geboren.
Gescheiden	Het huwelijk is wettig ontbonden, de echtscheiding is uitgesproken.
Geslacht	Man of vrouw.
Gestandaardiseerd huishoudinkomen	Om de inkomens van huishoudens van verschillende omvang en samenstelling vergelijkbaar te maken, wordt het inkomen van het huishouden met behulp van een equivalentiefactor gestandaardiseerd. Deze equivalentiefactoren zijn gebaseerd op de budgetverdelingsmethode. Daarbij is als standaardhuishouden het eenpersoonshuishouden gekozen.
Gezin	Samenwonenden waartussen een wettige familierelatie in de eerste graad bestaat.
GHB	Gamma-hydroxy-butyraat.
Grenswaarde	Het door de wet vastgestelde kwaliteitsniveau van de buitenlucht dat tenminste moet worden bereikt of gehandhaafd.
Grondgebied	De totale oppervlakte van het grondgebied van de gemeente.
Grote baan	Baan van 12 uur of meer per week.
GWW	Grond-, water- en wegebouwkundige werken.
<b>H</b>	
HALT	Bureau HALT Amsterdam.
HAVO	Hoger algemeen voortgezet onderwijs.
HBO	Hoger beroepsonderwijs.
HDA	Huishoudelijke dagelijkse activiteiten.
Herkomstgroepering	De herkomstgroepering wordt voor de eerste generatie allochtonen bepaald aan de hand van de persoon zelf. Voor de tweede generatie aan de hand van de moeder, tenzij die in Nederland is geboren. In dat geval is gerubriceerd aan de hand van het geboorteland van de vader.
HIV	Humaan immunodeficiëntie virus.
Hoofdbewoner	De belangrijkste bewoner van het adres opgemaakt uit de positie in het huishouden en de woonduur op het adres.
Huishouden	Een huishouden bestaat uit één of meer personen die alleen of samen een leef-eenheid vormen; dit uit zich bijvoorbeeld in het gebruik van een gemeenschappelijke woonkamer of keuken. Huishoudens zijn dus gezinnen, samenwonenden, woongroepen en alleenstaanden die een zelfstandige huishouding voeren.
Huishoudensinkomen	De inkomensgrenzen bij woonruimteverdeling worden jaarlijks door de rijksoverheid bijgesteld.
Huwelijk	Echtverbintenis voltrokken door de ambtenaar van de burgerlijke stand.
<b>I</b>	
IBA	Ingenieursbureau Amsterdam.
ICT	Informatie en Communicatie Technologie.
Intake	In het intakegesprek brengt de schuldhulpverlener de financiële situatie in kaart door samen met de cliënt een overzicht van schulden, inkomsten, uitgaven en vermogen op te stellen. Ook wordt er bekeken of voorzieningen zoals huursubsidie of bijzondere bijstand mogelijk zijn en of er op bepaalde uitgaven nog een besparing mogelijk is.
Interne migratie	Vestiging en vertrek binnen de gemeente; ook wel verhuizingen genoemd.
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, uitgevoerd door de Dienst Werk en Inkomen.
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, uitgevoerd door de Dienst Werk en Inkomen.
IVA	De WIA kent twee soorten uitkeringen, de IVA en de WGA. De regeling Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) verstrekt uitkeringen aan volledig en duurzaam arbeidsongeschikten.
IVM	Integrale veiligheidsmonitor.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>K</b>	
Kali-uitscheiding	Er zijn bij kali geen gasvormige verliezen. De uitgescheiden kali is dus gelijk aan de hoeveelheid kali in de mest na bewaring.
Kameraantal per woning	Is volgens oppervlakenormen naar beneden bijgesteld bij gering woonoppervlak.
Kamerbezetting hotels	Het aantal overnachtingen gedeeld door (het aantal kamers x 365) x 100, gedeeld door het gemiddeld aantal personen per kamer.
Kiesgerechtigden Gemeenteraad	Alle ingezetenen van de gemeente Amsterdam, die op de dag van de kandidaatstelling geregistreerd zijn, niet zijn uitgesloten van het kiesrecht en op de dag van de stemming de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie zijn. Degenen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie dienen gedurende 5 jaar onafgebroken ingezetene te zijn van Nederland en in het bezit te zijn van een geldige verblijfstitel. Daarnaast kunnen personen op grond van bepaalde internationale verdragen kiesgerechtigd zijn (geprivilegieerden).
Kiesgerechtigden Provinciale Staten	Alle ingezetenen van de gemeente Amsterdam, die op de dag van de kandidaatstelling geregistreerd zijn, met de Nederlandse nationaliteit, niet zijn uitgesloten van het kiesrecht en op de dag van de stemming de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.
Kiesgerechtigden Tweede Kamer	Alle ingezetenen van de gemeente Amsterdam, die op de dag van de kandidaatstelling geregistreerd zijn, met de Nederlandse nationaliteit, niet zijn uitgesloten van het kiesrecht en op de dag van de stemming de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.
Kind	Met de wettige vader en/of moeder samenwonende ongehuwde persoon zonder eigen kinderen.
Kleine baan	Baan van minder dan 12 uur per week.
KNGF	Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie.
Koopkrachtinkomen	Gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen.
KWIZ	Onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau uit Groningen.
Krap wonen	Als de woning of het huishouden evenveel of minder kamers telt dan er personen wonen.
<b>L</b>	
Leeftijd	Het verschil tussen de teldatum en de geboortedatum.
Leeftijdsgroep	Samentelling van twee of meer leeftijden.
Lidmaatschapsrechten	De bij een coöperatieve flatexploitatievereniging in bezit zijnde woningen of bedrijfsruimten binnen een gebouw. De leden die een lidmaatschapsrecht van de vereniging kopen krijgen het gebruiksrecht over één van deze woningen of bedrijfsruimten.
LISA	Landelijk Informatie Systeem Arbeidsorganisaties.
Logiesverstrekkende accommodatie	Bedrijf dat tegen betaling overnachtinggelegenheid biedt. Hieronder worden gerekend: hotels, jeugdhotels, jeugdherbergen, kampeerterreinen en pensions.
Loop van de bevolking	De ontwikkeling van de bevolking, gebaseerd op geboorte, sterfte, externe migratie en verhuizingen.
LSD	Lysergsäurediethylamid.
LWOO	Leerweg Ondersteunend Onderwijs.
<b>M</b>	
Master	Met ingang van het studiejaar 2002/03 is in het hoger onderwijs het bachelor-masterstelsel ingevoerd. Als gevolg daarvan zijn de meeste reguliere HBO-opleidingen omgezet in bacheloropleidingen van 4 jaar. Bij een beperkt aantal studies is daar een masteropleiding aan toegevoegd. Bij de invoering van het bachelor-masterstelsel zijn de wetenschappelijke opleidingen van meet af aan opgedeeld in een bacheloropleiding van 3 jaar en één of meer daarop aansluitende masteropleidingen van 1, 2 of 3 jaar. Zowel de bachelor- als masteropleiding worden afgesloten met een diploma.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Mate van arbeidsongeschiktheid	Het door het uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) vastgestelde percentage, dat aangeeft in hoeverre de persoon niet in staat is hetzelfde te verdienen als een vergelijkbaar gezond persoon. Het percentage wordt bepaald aan de hand van zowel een verzekeringsgeneeskundig, als een arbeidskundig-onderzoek bij het UWV.
MAVO	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs.
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs.
MDRA	Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam.
Mestproductie	De mestproductie is gedefinieerd als de hoeveelheid mest die aanwezig is in stalopslag en in opslag buiten de stal, inclusief schoonmaakwater en vermost drinkwater. Voor rundvee en schapen komt daar nog de hoeveelheid mest bij die deze dieren produceren wanneer ze in de wei lopen.
Mestsoorten	Dierlijke mest kan worden onderscheiden in dunne mest en vaste mest. Tot dunne mest wordt gerekend dunne stalmest en weidemest. Dunne stalmest is de stalmest van rundvee (behalve de stalmest van gekalfde vleeskoeien), alle varkensmest en de mest van leghennen en leghenouderdieren in een stalsysteem met dunne mest. Weidemest is de mest van rundvee en schapen als ze in de wei lopen. Vaste mest is de stalmest van gekalfde vleeskoeien, de stalmest van schapen, geiten, paarden en pony's, de pluimveemest in stalsystemen met vaste mest en alle mest van konijnen, nertsen en vossen. Gekalfde vleeskoeien zijn voor de vleesproductie bestemde vrouwelijke runderen, ouder dan twee jaar, die minstens een keer gekalfd hebben, ook wel aangeduid met "zoog-, mest- en weidekoeien".
Mineralenproductie	De mineralenproductie betreft de uitgescheiden mineralen stikstof, fosfaat en kali tijdens de mestuitscheiding.
Minimahuishouden	Huishouden met een inkomen tot 110% van het huidige wettelijk sociaal minimum (WSM) dat voor hun huishoudentype (alleenstaand, eenoudergezin en meerpersoonsgezin met of zonder kinderen) en leeftijd (huishoudoudste jonger of ouder dan 65 jaar) geldt. Veel voorzieningen in het kader van armoedebestrijding gelden voor inkomens tot 110% van het WSM.
Misdrijven	Geteld worden de misdrijven, die als hoofdincident in het bedrijfsprocessensysteem X-pol zijn ingevoerd. De datum van telling is de datum dat het misdrijf ter kennisname van de politie is gekomen. Cijfers zijn inclusief pogingen.
<b>N</b>	
Nationaliteit	De hoedanigheid van tot een bepaalde natie te behoren of van een bepaalde natie deel uit te maken.
Naturalisaties/resp. nationaliteitswijzigingen	Het verkrijgen van het Nederlanderschap door verlening (zelfstandige naturalisatie of medenaturalisatie), verandering van de nationaliteit (staatsburgerschap).
Nederlander	Persoon met de Nederlandse nationaliteit.
Nederlandse Hotel Classificatie (vanaf 2007)	In 2006 is de herbeoordeling van de Nederlandse hotels volgens de nieuwe normen van de Nederlandse Hotel Classificatie (NHC) afgerond. De gegevens worden vanaf 2007 volgens deze nieuwe classificatie gepresenteerd.
Netto participatie	Werkzame beroepsbevolking in procenten van de bevolking van 15-64 jaar.
Neutraal wonen	Als de woning of het huishouden één kamer meer heeft dan er personen wonen.
Niet-Nederlander	Een persoon die niet de Nederlandse nationaliteit heeft.
Niet-westerse allochtonen	Allochtonen afkomstig uit Afrika, Zuid- en Midden-Amerika en Azië met uitzondering van Indonesië en Japan.
Nieuwvorming	Ziekelijke weefselontarding. Er worden zowel goedaardige als kwaadaardige gezwellen (kanker), inclusief kwaadaardige bloedziekten onder verstaan (ICD-10 codes C00-D48).
NMT	Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde.
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité*Nederlandse Sportfederatie.
NVB	Nederlandse Vereniging van Bioscoopexploitanten.
NVM	Nederlandse Vereniging van Makelaars.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

NWW	Niet-werkende werkzoekenden. Hiertoe worden alle bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven werkzoekenden van 15 t/m 64 jaar gerekend die geen werk hebben. Wordt meestal uitgedrukt als percentage van de bevolking van 15-64 jaar.
<b>O</b>	
OBA	Openbare Bibliotheek Amsterdam.
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
OGA	Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam.
Ongehuwd	Niet en nog nooit wettig in de echt verbonden.
Opgenomen aangiften	Geteld worden de aangifteformulieren die bij een hoofdincident in het bedrijfsprocessensysteem X-pol zijn ingevoerd. De datum van telling is de aangifte datum. Cijfers zijn inclusief pogingen.
Opkomstpercentage	Het percentage uitgebrachte stemmen (geldig, blanco en ongeldig) van het totaal aantal kiesgerechtigden.
OVB	Onderwijs Voorrangbeleid.
Overige gasvormige stikstofverliezen	Vervluchtiging van overige gasvormige stikstofverbindingen, in stal en opslag, uitgedrukt in stikstof.
Overnachting	Het verblijf van een gast voor een nacht in een als zodanig geregistreerde logiesverstreckende accommodatie.
OVG/MON	Onderzoek verplaatsingsgedrag/Mobiliteitsonderzoek Nederland.
O+S	Dienst Onderzoek en Statistiek van de Gemeente Amsterdam.
O+S/REB	Dienst Onderzoek en Statistiek/Regionale Enquête Beroepsbevolking.
<b>P</b>	
Paddo	Psylocibine bevattende paddenstoelen.
Partnerschap	Geformaliseerde relatie, gelijkwaardig met huwelijk. Rechten en plichten liggen grotendeels vast in de wet, i. t. t. het samenlevingscontract.
Perceel	Een door het Rijkskadaster ingedeeld stuk grond (meestal bebouwd) of appartement (horizontaal eigendom).
Personen met een heel jaar inkomen	Personen met een geheel jaar inkomen, worden tot de categorie met 52 weken inkomen gerekend. De categorie zelfstandigen behoort tot deze groep. Personen die in het onderzoeksjaar gedurende kortere tijd of over een qua tijdsduur onbekende periode inkomen hebben, worden samengeteld in de groep 'minder dan 52 weken inkomen'. Ook personen die uitsluitend kinderbijslag, individuele huursubsidie en of tegemoetkoming studiekosten ontvangen worden tot deze categorie gerekend. Vanuit het grondmateriaal is het niet mogelijk om de groep parttime werkers van de fulltimers te onderscheiden. Hierdoor zullen ook bij de personen met een heel jaar inkomen lage inkomens kunnen voorkomen.
Plusvoorziening	Een eenmalige betaling voor alleenstaanden of voor meerpersoonshuishoudens. De eerste jaren was de plusvoorziening er uitsluitend voor mensen ouder dan 65 jaar en voor gezinnen met kinderen jonger dan 18 jaar. Met ingang van 2000 is de plusvoorziening er voor alle Amsterdamse huishoudens die 5 jaar of langer van een minimuminkomen afhankelijk zijn.
PM 10, 2,5 en 1	Massaconcentratie stofdeeltjes in de buitenlucht met een 50% afscheidingsdiameter kleiner dan resp. 10, 2,5 en 1 micrometer. Deze deeltjes zijn alle inhalerbaar, terwijl de kleinere fracties ook diep in de longen kunnen doordringen.
PMB	Projectmanagementbureau.
Politie ASD-ASL	Politie Amsterdam-Amstelland.
Praktijkonderwijs	Praktijkonderwijs bereidt leerlingen voor op een plaats op de regionale arbeidsmarkt. Het is leerwegondersteunend onderwijs voor leerlingen waarvan niet verwacht wordt dat ze het voortgezet onderwijs met een diploma zullen afsluiten. Leerlingen die vroeger als moeilijk lerende kinderen op VSO-scholen zaten, zijn nu opgegaan in het praktijkonderwijs.
Prijnsindexcijfers	Zie consumentenprijnsindexcijfers.
Primair onderwijs	Basis- en speciaal onderwijs.
PWNR	Platform Woningcorporaties Noordvleugel Randstad.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>Q</b>	
Quartaire sector	Niet-commerciële dienstverlening.
<b>R</b>	
RAI	Rijswiel- en Automobielenindustrie.
REC	Regionale Expertisecentra.
Reizigerskilometer	Een reizigerskilometer ontstaat wanneer één reiziger met een bus, (snel)tram of metro één kilometer aflegt.
RIO	Regionaal Inkomensonderzoek.
RO/RO	Roll on/roll off (schip, waarbij (vracht)auto's direct het ruim in kunnen rijden).
Ruim wonen	Als de woning of het huishouden twee of meer kamers meer heeft dan er personen wonen.
RWS	Rijkswaterstaat.
<b>S</b>	
SBI 2008	Standaard Bedrijfsindeling 2008 (zie voor een uitgebreide beschrijving lijst 4.3A in het hoofdstuk Werk en inkomen).
SBL	Stadsbank van Lening.
SBO	Speciaal basisonderwijs (voorheen IOBK, LOM en MLK).
Secaties	Bedrijfsklassenindeling samengesteld uit SBI 2008 van het Centraal Bureau voor de Statistiek.
Secundair onderwijs	Voortgezet speciaal onderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, voorbereidend beroepsonderwijs, voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, beroepsopleidende leerweg en beroepsbegeleidende leerweg.
SIGRA	Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam.
SMR	Standard Mortality Ratio (de werkelijke sterfte gedeeld door de verwachte sterfte).
SO	Speciaal onderwijs.
SOA	Seksueel overdraagbare aandoeningen.
Speciaal onderwijs	Onderwijs bestemd voor kinderen voor wie vaststaat dat zij overwegend op een orthopedagogische of ortho-didactische benadering zijn aangewezen; voor kinderen van 12 jaar en ouder is er voortgezet speciaal onderwijs.
SVO	Speciaal voortgezet onderwijs.
Stadsdeel	Een bestuurlijke eenheid binnen de Gemeente Amsterdam. Tevens een geografische indeling van het grondgebied van de Gemeente Amsterdam ten behoeve van statistische informatie.
Stadsdeelfonds	Budget dat de Gemeente Amsterdam beschikbaar stelt aan de bestuurlijke organisaties van de stadsdelen. Het budget wordt door een jaarlijks vast te stellen verdeelsleutel over de stadsdelen verdeeld.
Stadsdelen	Per 1 mei 2010 kent Amsterdam zeven bestuurlijke stadsdelen en stadsdeel Westpoort. De indeling is ontstaan door de 14 stadsdelen samen te voegen tot zeven stadsdelen: A Centrum B Westpoort E West (voormalige stadsdelen Westerpark, Oud-West, Bos en Lommer en De Baarsjes) F Nieuw-West (voormalige stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart) K Zuid (voormalige stadsdelen Oud-Zuid en Zuideramstel) M Oost (voormalige stadsdelen Zeeburg en Oost-Watergraafsmeer) N Noord (voorheen Amsterdam-Noord) T Zuidoost

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

Stadspas	In aanmerking komen: <ul style="list-style-type: none"> <li>– alle personen ouder dan 65 jaar;</li> <li>– iedereen die een uitkering ontvangt van de Dienst Werk en Inkomen en hun gezinsleden;</li> <li>– iedereen die een toeslag ontvangt via de toeslagenwet (suppletiereregeling via bedrijfsvereniging) en hun gezinsleden;</li> <li>– iedereen die een positieve beschikking heeft van Bureau Kwijtschelding van de Dienst Belastingen Amsterdam en hun gezinsleden;</li> <li>– alle Wajong-gerechtigden;</li> <li>– nieuwkomers in het inburgeringstraject volgens de wet instroom nieuwkomers en hun gezinsleden.</li> </ul>
Stadsregio Amsterdam	Deze criteria gelden voor Amsterdam, Diemen, Landsmeer en Oostzaan. De Stadsregio Amsterdam is een samenwerkingsverband van zestien gemeenten. Ze werken aan verbetering van de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de economische ontwikkeling van het gebied. De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland, Zaanstad en Zeevang vormen samen de Stadsregio Amsterdam.
Sterter Sterfte	Huishouden dat geen zelfstandige woning leeg achterlaat in de regio (zie doorstromer). Het aantal overledenen, behorend tot de werkelijke bevolking van Amsterdam; dit getal is dus exclusief personen die wel in Amsterdam gestorven zijn, maar elders woonachtig waren.
Stikstofproductie	Stikstofproductie heeft betrekking op de hoeveelheid uitgescheiden stikstof tijdens opstallen en tijdens beweiding, verminderd met de gasvormige stikstofverliezen die optreden in stal en opslag. In de mestwetgeving is dit de stikstofproductie die getoetst wordt aan gebruiksnormen voor dierlijke mest. Gasvormige stikstofverliezen bestaan uit ammoniak en overige gasvormige stikstofverbindingen.
Stikstofuitscheiding	Uitscheiding van stikstof. Gasvormige stikstofverbindingen, waaronder ammoniak, die verloren gaan tijdens uitscheiding en bewaring van de mest, zijn hierop nog niet in mindering gebracht.
Subregio	Geografische onderverdeling van de Stadsregio Amsterdam in de navolgende subregio's: Waterland, Zaanstreek, Amsterdam en Amstel-Meerlanden.
SYSWOV	SYSteem WOningVoorraad.
<b>T</b> Tertiair onderwijs Toegevoegde waarde	Hoger beroepsopleiding en wetenschappelijk onderwijs. De toegevoegde waarde is gelijk aan de waarde van de productie minus de waarde van het verbruik. Het gaat hier dus om de waarde die aan de in het productieproces aangewende goederen en/of diensten wordt toegevoegd. Tot het verbruik behoren niet de diensten van ingezette arbeid en kapitaal. De toegevoegde waarde kan gewaardeerd worden tegen basisprijzen en tegen marktprijzen.
Tertiaire sector	Commerciële dienstverlening.
Ton	1.000 kg.
Totaal gasvormige stikstofverliezen	Totaal verlies van ammoniak en overige gasvormige stikstofverbindingen in stal en opslag, uitgedrukt in stikstof.
Transitopassagiers	Onder transitopassagiers wordt verstaan passagiers die met hetzelfde vliegtuig als waarmee zij zijn gekomen hun reis vervolgen. De transitopassagiers die op Schiphol overstappen in een ander vliegtuig zijn begrepen in de aantallen vermeld in de kolommen aangekomen en vertrokken passagiers.
<b>U</b> Uitgebrachte geldige stemmen Uitgescheiden mineralen Univ. UvA UWV	Stemmen uitgebracht bij de verkiezingen die niet blanco of ongeldig zijn. De uitscheiding van stikstof, fosfaat en kali. Universiteiten. Universiteit van Amsterdam. UWV, Uitvoering Werknemersverzekeringen.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

<b>V</b>	
VBO	Vorbereidend beroepsonderwijs.
VenW	Ministerie van Verkeer en Waterstaat.
Verhuizing	Vertrek van een adres binnen de gemeente en vestiging op een adres binnen de gemeente.
Verhuizingsoverschot	Saldo van binnengemeentelijke vestiging en binnengemeentelijk vertrek.
Verpleeghuis	Instelling die een door het College van Zorgverzekeringen afgegeven toelating als verpleeginrichting heeft. De verpleeginrichting is bedoeld voor intensieve verzorging, verpleging en behandeling in een beschutte woonomgeving van patiënten die behoefte hebben aan continue bijstand door chronische lichamelijke en geestelijke problemen en verminderde zelfredzaamheid.
Vertrek	Vertrek van een adres binnen de gemeente naar een bestemming buiten de gemeente of landsgrens.
Verzorgingshuis	Woonvoorziening voor verzorging en begeleiding in een beschutte woonomgeving (24-uursverblijf) van ouderen met lichamelijke en geestelijke problemen en verminderde zelfredzaamheid.
Vestiging (bedrijfs)	Een locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar, dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan, waarin of van waaruit een economische activiteit, andere (niet-economische) activiteit, of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal één werkzaam persoon.
Vestiging	Vestiging op een adres binnen de gemeente met een herkomst van buiten de gemeente of landsgrens.
Vestigingsduur	Het verschil tussen de teldatum en de vestigingsdatum in Amsterdam.
Vestigings-/vertrekoverschot	Saldo van vestiging en vertrek.
VGA	Het verzekeringsbedrijf van de Gemeente Amsterdam.
Vliegtuigbewegingen	Een landing of een start van een vliegtuig.
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.
VMBO-bkg	VMBO: basis beroepsgericht, kader beroepsgericht, gemengd.
VMBO-t	VMBO: theoretisch beroepsgericht.
VMR	Veiligheidsmonitor Rijk.
Voorrangskandidaten	Vanwege stadsvernieuwing of op sociale of medische indicatie worden huishoudens met voorrang behandeld. Voorrangskandidaten krijgen door de clusters van woningcorporaties woningen aangeboden.
Voorschool	De Voorschool is een combinatie van een peuterspeelzaal en een basisschool, voor kinderen van tweeënhalf tot zes jaar die niet goed Nederlands spreken of niet gewend zijn om in groepsverband te spelen.
Vreemdeling	Persoon met één (of meer) niet-Nederlandse nationaliteit(en).
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu.
VVTV	Voorwaardelijke vergunning tot verblijf.
VU	Vrije Universiteit.
VWO	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs.
<b>W</b>	
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten. Deze wet is op 1 januari 1998 in werking getreden en heeft tot doel een regeling te treffen voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering voor mensen die geen beroep kunnen doen op de WAO omdat een arbeidsverleden ontbreekt (personen die arbeidsongeschikt worden voor hun 17-de levensjaar en personen die een opleiding/studie volgen).
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering. In werking getreden op 1 januari 1967. Uitkering voor personen in loondienst die langer dan een jaar ziek zijn, en ook geen andere werkzaamheden kunnen uitvoeren tegen een gelijke loonwaarde.
Waterland	Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zeevang.



## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (vervolg)

WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen. In werking getreden op 1 januari 1998. Betreft een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor personen die als zelfstandige werkzaam zijn, als beroepsbeoefenaar, of als meewerkende echtgenoot.
Weduwstaat	De wettige echtgeno(o)t(e) door sterfte verloren hebbend en niet opnieuw wettig in de echt verbonden.
Westerse allochtonen	Allochtonen afkomstig uit Europa (inclusief de gehele voormalige Sovjet-Unie), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië en Japan.
Werkloosheidspercentage Werklozen	Werkloze beroepsbevolking in procenten van de totale beroepsbevolking. Zie niet-werkende werkzoekenden (NWW), werkloze beroepsbevolking en geregistreeerde werkloosheid.
Werkloze beroepsbevolking	Mensen die niet of minder dan 12 uur per week werken, binnen twee weken beschikbaar zijn voor een baan van 12 of meer uur per week en daar actief naar op zoek zijn.
Werkzame beroepsbevolking	Alle mensen tussen 15-64 jaar die tenminste twaalf uur per week in loondienst of eigen bedrijf werken (zie ook definitie beroepsbevolking).
Werkzame personen	Personen die een beroep uitoefenen en 12 uur of meer per week werkzaam zijn. Hieronder vallen directeurs van NV's en BV's, eigenaars, meewerkende gezinsleden, personeel in loondienst, krachten geleend van uitzendbureaus en personen werkzaam via regelingen voor gesubsidieerde arbeid zoals Wet Inschakeling Werkzoekenden (JWG, banenpool), 'Melkert'-banen en WSW. Tot de werkenden worden ook buitendienstmedewerkers gerekend zoals vertegenwoordigers, service-/onderhoudsmedewerkers, varend/rijdend personeel en thuiswerkers die op de loonlijst staan. Ook personen afwezig wegens ziekte vakantie worden meegeteld.
WGA	De WIA kent twee soorten uitkeringen, de IVA en de WGA. De regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten (WGA) verstrekt uitkeringen aan gedeeltelijk arbeidsongeschikten en niet-duurzaam arbeidsongeschikten.
WIA	De wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen voorziet werknemers en ambtenaren van een uitkering in geval zij arbeidsongeschikt raken. De wet is in werking getreden per 29 december 2005 en is van toepassing op personen die op of na deze datum voor het eerst een arbeidsongeschiktheidsuitkering toegekend krijgen. Er is een wachttijd van 104 weken. Het betreft dus mensen die ziek geworden zijn vanaf 1 januari 2004. De WIA kent twee soorten uitkeringen, de IVA en de WGA.
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden.
WO	Wetenschappelijk onderwijs.
Woningdichtheid	Het aantal woningen per oppervlakte-eenheid (gewoonlijk per km <sup>2</sup> land).
WoningNet	Vanaf 1 mei 2001 worden de regionale sociale huurwoningen aangeboden door WoningNet (krant en website). Wie bij WoningNet ingeschreven staat als woningzoekend mag schriftelijk, telefonisch of via de website per (twee)wekelijkse editie op drie woningen reageren.
Woningvoorraad	Het totaal voor bewoning geschikte woningen.
Woonduur	Het verschil tussen de teldatum en de vestigingsdatum op het laatste adres in Amsterdam.
Woonduur doorstromers	Woonduur doorstromers heeft betrekking op de woningen die via de clusters woonruimteverdeling zijn toegewezen. Woonduur is niet hetzelfde als wachttijd. De woonduur is het aantal jaren dat de woningzoekende in zijn vorige woning heeft gewoond op het moment dat hij een nieuwe woning betreft. Omdat woonduur een criterium is om voor een woning in aanmerking te komen wordt ook wel gesproken van benodigde woonduur.
WOZ	Door de gemeenten periodiek getaxeerde waarde van onroerende zaken in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).
WSM	Wettelijk Sociaal Minimum.

## 5 Begrippen en gebruikte afkortingen (slot)

WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. De WSNP biedt aan schuldenaren die geen regeling hebben kunnen treffen met hun schuldeisers, de mogelijkheid om een wettelijke schuldsanering aan te vragen bij de rechtbank. Als de rechtbank het verzoek tot toelating honoreert, wordt er een bewindvoerder aangesteld die een saneringsplan opstelt en de boedel van de schuldenaar beheert.
WW	Werkloosheidswet. In werking getreden in 1952 en in 1987 vervangen door een nieuwe Werkloosheidswet. Doel van de wet is werknemers te verzekeren tegen de financiële gevolgen van werkloosheid.
WWB	Wet Werk en Bijstand.
WZS	Dienst Wonen, Zorg en Samenleven.
<b>X</b>	
XTC	Ecstasy.
<b>Z</b>	
Zaanstreek	Oostzaan en Zaanstad.
Zelfstandigen	Werkzame personen die niet in loondienst zijn.
Zorgregio	Geografische onderverdeling van Amsterdam door Amsterdam Thuiszorg (wijkverpleging en gezinsverzorging): <ul style="list-style-type: none"> <li>– zorgregio Centrum/Oud-West: stadsdeel Centrum, Westpoort, voormalige stadsdelen Westerpark, Oud-West, Bos en Lommer en De Baarsjes,</li> <li>– zorgregio Zuid: voormalige stadsdelen Oud-Zuid en Zuideramstel,</li> <li>– zorgregio Oost: voormalige stadsdelen Oost-Watergraafsmeer en Zeeburg,</li> <li>– zorgregio Nieuw-West: voormalige stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart,</li> <li>– zorgregio Noord: stadsdeel Noord,</li> <li>– zorgregio Zuidoost: stadsdeel Zuidoost.</li> </ul>
Zwarte rook	De verontreiniging van de buitenlucht met zwevende zeer fijne stofdeeltjes, die de zogenaamde zwarting van gebouwen veroorzaken, als gevolg van onvolledige verbranding.





**Gemeente Amsterdam**  
Bureau Onderzoek en Statistiek

Postbus 658  
1000 AR Amsterdam

Bezoekadres  
Oudezijds Voorburgwal 300

Telefoon 020 251 0333  
Fax 020 251 0444  
[www.os.amsterdam.nl](http://www.os.amsterdam.nl)